MAIKLS ROBOTEMS

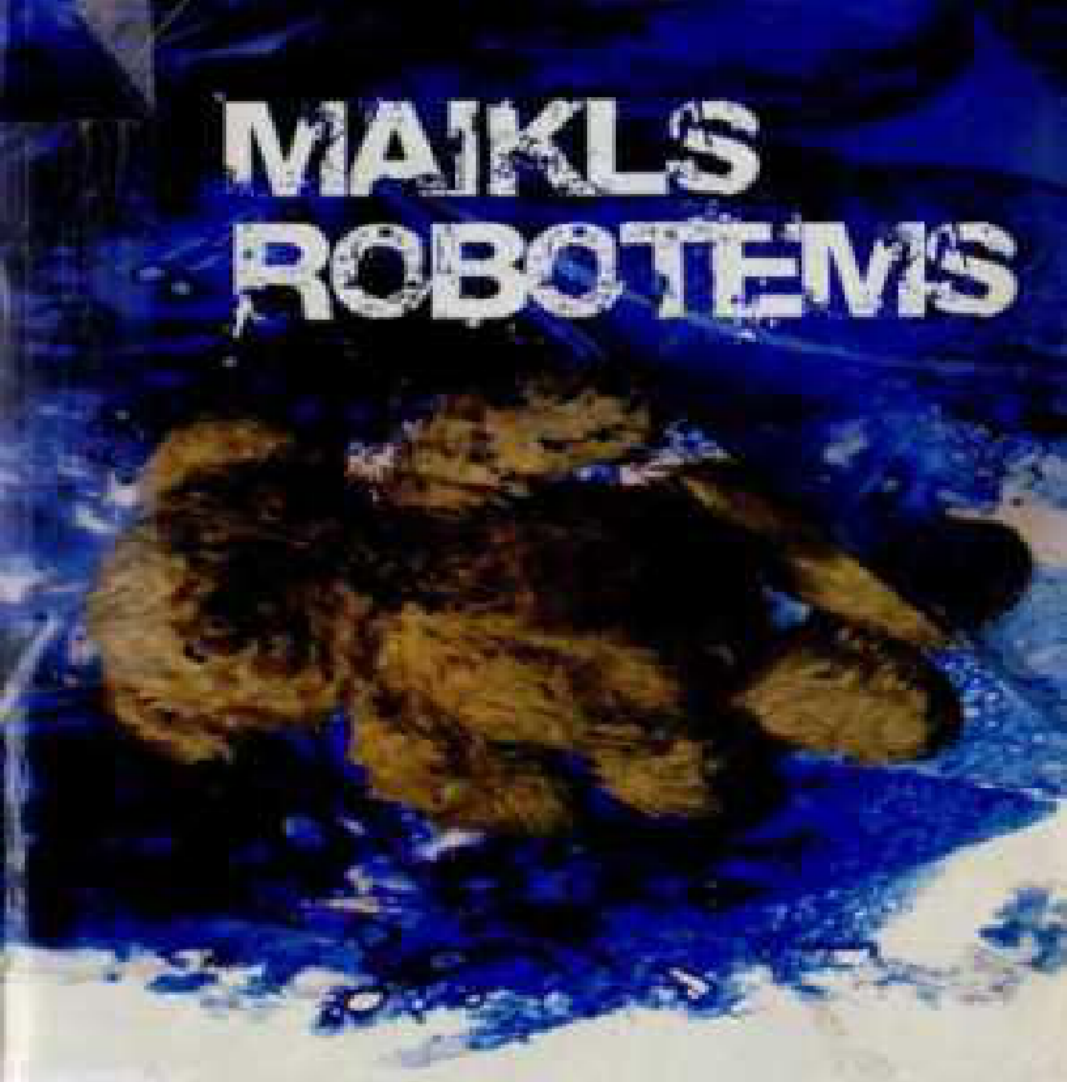

Neda Kellija balvas ieguvēja
par 2005. gada labāko kriminālromānu

PAZUDUŠIE

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Maikls Robotems

Pazudušie

Kādā aukstā Londonas naktī no Temzas izvelk slepkavību izmeklēšanas detektīvu Vinsentu Ruisu, kuram ir lodes cauršauta kāja un kurš zaudējis atmiņu par apstākļiem, kas saistās ar apšaudi. Viņam kabatā atrodas fotogrāfija, kur redzama Mikija Kārlaila, septiņus gadus veca meitene, kas tikusi nolaupīta pirms trim gadiem un uzskatīta par mirušu. Var tikai minēt, ko Ruiss tur darījis, sevišķi tad, kad netālu atrastā, ar asinīm nošķiestā motorlaiva liecina, ka viņš nav vienīgais cietušais. Taču Mikijas slepkava ir notiesāts un atrodas cietumā, tāpēc neviens negrib lietu izskatīt atkārtoti. Lai atrisinātu rēbusu, Ruisa vienīgā cerība ir atsaukt atmiņā to, ko viņš darījis apšaudes naktī un pirms tam. Viņa kolēģi policisti izmeklē šo gadījumu un uzskata, ka Ruiss tīši tēlo amnēziju, tāpēc Ruiss vēršas pie psihologa Džo O'Lolina, cerot, ka tas varēs viņam palīdzēt atgūt atmiņu. Maz pamazām rēbusa fragmenti tiek salikti īstajās vietās, atklājot samezglotu pavedienu, kas vēsta par bēdām, atriebību un tieksmi izpirkt vainu.

Kādā aukstā Londonas naktī no Temzas izvelk slepkavību izmeklēšanas detektīvu Vinsentu Ruisu. Viņam ir cauršauta kāja, bet viņš neatceras neko par apšaudes apstākļiem. Viņa kabatā atrod mazās Mikijas Kārlailas fotogrāfiju. Septiņus gadus vecā meitenīte tika nolaupīta pirms trim gadiem un ir uzskatīta par mirušu. Var tikai minēt, ko detektīvs tur darījis, sevišķi, ja netālu atrastā, ar asinīm nošķiestā motorlaiva liecina, ka viņš nav vienīgais cietušais.

Maikla Robotema romāns ir skaudra, cilvēcīga spriedzes drāma. Izcilā romāna "Sods par klusēšanu" galvenais varonis jaunajā darbā ir otrajā plānā, toties iepriekš mazpazīstamais detektīvs Ruiss šķetina samezglotu pavedienu, kas vēsta par bēdām, atriebību un vainas apziņu. Maikla Robotema darbus tulko visās lielākajās Eiropas valodās; viņa darbu pazīme ir izcili spraigs sižets, kura vijumus nav iespējams paredzēt - var tikai izbaudīt rakstnieka valdzinošo meistarību.

Traucoties uzzināt, kam slepkava piekļūs, pirms viņu notvers, lasītājs aizmirsīs par darbu, ēdienu un ģimeni.

Kirkus Reviews

M. Robotems

Ro 042 Pazudušie/ No angļu vai. tulk. Ieva Kalnciema. - R., “Apgāds “Kontinents””, 2007. - 445 lpp.

ISBN 978-9984-35-288-6

UDK 821.111-31 Ro 042

Copyright © 2006 by Michael Robotham

Maikla Robotema romāna “Pazudušie” publicēšanas tiesības pieder “Apgādam “Kontinents””

No ang|u valodas tulkojusi Ieva Kalnciema Vāka autors Kristiāns Sies

© Maikls Robotems, 2006 © Tulkojums latviešu valodā, mākslinieciskais noformējums, ISBN 978-9984-35-288-6 “Apgāds “Kontinents””, 2007

Kontinents
Rīga

- PIRMĀ NODAĻA
- OTRA NODAĻA
- TREŠĀ NODAĻA
- CETURTĀ NODAĻA
- PIEKTĀ NODAĻA
- SESTĀ NODAĻA
- SEPTĪTĀ NODAĻA
- ASTOTĀ NODAĻA
- DEVĪTĀ NODAĻA
- DESMITĀ NODAĻA
- VIENPADSMITĀ NODAĻA
- DIVPADSMITĀ NODAĻA
- TRĪSPADSMITĀ NODAĻA
- ČETRPADSMITĀ NODAĻA
- PIECPADSMITĀ NODAĻA
- SEŠPADSMITĀ NODAĻA
- SEPTIŅPADSMITĀ NODAĻA
- ASTOŅPADSMITĀ NODAĻA
- DEVIŅPADSMITĀ NODAĻA
- DIVDESMITA NODAĻA
- DIVDESMIT PIRMĀ NODAĻA
- DIVDESMIT OTRĀ NODALA
- DIVDESMIT TREŠĀ NODALA
- DIVDESMIT CETURTĀ NODAĻA
- DIVDESMIT PIEKTĀ NODAĻA
- DIVDESMIT SESTĀ NODAĻA
- DIVDESMIT SEPTĪTĀ NODAĻA

- DIVDESMIT ASTOTĀ NODAĻA
- DIVDESMIT DEVĪTĀ NODAĻA
- TRĪSDESMITĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT PIRMĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT OTRĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT TREŠĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT CETURTĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT PIEKTĀ NODAĻA
-
- TRĪSDESMIT SESTĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT SEPTĪTĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT ASTOTĀ NODAĻA
- TRĪSDESMIT DEVĪTĀ NODAĻA
- notes
    - 1
    - 2
    - 3
    - 4

Maikls Robotems
Pazudušie

MICHAEL
ROBOTHAM
LOST

Maniem mātei un tēvam

PATEICĪBAS

Kā allaž vēlos pateikties tiem, kuri man palīdzējuši atrast šīs grāmatas esenci, proti, savam aģentam Markam Lūkasam un tās izdevējiem visā pasaule, kā ari visiem pārējiem, kas pulēju Sies, lai grāmata ieraudzītu dienas gaismu.

Tupat kā agrāk esmu pateicību parāda Vivienai aizrautīga jai lasītājai, stingrajai kritiķei, mierinātājai, iejūtīgajai recenzentei un manu bērnu mātei, kas dzīvojusi līdz grāmatas varoņiem un man neskaitāmajās nomoda naktīs. Pagājušajā reize teicu, ka ne tik cildena sieviete būtu nakšņojusi viesistabā.

Man nebija taisnība. Ne tik cildena sieviete bulu aizsūtījusi mani gulēt viesistaba

Zudusi manta - zudis kaut kas; Pazaudēts gods - zudis ir daudz Zudusi drosme - zudis ir viss.

Vācu sakāmvārds

PIRMĀ NODAĻA

Temza, Londona

Atceros, reiz kāds teicis, ka auksts ir tad, ja redzi advokātu, kurš iebāzis rokas savās kabatās. Pašreiz ir daudz aukstāks. Lūpas man kļuvušas nejutīgas, un katrā elpas vilciena plaušās, šķiet, ieduras ledainas adatiņas.

Cilvēki kliedz un spīdina man acīs kabatas lukturīšu gaismu. Esmu tik cieši apskāvis lielo, dzelteno boju, it kā tā būtu Merilina Monro. Tā resnā Merilina Monro, kāda viņa kļuva, kad sāka dzert tabletes un galīgi nolaidās.

Vismīļākā no Merilinas Monro filmām man ir Sonic Like It Hot ar Džeku Lemonu un Toniju Kērtisu. Nezinu, kāpēc man šobrīd tas ienācis prātā, lai gan es joprojām nesaprotu, kā iespējams Džeku Lemonu noturēt par sievieti.

Kāds vīrs ar milzīgi kuplam ūsām elš man ausi, viņa elpa ož pēc picas. Viņš ģērbies glābšanas vestē un cenšas atraut manus pirkstus no bojas. Esmu pārāk nosalis, lai kustētos. Viņš apķeras man ap krūškurvi un atmuguriski velk mani caur ūdeni. Pret gaismu saskatu siluetus - cilvēki satver mani aiz rokām un uzceļ uz klāja.

- Debess augstā, paskatieties uz viņa kāju! - kāds iesaucas.

* Somc Like II Hot - komēdija, kur abi aktieri tēlo sieviešu lomas.

- Viņš ir sašauts!

Par kuru viņi runā?

Ļaudis atkal sāk klaigāt, sauc, lai nes pārsējus un asins plazmu. Kāds melnādains virs ar zelta riņķi ausī ievada adatu man elkoņa vēnā un uzliek uz sejas skābekļa masku.

- Nesiet šurp segas. Viņš jāsasilda.
- Pulss simt divdesmit.
- Siml divdesmit?
- Jā, simt divdesmit.
- Vai viņam ir galvas ievainojumi?
- Nav.

Motors ierēcas, un mēs sākam kustēt. Nejutu savas kājas. Nejūtu neko, man vairs pat nesalst. Gaisma pazūd. Acīs iesūkusies tumsa.

- Gatavs?
- Jā.
- Viens, divi, trīs.
- Uzmani intravenozo sistēmu. Uzmani sistēmu.
- Sapratu.
- Paelpini pāris reizes.
- Labs ir.

Virs, kura elpa ož pec picas, skrien blakus ratiņiem ar nestuvēm

un skaļi elš. Ar dūri viņš cieši tur masku man pie sejas un spaida elpināmo maisu, pūšot man plaušās gaisu. Tās atkal sāk elpot, un virs galvas pazib ielas laternas. Es arvien vēl varu redzēt.

Saklausu sirēnas gaudošanu. Ik reizi, kad mēs uz brītiņu apstājamies, gaudošana kļūst arvien skaļāka. Kāds runā pa radio. - Mēs esam ielējuši divus litrus šķidruma. Tagad ievadām jau ceturto asiņu ampulu. Viņš noasiņo. Sistoliskais spiediens krītas.

- Jāaizvieto tilpums.

- Strauji pārlejiet vēl vienu maisu šķidruma.

- Stājās sirdsdarbība!

- Viņam stājas sirdsdarbība. Vai saproti?

Kāda mašīna sāk nepārtraukti gaudot. Kāpēc viņi to neizslēdz?

Picas vīrs atrauj vaļa manu kreklu un ar spēku piespiež man pie krūtīm divas lāpstiņas.

- VISI PROJĀM! - viņš kliedz.

Galvā iesitas tādas sāpes, ka šķiet, plīsīs galvaskauss.

Viņš vēlreiz atkārto to pašu. Es gribētu pārlauzt viņam rokas.

- VISI PROJĀM!

Zvēru pie Dieva, to es tev pieminēšu, picas smerdeli. Es tevi atcerēšos. Kad tikšu uz kājām, es tevi sameklēšu. Upē bija labāk. Aizvediet mani atpakaļ pie Mcrilinas Monro.

Esmu pamodies. Plaksti dreb, it ka tos pacelt kavētu neredzams spēks. Cieši samiedzu acis, vēlreiz mēģinu pacelt plakstiņus un mirkšķinu acis tumsā.

Pagriezis galvu, varu saskatīt oranžas krāsas skalas uz aparāta turpat blakus gultai un zaļganus gaismas zibšņus, kas slīd pāri šķidro kristālu displeja logam gluži ka stereo-sistēmā, kur šūpojas krasainas gaismas viļņi.

Kur es atrodos?

Blakus gultai ir hromēts statīvs, kura izliektā virsma mirdzoši zaigo. Pie statīva pakarināts plastmasas maisiņš, pilns ar dzidru šķīdumu, kas ieplūst lokanā plastmasas caurulē, kura ar platu ķirurģisko līmlenti piestiprināta man pie kreisā apakšdelma.

Esmu slimnīcas palātā. Uz naktsgaldiņa nolikts bloknots. Sniegdamies pēc tā, pēkšņi sāku lūkoties uz savu kreiso roku - ieraugu, ka tai trūkst pirksta. Tur, kur jābūt pirkstam un laulības gredzenam, tagad rēgojas marles pārsējā ietīņāts kunkulis. Raugos uz to tik muļķīgi, it ka tas būtu kāds burvju triks.

Kad dvīņi vēl bija mazi, mēs spēlējāmies. Es "norāvu" savu īkšķi, un, ja viņi nošķaudījās, īkšķis acumirklī atkal parādījās. Maikls tik traki smējās, ka gandrīz pieslapināja bikses.

Sagrābstījis bloknotu, izlasu uzrakstu: Sv. Marijas slimnīca, Pedingtona, Londona. Galdiņa atvilktnē ir vienīgi Bībele un Korāna eksemplārs.

Pamanu datu tāfelīti, kas piestiprināta pie gultas kājgaļa. Kad sniedzos pec tās, labajā kājā pēkšņi sprāgst sāpju raķete un aizšaujas līdz pat galvas virsai Dievs augstais! Nē, tā nedari, nekad vairs nedari tā.

Sarāvies kamolā, gaidu, līdz sāpes norims. Aizvērtām acīm dziļi ievelku elpu. Ja ļoti cieši koncentrēju uzmanību viena noteiktā punktā tieši zem apakšžokļa, varu sajust, kā zem ādas rit asinis, iespiežoties arvien sīkākos asinsvadiņos un nesot skābekli.

Manai šķirtajai sievai Mirandai bija tik caurs miegs, ka viņa apgalvoja - mana sirds pukstot pārāk skaļi un neļaujot viņai iemigt. Es nekrācu un naktīs netrūkos augšā, sliktu sapņu mocīts, bet mana sirds pukstēja strauji un nevaldāmi. Ari to Miranda bija minējusi ka šķiršanās iemeslu. Protams, es pārspīlēju. Papildu iegansts viņai nav vajadzīgs.

Atkal atveru acis. Pasaule arvien vēl ir tepat.

Dziļi ieelpojis, satveru apsegu un pavelku dažas collas augstāk. Man joprojām ir abas kājas. Skaitu tās. Viena. Divas. Labā kāja ietīņāta marles pārsējos, kas malās nostiprināti ar leikoplastu. Uz augšstilba ārējās puses kaut kas uzrakstīts ar flomāsteru, bet es nevaru izlasīt.

Redzu savus kāju pirkstus. Tie pakustas, sveicinot mani.

- Esiet sveicināti, - es čukstu.

Pastiepju roku un piesardzīgi saņemu plaukstā savus dzimumorgānus, slidinot caur pirkstiem sēkliniekus.

Klusi pavērusi aizkarus, parādās māsa. Viņas balss mani izbiedē. - Vai iztraucēju jūs nepiemērotā brīdī?

- Es... es tikai... pārbaudīju.

- Manuprāt, jums vispirms vajadzētu atgūt spēkus un tikai tad domāt par tādām lietām.

Viņa runā ar iru akcentu, un acis viņai ir tik zaļas kā tikko pļauta zāle. Māsa piespiež zvana pogu, kas atrodas man virs galvas.

- Paldies Dievam, ka beidzot esat pamodies. Mēs ļoti raizējāmies par jums. - Viņa ar pirkstiem viegli uzsit pa šķīduma maisiņu un pārbauda plūsmu. Tad māsa sakārto man spilvenus.

- Kas noticis? Kā es šeit nokļuvu?

- Jūs sašāva.

- Kas mani sašāva?

Māsa smejas.

- Ak, nejautājiet to man. Par tādam lietām man neviens nekad nestāsta.

- Es neko nevaru atcerēties. Mana kāja... mans pirksts...

- Drīz atnāks ārsts.

šķiet, viņa neklausās manī. Sagrābju viņu aiz rokas. Viņa piepeši izbīstas un mēģina izrauties.

Jūs nesaprotat - es nevaru atcerēties! Nezinu, kā esmu šeit nokļuvis.

Viņa pamet skatienu uz zvana pogu. - Jūs atrada upē. Dzirdēju runājam, ka jūs tik tikko vairs turējāties virs ūdens. Policija visu laiku gaida, kad jūs atgūsiet samaņu.

- Cik ilgi es šeit esmu?

- Astoņas dienas... jūs bijāt komā. Man vakar likās, ka sākat mosties. Jūs runājāt pats pie sevis.

- Ko es teicu?

- Visu laiku atkārtojāt, ka jums jāatrod kāda meitene.

- Kā viņu sauc?

- To jūs neteicāt. Lūdzu, laidiet vaļā manu roku. Man sāp.

Mani pirksti atslābina tvērienu, un māsa pavirzās krietni vien tālāk, berzējot delmu. Viņa vairs nenāk man tuvumā.

Jūtu, ka sirds dauzās aizvien smagāk un ātrāk kā ķiniešu bungas. Kā tas var būt, ka esmu šeit jau astoņas dienas?

- Kāds šodien datums?

- Trešais oktobris.

- Vai jus devāt man medikamentus? Kas ar mani ir izdarīts?

Māsa stomīdamās saka: - Jus saņemat morfīnu pret sāpēm.

- Un ko vēl? Ko vēl jūs man esat devuši?

- Neko. - Viņa atkal pazibsni acis pret zvana pogu. - Ārsts tūlīt nāks. Centieties izturēties mierīgi, citādi vajadzēs ievadīt jums nomierinošas zāles.

Masa izsprūk pa durvīm un neatgriežas. Durvīm veroties ciet, pamanu, ka ārpusē pie durvīm uz krēsla sež policists formas tērpā, kājas pastiepis uz priekšu, it kā būtu tur sēdējis jau krietnu laiku.

Atslīgstu spilvenos, ieelpojot pārsēju un sakaltušu asiņu smaku. Pacēlis roku, aplūkoju marles pārsēju un mēģinu kustināt trūkstošā pirksta stumbeni. Kā var but, ka es neko neatceros?

Es vēl nekad neko nebiju aizmirsis, man atmiņā nav bijis nekādu robu, neskaidrību vai miglainibas. Atmiņas man ir tikpat rūpīgā uzskaitē kā skopulim zelta monētas. Ikvienu drumslu es paturu prātā tik ilgi, kamēr vien tā ir kaut ko vērts.

Mana atmiņa nav fotogrāfiska. Toties es veidoju sakarības, saviju tās kopā kā zirneklis, kas auž tīklu, savērpjot ik pavedienu kopā ar nākamo. Tieši tāpēc varu atsaukt atmiņā detaļas no piecus, desmit vai piecpadsmit gadus vecām kriminālliet̄ām un atcerēties tā, it kā noziegums būtu noticis tikai iepriekšējā dienā. Vārdi, datumi, liecinieki, noziedznieki, upuri - varu tos iztēloties gluži reāli, it ka patiešām staigātu pa tām pašām ielām, risinātu tās pašas sarunas, dzirdētu tos pašus melus, ko laja laikā.

Šī ir pirmā reize, kad esmu aizmirsis kaut ko patiesi svarīgu. Nevaru atcerēties, kas noticis un kā esmu nokļuvis šeit. Manā prata ir

melns caurums ka tumša ēna renlgenogram-ma. Esmu redzējis tādas ēnas. Mana pirmā sieva nomira no vēža. Melni caurumi iesūc sevī visu. No tiem nevar izvairīties pat gaisma.

Paiet divdesmit minūtes, tad aizkari ātri pašķiras un ienāk dakteris Benets. Viņš valkā džinsus, un zem baltā virsvalka redzama kaklasaite - tauriņš.

- Detektīv inspektor Ruis, esiet sveicināti ar atgriešanos dzīvo cilvēku un augsto nodokļu pasaule. - Viņš runā tādā toni ka skolas zēns, viņam pār pieri noslīgusi ģeķīga matu cirta kā 1 Ijū Grantam, un tā atgādina pusdienu salveti.

Spīdinot man acis maza kabatas lukturīša gaismu, viņš jautā: - Vai varat pakustināt kāju pirkstus?

- Jā.

- Vai nekur nejūtat tirpšanu?

- Nē.

Viņš pavelk nost apsegu un ar atslēgu paskrāpē manas labās pēdas apakšu. - Vai jūtat pieskārienu?

- Jā.

- Lieliski.

Paņēmis planšeti, viņš ar vienu rokas kustību uzskrīpā uz tās savus iniciāļus.

- Es nevaru neko atcerēties.

- Nevarat atcerēties nelaimes gadījumu.

- Vai tas bija nelaimes gadījums?

- Nezinu. Jūs sašāva.

- Kas šāva uz mani?

- Vai jūs neatceraties?

- Nē.

I'ukša runāšana.

Dakteris Benets pakšķina ar pildspalvu pa zobiem, it kā pārdomājot manu atbildi. Tad viņš pievelk tuvāk krēslu un apsēžas uz tā jāteniski, ar rokam aptverot atzveltni.

- Jūs sašāva. Lode ieurbusies labajā kājā tieši virs slaidā muskuļa, atstājot tur atveri ar ceturtdaļcollu lielu diametru. Tā izgājusi cauri tauku slānim un šķautnes muskulim tieši blakus augšstilba asinsvadu un nervu kūlītim, tad cauri četr-galvainajam muskulim, augšstilba bicepsa galviņai un lielajam gūžas muskulim, pēc tam caur ādu izkļuvusi āra. Izejas brūce ir daudz iespaidīgāka - tās diametrs ir četras collas. Tur ir dziļš caurums - ne ādas lēveru, nekā. Ada gluži vienkārši izkūpējusi.

Viņš apbrīnā nosvilpjas caur zobiem. - Kad jūs atrada, pulss vel bija sataustāms, bet brūce stipri asiņoja. Tad jums apstājās elpošana. Bijāt jau nāvei zobos, bet mēs dabūjām jūs atpakaļ.

Ārsts paceļ īkšķi un rādītājpirkstu. - Lode pašāvās garām

augšstilba artērijai par sprīža platumu. - Es gandrīz nevaru saskatīt attālumu starp viņa pirkstiem, ko viņš rāda. - Ja tā būtu trāpījusi artērijai, jūs būtu noasiņojis līdz nāvei trīs minūšu laikā. Un mums vajadzēja tikt galā arī ar infekciju. Jūsu drēbes bija netīras. Ūdens bija piedraņķēts nez ar ko. Lējām jums vēnā antibiotikas, cik vien varējām. Visumā jums sasodīti paveicies, detektīv.

Vai viņš joko? Kas ta par veiksmi, ja esmu sašauts?

Paceļu roku. - Kas ir ar manu pirkstu?

- Diemžēl tas ir pagalam, atlicis tikai pamata kauliņš.

Caur aizkariem galvu pabāž kārns interns ar "ezītī" apgrieztiem matiem. Dakteris Benets ierūcas tik klusi, ka to var saklausīt tikai apakšnieki. Piecēlies kājās, viņš sabāž rokas baltā virsvalka kabatās.

- Vai ir vēl kāds jautājums?

- Kāpēc es nevaru atcerēties?

- Diemžēl tas nav mans lauciņš. Varam izdarīt dažas pārbaudes. Lai pārbaudītu, vai jums nav galvaskausa lūzums vai asiņošana, vajadzēs izdarīt datortomogrāfiju vai magnētiskās rezonanses skenēšanu. Es piezvanīšu neirologam.

- Man sāp kāja.

- Labi. Brūce dzīst. Jums vajadzēs staigājamo rāmi vai kruķus. Atnāks fizioterapeits, lai aprunātos par vingrinājumu programmu, kas palīdzēs stiprināt kāju. - Viņš atmet atpakaļ matu cirtu un pagriežas, grasīdamies iet. - Man žēl, ka nespējat atcerēties notikušo, detektīv. Taču pateicieties, ka esat palicis dzīvs.

Viņš nozūd, atstājot gaisā skūšanās losjona un pārākuma dvesmu. Kapec ķirurgi izturas tā, it kā pasaule piederētu viņiem? Es pats zinu, ka man jājutas pateicīgam. Ja vien es varētu atcerēties, kas notika, tad varbūt vairāk ticētu viņa skaidrojumiem.

Tātad man jau vajadzēja but mirušam. Vienmēr esmu domājis, ka nomiršu pēkšņi. Neesmu pārdrošs, bet man allaž paveicas atrast īsāko ceļu. Vairums cilvēku mirst tikai vienu reizi. Nu man ir jau otrā dzīve. Ja pierēķina klāt manas trīs sievas, var teikt, ka līdz šim man no dzīves ticis pārpārēm. (Sievas es vairs nekādā ziņa neņemšu pretī, ja gadītos, ka tās kāds man gribētu vēlreiz piespēlēt.)

Atgriežas māsa īriete. Viņu sauc Mcgija, un viņas mierinošais smaids ir tieši tāds, kā māca māsu skolā. Viņa nes bļodu ar siltu ūdeni un sūkli.

- Vai jūtaties labāk?

- Piedodiet, ka izbiedēju jūs.

- Ak, nekas. Tagad nomazgāsimies.

Māsa pavelk nost apsegu, bet es tūlīt pat uzrauju to atpakaļ.

- Zem jūsu palaga nav nekā tāda, ko es nebūtu redzējusi, - viņa saka.

- Nepiekrītu. Es lieliski atceros, cik bijis sieviešu, kuras dejojušas

ar manu veco Džonīti, un, ja vien jūs nebijāt tā meitene, kas tūkstoš deviņi simti sešdesmit pirmajā gada Yard-birds koncerta laikā sēdēja Shepherd's Bush Empire halles pēdējā rindā, tad nedomāju, ka jūs to būtu redzējusi.

- Veco Džonīti?

- Manu vissenāko draugu.

Māsa šūpo galvu un raugās uz mani ar nožēlu.

Viņai aiz muguras parādās pazīstama figūra - maza auguma, drukns vīrs, kuram galva šķiet iegrimusi plecos un seju klāj bārdās rugāji. Kempbels Smits ir galvenais superintendents ar tādu rokasspiedienu, ka nokrakšķ pirkstu kauliņi, un pavisam īpašu smaidu. Viņš ģērbies formas tērpā ar nospodrinātām sudraba pogām, un krekla stīvi iecietinātā apkaklīte ir tik augsta, ka, šķiet, draud iegriezties zodā.

Visi apgalvo, ka Kempbels viņiem patīk - tā saka pat viņa ienaidnieki, bet reti kurš priecājas, viņu sastopot. Es nē. Vismaz ne šodien. Taču es viņu atceros! Tā ir laba zīme.

- Augstā debess! Vinsent, kā tu pārbiedēji mūs visus! -viņš noducina. - Krietnu laiciņu tava dzīvība karājās mata galā. Mēs visi iecirknī lūdzām par tevi. Vai redzi visas tās kartiņas un ziedus?

Pagriežu galvu un skatos uz galdu, kur sakrauti grozi ar ziediem un augļiem.

- Kāds mani sašāva, - es neticīgā tonī saku.

- Jā, - viņš atbild, pievelkot tuvāk krēslu. - Mums jāzina, kā tas notika.

- Es neatceros.

- Vai tu viņus neredzēji?

- Kurus?

- Cilvēkus motorlaivā.

- Kādā motorlaivā? - Apmulsis raugos uz viņu.

Kcmpbels pēkšņi ierunājas skaļāk. - Tevi atrada Temzā

tik tikko turamies virs ūdens ar draņķīgām šautām brūcēm, un nepilnas jūdzes attālumā bija motorlaiva, kas izskatījās kā peldoša lopkautuve. Kas tur notika?

- Es neatceros.

- Tu neatceries to asinspirti?

- Neatceros nekādu motorlaivu.

Kempbels vairs netēlo pieklājīgu laipnību. Viņš nemierīgi soļo šurpu un turpu, žņaudzīdams dūres un cenzdamies savaldīties.

- Tas nav labi, Vinsent. Tas nav jauki. Vai tu kādu nogalināji?

- Šodien?

- Nedzen jokus ar mani. Vai tu šāvi ar savu pistoli? Tava dienesta pistole bija izņemta no iecirkņa ieroču glabātavas. Vai atradīsim līķus?

Līkus? Ak tad tā?

t

Kempbels dusmīgs un vīlies kasa galvu.

- Tu pat iedomāties nevari, kādas baumas izplatās. Notiks pamatīga izmeklēšana. Komisārs pieprasa skaidras atbildes. Reportieriem jau tek siekalas. Tajā motorlaivā atrastas trīs cilvēku asinis, tostarp arī tavējās. Tiesu medicīnas eksperti apgalvo, ka vismaz viens ir miris. Viņi atraduši smadzeņu audus un galvaskausa fragmentus.

Man šķiet, ka sienas sāk līgoties. Varbūt tur vainīgs mor-fīns vai smacīgais gaiss. Ka gan esmu varējis aizmirst ko tādu?

- Ko tu darīji taja motorlaivā?

- Droši vien tā bija policijas operācija...

- Nē, - viņš dusmīgi paziņo. Tēlotais draudzīgums izgaisis kā vēja pūsts. - Tu nestrādāji ar krimināllietu. Tā nebija policijas operācija. Tu darbojies pats uz savu roku.

Mēs uzsākam veco spēlīti - cieši raugāmies viens otram acīs. Kurš pamirkšķinās pirmais? šoreiz virsroka ir man. Šķiet, es varētu izturēt veselu mūžību. Tas ir morfīna dēļ. Debestiņ, cik laba sajūta.

Beidzot Kempbels atšļūk krēslā un ņem vīnogas no bruņās papīra turzas, kas atrodas pie gultas.

- Kas ir pats pēdējais, ko tu atceries?

Mēs sēžam klusējot, kamēr es cenšos sagrābāt atmiņā kaut jel ko no sapņa. Uzpeld miglainas ainas, tad tās kļūst skaidrākas - dzeltenā boja, Merilina Monro...

- Atceros, ka pasūtīju picu.

- Vai to es tev prasu?

- Piedod.

Pētot marles pārsēju uz rokas, brīnos, kā trūkstošais pirksts var niezēt. - Kas tā bija par lietu, ar kuru es strādāju?

Kempbels parausta plecus. - Tu biji atvaļinājumā.

- Kāpēc?

- Tev bija vajadzīga atpūta.

Viņš man melo. Dažreiz man šķiet, ka viņš piemirst, cik sen esam pazīstami. Mēs kopā mācījāmies policijas koledžā Bremshilā. Pirms trīsdesmit pieciem gadiem kādos dārza svētkos es Kcmpbelu iepazīstināju ar viņa sievu Morīnu. Viņa to man nekad nav tā īsti piedevusi. Nezinu, kas Morīnu sarūgtina vairāk - manas trīs laulības vai fakts, ka es viņu piespēlēju kādam citam.

Kur tas laiks, kad Kempbels vēl uzrunāja mani par veco zēnu, un, kopš viņš kļuvis par galveno superintendentu, mēs ne reizi neesam kopā iedzēruši aliņu. Viņš ir pilnīgi pārvērties. Nevar teikt, ka kļuvis labāks vai sliktāks. Tikai pārvērties.

Kempbels iespļauj saujā vīnogas sēkliņu. - Tu vienmēr uzskatīji, ka esi labāks par mani, Vinsent, bet paaugstinājumu pirmais dabūju

es.

Tu biji pielīdējs.

- Zinu, tu domā, ka esmu pielīdējs. - (Viņš lasa manas domas.) - Taču es gluži vienkārši biju atjautīgāks. Nodibināju vajadzīgos sakarus un ļāvu, lai sistēma strādā mana labā, nevis cīnījos pret to. Tev būtu vajadzējis aiziet pensijā pirms trim gadiem, kad bija izdevība. Neviens nebūtu tevi tādēļ noniecinājis. Mēs būtu tev sarīkojuši kolosālu atvadu ballīti. Tu būtu varējis dzīvot mierīgi, uzspēlēt golfu, varbūt pat saglābt savu laulību.

Gaidu, ka viņš teiks vēl kaut ko, bet viņš tikai raugās manī piešķiebtu galvu.

- Vinsent, vai neiebildīsi, ja pateikšu, ko domāju? - Viņš negaida manu atbildi. - Tu izliecies, ka ar tevi viss ir pilnīgā kārtībā, bet es nojaušu, ka tu... ka tevi nomāc skumjas. Vēl vairāk... tu esi dusmīgs.

Jūtos tik apmulsis, ka pa adu, šķiet, sak skraidīt karstas tirpas.

- Daži rod mierinājumu reliģijā, citiem ir apkārt cilvēki, ar kuriem var parunāties. Es zinu, ka tas nav tavā stila. Paskaties pats uz sevi! Tu tikpat kā netiecies ar saviem bērniem. Tu dzīvo viens... Tagad tu esi pagalam, izputinājis savu karjeru. Es tev vairs nevaru palīdzēt. Es taču teicu, lai neķeries klāt.

- Kam man nevajadzēja ķerties klāt?

Viņš neatbild, bet paņem savu cepuri un ar piedurkni sāk spodrināt tās malu. Šķiet, viņš tūlīt pagriezīsies uz manu pusi un pateiks, ko domājis. Tomēr Kempbels to nedara, bet iziet pa durvīm un pa gaiteni dodas prom.

Arī manas vīnogas ir prom. Stublāji uz saburzītās brūnā papīra turzas atgādina nokaltušus kokus. Ziedi grozā jau apvītuši. Begoniju un tulpju ziedlapas raisās nost un krīt kā dejotāju svārciņi, apbirdinot galdu ar ziedputekšņiem. Starp stiebriem iesprausta balta, ar sudrabainu vītni izrotāta kartīte. Nevaru izlasīt, kas uz tās rakstīts.

Kaut kāds draņķis mani sašāvis! Tādam notikumam bija jāpaliek atmiņa kā iegravētam. Man bija jāspēj to pārdzīvot vēl un vēl gluži kā tiem činkstīgajiem upuriem televīzijas intervijās, kuri katra laikā var piezvanīt savam advokātam. Tomēr es neatceros neko. Un, lai cik reižu es aizmiedzu acis un ar dūrēm dauzu pa galvu, atmiņā nenāk itin nekas.

Pats dīvainākais ir tas, ko es iedomājos atceramies. Piemēram, es it kā redzu siluetus pret spilgtu gaismu, cilvēkus sejas maskas ar tādām kā dušas cepurītēm galvā un papīra čībās; viņi runā par automašīnām, pensiju plāniem un futbola spēlēs rezultātiem. Protams, tie ir mirkļi, kad esmu bijis par mata tiesu no nāves un ielūkojies ellē, kas pilna ar ķirurgiem.

Ja es sāktu ar vienkāršām lietām, varbūt galu gala varētu nonākt tik tālu, ka atcerētos, kas ar mani noticis. Skatīdamies griestos, es,

kustinot lūpas, izrunāju savu vārdu: Vin-sents Janko Ruiss, dzimis tūkstoš deviņi simti četrdesmit piektā gada vienpadsmitajā decembrī. Esmu Londonas policijas detektīvs - inspektors un smago noziegumu izmeklēšanas grupas (Rietumu nodaļas) priekšnieks. Es dzīvoju Reinvilroudā, Falhemā...

Agrāk mēdzu teikt, ka būtu ar mieru maksāt krietnu summu, lai aizmirstu lielāko savas dzīves daļu. Tagad es gribu, lai atmiņas atgriežas.

OTRA NODAĻA

Pazīstu tikai divus cilvēkus, kuri tikuši sašauti. Viens bija puisis, ar kuru kopa mācījos policijas koledžā. Viņu sauca Enguss Lēmans, un viņš visur gribēja but pirmais - pirmaja vietā eksāmenos, pirmais bārā, pirmais dabūt paaugstinājumu...

Pirms dažiem gadiem viņš vadīja aptvarsti narkotiku rūpnīca Brikstonā un pirmais metās iekšā pa durvīm. Uz viņu raidītā šāvienu karta no pusautomātiskās pistoles visas aptveres norāva viņam galvu. Tā bija sava veida mācība.

Otrs bija kāds fermeris mūsu ielejā Brūss Kerlijs. Mēģinot ielīst pa guļamistabas logu, lai dabūtu roka sievas mīļāko, viņš iešāva sev kājā. Bruss bija resnis, kuram no ausim spraucās sirmas spalvas, un, kad vien viņš pacēla roku, misis Kērlija allaž sarāvās kā šunelis. Tīrais kauns, ka viņš ne-iešāva sev pierē.

Koledžā mums bija šaušanas mācība. Mūsu instruktora Džordija galva atgādināja biljarda bumbu, un viņš neieredzēja mani jau kopš pašas pirmās dienas, jo es pateicu, ka pistoles stobru vislabāk var turēt tīru, tam uzvelkot virsu prezervatīvu.

Mēs stāvējām šaujlaukā un salām kā suņi. Instruktors norādīja uz kartona figūru lauka viņā galā. Figūra attēloja noziedznieku, kas bija pietupies un turēja rokā ieroci; tajā figūras vietā, kur vajadzētu atrasties sirdij, kā ari uz galvas bija uzkrāsots balts aplis.

Paņēmis dienesta pistoli, Džordijs izplestām kājām pietu-pās un vienu pēc otra ar nepilnas sekundes atstarpi raidīja sešus šāvienus - visi trāpīja augšējā apli.

Iemetis plaukstā vēl dūmojošo aptveri, viņš sacīja: - Nevaru gaidīt, lai kāds no jums izdara tāpat, bet vismaz mēģiniet trāpīt tajā sasodītajā mērķī. Kurš pirmais?

Nepieteicās neviens.

- Varbūt tu, prezervatīva džekiņ?

Grupa sāka smieties.

Spēru soli uz priekšu un pacēlu revolveri. Man pašam riebās tīksme, ko izjutu, tam iegulstot plaukstā. Instruktors teica: - Ne, ne ta. Turi abas acis vaļā. Pietupies. Skaiti un spied gaili.

Viņš vel nebija beidzis runāt, kad jau sajutu ieroča atsitienu, šāvienu troksnis satricināja gaisu un kaut ko manas esības dziļumos. Kartona figūra šūpojās no vienas puses uz otru, trīsim velkot to pa šaujlauku uz mūsu pusi. Visi seši šāvieni trāpīja tik cieši kopā, ka izsita kartonā caurumu ar robainām malām.

- Viņš uztaisīja tam tur caurumu dirsā, - kāds apbrīnā nomurmināja.

Es neskatījos uz instruktoru. Novērsos, pārbaudīju aptveri, uzliku

uz drošinātāja un izņēmu ausu aizbāžņus.

- Tu netrāpīji, - viņš triumfējoši teica.

- Ja jūs tā sakāt, ser.

Spēji pamostos, un paiet brīdis, līdz aprimstas sirds straujā dauzīšanās. Paraugos pulkstenī, gribēdams redzēt nevis dienas stundu, bet datumu. Gribu pārliecināties, vai neesmu gulējis pārāk ilgi un zaudējis vēl vairāk laika.

Pagājušas divas dienas kopš brīža, kad atguvu samaņu. Pie gultas sēž kāds cilvēks.

- Esmu dakteris Vikhems, - viņš smaidot saka. - Neiro-logs.

Viņš izskatās pēc viena no tiem ārstiem, kurus rāda tele-vīzijā dienas intervijās.

- Es reiz redzēju jūs spēlējam regbiju Harlequins komandā pret London Scottish, - viņš saka. - Jūs būtu iekļuvis Anglijas izlasē, ja neguvis traumu. Es pats ari esmu nedaudz spēlējis regbiju. 'Pikai rezervē...

- Tiešām? Ar kuru numuru?

- Ar trīspadsmito.

Es sapratu, ka viņš droši vien kādas pāris reizes ticis pie bumbas, bet arvien vēl runā par piezemējumiem, kurus būtu varējis izdarīt.

- Man ir jūsu galvaskausa magnētiskās rezonanses ske-nēšanas dati, - viņš saka, atverot mapi. - Nekas neliecina par galvaskausa lūzumu, aneirismu vai asinsizplūdumu. -Viņš paceļ skatienu. - Gribu izdarīt dažas neiroloģiskās pārbaudes, lai palīdzētu atcerēties to, ko esat aizmirsis. Jums jāatbild uz jautājumiem par apšaudi.

- Es to neatceros.

- Jā, tomēr gribu, lai jūs atbildat, lai ari tikai ar minējumiem. To sauc par atpazīšanas pārbaudi ar piespiedu izvēli. Jums vajadzēs izvēlēties un noteikti kaut ko atbildēt.

Šķiet, es saprotu, lai gan neredzu, kāda tam jēga.

- Cik daudz cilvēku bija motorlaivā?

- Neatceros.

Dakteris Vikhems atkārto: - Jums jāizvelas atbilde.

- Četri.

- Vai pie debesīm bija pilns mēness?

-Jā.

- Vai motorlaivas nosaukums bija Charmainc?

- Nē.

- Cik tai bija motoru?

- Viens.

- Vai tā bija zagta?

-Jā.

- Vai motors darbojās?

- Nē.

- Vai motorlaiva bija noenkurota vai dreifēja?

- Dreifēja.

- Vai jums bija ierocis?

-Jā-

Tas ir smieklīgi! Kāds tur labums? Es atbildu tikai ar minējumiem.

Pēkšņi man kļūst skaidrs. Viņi domā, ka es tēloju atmiņas zudumu. Pārbaudes nolūks nav noskaidrot, cik un ko es atceros. Viņi pārbauda manu simptomu ticamību. Spiež izdarīt izvēli, lai izpētītu, cik procentos gadījumu es atbildu pareizi. Ja es patiešām esmu zaudējis atmiņu, tas nozīmē, ka tīru minējumu gadījumā aptuveni pusei manu atbilžu jābut pareizām. Ja pareizo atbilžu skaits būs ievērojami lielāks vai mazāks par pusi, tas var nozīmēt, ka es mēģinu "iespaidot" rezultātu, apzināti viltojot atbildes.

Par statistiku es zinu diezgan, lai saprastu pārbaudes mērķi. Iespēja, ka cilvēks ar atmiņas zudumu no piecdesmit jautājumiem atbild pareizi tikai uz desmit, ir mazāka par pieciem procentiem.

Dakteris Vikhems kaut ko raksta. Bez šaubām, viņš pēta manu atbilžu procentuālo sadalījumu, meklējot sistēmu, kas varētu liecināt par ko citu nekā par nejaušību.

Pārtraucu viņa nodarbošanos un jautāju: - Kas šos jautājumus izdomājis?

- Es nezinu.

- Miniet.

Viņš samirkšķina acis.

- Nu, dakter, atbildiet - pareizi vai ne? Varat minēt. Vai šī ir pārbaude, lai noskaidrotu, vai es netēloju atmiņas zudumu?

- Nesaprotu, ko jūs gribat teikt, - viņš izstosta.

- Ja es varu uzminēt atbildi, tad ari jūs to varat. Kas jums to uzdeva - iekšlietu daļa vai Kempbels Smits?

Dakteris Vikhems pietraušas kajas, pasit padusē planšeti un pagriežas uz durvju pusi. Vēlos, kaut būtu ticies ar viņu regbija laukuma. Es bulu ietriecis viņu ar galvu dubļu bedrē.

Pārlicis kājas pār gultas malu, ar vienu pēdu atspiežos pret grīdu. Linolejs ir vēss un mazliet lipīgs. Smagi elsdams aiz sāpēm, ar apakšdelmiem atbalstos pret kruķu plastmasas parocēm.

Man vajadzētu lietot staigāšanas rāmi ar ritenīšiem, bet esmu pārāk lepns. Negrasos vilkties uz priekšu hromētā rāmi kā vecis rindā pie pasta nodaļas lodziņa. Meklēju skapi savas drēbes. Tas ir tukšs.

Zinu, ka tas izklausās paranojali, bel viņi, šķiet, kaut ko noklusē. Kādam taču jāzina, ko esmu darījis uz upes. Kāds noteikti dzirdējis šāvienus vai kaut ko redzējis. Kāpēc viņi nav atraduši nevienu līķi?

Redzu, ka gaiteņa vidū stāv Kempbels un sarunājas ar dakteri Vikhemu. Kopā ar viņiem ir divi detektīvi. Vienu es pazīstu - tas ir Džons Kībels. Esmu strādājis kopā ar viņu, līdz viņš pievienojās

Londonas Korupcijas novēršanas grupai un izmeklēšanu sāka veikt patstāvīgi.

Kībels ir viens no tiem policistiem, kuri visus gejus mēdz dēvēt par "dirsas bakstītājiem" un Āzijas izcelsmes iedzīvotājus par "pakiem". Viņš ir skaļš, fanātiski pašpārliecināts un gluži vai apsēsts ar savu darbu. Kad Temzā nogrima izklaides kuģis Marcluoness, viņš līdz lenča laikam bija paspējis apmeklēt trīspadsmit ģimenes, paziņojot, ka bērni noslīkuši. Viņš lieliski zināja, ko teikt un kurā brīdī apklust. Šķiet, tāds cilvēks nevar but pilnīgi ļauns.

- Kurp tad tu dodies? - jautā Kempbels.

- Iedomājos, ka varētu ieelpot svaigu gaisu.

Kībels iesakās: - Jā, es nupat mazliet dabūju to paostit.

Eju viņiem garām uz liftu.

- Jūs tā nedrīkstat aiziet, - saka dakteris Vikhems. - Jums bieži jāmaina pārsējs. Jums vajadzīgi sāpes remdējoši līdzekļi.

- Dodiet tik šurp, gan jau es pats mācēšu tos iedzert.

Kempbels satver mani aiz rokas. - Nedari tādas muļķības.

Jūtu, ka trīcu.

- Vai esi atradis kaut ko? Kādu... kādu līķi?

- Nē.

- Zini, es neizliekos. Es tiešām nevaru atcerēties.

Kempbels paved mani sāņus. - Es tev ticu, Vinsent, bet tu taču zini kārtību. IPCC[1] jā izmeklē šī liela.

- Ko te dara Kībels?

- Viņš tikai grib aprunāties ar tevi.

- Vai man vajadzīgs advokāts?

Kempbels smejas, bet viņa smiekli mani nenomierina. Neesmu vēl paspējis apsvērt savas iespējas, kad Kībels jau ved mani pa gaiteni uz slimnīcas atpūtas istabu - nemājīgu telpu bez logiem, kur atrodas tumši oranžas krāsas dīvāni un pie sienām plakāti ar veselu cilvēku attēliem. Viņš atpogā žaketi un apsēžas, gaidot, kamēr es tikšu galā ar kruķiem un arī apsēdīšos.

- Dzirdēju, ka tu tikpat kā aci pret aci esot ticies ar kaulaino.

- Viņa man piedāvāja istabu ar skaistu skatu.

- Un tu viņu atraidīji?

- Neesmu nekāds lielais ceļotājs.

Desmit turpmākās minūtes mēs tērzējam par kopīgajiem paziņām un vecajiem laikiem. Viņš apjautājas par manu māti, un es pastāstu, ka viņa dzīvo pensionāru ciemata.

- Dažviet dzīve tajos izmaksā diezgan dārgi.

-Jā.

- Kur tu pats tagad dzīvo?

- Šeit pat.

Atnes kafiju, un Kībels turpina runāt. Viņš izklāsta savus uzskatus

par ieroču izplatību, gadījuma rakstura vardarbību un bezjēdzīgiem noziegumiem. Policisti kļūst vienlaikus par vieglu mērķi uzbrukumiem un par grēkāžiem. Es saprotu, ko Kībels cenšas panākt. Viņš grib mani iesaistīt spēlītē "labiem puišiem jāturas kopa".

Kibels ir viens no tiem policistiem, kuri uzskata, ka viņiem ir pašiem sava - karavīru ētika, it ka viņi būtu nošķirti no sabiedrības pārējās daļas. Viņi klausās, kā politiķi runā par karu pret noziedzību, karu pret narkotikām, karu pret terorismu, un sāk iedomāties, ka ir kareivji, kas cīnās, lai cilvēki uz ielām justos droši.

- Cik daudz reižu tu esi riskējis ar dzīvību, Ruis? Vai domā, ka tas kādam no tiem neliešiem rūp? Kreisie mūs sauc par cūkām, bet labējie dēvē mūs par nacistiem. Sieg, sieg, ruk-ruk! Sieg, sieg, ruk-ruk! - Viņš izsviež labo roku uz priekšu kā fašistu sveicienā.

Skatos uz zīmoggredzenu viņa mazajā pirkstiņā un domāju par Orvela "Dzīvnieku fermu".

Nu Kībels ir zirgā. - Mēs nedzīvojam ideālā pasaule, un mūsu policisti nav ideāli, vai ne? Bet ko tad viņi var no mums gaidīt? Nolādēts, mums nav nekādu resursu, un mēs cīnāmies ar sistēmu, kas izlaiž noziedzniekus brīvībā ātrāk, nekā mēs tos spējam notvert. Un no visām tām jauno laiku jūtelīgajām blēņām, ko viņi sauc par noziegumu profilaksi, ne tev, ne man nav nekāda labuma. Neko labu tā nav devusi ari tiem nabaga apmuļķotajiem puišeļiem, kuri tiek iesaistīti noziegumos.

Pirms neilga laika piedalījos konferencē, un kāds aptaukojies kriminālists, kas runāja ar amerikāņu akcentu, teica, ka policistiem neesot ienaidnieku. "Ienaidnieks ir nevis noziedznieks, bet noziegums/' viņš sacīja. Kā tad - "Jēzus raudāja"! Vai esi kādreiz dzirdējis kaut ko tik muļķīgu? Man bija jāvaldās, lai neiepļaukātu to džeku.

Kībels paliecas nedaudz tuvāk. Sajūtu, ka viņa elpa ož pec zemesriekstiem.

- Es nevainoju policistus, ka viņi jūtas aizkaitināti. Un varu saprast, ka viņi šo to iebāž savā kabatā, ja vien netirgo narkotikas vai nedara pāri bērniem. Vai ne? - Viņš uzliek roku man uz pleca. - Es varu tev palīdzēt. Tikai pastāsti, kas tajā naktī notika.

- Es neatceros.

- Tātad mans pieņēmums, ka tu nezini, kas tevi sašava, ir pareizs?

- Tavs pieņēmums ir pilnīgi pareizs.

Mans sarkasms satracina Kībelu. Viņš saprot, ka neesmu uzķēries uz āķa - "mēs, puiši, esam ierakumā plecs pie pleca".

- Kur ir briljanti?

- Kādi briljanti?

Kībels cenšas mainīt tematu.

- Nē. Nē. Pagaidi! Kādi briljanti?

Viņš iekliedzas: - Motorlaivas klājs pludoja asinīs. Cilvēki ir

miruši, bet mēs neatradām nevienu līķi, un nav saņemts neviens paziņojums par kādu pazudušu cilvēku. Kā tev šķiet, ko tas nozīmē?

Kībela teiktais liek man padomāt. Upuri droši vien nav bijuši cieši saistīti cits ar citu, varbūt viņi nodarbojušies ar kaut ko nelegālu. Grasos atkal jautāt par briljantiem, bet Kī-belam ir savs sakāmais.

- Viņdien lasīju interesantus statistiskos datus. Trīsdesmit pieci procenti noziedznieku, kuri ir vainīgi slepkavība, apgalvo, ka viņiem ir amnēzija par notikušo.

Atkal tā stulba statistika. - Tu domā, ka es meloju.

- Domāju, ka tu esi uzpirkts.

Satveru kruķus un pieslejos kājās. - Ja jau tu zini atbildēt uz visu, Kībel, tad pastāsti tu, kas īsti noticis. Ak, jā - tevis tur nebija klāt. Bet tu jau nekad neesi bijis kaut kur klāt. Kamēr īsti policisti riskē ar dzīvību, tu sēdi mājās uz dīvāna un skaties filmu atkārtojumus. Tu neriskē ne ar ko un vaja godīgus policistus, muldot par morāles principiem, par kuriem tev pašam nav ne mazākās jēgas. Pazudi. Un, ja gribi vēlreiz runāt ar mani, tad labāk apbruņojies ar apcietināšanas orderi un roku dzelžiem.

Kībels piesarkst kā izpļaukāts. Viņš labu brīdi knosās un grozās, tad aizejot nokliedzas pār plecu: - Apmuļķot tev izdevies vienīgi to neirologu. Neviens cits tev netic. Gan tu vēl gribēsi, lai tā lode būtu tevi piebeigusi.

Mēģinu viņu gaiteni panākt, lecot ar vienu kruķi un kliedzot visā galvā. Mani saķer divi melnādaini sanitāri un aizlauž man rokas aiz muguras.

Beidzot es nomierinos, un viņi aizved mani atpakaļ uz istabu. Megija iedod man sīrupainu šķidrumu mazā plastmasas glāzītē, un drīz vien es jūtos kā Alise Brīnumzemē, jo šķiet, ka sarūku un kļūstu arvien mazāks. Apsega baltās krokas līdzinās arktiskam tuksnesim.

Sapnī sajūtu lūpu spīduma zemeņu aromātu un elpu, kas smaržo pēc piparmētrām - tā ir pazudusī meitenīte sārti oranžā divdaļu sauļošanās kostīmā. Viņu sauc Mikija Kār-laila, un viņas tēls iesprūdis man prātā kā jūras izskalots baj-ķens, ko izbalinājusi saule - tik balts kā viņas āda un smalkie matiņi uz delmiem. Viņa ir četras pēdas gara, rausta mani aiz piedurknes un jauta: - Kāpēc tu mani neatradi? Tu manai draudzenei Sērai solīji, ka atradīsi mani.

Viņa to saka tieši tādā balsi kā Sēra, lūdzot, lai nopērku viņai saldējumu. - Tu solīji. Tu teici, ka varēšu dabūt saldējumu, ja pastāstīšu, kas notika.

Mikija pazuda netālu no šejienes. Pa logu varbūt pat var saskatīt Rendolfa avēniju. Tajā cita pie citas rindojas pamatīgas sarkano ķieģeļu ēkas, kuras celtas Viktorijas laikmetā kā lētas dzīvojamās mājas, bet tagad dzīvokļi tajas maksā simtus tūkstošus mārciņu. Es varētu krāt naudu vai nu desmit, vai divus simtus gadu, bet tik un tā

nespētu atļauties tādu dzīvokli nopirkt.

Arvien vēl varu iztēloties liftu, vecmodīgu metāla būri, kas grabēja un raustījās, virzoties starp kāpnēm, kuras spi-rālveidā vijās ap lifta šahtu. Mikija uzauga, rotaļājoties uz tām kāpnēm un pēc stundām tur rīkojot improvizētus koncertus, jo tur bija tik laba akustika. Dziedot viņa viegli šļupstēja, jo viņai trūka priekšējā zoba.

Kopš tā laika pagājuši trīs gadi. Pasaule aizmirsusi notikumu ar Mikiju, jo ir daudz citu noziegumu, par kuriem var tīksmigi šausmināties - mirušas skaistuma karalienes, karš pret terorismu, sportisti, kas krituši kaunā sliktas uzvedības dēļ... Taču Mikija nav nekur aizgājusi. Viņa joprojām ir šeit. Kā rēgs, kas sēž man pretī ikvienās svinībās, ka balss, kas skan manos sapņos, kad esmu iemidzis. Zinu, ka viņa ir dzīva. Sī apjauta mājo manas būtnes pašos dziļumos. Es to zinu, bet nevaru pierādīt.

Viņa ienāca manā dzīvē pirms trim gadiem skolu vasaras brīvlaika pirmajā nedēļā. Astoņdesmit pieci pakāpieni, tad tumsa. Viņa izgaisa. Ka bērns var pazust ēkā, kurā ir tikai pieci stāvi un vienpadsmit dzīvokļi?

Mēs pārmeklējām tos visus - katru istabu, ikvienu skapi un spraugu. Es meklēju vienās un tajās pašās vietās vairākas reizes, cerēdams, ka viņa piepeši atradīsies, lai gan iepriekšējie meklējumi bija palikuši bez rezultātiem.

Mikijai bija septiņi gadi, gaiši mati, zilas acis, un, kad viņa smaidīja, varēja redzēt trūkstošā zoba vietu. Kad Mikija redzēta pēdējo reizi, viņa bija ģērbusies divdaļu sauļošanās tērpa, ap matiem apsējusi baltu lenti, apāvusi sarkanas audekla kurpes un paņēmusi līdz svītrainu pludmales dvieli.

Mājas ārpusē ielu bija bloķējušas policijas mašīnas, un kaimiņi organizēja meklēšanu. Kāds bija uzrīkojis uz steķiem dēļu galdu, kur bija saliktas krūzes ar ledus ūdeni un augļu sīrupa pudelēm. Deviņos no rīta temperatūra jau bija trīsdesmit grādu pēc Celsija, un gaiss oda pec karsta asfalta un izplūdes gāzēm.

Resns vīrietis maisigos, zaļos šortos fotografēja. Sākumā es viņu nepazinu, bet zināju, ka esmu kaut kur sastapis. Kur?

Tad es kā allaž atcerējos. Koutslouparkā - anglikāņu internātskolā Voringtonā. Viņu sauca 1 lovards Veivels, neizprotams un nelaimīgs zēns, kas mācījās par trim gadiem jaunākā klasē nekā es. Mana atmiņa atkal triumfēja.

Zināju, ka Mikija nav izgājusi no mājas. Man bija lieciniece. Viņu sauca Sēra Džordana, viņai bija tikai deviņi gadi, bet viņa droši zināja to, ko zināja. Viņa sēdēja uz paša apakšējā pakāpiena un malkoja limonādi no skārdenes, atglaužot no acīm pelēki brūnos matus. Ausu ļipiņās turējās mazi sudraba krustiņi.

Sēra bija ģērbusies zili dzeltenā sauļošanās tērpā, baltos šortos,

apāvusi brūnas sandales un galvā uzlikusi beisbola cepuri. Kāju bālo ādu izraibināja kukaiņu kodumi, kas bija apsarkuši no kasīšanas. Meitenīte bija pārak maza, lai apzi-

nātos savas kustības - piespiedusi vaigu vēsajām kāpņu margām, viņa šūpoja ceļgalus, tos paplezdama vaļā un atkal saspiezdama kopā.

- Fs esmu detektīvs Ruiss, - teicu, apsēzdamies viņai līdzās. - Pastāsti vēlreiz, kas notika.

Viņa nopūtas un izstiepa kājas. - Es jau teicu, ka piespiedu zvana pogu.

- Kuru pogu?

- Pie vienpadsmitā numura. Tur, kur dzīvo Mikija.

- Parādi, kuru pogu tu piespiedi.

Viņa atkal nopūtās un, pārgājusi pāri priekštelpai, devās ārā pa durvīm. Selektors atradās ārpusē. Sēra norādīja uz augšējo pogu. Viņas nagu sārtā laka vietu vietām bija notupusi.

- Redzat! Es zinu, kur ir vienpadsmitais numurs.

- Protams, ka zini. Kas notika pēc tam?

- Mikijas mamma teica, ka Mikija tūlīt būs lejā.

- Vai tieši tā viņa teica? Vārds vārda?

Sēra koncentrējoties sarauc pieri. - Nē. Vispirms viņa sacīja - labrīt, un es arī sacīju - labrīt. Un jautāju, vai Mikija drīkst nākt spēlēties. Mēs gribējām iet uz dārzu sauļoties un spēlēties zem laistāmās ierīces. Misters Mērfijs mums to ļauj. Viņš saka - tā mēs viņam palīdzot aplaistīt mauriņu.

- Kas ir misters Mērfijs?

- Mikija teica, ka viņam piederot māja, bet es domāju, ka viņš ir tikai pārvaldnieks.

- Mikija lejā nenonāca.

- Nē.

- Cik ilgi tu gaidīji?

- Veselu mūžību. - Sēra vedina plaukstu pret seju. - Vai es varu dabūt saldējumu?

- Tūlīt... Vai kāds pagāja tev garām, kamēr gaidīji?

- Nē.

- Vai tu nebiji aizgājusi projām no kāpnēm - pat ne uz brītiņu, lai padzertos...?

Viņa purina galvu.

- Varbūt... lai parunātos ar draudzeni vai paglāstitu suni?

- Nē.

- Un kas notika pēc tam?

- Lejā nonāca Mikijas mamma ar atkritumu grozu. Viņa teica: "Ko tu dari? Kur ir Mikija?" Es sacīju: "Es visu laiku gaidu viņu." Tad viņas mamma teica, ka Mikija jau sen nonākusi lejā. Bet viņa nemaz nebija nonākusi, jo es visu laiku biju turpat...

- Ko tad tu darīji?

- Mikijas mamma teica, lai es gaidot. Viņa sacīja, lai nekur neeju, tāpēc es sēdēju uz kāpnēm.

- Vai kāds tev pagāja garām?

- Tikai kaimiņi, kuri palīdzēja meklēt Mikiju.

- Vai tu viņus pazīsti?

- Dažus. - Viņa klusi skaita uz pirkstiem un nosauc vairākus vārdus. - Vai tas ir kaut kas noslēpumains?

- Tā varētu teikt.

- Kur Mikija palikusi?

- Es nezinu, mīļā, bet mes viņu atradīsim.

TREŠĀ NODAĻA

Profesors Džozefs O'Lolins ieradies mani apmeklēt. Redzu, ka viņš nāk pāri slimnīcas automašīnu stāvvietai, uz katra soļa šūpojot kreiso kāju, it kā tā būtu iešinēta. Viņš smaida, sasveicinās ar cilvēkiem un joko, teikdams, ka, gatavojot martini kokteili, viņam labāk patīk to sakratīt, nevis samaisīt. Tikai profesors spēj dzīt jokus par tādu kaiti kā Parkin-sona slimība.

Džo ir klīniskais psihologs un izskatās tieši tā, kā cilvēki mēdz iztēloties psihiatru: viņš ir garš un tievs, ar kuplu bruņo matu ērkuli gluži kā izklaidīgs mācībspēks, kas izlavījies no lekciju zāles.

Mēs iepazināmies pirms dažiem gadiem, kad izmeklēju kādu slepkavību un turēju viņu aizdomas kā vainīgo, līdz izrādījās, ka slepkava ir viens no viņa pacientiem. Nedomāju, ka viņš to piemin savās lekcijās.

Klusi pieklauvējis pie durvīm, viņš atver tās un neveikli pasmaida. Viņam ir tik atklāta seja un mirdzošas, brūnas acis kā roņu mazulim, kas paļāvīgi raugās uz mednieku, kuram rokā ir runga.

- Dzirdēju, ka jums esot traucēta atmiņa.

- Ja, un kas jūs tāds esat?

- Ļoti labi. Prieks redzēt, ka neesat zaudējis humora izjūtu.

Viņš vairākas reizes apgriežas riņķī, mēģinot atrast vietu, kur nolikt portfeli. Tad viņš paņem piezīmju bloknotu, pievelk krēslu tuvāk un apsēžas tik tuvu, ka ceļgali skar gultu. Beidzot iekārtojies, Džo skatās manī un nebilst ne vārdā, it kā es būtu lūdzis viņu ierasties, jo man kaut kas ir uz sirds.

Tieši to es šīs profesijas pārstāvjos nevaru ciest. Viņi klusē tā, ka cilvēks sāk apšaubīt pats savu veselo saprātu. Es neesmu viņu aicinājis. Varu atcerēties savu vārdu. Zinu, kur dzīvoju. Zinu, kur esmu noglabājis mašīnas atslēgas un novietojis mašīnu. Man visi ir mājās.

- Kā jūtaties?

- Kāds nelietis mani sašavis.

Pēkšņi viņa kreisā roka noraustās un sāk trīcēt. Viņš to kautrīgi satver ar otru roku un tur.

- Ka jums ar Parkinsona slimību?

- Restorānā vairs nepasūtu zupu.

Ļoti saprātīgi. Kā klājas Džūljenai?

- Lieliski.

- Un meitenēm?

-Aug.

Tukšai tērzēšanai un sarunām par ģimeni nekad nav bijusi

noteicošā loma mūsu attiecībās. Parasti es uzprasos pie Džo uz pusdienām, dzeru viņa vīnu, flirtēju ar viņa sievu un nekautrēdamies izprašņāju par jautājumiem, kas saistās ar neatrisinātām lietām. Džo, protams, to zina - nevis tāpēc, ka viņš būtu tik sasodīti gudrs, bet tāpēc, ka esmu tik atklāts.

Man viņš patīk. Viņš mācījies privātskolā un ir vidussķiras intelektuālis, bet tam nav nozīmes. Un man patīk viņa sieva Džūljena, kura nezin kāpēc domā, ka varēs mani vēlreiz saprecināt, jo manu iepriekšējo pieredzi nevajadzētu ņemt vērā.

- Šķiet, jus satikāties ar manu šefu.

- Ar galveno superintendentu.

- Ko jūs par viņu domājat?

Džo parausta plecus. - Šķiet, viņš ir ļoti labs speciālists savā darbā.

- Ak, profesor, tas taču nav viss, ko varat teikt. Pastāstiet, ko jūs īstenībā domājat par viņu.

Džo izdveš īsu skaņu "cs-st", it kā skardams cimbalas stīgu. Viņš zina, ka es viņu izaicinu.

Džo nokrekšķinās un lūkojas uz savām rokām. - Galvenais superintendents ir cilvēks, kurš zina, kā un ko runāt, un kuram karjera policijā ir ļoti svarīga. Viņš raizējas par savu dubultzodu un krāso matus. Viņam ir astma. Viņš lieto Calvin Klein sejas ūdeni pēc skūšanās. Viņš ir precējies, un viņam ir trīs meitas, kuras viņu tin ap mazo pirkstiņu, kad vien iepatīkas. Viņas ir veģetārietes un mājās neļauj viņam ēst gaļu, tāpēc viņš ietur maltītes policijas iecirkņa ēdnīcā. Viņš lasa P. D. Džeimsa romānus, un viņam tīk sevi iztēloties par Ādamu Delgleišu[2], lai gan viņš neraksta dzejas un nav sevišķi vērīgs. Un viņam ir ļoti kaitinošs ieradums dot pamācības, nevis uzklausīt cilvēkus.

Es apbrīnā klusi iesvilpjos. - Vai jūs viņu izsekojāt?

Džo piepeši apmulst. Ir cilvēki, kuriem patiktu ar šādām spējām dižoties viesības, bet Džo allaž šķiet patiesi pārsteigts, ja varējis pateikt kaut vai pusi no tādas informācijas. Turklāt viņš nebūt negrābj to no gaisa. Ja es uzaicinātu, lai Džo pamato ikvienu apgalvojumu, viņš bērtu paskaidrojumus kā zirņus. Viņš noteikti pamanījis, ka Kempbels ast-matiski elš, pazinis viņa skūšanās losjonu, novērojis viņu ieturam maltītes un redzējis bērnu fotogrāfijas...

Mani biedē tas, ka Džo piemīt šī īpašība - it kā viņš varētu ielūkoties cilvēka galvā un lasīt tur kā grāmatā. Grūti iedomāties cilvēku, kurš gribētu tuvu pazīties ar šādu personu, jo var gadīties, ka cilvēkam kādu dienu tiek nolikts priekšā spogulis un parādīts tas, ko viņā redz apkārtēja pasaule.

Džo šķirsta manu slimības vēsturi, lasa datortomogrāfi-jas un magnētiskās rezonanses skenēšanas aprakstu. Tad viņš aizver mapi. -

Tātad - kas ar jums noticis?

- Šaujamais, lode - parastais stāsts.

- Kas ir pats pirmais, ko jūs atceraties?

- To, ka atmodos šeit.

- Un pats pēdējais?

Es neatbildu. Esmu lauzījis galvu divas dienas jau kopš tā laika, kad atguvu samaņu, un man nāk prātā vienīgi pica.

- Ka jūs pašreiz jūtaties?

- Vīlies. Dusmīgs.

- Vai tāpēc, ka nevarat atcerēties?

- Neviens nezina, ko esmu darījis uz upes. Tā nav bijusi policijas operācija. Esmu darbojies viens pats. Es neesmu atkritējs. Nemēdzu rīkoties pa kaklu pa galvu kā panku puišelis, kuram uz krūtīm ietetovēts sauklis "Dzimis, lai zaudētu"... Viņi izturas pret mani kā pret noziedznieku.

- Ārsti?

- Policisti.

- Iespējams, jūs šādi reaģējat uz to, ka nevarat atcerēties. Jūs jūtaties izstumts. Domājat, ka visiem, izņemot jūs, zināms kāds noslēpums.

- Jums šķiet, ka esmu paranojāls.

- Tas ir parasts amnēzijas simptoms. Jūs domājat, ka cilvēki jums kaut ko slēpj.

Nu, tas neizskaidro Kībela izturēšanos. Viņš apmeklējis mani jau trīs reizes, izteikdams nepatiesas apsūdzības un aizvainojošus apgalvojumus. Jo stingrāk es atsakos runāt ar viņu, jo vairāk viņš draud.

Džo pirksti rotaļājas ar pildspalvu. - Reiz man bija trīsdesmit piecus gadus vecs pacients, kuram priekšvēsturē nebija nekādu neiroloģisku vai psihiatrisku traucējumu. Viņš paslīdēja uz ietves un sasita galvu. Samaņu viņš nezaudēja, piecēlās un gāja tālāk...

- Ko jūs ar to gribat teikt?

- Viņš neatcerējās kritienu. Un nezināja, kurp gājis. Viņš bija pilnīgi aizmirsis visus pēdējo divpadsmit stundu notikumus, tomēr zināja, kā viņu sauc, un pazina sievu un bērnus. To sauc par pārejošo globālo amnēziju. No atmiņas izzūd minūtes, stundas vai dienas. Cilvēks, kas cieš no šadas amnēzijas, spēj apzināties sevi un izturas normāli, bet nespēj atcerēties konkrētu notikumu vai noteiktu laika periodu.

- Atmiņas taču atgriežas, vai ne?

- Ne jau vienmēr.

- Kas notika ar to pacientu?

- Sākumā domājām, ka viņš aizmirsis tikai kritienu, bet izrādījās, ka no atmiņas zuduši arī citi notikumi. Viņš neatcerējās savu

iepriekšējo laulību, kā arī māju, ko reiz bija cēlis. Un nezināja, ka Džons Meidžors jebkad bijis premjerministrs.

- Tas jau nemaz nav tik ļauni.

Džo smaida. - Pagaidām vēl nevar pateikt, vai atmiņas zudums jums ir paliekošs. Galvas trauma ir tikai viens no varbūtējiem iemesliem. Vairumā amnēzijas gadījumu cilvēks pārcietis fizisku un emocionālu stresu. Tas attiecas arī uz šāvienu. Amnēziju var veicināt arī seksuāls akts un ieniršana aukstā ūdenī.

- Paturēšu prātā, ka nevajag strauji nirt baseinā, lai tur mīlētos.

Mans sarkastiskais izteiciens netrāpa mērķi. Džo turpina runāt. - Traumatiska notikuma laikā smadzenēs krasi mainās hormonu un neiroķimisko substanču līdzsvars. Tas ir veids, kā pārvarēt notikumu, to mēdz dēvēt par "cīņas vai bēgšanas" reakciju. Kad draudīgā situācija beigusies, smadzenes dažreiz kādu laiku paliek tā saucamajā izdzīvošanas režīmā - katram gadījumam. Mums jāpārliecina savas smadzenes, ka nekas vairs nedraud.

- Kā to var izdarīt?

- Runājot. Izpētot. Izmantojot dienasgrāmatas un fotogrāfijās, lai ierosinātu atmiņas.

- Kad jūs pēdējo reizi tikāties ar mani? - es piepeši prasu.

Džo brītiņu domā. - Mēs kopīgi pusdienojām aptuveni

pirms četriem mēnešiem. Džūljena vēlējās iepazīstināt jūs ar savu draudzeni.

- Ar izdevniecības redaktori.

- Tieši tā. Kāpēc jus to jautājāt?

- Tā es jautāju visiem. Piezvanu un saku: "Kas jauns? Lieliski. Klau, kad mēs pēdējo reizi redzējāmies? Ja, pagājis krietns laiciņš. Vajadzētu satikties."

- Un ko esat noskaidrojis?

- Neprotu uzturēt kontaktus ar cilvēkiem.

- Nu jā, bet šī doma ir pareiza. Mums jāsameklē trūkstošie fragmenti.

- Vai nevarat mani gluži vienkārši hipnotizēt?

- Nē. Un nelīdzēs arī sitiens pa galvu.

Džo sniedzas pēc portfeļa. Viņa kreisā roka trīc. Sameklējis mapi, viņš no tās izņem mazu, četrkantainu kartona gabaliņu ar apbružātam malām.

- To atrada jūsu kabatā. Tas bija samircis.

Viņš pagriež to pret mani. Man izkalst mute.

Tas ir Mikijas Kārlailas fotouzņēmums. Viņa ģērbusies skolas formas tērpā un plati smaida, tā ka redzama izkritušā zobiņa vieta. Šķiet, viņa par kaut ko smejas.

Nejūtu apmulsumu, bet ārkārtīgu atvieglojumu. Es nejūku prātā. Tam jābūt saistītam ar Mikiju.

- Jūs neesat pārsteigts.

- Nē.

- Kāpēc?

- Jūs grasāties domāt, ka esmu jucis, bet es līdz pat šim laikam redzu viņu sapņos.

Šķiet, psihologs Džo manus izteicienus jau izvērtē kā simptomus.

- Vai jūs atceraties izmeklēšanu un tiesas procesu?

-Jā.

- Ilovards Veivels nokļuva cietumā par viņas noslepkavošanu.

-Jā.

- Vai jūs nedomājat, ka viņš nogalināja meiteni?

- Es nedomāju, ka viņa ir mirusi.

Beidzot redzu, ka viņš reaģē uz dzirdēto. Džo seja nebūt nav tāda kā pokera spēlmanim.

- Un kā tad paliek ar pierādījumiem?

Paceļu rokas. Pārsējs uz kreisās rokas varētu simbolizēt balto karogu. Visi argumenti man ir zināmi. Es palīdzēju apkopot lietas materiālus. Par I lovarda vainu liecināja visi pierādījumi, ari šķiedras, asiņu traipi un tas, ka viņam trūka alibi. Zvērinātie darīja savu darbu, un taisnīgums uzvarēja; taisnīgums vadīja visus divpadsmit zvērinātos, kuri balsoja par to.

Likums vilka svītru no Mikijas vārda līdz Hovarda vārdam, tad pielika punktu. Loģiskā doma to apstiprina, bet mana sirds nespēj samierināties. Es gluži vienkārši nevaru iedomāties pasauli, kurā nav Mikijas.

Džo atkal uzmet skatienu fotogrāfijai. - Vai atceraties, ka ielikāt to kabatas portfelī?

- Nē.

- Vai varat iedomāties, kāpēc?

Purinu galvu, bet kādā apziņas stūrī perinās doma, ka fotogrāfiju varbūt esmu ņēmis līdz, lai varētu meiteni pazīt. - Kas vēl man bija līdz?

Džo lasa no lapas. - Pistoles maksts uz pleca, kabatas portfelis, atslēgas un kabatas nazis... Jostu jūs bijāt izmantojis kā žņaugu, lai apturētu asiņošanu.

- Neatceros.

- Neuztraucieties. Mēs atgriezīsimies pie pagātnes notikumiem. Izpētīsim visas norādes - kvītis, rēķinus, datus par tikšanos, dienasgrāmatas. Atgriezīsimies jūsu pagātnes notikumos soli pa solim.

- Un es atcerēšos.

- Vai iemācīsieties atcerēties.

Džo pievēršas logam un paraugās debesīs, it kā plānotu pikniku. - Vai jums patiktu uz vienu dienu tikt no šejienes ārā?

- Nedomāju, ka man tas ir atļauts.

Viņš izņem vēstuli no žaketes kabatas. - Neraizējieties -esmu to nokārtojis.

Džo gaida, kamēr es ģērbjos, grūti cīnīdamies ar krekla pogām pārsietās rokas dēļ.

- Vai nevēlaties, lai palīdzu?

- Nē. - Esmu to pateicis pārāk skarbi. - Man jāiemācās tikt galā.

Kad eju pāri vestibilam, Kībels mani vēro tā, it ka es ietu uz randiņu ar viņa māsu. Apvaldu tieksmi veltīt viņam militāru sveicienu.

Ticis ārā, pavēršu seju pret sauli un dziļi ievelku elpu. Piesardzīgi liekot pie zemes kruķu uzgaļus, dodos pari automašīnu stāvvietai un policijas mašīnā, kurai trūkst pazīšanas zīmju, ieraugu pazīstamu figūru. Detektive - konsteble Ališa Kaur Barba (visi viņu sauc par Aliju) lasa mācību grāmatu, gatavojoties seržantes eksāmenam. Ikviens, kurš iegaumē pusi no grāmatas, ir pelnījis kļūt par galveno konsteblu.

Nervozi uzsmaidījusi man, viņa atver automašīnas durvis. Indiešu sievietēm ir tik brīnišķīga āda un tumšas, valgas acis. Viņa ģērbusies labi pašūtās garajās biksēs un baltā blūzē, kas akcentē mazo zelta medaljonu viņai ap kaklu.

Smago noziegumu izmeklēšanas grupa Alija bija visjaunākā. Mēs kopīgi strādājām ar Mikijas Kārlailas lietu, un Alijai piemita izcilas detektīves spējas, bet Kempbels atteicās viņu paaugstināt amatā.

Tagad Alija strādā DAG (Diplomātiskās aizsardzības grupā), rūpējas par vēstnieku un diplomātu drošību un liecinieku aizsardzību. Varbūt tādēļ viņa ir šeit - lai aizsargātu mani.

Kad mēs izbraucam no automašīnu stāvvietas, Alija spogulī paskatās uz mani, gaidot zīmi, kas liecinātu, ka esmu viņu pazinis.

- Pastāstiet par sevi, detcktīve.

Pierē viņai ievelkas rieva. - Mani sauc Ališa Barba. Strādāju Diplomātiskās aizsardzības grupa.

- Vai esam jau kādreiz tikušies?

- Ak... jā, ser, jūs bijāt mans priekšnieks.

- Kāds pārsteigums! Tā ir viena no trim apbrīnojamām lietām, kas saistās ar amnēziju - es ne vien spēju pats no sevis noslēpt Lieldienu olas, bet arī katru dienu iepazīstos ar jauniem cilvēkiem.

Labu brīdi klusējusi, Alija jautā: - Kas ir trešā lieta, ser?

- Es pats slēpju Lieldienu olas.

Viņa sāk smieties, un es viegli uzsitu knipi viņai pa ausi. - Protams, es jūs atceros. Ali Baba, zagļu ķērāja.

Viņa kautrīgi man uzsmaida.

Zem īsās žaketes pamanu plecam piestiprinātu ieroča maksti. Viņa nēsā ieroci - tā ir MP5 A2 karabīne ar kompaktu laidi. Savādi redzēt Aliju ar ieroci, jo tikai dažiem galvaspilsētas policistiem atļauts to nēsāt.

Braucot uz dienvidiem gar Viktorijas staciju pa Vaitholu, mēs redzam parkus un dārzus, kur zālitē sēž un ietur lenču biroju darbinieki - veselīga izskata meitenes, kuru svārciņi uzsūc rudens saules starus un svaigo gaisu, un vīrieši, kas snauž, palikuši zem galvas žaketes. Nogriežamies uz Viktorijas krastmalu, un es ieraugu Temzu, kas slīd gar akmenī kaltajiem krastiem, gar notekcaurulēm fantastisku lauvu galvas veidā un plūst zem tiltiem garām Londonas Taueram līdz pat Canary Wharf kompleksam un Roterhitai.

Alija novieto automašīnu nelielā ieliņā pie Kenonstritas stacijas. Septiņpadsmit akmens pakāpieni ved lejup uz šauro, grantēto krasta joslu, ko lēni atsedz bēgums. Ieskatoties ciešāk, var redzēt, ka zemi klāj nevis grants, bet keramikas lauskas, ķieģeļu šķembas, sīki akmentiņi un stikla gabaliņi, ko nogludinājis ūdens.

- Tur viņi jūs atrada, - Džo saka, rādot ar roku uz dzeltenu, aprūsējušu navigācijas boju.

- Merilina Monro.

- Kā, lūdzu?

- Ak, nekas.

Var dzirdēt, ka virs galvas uz dzelzceļa tilta vilcieni uzņem ātrumu, izbraucot no stacijas, un bremzē, tuvojoties tai.

- Man teica, ka jūs esot zaudējis aptuveni četras pintes* asiņu. Aukstais ūdens padarījis vielmaiņu gausāku, un tas droši vien glābis jums dzīvību. Turklāt jums pieticis apjēgas izmantot jostu kā žņaugu.

- Kas zināms par motorlaivu?

- To atrada tikai vēlāk no rīta dreifējam Tauera tilta aus-trumu pusē. Vai jums kaut kas ataust atmiņā?

Es purinu galvu.

* Pinte - 0,57 litri.

- Tonakt bija bēgums. Ūdens līmenis bija apmēram sešas pēdas augstāks nekā tagad. Un straumes ātrums bija aptuveni pieci mezgli stundā. Ņemot vērā to, cik asiņu bijāt zaudējis, un ūdens temperatūru, var uzskatīt, ka tikāt sašauts apmēram trīs jūdzes augstāk pa straumi...

Varbūtību ir neskaitāmi daudz, es nodomāju, bet saprotu, kas viņam padomā. Viņš cenšas uztaustīt kādu pavedienu, kas varētu vest atpakaļ.

- Bikses jums bija notraipītas ar asinīm, māliem, upes nogulsnēm, uz tām bija arī benzola un amonjaka plankumi.

- Vai laivas motors darbojās?

- Degviela bija beigusies.

- Vai kāds ir ziņojis par apšaudi uz upes?

- Nē.

Lūkojos pāri netīri brūnajam ūdenim, kurā peld lapas un gruži. Reiz šeit bija pilsētas visdzīvākā maģistrāle, te ļaudis rausa bagātību, radās kliķes un klubi, notika karsti strīdi par to, kas ir kura daļā,

plauka un zēla sen radusies skaudība, tika rīkotas cīņas par īpašuma atkarošanu, dzima nostāsti, kas gāja no mutes mute. Tagad dažu jūdžu attāluma no Tau-era tilta tiek sašauti trīs cilvēki, un neviens neko nav redzējis.

Parādās liela policijas motorlaiva. Seržantam galvā ir beisbola cepure, viņš ģērbies oranžā kombinezonā un glābšanas vestē, tāpēc krūšu daļā izskatās resns kā muca. Kad esmu laimīgi ticis pāri trapam, viņš sniedz man roku. Alija uzlikusi saules aizsargcepuri, it kā mēs dotos uz zveju.

Garām iet tūristu kuģītis, tā ķiļūdens sašūpo mūsu laivu. Tūristi pavērš pret mums videokameru un fotoaparātu objektīvus, it kā mēs būtu daļa no Londonas krāsainās ainavas. Seržants ieslēdz ātrumu, pagriež laivu pret straumi, un mēs dodamies augšup pa upi zem Sautvorkas tilta.

Katra upes līkuma iekšpusē straume ir ātrāka, tā brāžas gar gludajām akmens sienām, raustot tur pietauvotās laivas un apšļācot ar viļņiem stabus.

Jauna, melnmataina meitene, spēcīgi liekdama muguru, zem tilta airē sacīkšu laivu - akadēmisko vieninieku. Viņas delmus klāj spīdīgi sviedri. Noraugos laivas ķīļūdenī, tad paceļu skatienu un aplūkoju ēkas un debesis. Augstie, baltie mākoņi šķiet uzzīmēti ar krītu uz zila fona.

Panorāmas rats izskatās tā, it kā tam būtu jāslīd pa kosmisko telpu, nevis jāapkalpo tūristi. Netālu uz soliņiem sēž pulciņš skolēnu, meitenes ģērbušās rūtainos svārkos un zilās zeķēs. Viņiem garām pa Alberta krastmalu trukšina lēn-skrējēji.

Neatceros, vai nakts bija skaidra. Mākslīgās gaismas un gaisa piesārņojuma dēļ zvaigznes Londonā nav redzamas bieži. Šad tad tās var saskatīt kā dažus vāji blāzmojošus punktus virs galvas, reizēm dienvidaustrumos redzams Marss. Ja nakts ir mākoņaina, tad daži upes posmi, īpaši tajās vietās, kur blakus atrodas parki, slīgst tikpat kā necaurredzamā tumsā. Parku vārtus, saulei rietot, slēdz.

Pirms gadu simteņa cilvēki pelnīja iztiku, velkot no Tem-zas ārā līķus. Šie ļaudis pazina ikvienu straumes līkumu un virpuli, kur varēja uzpeldēt slīkonis, zināja, kur atrodas piestātņu ķēdes un tauvas, pastāvīgi noenkurotās laivas un baržas, kas sašķēla straumi.

Kad es tikko ierados Londonā no Lankašīras, mani norīkoja darbā Temzas Ūdens policijā. Parasti katru nedēļu mēs no upes izvilkām divus līķus, lielākoties tie bija pašnāvnieki. Tos, kuri kāroja darīt sev galu, ielēcot upē, varēja pamanīt diendienā - viņi liecās pāri tilta margām, cieši lūkodamies dzīlē. Tāda ir šī upe - tā spēj gan aiznest projām visas cilvēka cerības un centienus, gan arī sagādāt tiem piepildījumu.

Lode, kas izrāva caurumu manā kājā, lidojusi lielā ātrumā -

snaipera lode, raidīta no liela attāluma. Acīmredzot bijis gaišs diezgan, lai šāvējs mani varētu saskatīt, vai arī viņš izmantojis infrasarkano tēmēkli. Viņš būtu varējis atrasties jebkurā vietā tūkstoš jardu attālumā, bet droši vien slēpās par pusi tuvāk. Piecsimt jardos dispersijas leņķi var noteikt vienīgi ar collas precizitāti, un ar to ir diezgan, lai nevarētu trāpīt sirdī vai galvā.

Tas nav bijis parasts algotais slepkava. Šāda prasme piemīt tikai retajam. Vairums algoto slepkavu nogalina no tuvuma, gaidot kādā slēptuvē vai piebraucot blakus automašīnai un raidot ložu kārtu caur logu. Šis rīkojies citādi. Viņš nekustēdamies gulējis uz vēdera, piespiedis pie zoda ieroča laidi, uzmanīgi turēdams pirkstu uz mēlītes... Snaiperis līdzinās datorizētai šaušanas iekārtai, kas spēj aprēķināt attālumu, vēja ātrumu, virzienu un gaisa temperatūru. Tāds snaiperis noteikti ir kaut kur apmācīts, droši vien armijas sistēmā.

Vērojot fabriku, celtņu un dzīvojamo namu robotos siluetus uz debesu fona, mēģinu iztēloties, kur šāvējs varēja slēpties. Viņš noteikti atradās augstāk par mani. Nav viegli mēģināt trāpīt mērķī, kas atrodas uz ūdens. Jādomā, trāpīt tieši mērķī viņam neļāva viegla vēsma, kas tobrīd sašūpoja laivu. Katru šāvienu pavadīja zibsnis, kas varēja atklāt viņa atrašanās vietu.

Bēgums turpinās, un ūdens līmenis upē joprojām krītas, atsedzot lipīgu dubļu strēmeli, kur par ēdiena atliekām kaujas kaijas un seklumā slejas senlaicīgu pilonu atliekas kā sapuvuši zobi.

Skaidri redzams, ka profesors nejūtas labi. Šķiet, viņš slikti panes braukšanu laivā un ātrumu. - Kāpēc jūs atradāties uz upes?

- Nezinu.

- Padomājiet.

- Es satikos ar kādu vai sekoju kādam...

- Varbūt cilvēkam, kuram bija informācija par Mikiju Kār-lailu?

- Varbūt.

Kāpēc vajadzētu satikties uz laivas? Tā šķiet dīvaina izvelc. Tiesa, kad viesību kruīzi beigušies, uz upes naktī ir samērā kluss. Pa upi var viegli aizbēgt.

- Kāpēc kādam vajadzēja šaut uz jums? - jautā Džo.

- Varbūt notika strīds, vai...

- Vai...?

- Tā bija likvidēšanas operācija. Mēs neesam atraduši nevienu līķi. Varbūt tie nemaz nebija jāatrod.

Nolādēts, tas ir mokoši! Man gribētos ar pirkstiem iegrābties pelēkajā putrā, kas atrodas galvaskausā, un atrast tur iegrimušo noslēpuma atslēgu.

- Es gribu redzēt laivu.

- Tā atrodas Vepingā, ser, - saka seržants.

- Tad braucam turp.

Viņš nevērīgi pagriež stūri un piedod gāzi. Piekarinātais motors iegrimst dziļi ūdenī, uzšļācas viļņi, un laivas priekšgals paceļas augstāk. Ūdens lāses tiek arī uz Alijas skropstām, un viņa ar abām rokām tur ciet cepuri.

Pēc divdesmit minūtēm jūdzi zemāk par Tauera tiltu mēs iebraucam Kuģniecības atbalsta nodaļas galvenajā pārvaldē.

Motorlaiva Charmaine atrodas sausajā dokā. Tā novietota uz koka balķiem, un tai apkārt uzslietas sastatnes. Pirmajā acu uzmetienā četrdesmit pēdas garā upes motorlaiva ar lakoto koka sturesmāju un misiņa apkalumiem šķiet bez kādas vainas. Tomēr, apskatot tuvāk, redzams, ka iluminatori saplīsuši un klājā izrautas šķembas. Ap margam apņemta zili balta policijas lente, bet ar baltiem pierādījumu karodziņiem iezīmētas ložu izrautās bedrītes un citas ievērības cienīgas vietas.

Alija skaidro, ka četrpadsmit stundas pēc tam, kad mani atrada, saņemts ziņojums no Londonas rietumu daļas Kjū piestātnes, ka Charmaine tur nozagta. Alija žigli nosauc laivas motora tilpumu, modeli un maksimālo ātrumu. Viņa zina, ka es augstu vērtēju faktus.

No stūresmājas iznāk baltā kombinezonā ģērbusies policiste, kas pārmeklē nozieguma vietu, un pietupjas pie laivas pakaļgala. Nostiepusi mērlenti pāri klājam, viņa pieraksta mērījumu un pielāgo teodolītu, kas nostiprināts uz statīva viņai blakus.

Viņa pagriežas, ar roku aizsedz sauli no acīm un pazīst seržantu.

- Tā ir detektīve - konsteble Keja Simpsone, - viņš saka iepazīstinot.

Sieviete ir nepilnus trīsdesmit gadus veca, ar īsi apgrieztiem, gaišiem matiem un vērīgu skatienu. Viņa turpina cieši raudzīties manī, it kā es būtu rēgs.

- Ko jūs pašreiz te darāt? - es mulsi jautāju.

- Trajektorijas, lodes lidojuma ātrums, tai ietriecoties klājā, novirzes leņķis, mērķis, attālumi, kļūdas diapazons un asins pēdu zīmējums... - Viņa piepeši apklust, sapratusi, ka nespējam sekot viņas runai. - Es cenšos noteikt, cik tālu un cik augstu atradies šāvējs, cik bieži viņš nav trāpījis mērķī.

- Viņš trāpīja man kājā.

- Jā, bet var būt, ka viņš mērķēja uz galvu. - Tad viņa vēl piebilst "ser", lai būtu droša, ka nav mani aizvainojusi. - Šāvējs lietojis Boat Tail Hollow Point ieroci, kura lodes lidojuma ātrums ir divas komats seši simti septiņdesmit piecas pēdas sekundē. Tādi ieroči tirdzniecībā parasti nav pieejami, taču tagad no Austrumeiropas var dabūt gandrīz visu.

Viņai ienāk prātā kāda doma. - Vai jūs man varētu palīdzēt, ser?

-Kā?

- Nogulties šeit uz klāja. - Viņa norāda sev pie kājām. -

Puspagriezienā uz sāniem, ar izstieptām kājām, un vienu kāju pārlieciet otrai pāri. - Es atbrīvojos no kruķiem un ļauju, lai mani iekārto vajadzfgaja pozā gluži kā mākslinieka modeli.

Kad viņa noliecas pār mani, iztēlē pēkšņi ieraugu kādu citu sievieti, kas noliekusies pār mani un ar lūpām skar manu muti. Tikko jaušama pūsma, un aina izzūd.

Konsteble Simpsone paņem statīvu un pieliec tā augšējo daļu tā, ka spilgti sarkans gaismas stars krīt uz manām biksēm augstāk par apsaitēto augšstilbu.

Mani sagrābj šausmīgas izbailes, un es pēkšņi uzkliedzu viņai, lai gulstas. Visiem! Gulties! Atceros sarkanu gaismu, dejojošu sarkanu staru, kas nozīmēja nāvi. Guļu tumsā, aiz sāpēm sarāvies čokurā, bet stars kustas pa klāju šurpu un turpu, meklējot mani.

Šķiet, neviens nav manījis manu kliedzienu. Tas izskanējis man galvā. Viņi visi klausās, ko saka konsteble.

- Lode nākusi no šīs puses, ieurbusies jūsu augšstilbā, izgājusi tam cauri un iestrēgusi klājā. Tā atsitusies pret augšstilba kaulu un griezusies riņķi, tāpēc izejas atvere ir tik liela.

Simpsone paiet vairākus soļus tālāk un ar mērlenti pārbauda attālumu starp sānu margām un otru lodes izrautu atveri. - Cilvēki gadiem ilgi strīdējušies, kā precīzāk noteikt lodes caursitcs spēku - ar inerci vai kinētisko enerģiju. Izrādās, ka vislabāk ir apvienot abus kustīgā ķermeņa parametrus. Mums ir datorprogrammas, ar kuru palīdzību, ņemot vērā mērījumus, varam noteikt attālumu, ko nolidojusi lode. Šajā gadījumā rezultāts ir četri simti trīsdesmit jardi ar divu procentu kļūdas diapazonu. Ja zināms vietu, uz kurieni šauts, varam rekonstruēt trajektoriju un noskaidrot, kur slēpies šāvējs.

Viņa skatās uz mani, it kā man vajadzētu jau būt gatavai atbildei. Es cenšos nomierināties, sirds joprojām neprātīgi dauzās.

- Vai jūtaties labi, ser?

- Viss kārtībā.

Džo notupjas man blakus. - Varbūt tev nevajadzētu tā uztraukties.

- Nolādēts, es neesmu nekāds invalīds!

Piepeši man gribas ņemt šos vārdus atpakaļ un atvainoties. Visi jūtas neērti.

Konsteble Simpsone palīdz man piecelties.

- Ko jūs vēl varat pateikt par notikušo? - es jautāju.

Šķiet, viņa jūtas visai apmierināta, ka jautāju.

- Lūk, šajā vietā jūs sašāva. Tad lode trāpīja kādam citam, kurš uzkrita jums virsū. Jūsu matos atrada viņa kaulu un asiņu pēdas.

Viņa apsēžas uz klāja un pavirzās atpakaļ, līdz ar muguru atspiežas pret sānu margām.

- Viena no vietām, kur ložu trāpījums ir visblīvākais, ir te. - Viņa norāda uz klāju sev pie kājām. - Manuprāt, jūs atmuguriski rāpāties

šurp, lai rastu patvērumu, bet lodes caursita apšuvumu un trāpīja pa klāju. Tāpēc jūs...

- Es velšus pārvēlos pāri klājam un patvēros aiz stūrcs-mājas.

Džo skatās uz mani. - Vai jūs to atceraties?

- Nē, bet tas šķiet loģiski. - Tikko izteicis atbildi, saprotu, ka tām pa daļai noteikti jābūt atmiņām.

Konsteble pāri klājam aizrāpjas līdz stūresmājas pretējai pusei. - Te jūs zaudējāt pirkstu Jūs gribējāt ielūkoties iekšā, varbūt paraudzīties, no kurienes šauj. Jūs jau bijāt smagi ievainots. Ar pirkstiem pieķēries pie iluminatora malas, jūs pavilkāt augumu augšup. Lode caursita stiklu, un pirksts bija pagalam.

Uz stūresmājas koka sienas ap ložu trāpījumiem redzami sakaltušu asiņu traipi.

- Uz laivas mēs atradām divdesmit četrus ložu trāpījumus. Snaipera raidītās lodes izsitušas tikai astoņus no tiem. Viņš šāvis ļoti mērķtiecīgi un precīzi.

- Un pārējos?

- Pārējie šauti no ieročiem ar deviņu milimetru kalibru.

Mana Glock 17 automātiskā pistole paņemta no iecirkņa

ieroču glabātavas divdesmit otrajā septembrī un arvien vēl nav atrasta. Varbūt Kempbelam taisnība, un ari es dažas reizes esmu izšāvis no tās.

Konsteble Simpsone turpina klāstīt savu hipotēzi. - Es domāju, ka jus vilka pāri margām laivas pakaļgalā ar laivas āķi, kas pārrāva vienu no jūsu bikšu siksnas cilpām.

- Tātad es vispirms biju ūdenī, un mani sašāva tikai pēc tam?

-Jā.

Raugos uz Džo un purinu galvu. Nespēju atcerēties. Iztēlē rādās vienīgi asinis. Varu sajust asiņu garšu mutē, jūtu, ka asinis pulsē ausis.

Skatos uz konstebli. Gribu runāt, bet vārdi ķeras rīklē. - Jūs teicāt, ka bijis kāds mirušais, vai ne? Jūs noteikti veicāt asiņu pārbaudi. Vai tās... es gribu teikt... vai tās pieder... vai varētu but...? - Nespēju izrunāt.

Džo pabeidz jautājumu un vienlaikus atbild.

- Tā nebija Mikija Kārlaila.

Atgriezušies mašīnā, mēs braucam caur Tobacco doku, garām pelēka ūdens kvadrātam, ko ietver bijušo noliktavu ēkas. Grūti pateikt, vai šīs mājas ir pārbūvētas un atjaunotas, vai uz vecajiem pamatiem celtas no jauna - pirms jaunie īpašnieki tās pārņēmuši savā ziņā, vairums bija kļuvušas par graustiem. Kādreizējo doka krodziņu vairs nav, to vietā tagad ir fitnesa centri, internēta kafejnīcas un sulu bari, kur pārdod svaigi spiestas sulas un veselības dzērienus no kviešu dīgstiem.

Tālāk no upes starp Viktorijas terases dvīņu mājām mēs atrodam

mazu parasto kafejnīcu un apsēžamies pie loga. Sienas rotā reklāmas plakāti ar Dienvidu un Centrālās Amerikas skatiem, un telpā jūtams vārīta piena un biezputras aromāts.

Kafejnīcu apkalpo divas neizskatīgas, tuklas sievietes. Viena pieņem pasūtījumus, bet otra gatavo ēdienu.

Ceptās olas manā šķīvi atgādina lielas, dzeltenas acis, bet tumšā desiņa un ceptās gaļas šķēle līdzinās degunam un sašķobītai mutei. Alija pasūta veģetāru sendviču un ielej tēju no nerūsējošā tērauda tējkannas. Šķidrums ir tumši brūns, un tajā peld tējas biezumi.

Vietējā skolā tikko kā sācies pusdienu pārtraukums, un ielā pulcējas Āzijas izcelsmes pusaudži, kuri no lielām turzām tiesā karstas, eļļā vārītas kartupeļu šķēlītes. Daži, stāvot pie tālruņa kabīnes, smēķē, bet citi mainās ar austiņām, klausoties mūziku.

Džo cenšas maisīt kafiju ar kreiso roku, tad pārstāj pulēties un sāk darboties ar labo roku. Troksnī, ko rada metāla nažu šņirkstoņa pret šķīvjiem, saklausu viņa balsi: - Kāpēc jūs domājāt, ka Mikija varēja atrasties laivā?

Alija spicē ausis. Arī viņai radies tāds pats jautājums.

- Nezinu. Man ienāca prātā fotogrāfija. Kāpēc lai es būtu ņēmis to līdz? Droši vien gribēju būt drošs, ka pazīšu, ja ieraudzīšu. Pagājuši trīs gadi. Viņa noteikti ir pārvērtusies.

Alija paskatās uz profesoru, tad uz mani. - Vai jūs domājat, ka viņa ir dzīva?

- Neesmu to visu izdomājis. - Norādu uz savu kāju. - Jūs redzējāt laivu. Cilvēki ir gājuši bojā. Zinu, ka tas kaut ka ir saistīts ar Mikiju.

Ēdienam neesmu pat pieskāries. Vairs nejūtos izsalcis. Varbūt profesoram taisnība, ka es cenšos labot pagātnes kļūdas un nomierināt savu sirdsapziņu.

- Mums jāatgriežas slimnīcā, - viņš saka.

- Nē, vispirms es gribu atrast Reičelu Kārlailu. Varbūt viņa kaut ko zina par Mikiju.

Džo piekrītoši pamāj. Tas ir labs plāns.

CETURTĀ NODAĻA

Rudens lapas virpuļo pa Rendolfa avēniju, vējš tas sadzen kaudzēs pie "Delfīnu" dzīvojamās mājas kāpnēm. ŠI vieta izskatās tieši tāda pati kā agrāk, ar baltu arku virs ieejas durvīm un bronzas krāsas burtiem, kas rotā stiklu virs durvīm.

Alija nepacietīgi bungo pa automašīnas stūri ar īsi apgrieztajiem, rūpīgi koptajiem nagiem. Atmiņas dara viņu nervozu. Mēs abi atceramies citu gadalaiku, toreizējo steigu, troksni un tveici, smago pārdzīvojumu un skumjas. Džo nesaprot, bet noteikti kaut ko nojauš. Čaukstinot lapas, pārejam pāri ielai un uzkāpjam līdz ieejas durvīm. Piespiežot se-lektora pogu laikā no deviņiem līdz četriem, durvis automātiski atveras. Stāvot vestibilā, pametu skatienu uz galvenajām kāpnēm, it kā ieklausītos attālā atbalsī. Tās ir kāpnes, kuras redzējušas visu, kas nests vai gājis pa tām - vēstules, mēbeles, produktus, jaundzimušus... un arī pazudušus bērnus.

Varu atcerēties ikviena mājas iedzīvotāja vardu un seju. Es varu shematiski attēlot viņus uz tāfeles un uzvilkt līnijas starp tiem, kas parāda savstarpējās attiecības, kontaktus, datus, kas apliecina viņu darbības, gaitas un alibi tajā laikā,

kad pazuda Mikija. Es to atceros nevis tā kā vakarējo dienu, bet tā, kā atceros pirms neilga laika pasūtīto maltīti -ceptās olas un gaļu, ko negribēju ēst.

Piemēram, Reičela Kārlaila. Pēdējo reizi es viņu redzēju Mikijas piemiņas dievkalpojumā dažus mēnešus pec tiesas.

Toreiz es nosebojos un apsēdos pašā mugurpusē, juzdamies tā, it kā būtu nepiedienīgi ielauzies. Kapelā bija dzirdamas Reičelas apslāpētās elsas; viņa bija iedzērusi nomierinošas zāles, un šķita, ka viņa zaudējusi visas cerības un pagurusi dzīvot.

Tur bija daži "Delfīnu" mājas kaimiņi, arī misis Svingle-re, "kaķu lēdija", kuras mati izskatījās tā, it kā viņai uz galvas būtu saritinājies viens no viņas svītrainajiem kaķiem. Kirstena Ficroja bija aplikusi roku Reičelai ap pleciem. Blakus Kirstenai sēdēja klavieru skolotājs S. K. Dreivids. Mājas pārvaldnieks Rejs Mērfijs un viņa sieva sēdēja dažas rindas aiz viņiem. Abu dēls Stīvijs, sēdēdams starp vecākiem, kaut ko murmināja. Turēta slimības dēļ viņa locekļu un sejas muskuļi neritmiski un zibenīgi ātri raustījās.

Es nepaliku līdz dievkalpojuma beigām. Izlavījos ārā, apstādamies, lai paskatītos uz piemiņas plāksni, ko vēl vajadzēja iesvētīt.

MIĶEĻA LUĪZE KĀRLAILA 1995. - 2002.

Mums nebija lemts atvadīties no Tevis, eņģelīt, bet mūsu domās

Tu arvien esi tepat līdzās.

Nebija nekādas mācības, ko varētu sniegt notikušais, tajā nebija nekādas loģikas, nebija sazvērestības, par ko lauzīt galvu, nebija iespējams gūt nekādu mierinājumu. Ka bija izteicies tiesnesis, viņas nāve bijusi bezjēdzīga, varmācīga un atkarīga no apstākļu sakritības.

Pēc tam es vēl vismaz desmit reizes sarunājos ar Hovar-du Veivelu, cerot, ka viņš pateiks, kur apglabājis Mikiju, bet viņš neteica neko. Laiku pa laikam mēs pētījām jaunas varbūtības, uzrokot dārzu Pimliko un bagarējot dīķi Reivenskor-ta parkā.

Kopš tā laika es netiku runājis ar Reičelu, bet šad un tad slepus novietoju automašīnu pie "Delfīnu" mājas, lūkojos pa mašīnas logu un gudroju, kā gan bērns varēja pazust piecstāvu mājā ar vienpadsmit dzīvokļiem.

Vecmodīgais metāla lifts, vedot mūs uz augšstāvu, grab un čīkst. Pieklauvēju pie vienpadsmitā dzīvokļa durvīm, bet neviens neatbild.

Alija pūlas ielūkoties caur durvju vitrāžām, tad notupjas uz viena ceļgala un paceļ virās iestiprināto pastkaslcs vāku.

- Viņa kādu laiku nav bijusi mājās. Uz grīdas ir vēstuļu kaudzīte.

- Ko vēl tu redzi?

- Guļamistabas durvis ir vaļā. Uz āķa pakarināts rīta-tērps.

- Vai gaiši zils?

- Jā.

Atceros, ka Reičela šādā tērpā sēdēja uz dīvāna, turot klēpī tālruni.

Viņas piere bija mikla no sviedriem, skatiens aizmiglots. Tādas pazīmes biju redzējis jau agrāk. Viņa gribēja kaut ko iedzert - viņai vajadzēja iedzert ko tādu, kas palīdzētu saņemties.

- Septiņi gadi. Tas nav maz.

Viņa neatbildēja.

- Vai jūs ar Mikiju satikāt labi?

Viņa apmulsumā sāka mirkšķināt acis.

- Vai jūs kādreiz strīdējāties?

- Tikai dažreiz. Ne vairāk kā parastā ģimenē.

- Kā jums šķiet, cik bieži parastā ģimenē vecāki strīdas ar bērniem?

Viņa cieši paraudzījās mani - nevis aizstāvēdamās, bet ar stingru pārliecību, ka es cenšos meklēt nepareizajā virzienā.

- Vai Mikija ar kādu no mājas iemītniekiem bija sadraudzējusies ciešāk?

- Viņa pazina visus. Misteru Veivelu, kas dzīvo stāvu zemāk, Kirstcnu kāpņu laukumiņa pretējā pusē, misis Svingle-ri, misteru Mērfiju, Dreividu no apakšstāva. Viņš pasniedz klavierspēli...

- Vai ir kāds iemesls, kāpēc Mikija butu varējusi aiziet no mājām?

- Nē. - Krūštura lencīte noslīdēja no pleca, un Reičela to pavilka

atpakaļ. Lencīte noslīdēja atkal.

- Vai kāds būtu gribējis viņu aizvest?

Reičela papurināja galvu.

- Varbūt viņas tēvs?

- Nē.

- Jus esat šķīrušies?

- Kopš trim gadiem.

- Vai viņš tikās ar Mikiju?

Reičela ņurcīja dūrē samirkušās papīra salvetes un atkal papurināja galvu.

Biju nolicis uz ceļiem savu piezīmju bloku. - Man jāzina viņa vārds.

Viņa neatbildēja.

Gaidīju, līdz viņa pagurs klusēt, bet klusums viņu, šķiet, neietekmēja. Reičelai nebija nervoza paraduma plūkāt matu šķipsnu vai košļāt apakšlūpu. Viņa bija pilnīgi noslēgusies sevī.

- Viņš nemūžam nedarītu viņai pāri, - Reičela pēkšņi ieteicās. - Un viņš nav tik dumjš, lai aizvestu viņu.

lūrēju pildspalvu virs bloknota un gaidīju.

- Aleksejs Kuznecs, - viņa nočukstēja.

Man likās, ka viņa joko. Es gandrīz iesmējos.

Tas bija plaši pazīstamas personas vārds, kuru dzirdot, cilvēkiem aizžņaudzās rīkle un radās krampji vēderā, vārds, kas tika izrunāts vienīgi čukstus, trīs reizes piesitot pie koka, lai nepiesauktu nelaimi.

- Kad jūs pēdējo reizi redzējāt bijušo viru?

- Tajā dienā, kad šķīra laulību.

- Kāpēc esat tik pārliecināta, ka viņš nav aizvedis Mikiju?

Viņa acumirkli atbildēja. - Manam vīram ir varmācīga un

bīstama cilvēka reputācija, inspektor, bet viņš nav muļķis. Viņš nekādā ziņā neaiztiktu Mikiju vai mani. Viņš zina, ka es varu viņu iznīcināt.

- Kā jus to varat izdarīt?

Reičelai nebija jāatbild. Redzēju savu atspulgu viņas acīs, kas nemirkšķinot raudzījās manī. Viņa ticēja tam, ko pati teica. Ticēja nešaubīdamās.

- Jums jāzina vēl kaut kas, - viņa sacīja. - Mikijai ir panikas tipa traucējumi. Viena viņa nemūžam neietu ārā no mājas. Psihologs teica, ka viņai esot agorafobija.

- Bet viņa ir tikai...

- Bērns? Jā. Cilvēki nedomā, ka bērni var ciest no tās, tomēr tā gadās. Pat iedomājoties par to, ka jāiet uz skolu, viņai kļuva slikti. Sāpes krūtis, sirdsklauves, slikta dūša, elpas trūkums... Gandrīz vienmēr man vajadzēja aizvest viņu līdz klases telpai un vest atkal mājās.

Viņa gandrīz sāka raudāt, tomēr apvaldīja asaras. Es neprotu tikt galā ar raudošām sievietēm. Daži vīrieši spēj gluži vienkārši apskaut sievieti un mierināt bēdās, bet es gan nē. Labprāt vēlētos, kaut es to varētu.

Šķita, ka Reičela ir pārāk satriekta, lai saglabatu mieru, bet viņa negrasījās sabrukt, man redzot. Viņa gribēja parādīt, cik stipra spēj but. Es par to nešaubījos. Sievietei, kas varējusi aiziet no Alekseja Kuzneca, vajadzīga neticama drosme.

- Vai kaut ko atcerējāties? - jautā Džo, nostājies man blakus.

- Nē. Es tikai biju iegrimis domās.

Alija paraugās pāri margām. - Varbūt kāds no kaimiņiem zina, kur ir Reičela. Varam pajautāt tai kaķu saimniecei.

- Misis Svinglerei.

Kopš traģēdijas daudzi kaimiņi pārcēlušies dzīvot citur. Mērfiji saimnieko krodziņā Dārtfordā, bet Reičelas labākā draudzene Kirstena Ficroja pārcēlusies uz Notinghilu. Varbūt traģēdijas gaisotne iesūcas mājas sienās kā smaka, no kuras nav iespējams tikt vaļā.

Ar liftu nobraucis līdz otrajam stāvam, pieklauvēju pie misis Svingleres durvīm. Balstos uz kruķiem un dzirdu, ka viņa tuvojas durvīm. Viņas matos ievīto krāsaino kreļļu virtenes uz katra soļa klusi noklikšķ. Durvis ar krakšķi atveras.

- Sveicināti, misis Svinglcre, vai jūs mani atceraties?

Viņa dusmīgi blenž uz mani, domājot, ka esmu sanitārais

inspektors no vietējās municipalitātes un nāku atņemt viņai kaķus.

- Es šeit biju pirms dažiem gadiem, kad pazuda Mikija Kārlaila. Meklēju Reičelu Kārlailu. Vai esat viņu redzējusi?

No dzīvokļa plūst nejauka smirdoņa, ož pēc kaķu un cilvēka netīrumiem. Beidzot viņa atbild: - Nē.

- Vai esat redzējusi pie mājas viņas automašīnu?

- Kāda ir viņas automašīna?

Es saspringti domāju. Tad nezin kāpēc atceros. - Renault Estate.

Misis Svinglere purina galvu, un krelles noklikšķ.

Viņas gaitenis pieblīvēts ar kastēm un kumodēm. Pamanu vieglu kustību, tad vēl vienu, it kā slīdētu ēnas. Kaķi. Itin visur. Tie lien ārā no kastēm, atvilktnēm un no pagultes, lēc zemē no skapjaugšas. Tumšas figūras apstāj misis Svingleri no visām pusēm, berzējas pret viņas bālajām kājām un tvarsta viņas potītes.

- Kad jus pēdējo reizi redzējāt mani?

Viņa uzmet man savādu skatienu. - Pagājušajā mēnesi... jūs visu laiku te nācāt un gājāt.

- Vai es biju kopā ar kādu citu cilvēku?

Viņa aizdomīgi paskatās uz profesoru. - Vai jūsu draugs taisa jokus?

- Nē. Viņš tikai šo to ir aizmirsis.

- Šķiet, jūs augšstāvā apmeklējāt viņu.

- Vai zināt, kāpēc?

Viņa iesmejas. Smiekli skan tik griezīgi, it kā nemākulis vilktu ar lociņu pa vijoles stīgām. - Vai domājat, ka esmu jūsu sekretāre?

Viņa jau grib vērt durvis ciet, bet tad viņai kaut kas ienāk prātā. - Tagad es jūs atceros. Jūs visu laiku meklējāt to meitenīti, ko noslepkavoja. Ziniet, tā ir viņas vaina.

- Kuras - viņas?

9

- Tādiem cilvēkiem kā viņa nedrīkst būt bērni. Viņa nevarēja tikt galā ar to meiteni. Man nav iebildumu, ja mani nodokļi tiek bērneļiem slimnīcās vai ceļu labošanai, bet kāpēc man jāmaksā par vientuļajām mātēm, kas dzīvo no sociālajiem pabalstiem un naudu izšķiež par cigaretēm un šņabi?

- Viņai nebija vajadzīgs pabalsts.

Misis Svinglere sarausta savu rītakleitu. - Kas reiz sācis dzert, tas dzers.

Pasperu soli uz viņas pusi. - Ak tā jūs domājat?

Pēkšņi šķiet, ka viņa par to vairs nav tik pārliecināta.

- Es to noteikti pateikšu savai mātei. Kad radīsies izdevība.

Profesors aizver kabīnes durvis, un lifts ar rāvienu sāk kustēties. Kad esam nonākuši vestibilā, pagriežos atpakaļ un paskatos uz kāpnēm. Esmu pārmeklējis šo māju desmitam reižu gan īstenībā, gan sapņos, bet gribu turpināt meklējumus. Es gribētu izcilāt katru ķieģeli tajā.

Reičela ir pazudusi. Tāpat ka tie cilvēki, kuru asinis atrastas laivā. Es nezinu, ko tas viss nozīmē, bet spēja nojauta, nervozi drebuļi un instinkts liek man raizēties.

Ir jau vēls. Iedegas ielu apgaismes lampas, un kvēlo automašīnu gabarītugunis. Mēs ejam pa sānceliņu līdz dārzam aiz mājas. Tas ir šaurs, zālains taisnstūris, ko ietver ķieģeļu sienas. Bērnu piepūšamais baseins ir apgriezts otrādi un nolikts ēnā, un dārza mēbeles sakrautas pie nojumes.

Aiz mugurējās sienas ir Pedingtonas publiskais sporta laukums, kur zālāju izraibina daža laba dubļu peļķe. Kreisajā pusē ir šaura ieliņa un garāžas, bet pa labi aiz vairākām citām ķieģeļu sienām atrodas Makmilana blokmāja - pēckara periodā celta, noplukusi dzīvokļu māja, kas pieder municipalitātei. Tajā ir deviņdesmit seši dzīvokļi, uz balkoniem žāvējas veļa, un pie sienām piestiprinātas satelītantenas.

Te Miki ja un Sēra mēdza sauļoties. Augstāk atrodas logs, no kura viņas vēroja I Iovards. Tajā dienā, kad Mikija pazuda, es biju ienācis dārzā, meklēdams paēnu un klusumu. Sapratu, ka meitene nav

aizgājusi paklaiņot. Un piecstāvu mājā bērns nevar nejauši pazust. Nojautu, ka viņa ir nolaupīta vai arī noticis kaut kas vēl ļaunāks.

Ja pazuduši bērni, labas ziņas nav sagaidāmas nekad. Katru dienu pazūd desmitiem bērnu, lielākoties viņi aizbēg vai tiek pamesti. Taču ar septiņus gadus vecu meiteni ir citādi, jo sados gadījumos pazušanas iemesli parasti ir drausmīgi.

Es piesardzīgi pietupjos un lūkojos dīķī, kur laiski peld dekoratīvā karpa. Nekad neesmu sapratis, kāpēc cilvēki tur zivis. Tās ir saltas, dārgas, klātas ar zvīņām, un ar tām jāap-ietas tik uzmanīgi. Tāda bija mana otrā sieva Džesija. Mēs bijām precēti sešus mēnešus, tad es viņai apniku gluži kā apvalkātas sandales.

Bērnībā es audzēju vardes. Mūsu fermas dīķī es savācu kurkuļus un turēju tos četrdesmit četru galonu tilpuma mucā, kam bija nozāģēta augšējā puse. Mazās vardites ir jaukas, bet, ja spainī to ir vesels simts, tad tās visas līdzinās glumam ņudzeklim. Beigu beigās vardes okupēja visu māju. Patēvs teica, ka man "fantastiski" veicoties kurkuļu audzēšana. Šķiet, vārdu "fantastiski" viņš nedomāja labā nozīmē.

Alija stāv man blakus. Viņa atglauž matus aiz ausīm. - Tu domāji, ka viņa varētu būt mirusi jau pašā pirmajā dienā.

- Es zinu.

- Mēs vēl nebijām pārbaudījuši visus apstākļus, un kriminālmeklēšanas speciālists vēl nebija ieradies. Nebija ne asiņu traipu, ne aizdomās turamo, tomēr tev bija nelāga nojauta.

- Jā.

- Un tu jau pašā sākumā ievēroji Uovardu. Kas tev šķita aizdomīgs?

- Viņš fotografēja. Visi mājas iedzīvotāji meklēja Mikiju, bet viņš aizgāja pēc fotoaparāta. Viņš teica, ka gribējis fotogrāfiski dokumentēt.

- Dokumentēt?

- Satraukto situāciju.

- Kāpēc?

- Lai varētu to atcerēties.

PIEKTĀ NODAĻA

Kad tieku atpakaļ slimnīcā, ir jau gandrīz tumšs. Visā slimnīcā jūtams skābens smārds kā nevedinātās istabās, kur gaiss ir sasmacis. Esmu palaidis garām fizioterapijas seansu, un Megija gaida, lai apmainītu pārsēju.

- Vakar kāds paņēmis zāles no medikamentu sadales ratiņiem, viņa saka, pārgriežot pārsēja pēdējo kārtu. - Pudelīti ar morfīna kapsulām. Manai draudzenei ir nepatikšanas. Priekšniecība domā, ka vainīga ir viņa.

Megija neapsūdz tieši mani, bet es saprotu zemtekstu. - Mēs ceram, ka tās kapsulas varētu atrasties. Varbūt tās noliktas nepareizā vietā.

Viņa iet ārā no palātas atmuguriski, turot rokās paplāti ar saitēm un grieznēm.

- Ceru, ka jūsu draudzenei neradīsies pārāk nopietnas nepatikšanas, - es saku.

Megija pamāj, pagriežas un klusi nozūd.

Guļot uz muguras, klausos, kā pa gaiteni ripina ratiņus un nestuves uz riteņiem, dzirdu kliedzienu, ar kuru kāds pamostas no ļauna sapņa. Četras reizes pa visu vakaru mēģinu sazvanīt Reičelu Kārlailu. Viņas joprojām nav mājās. Alija

apsolījusi meklet viņas vardu un automašīnas datus valsts policijas datora sistēmā.

Gaitenī pie manas palātas vairs neviena nav. Varbūt tiem policijas glūņām apnicis uzraudzīt mani.

Deviņos vakarā zvanu savai mātei uz Vilvudlodžu. Paiet labs brīdis, līdz viņa paņem klausuli.

- Vai tu gulēji? - es jautāju.

- Skatījos televīziju. - Fonā saklausu televizora dūkoņu. - Kāpēc neesi atbraucis apciemot mani?

- Fsmu slimnīcā.

- Kas tev kaiš?

- Savainoju kāju, bet drīz viss būs kārtībā.

- Nu, ja tas nav nekas nopietns, tev jāatbrauc pie manis.

- Ārsti teica, ka man te jāpaliek vēl kādu nedēļu vai ilgāk.

- Vai dvīņi to zina?

- Negribēju viņus uztraukt.

- Klēra atsūtīja man pastkarti no Ņujorkas. Pagājušajā nedēļas nogalē viņa bijusi Martha's Vineyard salā. Un viņa rakstīja, ka Maikls varbūt dosies ar jahtu uz Ņūportu Rodai-lendā. Iespējams, ka viņi tur satiekas.

- Tas ir jauki.

- lev jāpiezvana viņiem.

-Jā.

Uzdodu vēl dažus jautājumus, mēģinot ierosināt sarunu, bet viņa pievērš uzmanību tikai televizoram. Pēkšņi viņa sāk šņaukāties. Šķiet, ka viņas deguns piebāzts man tieši pie auss.

- Ar labu nakti, Dedža. - Tā es saucu māti.

- Pagaidi! - Viņa piespiež muti pie klausules. - Janko, atbrauc pie manis.

- Atbraukšu. Drīz.

Gaidu, līdz viņa noliek klausuli. Pats vēl turu klausuli rokā un prātoju, vai zvanīt dvīņiem - gluži vienkārši tādēļ, lai pārliecinātos, ka viņiem klājas labi. Es allaž grasos to izdarīt, bet tā ari neesmu piezvanījis.

Iedomājos, kā Klēra saka: - Sveiks, tēti, kā tev klājas? Vai saņēmi to grāmatu, ko es tev sūtīju? Nē, tā nav par diētu, bet par dzīves veidu... kā attīrīt aknas, izvadīt toksīnus... -Tad viņa uzaicina mani uz veģetārām pusdienām, kas spēj izvadīt vēl vairāk toksīnu un attīrīt pat istabu.

Iztēlojos arī, ka zvanu Maiklam. Mēs tiekamies, lai iedzertu alu, apmainītos ar jokiem un aprunātos par futbolu, kā mēdz darīt jebkurš tēvs ar dēlu ikdienišķā situācijā. Tikai mūsu situācija nebūt nav ikdienišķa. Tas, ko esmu iztēlojies, iederas citu cilvēku dzīvē, nevis manējā. Neviens no maniem bērniem nešķiestu laiku telefona sarunai ar tēvu, it īpaši vakara stundā.

Es ļoti mīlu savus bērnus, tikai nesaprotu viņus. Mazotnē dvīņi bija jauki, bet tad viņi izvērtās par pusaudžiem, kuri vadīja mašīnu pārāk ātri, atskaņoja mūziku pārak skaļi un pret mani izturējās kā pret fašistisku sazvērnieku, jo es strādāju galvaspilsētas policijā. Mīlēt bērnus ir viegli. Saglabāt tuvību ar viņiem ir grūti.

Iemigu, skatoties brīvdienu programmu televīzijā. Vēl atceros, ka pirms iemigšanas redzēju sievieti, kura, nepārtraukti smaidot, ļāva noslīdēt no auguma sarongai un ienira baseinā.

Pēc kāda laika mani pamodina sāpes. Gaiss baismīgi no-virmo, gluži kā reaktīvās lidmašīnas izplūdes gāzu virpulis. Istabā bez manis atrodas vēl kāds. Gaisma apspīd tikai viņa rokas. Ap pirkstu kauliņiem apvītas mirdzoša sudraba lūgšanu krelles.

- Kā jūs šeit iekļuvāt?

- Neticiet visam, ko raksta par slimnīcas iekšējās kārtības noteikumiem.

Aleksejs Kuznecs paliecas uz priekšu. Viņam ir tumšas acis un vēl tumšāki mati, kas atsukāti no pieres atpakaļ un turas kā pielīmēti, pateicoties matu gelam un gribasspēkam. Uz vaiga ir pusloka veida bāli rētaudi, kas savelk ādu. Pulkstenis, ko viņš nēsā, maksā vairāk par

manu vesela gada algu.

- Atvainojiet, ka neapjautājos par jūsu veselību. Vai jūtaties labi?

- Ļoti labi.

- Patīkami dzirdēt. Esmu pārliecināts, ka jūsu māte būs iepriecināta.

Šādi viņš man dod ziņu.

Jūtu, ka man sāk svīst pirkstu gali. - Ko jūs te darāt?

- Esmu ieradies paņemt to, kas man pienākas.

- Paņemt?

- Manuprāt, mēs vienojāmies. - Angliski viņš runā tieši tā, kā māca Anglijas privātskolās - ideāli pareizi, bet formāli.

Apmulsis raugos uz viņu. Viņš ierunājas cietākā balsī.

- Savu meitu - jums viņu vajadzēja dabūt rokā.

Jūtos tā, it kā nebūtu kaut ko sadzirdējis pareizi.

- Ko jūs gribat teikt? Kā es lai varētu dabūt rokā Mikiju?

- Nepareiza atbilde, dārgais.

- Nē, paklausieties! Es nevaru atcerēties. Nezinu, kas notika.

- Vai jūs redzējāt manu meitu?

- Nedomāju vis. Nezinu.

- Mana bijusī sieva slēpj viņu. Tā ir vienīgā patiesība.

- Kāpēc lai viņa to darītu?

- Tāpēc, ka viņa ir cietsirdīga un bezsirdīga kuce, kurai patīk tā spīdzināt cilvēkus, it kā viņa urķētos ar nazi vaļējā brūcē.

Viņš to pasaka ar tik kvēlu niknumu, ka saspringums mazliet atslābst.

Atkal savaldījies, viņš parausta žaketes piedurkņu galus.

- Tātad, cik saprotu, jūs neesat atdevis izpirkuma maksu.

- Kādu izpirkuma maksu? Kurš gribēja dabūt izpirkuma maksu?

Man trīc rokas. Šis ir brīdis, kad dažu pēdējo dienu neskaidrība un frustrācija kļūst gandrīz vai taustāma. Aleksejs zina, kas noticis.

Stomīdamies es lūdzu, lai viņš to man pasaka. - Uz upes notika apšaude. Es nevaru atcerēties, kas tur notika. Man vajag, lai jūs palīdzat to saprast.

Aleksejs smaida. Tādu pašu laisku, zinošu sejas izteiksmi esmu redzējis jau iepriekš. Klusums ieilgst. Viņš man netic. Pielicis roku pie pieres, viņš tik cieši aptver galvu ar pirkstiem, it kā gribētu to sašķaidīt. Uz īkšķa viņam ir resns zelta gredzens.

- Vai jūs vienmēr aizmirstat savas neveiksmes, inspektor?

- Gluži otrādi - vienīgi tās es parasti atceros.

- Kādam jāuzņemas par to atbildība.

- Jā, bet vispirms palīdziet man atcerēties.

Viņš sāji iesmejas un pastiepj roku uz manu pusi. Labās rokas rādītājpirksts ir nomērķēts tieši uz manu galvu, un zelta gredzens uz īkšķa atgādina pistoles mēlīti. Tad viņš ar līganu kustību pagriež roku

un paceļ roku tieši man pie sejas tā, ka pirksts paslejas uz augšu.

- Es gribu savu meitu vai savus briljantus. Ceru, ka pateicu skaidri. Tēvs man teica - nekad neuzticies čigāniem. Pierādiet, ka viņam nav taisnība.

Varu sajust Alekseja klātbūtni arī vēl tad, kad viņš ir jau projām. Viņš līdzinās tēlam no Kventina Tarantino filmas, ko apņem tikko valdāmas vardarbības aura. Lai gan viņš ģērbies pēc pasūtījuma šūtā uzvalkā un runā nevainojamā angļu valodā, es zinu viņa izcelsmi. Mācoties skolā, es pazinu

m

tādus bērnus kā viņš. Varu pat iztēloties viņu lētā, baltā kreklā, kurpēs, kas cilājās un klabēja pie katra soļa, un pārāk lielos šortos - šo zēnu, kas pusdienu pārtraukumā allaž saņēma kāvienu savādā vārda, nabadzīgā apģērba un ērmīgā akcenta dēļ.

Es to zinu, jo biju tieši tāds pats kā viņš - autsaiders, čigānietes dēls, kas ņēma līdz uz skolu ankruste (apaļmaizītes ar ķimenēm un koriandru), nevis sendvičus, un skolas emblēma uz manas žaketes bija uzkrāsota, jo mēs nevarējām atļauties nopirkt izšūto.

- Skaistumu nevar ēst, - māte mēdza teikt. Tolaik es nesapratu, ko viņa ar to domā. Tas bija tikai viens no viņas savādajiem teicieniem, tāpat kā šis: - Neviens nevar jāt uz diviem zirgiem vienlaikus.

Tāpat kā Aleksejs, ari es izturēju sišanu un izsmieklu, lāču atšķirībā no viņa es neieguvu stipendiju mācībām Čārtcrhau-zas privātskolā, kur viņš tika vaļā no krievu akcenta. Viņš nekad neaicināja klases biedrus ciemos, un mātes sūtītos sainīšus ar kārumiem - datelēm šokolādē, piparkūkām un krējuma konfektēm - viņš slēpa. Ka es to zinu? Esmu pieredzējis to pašu, ko viņš.

Alekseja tēvs Dmitrijs Kuznecs bija krievu emigrants, kurš sāka biznesu, tirgojot ziedus no ratiņiem Soho, bet drīz vien viņš izveidoja ielu tirgotavu impēriju visā Vestendā. Cīņā par teritoriju trīs cilvēki tika nogalināti, bet pieci pazuda bez vēsts.

Tūkstoš deviņi simti astoņdesmit septītajā gadā kāds puķu pārdevējs Koventgārdenā tika pienaglots pie ratiņiem, apliets ar petroleju un sadedzināts. Mēs apcietinājām Dmit-riju nākamajā dienā. Aleksejs noraudzījās no savas guļamistabas loga mājas augšstāvā, kā mēs aizvedām viņa tēvu. Viņa māte vaimanāja un kliedza, saceļot kājas vai visus kaimiņus.

Trīs nedēļas pirms tiesas procesa Aleksejs pameta skolu un pārņēma ģimenes biznesu kopā ar vecāko brāli Sašu. Piecu gadu laikā visi, kuri tirgoja ziedus no ratiņiem centrālajā Londonā, bija nonākuši brāļu Kuznecu pakļautībā. Desmit gadu laikā viņu varā jau bija visa griezto ziedu industrija Lielbritānijā, un viņu ietekme uz cenām un iespējām iegādāties ziedus bija lielāka nekā mātei Dabai.

Es neticu baismīgajiem nostāstiem, kas pilsētā klīst par Alekseju

Kuznecu, tomēr viņš mani biedē. Viņa nežēlīgais un varmācīgais raksturs ir audzināšanas rezultāts, viņš it kā nepārtraukti dumpojas pret iedzimtības kārtīm, ko viņam iedalījis Dievs.

Šķiet, mēs abi esam sākuši vienādi, cietuši no viena un tā paša izsmiekla un pazemojumiem, bet es neesmu ļāvis tiem iesprūst rīklē kā nejauku gļotu kamolam un aizkavēt skābekļa pieplūdi smadzenēm.

Pat brālis sagādāja Aleksejam vilšanos. Varbūt Sašas raksturs bija pārāk krievisks, viņam pietrūka anglisko īpašību. Tomēr vairāk gan iespējams, ka Aleksejam nebija pa prātam viesības ar kokaīna šņaukšanu, ko rīkoja brālis, un Sašas draudzenes - glītās modeles. Reiz pēc šādām viesībām peldbaseinā ar seju uz leju atrada pusaudzes vecuma oficianti, viņas dzimumceļos bija sperma, bet asinīs heroīns.

Sašam nebija vajadzīga tiesa ar divpadsmit zvērinātajiem. Pietika ar četriem vīriem. Uzvilkuši galvā maskas, viņi kādā naktī ielauzās viņa mājā, nosmacēja viņa sievu un aizveda Sašu. Runāja, ka Aleksejs licis sasiet ar virvi brāļa plaukstas locītavas un ielaist viņu tvertnē ar skābi. Citi stāstīja, ka Aleksejs nocirtis Sašam galvu ar malkas cirvi. Tomēr, cik zināms, Saša joprojām ir dzīvs un ar svešu vārdu mitinās kaut kur ārzemēs.

Aleksejam šajā pasaulē eksistē tikai divas cilvēku kategorijas - tie nav ne bagātie vai nabadzīgie, ne labie vai ļaunie, ne ari runātāji vai darītāji. Ir tikai uzvārētāji un zaudētāji. Vai nu vieni, vai otri. Alekseja universālā patiesība.

Ja esmu normālā situācijā, es parasti cenšos domās nekavēties pie pagātnes. Negribu iztēloties, kas varējis notikt ar Mikiju Kārlailu vai ar citiem berniem, ar kuru pazušanas apstākļiem man dzīvē bijis jānodarbojas.

Taču kopš brīža, kad atguvu samaņu slimnīcā, nevaru pārstāt atmiņās atgriezties pie tā laika notikumiem, iztēlē veidojot drausmīgus scenārijus. Redzu Temzu, kas pilna ar līķiem, kuri šūpojas zem tiltiem un kūļeņo tūristu kuģīšu ķīļūdenī. Redzu asinis ūdenī un pistoles, kas grimst dūņās.

Paskatos pulkstenī. Pieci no rīta. Šī ir stunda, kad plēsoņas dodas medībās, kad pie durvīm klauvē policija, šajā stundā cilvēki ir vieglāk ievainojami. Viņi guļ nomodā un prāto, ciešāk savelkot apsegu.

Aleksejs minēja izpirkuma maksu. Gan viņš, gan Kībels zināja par briljantiem. Es noteikti esmu bijis vietā, kur tika piegādāta izpirkuma maksa. Es nebūtu devies turp, ja pierādījumi nebūtu pilnīgi droši. Man noteikti vajadzēja būt pārliecinātam.

Klusumu pārtrauc kņada, cilvēki skrien un kliedz. Dzirdu ugunsgrēka trauksmes signālu.

Durvīs parādās Megija. - Notikusi gāzes noplūde. Mēs evakuējam slimnīcu. Es dabūšu ratiņkrēslu, tikai nezinu, vai vēl kāds ir atlicis.

- Es varu paiet.

Viņa atzinīgi pamāj. - Vispirms mēs izvedam pašus vārgākos. Gaidiet. Es atgriezīšos.

Viņa nozūd kā vēja pūsta. Dzirdu, ka aiz loga gaudo policijas un ugunsdzēsēju mašīnu sirēnas. Gaudošanu drīz apslāpē grabošais troksnis no ratiņiem, kurus stumj pa gaiteni, un cilvēku balsis, kas izkliedz rīkojumus.

Pēc divdesmit minūtēm troksnis pieklust, un minūtes velkas gausi kā gliemeži. Varbūt viņi aizmirsuši mani. Reiz mani pameta, kad visa klase devās ekskursijā uz Morkamas līci. Kāds bija nolēmis pārbaudīt, vai es būšu tik drosmīgs, ka viens pats noiešu astoņas jūdzes pāri dūņainajam plūdmaiņu līdzenumam no Arnsaidas līdz Kentbenkai. lūr cilvēki ļoti bieži iet bojā, jo apmaldās miglā un noslīkst paisuma ūdeņos.

Protams, es nebiju tāds muļķis, lai pieņemtu izaicinājumu. Pavadīju pēcpusdienu kafejnīcā, ēzdams plāceņus ar saldo krējumu, kamēr pārējie pētīja bridējputnus un savvaļas vistas. Vēlāk es visus pārliecināju, ka esmu nogājis visu ceļu viens. Tolaik man bija četrpadsmit gadu. Šķietamā gājiena dēļ mani gandrīz vai izslēdza no skolas, toties es biju slavens, līdz pabeidzu skolu.

Mani alumīnija kruķi atrodas pie durvīm. Pārmetis kājas pār gultas malu, es sāniski aizlēcu līdz kruķiem un, cieši satvēris rokturus, ievietoju augšdelmus plastmasas aprocēs.

Izgājis no palātas garajā, taisnajā gaitenī, raugos uz durvīm un caur stikla paneļiem redzu vēl vienu gaiteni, kas ietiecas dziļāk ēka. Jūtama viegla gāzes smaka.

Sekojot uzrakstiem, kas norāda izejas atrašanos, sāku iet uz kāpņu pusi, ielūkodamies tukšajās palātās ar steigā pamestajām, nesaklātajām gultām. Paeju garām telpu uzkopšanas ratiņiem. No tiem spraucas ārā slotu un suku sarainās galvas, atgādinot septiņdesmito gadu roka zvaigznes.

Kāpnēs ir tumšs. Raugos pāri margām, pa pusei cerot ieraudzīt, ka Megija nāk augšā. Pagriezies atpakaļ, gaiteņa tālākajā galā, tur, no kurienes nācu, pamanu kaut ko kustamies. Varbūt mani meklē.

Paejos uz to pusi un ar kruķi atgrūžu vaļā durvis.

- Hallo? Vai dzirdat mani?

Cauri zaļganajam plastmasas aizkaram operāciju zālē uz galda ieraugu ar asinīm notraipītu palagu.

Māsas dežūrpunktā neviena nav. Uz galda pamestas atvērtas dokumentu mapes. Krūzē palikusi neizdzerta kālijā.

Aiz nodalījuma atskan kluss vaids. Uz grīdas nekustīgi guļ Megija, viena viņas kāja kroplīgi saliekta zem auguma. Mute un deguns ir vienās asinīs, tās pil uz grīdas līdzās galvai.

Pagriežos, izdzirdis apslāpētu balsi. - Ei, cilvēk, ko tu vēl te dari?

Durvīs parādās ugunsdzēsējs pilnā darba tērpā. Sejas aiz-

sargmaska dara viņu līdzīgu citplanētietim, un rokā viņš tur ugunsdzēšamo aparātu.

- Viņa ir ievainota. Dariet kaut ko. Ātri.

Viņš nolupjas Megijai blakus un pieliek pirkstus viņai pie kakla. - Ko tu viņai nodarīji?

- Neko. Es viņu tādu atradu.

Tik tikko spēju saskatīt viņa acis aiz briļļu stikliem, bet redzu, ka viņš raugās manī ar aizdomām. - Tev te nevajadzēja būt.

- Viņi atstāja mani.

Pametis skatienu man pār galvu, ugunsdzēsējs pēkšņi pieceļas un dodas man garām. - Es sadabūšu tev ratiņkrēslu.

- Es varu iet.

Šķiet, viņš mani nedzird. Pēc nepilnas minūtes viņš atkal parādās caur šūpuļdurvim.

- Un kā tad ar Megiju?

- Atnākšu pēc viņas vēlāk.

- Bet viņa ir ievainota...

- Viņai nekas slikts nenotiks.

Salicis alumīnija kruķus klēpī, iesēžos ratiņkrēslā. Viņš pusrikšiem dodas tālāk pa gaiteni, pagriežas pa labi, tad pa kreisi uz galvenā lifta pusi.

Viņa kombinezons izskatās kā tikko izmazgāts, un smagie gumijas zābaki plakšķ uz gludās, cietās grīdas. Nezin kāpēc es nedzirdu skābekļa plūsmas skaņu viņa aizsargmaskā.

- Es vairs nejutu gāzes smaku, - saku viņam.

Viņš neatbild.

/

Mēs iegriežamies galvenajā gaiteni. Tālākajā galā ir tris lifti. Vidējā lifta durvis atspiestas vajā ar dzeltenu šķērsi, uz kura redzams brīdinošs uzraksts "Remontdarbi". Ugunsdzēsējs pieliek soli, ratiņkrēsls grabēdams un palēkdamies ripo pa linoleju.

- Šķiet, nebūs droši izmantot liftu.

Viņš neatbild un grūž ratiņkrēslu tikpat ātri.

- Varbūt vajadzētu tikt lejā pa kāpnēm, - es atkārtoju.

Viņš skrien vēl ātrāk un kā sprinteris stumj mani uz atvērtajām durvīm. Lifta melna šahta vīd ka vaļēja rīkle.

Pēdējā brīdī paceļu alumīnija kruķus tā, ka tie aizšķērso durvis, un es ar augumu atsitos pret tiem. Trieciena spēks, šķiet, izgrūž no plaušām gaisu, un es jūtu, ka ribas nobrakšķ. Strauji gāzdamies atpakaļ, es sagriežos sāniski un izveļos no ratiņ krēsla.

Ugunsdzēsējs ir sakņupis uz priekšu, jo ratiņkrēsla rokturis trāpījis viņam pa cirksni. Uzķepurojos no grīdas un izrauju viņa roku cauri krēsla ritenim. Pagriežot riteni par simt astoņdesmit grādiem, piespiežu viņa plaukstas locītavu ratiņu rāmim. Ja es pagrieztu riteni

vēl par deviņdesmit grādiem, tad plauksta būtu nost gluži kā zīmuļa gals.

Viņš vēcina otru roku, cenzdamies satvert mani. Es, valstīdamies pa grīdu, virzos tālāk, bet ratiņkrēsls atrodas starp mums.

- Kas jūs esat? Kāpēc jūs tā darāt?

Viņš lamājas un lokās. Aizsargmaska ir gandrīz nokritusi. Pēkšņi viņš maina nodomu un grūž ar dūri pa manu savainoto kāju, tā ka pirkstu kauliņi iespiežas brūcē. Tas sāp tik drausmīgi, ka man acu priekšā sāk dejot balti punkti. Griežu ratiņkrēslu sāniski, mēģinot paglābties, un tieši tajā brīdi izdzirdu, ka krakšķot lūst viņa plaukstas locītava. Viņš ievaidas.

Abi atrodamies uz grīdas. Viņš sper man pa krūškurvi, ietriekdams mani ar galvu sienā. Nostājies uz ceļgaliem, viņš ar veselo roku sagrābj mani mugurpusē aiz krekla un mēģina vilkt uz lifta šahtu. Spārdos ar veselo kāju un cieši satveru dūrē viņa jakas saites. Es negrasos padoties.

Nu mēs aiz pārguruma kustamies nedaudz lēnāk. Viņš grib mani nogalināt. Es gribu palikt dzīvs. Viņa pusē ir spēks un izturība. Mana - bailes un nežēlīgs aprēķins.

- Paklau, Tarzān, tas neies cauri, - saku, pēc katra varda ievilkdams elpu caur zobiem. - Ja es kritīšu tajā caurumā, tad vienīgi kopā ar tevi.

- Ej ellē! Tu salauzi man roku!

- Un man kāds sašāva kāju. Vai es raudu?

Kaut kur lejā iedūcās motors. Lifta kabīnes kustas. Viņš skatās uz skaitļiem, kas norāda lifta kabīnes atrašanos. Pie-trausies kājās, viņš streipuļo pa gaiteni, turēdams lauzto roku tik mierīgi, it kā tā butu ielikta atbalsta cilpā. Viņš grib aizbēgt pa kāpnēm. Es tur neko nevaru darīt.

Iebāzis roku krekla kabatā, meklēju dzeltenu tableti. Ir grūti sataustīt to ar pirkstiem. Beidzot esmu satvēris tableti starp rādītājpirkstu un īkšķi... nu tā jau ir man uz mēles.

Adrenalīna vilnis noplok, un mani plakstiņi raustās ka naktstauriņa spārni uz slapjas rūts. Kāds grib, lai es mirstu. Vai nav dīvaini?

Klausos, ka tuvojas lifta kabīnes, dzirdu balsu murdoņu. Rādot uz gaiteņa otru galu, es murminu: - Palīdziet Megi-jai.

SESTĀ NODAĻA

Pa gaiteņiem staigā policijas patruļas viri, viņi intervē personālu un fotografē. Dzirdu, ka Kempbels rāj kādu nabaga ārstu par to, ka viņš kavējot policijas izmeklēšanu. Kempbels runā tādā toni, it kā ārsts butu kādu nogalējis.

Morfīna iedarbība beidzas, un es drebu. Kāpēc lai kāds gribētu mani nogalināt? Varbūt esmu bijis liecinieks slepkavībai uz upes. Varbūt esmu kādu nošāvis. Es neatceros.

Kempbels atver durvis, un man rodas déjà vu izjūta - nevis par šo vietu, bet par gaidāmo sarunu. Viņš apsēžas un velta man vienu no saviem vismaigākajiem Smaidiem. Viņš vēl nepaspēj ierunāties, kad es vaicāju par Megiju.

- Viņa atrodas palātā apakšstāvā. Kāds salauzis viņai degunu un uztaisījis zilas abas acis. Vai tas biji tu?

- Nē.

Viņš pamāj. - Jā, arī viņa tā teica. Vai gribi pastāstīt, kas notika?

Stāstu visu no paša sākuma - par "ugunsdzēsēju Semu" un ratiņkrēsla sprintu gaitenī. Šķiet, viņu stāstītais apmierina.

- Ko fiksējušas novērošanas kameras?

- Ne velna. Viņš uzpūtis objektīviem krasu no aerosola flakona. Mums ir tikai viens attēls no māsas dežūrposteņa, bet tā nav seja, kas slēpās aiz maskas. Vai tu viņu nepazini?

- Nē.

Kempbels izskatās neapmierināts.

- Esmu pārliecināts, ka tam ir sakars ar Mikiju Kārlailu, -saku viņam. - Kāds pieprasījis izpirkuma maksu. Man šķiet, ka tieši tādēļ es biju uz upes...

- Mikija Kārlaila ir mirusi.

- Ja nu mēs esam kļūdījušies?

- Blēņas! Mēs nekļūdījāmies.

- Mums vajadzēja pierādīt, ka viņa nav dzīva.

Kempbels to zina. Visu laiku ir zinājis.

- TA IR KRĀPŠANA! - viņš griezīgi iesaucas. - Tai neticēja neviens, izņemot tevi un misis Kārlailu. Es varu saprast bēdu satriekto māti - bet tevi?! - Viņš žņaudza dūres. - Tu biji atbildīgais policijas inspektors apsūdzībā par slepkavību, un tiesas process sekmīgi virzījās uz priekšu, tomēr tu izvēlējies ticēt krāpšanai, kas meta šaubu ēnu uz tiesas procesa rezultātu. Vispirms tu liki izdarīt DNS pārbaudi, tad pa kaklu pa galvu sāki rīkoties viens pats gluži kā paviegls atriebējs Holivudas filmās un pieļāvi, ka tevi sašauj.

Kempbels pievirzījies man gluži tuvu. Varu saskatīt blaugznas

viņa uzacīs. - Ilovards Veivels noslepkavoja Mikiju Kārlailu. Un, ja tas draņķīgais, perversais un slepkavīgais kuces dēls, pateicoties tev, būs uz brīvām kājām, tad neviens Londonas policists nekad vairs negribēs strādāt kopā ar tevi. Tev ir beigas.

Iekšēji izjūtu dziļas, nerimstošas trīsas, it kā kuģa mašīn-telpā dobji darbotos motors.

- Mums jāizmeklē šī lieta. Uz tās laivas gājuši bojā cilvēki.

- Kā tad! Cik man zināms, tu viņus esi nošāvis!

Mana apņēmība sāk šķobīties. Es nezinu diezgan, lai varētu strīdēties ar viņu. Lai kas noticis uz upes, vainīgs esmu es. Esmu ticis klāt kaut kam ļoti postošam, un neviens negrib man palīdzēt.

Kempbels joprojām runā. - Nezinu, ko tu esi izdarījis, Vin-sent, bet tu esi ieguvis dažus nopietnus ienaidniekus. Turies tālāk no Reičelas Kārlailas. Turies tālāk no visas šīs lietas. Ja tu riskēsi un apšaubīsi Veivela notiesāšanu - ja padzirdēšu par to kaut vai tik daudz kā peles pirdienu, tavai karjerai ir beigas. To es tev varu apsolīt.

Viņš izmetas ārā no palātas un aizbrāžas pa gaiteni. Cik ilgi esmu bijis bezsamaņā - astoņas dienas vai astoņus gadus? Diezgan, lai pasaule butu pārvērtusies.

Ierodas profesors ar salā piesārtušiem vaigiem. Viņš mīņājas durvīs, it kā gaidot uzaicinājumu ienākt. Aiz viņa redzu Aliju, kas sēž krēslā. Viņa tagad oficiāli ir mana "ēna".

Vestibilā uzstādīti metāla detektori, un medicīniskais personāls, kas aprūpē mani, ir rūpīgi pārbaudīts. Megijas nav starp tiem. Par to esmu atbildīgs es.

Lai gan jau desmitām reižu esmu pārspriedis neseno uzbrukumu ar detektīviem, es labprāt aprunājos par to ar Džo, jo viņš uzdod atšķirīgus jautājumus. Viņš grib zināt, ko esmu dzirdējis un saodis. Vai tas vīrs elpoja smagi? Vai viņa balsī bija saklausāmas bailes?

Es aizvedu viņu uz to vietu, kur mēs cīnījāmies. Alija turas divu soļu attālumā un novēro gaiteņus un palātas.

Atbalstījies uz kruķiem, raugos uz Džo, kurš ar profeso-risku rūpīgumu pēta notikuma vietu, ar soļiem mērot attālumus, pietupjoties uz grīdas un aplūkojot stūrus.

- Pastāstiet par gāzes noplūdi.

- Vispirms smaku pamanīja viens no piegādes mašīnu šoferiem, bet viņi nevarēja atrast, no kurienes smaka nāk. Izrādījās, kāds bija atvēris pievades caurules vārstuli gāzes cisternā, kas atrodas blakus noliktavām.

Džo ar kāju pakšķina pa grīdu, it kā cenzdamies izlīdzināt negludumus. Gandrīz vai varu saskatīt, kā riņķo viņa domas, kad viņš pūlas prātā rekonstruēt notikušo.

Džo skaļi ierunājas: - Viņš zināja, ka iekļūt slimnīcā, bet nezināja, kurā palātā jūs esat. Tā ka viņš bija evakuējis cilvēkus no visiem

stāviem, nebija neviena, kam pajautāt.

Džo pagriežas un lieliem soļiem dodas pa gaiteni uz priekšu. Es pūlos tikt viņam līdz, nezaudējot līdzsvaru. Viņš apstājas zem novērošanas kameras un pastiepj roku uz tās pusi, it kā turēdams aerosola flakonu. - Viņš varētu būt aptuveni sešas pēdas un divas collas garš.

- Jā.

Džo dodas tālāk uz māsas dežūrposteni un ātri aplūko garo galdu un mazo virtuvīti. Pie sienas piekarinātas planšetes. Katra atbilst kādam no pacientiem.

- Kur jūs atradāt Megiju?

- Uz grīdas.

Džo nometas ceļos, tad noguļas ar galvu pret izlietni.

- Nē, viņa gulējusi šādi - ar galvu gandrīz zem galda.

Pielēcis kājās, viņš nostājas ar seju pret planšetēm un piever acis. - Viņš skatījies uz planšetēm, lai atrastu jūsu palātas numuru.

- Kā jūs zināt?

Džo pietupjas, un es skatos, ko viņš rāda. Uz grīdas līstes ir divi melni triepumi, ko atstājuši ugunsdzēsēja zābaki.

- Mcgija nāca pa gaiteni šurp, lai aizvestu jūs. Viņš dzirdēja viņu nākam un pakāpās sānis, lai paslēptos...

Varu iztēloties, kā Megija steidzas pa gaiteni, pārmetot sev, ka aizkavējusies.

- Ejot garām dežūrposteņa durvīm, viņa pagrieza galvu. Viņš ar elkoni iesita Megijai pa deguna sakni. - Džo noslīgst zemē un parāda, kā Megija gulējusi. - Tad viņš devās uz jūsu palātu, bet jūs jau bijāt projām.

Tas izklausās loģiski.

- Tomēr es kaut ko nesaprotu. Viņš būtu varējis nogalināt mani tepat gaitenī, tomēr sadabūja ratiņkrēslu un mēģināja iegrūst mani lifta šahtā.

Arvien vēl guļot uz grīdas, Džo rāda uz novērošanas kameru, kas atrodas aiz manis. - Tā ir vienīgā, kuru viņš ne-apšķieda ar krāsu.

- Tas nebija svarīgi, jo viņš taču bija maskā.

- Psiholoģiski tas ir ļoti svarīgi. Pat būdams maskā, viņš negribēja kļūt par vietējās filmas zvaigzni. Filmā uzņemtais materiāls bija pierādījums.

- Tāpēc viņš aizveda mani ārpus kameras novērošanas loka.

-Jā.

Tagad Džo, piemirsis rokas trīci un raustīšanos, skaļi domā. Dodos viņam līdz pa gaiteni uz kāpņu pusi. Viņš piepeši apstājas.

- Gāzes noplūde bija daļa no abiem plāniem, - viņš paziņo.

- No abiem plāniem?

- Viens ēkas ārpusei, otrs - iekšpusei...

Es nesaprotu. Džo māj, lai sekoju viņam, un gaida, līdz es uzkāpju divus kāpņu posmus augstāk. Mēs aizejam līdz smagām dzelzs durvīm un, izejot pa tām, nokļūstam nepievilcīgā, ar bitumenu klātā taisnstūra laukumiņā uz slimnīcas jumta. Man sejā iesitas vēja brāzma, un Džo sagrābj mani aiz krekla, lai palīdzētu saglabāt līdzsvaru. Virs galvas karājas smagi, pelēki mākoņi.

Uz bitumena atrodas cauruļvadu vītnes un metāla ierīce gaisa kondicionēšanai. Ēkas ārmalu norobežo zems ķieģeļu mūris ar baltu akmeņu rindu uz tā. Gar visu mūri ierīkots drošības žogs - uz iekšpusi ieliekti metāla stieņi, kuru gali savienoti ar dzeloņstiepli.

Džo lēni iet gar mūri, ik pa brīdim pamezdams skatienu uz apkārtējām ēkām, it kā pielāgodams savu iekšējo kompasu. Nonācis līdz ēkas ziemeļaustrumu stūrim, viņš pieliecas tuvāk dzeloņstiepļu žogam. - Vai redzat parku tur lejā? -Sekoju viņa skatienam. - Tur ir evakuācijas punkts. Visiem, kuri atstāja slimnīcu, bija jādodas turp. Tur vajadzēja būt arī jums. Neviens nevarēja zināt, ka jūs kāds ir paredzējis atstāt iekšā.

Tagad es saprotu. - Varbūt viņš bija nodomājis paslēpties manā palātā un nogalināt mani, kad es būtu atgriezies.

- Vai arī viņi gribēja nogalināt jūs ārpusē.

Džo nometas ceļos un, apsēdies uz apakšstilbiem, pēta plāno sodrēju kartiņu uz baltajiem akmeņiem. Tāda melnu sodrēju kārta Londonā klāj visus jumtus un virsmas, līdz to noskalo lietus gāziens. Uz kvēpu melnā fona redzami trīs gaišāki apļveida laukumiņi. Džo palūkojas uz leju, un tur blakus mūrim var saskatīt divus lielākus laukumus, kur sodrēju kārta ir iztriepta.

Kāds te notupies ceļos un uz mūra atbalstījis statīvu -snaiperis, kurš turējis pirkstu uz ieroča mēlītes un lūkojies optiskajā tēmēklī uz parku. Jūtu, ka matiņi uz apakšdelmiem saslejas stāvus.

Piecpadsmit minūtes vēlāk izeja uz jumtu ir slēgta, un nozieguma vietas izmeklēšanas grupa strādā, meklējot lieliskos pierādījumus. Kempbels gremžas, ka klīniskais psihologs izrādījies apķērīgāks par viņu.

Džo noved mani lejā uz slimnīcas ēdnīcu - sterila izskata ēstuvi ar flīžu grīdu un nerūsējošā tērauda leti. Sedriks -puisis, kurš izsniedz ēdienus, ir jamaikictis ar neticami sīki sprogotiem matiem un tik skaļiem smiekliem, ka šķiet, kāds ar akmeni skalda riekstus.

Viņš atnes mums kafiju un no priekšauta kabatas izvelk pusē pilnu skotu viskija pudeli. Sedriks ielej man glāzē krietnu šļuku. Džo, šķiet, to nemana. Viņš ir pārāk aizņemts, pūloties apkopot visus faktus un atrast trūkstošās detaļas.

- Snaiperiem nav gandrīz nekādu jūtu pret upuri. Viņiem tā ir kā datorspēle.

- Tātad iespējams, ka viņš ir jauns?

- Un vienpatis.

Kā jau sagaidāms, profesoru vairāk interesē "kāpēc", nevis "kurš". Viņš grib atrast izskaidrojumu, bet es gribu aizpildīt robu kopējā ainā, saprast, kurš jānotver un jāsoda.

- Pagājušajā naktī pie manis bija Aleksejs Kuznecs. Manuprāt, es zinu, kāpēc biju uz upes. Es, šķiet, pētīju, kas tā ir par lietu ar izpirkuma maksu.

Džo ne aci nepamirkšķina.

- Viņš man pateica ļoti maz, tomēr Mikijai noteikti ir jā-būt dzīvai. Acīmredzot es biju par to pārliecināts.

- Vai arī gluži vienkārši to vēlējāties.

Saprotu, ko viņš grib teikt. Viņš uzskata, ka es nespriežu saprātīgi.

- Labs ir, uzdosim paši sev dažus jautājumus, - viņš saka. - Ja Mikija ir dzīva, kur viņa atradusies trīs pēdējos gadus?

- Es nezinu.

- Kāpēc kādam būtu jāgaida trīs gadi, lai pieprasītu izpirkuma maksu?

- Varbūt viņu pašā sākumā nenolaupīja izpirkuma maksas dēļ.

- Labi. Ja ne izpirkuma dēļ, kādēļ tad?

Es saspringti domāju. Nezinu, ko atbildēt. - Varbūt viņi gribēja sodīt Alekseju.

Tas neizklausās pārliecinoši.

- Man vairāk šķiet, ka tā ir tīša krāpšana. Kāds, kurš bijis tuvs ģimenei vai labi pārzinājis sākotnējo izmeklēšanu, varējis pārliecināt izmisušos tuviniekus, ka Mikija arvien vel ir dzīva.

- Un apšaude?

- Viņi saķildojušies, vai arī kāds kļuvis alkatīgs.

Tas izklausās daudz pamatotāk nekā mana teorija.

Džo izņem piezīmju bloknotu un sāk vilkt līnijas, it kā zīmējot karātavas.

- Jūs uzaugāt Lankašīrā, vai ne?

- Kāds tam sakars ar visu pārējo?

- Es tikai jautāju. Jūsu patēvs kara laikā bija pilots karaliskajos gaisa spēkos.

- Kā jūs to zināt?

- Atceros, ka jūs man teicāt.

- Blēņas!

Aiz dusmām man kaklā iesprūst kamols. - Jums tikai kārojas uzzināt, kas notiek manā prātā, vai ne? Cilvēciskā pieredze - tā jūs to apzīmējat, vai ne? Labāk pievērsiet uzmanību tam nelietim.

- Kāpēc jūs nemitīgi sapņojat par pazudušiem bērniem?

- Ejiet ratā!

- Varbūt jūs jūtaties vainīgs.

Es neatbildu.

- Varbūt esat to izslēdzis no apziņas.

- Es neko neizslēdzu no apziņas.

- Vai kādreiz esat saticis savu īsto tēvu?

- Jums būs grūti uzdot jautājumus ar iešinētu žokli.

- Daudzi cilvēki nepazīst savu tēvu. Jūs noteikti esat domājis, kāds viņš bijis, esat prātojis, vai esat viņam līdzīgs pēc izskata un balss.

- Nav taisnība. Man tas vienalga.

- Ja jums vienalga, kāpēc tad negribat par to runāt? Jūs droši vien esat kara laika bērns - dzimis tūlīt pēc kara. Daudzi tēvi neatgriezās no kara. Citi tika izvietoti ārvalstīs. Bērni pazuda...

Man riebjas vārds "pazuda". Mans tēvs nav pazudis. Viņš nav kritis karā un neatdusas kādā Francijas smilšu kalniņā, uz mūžīgiem laikiem padarot to par daļu no Anglijas. Hs nezinu pat viņa vārdu.

Džo joprojām gaida. Viņš sēž, grozot pirkstos pildspalvu, it kā gaidītu Godo. Es negribu, lai mani analizē, lai pēta manu pagātni. Negribu runāt par savu bērnību.

Man bija četrpadsmit gadu, kad māte pirmo reizi pastāstīja, kā es esmu radies. Protams, viņa bija piedzērusies. Viņa ieritinājās manas gultas kājgalī, jo gribēja, lai masēju viņai pēdas. Māte stāstīja par čigānu meiteni Džermilu Paremu, kurai uz kreisā apakšdelma bija uztetovēts burts "Z" un uz skrandainā apģērba uzšūts melns trīsstūris.

- Mūsu galvas ar noskūtajiem matiem izskatījās pēc bou-linga bumbām ar atkarenām ausīm un izbiedētām acīm, -viņa sacīja, piespiedusi pudeli pie krūtīm.

Izskatīgākās un spēcīgākās čigānu meitenes nosūtīja uz SS virsnieku izpriecu namiem. Pārējās izmantoja nometņu bordeļos, grupveidā izvarojot, lai salauztu viņu pretestību, un bieži vien sterilizēja, jo čigānus uzskatīja par netīru rasi.

Kad mana māte nokļuva vislielākajā reiha koncentrācijas nometnē sievietēm Rāvensbrukā, viņai bija piecpadsmit gadu. Viņai lika strādāt nometnes bordelī - divpadsmit stundas dienā.

Māte nestāstīja visu, ko tur piedzīvojusi, bet es zinu, ka viņa atcerējās katru sīkumu.

- Man liekas, ka esmu stāvoklī, - viņa šļupstēja.

- Tas nav iespējams, Dedža.

- Man nebija mēnešreizes.

- Vai esi bijusi pie ārsta?

Viņa dusmīgi paskatījās uz mani. - Estere mēģināja man izraisīt asiņošanu.

- Kas ir Estere?

- Jūdu eņģelis... bet tu biji ieķēries man iekšpusē. Tu negribēji laisties vaļā. Tu tik ļoti gribēji dzīvot.

Dedža runāja par mani. Es zināju šo daļu no viņas pieredzētā.

Kad karš beidzās, viņa bija trešajā grūtniecības mēnesī. Divus mēnešus viņa meklēja savu ģimeni, bet visi bija miruši - viņas brāļi dvīņi, viņas māte, tēvs, tantes, tēvoči, brālēni un māsīcas...

Pārvietoto personu nometnē pie Frankfurtes kāds jauns anglis, imigrācijas dienesta ierēdnis Vinsents Smits mātei pateica, ka viņai jāemigrē. Savienotas Valstis un Anglija uzņēma bēgļus, ja viņiem bija identitātes dokumenti un darba iemaņas. Džermilai nebija ne vienu, ne otru.

Tā kā neviens nebūtu uzņēmis čigānieti, māte iesnieguma veidlapā ierakstīja, ka ir ebrejiete. Tik daudzi bija gājuši bojā, ka nebija grūti dabūt identitātes dokumentus ar citu vārdu. Džermila Parema kļuva par šuvēju no Frankfurtes Sofiju Eisneri, kas bija deviņpadsmit, nevis sešpadsmit gadus veca - kļuva par citu personu jaunai dzīvei.

Es piedzimu kādā lietus mērcētā Anglijas pilsētā slimnīcā, kuras logus joprojām aizsedza melnie maskēšanās aizkari. Māte neļāva man nomirt. Viņa neteica: - Kam vajadzīgs vēl viens gaišmatains vācu nelietis ar aukstām, zilām acīm? -Arī tad, kad es atraidīju viņas pienu, izvemjot to uz viņas blūzes (varbūt ta ir vēl viena pazīme, ka manī vairāk īpašību bija no viņa, nevis no mātes), viņa man piedeva.

Nezinu, ko māte redzēja, skatoties man acīs - varbūt ienaidnieku vai kareivjus, kuri viņu izvaroja. Viņa sacīja, ka es esot izskatījies tā, it kā man piederētu pasaule. It kā visa radība būtu jāpārveido vai jāpārkārto tā, lai pielāgotu man.

Nezinu, kas es tagad esmu. Vai nu izdzīvošanas brīnums, vai izdzimtenis. Esmu pa daļai vācietis, pa daļai čigāns un pa daļai anglis - manī ir viena trešdaļa ļaunuma, viena trešdaļa upura moku un viena trešdaļa dusmu. Māte mēdza teikt, ka es esot džentlmenis. Nevienā citā valodā nav tāda vārda vīrieša apzīmēšanai. Tas ir paradokss. Pašam nav iespējams apgalvot, ka esi džentlmenis, bet ceri, ka tevi to saskata citi.

Palūkojos uz Džo un samirkšķinu acis, aizgaiņājot pagātni. Visu laiku esmu runājis.

Džo balss skan klusāk par manējo. - Jūs neesat atbildīgs par sava tēva grēkiem.

Kā tad! Tagad esmu dusmīgs. Kāpēc viņš to uzsāka? Negribu dzirdēt viņa bezjēdzīgās, jūtelīgās un asarainās psiholoģiskās blēņas.

Mēs sēžam klusēdami. Esmu diezgan runājis. Mani murgainie sapņi maršē kareivju zābakos, un būs labāk, ja tiem liks mieru.

Džo piepeši pieceļas un ņem portfeli. Es negribu, lai viņš tagad aiziet.

- Vai tad mēs negrasījāmies runāt par izpirkuma maksu?

- Jūs esat noguris. Atnākšu rit.

- Es atcerējos dažas detaļas.

- Tas ir labi.

- Varbūt ir kas tāds, ko jūs varat man pateikt, ko man vajadzētu darīt?

Džo izbrīnīti palūkojas manī un pasmaida. - Vai vēlaties padomu?

-Jā.

- Nekad neuzticieties ārstam, kura kabinetā nokaltuši istabas augi.

Tad viņš ir projām.

SEPTĪTĀ NODAĻA

Kad pazuda Mikija, divas pirmās diennaktis es netiku gulējis. Ja pazudušais bērns neatrodas četrdesmit astoņu stundu laikā, iespēja atrast to dzīvu samazinās par četrdesmit procentiem. Pēc divām nedēļām šī iespēja ir vairs tikai desmit procenti.

Es ienīstu statistiku. Kaut kur esmu lasījis, ka cilvēks, slaukot dibenu, vidēji izlieto piecas komats deviņas tualetes papīra lapiņas. Tas nepierāda neko un nepalīdz nevienam.

Ir vēl arī citi skaitļi. Kad pazuda Mikija, seši simti brīvprātīgo pārmeklēja ielas, un astoņdesmit policisti klauvēja pie katras mājas durvīm, lai izprašņātu iemītniekus. Vēlme ātrāk atrast meiteni gandrīz vai robežojās ar varmācības tieksmi. Man gribējās izspert durvis ar kāju, purināt kokus un izdzenāt visus bērnus, kas rotaļājās parkos un ielās.

Mēs pārbaudījām alibi, apturējām motobraucējus, izjautājām pārdevējus un izsekojām visus, kas iepriekšējā mēnesī bija apmeklējuši "Delfīnu" māju. Nopratināja ikvienu iedzīvotāju. Es zināju, kurš sit sievu, guļ ar prostitūtām, kurš melīgi uzdodas par slimu, lai nebūtu jāiet uz darbu, kurš ir parādā buk-meikeriem un kurš kastē zem gultas audzē marihuānu.

Sešdesmit pieci cilvēki, kuru liecības neapstiprinājās, teica, ka redzējuši Mikiju, četri atzinās, ka nogalinājuši viņu (kāds pat apgalvoja, ka upurējis viņu pagāniskajam meža dievam). Pakalpojumus mums piedāvāja divpadsmit ekstrasensi, divi rokas līniju lasītāji un kāds džeks, kas dēvējās par "Mazā Miltona burvi".

Tikai viena liecība gandrīz apstiprinājās - gados vecāku cilvēku pāris teicās trešdienas vakarā redzējuši Mikiju Les-terskvēra metro stacijā, bet misis Esmerelda Bērda nebija uzlikusi brilles un viņas virs Braiens atradies pārak tālu, lai skaidri saskatītu meiteni. Metro stacijā bija divpadsmit novērošanas kameras, taču tās bija novietotas nepareizā leņķī, un uzņēmumu kvalitāte bija tik slikta, ka pēc tiem neko nevarēja spriest, un, tos publicējot, mēs riskējām salaist dēlī visu izmeklēšanu.

Informācija par meklēšanu jau bija nākusi ausīs presei. Televīzijas autobusi aizšķērsoja Rendolfa avēniju, pārraidot attēlus, lai cilvēki, kuri nekad nebija pazinuši Mikiju, sēžot savos dzīvokļos pie televizoriem, varētu pacelt skatienus no brokastu šķīvjiem un īsu bridi padomāt par viņu.

Pie nožogojuma ap "Delfīnu" māju cilvēki bija piesējuši purpursarkanas lentes. Dažviet bija piestiprināti ziedi un Mi-kijas fotogrāfijas. Viņas attēli bija novietoti pie būvlaukumiem, ielas spuldžu stabiem un veikalu logos.

Lielās Londonas seksuālo noziedznieku reģistrā atradās trīs simti piecdesmit deviņi vārdi. Aptuveni divi duči vai nu dzīvoja Rendolfa avēnijas rajonā, vai bija kaut kā saistīti ar to. Mēs rūpīgi pārbaudījām katru vārdu, salīdzinājām un pretstatījām katru detaļu, meklējot neredzamās cilvēku savstarpējās saistības līnijas, kuras caurvij visu pasauli.

Diemžēl tas prasīja laiku, un pulksteņa rādītāji nežēlīgi virzījās uz priekšu atbilstoši mehāniskās sirds sitieniem.

Tapec, ka pazudis bērns, minūte neklust garāka. Ta varbūt vienīgi šķiet.

Pēc divām diennaktīm es aizgāju mājās tikai tādēļ, lai nomazgātos un pārģērbtos. Dedza kraca, sēžot virtuvē pie galda, galvu atbalstījusi uz rokām un ar Siāmas kaķi klēpī. Pirkstos viņa turēja vodkas glāzi. Pirmā glāze katru dienu allaž esot kā atklāsme, viņa teica, kā nektārs, ko izšļāc eņģeļi, kad tie lidojumā mīlējās. Džins bija pārāk anglisks, un viskijs piederējās tikai skotiem. Portvīns padarīja tumši sarkanus viņas zobus un smaganas. Un viņas vēmekļi atgādināja putnu mēslus pēc upeņu ēšanas.

Kad Dedža kļuva vecāka (un piedzērās biežāk), viņa arvien vairāk līdzinājās čigānietei, ietinoties pagātnes plīvuru kārtās gluži kā savos daudzajos apakšsvārkos. Viņa dzēra, lai aizmirstos, lai notrulinātu sāpes. Dzēra tāpēc, ka viņas dēmoniem slāpa.

Man bija jāizņem viņai no pirkstiem glāze, tad varēju aiznest viņu uz gultu. Siāmas kaķis nošļūca viņai no ceļiem un izlaidās visā garumā uz grīdas. Kad vilku Dedžai pāri segu, viņa atvēra acis.

- Tu viņu atradīsi, vai ne, Janko? - viņa šļupstēja. - Tu atradīsi to meitenīti. Es zinu, ko nozīmē zaudēt tuvus cilvēkus.

- Darīšu visu, ko varēšu.

- Es redzu visus pazudušos bērnus.

- Dedža, es nespēju atsaukt viņus atpakaļ.

- Aizver acis, un tu viņu redzēsi.

- Cs-st. Tagad guli.

- Viņi nekad nemirst, - viņa čukstēja, kad noskūpstīju viņu uz vaiga. Mēnesi vēlāk es viņu ievietoju veco ļaužu namā. Viņa nekad nav man piedevusi, ka pametu viņu, taču tas ir pats mazākais no maniem grēkiem.

Slimnīcas palātā ir tumšs. Gaiteņi ir tumši. Pasaule ārpusē ir tumša, tikai apgaismes lampas apspīd stāvvietā novietotās mašīnas, kuras klāj salta baltas sarmas kārta.

Alija iemigusi krēslā blakus manai gultai. Viņas seja ir pelēcīga aiz noguruma, un augums sastindzis neērtā pozā. Istabu apspīd tikai raustīgā gaisma no televizora, kas atrodas stūri.

Viņa atver acis.

/

- Jums vajadzēja iet mājās.

Viņa parausta plecus. - Viņiem te ir kabeļtelevīzija.

Pametu skatienu uz televizoru. Tur demonstrē vecu melnbalto filmu "Laipnās sirdis un diadēmas" ar Aleku Gincsu. Uzspēle ir jo vairāk uzkrītoša tāpēc, ka izslēgta skaņa.

- Paklausieties, mani nav pārņēmusi apsēstība.

- Kā jūs to domājat, ser?

- Es necenšos piecelt Mikiju Karlailu no mirušajiem.

Alija atglauž matus, kas krīt par acīm. - Kāpēc jūs domājat, ka viņa ir dzīva?

- Nevaru paskaidrot.

Viņa pamāj.

- Toreiz jūs bijāt pārliecināts par I lovarda vainu.

- Nekad neesmu bijis pilnīgi pārliecināts. - Vēlētos, kaut es varētu to izskaidrot, bet zinu, ka tas izklausīsies parano-jāli. Dažreiz man šķiet, ka esmu drošs tikai par vienu cilvēku visā pasaulē, kurš noteikti nav nolaupījis Mikiju, proti, par sevi pašu. Mēs esam veikuši vairāk nekā astoņus tūkstošus interviju un pierakstījuši tūkstoš divi simti liecību. Tā bija viena no visplašākajām un visdārgākajām nolaupīšanas gadījuma izmeklēšanām visā britu policijas vēsturē, bet meiteni mēs tomēr nevarējām atrast.

Pat vēl tagad laiku pa laikam ieraugu Mikijas attēlu pie kāda ielu apgaismes staba un būvlaukuma žoga. Šķiet, neviens vairs neieskatās viņas vaibstos, neviens neveltī viņai līdzjūtīgu skatienu, bet es nespēju viņu aizmirst. Dažreiz krēslas stundās es pat sarunājos ar viņu, un tas ir savādi, jo, kad mana meita Klēra bija Mikijas gados, ar viņu es nekad tā īsti neesmu runājies. Vairāk kopīgu sarunu man bija ar dēlu, jo varējām runāt par sportu. Es maz ko zināju par baletu un lellēm Bārbijām.

Par Mikiju zinu vairāk nekā par Klēru. Zinu, ka Mikijai patika mirdzoša nagu laka, lupu spīdums ar zemeņu garšu un televīzijas kanāls MTV. Savā dārgumu lādītē viņa glabāja viļņu nogludinātus oļus, krāsotas māla kreļļu virtenes un matu spraudi, par kuru visiem stāstīja, ka tā izrotāta ar briljantiem, nevis ar stikla drumslām.

Viņai patika dziedāt un dejot, un viņas mīļākā dziesmiņa bija: "Sēdies iekšā laiviņā un pa upi brauc, bet, ja redzi krokodilu, palīgā tad sauc." šo dziesmiņu es mēdzu dziedāt Klē-rai pirms gulētiešanas un tvarstīju viņu, bet viņa smiedamās skraidīja pa guļamistabu, līdz paspruka zem segām.

Varbūt tā ir vainas izjūta. Ar to esmu ļoti labi pazīstams. Esmu pastāvīgi dzīvojis ar vainas izjūtu, sajutis to gan laulībā, gan raudzīdamies, kā aizsalušā dīķī zem ledus peld mazs augumiņš. Esmu vainas izjūtas speciālists. Mikija nav vienīgais bērns, kas manas dzīves laikā pazudis.

- Vai jums kaut kas kaiš? - jautā Alija, uzliekot roku uz gultas man līdzās.

- Es tikai domāju.

Viņa noliek man zem muguras atbalstam vēl vienu spilvenu, tad pagriežas uz otru pusi, noliecas pār izlietni un noskalo seju ar ūdeni. Manas acis jau ir apradušas ar tumsu.

- Vai jūs esat laimīga?

Alija pievēršas man ar pārsteiguma izteiksmi sejā.

- Kā jūs to domājat?

- Vai jums patīk strādāt DAG? Vai tas ir darbs, ko jūs gribējāt?

- Es gribēju būt detektīve. Tagad es braukāju līdz cilvēkiem.

- Jūs taču grasāties kārtot seržantes eksāmenu.

- Viņi man nekad neļaus vadīt izmeklēšanu.

- Vai jūs vienmēr esat vēlējusies būt policiste?

Viņa papurina galvu. - Es gribēju kļūt par sportisti. Vēlējos būt pirmā sikhu ticības sieviete, kas dzimusi Anglijā un piedalās olimpiskajās spēlēs sprinta disciplīnā.

- Kāpēc nekļuvāt?

- Nevarēju skriet ātri diezgan. - Viņa iesmejas un, pacēlusi rokas uz augšu, staipās tā, ka nokrakšķ locītavas. Tad Alija pār plecu uzmet man acis. - Jūs turpināsiet izmeklēt šo lietu par spīti tam, ko saka šefs, vai ne?

- Jā.

Ara tumsu pāršķeļ zibens svēdra. Tas ir pārak tālu, lai varētu sadzirdēt pērkona grāvienu.

Alija noklakšķina ar mēli. Viņa cenšas izlemt. - Man pienākas dažas nedēļas atvaļinājuma. Varbūt es varu jums palīdzēt, ser.

- Nē. Nesabojājiet savu karjeru.

- Kādu karjeru?

- No visas tiesas - jūs taču neesat man pateicību parādā!

Alija skatās uz televizoru. Pelēcīgais ekrāns atspoguļojas

viņas acīs.

t

- Varbūt jūs domāsiet, ka tas izklausās sentimentāli, ser, bet es allaž esmu jūs dziļi cienījusi. Sievietei nav viegli būt par policisti galvaspilsētā, bet jūs nekad neesat izturējies pret mani savādāk kā pret citiem. Jūs devāt man iespēju.

- Jūs bijāt pelnījusi paaugstinājumu.

- Ne jau jūsu vainas dēļ man to nepiešķīra. Varbūt jums vajadzētu apmesties pie manis... brīvajā istabā, kad tiksiet ārā no slimnīcas. Varu jūs sargāt. Zinu, ka jūs teiksiet nē, ser, jo domājat, ka jums nav vajadzīga mana palīdzība, vai raizējaties, ka ievilksiet mani nepatikšanās, bet neatraidiet šo ideju, lūdzu. Man šķiet, ka tā ir laba doma.

- Paldies, - es čukstu.
- Ko jūs teicāt?
- Es teicu - paldies.
- Ai! Labi. Kolosāli.

Alija noslauka rokas džinsos un izskatās atvieglota. Vēl viens zibsnis, un telpā uz acumirkli uzliesmo žilbīgi balta gaisma.

Saku, lai Alija iet mājās un atpūšas, jo es jau pēc dažām stundām došos projām no slimnīcas. Par spīti Kībcla centieniem, es neesmu apcietināts. Policija šeit atrodas nevis tāpēc, lai mani aizturētu, bet tāpēc, lai sargātu. Man vienalga, ko saka ārsti vai ko varētu teikt Kempbels. Gribu tikt mājās, paņemt savu dienas kalendāru un atrast Reičelu Kārlailu.

Kopš šī brīža es negrasos paļauties uz to, ka atgriezīsies mana atmiņa. Varbūt tas nenotiks nekad. Lietas atrisināšanai nepieciešami fakti, nevis atmiņas. To, kas noticis ar Mi-kiju Kārlailu, pavēstīs fakti, nevis atmiņas. Mēdz teikt, ka slikts policists nevar gulēt tāpēc, ka viņu moka sirdsapziņa, bet labs policists nevar gulēt tāpēc, ka atrisinājumam pietrūkst vēl dažu detaļu.

Līdz šim neesmu domājis, ka es būtu slikts policists. Varbūt man izdosies noskaidrot arī to.

ASTOTĀ NODAĻA

Pa gaitc'ni nāk dakteris Benets savos kovboja zābakos ar augstu papēdi. Ieraudzījis mani, viņš kāpjas atpakaļ.

- Jums nevajadzētu atstāt slimnīcu. Tas ir neprāts. Padomājiet par savu kāju.

- Es jutos labi.

Viņš ar roku aizsedz lifta pogu. - Jus esat policijas aizsardzībā, jūs nedrīkstat aiziet.

Izliekos, ka klupu, un viņš pastiepj rokas, lai mani pieturētu. Tajā pašā brīdī es ar spieķa galu piespiežu lifta pogu. - Piedodiet, dakter, bet es pats esmu nodrošinājis sev aizsardzību. - Ar roku norādu uz Aliju, kura nes manas mantas, saliktas plastmasas maisiņa. Tas ir viss, kas man no šejienes vajadzīgs.

Pirmo reizi kopš apšaudes atkal jūtos kā es pats. Esmu detektīvs, nevis upuris. Gaitenī sāk pulcēties personāls. Jau paklīdusi ziņa par manu aiziešanu. Viņi nāk atvadīties. Gaidot liftu, spiežu viņiem rokas un murminu pateicības vārdus.

Lifta durvis atveras, un parādās Megija. Ar zilumiem ap acīm un pārsieto degunu viņa izskatās pēc mīlīgas pandas. Nezinu, ko viņai sacīt.

- Vai jus gribējāt aiziet neatvadījies?

- Nē.

Alija sniedz Megijai puķu pušķi, viņa staro un apskauj mani, saspiežot ziedus man pret krūtīm. Esmu bijis neciešams, manis dēļ viņa nonākusi slimnīcas gultā, tomēr viņa grib mani apskaut. Es nekad nesapratīšu sievietes.

Kad tiekam līdz lejai, eju pāri vestibilam, balstoties uz spieķa. Kāja kļūst stiprāka, un, ja ejot es nopietni koncentrēju uzmanību, var likties, ka man tikai kurpē iekļuvis akmentiņš, un grūti iedomāties, ka manā kājā ir šauta brūce. Nāk vēl citas māsas un ārsti un novēl man veiksmi. Esmu slavenība - detektīvs, kas palicis dzīvs pēc mēģinājuma viņu noslepkavot. Vēlos, lai šīs godināšanas minūtes ātrāk beigtos.

Visapkārt mudž policisti, viņi apsargā durvis un jumtus. Viņi ģērbušies melnos tērpos un bruņuvestēs un bruņojušies ar automātiskajiem ieročiem. Neviens nesaprot, ko tagad darīt. Viņiem jāsargā mani, bet es dodos projām.

Alija iet pa priekšu, izved mani caur galvenajām durvīm, mēs nokāpjam pa betona kāpnēm un ejam uz automašīnu stāvvietu. Kad eju uz Alijas mašīnu, pamanu Džonu Kībelu. Viņš ir atbalstījies pret stabu, bet netuvojas mums. Viņš ēd zemesriekstus un čaumalas met kaudzītē pie kājām.

Pieeju viņam klāt.

- Vai tu apciemo slimo vecmāmiņu, vai gaidi mani?

- Man ienāca prātā aizvest tevi mājās, bet šķiet, ka tu jau esi nodrošinājies, - viņš atbild, aši pamezdams skatienu uz Aliju. - Tev viņa mazliet par jaunu, ko?

- Tā nu nav tava darīšana.

Mēs brīdi raugāmies viens otrā, un Kībels pasmīn. Es kļūstu par vecu apmaiņai ar tādām dzēlībām.

- Ko tu galu galā gribi?

- Domāju, ka varbūt uzaicināsi mani pie sevis.

- Vai nevari dabūt apcietināšanas orderi?

- Šķiet, nē.

Kas par dūšu! Viņš nevar pārliecināt tiesnesi, lai ļauj pārmeklēt manu māju, tomēr gaida, ka es pats piekritīšu. Viņš cenšas safabricēt lietu. Ja atteikšos, Kībels sacīs, ka nepiekrītu sadarboties. Lai iet ellē!

- Paklau, citā reizē es labprāt aicinātu tevi paciemoties -ja es būtu uzposis māju un nopircis torti. Taču es jau vairākas nedēļas neesmu bijis mājās. Varbūt citreiz.

Pagriežos, balstīdamies uz spieķa, un eju atpakaļ pie Ali-jas.

Viņa savelk vienu uzaci. - Nezināju, ka viņš ir jūsu draugs.

- Jūs taču saprotat - tagad ikviens raizējas par mani.

Iesēžos melnā Audi mugurējā sēdeklī. Alija satver stūri,

un mašīna, apliekusi dažus līkumus, caur augstajiem vārtiem izbrauc ārā, kur spīd spoža saule. Braucot Alija nesaka ne vārda. Viņa vērīgi raugās uz ceļu un ik pa brīdim uzmet acis atpakaļskata spogulim. Alija tīši palielina un atkal samazina ātrumu, maina kustības joslas, vērojot, vai mums neseko.

Alija kaut ko meklē uz blakus sēdekļa, tad pasviež man ložu necaurlaidīgo vesti. Mēs sākam strīdēties, vai man tā vajadzīga. Redzu, ka viņai zūd pacietība.

- Ser, lai gan jūtu patiesu cieņu pret jums, taču, ja tūlīt neuzvilksiet vesti, es ielaidīšu lodi jūsu veselajā kājā un aizvedīšu atpakaļ uz slimnīcu.

Ieraudzījis spogulī viņas skatienu, nešaubos par to ne mirkli. Manā dzīvē ir pārāk daudz sieviešu, un neviena nav devusi man nekādas atlaides.

Mēs braucam uz dienvidiem cauri Kensingtonai un Ērlkortai, gar tūristu viesnīcām un ātro uzkodu ēstuvēm. Rotaļu laukumos mātes uzrauga mazuļus, kuri izklaidējas spilgti krāsotās šūpolēs un slidkalniņos.

Reinvilrouda stiepjas gar Temzu iepretī Barn Elms Wild-fozul rezervātam. Man patīk dzīvot pie upes. Rītos no guļamistabas loga varu raudzīties uz plašajām debesīm un iedomāties, ka nedzīvoju pilsētā ar septiņiem miljoniem iedzīvotāju.

Alija novieto automašīnu mājas priekšā un nopēta ietvi upes krastā un mājas ielas pretējā pusē. Izkāpusi no mašīnas, viņa uzsteidzas pa kāpnēm un atslēdz durvis ar manu atslēgu. Pārmeklējusi istabas, viņa atgriežas.

Alija apņem mani ap vidukli, un ar viņas palīdzību es iekliboju iekšā. Priekšnamā uz paklāja atrodas neatvērtu vēstuļu, rēķinu un reklāmas sludinājumu kaudze. Alija to paceļ. Man šobrīd nav laika izšķirot pastu. Mums ātri jādodas projām. Iemetis vēstules iepirkumu somā, izstaigāju māju, cenzdamies atmodināt atmiņas.

Man šeit viss ir pazīstams līdz pēdējam sīkumam, taču nekas pārliecinošs nenāk atmiņā. Viss ir savās vietās, krāsas un mēbeles tādas pašas kā agrak. Virtuves soliņi ir tīri, tikai izlietnē atrodas trīs kafijas krūzītes. Acīmredzot man bijusi kompānija.

(Jz virtuves galda sasvaidītas oranžas plastmasas strēmeles, līmlentes atgriezumi un taisnstūraini putuplasta gabali, kas griezti ar zāģzobainu nazi. Es droši vien esmu kaut ko saiņojis. Putuplasta drumslas sabirušas uz grīdas ka sniegs.

Mans dienas kalendārs ir līdzās tālrunim, atvērts svētdienas, divdesmit piektā septembra lappusē. Mani sašāva agri pirmdienas rītā. Aiz iesējuma muguriņas aizbāzta kvīts par personīgo reklāmas sludinājumu The Sunday Times. Teksts rakstīts manā rokrakstā:

īrēšu villu Toskānā: 6 guļamistabas, vēlams baseins, patio, dārzs. Netālu no Florences. Septembrī vai oktobrī. Uz diviem mēnešiem.

Par sludinājumu esmu maksājis ar kredītkarti četras dienas pirms tam, kad mani ievainoja. Kāpēc lai man būtu vajadzīga villa Toskānā?

Kvīts apakšdaļā iespiests nepazīstams tālruņa numurs. Paceļu klausuli un sastādu šo numuru. Metāliska balss atbild, ka šobrīd varu vienīgi ierunāt vēstījumu. Atskan signāls. Nezinu, ko teikt, un negribu atstāt savu vārdu. Tas nav droši.

Nolieku klausuli un šķiru atpakaļ kalendāra lapas, pārlaižot skatienu pēdējiem ierakstiem par nenomaksātiem rēķiniem un zobārsta apmeklējumiem. Jābūt vēl citām norādēm. Piepeši ieraugu Reičelas Kārlailas vārdu. Esmu ticies ar viņu sešas reizes desmit dienu laikā pirms apšaudes. Jūtu uzvilnījām cerību.

Šķiru vēl vairāk atpakaļ un aplūkoju iepriekšēja mēneša ierakstus. Augusta otrajā ceturtdienā esmu ierakstījis Sēras Džordanas vārdu - tā ir meitene, kura uz kāpnēm gaidīja Mikiju. Neatceros, ka būtu ticies ar Sēru. Cik veca viņa tagad varētu būt? Trīspadsmit, varbūt četrpadsmit gadu?

Alija augšstāvā liek somā dažus manus apģērba gabalus.

- Vai jums ir tīri palagi? - viņa sauc.

- Jā. Es dabūšu.

Veļas skapis ir gaiteni blakus mazgātavas telpai. Piesleju spieķi pie durvīm un pastiepju uz augšu abas rokas.

Plaukta mugurpusē ietūcīta sporta soma. Izvelku to un nometu uz grīdas, lai sameklētu palagus, un tikai tad man rodas apjauta. Cieši lūkojos uz somu. Zinu, ka esmu aizmirsis daudz ko, taču atceros, ka tāda soma man nekad nav piederējusi.

Notupies uz viena ceļa, atvelku vaļā rāvējslēdzēju. Somā ir četri spilgti oranži sainīši. Norauju līmlenti un plēšu nost plastmasas iesaiņojumu. Zem ta ir vēl viena plastmasas kārta, bet iekšpusē - melna samta maciņš. Man saujā birst briljanti, tie iekļūst rievās starp pirkstiem.

Alija nāk lejā. - Vai atradāt palagus?

Nav laika atbildēt. Skatos uz viņu, nespēdams neko paskaidrot. Balss ir aizsmakusi.

- Briljanti! Tā noteikti ir izpirkuma maksa!

Alija izņem no saldētavas ledu un met ledus gabaliņus manā viskija glāzē. Viņa pagatavo sev kafiju un apsēžas uz soliņa man iepretī, gaidot, lai paskaidroju.

Man nav, ko teikt. Jūtos kā pazudis dīvainā vietā, kur visapkārt gluži kā uz kartes ir svešas zemes, kam es nezinu pat nosaukumu.

- Tie droši vien maksā milzu naudu.

- Divus miljonus mārciņu, - es čukstu.

- Kā jūs zināt?

- Nav ne jausmas. Tie pieder Aleksejam Kuznecam.

Viņas skatienā parādās drudzim līdzīgas bailes. Alijai ir

zināmi nostāsti par viņu. Varu iedomāties, kā profesionālo pārbaudes mācību laikā tie tika stāstīti vakaros pēc tam, kad izdzēsa gaismu.

Es atkal uzmetu skatienu plastmasas strēmelēm un putuplasta druskām uz virtuves grīdas. Esmu šeit pakojis briljantus četros vienādos sainīšos, ievietojis tos putuplastā un ietinis fluorescējošā plastmasā - tā, lai sainīši peldētu.

Briljantus ir viegli slepeni ievest un grūti atrast. Tos nevar uzošņāt speciāli apmācīti suņi, ne arī izsekot pēc sērijas numuriem. To pārdošana nesagādā nekādas grūtības. Antverpenē vai Ņujorkā ir milzums pircēju, kuri tirgojas ar apšaubāmas izcelsmes "asiņainajiem" briljantiem no tādām valstīm kā Angola, Sjerraleone un Kongo.

Alija paliecas uz priekšu, ar rokām atbalstīdamās pret galdu. - Kāpēc te atrodas izpirkuma maksa?

- Es nezinu. - Vai tāpēc Aleksejs slimnīcā man teica: "Es gribu savu meitu vai savus briljantus."

- Mums tie jānodod policijā, - uzstājīgi saka Alija.

Klusuma brīdis ievelkas pārāk ilgi.

- Tas nevar būt! Jūs taču nedomājat tos paturēt!

- Protams, ka nē.

Alija cieši raugās manī. Viņas skatienu ir grūti izturēt -liekas, ka

es būtu kļuvis mazāk vērts un vājš. Viņa novēršas, it kā negribētu redzēt, kā esmu sabojājis savu dzīvi. Vai tādēļ Kībels gribēja dabūt apcietināšanas orderi, vai tādēļ "ugunsdzēsējs" gribēja mani nogalināt?

Pie durvīm kāds zvana. Mēs abi salēcamies.

Alija acumirklī ir kājās. - Ātri! Paslēpiet tos! Paslēpiet!

- Nomierinieties un ejiet atvērt durvis.

Policijas darba ir daži noteikumi, kurus esmu apguvis jau pašā sākumā. Pirmais - nekad nepārmeklēt tumšu noliktavu kopā ar bruņotu policistu, kurš radis bliezt no pistoles, pat neredzot mērķi. Otrais - vispirms pārbaudīt savu pulsu.

Ar delmu ietraušu sainīšus somā un pamanu, ka galda gludā virsma ir mitra. Sainīši bijuši ūdeni.

Dzirdu Kībela balsi! Viņš stāv priekšnamā, pret gaismu viņa siluets ir labi saskatāms. Alija pagriežas pret mani. Viņas acis aiz satraukuma ir platas.

- Es nopirku torti, - viņš paziņo, paceļot uz augšu iepirkumu maisiņu.

- Tad jau nāc vien iekšā.

Alija stāv ar muguru pret viņu un neticīgi skatās uz mani.

- Alija, esi tik laipna un ieslēdz tējkannu, - es saku, uzliekot roku viņai uz krustiem un virzot uz izlietnes pusi.

- Ko jūs darāt? - viņa čukst, bet es jau esmu pievērsies Kībelam.

- Vai tēju jūs dzerat ar pienu?

- Jā, labprāt.

- Diemžēl man mājās nav piena.

Viņš parāda paku ar sterilizētu pienu. - Esmu padomājis par visu.

Alija liek uz galda tases, turēdamās pēc iespējas tālāk, jo viņai trīc rokas. Kībels ierauga sporta somu uz krēsla.

- Nosvied to zemē, - es saku.

Viņš satver somu aiz rokturiem un nomet somu sev zem kājām. Alija stāv kā sastingusi, turēdama rokas virs tējas tasēm.

- Kas, tavuprāt, tur notika, Ruis? Pat tādā gadījumā, ja tu stāsti taisnību, ka neko neatceries, tev jābūt kādai teorijai.

- Man nav nekādas noteiktas teorijas.

Kībels palūkojas uz savām kurpēm, ko viņš uzlicis uz somas. Viņš noliecas un notrauš netīru traipu no vienas kurpes purngala.

- Tu gribi dzirdēt manu teoriju, - es saku, lai piesaistītu viņa uzmanību. - Manuprāt, tas viss saistās ar Mikiju Kār-lailu.

- Viņa ir mirusi jau pirms trim gadiem.

- Viņas līķi mēs neatradām.

- Tas cilvēks nokļuva cietumā par viņas noslepkavošanu. Tātad viņa ir mirusi. Lieta ir slēgta. Tu viņu cel augšā no miroņiem - tad tev jābūt visuvarenajam Dievam, citādi tu esi pamatīgās nepatikšanās.

- Ja nu Hovards nav vainīgs?

Kībels smejas. - Vai tā ir tava teorija? Ko tad tu gribi -izpestīt pedofīlu no cietuma? Tu runā kā viņa advokāts. Paturi prātā, ka tev maksā par to, lai tu sargātu un kalpotu. Ja izbrīvēsi Hovardu Veivelu no cietuma, tad būsi panācis kaut ko gluži pretēju.

Dārzā uz bruģakmeņiem rotaļājas daži skopas saules stari. Mēs kādu brīdi sēžam klusējot un dzeram tēju. Torte paliek neaiztikta. Beidzot Kībels pieceļas kājās un uzliek sporta somu uz tā paša krēsla, kur tā atradās pirmāk. Viņš aplaiž acis virtuvei, tad palūkojas uz griestiem, it kā gribētu ar skatienu izurbties cauri kokam un apmetumam.

- Vai tu domā, ka atmiņa tev atgriezīsies? - viņš jautā.

- Tiklīdz kaut ko atcerēšos, darīšu to tev zināmu.

- Dari gan.

Kad viņš ir projām, Alija izmisusi un reizē atvieglota atspiež pieri pret galdu. Viņa ir izbijusies, taču ne aiz gļēvulības. Alija nesaprot, kas notiek.

Paņemu somu un nometu to pie ieejas durvīm.

- Ko jūs darāt? - viņa jautā.

- Mēs to nedrīkstam atstāt šeit.

- Tās dēļ jūs taču gandrīz nogalināja, - viņa saka, nemaz nesaraudamās.

Šobrīd es neko labāku nevaru izdomāt. Jāturpina rīkoties. Lai tiktu skaidrībā, man jāsameklē visi gali.

- Un ja nu jus neatcerēsieties? - viņa čukst.

Es neatbildu. Ja domāju par neveiksmi, tad jebkurš scenārijs beidzas ar vienu un to pašu rūgto patiesību. Es savā profesijā esmu tupinājis cilvēkus cietumā. Taču es cietumā neiešu.

DEVĪTĀ NODAĻA

Manas drēbes ir čemodānā Alijas automašīnas bagāžas nodalījumā, tāpat kā iepirkumu soma ar neatvērtajām vēstulēm un soma ar briljantiem. Man nekad nav piederējuši divi miljoni mārciņu, tāpat kā man nekad nav piederējusi automašīna Ferrari, nedz arī kolosāla sieva. Varbūt man vajadzētu izjust dziļāku apbrīnu.

Profesoram taisnība. Man jāņem vērā atstātās pēdas -jāpēta kvītis, tālruņa zvani un tikšanās, kas ierakstītas dienas kalendārā. Soli pa solim jāatgriežas pagātnē, līdz atradīšu ar izpirkuma maksu saistītās vēstules un pierādījumus, ka Mikija ir dzīva. Bez tiem es nebūtu uzņēmies nogādāt nevienu vienīgu briljantu.

Sēra Džordana dzīvo netālu aiz "Delfīnu" mājas stūra. Durvis atver viņas māte, kura mani atceras. Aiz viņas redzu misteru Džordanu, kas izlaidies visā garumā uz dīvāna, nolicis uz vēdera Racing Post un blenž televizorā, no kura skan skaļi trokšņi.

- Sēra drīz atnāks, - saka misis Džordana. - Viņa aizgāja uz lielveikalu šo to nopirkt. Vai viss kārtībā?

- Jā.

- Jūs pirms dažām nedēļām jau runājāt ar Sēru.

- ŠI ir tikai atkārtota pārbaude.

Lielveikals ir pavisam netālu. Atstāju Aliju vienu un eju meklēt Sēru, priecādamies, ka varu izlocīt kājas. Spoži apgaismotās ejas starp plauktiem piekrautas ar kartona kārbām un pustukšām kastēm, kas traucē bīdīt iepirkumu ratiņus.

Ejot otro apli, ieraugu ejas galā meiteni garā mētelī. Viņa pamet skatienu uz vienu un otru pusi, tad sabāž kabatās šokolādes tāfelītes. Ar labo roku viņa piespiedusi pie sāna kaut ko tādu, kas paslēpts zem mēteļa.

Es pazīstu Sēru. Protams, viņa ir paaugusies un zaudējusi bērnišķīgo apaļīgumu. Pār pieri krīt gaiši brūnas sprogas, un viņas glītais, taisnais deguntiņš nosēts ar vasaras raibumiem.

Palūkojos uz novērošanas kameru, kas piestiprināta pie griestiem. Tās objektīvs pavērsts uz pretējās puses eju. Sēra zina, kuras vietas kamera neredz.

Cieši savilkusi mēteli, viņa iet uz kases pusi un noliek uz slīdošās lentes kārbu ar brokastu pārslām un zefīra sainīti. Tad viņa paņem kādu žurnālu un pāršķirsta lapas, izlikdamās, ka nemana kasieri un pircēju, kas rindā ir pirms viņas.

Rindas galā nostājas jauna māte ar mazu bērnu. Sēra paceļ galvu un, ieraudzījusi, ka es skatos uz viņu, acumirklī novēršas un skaita saujā sīknaudu.

Veikala apsargs, sikhs spilgti zilā turbānā, slēpdamies aiz atlaižu reklāmas plakātiem, caur logu ir vērojis Sēru. Viņš iesoļo pa automātiskajām durvīm, vienu roku uzlicis uz gurna, it kā sniegdamies pēc pistoles. Uz debesu gaišā fona ap viņa turbānu veidojas it kā oreols - viņš izskatās pēc "sikha terminatora".

Sēra neko nenojauš, līdz sikhs satver viņas roku un aizliec aiz muguras. No mēteļa apakšas izkrīt divi žurnāli. Sēra cenšas izrauties un kliedz. Viss sastingst - kasiere vairs negremo košļājamo gumiju, strādnieks uz saliekamajām kāpnēm pārslāj kārtot plauktus, miesnieks, kurš grieza šķiņķi šķēlēs, stāv ar paceltu nazi...

Man pirkstus svilina saldēts cālis. Neatceros, kā esmu to paņēmis no saldētavas. Pavirzos garām rindā stāvētājiem un pasniedzu to kasierei. - Sēra, es taču teicu, lai pagaidi mani.

Apsargs vilcinās.

- Piedodiet. Mēs nepaņēmām grozu. - Iebāžu roku Sēras kabatā un, izvilcis ārā šokolādes tāfelītes, lieku tās uz lentes. Tad paceļu no grīdas žurnālus un sameklēju cepumu paciņu, ko viņa aizbāzusi aiz džinsu jostas.

- Viņa mēģināja to visu nozagt, - protestē apsargs.

- Viņa turēja tos iepirkumus. Lieciet viņai mieru.

- Kas tad jūs tāds esat?

Atloku jakas stūri un parādu dienesta žetonu. - Ja nelaidīsiet viņu vaļā, iesūdzēšu jūs par uzbrukumu.

No mēteļa iekškabatas Sēra izņem kārbiņu ar tējas paciņām, tad gaida, līdz kasiere noskenē katru mantu un visu saliek plastmasas maisiņā.

Paņemu iepirkumu somu, un Sēra nāk man līdz ārā caur automātiskajām durvīm. Mūs apstādina veikala vadītājs. - Lai viņa nenāk šurp. Es vairs negribu viņu redzēt.

- Viņa maksā un viņa nāks, - es saku, paeju viņam garām, un mēs nonākam spilgtā saules gaismā.

īsu bridi man šķiet, ka Sēra metīsies bēgt, bet viņa pagriežas un pastiepj roku, gaidot, ka atdošu iepirkumus.

- Ne tik strauji.

Sēra novelk mēteli un paliek haki auduma džinsos un T kreklā.

- Zini, tajā tu izskaties aizdomīgi. - Norādu uz mēteli.

- Paldies par padomu, - viņa tēloti bravūrīgā tonī saka.

- Vai gribi iedzert kaut ko vēsu?

Sēra minstinās. Viņa domā, ka grasos lasīt lekciju par to, cik slikti ir apzagt veikalu.

Rādu viņai iepirkumu somu. - Ja gribi dabūt šo, tad nāksi iedzert sulu.

Aizejam uz sulu bāru, kas atrodas uz ielas stūra, un apsēžamies pie galdiņa ārpusē. Sēra pasūta banānu kokteili un kēksu un, uzmetusi

tam karu skatienu, sāk ēst. Noskatoties, kā viņa ēd, sajūtu izsalkumu.

- Tu satikies ar mani pirms dažām nedēļām.

Viņa pamāj.

- Par ko mēs runājām?

Sēra palūkojas manī ar savādu skatienu.

- Es cietu nelaimes gadījumā. Esmu šo to aizmirsis. Cerēju, ka tu vari man palīdzēt atcerēties.

Sēra paraugās uz manu kāju. - Vai jums ir amnēzija?

- Tā varētu teikt.

Viņa nokož kēksu.

- Kāpēc es nācu tikties ar tevi?

- Jūs gribējāt zināt, vai es kādreiz esmu griezusi Mikijai matus vai skaitījusi monētas viņas krājkasīte.

- Vai es teicu, kāpēc gribu to zināt?

- Nē.

- Par ko vēl mēs runājām?

- Nezinu. Šķiet, par kaut kādiem niekiem.

Sēra skatās uz savām kurpēm un ar purngaliem baksta krēsla kājas. Saule ir augstu, un tās stari ir žilbinoši kā atvadu sveiciens pirms garās ziemas.

- Vai tu kādreiz domā par Mikiju? - es jautāju.

- Dažreiz.

- Arī es domāju. Tev tagad droši vien ir daudz jaunu draudzeņu.

/

- Jā, dažas jau ir, bet Mikija bija citādāka. Viņa bija kā... it kā... piederīga.

- Tu gribi teikt - tuva.

- Jā. It kā viņa būtu daļa no manis, patiešām. - Sēra iztukšo banānu kokteiļa glāzi.

- Vai tu kādreiz tiecies ar misis Kārlailu?

Sēra ar pirkstu velk pa glāzes malu, savācot putas. - Viņa joprojām dzīvo turpat. Mamma teica, ka viņai būtu baismīgi dzīvot vietā, kur noslepkavots cilvēks, bet es domāju, ka misis Kārlailai ir savs iemesls tur palikt.

- Kā tā?

- Viņa gaida Mikiju. Saprotiet, es jau nesaku, ka Mikija grasās atgriezties. Es tikai domāju, ka misis Kārlaila grib zināt, kur Mikija ir. Tāpēc viņa katru mēnesi iet uz cietumu apmeklēt viņu.

- Kuru?

- Misteru Veivelu.

- Misis Kārlaila apmeklē viņu?!

- Katru mēnesi. Mana mamma teica, ka tas esot slimīgi, ka viņai uznākot šermuļi, iedomājoties vien par to.

Sēra pastiepj roku un pagriež manu plaukstas locītavu tā, lai ieskatītos pulkstenī. - Nu es esmu baigā ķezā. Vai tagad varu dabūt savas mantas?

Pasniedzu viņai plastmasas maisiņu ar iepirkumiem un desmit mārciņu banknoti. - Ja vēlreiz pieķeršu tevi apžogam veikalu, likšu tev veselu mēnesi mazgāt tur grīdas.

Sēra pabola acis un pazūd, zibenīgā ātrumā minot velosipēda pedāļus un rokā turot savu mēteli, maisiņu ar iepirkumiem un manu saldēto cāli.

Iedomājoties, ka Reičela Kārlaila cietumā apmeklē Hovardu Veivelu, mani pārņem drebuļi. Pedofīls un sērojoša māte - tas ir galīgi aplam, tas ir slimīgi, bet es saprotu, ko viņa dara. Reičela grib atrast Mikiju. Viņa grib atvest meitu mājās.

Atceros, ko viņa man teica pirms krietna laika. Reičela ar pirkstiem knibināja kleitu uz ceļiem, stāstot par ieradumu allaž atvadīties vienai no otras apskaujoties. - Arī tad, ja ejam tikai līdz pastam, - viņa sacīja.

- Gadās, ka cilvēks vairs neatgriežas, - teica Reičela. - Tāpēc ir svarīgi vienmēr atvadīties.

Viņa centās saglabāt un paturēt atmiņā visu, kas saistījās ar Mikiju - meitas drēbes, spēles, viņas dziedātās dziesmas; veidu, kā Mikija rauca pieri, runājot par kaut ko svarīgu, vai meitas spējo smieklu lēkmes pie pusdienu galda, kad viņa pēkšņi izspurca caur degunu pienu. Misis Kārlaila nevēlējās aizmirst nevienu sīkumu, nevienu šķietami niecīgu detaļu, kas gluži kā gaisma un ēnas caurvij ikviena cilvēka dzīvi -arī tad, ja tā bijusi tik īsa kā Mikijai.

Sulu bārā parādās Alija, un es viņai pastāstu Sēras teikto.

- Jūs iesiet apmeklēt Hovardu, vai ne, ser?

- Jā.

- Vai varētu būt, ka viņš prasījis samaksāt izpirkumu?

- Bez palīdzības viņš to nebūtu varējis izdarīt.

Es saprotu, ko Alija domā, lai gan viņa neko nesaka. Viņa ir vienisprātis ar Kempbelu. Ikvienam varbūtējam izskaidrojumam nāk līdz vārds "krāpšana" - arī tam, ka 1 lovards, iespējams, pieprasa izpirkuma maksu, lai apelācijas tiesā iegūtu attaisnojošu spriedumu.

Braucot uz Wormwood Scrubs cietumu, mēs zem ceļu pārvada šķērsojam Wcstwny šoseju un iegriežamies Skrabsleinā. Laukumā pusauga meitenes spēlē hokeju, bet zēni sēž un aizrautīgi vēro zilos, plisētos svārkus, kas virpuļo ap dubļainajiem ceļgaliem un gludo augšstilbu ādu.

Wormwood Scrubs cietums izskatās kā pielāgots piecdesmito gadu muzikālās filmas uzņemšanai, notīrot no ēkas kvēpus un netīrumus. Dvīņu torņi sniedzas četru stāvu augstumā, un pašā vidū ir milzīgas arkveida durvis, ko nostiprina dzelzs stieņi.

Cenšos iztēloties, ka Reičela Kārlaila ieradusies šeit apmeklēt Hovardu. Iedomājos melnu taksometru, kas piebrauc pie ēkas. Ceļgalus cieši kopā saspiedusi, no tā klusi izslid Reičela. Pāri bruģētajam laukumiņam viņa soļo piesardzīgi, lai nesamežģītu potīti. Par spīti ģimenes bagātībai Reičela nav iemācījusies izturēties iznesīgi.

Apmeklētāju centrs iekārtots pa labi no galvenajiem vārtiem pagaidu ēku kompleksā. Tur jau sāk pulcēties sievas un draudzenes, dažas sievietes paņēmušas līdz bērnus, kuri nemierīgi dīdās un ķildojas.

Ēkas iekšpusē viņas pārmeklē un liek uzrādīt personības identifikācijas dokumentus. Personīgās mantas ieslēdz skapīšos, un pienesumus rūpīgi pārbauda. Ikvienam apmeklētajam, kura apģērbs pārāk atgādina cietuma darbinieka formas tērpu, lūdz pārģērbties citās drēbēs.

Alija aplūko Viktorijas laikmeta celtnes fasādi un nodrebinās.

- Vai esat bijusi tur iekšā?

- Vienu vai divas reizes, - viņa atbild. - To monstru vajadzēja nojaukt.

- Tas tiek saglabāts, lai iebiedētu.

- Mani tas patiešām iespaido biedējoši.

Uz brīdi izkāpis no automašīnas, atveru bagāžas nodalījumu un paņemu briljantus. Divus sainīšus man izdodas ielikt mēteļa iekškabatās, otrus divus - ārkabatās. Nolieku mēteli uz sēdekļa blakus Alijai.

- Gribu, lai jūs paliekat mašīnā un sargājat briljantus.

Alija pamāj. - Vai nevēlaties uzvilkt aizsargvesti?

- Domāju, ka cietumā varu justies droši diezgan.

Pārgājis pāri ielai, apmeklētāju centrā parādu savu dienesta žetonu. Pēc desmit minūtēm uzkāpju divus kāpņu posmus augstāk un nokļūstu lielā telpā, kurai no viena gala līdz otram stiepjas garš galds ar nodalījumu vidū. Apmeklētājiem jāatrodas galda vienā pusē, bet cietumniekiem - otrā. Saskarties ar ceļgaliem vai skūpstīties nav atļauts. Drīkst vienīgi sadoties rokās vai pacelt mazu bērnu pāri nodalījumam.

Gaitenī atbalsojas smagu zābaku radītais troksnis, un telpā ieved ieslodzītos. Katrs apmeklētājs iedod cietumsargam savu dokumentu, gaida, līdz pie galda apsēdies cietumnieks, un tikai tad ļauts apsēsties viņam pretī.

Vēroju jaunu cietumnieku, kurš sasveicinās ar savu sievu vai draudzeni. Viņš skūpsta viņas roku un negrib laist to vaļā. Abi liecas viens otram arvien tuvāk, it kā vēlētos elpot vienu un to pašu gaisu. Viņš pabāž roku zem galda.

Pēkšņi cietumsargs sagrābj viņas krēslu un asi parauj to atpakaļ. Sieviete krīt un cenšas aizsargāt lielo vēderu. Debess augstā, viņa ir

grūta. Vīrietis tikai gribēja sajust sava bērna kustības, bet apsardzei līdzjūtība ir sveša.

- Inspektor detektīv Ruis, jūs atkal esat klāt.

Man blakus parādās cietuma priekšnieks. Viņš ir nepilnus piecdesmit gadus vecs, ar mucveida krūškurvi un jau papliku galvvidu. Beidzis ēst sendviču, viņš slauka muti ar papīra salveti, bet uz zoda paliek traips no olas dzeltenuma.

- Kas jūs atvilināja šurp?

- Droši vien šīs mājas gaisotne.

Viņš skarbi iesmejas un caur plastmasas aizslietni paskatās uz apmeklētājiem.

- Kad es pēdējo reizi biju pie jums?

- Vai pats neatceraties?

- Laikam vecums - kļūstu aizmāršīgs.

- Apmēram pirms četrām nedēļām. Jūs interesēja tā sieviete, kas nāk apmeklēt Hovardu Veivelu.

- Misis Kārlaila.

- Jā. Šodien viņas te nav. Viņa nāk šurp katru mēnesi un vienmēr nes vienu un to pašu - bērnu spēļu mantu katalogus. Būtu labāk, ja tam mērglim neļautu iesniegt apelāciju!

Cenšos iedomāties Hovardu sēžam pretī Reičelai. Vai viņa sniedzas pāri nodalījumam, lai saņemtu Hovarda roku? Iztēlojos, kā viņš raugās Reičelas blūzes V veida izgriezumā, un sajūtu pat tādu kā greizsirdības dzēlienu. Mēs dzīvojam tik slimā pasaulē.

- Man ar viņu jārunā.

- Viņš atrodas izolatorā.

- Kāpēc?

Cietuma priekšnieks knibina nagus. - Kā jau teicu jums iepriekš, nevienam ij prātā nenāca, ka viņš te paliks dzīvs. Nogalinājis Alekseja Kuzneca meitiņu! Tas nozīmē nāves spriedumu tā vai citādi.

- Jums taču izdevās viņu aizsargāt.

Cietuma priekšnieks greizi pasmīn. - Tā varat sacīt jūs. Viņš te sabija tikai četras dienas, un tad kāds ar žileti gandrīz pārgrieza viņam rīkli. Pēc tam viņš veselu mēnesi pavadīja cietuma slimnīcā. Kopš tā laika neviens nav ķēries viņam klāt, tāpēc man šķiet, ka Aleksejs grib dabūt viņu rokā dzīvu. Hovardam gan tas ir vienalga.

- Kā jūs to domājat?

- Es jau reiz sacīju, ka viņš atsakās no insulīna. Sešu pēdējo mēnešu laikā viņš divas reizes nonācis līdz diabētiskai komai. Ja jau viņam pašam nerūp sava dzīvība, kādēļ lai par viņu uztrauktos karaliste, ko? Es mierīgi ļautu, lai tas nelietis izlaiž garu.

Priekšnieks redz, ka es viņam nepiekrītu, un pavīpsnā. - Pretēji vispārpieņemtajam viedoklim, inspektor, es šeit neesmu tādēļ, lai tēlotu aukli cietumniekiem. Man nenāk ne prātā turēt viņu rociņas un

tērgāt: "Ak, nabadziņi, jums trāpījusies draņķīga bērnība vai sūdīgs advokāts, vai asinskārs tiesnesis." To, ko daru es, varētu darīt ķēdes suns.

(Bez šaubām, daudz līdzjūtīgāk.)

- Man tomēr viņš jāsatiek.

- Viņš šodien nav iekļauts apmeklējamo sarakstā.

- Tomēr jūs varat viņu atvest.

Cietuma priekšnieks kaut ko klusi noņurd vecākajam apsargam, kurš paņem tālruņa klausuli, iekustinot rīkojumu ķēdi. No šīs ēkas dziļajām iekšām kāds izvilks Hovardu un atgādās šurp. Varu iedomāties viņu guļam šaurā būrī un elpojam sasmakušu, skābenu gaisu. Pedofīlam, kas atrodas cietumā, nākotne allaž ir drūma. Viņš nevar cerēt ne uz vasaras atvaļinājumu, ne arī uz nedēļas nogali ezeru apvidū. Viņa nākotne ilgst no pamošanās brīža līdz gulētiešanai. Sešpadsmit stundas velkas tik ilgi kā mūžība.

Apmeklējumu laiks ir gandrīz beidzies. Cietumnieki dodas uz savām kamerām, bet Hovards nāk šurp, važās ieslēgtās kājas vilkdams. Viņš aplaiž acis telpai un ar skatienu meklē ciemiņu, varbūt cerēdams ieraudzīt Reičelu.

Pagājuši vairāk nekā četrdesmit gadi, taču es arvien vēl viņā varu pazīt resno skolas puiku, kurš pārģērbās, slēpdamies aiz dvieļa, un ik pa brīdim ieelpoja no inhalatora, jo slimoja ar astmu. Viņš šķita teju vai traģiska personība, taču viņa liktenis nebūt nebija tik traģisks kā Rorijam Makintai-ram, mēnessērdzīgam zēnam, kurš skolas dibināšanas gadadienas agrā rītā nolēca no trešā stāva balkona, it ka nirdams baseinā no lēkšanas torņa. Mēdz teikt, ka mēnessērdzīgie kritienā pamostoties, bet Rorijs neizdvesa ne skaņu. Pat ūdens nenošļakstēja. Rorijs allaž bija lieliski pratis lēkt ūdenī.

Hovards apsēžas un nešķiet izbrīnījies, dzirdot manu balsi. Viņš apstājas, izliec kaklu un pagriež galvu kā vecs bruņurupucis. Nostājos viņam priekšā. Viņš lēni samirkšķina acis.

- Labdien, Hovard, gribu ar jums parunāt par Reičelu Kārlailu.

Viņš sāk smaidīt, bet neatbild. Pāri kaklam no vienas puses līdz otrai tieši zem zoda redzama rēta.

- Viņa nāk jūs apmeklēt. Kāpēc?

- Tas jājautā viņai.

- Par ko jūs ar viņu runājat?

Viņš pamet skatienu uz cietumsargiem. - Man nekas jums nav jāsaka. Mana apelācijas sūdzība tiks iesniegta nākamajā ceturtdienā.

- Jūs netiksiet ārā no šejienes, Hovard. Neviens negrib jūs atbrīvot.

Viņš atkal smaida. Ir cilvēki, kuru balss neatbilst viņiem pašiem. Tāds ir arī Hovards. Viņa balss ir smalka un augsta, un bālā seja atgādina balonu, kas tik tikko turas pie ķermeņa un šūpojas vieglā

vējā, it kā būtu pildīts ar hēliju.

- Mēs neviens nevaram būt pilnīgs, mister Ruis. Mēs pieļaujam kļūdas un pēc tam atbildam par sekām. Es no jums atšķiros ar to, ka man ir savs Dievs. Viņš tiesās un atbrīvos mani. Vai jūs kādreiz pārdomājat, kas tiesā jūs?

Viņš izturas pašpārliecināti. Kāpēc? Varbūt viņš zina par izpirkuma maksas prasību. Ikviens norādījums, ka Mikija arvien vēl varētu būt dzīva, pats par sevi viņam nodrošinātu atkārtotu lietas iztiesāšanu.

- Kāpēc misis Kārlaila nāk šurp?

Viņš tēlotā padevībā paceļ rokas un atkal tās nolaiž. - Viņa grib zināt, ko esmu izdarījis ar Mikiju. Viņa uztraucas, ka es varētu nomirt, to nevienam nepateicis.

- Jūs atsakāties no insulīna injekcijām.

- Vai jūs zināt, kā es jūtos, nonākot diabētiskajā komā? Vispirms sāku smagi elpot. Mute un mēle kļūst sausa. Asinsspiediens krītas, un pulss paātrinās. Redze sāk migloties, tad sajūtu sāpes acīs. Beigu beigās es zaudēju samaņu. Ja mani neatradīs pietiekami ātri, tad atteiksies darboties nieres, un radīsies paliekošs bojājums smadzenēs. Drīz pēc tam es nomiršu.

Šķiet, viņš tīksminās, stāstot to tik sīki, it kā gaidītu šādu iznākumu.

- Vai jūs viņai pateicāt, kas notika ar Mikiju?

- Es pateicu viņai taisnību.

- Pasakiet arī man.

- Es viņai teicu, ka neesmu bez vainas, taču šajā noziegumā manas vainas nav. Esmu grēkojis, bet šo grēku neesmu pastrādājis. Es ticu tam, ka cilvēka dzīvība ir svēta. Ticu, ka visi bērni ir Dieva dāvāti, ka viņi piedzimst tīri un nevainīgi. Viņi kļūst naidīgi un vardarbīgi tikai tāpēc, ka mēs viņiem iemācām nīst un darīt ļaunu. Bērni ir vienīgie, kuri patiešām drīkst mani tiesāt.

- Kā tad tie bērni jūs tiesās?

Viņš neatbild.

Sviedru plankumi viņa padusēs kļūst arvien lielāki, un samirkušais krekls pielīp pie ādas, tā ka varu saskatīt ikvienu vasaras raibumu un dzimumzīmi. Zem krekla viņam uz muguras ādas es pamanu ko tādu, kas audumu nokrāsojis dzeltenu.

Lai redzētu mani, Hovardam jāpaskatās pār labo plecu. Viņš mazliet saviebjas. Tajā pašā mirklī es ar spēku pieliecu viņu pie galda. Neklausoties viņa spalgajos kliedzienos, ko pieklusina mans apakšdelms, paceļu Hovarda kreklu. Viņa miesa atgādina puspuvušu meloni. Muguru krustu šķērsu klāj iekaisušas brūces, no kurām sūcas asinis un dzeltenas, caurspīdīgas putas.

Uz mūsu pusi skrien apsargi. Viens aizklāj muti ar mutautiņu.

- Ārstu! - es saucu. - Kustieties!

Dzirdu izkliedzam pavēles, apsargi kaut ko saka tālrunī. Hovards brēc un svaidās, it kā viņu cepinātu uz uguns. Piepeši viņš aprimst un guļ, rokas uz galda izstiepis.

- Kas jums to nodarīja?

Viņš neatbild.

- Runājiet. Kas to izdarīja?

Hovards kaut ko murmina. Nevaru sadzirdēt. Pieliecies tuvāk, es uztveru vārdus: - Laidiet bērniņus pie manis nākt un neliedziet viņiem, jo tādiem pieder debesu valstība... nekad nepadodies kārdinājumam...

Hovarda krekla piedurknē kaut kas ir iebāzts. Viņš ļauj man to izvilkt. Tas ir lecamauklas koka rokturis, kuram aptīta divpadsmit collas gara dzeloņstieple. Vai kāds var paskaidrot, ko nozīmē tāda sevis šaustīšana, pēršana, pašsa-kropļošanās un badošanās?

Hovards pastumj projām manu roku un pieceļas. Viņš negaidīs ārstu un vairs negrib runāt. Šļūcošiem soļiem, zābakiem klabot, viņš dodas uz durvīm. Dzirdu viņa seklo elpošanu, redzu dzeltenīgo ādu. Pēdējā brīdī viņš pagriežas. Man šķiet, ka viņš tūlīt palūkosies uz mani lūdzoši kā nopērts suns.

Taču ieraugu kaut ko citu. Šis cilvēks, kuru es palīdzēju ietupināt cietumā slepkavības dēļ, kurš šausta sevi ar dzeloņstiepli, kurš katru dienu tiek apspļaudīts, apņirgāts, pret kuru visi izturas ar draudiem un varmācību... šī cilvēka acīs redzu žēlumu pret mani.

Kopš brīža, kad Mikija bija izgājusi pa sava dzīvokļa durvīm, lai nokāptu astoņdesmit piecus pakāpienus līdz lejai, un pazudusi, bija pagājušas deviņdesmit četras stundas, un es "Delfīnu" mājas devītā dzīvokļa iemītniekam parādīju kratīšanas orderi.

- Pārsteigums. Pārsteigums, - sacīju, kad Hovards atvēra durvis. Viņš mazliet izvalbīja lielās acis un pavēra muti, bet neizdvesa ne skaņu. Viņš bija ģērbies pidžamas jakā, garos šortos ar jostas vietā ievērtu gumiju un tumši brūnās mokasīnu tipa kurpēs, kas kontrastēja ar stilbu balto ādu.

Sāku runāt tā, kā parasti - pastāstīju I Iovardam, ko zinu par viņu. Viņš dzīvoja viens, nekad nebija precējies. Uzaudzis Voringtonā kā jaunākais no septiņiem bērniem lielā un trokšņainā protestantu ģimenē. Abi vecāki bija miruši. Viņam bija divdesmit astoņi brāļu un māsu bērni, un Hovards bija vienpadsmit šo bērnu krusttēvs. Tūkstoš deviņi simti sešdesmit otrajā gadā viņš pēc satiksmes negadījuma bija ievietots slimnīcā. Gadu vēlāk viņam radās nervu sabrukums, un viņš regulāri apmeklēja kādu ambulatoru psihiatrijas klīniku Londonas ziemeļu daļā. I lovards bija strādājis par noliktavas pārzini, strādnieku, krāsotāju un tapsētāju, kravas automašīnas šoferi un pēdējā laikā par dārznieku. Viņš apmeklēja baznīcu trīs reizes nedēļā, dziedāja korī, lasīja biogrāfiskas grāmatas, viņam bija alerģija pret

zemenēm, un brīvajā laikā viņš fotografēja.

Gribēju, lai 1 lovards jūtas tā, it kā viņš būtu tikai piecpadsmit gadus vecs un es nupat viņu būtu pieķēris masturbējot Kotslovas parka dušas telpās. Un, lai kā Movards censtos izlocīties, es zinātu, ka viņš melo. Bailes un nedrošības izjūta ir visspēcīgākie ieroči šajā pasaulē.

- Kaut ko jūs nepateicāt, - viņš murmināja.

- Ko?

- Esmu diabētiķis. Man vajadzīgas insulīna injekcijas un viss pārējais.

- Manam tēvocim arī bija diabēts.

- Tikai nesakiet, ka viņš pārstāja ēst šokolādi, sāka nodarboties ar lēno skriešanu un izveseļojās. Es tādas runas esmu dzirdējis līdz apnikumam. Un vēl: "Jēziņ, es laikam būtu beigts, ja man katru dienu vajadzētu sevi durstīt." Vai: "Tu to dabūji tāpēc, ka esi resns, vai ne?"

Mums garām pagāja cilvēki kombinezonos un ar cimdiem rokās. Daži nesa metāla kastes ar fotopiederumiem un gaismas ķermeņiem. Vestibilā bija noliktas laipas.

- Ko jūs meklējat? - Hovards klusi jautāja.

- Pierādījumus. Tieši to dara detektīvi. Pierādījumus mēs izmantojam, lai pamatotu kriminālliet u. Tie ļauj hipotēzi pārvērst par teoriju, bet teoriju - par lietu.

- Ak tad es jau esmu "lieta

- Varētu teikt - darba versija.

Tā bija taisnība. Es nevarēju pateikt, ko meklēju, līdz nebiju atradis - apģērbu, pirkstu nospiedumus, saites, videoierakstus, fotogrāfijas, septiņus gadus vecu meiteni ar izkritušu priekšzobu... jebko.

- Es gribu advokātu.

- Labi. Varat izmantot manu tālruni. Pēc tam iziesim ārā, un jūs atbildēsiet uz reportieru jautājumiem.

- Jūs nedrīkstat mani vest ārā no mājas. - Televīzijas kameras bija sarindotas gar ietvi kā metāliski augi - cilvēkēdāji, gatavi mesties virsū ikvienam, kas iznāks pa durvīm.

Hovards apsēdās uz kāpnēm, turēdamies pie margām.

- Jūtu balinātāja smaku.

- Es ar to tīrīju.

- Hovard, man asaro acis. Ko jūs tīrījāt?

- Manā fotolaboratorijā nejauši izlija ķimikālijas.

Uz viņa plaukstu locītavām redzamas skrambas. Norādīju uz tām. - Kā tās tur radās?

- Dārzā bija noklīduši divi misis Svingleres kaķi, jo viens policists bija atstājis durvis vaļā. Es palīdzēju tos noķert.

Viņš klausījās, kā policisti, dzīvoklī meklējot pierādījumus, velk vaļā atvilktnes un pārbīda mēbeles.

- Vai zināt stāstu par Ādamu un Ievu, Hovard? Tie pirmie meli bija pats svarīgākais brīdis cilvēces vēsturē. Tieši tie mūs atšķir no citiem dzīvniekiem. Tam, ka cilvēkiem piemīt augstāka tipa domāšana vai ka viņi viegli var dabūt kredītu, nav nekādas nozīmes. Mēs melojam cits citam. Apzināti maldinām cits citu. Es domāju, ka jūs esat patiess cilvēks,

Hovard, taču jūs man esat sniedzis nepatiesu informāciju. Melim pastāv iespēja izvēlēties.

- Es jums saku patiesību.

- Vai jums ir noslēpumi?

- Nē.

- Vai jums un Mikijai bija kopīgs noslēpums?

Viņš papurina galvu. - Vai esmu apcietināts?

- Nē. Jūs mums palīdzat izdarīt aptaujas. Jūs esat ļoti izpalīdzīgs. Es to ievēroju jau pašā sākumā, kad fotografējāt un izgatavojāt Mikijas fotogrāfijas.

- Es gribēju, lai cilvēki redz, kā Mikija izskatās.

- Nu, lūk. Izpalīdzīgs. Tieši tāds jūs esat.

Kratīšana ilga trīs stundas. Visas virsmas apkaisīja ar smalku putekļu kārtiņu, paklājus apstrādāja ar putekļsūcēju, apģērbus - ar sukām, bet izlietnes noņēma no sienas. Operāciju vadīja noziegumu vietu pārmeklēšanas veterāns Džordžs Nūnens. Viņam bija balti mati un bāla āda - gandrīz vai kā albīnam. Šķiet, Nūnenam ārkārtīgi nepatīk pārmeklēt vietu, ja nav līķa. Viņam nāve allaž ir bonuss.

- Jūs droši vien gribēsiet redzēt šo te, - viņš teica.

Devos viņam līdz pa gaiteni uz dzīvojamo istabu. Viņš

bija pilnīgi aptumšojis logus un ar līmlenti aizlīmējis spraugas ap durvīm, tā ka telpā neieplūda pat ne sīkākais gaismas stariņš. Nūnens lika, lai nostājos pie kamīna, aizdarīja durvis un izslēdza apgaismojumu.

Tumsa. Nevarēju saskatīt pat savas kājas. Tad ievēroju uz paklāja sīkas, zaļgani zili spīdošas pilītes.

- Tie varētu būt traipi no asinīm, kuras lēni ritējušas no brūces, - paskaidroja Nūnens. - Asiņu hemoglobīns reaģē ar luminolu, vielu, ko es izsmidzināju uz paklāja. Tādu pašu reakciju var ierosināt arī citas vielas, piemēram, mājsaimniecības balinātājs, bet tās, manuprāt, ir asinis.

- Jūs teicāt - lēni ritējušas no brūces?

- Jā. Tā droši vien nav bijusi durta brūce.

Pilītes nebija lielākas par maizes drupačām. Tās bija izvietotas taisnā līnijā un pēkšņi izbeidzās.

- Tur acīmredzot atradusies neliela grīdsega, - viņš skaidroja.

- Un uz tās asiņu bijis vairāk?

- Varbūt viņš centies atbrīvoties no pierādījumiem.

- Vai ietinis līķi grīdsegā. Vai ar šo pietiek, lai iegūtu DNS paraugu?

- Domāju, ka pietiek.

Jutu, ka man nokrakšķ ceļu locītavas. Nūnens ieslēdza gaismu.

- Mēs atradām vēl kaut ko. - Viņš parādīja biksītes no bērna sauļošanās tērpa, ko bija ielicis plastmasas maisiņā. - Šķiet, uz tām nav ne asiņu, ne sēklas. Tomēr to droši varēs pateikt vienīgi pēc izmeklēšanas laboratorijā.

Hovards bija gaidījis uz kāpnēm. Es viņam nejautāju ne par asiņu traipiem, ne biksītēm. Neko neteicu arī par to, ka viņa datorā atradām astoņdesmit sešus tūkstošus bērnu attēlu un ka zem viņa gultas bija sešas kastes, pilnas ar bērnu apģērbu katalogiem. Tam vēl bija laika diezgan.

Movarda pasaule bija apgriezta ar kājām gaisā un iztukšota gluži kā atvilktne, tomēr viņš pat galvu nepacēla, kad no dzīvokļa izgāja pēdējais policists.

Izgājis pa mājas ārdurvīm, es samirkšķināju acis spilgtajā saulē un pievērsos televīzijas kamerām. - Mēs iedevām kratīšanas orderi šī dzīvokļa iemītniekam. Viņš mums palīdz izmeklēšanā. Viņš nav apcietināts. Es vēlos, lai jūs ievērojat viņa privātās dzīves neaizskaramību un liekat mierā šīs mājas iedzīvotājus. Netraucējiet izmeklēšanai.

No televīzijas kameru puses sāka birt jautājumi.

- Vai Mikija Kārlaila vēl ir dzīva?

- Vai jūs grasāties drīz izdarīt apcietināšanu?

- Vai taisnība, ka jūs atradāt fotogrāfijas?

Virzījos cauri pūlim, neatbildot ne uz vienu jautājumu, un gāju uz savu mašīnu. Pēdējā brīdī pagriezos atpakaļ un pametu skatienu uz "Delfīnu" māju. Pa logu lūkojās I Iovards. Viņš neskatījās uz mani, bet uz televīzijas kamerām un, izjūtot arvien lielākas šausmas, saprata, ka reportieri nedomā braukt projām, bet gaida viņu.

DESMITĀ NODAĻA

Kad izeju no cietuma, man pēkšņi rodas apstulbinoša dēja vu izjūta. Man blakus piebrauc un apstājas melns BMW, atveras mašīnas durvis, un izkāpj Aleksejs Kuznecs. Viņa mati ir tumši un mitri, tie līp pie galvaskausa kā pielīmēti.

Kā viņš zināja, ka esmu šeit?

Aiz viņa parādās miesassargs - viens no tiem algotajiem slepkavām, kuri uztrenē muskuļus cietuma svarcelšanas zālē un strīdus izšķir ar dzelzs sviras palīdzību. Viņam ir slā-viski sejas vaibsti, un kreiso roku viņš ejot nešūpo tik brīvi kā labo, jo kreisajā padusē viņam ir ierocis.

- Detektīv inspektor Ruis, vai jūs apmeklējat draugu?

- Jums es varētu jautāt to pašu.

Alija izlec no mašīnas un skrien uz manu pusi. Miesassargs pabāž roku zem mēteļa, un īsu brīdi man šķiet, ka nu ies elle vaļā. Aleksejs nozibsnī ar acīm, un saspīlējums atslābst. Miesassargs nolaiž roku un aizpogā mēteli.

Alijas enerģiskā rīcība uzjautrina Alekseju, un viņš nopēta viņu no galvas līdz kājām. Tad viņš saka, lai Alija iet vien tālāk, jo šodien viņam meitenītes nav vajadzīgas.

Alija skatās uz mani un gaida. - Ejiet izlocīt kājas. Es ilgi nekavēšos.

Viņa aiziet tikai līdz laukuma pretējai pusei, tad pagriežas un vēro.

- Piedodiet, - Aleksejs saka, - negribēju aizvainot jūsu jauno draudzeni.

- Viņa ir policiste.

- Ak tā! Ir nu gan dažādi tie policisti mūsdienās. Vai jums atmiņa ir atgriezusies?

- Nē.

- Žēl gan.

Aleksejs ar saltu ziņkāri raugās man acīs. Viņš man netic. Tad viņš aplaiž skatienu visapkārt laukumam.

- Vai zināt, ka mūsdienās ir tādi digitālie mikrofoni, kuri var uztvert sarunu parkā vai restorānā no vairāk nekā tūkstoš pēdu attāluma?

- Galvaspilsētas policijā nav tik sarežģītu ierīču.

- Var jau būt, ka nav.

- Es nemēģinu jūs ievilināt lamatās, Aleksej. Neviens mūs nenoklausās. Es patiešām neatceros notikušo.

- Tas ir pavisam vienkārši - es jums iedevu deviņi simti sešdesmit

piecus viena karāta vai mazliet lielākus augstākās raudzes briljantus. Jūs apsolījāt dabūt rokā manu meitu. Es izteicos pilnīgi skaidri - nemēdzu maksāt divas reizes par vienu un to pašu.

Atskan Alekseja tālruņa signāls. Viņš iebāž roku jakas kabatā, izņem spīdīgu mobilo tālruni, kas ir mazāks par cigarešu kārbiņu, un izlasa īsziņu.

- Man ārkārtīgi patīk glītas mantiņas, inspektor, - viņš saka. - Nesen kāds nozaga manu tālruni. Protams, es tūlīt ziņoju policijai. Turklāt piezvanīju zaglim un pastāstīju, ko es ar viņu izdarīšu.

- Vai viņš atdeva tālruni?

- Tas nav svarīgi. Kad pēdējo reizi viņu redzēju, viņš ļoti nožēloja izdarīto. Tiesa, nožēlu viņš nevarēja izteikt vārdos. Viņam bija izdedzinātas balss saites. Cilvēkiem vajadzētu uzmanīties un piestiprināt uzrakstus pudelēm, kur atrodas stipras skābes.

Aleksejs izklaidīgi raugās uz bruģakmeņiem. - Jūs paņēmāt manus briljantus. Jūs solījāt, ka mans ieguldījums būs drošībā.

Es domāju par savu mēteli, kas atrodas Alijas mašīnā uz sēdekļa. Ja vien viņš zinātu!

- Vai Mikija vēl ir dzīva?

- To pasakiet jūs!

-Ja pieprasīta izpirkuma maksa, jābūt pierādītam, ka viņa ir dzīva.

- Viņi atsūtīja matu šķipsnas. Jūs organizējāt DNS pārbaudi. Tie bija Mikijas mati.

- Tas vēl nepierāda, ka viņa ir dzīva. Mati, iespējams, paņemti no spilvena vai matu sukas. Var arī būt, ka tie iegūti pirms trim gadiem. Tā varētu būt blēdība.

- Jā, inspektor, bet jūs bijāt pārliecināts. Jūs tādēļ likāt uz spēles dzīvību.

Man nepatīk, kā viņš izrunā vārdu "dzīvība". No viņa lūpām tas izskan kā nevērtīgu derību apzīmējums. Jūtu, ka man aiz bailēm sažņaudzas sirds.

- Kāpēc jūs man uzticējāties?

Aleksejs auksti palūkojas uz mani un samirkšķina acis. - Pasakiet, ko citu es varēju darīt?

Pēkšņi es saprotu viņa dilemmu. Nebija svarīgi, vai Mikija ir dzīva vai nē - Aleksejam vajadzēja sagādāt izpirkuma maksu. Viņš centās saglabāt reputāciju, ķeroties pie salmiņa. Varbūtība, ka viņš atgūs meitu, bija viens pret tūkstoti, bet viņš nedrīkstēja no tās atteikties. Kā tas izskatītos? Ko gan teiktu cilvēki? Tēvam jātic arī tad, ja ticība līdzinās fantāzijai. Viņam jāgādā par bērna drošību un jāatved bērns mājās.

Varbūt tādēļ man piepeši radās līdzjūtības uzplūds pret Alekseju. Taču tūlīt pat atcerējos uzbrukumu slimnīcā.

- Vakar kāds mēģināja mani nogalināt.

- Nu, nu. - Viņš saspiež kopā pirkstus. - Varbūt jūs kaut ko esat piesavinājies.

Tā nav atzīšanās.

- Mēs varam to pārrunāt.

- Kā džentlmeņi? - Tagad viņš ķircina mani. - Jūs runājat ar akcentu.

- Esmu dzimis šeit.

- Var jau būt, tomēr jums ir akcents.

Viņš izņem no kabatas garu, tievu cukura paciņu un atplēš to.

- Mana māte ir vāciete.

Viņš pamāj un uzber cukuru uz mēles. - Zigeuner? - Tā vāciski sauc čigānus. - Mans tēvs mēdza teikt, ka čigāni esot astotā Ēģiptes sērga.

Aizvainojošos vārdus viņš izsaka bez jebkāda ļaunuma.

- Vai jums ir bērni, detektīv?

- Dvīni.

/

- Cik veci?

- Divdesmit seši gadi.

- Vai bieži tiekaties ar viņiem?

- Tagad vairs nē.

- Varbūt jūs esat aizmirsis, kā tas ir. Man tagad ir trīsdesmit seši gadi. Esmu darījis daudz ko tādu, ar ko nevaru īpaši lepoties, taču tas man netraucē dzīvot. Es guļu tik ciešā miegā kā bērns. Tomēr varu teikt - lai cik naudas cilvēkam būtu bankas kontā, viņš nav vērts neko, ja vien viņam nav bērnu. Itin neko!

Viņš paberzē rētu uz vaiga. - Sieva jau sen kļuva naidīga pret mani, bet Mikelai allaž vajadzēja būt ari manai... viņa bija daļa no manis. Viņai vajadzēja izaugt, tad viņai būtu pašai savas domas. Viņa man butu piedevusi.

- Vai domājat, ka viņa ir mirusi?

- Es jums ļāvu pārliecināt mani par pretējo.

- Acīmredzot man bija nopietns pamats.

- Ceru, ka tā.

Viņš pagriežas, lai ietu.

- Neesmu jūsu ienaidnieks, Aleksej. Es tikai gribu noskaidrot, kas notika. Ko jūs zināt par to snaiperi? Vai viņš strādā jums?

- Man? - Aleksejs smejas.

- Kur jūs bijāt divdesmit piektā septembra nakti?

- Vai jūs neatceraties? Man ir alibi. Es biju kopā ar jums.

Viņš apcērtas riņķī un dod zīmi krievam, kurš gaida kā

suns, kas piesiets pie staba. Nedrīkstu pieļaut, ka Aleksejs aiziet. Viņam jāizstāsta man par Reičelu un pieprasīto izpirkuma maksu.

Satveru viņa roku un izgriežu to uz āru, līdz viņš izliecas mugurā un nokrīt uz ceļiem. Mans spieķis noklaudz pret ietvi.

Gājēji un cietuma apmeklētāji pagriežas un skatās uz mums. Tikai tagad apjēdzu, cik smieklīgs es droši vien šķietu, ar spieķi rokā apcietinot cilvēku. Izrādās, izskats man arvien vēl ir svarīgs.

- Jūs tiekat apcietināts par informācijas slēpšanu no policijas veiktās izmeklēšanas.

- Jūs pieļaujat lielu kļūdu, - viņš nošņāc.

- Nekustieties!

Man aiz muguras parādās kāds stāvs, un pakausim pieskaras silts pistoles stobrs. Tas ir būdīgais krievs, nesatricināms kā statuja. Pēkšņi viņš novērš skatienu uz citu pusi.

Tur ir Alija - stingri balstoties uz abām kājām un pa pusei pietupusies, viņa mērķē uz krieva krūtīm.

Joprojām turot Alekseja rokas, pieliecos viņam pie auss.

- Vai to jūs gribat? Vai visi apšausim cits citu?

- Ņet! - viņš saka. Krievs pakāpjas atpakaļ un ieliek ieroci atpakaļ makstī. Viņš cieši raugās uz Aliju, lai paturētu atmiņā viņas seju.

Es jau virzu Alekseju uz mašīnas pusi. Alija atmuguriski seko man, paturot acīs krievu.

- Piezvani Karluči, - Aleksejs kliedz. Karluči ir viņa advokāts.

Noliecis galvu, viņš iesēžas aizmugures sēdeklī. Apsēžos viņam blakus. Mans mētelis atrodas uz priekšējā sēdekļa. Alija nav bildusi ne vārdu, bet es zinu, ka viņa domā ātrāk nekā jebkad.

- Jūs nožēlosiet, - murmina Aleksejs, man garām skati damies pa logu. - Jūs teicāt, ka policijas nebūs. Mums bija noruna.

- Tad palīdziet man! Tajā naktī mani kāds sašāva. Mar radās tā saucamā īslaicīgā vispārējā amnēzija. Es nevaru at cerēties, kas notika.

Aleksejs valsta mutē mēli, it kā sūkādams kādu domu.

- Ejiet pie velna!

Kad ierodamies Herovroudas policijas iecirknī, Erenk: Karluči jau ir tur. Viņš ir augumā mazs, iededzis saulē un a: īstiem itāļa vaibstiem. Viņa seja ir grumbaina kā valrieksts krunku nav vienīgi ap acīm - tur tās izlīdzinājis plastiskai: ķirurgs.

Viņš tipina pa kāpnēm man aiz muguras un pieprasa, la ļauju runāt ar viņa klientu.

- Jūs varat pagaidīt. Vispirms viņš jāieraksta dokumen tos.

Alija palikusi mašīnā. Pagriežos pret viņu. - Pieskatiet manu mēteli.

- Kas man jāizdara?

- Atrodiet profesoru. Sakiet, ka viņš man ir vajadzīgs. Tad meklējiet Reičelu. Viņai noteikti kaut kur jābūt.

Alijas sejā parādās jautājoša izteiksme. Viņa nav pārliecināta, vai es saprotu, ko daru. Cenšos uzmundrinoši pasmaidīt, tad atkal

pievēršos Aleksejam.

Kad ieejam policijas dežūrtelpā, tur pēkšņi iestājas klusums. Tāds klusums, ka gandrīz varu apzvērēt, ka dzirdu, kā stiepjas garumā telpaugi un žūst tinte. Šie cilvēki reiz bija mani draugi un kolēģi. Tagad viņi vairās no mana skatiena vai pilnīgi ignorē mani. Varbūt esmu nomiris uz upes, tikai neesmu to vēl apjautis.

Atstāju Alekseju interviju telpā kopā ar Karluči. Man smagi dauzās sirds, gribu saņemties. Vispirms zvanu Kcmpbe-lam. Viņš ir sanāksmē Skotlendjardā, tāpēc atstāju viņam balss ziņojumu. Jau pēc divdesmit minūtēm viņš iebrāžas pa ieejas durvīm, ar skatienu meklējot kādu kaķi, kuram varētu iespert.

Ar mani viņš sastopas gaitenī.

- VAI TU ESI GALĪGI JUCIS?

Neatbildu uz šo retorisko jautājumu. - Varbūt tu varētu runāt klusāk?

- Ko?

- Lūdzu, runā klusu. Interviju telpā atrodas aizdomās turamais.

Nu viņš ierunājas mierīgākā balsī: - Tu apcietināji Alekseju Kuznecu.

- Viņš zina par izpirkuma maksas prasību. Viņš slēpj informāciju.

- Es tev teicu, lai turies tālāk no šīs lietas.

- Ir nošauti cilvēki. Iespējams, ka Mikija Kārlaila arvien vēl ir dzīva!

- Esmu par to dzirdējis diezgan. Gribu, lai tu atgriezies slimnīcā.

- Nē, ser!

Viņš izgrūž dobju rūcienu kā lācis, kas nāk ārā no migas. - Atdodiet žetonu, detektīv. jūs tiekat atstādināts!

Atveras durvis uz gaiteni, un ārā iznāk Frenks Karluči, aiz viņa - Aleksejs. Karluči kliedz un rāda uz mani ar pirkstu. - Es gribu iesūdzēt to policistu.

- Ejiet ellē! Vai gribat pa purnu? Arā!

Šķiet, manī kaut kas uzsprāgst, un mani pārņem nevaldāms niknums. Kempbelam jātur mani ciet. Es cenšos izrauties.

Aleksejs lēni pagriežas un smaida. Skaidri redzams, cik viņš ir glums.

- Jums ir tas, kas pieder man. Kā jau teicu, es nemēdzu maksāt divreiz.

VIENPADSMITĀ NODAĻA

Esmu labu bridi sēdējis interviju telpā, izdzēris tēju un apēdis ingvera un riekstu cepumus. Telpā jūtama baiļu un naidīguma dvaka. Varbūt tā nāk no manis.

Ja Kempbels varētu, viņš būtu licis mani apcietināt. Taču viņš apgalvo, ka grib vest mani atpakaļ uz slimnīcu, jo citādi nevarot garantēt manu drošību. Patiesībā viņš vēlas dabūt mani nost no ceļa.

Mani pirksti gandrīz instinktīvi atrod morfīna kapsulas. Kāja atkal sāp, bet varbūt ievainots ir mans lepnums. Es kādu laiciņu negribu domāt ne par ko. Gribu aizmirst visu un domās kaut kur aizpeldēt. Galu galā amnēzija nemaz nav tik slikta.

Šeit es pirmo reizi intervēju Hovardu Veivelu. Viņš bija tupējis savā dzīvoklī trīs dienas, bet cilvēki selektorā zvanīja viņam, un ārpusē mudžēja reportieri ar kamerām. Vairums mājas iemītnieku jau bija devušies projām - aizbraukuši pie draugiem vai radiem, bet Hovards neiedrošinājās iet ārā, baidīdamies, ka preses cirka nometne viņam sekos.

Atceros, ka viņš stāvēja dežūrtelpā pie galda un strīdējās ar seržantu. Hovards mīņājās no vienas kājas uz otru un meta skatienus pār plecu. Krekla īsās piedurknes cieši apkļā-va viņa bicepsus, un pogas uz vēdera gandrīz vai sprāga vaļā.

- Viņi iemetuši suņu sūdus manā pastkastē, - Hovards neticīgi sacīja. - Un logus kāds apmētājis ar olām. Jums jāpanāk, lai viņi pārstāj.

Dežurējošais seržants raudzījās uz viņu ar apnicīga pārākuma pilnu skatienu. - Vai jūs ziņojat par noziegumu, ser?

- Man draudēja.

- Kas bija tie, kuri jums draudēja?

- Linčotāji! Vandāļi!

Seržants no letes apakšas izvilka ierakstu žurnālu un pabīdīja to uz Hovarda pusi. Tad viņš paņēma lodīšu pildspalvu un uzlika uz žurnāla. - Uzrakstiet to.

Kad parādījos es, Hovards izskatījās gandrīz vai atvieglots.

- Viņi klupa virsū manam dzīvoklim.

- Tas nav labi. Es aizsūtīšu turp apsargu. Nāciet un apsēdieties.

Viņš nāca man līdz pa gaiteni uz interviju telpu. Es pievilku viņa krēslu tuvāk gaisa kondicionēšanas iekārtai un piedāvāju pudeli ar minerālūdeni.

- Priecājos, ka esat šeit. Mums līdz šim nav iznācis parunāties. Pagājis tik daudz gadu.

- Tā ir gan, - viņš teica, malkodams ūdeni.

Izturēdamies kā sens draugs, sāku cilāt atmiņas par skolu un dažiem skolotājiem. Kad nedaudz tā biju pamudinājis Hovardu, arī viņš šo to pastāstīja. Pratināšanas teorija apgalvo - ja aizdomās turamais sāk brīvi runāt par jebkuru noteiktu tematu, tad viņam ir grūti pārstāt runāt par citiem, pratinātāja ierosinātiem tematiem, vai pēkšņi sākt melot par tiem.

- Sakiet, Hovard, kas, jūsuprāt, notika ar Mikiju Kārlailu? Jūs droši vien esat domājis par to. Šķiet, to noskaidrot cenšas arī visi pārējie. Kā jums liekas - vai viņa gluži vienkārši nepamanīta izgāja no mājas, vai arī viņu kāds nolaupīja? Varbūt viņu aizveda citplanētieši? Septiņu pēdējo dienu laikā esmu dzirdējis visai dīvainas un pat grūti iedomājamas hipotēzes par to.

Hovards sarauca pieri un ar mēles galu apslapināja lūpas. Blakus gaisa kondicionēšanas iekārtai uz palodzes nolaidās balodis. Hovards lūkojās uz putnu, it kā tas būtu viņam atnesis kādu vēsti.

- Ziniet, sākumā es domāju, ka viņa gluži vienkārši paslēpusies. Viņai patika slēpties zem kāpnēm un rotaļāties boileru telpā. Tā es domāju pagājušajā nedēļā, bet tagad es nezinu. Varbūt viņa devās pārdot cepumus vai kaut ko līdzīgu.

- šādu varbūtību es nebiju apsvēris.

- Nebiju domājis to kā joku, - viņš stomīgi sacīja. - Tieši tā es iepazinos ar Mikiju. Viņa pieklauvēja pie manām durvīm un piedāvāja nopirkt gaidu organizācijas cepumus, tikai viņa nebija ģērbusies gaidu formas tērpā, bet cepumi bija gatavoti mājās.

- Vai jūs tos nopirkāt?

- Neviens cits cepumus negribēja pirkt - tie bija apdeguši.

- Un ko darījāt jūs?

Viņš paraustīja plecus. - Viņa ļoti gribēja kaut ko pārdot. Un man bija daudz krustmeitu un krustdēlu... - Viņš apklusa.

- Manuprāt, jūs esat kārs uz saldumiem. "Medus kūciņas, saldas un smaržīgas gluži kā puķītes", vai ne?

Hovarda vaigi mazliet pietvīka, un kakla muskuļi saspringa. Viņš nezināja, vai es klusībā neesmu kaut ko secinājis.

Mainīju tematu un palūdzu, lai viņš pastāsta visu, ko darījis dažu stundu laikā pirms Mikijas pazušanas un pēc tam. Tās pirmdienas rītā viņa dzīvokļa žalūzijas bijušas aizvērtas. Neviens no darba biedriem nebija redzējis Hovardu pļaujam mauriņu virs pazemes ūdens rezervuāra Primrouz-hilā. Vienos policija pārmeklēja viņa dzīvokli. Darbā viņš nebija atgriezies, bet pavadījis pēcpusdienu ārpus mājas fotografējot.

- Vai otrdienas rītā jūs negājāt uz darbu?

- Nē. Es gribēju kaut kā palīdzēt. Izgatavoju Mikijas fotogrāfiju, lai to varētu iespiest uz lapiņām.

- Vai to jūs darījāt savā laboratorijā?

- Jā.

- Ko jūs darījāt pēc tam?

- Mazgāju veļu.

- Vai otrdienas rītā? Visi pārējie cilvēki gāja meklēt Mi-kiju, bet jūs mazgājāt veļu.

Viņš nedroši pamāja.

- Jūsu dzīvojamā istabā uz grīdas bija neliela grīdsega. -Parādīju Hovardam fotogrāfiju - to bija uzņēmis viņš pats. - Kur tagad ir grīdsega?

- Es to izmetu.

- Kāpēc?

- Tā bija netīra. Nevarēju to iztīrīt.

- Kāpēc tā bija netīra?

- Nejauši izgāzu uz tās kompostu. Es gribēju iestādīt augus pakarināmajos podos.

- Kad jūs to aizmetāt?

- Neatceros.

- Vai tas bija pēc Mikijas pazušanas?

- Laikam gan. Varbūt.

- Kur jūs iemetāt to grīdsegu?

- Atkritumu tvertnē Edžvērroudā.

- Vai neviena tvertne nebija tuvāk mājai?

- Tās tvertnes parasti ir pārpildītas.

- Jūs taču strādājat municipalitātes dienestā. Droši vien ir daudz atkritumu tvertņu, kuras jūs drīkstat izmantot.

- Es... es nedomāju...

- Paklausieties, Hovard. Jūs iztīrījāt dzīvokli, aiznesāt projām grīdsegu, bet istabā oda pēc balinātāja - šķiet, jūs kaut ko slēpāt.

- Nē, es tikai nedaudz satīrīju. Gribēju, lai dzīvoklis izskatās jauki.

- Jauki?

- Jā.

- Vai šo jūs agrāk esat redzējis, Hovard? - Parādīju viņam plastmasas maisiņā ieliktās meiteņu biksītes. - Tās atradās jūsu mazgājamās veļas maisā.

Saspringtā balsī viņš saka: - Tās pieder vienai no manām krustmeitām. Visas manas krustmeitas un krustdēli bieži vien ciemojas pie manis...

- Vai viņi nakšņo pie jums?

- Manā brīvajā istabā.

- Vai Mikija Kārlaila kādreiz ir bijusi jūsu brīvajā istaba?

- Jā. Nē. Varbūt.

- Vai jūs esat ļoti labi pazīstams ar misis Kārlailu?

- Mēs tikai sasveicināmies, kad tiekamies kāpņu telpā.

- Vai viņa ir laba māte?

- Domāju, ka laba.

- Viņa ir izskatīga sieviete.

- Nav gluži manā gaumē.

- Kāpēc tā?

- Zināt, viņa ir diezgan nerunīga, ne visai draudzīga. Nesakiet viņai, ka es tā teicu, es negribu viņu aizvainot.

- Un kādas sievietes ir jūsu gaumē?

- Hm-m, tas nesaistās ar seksu. Es tā īsti nezinu. Grūti pateikt.

- Vai jums ir draudzene, Hovard?

- Tieši šobrīd nav.

Viņš to pateica tādā tonī, it kā draudzene būtu viņam bijusi vēl šorīt kopā ar brokastu kafiju.

- Pastāstiet man par Dānieļu.

- Es nepazīstu nevienu Dānieļu.

- Datorā jums ir fotogrāfijas, kurās redzama meitene, vārdā Daniela. Viņa ģērbusies divdaļu sauļošanās tērpa biksītēs.

Hovards vairākas reizes samirkšķināja acis. - Tā ir manas kādreizējās draudzenes meita.

- Kostīma augšdaļas viņai nav mugurā. Cik viņai gadu?

- Vienpadsmit.

- Tur ir vēl kādas meitenes fotogrāfija. Viņa guļ gultā, bet viņas galva aizsegta ar dvieli. Viņai kājās ir tikai šorti. Kas viņa ir?

Hovards minstinājās. - Mikijai un Serai bija tāda spēle. Viņas tēloja lomas. Jautrs laika kavēklis.

- Jā, man jau tā likās. - Es mierinoši smaidīju.

Hovarda miklie mati bija pielipuši pie galvas, un laiku pa

laikam kāds sviedru piliens ieritēja acīs, tāpēc viņš mirkšķināja. Atvēris lielu, dzeltenu aploksni, izņēmu fotogrāfiju sainīti un sāku tās likt rindās citu pie citas. Pavisam tur bija divi simti septiņdesmit fotogrāfiju. Visās bija redzama Mi-kija - sauļojoties dārzā kopā ar Sēru, rotaļājoties zem ūdens smidzinātāja strūklām, ēdot saldējumu un cīkstoties uz Hovarda dīvāna.

- Tās ir tikai fotogrāfijas, - viņš kā aizstāvēdamies teica. - Viņa bija ļoti fotogēniska.

-Jūs teicāt "bija", Hovard. It kā jūs domātu, ka viņa vairs nav dzīva.

- Tā es nedomāju... jūs... jūs cenšaties parādīt, ka es... esmu...

- Jūs fotografējat, Hovard, tas taču ir redzams. Dažas fotogrāfijas ir ļoti labas. Jūs arī dziedat baznīcas korī un esat altāra zēns.

- Altāra kalpotājs.

- Un jūs mācāt bērnus svētdienas skolā.

- Es palīdzu.

- Vedot bērnus vienas dienas ekskursijās - uz pludmali vai uz zooloģisko dārzu?

-Jā.

Liku viņam cieši ielūkoties kādā fotogrāfijā. - Šķiet, viņa jūtas neērti, pozējot sauļošanās tērpā, vai ne? - Nolieku Ho-vardam priekšā vēl vienu fotogrāfiju... tad vēl citu.

- Tas bija tikai neliels joks.

- Kur viņa pārģērbās?

- Brīvajā istabā.

- Vai jūs viņu fotografējāt pārģērbšanās laikā?

- Nē.

- Vai Mikija kādreiz nakšņoja pie jums?

- Nē.

- Vai jūs kādreiz atstājāt viņu savā dzīvoklī vienu?

- Nē.

- Un jūs nevedāt viņu ārpus mājas bez atļaujas.

- Nē.

- Jūs nevedāt viņu uz zooloģisko dārzu vai kur citur -vienas dienas ekskursijā?

Hovards papurināja galvu.

- Tas ir labi. Proti, būtu bezatbildīgi atstāt mazu meiteni vienu vai ļaut viņai spēlēties ar fotolaboratorijas ķimikālijām vai asiem instrumentiem, vai ne?

Viņš pamāja.

- Ja nu viņa būtu savainojusies, jums vajadzētu to izskaidrot viņas mātei. Esmu pārliecināts, ka misis Kārlaila saprastu. Tādi negadījumi reizēm notiek. Taču jūs droši vien negribētu, ka misis Kārlaila sadusmojas un liedz Mikijai tikties ar jums. Tāpēc jūs viņai varbūt to neteiktu. Varbūt paturētu to noslēpumā.

- Nē, es viņai pateiktu.

- Protams, jūs pateiktu. Ja Mikija būtu savainojusies, jums to vajadzētu pastāstīt viņas mātei.

-Jā.

Paņēmu zilu mapi un noliku kādu papīru tā, ka viņš to varēja redzēt, vilku ar pirkstu lejup pa rindiņām, tad domīgi piesitu ar rādītājpirkstu kādā vietā.

- Tas ir labi, Hovard, bet mani kaut kas mulsina. Mēs atradām Mikijas asiņu pēdas gan jūsu dzīvojamā istabā uz grīdas, gan arī vannasistabā un uz kāda no jūsu dvieļiem.

Uovards pāris reizes pavārstīja muti, tad griezīgā balsī ieteicās: - Jūs domājat, ka es kaut ko esmu nodarījis... bet tas nav taisnība.

- Tad pasakiet, kā tur gadījās asinis.

- Mikija sagrieza pirkstu. Viņa un Sēra gatavoja spēļu tālruni no skārda kārbām, bet vienai kārbai bija asa mala. Man vajadzēja paskatīties, pirms devu kārbu viņām. Griezums nebija dziļš. Uzliku tam pārsēju. Viņa bija ļoti dūšīga. Neraudāja...

- Vai jūs to pateicāt viņas mātei?

Hovards skatījās uz savām rokām. - Es sacīju Mikijai, lai nestāsta to mātei. Baidījos, ka misis Kārlaila vairs neļaus meitai nākt pie manis, ja domās, ka esmu bijis tik nevērīgs.

- Asiņu tur bija pārāk daudz, lai varētu domāt, ka tās tecējušas tikai no sagriezta pirksta. Jūs centāties tās satīrīt, bet grīdsega bija pārāk notraipīta, tāpēc jūs to aizmetāt.

- Nē, tur nebija asinis. Tikai komposts.

- Komposts?

Viņš dedzīgi pamāja.

- Jus teicāt, ka nekad neesat vedis Mikiju ekskursijā. Taču jūsu autofurgonā mēs atradām šķiedras no viņas apģērba.

- Nē. Nē.

Ļāvu klusumam ieilgt. Hovarda skatienā redzēju bailes un nožēlu. Piepeši viņš mani pārsteidza, ierunādamies pirmais. - Vai atceraties misis Kāslu... no skolas? Viņa mūs veda uz balles deju stundām.

Es atcerējos. Misis Kāsla izskatījās līdzīga Džūlijai Endr-jūsai filmā "Mūzikas skaņas" (pēc tam, kad Džūlija bija aizgājusi no klostera skolas), un erotiskas fantāzijas par viņu bija ikvienam piektās klases zēnam, varbūt izņemot Naidželu Braientu un Ričardu Koulu, kuri meta acis uz otru pusi.

- Un tad?

- Es reiz redzēju viņu dušā.

- Nestāstiet niekus!

- Nē, tā patiešām bija. Viņa mazgājās dekāna dušā, un vecais Arčijs (mūsu sporta skolotājs) mani sūtīja uz skolotāju telpām, lai paņemu starta pistoli. Viņa iznāca no dušas, susinot matus, un pamanīja mani tikai tad, kad jau bija par vēlu. Viņa ļāva man skatīties. Stāvēja un ļāva, lai raugos, kā viņa slauka dvielī krūtis un velk kājās zeķbikses. Pēc tam viņa man lika apsolīt, lai nevienam to nestāstu. Es varēju kļūt par pašu ievērojamāko puiku skolā, vajadzēja tikai to izstāstīt pārējiem. Es būtu paglābies no kāvieniem, izsmiekla un zobgalībām. Es būtu īsta leģenda.

- Kāpēc jūs neizstāstījāt?

Viņš bēdīgi paskatījās uz mani. - Es biju iemīlējies viņā. Tas nebija svarīgi, ka viņa nemīlēja mani. Es viņu mīlēju. Tas bija mans mīlestības stāsts. Negaidu, ka jūs sapratīsiet, bet tā ir patiesība. Ne vienmēr ir jābūt pretmīlai. Var mīlēt ari tāpat.

- Kāds tam sakars ar Mikiju?

- Es mīlēju arī Mikiju. Es nekad nebūtu nodarījis viņai pāri... ne jau ar nolūku.

Viņa bāli zilās acis pieplūda pilnas asarām. Nevarēdams tās aizmirkšķināt projām, Hovards izslaucīja acis ar rokām. Man bija viņa žēl. Kā allaž.

- Hovard, ir svarīgi, lai jūs tagad ieklausāties, ko es teikšu. Jums ļaušu runāt vēlāk. - Pievilku krēslu viņam tuvāk, tā ka mēs sēdējām, gandrīz saskaroties ar ceļgaliem. - Jūs esat vidēja vecuma vīrietis, nekad neesat bijis precējies, dzīvojat viens, visu brīvo laiku pavadāt kopā ar bērniem, fotografējat viņus, pērkat viņiem saldējumu, vedat viņus ekskursijās...

Viņam pietvīka vaigi, bet lūpas joprojām bija cieši sakniebtas un bālas. - Man ir krustmeitas un krustdēli. Es fotografēju arī viņus. Tas nav nekas slikts.

- Un jūs kolekcionējat bērnu apģērbu katalogus un žurnālus?

- Tas nav aizliegts. Tie nav pornogrāfiski. Es gribu kļūt par fotogrāfu, par bērnu fotogrāfu...

Piecēlies kājās, es nostājos viņam aiz muguras. - Es kaut ko nesaprotu, Hovard. Ko jūs tādu saskatāt mazajās meitenēs? Viņām nav ne gūžu, ne krūšu, ne arī pieredzes. Viņas ir tievas kā sērkociņi. Es saprotu - "medus kūciņas, saldas un smaržīgas gluži kā puķītes" - meitenes smaržo jaukāk nekā zēni, bet Mikijas augumam nav nekādu sievišķīgu apaļumu. Pusauga meiteņu feja vēl nav iepurinājusi viņas acīs tos burvju putekļus, kas liek plivināties skropstām un veidoties augumam. Kāpēc jums patīk mazas meitenes?

- Viņas ir nevainīgas.

- Vai jūs gribat to viņām atņemt?

- Nē. Nemūžam.

- Jūs gribat turēt viņas uz rokām... pieskarties viņām.

- Ne jau tā. Ne jau neķītri.

- Mikija droši vien smējās par jums - tas baismīgais večuks no pretējās puses dzīvokļa.

Nu Hovards iesaucās skaļāk: - Es nekad neesmu aizskāris viņu!

- Vai atceraties grāmatu "Nogalināt smējējputnu"?

Hovards apklusa un ziņkāri paskatījās manī.

- Bū Redlijs bija biedējošais puika, kurš dzīvoja būdā ielas pretējā pusē. Visiem bērniem bija bail no viņa. Viņi meta akmeņus uz viņa mājas jumta un kūdīja cits citu, lai saņem drosmi un ieiet viņa pagalmā. Taču beigās tieši Bū Redlijs izglāba Skautu un viņas brāli Dzimu no īsta ļaundara. Bū kļuva par varoni. Vai jūs gribējāt sagaidīt tādu brīdi, Hovard, kad varēsiet izglābt Mikiju?

- Jūs nepazīstat mani. Jūs par mani nezināt neko.

- Nu nē, zinu gan. Es skaidri zinu, kas jūs esat. Tādus cilvēkus kā jūs sauc par pedofīliem, kuri apdomāti dibina tuvas attiecības ar bērniem. Jūs izvēlaties upurus. Panākat, ka viņi arvien biežāk satiekas ar jums. Jūs iegūstat viņu vecāku labvēlību. Jūs pamazām iesaistāties viņu dzīvē, līdz viņi sāk jums uzticēties...

- Nē.

- Ko jūs darījāt ar Mikiju?

- Neko. Es viņai nepieskāros.

- Tomēr gribējāt to darīt.

- Es tikai fotografēju. Nekad nebūtu darījis viņai pāri.

Hovards grasījās teikt vēl kaut ko, bet es pacēlu roku un apklusināju viņu.

- Zinu, ka jūs nebijāt domājis darīt viņai ļaunu. Jūs neesat tāds cilvēks. Taču reizēm nelaimes gadījumi notiek bez nodoma. Kaut kas saiet greizi... jūs todien redzējāt Mikiju.

- Nē. Es viņai neesmu pieskāries.

- Mēs atradām viņas pirkstu nospiedumus un viņas apģērba šķiedras.

Hovards purināja galvu.

- Tās bija jūsu autofurgonā, Hovard. Arī jūsu guļamistabā.

Pastiepis roku viņam pār plecu, es pieliku pirkstu katrai no fotogrāfijās redzamajām meitenēm.

- Mēs atradīsim jūsu "modeles", Hovard - šo un šo, un ari to. Mēs pajautāsim meitenēm, ko jūs ar viņām darījāt. Noskaidrosim, vai jūs viņas aizskārāt un vai jūs fotografējāt viņas arī citādā veidā.

Sāku runāt zemā un skarbā tonī. Pieliecos Hovardam pavisam tuvu, ar plecu bīdot viņu nost no krēsla. - Es nelikšu jums mieru, Hovard. Mēs šajā lietā esam vienoti - gluži kā Siāmas dvīņi, kas saauguši kopā gurnos, taču ne šeit. - Piesitu ar pirkstiem pie galvas. - Palīdziet man saprast.

Ilovards lēni pagriezās pret mani, meklējot manā skatienā līdzjūtību. Pēkšņi viņš gāzās atmuguriski, ātri ierāpoja istabas stūrī un sarāvās čokurā, aizsedzot galvu ar rokām.

- NESITIET MANI! NESITIET MANI! - viņš kliedz. - Es pateikšu visu, ko jūs gribat...

- Ko jūs darāt? - es nošņācu.

- PA SEJU NE! NESITIET PA SEJU.

- Piecelieties! Izbeidziet!

- LŪDZU... VAIRS NĒ... AAA-AH!

Atvēru durvis un saucu, lai ierodas divi policisti. Viņi jau nāca pa gaiteni šurp.

- Celiet viņu kājās un apsēdiniet krēslā.

Hovards nošļuka zemē pilnīgi ļengans. Policisti centās viņu piecelt, bet tas atgādināja pūles uzsliet stāvus recekli. Ik reizi, kad viņi mēģināja apsēdināt Hovardu krēslā, viņš, drebēdams un vaidēdams, noslīdēja uz grīdas. Policisti paskatījās viens uz otru, tad uz mani. Es sapratu, ko viņi domā.

Beigu beigās mēs atstājām viņu guļam zem galda. Durvīs es vēl pagriezos pret Hovardu. Gribēju kaut ko teikt. Gribēju pateikt, ka tas ir tikai sākums.

- Jūs nevarat mani iebiedēt, - viņš klusi sacīja. - Es esmu

lietpratējs. Esmu cietis no iebiedēšanas visu mūžu.

Sēžu interviju telpā trīs gadus vēlāk, un tas arvien vēl nav beidzies. Zvana mans mobilais tālrunis.

Profesora balsī dzirdams atvieglojums. - Vai ar jums viss kārtībā?

- Jā, bet jums jāatbrauc un jādabū mani no šejienes projām. Viņi grib nosūtīt mani atpakaļ uz slimnīcu.

- Varbūt tā ir laba doma.

- Vai jūs gribat man palīdzēt, vai nē?

Iecirknī notiek dežūru maiņa. Ierodas nakts brigādes. Kempbcls ir kaut kur augšstāvā, stumda papīrus vai dara jebko tamlīdzīgu, kas var attaisnot viņa saņemto algu. Pa gaiteni aizlavījies garām dežūrtelpai, tieku līdz durvīm, kas ved uz automašīnu stāvvietu iecirkņa ēkas mugurpusē. Ārā mani sagrābj auksta vēja brāzma.

Sāk vērties vaļā autostāvvietas mehāniskie vārti. Slēpjoties ēnās, es noraugos, kā iebrauc medicīniskā transporta mašīna. Tā brauc pēc manis. Vārti atkal veras ciet. Pēdējā brīdī es izspruku caur spraugu. Pagriežos un dodos pa ietvi uz labo pusi, tad vēl divas reizes pagriežos pa labi, līdz atkal esmu Herovroudā. Tumsā ik pa brīdim parādās automašīnas lukturu gaisma un lēni aizslīd projām.

Herovroudā atrodas krodziņš Greyhound. Gaiss tur ir sasmacis un piesmēķēts, pie sienas atrodas mūzikas automāts un stūri sēž kāds piedzēries apmeklētājs. Apsēžos pie galdiņa un ieņemu morfīna kapsulu. Kad ierodas profesors, es jau peldu ķīmiska reibuma mākonī. Senajiem grieķiem bija dievs Morfejs - sapņu dievs. Kas teicis, ka klasiķu studēšana ir laika veltīga šķiešana?

Džo pabāž galvu pa durvīm un nervozi palūkojas visapkārt. Varbūt viņš ir aizmirsis, kā izskatījās autentiskie krodziņi, pirms kontinenta kafejnīcu kultūra tos pārvērta par

balti flīzētām uzgaidāmām telpām, kur pasniedz bezjēdzīgi dārgu un sliktu gaišalu.

- Vai esat kaut ko ieņēmis?

- Man sāp kāja.

- Cik daudz jūs ieņēmāt?

- Ne tik daudz, cik vajag.

Viņš gaida, lai paskaidroju sīkāk.

- Es sāku aptuveni ar divsimt miligramiem, bet pēdējā laikā es tās kapsulas riju kā konfektes. Sāpes nerimstas. Ja man nav jādomā par sāpēm, varu darboties sekmīgāk.

- Par sāpēm? - Viņš man netic. - Jūs esat sabrucis čupā! Nervozs un uzvilkts kā stīga. Jūs vairs neguļat un neēdat.

- Man nekas nekait.

- Jums vajag palīdzēt.

- Nē! Man vajag atrast Reičelu Kārlailu.

Apgalvojums izskan strupi un skarbi. Džo patur pie sevis

nemierīgās domas un apklust. Es pastāstu par apmeklējumu pie Hovarda un Alekseja Kuzneca apcietināšanu. Viņš neticīgi raugās manī.

- Viņš man nebūtu teicis par izpirkuma maksu.

- Par kādu izpirkuma maksu?

Džo neko nezina par briljantiem, un es negrasos viņam to stāstīt. Viņš tā vai tā nesapratīs, turklāt es briesmām jau esmu pakļāvis Aliju. Dažu pēdējo stundu laikā nekas nav kļuvis skaidrāks, taču man vismaz ir mērķis - atrast Reičelu.

- Kā Aleksejs jūs sameklēja?

- Es nezinu. Viņš nesekoja man no slimnīcas, un neviens nezināja, ka es dodos uz VJormiuood Scrubs cietumu. Varbūt viņam kāds piezvanīja no cietuma.

Aizveru acis un domās pārlūkoju notikumus. Jūtos kā mākonī, tomēr arvien vēl varu domāt skaidri. Atmiņā nāk sarunas fragmenti.

- Dievs mani atbrīvos. - Tā sacīja Hovards.

Ja Ilovards pieprasījis izpirkuma maksu, kāpēc viņš to darīja pēc tik ilga laika? Blēdību viņš būtu varējis organizēt tiesas procesa laikā vai jebkurā brīdī pēc tam. Viņam būtu bijis vajadzīgs kāds palīgs ārpusē. Kurš?

Iekšlietu ministrijā ir reģistrēti visi cietumnieku apmeklētāji. 1 lovarda vecākā māsa apmeklē viņu reizi dažos mēnešos. Viņa atbrauc no Voringtonas un nakšņo vietējā viesnīcā. Vēl Hovardu apmeklējusi vienīgi Reičela.

Dažus pirmos mēnešus pēc notiesāšanas viņš saņēma kaudzēm vēstuļu no cienītājiem. Ļoti bieži viņam rakstīja sievietes, kuras bija dziļi aizkustinājis viņa vientulīgais izskats un viņa izdarītais noziegums. Viena no viņām, tiesvedības sekretāre no Kārdifas Bctīna Gelehera bija iemantojusi sliktu slavu ar to, ka uz mūžu ieslodzītie krita uz viņu kā mušas uz medu. Viņa sūtīja tiem pati savas pornogrāfiskās fotogrāfijas un divas reizes bija saderinājusies ar ieslodzītajiem Alabamā un Oklahomā, kas bija notiesāti uz nāvi.

Hovardam bija atļauts sūtīt no cietuma vienu bezmaksas vēstuli nedēļā, bet cietuma veikalā viņš drīkstēja pirkt papīru, aploksnes un pastmarkas papildus. Katram cietumniekam tika piešķirts individuāls PIN skaitlis, kas bija jāizmanto, lietojot tālruni. Pedofīli un ieslodzītie, kuri patiešām bija seksuāli izmantojuši bērnus, drīkstēja zvanīt tikai uz noteiktiem, administrācijas atļautiem numuriem. Gan vēstules, gan tālruņa zvani tika kontrolēti.

Pārbaudot šīs detaļas, netika atrasts nekas aizdomīgs. Nevarēju iedomāties, kā Hovards no cietuma kameras būtu spējis organizēt izpirkuma maksas piegādi.

- Ielūkojies vērīgāk, - mēdza teikt mans audžutēvs, kad mēs ziemas naktīs meklējām jaundzimušos jērus. Baltu ir grūti pamanīt uz

balta fona. Reizēm jāskatās objektam garām, tikai tad izdodas to ieraudzīt.

Reiz bija ļoti labs komiķis, kura skatuves vārds bija No-smo King. Es gadiem ilgi skatījos viņa izrādes, bet nezināju, ko nozīmē viņa vārds. NO SMOKING. Nosrno King.[3] Tādēļ allaž jā tur acis vaļā. Iespējams, ka atbilde ir tieši acu priekšā.

Profesors bija atvēris portfeli un izņēmis fotogrāfiju albumu. Vāks ir apdilis, un mitrenes sabojājušas tā muguriņu. Atceros, ka esmu to kaut kur redzējis.

- Es biju aizbraucis apmeklēt jūsu māti, - viņš saka.

- Ko?!

- Aizbraucu tikties ar viņu.

Es sakožu zobus. - Jums nebija tiesību to darīt.

Nelikdamies zinis par mani, viņš pārvelk ar pirkstiem pār albuma vāku. Tik tālu nu esam - rakņāšanās manā pagātnē, manas bērnības, ģimenes un manu attiecību pētīšana. Ko tas pierāda? Neko. Ka otrs cilvēks spēj vērtēt manu dzīvi un visu, kas mani veidojis?

- Jūs par to negribat runāt.

- Nē.

- Kāpēc?

- Tāpēc, ka jūs bāžat degunu manās darīšanās - tā jūs mani traku pataisīsiet!

Tikai pēc brīža apjēdzu, ka kliedzu uz profesoru. Par laimi krodziņā ir tikai bārmenis un aizmigušais dzērājs.

- šķiet, aprūpes namā viņa nejūtas visai laimīga.

- Tas ir pensionēto ļaužu ciemats.

Džo atver albumu. Pirmajā fotogrāfijā redzams mans audžutēvs Džons Frānsiss Ruiss. Viņš ir Lankašīras fermera dēls, bet fotogrāfijā redzams, ģērbies karalisko gaisa karaspēku formas tērpā un stāv uz Lenkasteras bumbvedēja spārna. Matu līnija jau sākusi atkāpties, tāpēc piere ir augsta un acis izskatās lielākas un dzīvīgākas.

Es atceros to fotogrāfiju. Divdesmit gadus tā stāvēja uz kamīna malas blakus karaļa Džordža Piektā divdesmit piecu gadu valdīšanas jubilejas attēlam sudraba ietvarā un Sv. Paula katedrāles modelim stikla bumbā, kuru sakratot, uzvirpuļoja mākslīga sniega pārslas.

Džons Ruiss pazuda kaujas laikā virs Beļģijas tūkstoš deviņi simti četrdesmit trešā gada piecpadsmitajā jūlijā, kad lidoja kaujas uzdevuma - mest bumbas uz tiltu Gentē. Len-kasteras bumbvedēju notrieca vācu iznīcinātāji - tas gaisā uzsprāga un nokrita kā ugunīga komēta.

"Pazudis bez vēsts, pildot kaujas uzdevumu. Jādomā, miris," bija rakstīts telegrammā. Taču viņš nebija miris. Viņš bija izturējis vācu karagūstekņu nometni, palicis dzīvs, bet, ierazdamies mājās, atklājis, ka "nākotne", kuras dēļ viņš tik grūti bija cīnījies, aizbēgusi,

apprecējusies ar kādu amerikāņu apgādes korpusa seržantu un pārcēlusies dzīvot uz Tek-sasu. To sievieti neviens nevainoja, vismazāk jau viņš.

Tad viņš iepazinās ar Sofiju Eisneri (jeb Džermilu Pare-mu) - "ebreju" šuvēju, kurai pavisam nesen bija piedzimis dēls. Viņa soļoja lejup pa Golders Green nogāzi, saķērusies rokās ar divām draudzenēm abpus viņai, un smējās.

- Tikai neaizmirsti, - sauca vecākā, - mēs dodamies iepazīties ar vīriešiem, ar kuriem šovakar gribam apprecēties.

Pie kinoteātra pakalna apakšā viņas sastapa pulciņu jaunu vīriešu, kuri stāvēja rindā pie biļešu kases. Viens bija ģērbies vienrindu žaketē ar atlokiem un trim pogām.

Džermila pačukstēja draudzenēm: - Kurš ir manējais?

Džons Ruiss uzsmaidīja viņai. Gadu vēlāk viņi apprecējās.

Džo atšķir nākamo albuma lappusi. Attēli ir viegli brūngani un šķiet iesūkušies papīrā. Fotogrāfijā redzama ferma -zemnieka māja ar sīkrūšu logiem un tik zemām durvīm, ka manam audžutēvam vajadzēja pieliekt galvu, ejot caur tām.

Māte bija istabās savākusi visādas lētas greznumlietiņas un suvenīrus - viņai bija izdevies pārliecināt pašai sevi, ka tos viņa mantojusi no zudušās ģimenes.

Uzartie tīrumi ap māju bija brūni kā piena šokolāde, un no mājas skursteņa augšup cēlās ballu dūmu grīste, kas vējā līgojās kā saplosīts karogs. Vasaras beigās siena rituļi uz pakalna nogāzes atgādināja izbārstītas sūkājamās klepus tabletes.

Reizēm es arvien vēl sajūtu rīta aromātu - grauzdiņi, stipra tēja un talks, ar ko audžutēvs iepūderēja pirkstu starpas, pirms vilka kājās zeķes. Kad viņš izgāja pa durvīm, suņi sāka satraukti riet, lēkājot viņam ap kājām.

Fermā es uzzināju visu par dzīvi un nāvi. Es iegriezu jaundzimušo jēru sēklinieku maisiņus un ar zobiem vilku ārā sēkliniekus. Dziļi bāzu roku ķēves makstī, taustot, kā veras vaļā dzemdes kakls. Kāvu sasaldēšanai paredzētos teļus un apraku suņus, kuri nebija derīgi darbam.

Par ikdienas darbu fermā nav nevienas fotogrāfijas. Albumā atspoguļoti tikai īpaši notikumi - kāzas, jaundzimušie bērni, kristības un gadadienu svinības.

- Kas ir viņš? - Džo jautā, norādot uz Lūku, kas ieģērbts jūrnieka uzvalciņā un sēž uz kāpnēm mājas priekšpusē. Viņa gaišo matu cekuls izslējies kā zāles kušķis.

Jūtu, ka man kaklā iespriežas kamols. Aizspiežu muti ar roku, cenšoties nepieļaut, ka alkohols un morfīns atraisa man mēli, bet vārdi laužas ārā pa visām porām.

Lūks savam vecumam bija augumā sīks, taču to kompensēja viņa

skaļā un kaitinošā izturēšanās. Es mācījos internātskolā, tāpēc ar Lūku tikos vienīgi brīvlaikā. Dedža man pieteica, lai allaž paturu Lūku acīs, bet viņam sacīja, lai pārstāj mani kaitināt, jo viņš pastāvīgi gribēja spēlēt kārtis un aiztika manu kartiņu kolekciju ar slavenu futbolistu attēliem.

Ziemā, kad sasniga sniegs, es braucu ar ragaviņām lejup pa nogāzi no pagalma lidz pat dīķim. Lūks bija pārāk mazs, lai brauktu viens, tāpēc viņš sēdēja ragaviņās kopā ar mani. Uz pauguriem ragaviņas tika pasviestas gaisā, un Lūks spiedza aiz prieka, turoties man pie ceļgaliem.

Pašās beigās nogāze kļuva lēzenāka, un starp stabiem nostiprinātais stiepļu žogs bija ieliecies, jo bremzējot mēs allaž trāpījām pa to ar kājām.

Audžutēvs bija aizbraucis uz pilsētu, lai nopirktu termostatu boileram. Dedža centās nokrāsot manus palagus tumšākā krāsā, lai uz tiem nebūtu saskatāmi sēklas atstātie traipi. Nevaru atcerēties, ko tajā laikā darīju es. Vai nav savādi? Ikvienu citu sīkumu atceros tik spilgti kā mājās uzņemtā filmā.

Ap vakara mazgāšanās laiku mēs pamanījām, ka Lūka nav. Ar prožektoru, ko darbināja traktora motors, mēs pārmeklējām dīķi, bet āliņģi bija pārklājusi ledus kārta.

Tonakt es gulēju nomodā, cenzdamies ar gribasspēku panākt, lai Lūks atrodas. Vēlējos, kaut viņš gulētu savā gultā, miegā šņākuļodams un raustīdamies kā suns, kas sapņos redz blusas.

No rīta viņu atrada zem ledus. Viņa seja bija zilgana, lūpas gluži zilas. Viņš bija ģērbies biksēs un kurpēs, ko bijām dabūjuši no labdarības organizācijas.

No guļamistabas loga raudzījos, kā viņu uzliek uz palaga un pārklāj ar otru palagu, pabāžot tā malu viņam zem zoda. Neatliekamās palīdzības mašīnas durvis bija atvērtas, riteņu pārsegus klāja dubļi. Kad cilvēki pacēla nestuves, es izbrāzos ārā un kliedzu, lai liek manam brālim mieru. Audžutēvs notvēra mani pie vārtiem. Viņš pacēla mani uz rokām un apskāva tik cieši, ka es tik tikko varēju paelpot. Viņa seja izskatījās pelēka, to klāja durstīgi bārdas rugāji, bet acis bija asaru pilnas.

- Viņš ir aizgājis, Vins.
- Es gribu viņu atpakaļ.
- Mēs esam viņu zaudējuši.
- Ļauj paskatīties.
- Ej atpakaļ mājā.
- Ļauj paskatīties.

Audžutēvs bija iespiedis zodu manos matos. Dedža bija nometusies ceļos pie Lūka. Viņa kliedza un šūpoja augumu uz priekšu un atpakaļ, laida pirkstus caur Lūka matiem un skūpstīja viņa aizvērto

acu plakstiņus.

Nu viņa mani ienīdīs. Es to zināju. Viņa nīdīs mani visu mūžu. Tā bija mana vaina. Man vajadzēja brāli pieskatīt. Vajadzēja palīdzēt Lūkam skaitīt viņa kartiņas ar futbolistu attēliem un spēlēt bērnišķīgās spēles kopā ar viņu. Neviens mani nekad netika vainojis - neviens, izņemot mani pašu. Es zināju patiesību. Tā bija mana vaina. Es biju atbildīgs.

- Mēs viņu esam zaudējuši, - audžutēvs sacīja.

Zaudējuši? Pazaudējuši? Pazaudēt var ko tādu, kas aizkritis aiz dīvāna vai izkritis no cauras kabatas; var pazaudēt ceļu vai laika izjutu. Nevar pazaudēt bērnu.

Izslauku miklumu no acīm un paskatos uz profesoru. Esmu visu laiku runājis. Kāpēc viņš mani pamudināja to darīt? Ko viņš zina par vainas apziņu? Viņam nav jāraugās uz to katru dienu, lūkojoties spogulī, nav jāpūlas to noskrāpēt nost no ādas kā bārdas rugājus, nav jāredz to atspoguļojamies mātes acīs. Es padarīju Dedžu par alkoholiķi. Viņa dzēra kopā ar savas bojāgājušās ģimenes un mirušā dēla rēgiem. Viņa dzēra, līdz viņai sāka trīcēt rokas un viņas pasaule pārvērtās tikai par iztrieptu lūpu krāsu uz glāzes malas. Alkoholiķu attiecības ar tuviem cilvēkiem nav tādas kā citiem -alkoholiķu tuvinieki ir ķīlnieki.

- Lūdzu, pārtrauciet, - es čukstu, vēlēdamies, lai Džo beidz šķirt albuma lapas.

Viņš aizver albumu. - Jūsu atmiņas zaudējums ir psihiskas traumas rezultāts.

- Mani sašāva.

- Skenējot smadzeņu struktūras, netika atrasti bojājumi vai asinsizplūdumi. Uz galvas ādas nebija nekādu traumas pazīmju. Jūs neesat zaudējis atmiņas, bet izslēdzis tās no apziņas. Es gribu zināt, kāpēc.

- Kopš Lūka nāves pagājis vairāk nekā četrdesmit gadu.

- Tomēr jūs par viņu domājat katru dienu. Jūs arvien vēl prātojat, vai būtu varējis viņu izglābt, gluži tāpat, kā gudrojat, vai būtu varējis izglābt Mikiju.

Es neatbildu. Gribu, lai viņš pārstāj runāt.

- Tas ir tikpat kā sapnī skatīties filmu, vai ne? Noskatīties līdz beigām un sākt atkal no sakuma, vēl un vēl...

- Nu ir diezgan.

- Jūs vēlētos braukt lejup pa ledaino nogāzi ar Lūku starp ceļiem. Jūs vēlaties cieši turēt viņu un atsperties ar kājām sniegā, lai ragaviņas apstātos laikus...

- Apklustiet! Nolādēts, apklustiet!

Esmu piecēlies kājās, nostājies Džo tieši priekšā un ar pirkstu mērķēju viņam starp acīm. Bārmenis pabāž roku zem letes, meklējot

tālruņa klausuli vai metāla cauruli.

Džo nav pat pakustējies. Jēziņ, tās tik ir aknas! Redzu viņa acīs atspoguļojamies savu izmisušo seju ar iekritušiem vaigiem. Dusmas izgaist. Uz galda sāk trinkšķēt mans mobilais tālrunis.

- Vai viss kārtībā? - jautā Alija. - Es dzirdēju, kas notika policijas iecirknī.

Man kāpj uz augšu rūgta žults. Beidzot izdodas pateikt: - Vai esat atradusi Reičelu?

- Nē, bet šķiet, ka esmu atradusi viņas mašīnu.

- Kur?

- Kāds ziņoja, ka tā ir pamesta. Aptuveni pirms divām nedēļām tā aizvilkta projām no Heiverstokhilas. Tagad tā atrodas neatļautās vietās atstāto mašīnu parkā Redžisrou-dā. Vai vēlaties, lai es to apskatu?

- Nē, braukšu turp pats.

Palūkojos pulkstenī. Ir gandrīz seši. Mašīnu parks ir atvērts visu diennakti. Protams, mašīnas tur neaizvelk tādēļ, lai gūtu lielākus ieņēmumus, nē - vienīgi tādēļ, lai nevietā atstātie transporta līdzekļi netraucētu satiksmi. Ja jūs tam ticat, tad jums varētu pārdot pat Londonas Taueru.

Pabeidzis dzert alu, paņemu savas mantas. Profesors, šķiet, grasās tikt no manis vaļā.

- Brauksiet arī jūs, - es saku. - Jūs varat vadīt mašīnu, tikai klusējiet, lūdzu.

DIVPADSMITĀ NODAĻA

Kemdenas mašīnu parks atgādina Otrā pasaules kara karagūstekņu nometni - žoga augšmalai piestiprināta dzeloņstieple, un teritoriju apgaismo prožektori. Koka sargbūdā sēž apsargs, uzlicis uz galda kājas nospodrinātos zābakos un starp ceļiem novietojis mazu televizoru. Pieklauvēju pie loga, un viņš zibenīgi pagriež galvu. Nolaidis kājas uz grīdas, viņš sarausta bikses. Apsargam ir bērnišķīgi apaļa seja un īsi, gaisā saslieti mati. Pie jostas viņam piekarināts steks ādas makstī.

- Es esmu policijas inspektors detektīvs Ruiss. Šeit atrodas automašīna, kas pirms divām nedēļām atvilkta šurp no kādas ielas Heiverstokhilā.

Viņš noskata mani no galvas līdz kājām. - Vai esat ieradies to aizvākt?

- Nē. Esmu šeit, lai mašīnu pārmeklētu.

Apsargs pamet acis uz profesoru, brīnīdamies, kāpēc viņam trīc kreisā roka. Mēs abi patiešām esam dīvains pāris.

- Neviens nav teicis, ka jūs ieradīsieties. Man bija jāzina. Vai jūs maksāsiet par mašīnas atvilkšanu?

- Mēs neņemsim mašīnu. Tikai apskatīsim to.

Apsargam aiz muguras kaut kas sakustas. Staipīdamies slejas kājās vācu aitu suns. Kad suns piecēlies, var redzēt, ka viņa augums ir vienā līmenī ar galdu. Suns ierūcas, un apsargs šņācošā balsī viņu apsauc.

- Neliekaties par viņu zinis. Viņš neko jums nedarīs.

- Parūpējieties gan par to.

Stāvvietā ir aptuveni simt mašīnu, katra novietota ar numuru apzīmētā vietā, kas reģistrēta žurnālā. Apsargs pēta žurnālu vairākas minūtes, līdz atrod Reičelas Renault.

Reģistrācijas žurnālā teikts, ka mašīna atrasta Lindhērst-roudā ar atslēgu aizdedzē un neaizslēgtām durvīm. Kāds nozadzis stereoiekārtu un vienu sēdekli.

Apsargs ved mūs pa stāvvietu, kas ar krāsas svītrām sadalīta taisnstūrainos laukumos.

Uz Reičelas mašīnas pārsega redzamas lietus lāses. Kad atveru durvis, gaisma neiedegas. Pastiepju roku un ieslēdzu apgaismojumu.

Priekšējā pasažiera sēdekļa nav. Tā vietā uz mašīnas grīdas atrodas tikai tumša, savīkstīta sega. Uzmanīgi paceļot segu, atrodu tajā ūdens pudeli, šokolādes tāfelītes un rokas periskopu.

- Acīmredzot kādam bijis jāguļ uz grīdas, lai viņš nebūtu redzams no ārpuses, - saka Džo.

- Jādomā, ka izpirkuma maksas piegādi vajadzēja veikt Reičelai.

Kopā ar viņu bijis vēl kāds cilvēks.

Mēs abi domājam vienu un to pašu - vai tas biju es? Kempbels nosauca mani par "atriebēju". Aleksejs teica - "policijas nebūs", tas nozīmē, ka policijas novērotāji nebija ne mašīnās, ne uz motocikliem, ne helikopteros.

- Ja es biju tas, kurš nogādāja izpirkuma maksu, par ko man vajadzēja būt pārliecinātam?

- Par to, ka viņa ir dzīva! - saka Džo.

- Ja, bet vel - kad es nesu izpirkuma maksu, par ko man vajadzēja būt drošam?

Džo parausta plecus. Es atbildu viņa vietā. - Par aizmuguri. Es būtu gribējis, lai kāds zina manu atrašanās vietu, kaut vai neatrodoties manā tuvumā. Un es būtu parūpējies, lai viņš nepazaudē mani.

-Kā?

- Ar raidītāju palīdzību. - Vienu es būtu ievietojis mašīnā, bet otru pievienojis izpirkumam.

Pēkšņi kā zibens no skaidrām debesīm man prātā iešaujas kāda doma. Tieši tā Aleksejs atrada mani pie cietuma. Un tieši tādēļ Kībels gribēja pārmeklēt māju. Vienā no briljantu sainīšiem jābūt raidītājam.

Alija!

Viens signāls, divi, trīs...

- Atbildi. Atbildi tūlīt! - Gaidu vairākas sekundes. Viņa neatbild zvanam.

Zvanu uz majas numuru. Paņem klausuli, Alija! Lūdzu!

- Hallo! - (Paldies Dievam!)

- Kur ir mans mētelis?

- Šeit.

- Paliec mājās! Aizslēdz durvis. Turies tālāk no logiem.

- Kas noticis?

- Lūdzu, Alija, dari, kā es saku. Pie briljantiem ir raidītājs. Tieši tāpēc Aleksejs mani atrada.

Pēkšņi mēs vairs neatrodamies blīvajā transporta plūsmā. Džo uzspiež uz gāzes pedāļa un met līkumus, braucot pa īsāko ceļu šķērsām pāri laukumiem garāžu priekšā un automašīnu stāvvietām. Dievs zina, kur viņš iemācījies tā braukt. Viņš ir vai nu īsts lietpratējs, vai pilnīgs amatieris, kas kuru katru brīdi var ietriekties kādā vitrīnā.

- Kādi briljanti? Par ko jūs runājat? - Džo iekliedzas.

- Klusējiet un brauciet.

Alija arvien vēl ir pie klausules.

- Varbūt es maldos par to raidītāju, - saku. - Nomierinieties.

Viņa jau sākusi plēst vaļā sainīšus. Dzirdu, ka viņa sadrupina putuplasta klucīšus. Es zinu, ko viņa atradis. Radio raidītājs var svērt mazāk par astoņdesmit gramiem, un tā baterija darbojas trīs, varbūt pat četras nedēļas. Uz manas virtuves grīdas atradās polistirola

drumstalas un plastmasas strēmeles. Es izurbināju polistirolu ar nazi.

- Atradu.

- Atvienojiet bateriju.

Džo kliedz: - Pie jums ir Alekseja Kuzneca briljanti! Vai jūs esat jucis?

Mašīna lielā ātrumā iegriežas Elbenistrītā, un Džo, strauji nobremzējis, iekļaujas transporta plūsmā. Tad viņš atkal uzspiež uz gāzes pedāļa, un mašīna gandrīz vai palēcas, raujoties uz priekšu.

Alija dzīvo noplukušā, nolaistā Haknijas rajonā šaurā ieliņā, kur atrodas melni apkvēpušas noliktavas un veikali ar aizrestotiem logiem. Viņa joprojām runā ar mani.

- Kur jūs esat?

- Pavisam tuvu. Vai gaismu izslēdzāt?

-Jā.

Fonā sadzirdu durvju zvanu.

- Vai jūs gaidāt kādu atnākam?

- Nē.

- Neejiet pie durvīm.

Paiet desmit... divdesmit... trīsdesmit sekundes. Tad atskan plīstoša stikla troksnis.

- Kāds nupat izsita durvju stiklu, - Alija saka aiz bailēm aizsmakušā balsī. Dzīvoklī skaļi gaudo trauksmes signāls.

- Vai jums ir ierocis?

-Jā.

- Atdodiet viņiem briljantus, Alija. Neriskējiet.

- Jā, ser. Nu es vairs nevaru runāt. Pasteidzieties!

Tālrunis apklust.

Dažas turpmākās minūtes man šķiet tik bezgala garas kā vēl nekad. Džo spiež gāzes pedāli grīdā, asi bremzē pagriezienos un brauc pāri krustojumiem, neliekoties zinis par sarkano gaismu luksoforā. Mezdams likumus pa ielas pretējo pusi, viņš apdzen trīs autobusus un piespiež pretimbraucošās mašīnas pavirzīties malā un dot mums ceļu.

Džo zibenīgi pagriež stūri, un mašīna lielā ātrumā, pa pusei slīdēdama, apmet līkumu. Inerces spēks mani sviež pret durvīm, un tālrunis atsitas pret ausi. Es zvanu policijai, lai pavēstītu, ka policistei draud briesmas.

- Tas ir tur tālāk... kreisajā pusē.

Ielas abās pusēs rindojas terasveida mājas. Spuldžu gaismā viss šķiet dzeltens, ari māju sienas ar oļainu apmetumu un logu plānie aizkari.

Alijas māja tepat vien ir. Signalizācijas iekārta aizvien vēl gaudo. Mašīna apstājas, un es klibodams pusskriešiem dodos uz māju. Džo kliedz, lai nebrāžos pa kaklu pa galvu.

Tumši rēgojas pretī vaļējās ārdurvis. Ar muguru atspiedies pret

ārsienu, pametu skatienu iekšā. Varu saredzēt gaiteni un kāpnes uz augšstāvu. Sāniski lavos iekšā, ļaujot acīm aprast ar tumsu.

Es jau reiz esmu bijis Alijas mājā - pirms vairākiem gadiem. Mēs sēdējām jumta dārzā, dzērām alu un pūtinājām kājas. Mūs appludināja saulrieta zeltainā gaisma, un es domāju, ka Londona varbūt tomēr ir jaunā Bābele. Tad uzkrita tumsa, un šī doma izgaisa.

Tūlīt pa kreisi ir dzīvojamā istaba, bet tālāk pa gaiteni - ēdamistaba. Virtuve atrodas pašā galā. Redzu logu, pa kuru iekšā spīd mēness, bet nemanu nevienu nodevīgu siluetu.

Mani plosa ļauna, trauksmaina nojauta. Ar pirkstiem taustu sienu, meklējot kontroles paneli. Signalizācijas iekārta noteikti ir saistīta ar kopējo elektrības pievadu, un tai ir divpadsmit voltu rezerves baterija ar drošības slēdzi.

Džo uzliek roku man uz pleca un gandrīz pakrīt, paklupis pret spieķi. Kliedzu, lai mani varētu sadzirdēt, un lieku viņam iziet ārā, sameklēt trauksmes ierīci un noraut to no sienas.

- Ar ko?

- Lieciet lietā iztēli.

Džo nozūd, bet es pārmeklēju virtuvi un dzīvojamo istabu. Ārpusē ielu apgaismo spuldze, un redzu, ka Džo nāk šurp, roka turēdams lauzni. Pakāpies uz ķieģeļu sienas, viņš atvēzējas ar lauzni un triec to pret trauksmes ierīci - vienreiz, tad vēl divas reizes. Pēkšņi trauksmes signāls apklust. Klusums šķiet apdullinošs, it kā spēji būtu krities gaisa spiediens.

Kāpju augšā un nokļūstu uz kāpņu laukumiņa. Par spīti manai nepatikai pret šaujamieročiem, vēlos, kaut man tagad būtu ierocis. Mana pistole vai nu guļ upes dibenā, vai arī ir iztirgota melnajā tirgū.

Nonācis pie tuvākās istabas durvīm, apstājos un ieklausos. Dzirdu tikai savus sirdspukstus. Tad saklausu vēl citu skaņu - kāds elpo. Piespiežu ausi pie durvīm un gaidu, cenzdamies sadzirdēt elpošanu skaidrāk.

Paceļu spieķi, nospiežu ar to durvju rokturi un atgrūžu durvis vaļā. Istaba ir vēl tumšāka nekā dziļā krēsla man aiz muguras.

Stāvu un gaidu.

Dzirdu metālisku skaņu... nodreb atsperes, it kā uz tām kāds balstītos. Pastiepju roku un ieslēdzu gaismu. Gultā tup Alija un ar MP5 A2 karabīni mērķē tieši man krūtīs.

Raugāmies viens otram acis. Viņa pamirkšķina un lēni izelpo. - Par laimi es jūs nenošāvu.

- Biju nodrošinājies.

Paveru kreklu un parādu ložu necaurlaidīgo vesti.

Profesors iešļūk krēslā, ar rokām cieši satvēris paroces. Dažas pēdējās minūtes prasījušas viņam pārāk daudz spēka. Alija ielej glāzē ūdeni. Džo paņem glāzi ar labo - veselo roku.

- Kur jūs iemācījāties tā braukt?

- Silverstounā, - viņš atbild. - Koledžas ballītē laimēju bezmaksas kursus sacīkšu braukšanā.

- Maikls Šūmahers būtu zaļš aiz skaudības.

Alija ir aizbarikādējusi ārdurvis un izstaigā istabas, pārbaudot, vai kaut kas ir pazudis. Iebrucējs iedarbinājis trauksmes signālu un aizbēdzis.

- Vai jūs kādu redzējāt?

- Nē.

- Kur ir briljanti?

Alija atver kumodi. - Es tos noliku tur, kur ikviena meitene mēdz paslēpt personīgas lietiņas - zem apakšveļas.

Viņa izvelk četrus samta maciņus, atver vienu vaļā, un briljanti caur viņas pirkstiem izbirst uz gultas pārklāja. Ja kaut kas reti sastopams un skaists ir pārpilnībā, var gadīties, ka tas vairs nešķiet kaut kas īpašs. Taču ar briljantiem tā nav. Raugoties uz tiem, allaž aizraujas elpa.

Dzirdu, ka tuvojas policijas mašīnas ar sirēnām. Alija iet lejā sagaidīt policistus. Nedomāju, ka iebrucējs atstājis fiziskas dabas pierādījumus, tomēr mums vajadzēs sniegt liecības un meklēt pirkstu nospiedumus. Džo joprojām nesaprot, kā izpirkuma maksa nonākusi pie Alijas. Izstāstu viņam visu no sākuma - par veļas skapi un plastmasas strēmelēm uz manas virtuves grīdas.

Apbrīnoju Džo savaldību un spēju koncentrēties. Viņš nav ne izbijies, ne dusmīgs, bet sēž uz Alijas gultas un pēta iesaiņojuma atliekas - spilgti oranžo plastmasu, balto putuplastu un izolācijas lenti. Raidītājs ir sērkociņu kārbiņas lielumā, ar diviem vadiņiem tam pievienota mazāka baterija.

- Kāpēc tie bija tā iesaiņoti?

- Šķiet, ūdenī tiem vajadzēja peldēt.

- Tātad jūs aiznesāt briljantus uz upi.

- Es nezinu. Šāda tipa ierīce ik pēc desmit sekundēm raida signālu, ko saņem uztvērējs. Atšķirībā no satelītierīces izsekošanai šī raidītāja diapazons ir ierobežots - aptuveni trīs jūdzes pilsētā un sešas lauku apvidū.

- Cik precīzi tas var noteikt objekta atrašanās vietu?

- Piecdesmit jardu robežās.

ja Reičelas uzdevums bijis nogādāt izpirkuma maksu un es viņu būtu pavadījis, tad noteikti būtu uzdevis kādam, lai seko mums un uztver signālus. Aleksejs no šī darījuma varēja iegūt visvairāk. Tie bija viņa briljanti, tā bija viņa meita.

Džo svārsta raidītāju rokās. - Kā izpirkums nokļuva jūsu skapī? Acīmredzot kaut kas nogāja greizi.

- Varbūt to pastāstīsiet jūs? Mani taču sašāva.

- Tomēr padomājiet. Slimnīcā jūs bijāt divas nedēļas. Ja Aleksejs būtu zinājis, ka pie jums ir briljanti, viņš varēja tos paņemt jebkurā laikā. Taču viņš nogaidīja.

- Varbūt viņš gribēja, lai vispirms tos atrod kāds cits -iespējams, Kībels.

Tikko esmu to izteicis, tūlīt pat cenšos šo domu atvairīt. Es neticu sazvērestību teorijām, un man pret Kībelu nav iebilstams nekas, izņemot viņa uzdevumu izspiegot kolēģus, taču kāds viņam ir pateicis par briljantiem. Droši vien Aleksejs. Vai viņi darbojas kopā, vai arī izmanto viens otru?

Profesors joprojām pēta iesaiņojumu, it kā cenzdamies aprēķināt sainīšu lielumu.

- Ko mēs tagad darīsim? - jautā Alija, atkal uzkāpusi augšstāvā.

- Liksim lietā šo. - Pametu viņai raidītāju.

Viņa smaida. Mēs abi dziedam vienu dziesmu. - Vai jums prātā starppilsētu ekspresis?

- Nē, tas brauc pārāk ātri. - Paskatos pulksteni. - Tieši pašlaik Vepingā sāk darboties iespiedmašīnas. Kravas automašīnas vedīs preses izdevumus arī līdz Kornvolai.

Bon voyage!

TRĪSPADSMITĀ NODAĻA

Pa aizsvidušo jumta logu rit ūdens lāses, veidojot vara-vīkšņainus rakstus. Kas šodien par dienu? Ceturtdiena. Nē, piektdiena. Guļot gultā, klausos, kā rūc kravas mašīnas, dārdina pneimatiskie urbji un strādnieki kliedz cits uz citu. Tas ir Londonas rītausmas koris.

Iepriekšējā vakarā ļāvu, lai Alija atved mani šurp, uz savu vecāku māju Milvolā, lai gan šī ideja man nepatika itin nemaz. Taču pēc visa notikušā mēs viņas dzīvoklī nevarējām palikt.

Kad ieradāmies, Alijas vecāki jau bija iemiguši, un pārgurums arī mani drīz vien piespieda likties gultā. Alija man ierādīja brīvu istabu un gultas galā nolika tīru dvieli un ziepju gabaliņu gluži kā viesnīcā.

Agrāk šī droši vien bijusi Alijas istaba. Grāmatu plauktos un uz grāmatu skapjiem sarindots neskaitāmi daudz ziloņu figūriņu, sākot ar sīkiem stikla zilonlšiem un beidzot ar lielu, spalvainu mamutu, kas sargā gultas galā novietoto koka lādi.

Pie durvīm klusi klauvē. - Atnesu jums tēju, - saka Alija, ar gūžu atverot vaļā durvis. - Turklāt vajag pārsiet jūsu kāju.

Viņai mugurā rīta tērps, ko apņem apdilusi josta. Uz tērpa kabatas izšūts zilonis. Alijas kailās pēdas mazliet izvērstas uz āru, tāpēc apakšstilbu novietojums atgādina pingvīnu, un šis salīdzinājums šķiet dīvains, jo viņa kustas tik graciozi.

- Kā jūs gulējāt?

- Lieliski.

Viņa zina, ka es meloju. Apsēdusies blakus, Alija saliek uz gultas grieznes, pārsienamo materiālu un ķirurģisko leikoplastu. Turpmākās piecpadsmit minūtes es noraugos, kā viņa ņem nost veco pārsēju no mana augšstilba un uzliek jaunu.

- Tās šuves gandrīz vai nāk ārā.

- Kur jūs iemācījāties sniegt pirmo palīdzību?

- Man ir četri brāļi.

- Es domāju, ka indiešu zēni ir ļoti miermīlīgi.

- Viņi neuzsāk kautiņus.

Alija nogriež pēdējo leikoplasta strēmeli un apņem ar to manu kāju. - Vai šodien sāpēja?

- Ne pārāk stipri.

Viņa grib jautāt par morfīnu, bet pārdomā. Kad Alija noliecas, lai paņemtu grieznes, viņas rītatērps paveras, un zem T krekliņa es pamanu viņas krūtis. Krūšu galiņi ir tumši un smaili. Jūtos vainīgs un novēršos.

- Ko jūs domājat darīt ar briljantiem? - Alija jautā.

- Jānoslēpj kādā drošā vietā. - Aplaižu acis visapkārt istabai. -

Šķiet, jums patīk ziloņi.

Alija kautrīgi pasmaida. - Tie nes veiksmi. Tāpēc viņu snuķi ir saslieti augšup.

- Un kā tad tas? - Norādu uz spalvaino mamutu, kura snuķis ir nolaists uz leju.

- To man senāk uzdāvināja draugs, kurš nu ir izgaisis, tāpat kā mamuti.

Alija paceļ no grīdas veco pārsēju un sakārto mežģīņu sedziņu uz naktsgaldiņa. - Šorīt man zvanīja par Reičelu Kār-

lailu. - Viņa brītiņu klusē, un manī saplivina spārnus cerība. - Viņa pārcietusi nervu sabrukumu. Naktssargs atradis viņu sēžam zagtā mašīnā Kilbernā, kādā pamestā laukumā.

- Kad viņa atrasta?

- Tajā rītā, kad jūs izvilka no upes. Policija aizvedusi viņu uz Royal Free slimnīcu 1 lemstedā.

Tas nav prieks, ko izjūtu, bet drīzāk gan atvieglojums. Līdz pat šim brīdim esmu centies nedomāt par cilvēkiem, kuri varēja atrasties motorlaivā. Tas bija jo grūtāk, jo ilgāk nebija zināms, kur atrodas Rcičela.

- Vai viņa ir nopratināta?

- Nē. Neviens no policijas ar viņu vispār nav runājis.

Tas ir Kempbela pirksts. Viņš negrasās izmeklēt neko, kas

saistīts ar Mikiju Kārlailu, jo baidās no tā, kur varētu novest izpēte. Ja izmeklēšana nemaz netiek uzsākta, to nevar nosaukt par slēpšanu. Noliegšana ir veids, kā aizsargājas gļēvuļi.

- Viņi pārmeklēja Reičelas dzīvokli un automātiskajā atbildētājā atrada jūsu ierunātās ziņas. Atrada arī jūsu apģērbu. Viņi negrib, lai jūs tiekaties ar Reičelu - tagad, kad drīz vien gaidāma I lovarda apelācija.

- Kur Reičela ir pašreiz?

- Viņa izrakstīta no slimnīcas pirms desmit dienām.

To Alijai droši vien pastāstījis kāds detektīvs, kas labi pazīst Kempbelu un strādājis lietas sākotnējā izmeklēšanā. Šķiet, "Jauniņais" - Deivs Kings, kuram allaž patikusi Alija. Mēs viņu dēvējām par "Jauniņo" tāpēc, ka smago noziegumu izmeklēšanas grupā viņš bija pats jaunākais, bet kopš tā laika pagājuši jau astoņi gadi.

- Kā klajas jūsu draugam?

Alija saviebjas. - Tas uz jums neattiecas.

- Deivs ir labs puisis. Izskatās ļoti spēcīgs. Manuprāt, viņš daudz trenējas.

Alija neatbild.

- Nav pārāk atjautīgs, bet ir redzēti daudz sliktāki.

- Ser, man viņš nav gluži piemērots.

- Kāpēc tā?

- Pirmkārt, viņa kājas ir tievākas par manējām. Ja viņam nav pa augumam manas bikses, tad viņš tajās iekšā netiks.

Alijas vaibsti ir pilnīgi neizteiksmīgi vismaz piecpadsmit sekundes. Nabaga Deivs. Viņai ir pārāk asa mēle.

Nokāpis lejā, es virtuvē sastopu Alijas māti. Augumā viņa nepārsniedz piecas pēdas un savā spilgti zaļajā sari līdzinās Ziemassvētku eglītes rotai.

- Labrīt, inspektor, esiet sveicināts mūsu mājā. Ceru, ka gulējāt labi. - Viņas tumšās acis smaida, un par spīti akcentam vārdus viņa izrunā tik centīgi, it ka es būtu ievērojama persona. Viņa mani pat nepazīst.

- Paldies, gulēju labi.

- Esmu pagatavojusi jums brokastis.

- Parasti es brokastoju ap lenča laiku.

Viņas vilšanās pilnais skatiens liek man nožēlot teikto. Tomēr viņa nešķiet satraukusies, bet nokopj galdu pēc dēlu brokastīm. Alijas brāļi aizvien vēl dzīvo vecāku mājās. Diviem pieder automašīnu remonta darbnīca Mailendā, viens strādā par grāmatvedi, bet vēl viens mācās universitātē.

Var dzirdēt, ka mājas mugurējās puses tualetē nošalc ūdens, un pēc brītiņa parādās Alijas tēvs, ģērbies britu dzelzceļa formas tērpā. Viņam ir iesirma bārda, un viņš valkā gaiši zilu turbānu. Paspiežot man roku, viņš viegli pieliec galvu.

- Esiet sveicināts, inspektor.

Parādās Alija, ģērbusies džinsos un sporta svīterī. Tēvs jūtas sarūgtināts, bet neko nesaka.

- Tagad mēs visi esam briti, babba, - viņa saka, skūpstot tēva pieri.

- Jā - ārpusē, - viņš atbild. - Taču šajā mājā tu joprojām esi mana meita. Jau tas vien ir nelāgi, ka tu nogriezi matus.

Kad Alija apciemo vecākus, viņai būtu jāvalkā sari. Reiz es redzēju Aliju, kad viņa bija tērpusies oranža un zaļa zīda sari un izskatījās kautra un skaista. Toreiz viņa devās uz māsīcas kāzām. Es izjutu savādu skaudību. Viņa nebija iesprostota starp divām kultūrām, bet šķita aptvērusi tās abas.

- Pateicos, ka ļāvāt man te palikt, - saku, mēģinādams mainīt tematu.

Misters Barba šūpo galvu. - Viss ir gluži pareizi, inspektor. Meita man visu izskaidroja...

Es tomēr par to šaubos.

- Jūs esat laipni aicināts. Sēdieties. Ēdiet. Man jāatvainojas, ka dodos projām.

No virtuves soliņa viņš paņem kārbiņu ar sagatavoto lenču un termosu. Misis Barba pavada viņu līdz ārdurvīm un noskūpsta uz

vaiga. No tējkannas svilpjot sāk plūst tvaiks, un Alija gatavo tēju.

- Jums jābūt iecietīgam pret maniem vecākiem, - viņa saka. - Un man jūs jābndina par jautājumiem.

- Par jautājumiem?

- Mana māte ir ļoti ziņkārīga.

No gaiteņa atskan balss. - Es to dzirdēju.

- Viņai ir tāda dzirde kā pelei, - čukst Alija.

- Arī to es dzirdēju. - Misis Barba atkal parādās virtuvē. - Esmu pārliecināta, ka par savu māti jūs tā nerunājat, inspektor.

Man iedzeļ vainas izjūta. - Viņa dzīvo veco ļaužu namā.

- Esmu pārliecināta, ka tur ir ļoti labi apstākļi.

Vai viņa grib teikt, ka tas dārgi maksā?

Misis Barba apņem roku meitai ap vidukli. - Tikai tāpēc vien, ka reizi nedēļā eju uzpost meitas māju, viņa domā, ka izspiegoju viņu.

- Man tevi nevajag tādēļ, lai tu tīrītu manu māju.

- Ak tā? Ja tu esi karaliene un arī es esmu karaliene, kurš nesīs ūdeni?

Alija izvalba acis. Misis Barba jautā man: - Vai jums ir bērni, inspektor?

- Divi.

- Jūs esat šķīries, vai ne?

- Divas reizes. Tagad izmēģinu laimi trešo reizi.

- Cik bēdīgi. Vai jums pietrūkst sievas?

- Jā, bet ceru, ka šoreiz veiksies labāk.

Viņa nepasmaida par joku. Nolikusi man priekšā tasi ar tikko pagatavoto tēju, viņa jautā: - Kāpēc jums laulībā neveicas?

Alijas sejā parādās šausmu pilna izteiksme. - Tā taču nedrīkst jautāt, māmiņ!

- Tas nekas, - es saku. - Tikai atbildēt gan es neprotu.

- Kāpēc nē? Meita apgalvo, ka jūs esot ļoti gudrs.

- Tikai ne sirdslietās.

- Mīlēt sievu taču nav grūti.

- Es spēju mīlēt, tikai nespēju viņu paturēt.

Pats neapjauzdams, kā tas iznācis, stāstu Alijas mātei, ka mana pirmā sieva Lora nomira no krūts vēža trīsdesmit astoņu gadu vecumā, un otrā sieva Džesija pameta mani, kad saprata, ka laulība nav tas pats, kas nedēļas nogales izprieca. Tagad viņa ir Argentīnā, uzņem dokumentālu filmu par polo spēlētājiem un droši vien salaiž ar kādu no viņiem. Un mana pašreizējā sieva Miranda sakravāja mantas tāpēc, ka darbā es pavadīju daudz vairāk laika nekā mājās. Izklausās pēc ziepju operas.

Misis Barba uztver skumjas manā balsī, kad runāju par Loru. Ja Lora būtu bijusi mana mīļotā jau kopš pašas bērnības, tad mēs būtu pavadījuši kopā vairāk nekā tos piecpadsmit gadus. Mēs bijām

pelnījuši vairāk. Viņa bija pelnījusi vairāk.

Man atraisās mēle, un drīz vien stāstu misis Barbai par dvīņiem: par Klēru, kas dejo Ņujorkā, un ik reizi, kad redzu viņas izkropļotos kāju pirkstus, man gribas apcietināt visu Ņujorkas baleta administrāciju; par Maiklu, kurš strādā uz čārtera jahtām Kārību jūrā un no kura jau sen neesmu saņēmis nevienu ziņu.

- Jūs reti tiekaties ar viņiem.

- Jā.

Misis Barba šūpo galvu, un es gaidu lekciju par vecāku atbildību. Taču viņa ielej manā tasē nākamo tējas porciju un sāk stāstīt par saviem bērniem un savu ticību. Viņa nedomā, ka starp dažādām rasēm, dzimumiem un reliģijām pastāv nopietnas atšķirības. Cilvēciskās būtnes visur ir vienādas, izņemot dažas valstis, kur dzīvība netiek turēta lielā vērtē un ļauta vaļa naidam.

Kad esam izgājuši no mājas, Alija atvainojas par mātes runām.

- Manuprāt, viņa ir ļoti jauka.

- Mani viņa var nokaitināt līdz neprātam.

- Varbūt mainīsimies - vai gribat?

Kopš vakardienas mēs braucam ar citu mašīnu. Alija aizņēmusies to no brāļa. Zinu, ka tas viņai mācīts - nekad ne-lietot vienu un to pašu mašīnu un nebraukt pa vienu un to pašu ceļu divas dienas pēc kārtas. Cilvēkiem tas tiek mācīts gadiem ilgi. Nezinu, kas ar viņiem notiek pēc tam. Vai viņi sāk baidīties no visas pasaules, tāpat kā Mikija Kārlaila?

Virzoties cauri transporta plūsmai pa Edžvērroudu uz ziemeļu pusi, jūtu cerīgas gaidas. Šodien varētu beigties nenoteiktība. Kad atradīšu Reičelu, viņa man pastāstīs, kas noticis. Varbūt es neatcerēšos, bet zināšu.

Šķērsojam dzelzceļa tiltu un iegriežamies rūpnieciskā rajonā, kur atrodas automašīnu remonta darbnīcas, detaļu

tirgotavas un mašīnbūves darbnīcas. Aiz kādas kafejnīcas atkritumos knābājas baloži.

Iela izbeidzas, un mēs atrodamies tukšā laukumā, kas pie-drazāts ar sarūsējušām tvertnēm, skursteņu cilindru lauskām, žoga stabiem un salauztām stalažām. Pāri nezālēm slejas pamests saldējamais skapis, kura sānos redzami akmeņu iedauzīti robi.

- Te atrada Reičelu. Viņa sēdēja zagtas automašīnas pasažiera sēdeklī, - saka Alija, pētot kartogrāfijas pārvaldes izdoto karti, kas atrodas viņai uz ceļiem. - Iepriekšējā vakarā ziņots par mašīnas pazušanu no daudzstāvu autostāvvietas Soho.

Debesis noskaidrojušās, spožā saule atspoguļojas peļķēs. Izkāpis no mašīnas, pa nelīdzeno laukumu uzmanīgi soļoju uz saldējamā skapja pusi. Attālums līdz tuvākajai fabrikai vai noliktavai ir vismaz piecdesmit jardi. Londonā ir milzum daudz šādu vietu. Cilvēki

iedomājas, ka tik blīvi apdzīvotā pilsētā tiek izmantota katra brīva zemes pēda, bet faktiski te ir tūkstošiem tukšu noliktavu, neapbūvētu kvartālu un ar gružiem piemētātu laukumu.

Nezinu, ko esmu cerējis atrast. Atbildes. Lieciniekus. Kaut ko pazīstamu. Ikviens atstāj kaut kādas pēdas. Smieklīgi, bet es nespēju skatīties uz tukšo zemes laukumu, nedomājot, ko visu te varētu audzēt. Atrodos pašā vidū milzīgai pilsētai un domāju par miežiem un rapsi.

- Kāpēc es šo vietu neatceros?

- Varbūt jūs šeit nemaz neesat bijis, - saka Alija. - Savu mašīnu Reičela bija pametusi trīs jūdžu attālumā no šejienes.

- Varbūt es viņai sekoju.

-Kā?

- Nezinu.

Laipojot starp nezālēm un akmeņiem, Alija iet man pa priekšu, līdz nonākam pie stiepļu žoga. Aiz tā atrodas

dzelzceļa sliedes - tā ir Beikerlo līnija. Drebinot zemi, garām aizdārdina vilciens.

Pie žoga pagriežamies pa kreisi un nonākam pie gājēju tiltiņa, kas ved pāri sliedēm. Ziemeļu pusē var pamanīt Kil-bernas stacijas platformas. Gar divvirziena sliedēm aug nezāles, un novadgrāvjos samestas drazas.

Šeit ir izdevīgi nomest izpirkumu. Te ir kluss Noliktavās un fabrikās naktī neviena nav. Gan uz dienvidiem, gan uz ziemeļiem ved lielas šosejas. Dzelzceļa līnija stiepjas aus-trumu - rietumu virzienā. Pietiek ar desmit minūšu ilgu braucienu, lai nokļūtu vairāku jūdžu attālumā no šejienes.

- Jums jādabū incidentu reģistrs no vietējās policijas iecirkņiem, - saku Alijai. - Es gribu zināt visu, kas tajā naktī noticis divu jūdžu rādiusā no šejienes - laupīšanas un vardarbības gadījumi, sodi par mašīnu neatļautu stāvēšanu, sadauzītas ielu apgaismes spuldzes... visu, ko var atrast.

- Ko jūs meklējat?

- Kad atradīšu, tad pateikšu.

Royal Free slimnīca Hemstedā atrodas nepilnas pusjūdzes attālumā no vietas, kur tika pamesta Reičelas mašīna, un trīs jūdžu attālumā no vietas, kur atrada viņu pašu. Alija gaida ārpusē, bet es eju iekšā pa galvenajām durvīm.

Reģistratore ir sieviete piektajā gadu desmitā ar rudiem matiem, kas cieši apsprausti ap galvu. Varbūt viņa ir medicīnas māsa, tomēr to grūti pateikt, jo formas tērpu viņa nevalkā.

- Esmu detektīvs - inspektors Ruiss. Man vajadzīga informācija par sievieti, kura šeit ārstējās pirms divām nedēļām. - Ievēroju pie tērpa piestiprināto birku un piebilstu: - Ļoti pateicos, Džoana.

Viņa izslējās un pieskaras matiem.

- Tās sievietes vārds ir Reičela Kārlaila. Viņu atveda policija.

Džoana atspiedusies uz elkoņiem un raugās mani.

- Varbūt jūs varētu pameklēt ziņas datorā, - es ierosinu.

Viegli pietvīkdama, viņa palūkojas uz klaviatūru. - Diemžēl misis Kārlailas slimnīcā vairs nav.

- Kāpēc viņu hospitalizēja?

- Diemžēl šo informāciju es nedrīkstu izpaust.

- Kad viņa izrakstījās?

- Pagaidiet... Divdesmit devītajā septembrī.

- Vai zināt, kurp viņa devās?

- Nu, adrese te ir minēta... Es gan neesmu pārliecināta...

Es zinu, ko viņa grib teikt. Viņa grib redzēt dienesta apliecību vai vēstuli no oficiālas iestādes. Dienesta žetona man vairs nav.

Tad pamanu, ka viņa cieši raugās uz manām rokām, sevišķi uz manu čigānu gredzenu. Tas ir četrpadsmit karātu zelta gredzens ar šampanieša krāsas briljantu. Dedža teica, ka tas piederējis manam vectēvam, lai gan es nesaprotu, kā viņa to zina un kā viņai izdevies to paturēt, atrodoties Auš-vicas nometnē.

Cilvēku attieksme pret čigāniem ir aizspriedumaina. Mana māte to mēdza izmantot. Skolas sarīkojumos un vietējos svētkos viņa uzstādīja galdiņu, apklāja to ar drānu un zīlēja taro kārtīs, par dažām mārciņām pareģojot nākotni. Viņa to darīja arī privāti - kotedžas viesistabā, kur aizkari bija nolaisti un gaisā vēdīja smaržnujiņu dvaka.

- Mirušie atgriežas caur bērniem, - Dedža mēdza teikt. - Tie zog viņu dvēseles.

Mani nekad nav iespaidojušas tās blēņu runas, ka čigāni var uzlikt lāstu un pareģot nākotni, bet reizēm, intervējot aizdomās turamo, esmu ievērojis, ka tas piepeši satraucas, ieraugot manu gredzenu, un viņa skatiens kļūst tieši tāds pats kā pašreiz Džoanai.

Viņa paskatās uz manu kreiso roku, kurai trūkst pirksta.

- Tam trāpīja lode, - saku, paceļot roku un rādot viņai. - Dažreiz man šķiet, ka pirksts arvien vēl ir klāt. Tas niez. Jūs gribējāt pateikt adresi.

Viņa viegli nodrebinās. - Šķiet, viņu no slimnīcas paņēma tēvs. Sers Duglass Kārlails.

- Adresi varat neteikt. Es zinu, kur viņš dzīvo.

Sers Duglass Kārlails ir pensionēts baņķieris un Skotijas karaļa Roberta Brūsa pēcnācējs. Es intervēju seru Duglasu sākotnējās izmeklēšanas laikā, un nevar teikt, ka viņam tas sevišķi patika. Reičelai viņš uzmanību neveltīja tikpat kā nemaz. Pēdējo vienpadsmit gadu laikā viņi netika pat sarunājušies - kopš tā laika, kad viņa izstājās no universitātes, pieslejas kreisajiem politiķiem un atteicās no tēva, tāpēc ka viņš bija bagāts un titulēts.

Reičela darīja, ko vien varēja, lai kaitinātu tēvu - dažas stundas dienā viņa darbojās bezpajumtnieku patversmēs, mājokļu celtniecības kooperatīvos un vides aizsardzības grupās, glābjot pasauli vienā paņēmienā. Tomēr īsts dunča dūriens tēvam bija Reičelas precības ar Alekseju Kuznecu, ārzemnieku un puķu pārdevēju.

Mani pārsteidza sera Duglasa aukstasinība un pacietība. Viņš bija nesatricināmi pārliecināts, ka pienāks diena, kad Reičela atgriezīsies pie viņa. Tagad šķita, ka viņam bijusi taisnība.

Novietojot mašīnu laukumā pie lielās mājas Henlijā, es rai-zīgi aplūkoju sevi sānskata spogulī. Titulētu cilvēku sabiedrībā es jūtos neērti. Es nekad nespētu kļūt par šķiru cīnītāju. Pašā dārza vidū ir liela, balta strūklaka, no kuras radiālā virzienā uz visām pusēm starp puķu dobēm un zālāja laukumiem stiepjas celiņi.

Ārpus mājas dzirdu smieklus un bumbiņas mīkstos atsitienus pret raketi. Ik pa brītiņam atskan neapvaldīti sajūs-

mas saucieni un izmisuma pilni vaidi. Vai nu tur spēlē teni-su, vai ari atskaņo ierakstu no kādas sešdesmito gadu pornogrāfiskās filmas.

Tenisa kortu aizslēpj ar efejām apaudzis žogs. Mēs ejam pa taku un nonākam pie pagodas, kas atrodas līdzās kortiem un kur uz galda saliktas paplātes ar vēsiem dzērieniem. Tenisu spēlē divi pāri. Vīrieši ir manos gados, viņi lepojas ar skaistu iedegumu un muskuļainiem delmiem. Sievietes ir jaunākas un glītākas, ģērbušās minisvārkos un īsos krekliņos, kas atsedz plakanos vēderus.

Sers Duglass grasās servēt. Viņa bargie vaibsti un ērgļa deguns piešķir spēlei īsti nopietnu gaisotni.

- Kā varu palīdzēt? - viņš jautā, aizkaitināts par traucējumu. Piepeši viņš pazīst mani.

- Piedodiet, ka traucēju, ser Duglas. Es meklēju Reičelu.

Viņš dusmīgi triec bumbiņu pret sānu žogu. - Es šobrīd

patiešām nevaru ar to nodarboties.

- Tas ir svarīgi.

Viņš negribīgi atstāj laukumu kopā ar spēles partneri, kura aizspraucas man garām un sniedzas pēc siltas jakas. Ar dvieli viņa susina seju un kaklu. Ļoti slaidu kaklu. Esmu lasījis par sera Duglasa šķiršanos no Reičelas mātes.

- Tā ir Šarlote, - viņš saka.

Sieviete starojoši smaida. - Varat mani saukt par Totiju. Tā mani sauc visi. Es vienmēr esmu bijusi Totija.

To var redzēt.

Sers Duglass ar roku pamāj uz korta tālāko galu. - Tie ir mūsu draugi. - Viņš uzsauc tiem: - Jūs varētu iet un saposties lenčam. Tiksimies mājā.

Pāris pamāj pretī.

Sers Duglass izskatās vēl sportiskāks nekā agrāk, viņa iedegums ir

tik tumšs kā jūrasbraucējiem vai Austrālijas pamatiedzīvotājiem. Šķiet, saules brūnums iesūcies viņa ādā līdz pat muskuļiem.

- Vai Reičela ir šeit?

- Kāpēc jūs tā domājat? - Viņš pārbauda mani.

- Pirms desmit dienām jūs viņu izņēmāt no slimnīcas.

Viņš atvēzējas ar raketi it kā sitienam. - Nezinu, inspektor, vai jūs atceraties, ka meita mani nekad nav sevišķi ieredzējusi. Viņa uzskata, ka valdošās aprindas ir sava veida kriminmāla apvienība, tāda kā mafija, un es esmu tās krusttēvs. Viņa neuzticas tituliem, privilēģijām vai izglītībai, par kuru es esmu maksājis. Meita domā, ka cienījama ir vienīgi nabadzība, un viņa tic populārajam mītam, ka strādnieku šķiru veido tikai krietni ļaudis, kuri grūti strādā, ir dievbijīgi un ar skaidru saprātu. Taču aristokrātiska izcelsme ir lāsts.

- Kur viņa ir?

Viņš iedzer malku limonādes un paskatās uz Totiju. Kāpēc man rodas nojauta, ka viņš grasās man pūst miglu acīs?

- Varbūt tev vajadzētu iet iekšā, mīļā, - viņš saka. - Saki Tomasam, lai viņš visu nokārto.

Tomass ir namzinis.

Totija nostājas un izstaipa garās kājas. Viņa aši noskūpsta seru Duglasu uz vaiga. - Neļauj, lai tas tevi satrauc, dārgais.

Sers Duglass ar roku norāda uz krēsliem, aicinot mūs ar Aliju apsēsties.

- Vai zināt, kas tēvam ir pats grūtākais, inspektor? Censties palīdzēt bērniem, lai viņi nepieļauj tādas pašas kļūdas kā mēs. Mēs vēlamies viņus vadīt. Vēlamies, lai viņi pieņem noteiktus lēmumus, lai apprecas ar cilvēkiem, kurus esam viņiem paredzējuši, lai tic tam, kam ticam mēs paši, taču mēs to nespējam panākt. Viņi izlemj paši pēc sava prāta. Mana meita izvēlējās apprecēt gangsteri un psihopātu. Zinu, daļēji viņa to darīja tādēļ, lai sodītu mani. Es zināju, kas par cilvēku ir Aleksejs Kuznecs. Tas viņam ir asinīs. Kāds tēvs, tāds dēls.

Sers Duglass atkal izdara asu vēzienu ar raketi. - Dīvaini, bet man Alekseja būtībā bija žēl. Reičela būtu mierā tikai ar

sirdssšķīstu miljonāru, bet tāda pasaulē nemaz nav, ja vien bagātība nav laimēta loterijā vai dārzā nejauši nav uzrakti apslēpti dārgumi.

Nezinu, kāpēc viņš to visu stāsta, bet cenšos runāt pēc iespējas mierīgi. - Tikai pasakiet, kur ir Reičela.

Viņš liekas to nedzirdam. - Man vienmēr bijis žēl cilvēku, kuri nav gribējuši radīt bērnus. Viņi neuzzina, ko nozīmē but cilvēkam, izjust mīlestību visos tās veidos. - Seram Duglasam aizmiglojas acis. - Neesmu bijis konsekvents un objektīvs tēvs. Gribēju Reičelu padarīt tādu, lai varētu ar viņu lepoties, bet nesapratu, ka man vienmēr bija jālepojas ar viņu.

- Kā viņai klājas?

- Viņa veseļojas.

- Man ar viņu jārunā.

- Diemžēl tas nebūs iespējams.

- Jūs nesaprotat... tika pieprasīts izpirkums. Reičela ticēja, ka Mikija arvien vēl ir dzīva. Arī es tam ticēju. Man jānoskaidro, kāpēc tā.

- Vai šī ir oficiāla izmeklēšana, inspektor?

- Noteikti jābūt pierādījumam. Jābūt kam tādam, kas mūs pārliecinājis.

- Man zvanīja galvenais superintendents Smits. Es viņu labi nepazīstu, taču šķiet, ka viņš ir ļoti iespaidīgs cilvēks. Viņš mani brīdināja, ka jūs varbūt mēģināšot sastapt Reičelu.

Sers Duglass vairs neskatās uz mani. Nu viņš it kā runā ar kokiem. - Mana meita pārcietusi nervu sabrukumu. Viņas bēdas izmantojuši daži ārkārtīgi cietsirdīgi un nežēlīgi cilvēki. Kopš brīža, kad policija viņu atrada, viņa izteikusi labi ja dažus vārdus.

- Man vajadzīga viņas palīdzība...

Viņš paceļ roku, lai apklusinātu mani. - Mediķi brīdināja, ka viņu nedrīkst uztraukt.

- Gājuši bojā cilvēki. Pastrādāts nopietns noziegums...

- Tiesa gan. Taču tagad noticis kaut kas labs. Mana meita atgriezusies mājās, un es viņu sargāšu. Es raudzīšos, lai neviens viņu vairs nesāpina.

Sers Duglass runā nopietni. Viņa acīs dzalksti īsta, neviltota un stulba apņēmība. Visa saruna bijusi tikai tāds kā rituāls. Es gandrīz vai gaidu, ka viņš pateiks "varbūt nākamreiz", it kā tas būtu pavisam vienkārši vai pašsaprotami, ka mēs varam atnākt citdien.

Jūtu uzvilnījām sīkas baiļu trīsas. Es nedrīkstu aiziet, nerunājis ar Reičelu - uz spēles likts pārāk daudz.

- Vai Reičela zina, ka pirms Mikijas pazušanas jūs iesniedzāt pieteikumu, lai kļūtu par savas mazmeitas aizbildni?

Viņš saraujas. - Mana meita bija alkoholiķe, inspektor. Mēs raizējāmies par Mikiju. Reiz Reičela dzērumā pakrita vannasistabā, un mana mazmeita pavadīja nakti, guļot turpat viņai blakus uz grīdas.

- Kā jūs to uzzinājāt?

Viņš neatbild.

- Jūs izspiegojāt viņu.

Sers Duglass atkal klusē. Es jau kopš paša sākuma zināju par aizbildniecības iesniegumu. Ja nebūtu tik daudz nopietnu faktoru, kas padarīja Hovardu par aizdomās turamo, es būtu turpinājis izmeklēšanu un konfrontējis seru Duglasu.

- Cik tālu jūs būtu ar mieru iet, lai aizsargātu Mikiju?

Viņš sadusmojies atbild: - Es neesmu nolaupījis savu mazmeitu, ja

jūs tā varbūt domājat. Vēlētos, kaut es to būtu izdarījis - varbūt tad viņa joprojām būtu dzīva. Lai kas noticis pagātnē, viss ir piedots. Mana meita ir atgriezusies mājās.

Viņš pieceļas. Saruna beigusies.

Pieslējies kājās, es metos uz mājas pusi. Viņš cenšas aizšķērsot man ceļu, bet es viņu atvairu un sāku kliegt.

- REIČELA!

- Jūs ta nedrīkstat darīt! Es pieprasu, lai ejat projām!

- REIČELA!

- Tūlīt pat pazūdiet no mana īpašuma!

Alija cenšas mani apturēt. - Mums vajadzētu iet, ser.

Sers Duglass notriec mani zemē blakus siltumnīcai. Ar saulē iedegušajiem delmiem un muskuļainajām kājām viņš ir pārsteidzoši spēcīgs.

- Lai paliek, ser, - saka Alija, satverot manas rokas.

- Man jāsatiek Reičela.

- Ne jau šādā veidā.

Parādās Tomass. Virs iecietinātā, baltā krekla viņš apsējis priekšautu. Rokā viņš tur sudraba svečturi gluži kā ieroci.

Piepeši visa šī situācija man šķiet dīvaini smieklīga. Slepkavību aprakstos svečturis ir minēts kā iespējamais nozieguma ierocis, bet namzinis nekad nav bijis aizdomās turamais. Apkalpojošā personāla vainošana ir tikai muļķīga klišeja.

Tomass nostājies man blakus, bet sers Duglass tīra dubļus un zāli no šortiem. Alija saņem mani aiz rokas, palīdz piecelties un virza uz takas pusi.

Sers Duglass jau runā pa tālruni, bez šaubām, viņš sūdzas Kempbelam. Es pagriežos un kliedzu: - Ja nu jūs kļūdāties? Ja nu Mikija aizvien vēl ir dzīva?

Man atbild tikai putnu čivināšana.

ČETRPADSMITĀ NODAĻA

Pagrābstos kabatā, atrodu morfīna kapsulu un noriju tāpat bez ūdens, juzdams, ka tā ķeras rīklē. Pēc divdesmit minūtēm raugos uz pasauli caur blāvu, caurspīdīgu šķidrautu. Mašīna šķiet peldam starp sarkanām gaismām, un cilvēki slīd pa ietvi kā lapas pa ūdens virsmu.

Garā autobusu rinda šķaudot un klepojot apstājas. Mans audžutēvs nomira autobusu pieturā I3red fordā tūkstoš deviņi simti deviņdesmit piektā gada oktobri. Viņu ķēra trieka ceļā pie sirds slimību speciālista. Lūk, kā notiek, kad autobusi kavējas. Zārkā viņš izskatījās ļoti cienīgs, kā advokāts vai biznesmenis, nevis fermeris. Plānie mati bija izšķirti pa celiņu un pārsukāti pār galvaskausu, lai gan dzīvē viņš nekad tādu sasuku nenēsāja. Pēc tam es kādu laiku sukāju matus tieši tā. Man šķita, ka tad es vairāk izskatos pēc angļa.

Pēc bērēm Dedža sāka dzīvot Londonā. Viņa pārcēlās pie manis un Mirandas. Abas bija gluži kā eļļa un etiķis. Dedža, protams, bija etiķis - sīvs un tumšs. Grozies, kā gribi - viņas allaž pašķirās, bet es biju pa starpu.

Ietves malā zem audekla nojumes starp krāšņiem pušķiem stāv jauna puķu pārdevēja. Saraustījusi uz leju svītera

piedurknes, viņa paslēpj tajās pirkstus un aptver sevi ar abām rokām, lai būtu siltāk. Aleksejs savos puķu stendos nodarbina ļoti daudz bēgļu un imigrantu, jo tie strādā par lētu naudu un ir pateicīgi par to pašu. Man ienāk prātā - par ko gan sapņo šī meitene, kad vakarā dodas pie miera kādā viesnīcas istabiņā vai dzīvoklī, ko īrē kopā ar pāris citām meitenēm. Vai viņa jūtas laimīga?

Šeit ieplūduši desmitiem tūkstošu Austrumeiropas iedzīvotāju no agrākajām padomju satclītvalstīm, kuras pasludinājušas savu neatkarību un tūlīt pat sākušas sairt. Reizēm šķiet, ka visai Eiropai lemts sašķelties, sadalīties arvien mazākos un mazākos zemes pleķīšos, līdz tie būs tik niecīgi, ka nespēs saglabāt valodu vai kultūru. Varbūt mums visiem lemts kļūt par čigāniem.

Mani vada niknums un bailes. Niknums par to, ka tiku sašauts, un bailes, ka neatradīšu, kāpēc tā noticis. Gribu vai nu atcerēties, vai aizmirst visu. Es nespēju dzīvot tādā neziņā. Vai nu atdodiet man pazudušās dienas, vai izdzēsiet tās no atmiņas pavisam.

Alija nojauš, ka jūtos izmisis. - Visu atrisina fakti, nevis atmiņas. Tā teicāt jūs. Mums tikai jāturpina izmeklēšana.

Viņa nesaprot. Reičelai bija atbildes. Viņa gribēja man pastāstīt, kas notika.

- Viņš nekad jums neļaus tikties ar Reičelu. Jāatrod kāds cits veids.

- Ja vien es varētu nosūtīt viņai vēsti...

Piepeši it kā paceļas neredzams priekškars, un es saskatu kādu seju - sievieti ar tumši brūniem matiem un izlijušai šokolādei līdzīgu dzimumzīmi uz kakla. Kirstena Ficroja -Reičelas labākā draudzene un kādreizējā kaimiņiene.

Dažām sievietēm jau kopš dzimšanas piemīt īpašs skatiens. Viņas raugās tā, it kā viņām allaž būtu skaidri zināms, ko otrs cilvēks domā un jūt. Tieši tāda bija Kirstena. Pēc

Mikijas pazušanas viņa bija kā klints, pie kuras ķērās Rei-čela. Kirstena sargāja viņu no uzmācīgās preses un gatavoja viņai ēdienu.

Kirstena varētu nodot Reičelai vēsti. Viņa varētu noskaidrot notikušo. Zinu, ka viņa dzīvo kaut kur Notinghilā.

- Es varu uzzināt adresi, - saka Alija, apturot mašīnu ceļa malā. Viņa sastada numuru mobilajā tālrunī - bez šaubām, viņa zvana "Jauniņajam" Deivam.

Pēc divdesmit minūtēm mēs piebraucam pie lielas, baltas Džordža laikmeta mājas Ledbroka laukumā, no kuras paveras skats uz pilsētas dārziem. Acis priecē košās krāsas apkārtējās ielās, kur cits citam blakus rindojas kafijas veikaliņi un āra restorāni. Kirstena dzīvē ir tikusi uz augšu.

Viņas dzīvoklis atrodas trešajā stāvā ar logiem uz ielas pusi. Apstājos kāpņu laukumiņā, lai atgūtu elpu. Tad pamanu, ka dzīvokļa durvis ir viegli pavērtas. Alija, sasprindzinājusi uzmanību, novēro kāpņu telpu uz leju un uz augšu.

Atgrūdis durvis vaļā, saucu Kirstenu. Viņa neatsaucas.

Slēdzene ir gandrīz izrauta ārā no durvīm, un uz grīdas atrodas koka šķembas. Gaiteni uz jūras zāļu paklāja izsvaidīti papīri un apģērba gabali.

Alija atsprādzē vaļā pistoles maksti un māj, lai palieku, kur esmu. Purinu galvu. Būs labāk, ja aizsegšu viņu no aizmugures. Viņa zibenīgi iemetas pa durvīm, pietupjas un pa gaiteni lūkojas uz virtuves pusi. Eju iekšā, pavērsis skatienu uz pretējo pusi, kur atrodas dzīvojamā istaba. Mēbeles ir apgāztas, un kāds ar samuraju zobenu uzšķērdis dīvānu. Pildījums spiežas ārā kā nokauta zvēra uzpūstās zarnas.

Uz grīdas nomesti saplēsti un samīdīti rīsa papīra abažu-ri. Ūdensrožu un lotosa ziedi kalst traukā, kur nav ūdens, un japāņu aizslietnis salauzts gabalos.

Citās telpās postaža ir vēl lielāka. Virtuvē uz grīdas starp izgāztajām atvilktnēm un vaļā pamestajiem skapjiem mētājas

produkti, elektriskās ierīces un galda piederumi. Krēsls ir salauzts. Kāds izmantojis krēsla kājas, lai pārmeklētu skapj-augšas.

Pirmajā acu uzmetienā tas vairāk atgādina vandālismu, nevis laupīšanu. Tad starp juceklīgi samestajām mantām es ievēroju vairākas aploksnes. Atpakaļadreses ir rūpīgi noplēstas. Pie tālruna nav

ne dienas kalendāra, ne adrešu grāmatas. No korķkoka dēļa norautas visas zīmītes un fotogrāfijas, kas tur bijušas piespraustas. Atlikuši tikai noplēstie stūriši zem krāsainajām piespraudēm.

Morfīns man mazinājis realitātes izjūtu. Ieeju vannasista-bā un apslaku seju ar ūdeni. Dvielis un krūšturis pārmesti pār dvieļu žāvējamo stieni, bet lūpu krāsa iekritusi vannā. Paceļu to, noņemu vāciņu un raugos uz smailo galu, turēdams kā krāsaino krītiņu.

Virs izlietnes pakarināts taisnstūrains spogulis ar perlamutra inkrustējumu ietvarā. Esmu novājējis. Vaigi iekrituši, un acu kaktiņos radušās dziļas rievas. Varbūt tas neesmu es, ko redzu spogulī, bet kāds cits. Varbūt es esmu nokopēts un dzīvoju kādā citā dimensijā. Reālā pasaule atrodas spoguļa stikla otrā pusē. Jūtu, ka opioīda iedarbība sāk izbeigties, bet man gribas turpināt eksistenci nereālajā pasaulē.

Nolicis lūpu krāsu uz plaukta, apbrīnoju krēmu un ziežu trauciņus, pūderu kārbiņas un sainīšus ar kaltētiem, smaržīgiem augiem. Tie man atsauc atmiņā Kirstenas aromātu un mūsu pirmo tikšanos "Delfīnu" mājā dienu pēc Mikijas pazušanas.

Kirstena bija gara un slaida, ar tievām rokām un kājām; krēmkrāsas bikses bija noslīdējušas tik zemu uz gūžu kauliem, ka es brīnījos, kā tās vispār turas. Viņas dzīvokli bija milzums antīku bruņutērpu un ieroču, tostarp divi samura-ju zobeni un japāņu karavīra bruņucepure, kas bija izgatavota no dzelzs, ādas un zīda.

- Stāsta, ka to nēsājis Tojotomi I iidejosi, - teica Kirstena.

- Viņš bija daitnyo, kurš sešpadsmitajā gadsimtā - "Kauju laikmetā" - apvienoja Japānu. Vai jūs interesē vēsture, inspektor?

- Nē.

- Tātad jūs neticat, ka mēs varam mācīties no savām kļūdām?

- Neesam to darījuši līdz pat šim laikam.

Viņa atzina manu viedokli, taču nepiekrita tam. Alija apstaigāja dzīvokli, apbrīnojot vēsturiskos priekšmetus.

- Kā jūs teicāt - ar ko jūs nodarbojaties? - Alija jautāja Kirstenai.

- Es neteicu neko. - Viņa pasmaidīja tikai ar acīm. - Es vadu nodarbinātības aģentūru Soho. Mēs piedāvājam darba devējiem pavāres, oficiantes, viesu izklaidētājas.

- Droši vien tas ir ienesīgs bizness.

- Es strādāju ļoti daudz.

Kirstena mums pagatavoja tēju ar roku apgleznotā japāņu tējkannā un nolika mums priekšā keramikas bļodiņas. Mums bija jānotupjas uz ceļiem pie galdiņa, bet viņa iegremdēja verdošā ūdenī smeļamo kausiņu un maisīja pulverī sasmalcināto tēju kā olu kulteni. Man šī izsmalcinātā ceremonija nebija saprotama. Šķiet, Alijai labāk padevās pielāgoties meditācijas un "Universālā prāta" idejai.

Uz "Delfīnu" māju Kirstena bija pārcēlusies dažas nedēļas pēc Reičelas un Mikijas un nodzīvojusi tur jau trīs gadus. Viņas ar Reičelu

bija sadraudzējušās. Abas kopīgi dzēra kafiju, gāja iepirkties un viena no otras aizņēmās tērpus. Tomēr šķiet, ka Reičela neko nebija stāstījusi Kirstenai par Alekseju vai par savu ievērojamo ģimeni. Tas bija pārāk liels noslēpums.

- Kas gan to būtu domājis... gluži kā pasakā par skaistuli un nezvēru, - Kirstena man teica, to uzzinājusi. - Tāda bagātība, un viņa dzīvo šeit.

- Ko būtu darījusi jūs?

- Paņemtu savu daļu, aizbrauktu uz Patagoniju - cik vien tālu iespējams - un līdz pat mūža galam gulētu, palikusi pistoli zem spilvena.

- Jums ir dzīva iztēle.

- Kā jau teicu, esmu dzirdējusi nostāstus par Alekseju. Katrs taču kaut ko zina, vai ne? Šis man patīk vislabāk: viņš Lasvegasā spēlē kārtis, kāds Kalifornijas internēta kompānijas miljonārs pienāk un paziņo, ka Aleksejs sēžot viņa krēslā. Aleksejs neliekas zinis, un kalifornietis saka: "Paklau, britu pēdiņ, es esmu sešdesmit miljonus dolāru vērts, un tas ir mans krēsls." - Aleksejs izņem no kabatas monētu un saka: "Sešdesmit miljonus? Uzspēlēsim uz tiem. Es metīšu monētu -raksts vai ērglis?"

Kirstena negaidīja, ka par to kāds smiesies. Viņa ļāva klusumam ieilgt. Jutos noguris un vislabprātāk būtu vēlējies iemigt.

Kirstenai bija alibi par Mikijas pazušanas laiku. Mājas pārvaldnieks Rejs Mērfijs labojis dušu viņas dzīvokli. Kirstena teica, ka viņam tas izdevies tikai pēc trešā mēģinājuma.

- Ko jūs darījāt pēc tam?

- Atkal likos gultā. - Viņa zobgalīgi paskatījās manī, tad piebilda: - Viena.

Pirms divdesmit gadiem es būtu domājis, ka viņa flirtē, taču tobrīd sapratu, ka viņa pasmejas par mani. Vecums un gudrība neveicina pašapziņu. Pār pasauli valda jaunība un skaistums.

Atgriežos dzīvojama istabā un redzu, ka Alija pārmeklē apgāztā grāmatu plaukta saturu. Tas, kurš te bijis, pāršķirstījis katru sējumu, ikvienu grāmatu reģistru un fotogrāfiju albumu. Paņemti dienas kalendāri, adrešu grāmatas, datora diski un fotogrāfijas. Tā nav bijusi laupīšana, bet pārmek-

Iešana. Viņi gribējuši atrast Kirstcnu. Centušies dabūt rokā viņas draugu un paziņu vārdus - ikvienu, kas varētu viņu pazīt.

- Par to ir jāziņo, ser.

-Jā.

- Ko lai es saku?

- Sakiet taisnību. Mēs atklājām, ka notikusi ielaušanās.

Apakšstāvā gaidām, līdz ieradīsies policisti. Sēžam uz

kāpnēm mājas priekšpusē un pārspriežam varbūtējos scenārijus.

Sāk smīlāt lietus. Sīki pilieni aizķeras Alijas matos un viņas mēteļa pūkās.

Otrpus ielai no Range Rover izveļas bariņš zēnu ar dubļu traipiem uz apģērba un līdz potītēm nobrukušām zeķēm. Viņiem rokās futbola zābaki, kas ar auklām sasieti kopā.

Mazliet tālāk ielas malā stāv mašīna, kurā kāds sēž un kaut ko gaida. Es nebutu to ievērojis, ja vien nepazibētu šķiltavu liesmiņa. Man iešaujas prātā, ka mums sekojis Kībels, bet tūlīt pat iedomājos citu iespēju. Varbūt kāds gaida, ka mājās atgriezīsies Kirstena.

Nostājos uz ietves un izstaipos. Saule cenšas izlauzties caur svina pelēkajiem mākoņiem, bet tie aprij saules starus. Sāku iet apkārt laukumam. Sākumā dodos pretējā virzienā no aizdomīgās mašīnas, bet pie stūra pagriežos un šķērsoju ielu. Apstājos, lai izlasītu plāksni zem jātnieka bronzas skulptūras.

Tad pagriežos un turpinu iet. Neveiklā steigā paceļas spārnos kāds balodis. Tagad eju tieši uz mašīnas pusi. Varu saskatīt siluetu pie stūres.

Turos tuvāk ietves pretējai pusei un tikai pašā pēdējā brīdī nostājos blakus Audi. Uz pasažiera sēdekļa atrodas Kirste-nas Ficrojas fotogrāfija.

Būdīgs, sirms vīrietis mēmā pārsteigumā blenž uz mani. Viņa saulesbrillēs redzu savas sejas izkropļotu atspoguļojumu. Mēģinu atvērt mašīnas durvis. Viņš stiepj roku uz aizdedzes atslēgas pusi, un es kliedzu, lai nekustas.

Tad parādās Alija, pagriežot savu mašīnu šķērsām pāri ielai, lai viņš nevarētu aizbēgt. Vīrietis ieslēdz atpakaļgaitu, uzspiež uz gāzes pedāļa, un riepas nokauc pret asfaltu. Viņš ietriecas mašīnā, kas stāv aiz viņējās, tad strauji pārslēdz pārnesumu, un viņa mašīna raujas uz priekšu. Riepas kauc, no asfalta paceļas melni dūmi, kad viņš atkal brāžas atpakaļgaitā.

Alija izlēc no savas mašīnas, turot roku uz pistoles maksts. Vīrietis to ierauga un paceļ pistoli, mērķējot viņai krūtīs.

Es instinktīvi triecu pa viņa mašīnas priekšējo stiklu ar savu spieķi, kurš salūst asās koka šķembās. Troksnis uz brīdi novērš vīrieša uzmanību. Alija metas zemē un ripeniski ieveļas notekgrāvī ietves pretējā malā. Arī es krītu un aizveļos uz otru pusi, bet ne tuvu tik graciozi kā viņa.

Mājā, kas atrodas nepilnu piecpadsmit pēdu attālumā, atveras durvis. Pa tām iznāk divas pusauga meitenes, viena stumj velosipēdu. Vīrietis mērķē uz viņām.

Izkliedzu brīdinājumu, bet viņas stāv un brīnās. No tāda attāluma vīrietis trāpīs nekļūdīgi.

Pametu skatienu uz Aliju. Viņa stingri balstās uz kājām, izstiepusi uz priekšu abas rokas - labajā rokā viņa tur Glock pistoli, bet ar kreiso

aptvērusi ieroci no apakšas.

- Es varu viņu nokniebt, ser.

- Ļauj viņam iet.

Alija nolaiž rokas. Vīrietis arvien ātrāk brauc atpakaļgaitā, laukuma viņā galā vienā momentā apmet mašīnu riņķī par simt astoņdesmit grādiem un tad aizšaujas uz ziemeļiem pa Ledbrokgrouvu.

Alija apsēžas man blakus ietves malā. Gaiss ož pēc sviluma. Pusaudzes nozudušas, bet mājas logā aizkari ir pavērti un stiklam piespiestas satrauktas sejas.

Alija noslauka no pirkstiem mašīneļļas traipus. - Hs būtu varējusi viņu nokniebt.

- Zinu.

- Kāpēc jūs neļāvāt?

- Mācot, kā nošaut cilvēkus, viņi jums nestāsta, kā dzīvot tālāk ar šādu apziņu.

Alija pamāj. Vēja pūsma aizsedz viņas seju ar matiem. Viņa tos atglauž.

- Vai jūs viņu pazināt?

Papurinu galvu. - Viņš gaidīja Kirstenu. Kādam viņa ir ārkārtīgi vajadzīga.

Ap stūri parādās policijas mašīna un lēni virzās pa ielu. Divi jauni puiši formas tērpos groza galvu, meklējot mājas numuru. Ierazdamies piecas minūtes agrāk, viņi būtu nokļuvuši lielās nepatikšanās vai nošauti. Paldies Dievam, ka reizēm viņš ir žēlsirdīgs.

Mūs intervē un pieraksta liecības. Lielākoties uz jautājumiem atbild Alija, raksturojot mašīnu un tās vadītāju. Pārbaudot numura zīmi datora reģistrā, izrādās, ka tā pieder kāda celtnieka autofurgonam no Ņūkāslas. Numura zīmi kāds ir vai nu nozadzis, vai izgatavojis tās kopiju.

Ikdienišķos apstākļos vietējā kriminālmeklēšanas nodaļa šo incidentu reģistrētu kā agresīvas braukšanas rezultātu vai nosauktu to par neprasmi izvēlēties braukšanas ātrumu. Ar ikdienišķiem apstākļiem es domāju situāciju, kad notikumā būtu iesaistīti parasti iedzīvotāji, nevis divi policisti.

Detektīvs seržants Maiks Drūrijs ir kāds jauns turks no Pedingtongrīnas, kurš pieredzi guvis, intervējot aizdomās turamos no ĪRA un pēdējā laikā - no AI Qaeda. Sabāzis abas rokas kabatās, viņš paskatās uz vienu, tad uz otru ielas galu. Ar garo degunu viņš osta gaisu, it kā viņam nepatiktu apkārtnes smaka.

- Pasakiet vēlreiz, kāpēc jūs gribējāt sastapt Kirstenu Fic-roju?

- Es cenšos atrast viņas draudzeni Reičelu Kārlailu.

- Kāpēc jūs gribat tikties ar viņu?

- Lai pārrunātu bijušos laikus.

Viņš gaida vēl kaut ko. Es neko vairāk nesaku.

- Vai jums bija kratīšanas orderis?

- Tas nebija vajadzīgs. Kad mēs ieradāmies, viņas dzīvokļa durvis bija vaļā.

- Un jūs gājāt iekšā?

- Lai pārliecinātos, vai tieši tajā brīdī tur nenotiek noziegums. Varēja gadīties, ka mis Ficroja ir ievainota. Tas bija iespējams.

Man nepatīk tonis, kādā viņš uzdod jautājumus. Tā ir drīzāk pratināšana, nevis intervija.

Drūrijs kaut ko raksta piezīmju bloknotā. - Tātad jūs ziņojāt par ielaušanos un tad pamanījāt vīrieti tajā mašīnā.

- Izskatījās, ka viņš šeit bija nevietā.

- Nevietā?

-Jā.

- Vai jūs parādījāt savu dienesta žetonu, kad tuvojāties viņam?

/

- Nē. Man nav līdz dienesta žetona.

- Vai jūs teicāt, ka esat policists?

- Nē.

- Ko jūs darījāt?

- Mēģināju atvērt durvis pasažiera pusē.

- Tātad vīrietis gluži vienkārši sēdēja mašīnā, bet jūs pēkšņi parādījāties nezin no kurienes un mēģinājāt ielauzties viņa mašīnā.

- Tā gluži nebija.

Drūrijs apzināti cenšas man uzvelt vainu. - Viņš nezināja, ka jūs esat policisti. Jūs viņu noteikti nobiedējāt līdz nāvei. Nav brīnums, ka viņš bēga...

- Viņam bija pistole. Viņš mērķēja uz manu partneri.

- Partneri? Manuprāt, detektlve konsteble Barba strādā Diplomātiskās aizsardzības grupā un pašreiz atrodas atvaļinājumā... - Viņš ielūkojas piezīmju bloknotā. - Saskaņā ar informāciju, kas ir manā rīcība, jūs kopš vakardienas esat atcelts no pienākumu pildīšanas un pašreiz esat pakļauts policijas sudzību neatkarīgās komisijas izmeklēšanai.

Šis džeks mani ir pamatīgi nokaitinājis. Ne jau viņš vien -tā ir visa attieksme kopumā. Esmu dienējis policijā četrdesmit trīs gadus, un tagad pret mani izturas tā, it kā es būtu Čārlzs Bronsons, kas tēlo vientuļo atriebēju jau piecpadsmitajā filmas "Vēlme nogalināt" sērijā.

Agrāk te būtu ieradušies vismaz paris desmiti policistu, kuri pārmeklētu šo vietu pēdu pa pēdai - meklētu mašīnu, intervētu lieciniekus. Tagad man jāsamierinās ar šim blēņām. Varbūt Kempbelam taisnība - man vajadzēja aiziet pensijā pirms trim gadiem. Izrādās, ka viss, ko es tagad daru, ir vai nu pret noteikumiem, vai ari es ar savu rīcību esmu uzkāpis kādam uz varžacs. Nu, lai jau. Pretēji

vispārējam viedoklim es neesmu zaudējis asumu. Arvien vēl esmu atjautīgāks nekā vairums veco policistu un noteikti gudrāks par šo pūsli.

- Uz pārējiem jautājumiem var atbildēt Alija. Man ir darāms kaut kas nopietnāks.

- Jums vajadzēs pagaidīt. Es vēl neesmu beidzis, - saka Drūrijs.

- Vai jums ir ierocis, seržant?

- Nē.

- Un roku dzelži?

- Nē.

- Nu, ja nevarat mani nošaut vai ieslēgt roku dzelžos, tad nespējat mani te turēt.

PIECPADSMITĀ NODAĻA

Profesors dzīvo Primrouzhilā, ar košumkrūmiem apstādītā ielā, kur ikvienas mājas cena rakstāma ar septiņiem cipariem un kur katras mašīnas jumtu aptaisījuši putni. Mani valdzina šī ačgārnā simetrija.

Džo atver durvis pēc otrā zvana. Viņš ģērbies korda biksēs un kreklā ar vaļēju apkaklīti.

- Jūs izskatāties briesmīgi.

- Kā gan citādi! Cilvēki joprojām grib mani nošaut.

Aiz Džo parādās Džūljena, viņa izskatās gluži kā aktrise filmas reklāmā. Augsti vaigu kauli, zilas acis, ideāla āda... Klusā balsī viņa paziņo: - Jūs izskatāties šausmīgi.

- Tā jau saka visi.

Viņa noskūpsta mani uz vaiga, un es pa gaiteni eju viņai līdz uz virtuvi. Augstā krēsliņā sēž mazā meitiņa un tur rokā karoti. Ābolu biezenis pielipis viņai pie vaigiem un pieres. Vienpadsmit gadus vecā Čārlija ir atgriezusies no skolas un uzrauga, kā māsiņa ēd.

- Piedodiet, - pačukstu Džūljenai, jo piepeši jūtos apmulsis par nelūgto ierašanos. - Es nezināju... ka te esat jūs visi.

- Protams. Ja atceraties, mums ir bērni.

Džo grib apjautāties, kas noticis, bet apvaldās Čārlijas dēļ, jo meitu valdzina gadījumi policistu darbā - jo šaušalīgāki tie ir, jo labāk.

- Vai šodien jūs apcietinājāt kādu? - Čārlija jautā.

- Kāpēc tu tā jautā? Vai esi pastrādājusi kaut ko sliktu?

Viņa šausmās iepleš acis. - Nē!

- Tad dzīvo godīgi arī turpmāk.

Džūljena pasniedz man kafiju. Viņa pamana, ka man trūkst pirksta. - Šķiet, tas ir oficiāls apstiprinājums, ka precēties jūs nedomājat.

Arī Čārliju tas ļoti interesē. Viņa pieliecas tuvāk, lai aplūkotu īso stumbeni, kur locītavu pārklājuši sārti rētaudi.

- Kā tas gadījās?

- Es pārāk strauji ēdu hamburgeru.

- Tas ir pretīgi.

- Garšu es nemaz nejutu.

Džūljena pārmetoši saka: - Pietiks. Citādi viņai naktī rādīsies murgi. Nāc nu, Čārlija, tev jāizpilda mājas uzdevumi.

- šodien taču ir piektdiena. Tu teici, ka iesim pirkt man jaunas kurpes.

- Rīt aiziesim un nopirksim.

Čārlija atplaukst. - Vai drīkst ar augstiem papēžiem?

- Tikai ar tik augstiem. - Džūljena parāda vienas collas atstatumu

starp īkšķi un rādītājpirkstu.

- Super!

Čārlija paņem uz rokām mazo, pieliec galvu un ar strauju kustību atmet matus no pieres. Augstā debess, cik ļoti viņa līdzinās mātei!

Džo ierosina doties uz viņa darbistabu. Sekoju viņam pa kāpnēm uz pavisam nelielu istabu, no kuras paveras skats uz dārzu. Lielāko daļu telpas aizņem rakstāmgalds, abpus tam atrodas grāmatu plaukti un skapis aktu vākiem. Labajā

pusē pie sienas ir korķkoka dēlis, pie kura piestiprinātas zīmītes, pastkartes un ģimenes fotogrāfijas.

Šī ir Džo paslēptuve. Ja es dzīvotu kopā ar trim sievietēm, arī es gribētu tādu patvērumu, tikai man tur vajadzētu vēl ledusskapi ar bāru un televizoru.

Džo novāc no krēsla mapes un nokārto galdu. Man rodas iespaids, ka viņš nav vairs tik kārtīgs kā agrāk. Varbūt tas ir Parkinsona slimības dēļ.

- Jūs vairs nestaigājat ar spieķi, - viņš iesakās.

- Es to salauzu.

- Varu jums aizdot citu.

- Paldies, nevajag. Kāja jau kļūst stiprāka.

Tad mēs veselu stundu pārcilājam manas šīsdienas neveiksmes. Izstāstu viņam par seru Duglasu un par Kirstenas dzīvoklī izdarīto iebrukumu. Džo vaibsti neizsaka neko. Viņa sejas izteiksme šķiet tik tukša kā neaprakstīta lapa. Džo reiz man stāstīja par maskveida seju, kas raksturīga Parkinsona slimībai. Varbūt tāpēc viņam ir tik neizteiksmīgi vaibsti.

Džo sāk vilkt līnijas piezīmju blokā. - Es visu laiku domāju par izpirkumu.

- Un ko jūs izdomājāt?

- Sākumā vajadzēja būt vēstulei, e-pasta ziņai vai tālruņa zvanam. Jūs pieminējāt DNS testu.

- Jā. Matu šķipsnai.

- Tas noteikti bija ārkārtīgs trieciens. Meitene ir mirusi, cilvēks atrodas cietumā par viņas slepkavību, un pēkšņi nāk prasība pēc izpirkuma maksas. Ko jūs domājāt?

- Nevaru atcerēties.

- Tomēr varat iedomāties. Varat to iztēloties. Ko jūs domātu, saņēmis vēstuli, kurā pieprasīts izpirkums?

- Domātu, ka tā ir krāpšana.

- Jūs nekad neesat bijis pārliecināts par Hovarda vainu.

- Tā lieta joprojām ož pēc kaut kādas krāpšanas.

- Un kas jūs varētu pārliecināt?

- Neapgāžams pierādījums par viņas nāvi.

- Vēstulē ir matu šķipsnas.

- Esmu licis tās pārbaudīt.

- Un vēl?

- Liku analizēt visu - tinti, rokrakstu, papīru...

- Kas izdara analīzes?

- liesu zinību dienests.

- Tomēr jūsu priekšnieks atsakās ticēt, vai ne? Viņš jums liek atstāt šo lietu mierā.

- Viņam nav taisnība!

- Vēstulei netic neviens, izņemot jūs un meitenes māti. Kāpēc tai ticat jūs?

- Nevar būt, ka tur bijuši tikai mati. Man vajadzīgi vēl citi pierādījumi.

- Piemēram?

- Fotogrāfija, vēl labāk - videoieraksts. Un tur jābūt kaut kam, kas saistās ar noteiktu laiku, piemēram, kāda laikraksta titullapai.

- Un vēl?

- Asinis vai audi no ādas - kaut kas tāds, kas nevar būt paņemts pirms trim gadiem.

- Ja šādu pierādījumu nav, vai jūs tomēr uzņemtos piegādāt izpirkumu?

- Nezinu. Tas šķiet pārāk nereāli.

- Varbūt jūs gribat notvert krāpniekus.

- Tādēļ es nebūtu pakļāvis briesmām Reičelu.

- Tātad jūs noteikti tam ticat.

-Jā.

- Neviens no kolēģiem jums nepiekrīt. Kāpēc?

- Varbūt pierādījums, ka viņa ir dzīva, nav visai pārliecinošs.

Džo pagriezis savu krēslu ieslīpi, tā ka es nevaru ielūkoties viņam acīs. Tiklīdz es apklustu vai sāku stomīties, viņš uzdod citu jautājumu. Tas atgādina bērnu krāsojamo grāmatu, kur bildīti sāk izkrāsot no malām, virzoties arvien tuvāk pašam vidum.

- Kāpēc kāds būtu gaidījis trīs gadus, lai nosūtītu prasību pēc izpirkuma maksas?

- Varbūt viņu nenolaupīja izpirkuma dēļ - vismaz ne pašā sākumā.

- Kāpēc tad viņu nolaupīja?

Nu es saspringti domāju. Saskaņā ar Reičelas teikto līdz Mikijas pazušanai neviens visā Anglijā nezināja, ka Aleksejs ir viņas tēvs. To acīmredzot zināja sers Duglass Kārlails, bet, ja Mikiju būtu nolaupījis viņš, tad diezin vai būtu sūtījis prasību pēc izpirkuma.

- Tātad Mikiju aizvedis kāds cits, un mēs atkal nonākam pie tā paša jautājuma - kāpēc vajadzēja gaidīt trīs gadus? -saka Džo.

Es atkal nezinu atbildi. Izsaku minējumu: - Vai nu Mikija neatradās pie viņiem, vai viņi gribēja meiteni paturēt.

- Kāpēc atteikties no viņas tagad?

Nu es saprotu, ko viņš domā. Izpirkuma maksai nav jēgas. Ko tad es faktiski esmu iedomājies - ka Mikija trīs gadus sēdējusi, pieķēdēta pie radiatora? Tas nav ticami. Viņa nesēž kādā uzgaidāmajā telpā uz krēsla un nešūpo kājas, gaidot, ka viņu izglābs.

Džo runā tālāk. - Jāpārdomā vēl kāds jautājums. Ja Mikija arvien vēl ir dzīva, jānoskaidro, vai viņa grib atgriezties mājās. Septiņus gadus vecam bērnam trīs gadi ir ilgs laiks. Viņa varbūt atradusi jaunu ģimeni, iemīļojusi citus cilvēkus.

- Viņa taču uzrakstīja vēstuli!

- Kādu vēstuli?

Apjauta uzbrāzmo kā spirgts vējš. Es to atceros! Pastkarte, uz kuras ar lielajiem burtiem rakstījusi bērna roka. Tekstu atceros no galvas:

MĪĻĀ MĀMIŅA,
ES ĻOTI ILGOJOS PĒC TEVIS UN GRIBU UZ MĀJĀM.
KATRU VAKARU SKAITU LŪGŠANAS UN LŪDZU TIKAI
TO VIEN. VIŅI SAKA, KA ATLAIDĪŠOT MANI, JA TU
VIŅIEM kaut ko nosūtīsi, man liekas, viņi grib
f 9
NAUDU. MAN IR DIVDESMIT PIECAS MĀRCIŅAS UN
DAŽAS ZELTA MONĒTAS KRĀJKASĪTE ZEM GULTAS.
LŪDZU, PASTEIDZIES. DRĪZ VARĒŠU ATKAL REDZĒTIES
AR TEVI, TIKAI TU NEDRĪKSTI ZVANĪT POLICIJAI.
AR MĪLESTĪBU MIKIJA
P.S. TAGAD MAN IR ABI PRIEKŠZOBI.

Vienu bridi jūtos tā, ka varētu apskaut Džo. Debestiņ, cik labi ir atcerēties. Tas ir labāk nekā morfīns.

- Ko jūs darījāt ar pastkarti? - viņš jautā.

- Liku to analizēt.

-Kur?

- Kādā privātā laboratorijā.

Varu iztēloties pastkarti, kas palikta zem stikla un tiek skenēta ar kādu ierīci - videospektrālo salīdzinātāju. Tādējādi iespējams noteikt gan to, vai nav pārmainīti burti, gan tinti, kas izmantota rakstīšanai.

- Likās, ka to rakstījis bērns.

- Šķiet, jūs neesat par to pārliecināts.

- Neesmu vis.

Atceros, ka rokrakstu speciālists man skaidroja, ka vairums bērnu R burta "kājiņu" mēdz vilkt tieši no vietas, kur

vertikālā līnija krustojas ar loku. Pastkartē "R" nebija rakstīts šādi. Turklāt bērni E burta vidējo šķērslīniju velk vienādā garumā ar augšējo un apakšējo līniju. Un viņi velk līniju pār lielo J burtu, ko nedara pieaugušie.

Taču galveno norādi sniedza rindiņas. Bērniem ir grūti rakstīt uz

balta papīra, tāpēc viņu rakstītās rindiņas tiecas slīdēt lejup uz labo apakšējo stūri. Viņi arī neprot noteikt, cik daudz vietas vajadzēs vārdiem, tāpēc lapas labajā malā burti tiek saspiesti.

Uz pastkartes rindiņas bija pilnīgi taisnas.

- Tātad to nebija rakstījis bērns? - jautā Džo.

- Nē.

Man pēkšņi iesmeldzās sirds.

Džo cenšas panākt, lai turpinu koncentrēties. - Un ko jūs varat teikt par matu šķipsnām?

- Tur bija pavisam sešas.

- Vai bija kādi norādījumi par izpirkumu?

- Nē.

- Tātad vajadzēja būt vēl kādai vēstulei... vai tālruņa zvanam.

- Laikam gan.

Džo joprojām velk līnijas bloknotā. Viņš zīmē spirāli ar tumšu centru. - Izpirkums bija iesaiņots tā, lai saturs nesamirktu un sainīši varētu peldēt ūdenī. Oranžā plastmasa ļautu tos tumsā vieglāk ieraudzīt. Kāpēc bija četri vienādi sainīši?

- Nezinu. Varbūt nolaupītāji bija četri.

- Viņi paši būtu varējuši sadalīt briljantus.

- Jums ir padomā kāda hipotēze.

- Manuprāt, sainīšiem vajadzēja būt tādiem, lai tie kaut kur iederētos pēc lieluma... vai varētu izpeldēt kaut kam cauri.

- Piemēram, notekcaurulei.

-Jā.

Esmu pārguris, bet jūtos pacilāts. Šķiet, ka acis, kas līdz šim bijušas aizvērtas, lēni sāk pavērties, un pamazām saskatu gaismu.

- Varat atpūsties, - Džo saka. - Jums lieliski veicās.

- Es atcerējos pastkarti.

- Jā.

- Tur bija pieminēta Mikijas krājkasīte. Tā ir īpaša norāde. To varēja zināt vienīgi cilvēks, kas ir ļoti tuvs Mikijai un Reičelai.

- Tā ir detaļa, ko var pārbaudīt.

- Ar to nav diezgan.

- Visam savs laiks.

SEŠPADSMITĀ NODAĻA

Londonā ir trīs privātās laboratorijas, kuras veic ģenētiskos testus. Pati lielākā ir Genetech Corporation Hārlijstrltā. Lai gan ir vēla piektdienas pēcpusdiena, iestāde joprojām ir atvērta. Pieņemšanas telpā atrodas granīta lete, ādas krēsli un pie sienas ietvarā plakāts ar uzrakstu: DVĒSELES MIERS - KOMPLEKTS PATERNITĀTES NOTEIKŠANAI. Vai tā nav tīša pretruna?

Reģistratore ir gara, bāla meitene ar izspūrušiem matiem un tukšu sejas izteiksmi. Viņa nēsā pērļu auskarus, un aiz krūštura lencītes viņai aizbāztas plastmasas šķiltavas.

- Esiet sveicināti mūsu firmā, kā varu palīdzēt?

- Vai jūs mani atceraties?

Viņa samirkšķina acis. - Hmm, nezinu gan. Vai jūs šeit jau esat bijis?

- Cerēju, ka jūs man to varēsiet pateikt. Esmu detektīvs inspektors Vinsents Ruiss. Iespējams, ka esmu te bijis aptuveni pirms mēneša.

- Vai jūs pasūtījāt testu?

- Domāju gan.

Viņa nemaz nav pārsteigta. Laikam es varētu lūgt, lai izdara paternitātes testu princim Viljamam, un viņa izturē-

tos tā, it kā tas būtu gluži ikdienišķs gadījums. Meitene pieraksta manis teikto un sāk klikšķināt pa datora klaviatūru. - Vai tā ir policijas izmeklēšana?

- Nē, privāta.

- Jā, te tas ir - DNS tests. Jūs gribējāt, lai to salīdzina ar kādu agrāku paraugu... - Viņa apklust un mulsi nokrekšķinās.

- Kas noticis?

- Jūs ari vēlējāties, lai analizējam aploksni un vēstuli. Samaksājāt skaidrā naudā. Gandrīz četri simti piecdesmit mārciņas.

- Cik ilgs laiks paiet, kamēr izdara testus?

- Šiem bija vajadzīgas piecas dienas. Dažreiz paiet pat sešas nedēļas. Jūs noteikti ļoti steidzāties. Vai radušies kādi sarežģījumi?

- Man jāredz testu rezultāti. Tie acīmredzot sūtot ir nozaudēti.

- Jūs taču tos paņēmāt pats personīgi. Tā šeit ir rakstīts. -Viņa viegli piesit pa datora ekrānu.

- Jūs droši vien tikāt maldināta.

Viņas skatienā parādās šaubas. - Tātad jūs vēlaties kopijas?

- Nē. Es gribu runāt ar cilvēku, kurš izdarīja testus.

Divdesmit minūtes es gaidu, sēžot uz melna ādas dīvāna

un lasot brošūru par ģenētiskajiem testiem. Mēs dzīvojam aizdomu pilnā laikmetā. Sievas kontrolē vīrus, vīri - sievas, un vecāki

pēta, vai viņu pusauga bērni nelieto narkotikas un neielaižas gadījuma sakaros. Dažreiz labāk atstāt visu, kā ir.

Beidzot mani pavada augšā pa kāpnēm, tad pa sterili tīriem gaiteņiem ieved baltā telpā, kur uz galdiem rindojas mikroskopi un ierīces, kas dūc un mirkšķina gaismas signālus. Jauna sieviete baltā virsvalkā novelk gumijas cimdus, tad sniedz man roku. Viņu sauc Bernadete Fostere, un viņa

šķiet tik jauna, ka nav vēl paspējusi pabeigt vidusskolu, kur nu vēl apgūt prasmi rīkoties ar visiem šiem aparātiem.

- Jūs gribējāt kaut ko jautāt par dažiem testiem, - viņa saka.

- Jā, man vajadzīgs sīkāks skaidrojums.

Nokāpusi no augstā soliņa, viņa atver skapi un izņem spilgti zaļus aktu vākus.

- Atceros, ka rezultāti bija pilnīgi skaidri. Es ekstrahēju DNS no matu paraugiem un salīdzināju to ar iepriekšējo testu rezultātiem, kurus bija ieguvis tiesu zinību dienests un kurus jūs mums, šķiet, iedevāt.

- Jā.

- Abi paraugi - gan jaunais, gan vecais - piederēja meitenei Mikelai Kārlailai.

- Vai varētu būt, ka testa rezultāts nav pareizs?

- Trīspadsmit marķieri bija vienādi. Kļūdas iespēja ir viens pret desmit miljardiem.

Lai gan es jau biju to gaidījis, piepeši jūtu, ka saļogās ceļgali. Abi paraugi ir vienādi. Tas nenozīmē, ka iedvests gaiss Mikijas plaušās vai pa viņas dzīslām sākušas ritēt asinis, taču tas noteikti pierāda, ka pirms kāda laika šie mati slīguši pār viņas pleciem vai pieri.

Mis Fostere paceļ skatienu no piezīmēm. - Vai drīkstu jautāt, kāpēc jūs lūdzāt, lai izdarām testu. Parasti mēs izpildām policijas pasūtījumus.

- Šis bija meitenes mātes personīgs lūgums.

- Bet jūs esat detektīvs.

- Jā.

Viņa nogaidoši raugās manī, tad saprot, ka es negrasos paskaidrot. Atkal pievērsusies aktu vākiem, viņa izņem vairākas fotogrāfijas. - Galvas mati parasti ir visgarākie, un to diametrs ir vienāds. Ja mats nav nogriezts, tad tas pret galu ir tievāks, bet šeit jūs redzat griezuma vietu. - Viņa norāda

uz fotogrāfiju. - Šis mats nav krāsots, un tas nav ķīmiski apstrādāts.

- Vai esat pārliecināta?

- Pilnīgi.

- Vai varat noteikt, cik gadu ir matu īpašniecei?

- Nē.

- Vai varētu būt, ka viņa ir dzīva?

Jautājumā izskan pārāk liela cerība, bet meitene, šķiet, to nemana. Viņa norāda uz citu, stipri palielinātu attēlu. - Ja mats ņemts no ķermeņa, kurā sācies sairšanas process, pie mata saknes dažreiz parādās tumšs gredzens. To sauc par pēcnāves apmali.

- Es to neredzu.

- Arī es nē.

Fotogrāfiju otrajā komplektā redzama pastkarte. Raksts izskatās tieši tāds, kā es atceros, ar lielajiem burtiem un pilnīgi taisnām rindiņām.

- Par aploksni un kartiņu mēs neko daudz nevarējām spriest. Tas, kurš to sūtījis, mārku nav laizījis. Un mēs neatradām nevienu pirkstu nospiedumu. - Viņa pārcilā fotogrāfijas. - Kāpēc visi tik pēkšņi interesējas par šo lietu?

- Ko jūs ar to gribat teikt?

- Pagājušajā nedēļā mums zvanīja kāds advokāts. Viņš jautāja par lietisko pierādījumu testiem, kas attiecas uz Miķeļu Kārlailu.

- Vai viņš pateica savu vārdu?

- Nē.

- Ko jūs teicāt?

- Teicu viņam, ka nevaram neko stāstīt. Mūsu testi ir konfidenciāli.

Varbūt zvanījis Hovarda advokāts. Taču tad rodas jautājums, kā viņš to uzzinājis. Mis Fostere ieliek aktu vākus atpakaļ skapī. Šķiet, ka jautājumu man vairāk nav.

- Vai jūs nevēlaties kaut ko zināt ari par otru sainīti? -viņa jauta.

Es apmulstu tikai uz acumirkli, bet ar to ir diezgan, lai viņa nojaustu.

- Jūs neatceraties, vai ne?

Jūtu, ka skausts sāk svilt.

- Piedodiet. Es cietu nelaimes gadījumā. Mani sašāva. -Norādu uz kāju. - Man zudušas atmiņas par notikušo.

- Pārejoša globālā amnēzija.

- Jā. Tieši tāpēc esmu šeit - lai pa drusciņai savāktu visu kopā. Vēlos, lai jūs palīdzat man. Kas sainītī atradās?

Atvērusi skapīti, kas atrodas zemāk par soliņu, viņa izņem plastmasas kārbiņu, bet no tās - caurspīdīgu maisiņu, kas aizdarīts ar rāvējslēdzēju. Maisiņā atrodas vairāki sārti oranža sintētiska materiāla trīsstūri. Divdaļīgs sauļošanās tērps!

Mis Fostere groza to pirkstos. - Es šo to papētīju. Kad Miķeļa Kārlaila pazuda, viņa bija ģērbusies līdzīgā sauļošanās tērpā, un tieši tāpēc jūs, šķiet, gribējāt, lai mēs pārbaudām šo.

- Arī man tā šķiet. - Jūtu, ka mute pēkšņi kļuvusi sausa.

- Kur jūs to ņēmāt?

- Es neatceros.

Viņa zinīgi kaut ko noņurd. - Tātad jūs nevarat pateikt, kas notiek?

- Diemžēl nevaru.

Viņa kaut ko izlasa manā skatienā un pieņem manis teikto.

- Vai tas ir Mikijas sauļošanās tērps?

- Mēs nevarējām iegūt nevienu DNS paraugu, bet atradām niecīgas urīna un fekāliju pēdas. Diemžēl ar tām nepietika, lai varētu analizēt. Taču es noskaidroju, ka šo izstrādājumu partija ražota Tunisijā un pārdota ar veikalu un

katalogu starpniecību divi tūkstoši pirmā gada pavasari. Lielbritānijā importētas un pārdotas trīs tūkstoši šīs preces vienību; pieci simti bijuši septītā lieluma tērpi.

Es ātri domāju. Daži sintētiska auduma trīsstūri neder par pierādījumu tam, ka Mikija ir dzīva. Hovards būtu varējis paturēt tērpu piemiņai, vai arī kāds cits būtu varējis atrast līdzīgu. Pēc Mikijas pazušanas presē bija publicēti visi sīkumi. Kāds izdevums pat bija ievietojis Mikijas fotogrāfiju, kur viņa redzama sauļošanās tērpa.

Vai ar to būtu diezgan, lai pārliecinātu mani, ka Mikija joprojām ir dzīva? Nezinu. Vai tas pārliecinātu Reičelu? Noteikti.

Apvaldījis kunkstu, mēģinu likt smadzenēm darboties. Kāja atkal sākusi sāpēt. Es vairs nejūtu, ka tā būtu daļa no manis. Šķiet, es velku līdz kāda cita cilvēka kāju pēc neveiksmīgas transplantācijas.

Mis Fostere noved mani lejā pa kāpnēm.

- Jums vēl arvien vajadzētu atrasties slimnīcā, - viņa brīdinoši saka.

- Man nekas nekaiš. Paklausieties. Vai jūs varētu vēl kaut kā pārbaudīt... sauļošanās tērpu?

- Ko jūs gribat atrast?

- Nezinu - varbūt matu krāsas pēdas, šķiedras, ķīmiskas vielas...

- Varu papētīt vēlreiz.

- Paldies.

Ikvienas kriminālllietas izmeklēšanā kaut kas allaž paliek nenoskaidrots. Ja vainīgais atzinies vai ja pasludināts spriedums, neskaidrības lielākoties nav svarīgas - tās var uzskatīt par tādu kā fona troksni. Tagad es domās atgriežos pie sākotnējās izmeklēšanas, mēģinot atrast, ko esam palaiduši

garām. Man vajadzētu gulēt, bet pa galvu maisās visi neizskaidrotie sīkumi un neatbildētie jautājumi.

Mēs intervējām ikvienu "Delfīnu" mājas iedzīvotāju. Visiem bija alibi, izņemot Hovardu. Viņš nebūtu varējis zināt, kas atrodas Mikijas krājkasītē, ja vien viņa to nebija Hovar-dam pateikusi. Sēra sacīja, ka viņa nezinot. Varbūt to varēja zināt Kirstena.

Man vēlreiz jā tiekas ar Džo. Viņa prāts varbūt spēj saskatīt te

jēgu. Viņš kaut kā prot apvienot izpirkumu ar visām citām, šķietami nesaistītajām detaļām un panākt, ka kopaina līdzinās zīmējumam, kas būtu pa spēkam pat bērnam.

Man nepatīk zvanīt viņam sestdienā. Vairums cilvēku šo dienu pavada ģimenē. Džo paņem klausuli uzreiz. Saklausu kaut kur Čārlijas smieklus.

- Vai pusdienas ieturējāt?

-Jā.

- Tik agri?

- Mums atgādina mazā - viņa tagad ēd biezo ēdienu, turklāt noteiktā laikā.

- Vai jums nebūtu iebildumu noraudzīties, ka ēdu es?

- Nē.

Norunājam tikties Peregrini - tas ir itāļu restorāns Kem-dentaunā, kur ir labs Chianti vīns un šefpavārs ar valzirga ūsām un dimdošo tenora balsi šķiet gluži kā aktieru atlases aģentūras administrators.

Ieleju Džo glāzē vīnu un pasniedzu viņam ēdienu karti. Viņš ar visām maņām uztver katru sīkumu apkārtnē bez jebkādas apzinātas piepūles.

- Kāpēc jūs izvēlējāties šo vietu? - viņš jautā.

- Vai jums šeit nepatīk?

- Patīk.

- Te ir labs ēdiens. Tas man atsauc atmiņā Toskānu, un es pazīstu īpašnieku ģimeni. Alberto te strādā jau kopš sešdesmitajiem gadiem. Tas ir viņš - tur virtuvē. Vai patiešām neko neēdīsiet?

- Es vēlētos pudiņu.

Kamēr gaidām oficianti, pastāstu Džo par DNS testiem un sauļošanās kostīmu. Tagad nepārprotami ir skaidrs, ka bijušas citas vēstules.

- Ko jūs ar tām būtu darījis?

- Aizsūtījis tās analizēt.

- Uz to pašu laboratoriju.

- Varbūt es negribēju, lai kāds uzzina par prasību samaksāt izpirkumu. Es tās būtu noglabājis kādā drošā vietā... gadījumam, ja ar mani kaut kas notiktu.

Džo pamāj un cieši raugās savā glāzē. - Labi. Iedodiet man savu kabatas portfeli, - viņš saka.

- Tur nav nekā tāda, ko butu vērts nolaupīt.

- Gluži vienkārši iedodiet.

Džo rakņājas pa kabatas portfeļa nodalījumiem un kabatiņām, velk ārā kvītis, vizītkartes un bankas kartes. - Iedomājieties, ka jūs nepazīstat cilvēku, kam pieder šis kabatas portfelis, bet esat to atradis zemē. Ko portfeļa saturs liecina par šo cilvēku?

- Viņš nemēdz nēsāt līdz daudz skaidras naudas.

- Ko vēl?

Tā ir viena no Džo psiholoģiskajām spēlēm. Viņš grib, lai piedalos tajā. Paņemu kvītis, kas salipušas vienā pikā un tāpat arī izžuvušas. Kabatas portfelis bija upē līdz ar mani. Mēģinu kvītis atdalīt. Dažas vairs nav iespējams izlasīt, bet ievēroju, ka piecas vai sešas saņemtas par līdzņemamo ēdienu. Divdesmit ceturtajā septembrī esmu pircis picu. Kad Kempbels ieradās pie manis slimnīcā, viņš jautāja, kas ir pēdējais, ko es atceros. Es sacīju, ka picu.

Kad paraugos uz galdu, mani sagrābj nomāktības izjūta. Man priekšā vienā kaudzītē salikta visa mana dzīve. Regbija komandas biedru vizītkartes, atlaižu kupons no kāda veikala, atgādinājums no British Gas, ka mana dzīvokļa centrālapkurei nepieciešama kārtējā apkope, kvīts no Royal Mail par ierakstītu sūtījumu, autovadītāja apliecība, Lūka fotogrāfija...

Tas ir momentuzņēmums, izdarīts Blekpūlā pie jūras. Mēs bijām aizbraukuši turp ekskursijā uz vienu dienu. Dedžai mugurā vairāki kupli apakšsvārki, bet kājās kurpes ar saitēm. Matus viņa paslēpusi zem šalles, un viņa rauc pieri, jo mans audžutēvs mudinājis viņu pasmaidīt. Lūks iekāries viņai rokā un smejas. Es stāvu, atkāpies pāris soļu uz mugurpusi, un aplūkoju savas sandales pazoli, it kā tikko būtu kaut kur iekāpis.

- Tu vienmēr skatījies uz leju, - Dedza mēdza teikt, - tomēr pamanījies paklupt pats pret savām kājām.

Es atceros to dienu. Uz estakādes notika talantu sacensība. Simtiem cilvēku sēdēja saulē, klausoties, kā mākslinieks amatieris Džo Blovs dzied un stāsta anekdotes. Lūks raustīja Dedžu aiz rokas, teikdams, ka grib dziedāt. Viņa teica, lai Lūks apklust.

Mēs skatījāmies, kā tas džeks rūtainā žaketē un gludi pieglaustiem matiem vaikstās un plēš jokus. Viņš pēkšņi apklusa, jo uz skatuves paaugstinājuma parādījās mazs zēns. Tas bija Lūks ar gaišu matu cekulu un ar saldējumu notraipītos šortos. Komediants varen satraucās un nolaida mikrofonu zemāk, lai varētu uzdot Lūkam jautājumu.

- Nu, puisīt, kā tevi sauc?

- Lūks.

- Vai tu esi atbraucis atpūsties?

- Nē, esmu atbraucis kopā ar mammu.

Visi smējās, un Lūks rauca pieri. Viņš nevarēja saprast, kāpēc viņi smejas.

- Kāpēc tu uzkāpi te augšā, Lūk?

- Es gribu dziedāt.

- Ko tu dziedāsi?

- Es nezinu.

Visi atkal smējās, un man gribējās vai zemē ielīst, bet Lūks tikai stāvēja un kā apburts raudzījās pūlī. Arī tad, kad De-dža viņu novilka

lejā no skatuves un visi aplaudēja, Lūks nedz māja ar roku, nedz citādi pauda viņiem uzmanību. Viņš tikai skatījās.

Džo turpina rūpīgi pārbaudīt mana kabatas portfeļa saturu. - Pēdas paliek aiz ikviena cilvēka, - viņš saka. - Tās nav tikai papīra strēmelītes un fotogrāfijas. Tas ir iespaids, ko radām apkārtējiem, un mūsu attieksme pret pasauli.

Viņš ātri paskatās pa labi. - Pavērojiet pāri pie tā galdiņa.

Kāds vīrietis un sieviete pasūta lenču. Viņš ģērbies ikdienišķā žaketē, bet viņai mugurā klasiska piegriezuma svārki un kašmira svīteris.

- Ievērojiet, ka vīrietis neskatās uz oficiantu, kurš saka, ko šodien var pasūtīt par īpašu cenu. Viņš skatās ēdienu kartē, it kā lasītu to. Taču sieviete izturas citādi. Viņa paliekusies uz priekšu, ar elkoņiem atbalstījusies pret galdiņu un ar plaukstām aptvērusi seju. Viņu interesē viss, ko saka oficiants.

- Sieviete flirtē ar viņu.

- Vai jūs tā domājat? Paskatieties uz viņas kājām.

Sieviete zem galdiņa novilkusi kurpi un zeķē tērpto kāju

ielikusi vīrietim klēpī. Viņa ķircina vīrieti. Viņa grib, lai viņš sāk justies brīvāk.

- Allaž vajag aplūkot visu ainu kopumā, - saka Džo. - Zinu, ka jūs nevarat atcerēties - vismaz pagaidām. Tādēļ jums vai nu jāpieraksta, vai jāiegaumē viss, kas vien ienāk prātā - atmiņu uzzibsnījumi, tēli, vārdi, sejas. Varbūt šobrīd tam nav īstas jēgas, bet var pienākt diena, kad tas noder.

Pie galdiņa pienāk oficiante ar sardīņu šķīvi.

- īpašs sveiciens no šefa, - viņa saka.

Paceļu glāzi pret Alberto, kurš stāv virtuves durvīs. Viņš ar dūri iebelž sev pa krūtīm kā gladiators.

Laizīdams no pirkstiem zivju eļļu, Džo sāk runāt par sauļošanās tērpu, kas atrodas laboratorijā, un par to, kam tas varējis piederēt. Kad Mikija pazuda, viņai mugurā bija vienīgi sauļošanās tērps, un viņas pludmales dvielis kļuva par galveno lietisko pierādījumu pret l lovardu.

Jebkuras izmeklēšanas gaitā nepieciešams kāds nopietns faktors - liecinieks vai lietiskais pierādījums, kas hipotēzi padara par faktu. Gadījumā ar Mikiju tas bija viņas svītrainais pludmales dvielis. Sieviete, kas pastaigājās ar suni, to atrada īstfinčlejas kapsētā. Tas bija stipri notraipīts ar asinīm, vēmekļiem un matu krāsas pēdām. Hovardam nebija alibi par to laiku, kad pazuda Mikija, un kapsētā viņš bija strādājis turpmākajās dienās.

Es nevilcinoties liku pārmeklēt puķu dobes un nesen raktos kapus. Mēs izmantojām radaru un Caterpillar ekskavatoru, aicinājām palīgā arī nozieguma vietas pārmeklēšanas brigādes cilvēkus ar lāpstiņām un

sietiem.

Kempbels, protams, bija nikns kā bullis. - Nolādēts, jūs izrakņājat kapsētu! - viņš auroja. Man vajadzēja turēt tālruni sešu collu attālumā no auss.

Es dziļi ievilku elpu. - Es veicu pārmeklēšanu noteiktās robežās, ser. Mums ir kapsētas reģistru žurnāls, kur ierakstīti visi nesen raktie kapi. Vērts pārbaudīt visu, kas neatbilst ierakstiem.

- Un kā tad ar pieminekļiem?

- Mēs cenšamies tos neaiztikt.

Kempbels sāka uzskaitīt visus, kas varēja sankcionēt ekshumāciju, tostarp grāfistes tiesas tiesnesi, kapsētu administrāciju un Vestminsteras galveno medicīnisko padomnieku.

- Mēs negrābstāmies gar līķiem un neaplaupām kapus, -es mierinoši sacīju.

Tad jau bija uzrakts mauriņš un puķu dobes astoņdesmit pēdu garumā. Celiņu bruģa akmeņi tika atbalstīti pret mūriem, un kūdrainā augsnes virskārta savelta dubļainos ruļļos. Pirms diviem mēnešiem 1 Iovards bija palīdzējis stādīt dārzā augus ziedu konkursam "Ziedošā Vestminstera".

Kapsētas teritorijā mēs rakām vēl divdesmit divās vietās. Lai gan kapsēta šķiet ļoti piemērota slēptuve, tomēr tur paslēpt līķi nemaz nav viegli. Pirmkārt, jārok tā, lai neviens nepamanītu, visdrošāk to darīt naktī. Turklāt ari tad, ja spokiem netic, tikai retais jūtas mierīgs kapsētā pēc tam, kad iestājusies tumsa.

Par spīti tam, ka informāciju par rakšanu nebija atļauts publicēt presē, es zināju, ka pilnīgi noslēpt to neizdosies. Kāds bija piezvanījis Reičelai, un viņa parādījās jau pašā pirmajā dienā. Diviem policistiem vajadzēja viņu turēt, lai viņa netiktu aiz policijas novilktās lentes. Reičela rāvās ārā viņiem no rokām un lūdzās, lai viņu laiž vaļā.

- Vai tur ir Mikija? - viņa kliedza.

Pavilku viņu sānis un centos nomierināt. - Mēs vēl nezinām.

- Vai jūs kaut ko atradāt?

- Dvieli.

- Vai Mikijas dvieli?

- Mēs zināsim tikai tad, kad...

- Vai tas ir Mikijas dvielis?

Atbildi Reičela izlasīja manās acīs, pēkšņi izrāvās un skrēja uz izrakumu pusi. Es parāvu viņu atpakaļ, pirms viņa bija nonākusi pie malas, un apķēros viņai ap vidu. Viņa raudāja, izstiepusi rokas uz priekšu, un mēģināja mesties bedrē.

Nevarēju teikt neko, lai viņu mierinātu - itin nekas nebūtu varējis viņu nomierināt.

Pēc tam pavadīju Reičelu līdz baznīciņai, gaidot policijas mašīnu, lai aizvestu viņu mājās. Sēdējām ārpusē uz akmens sola. Mums aiz

muguras atradās ziņojumu dēlis, kur bija piestiprināts uzraksts: BĒRNI IR PASAULES CERĪBA

Kur?! Parādiet! Jūs varat gribēt bērnus, raizēties par viņiem, mīlēt viņus ar visu sirdi un dvēseli, bet nevarat viņus

f t ' I

pasargāt. Laiks, negadījumi un ļaunums svinēs uzvaru pār jums.

No restorāna virtuves atskan šķindošs troksnis, šķiet, uz grīdas nokritusi paplāte ar glāzēm. Pusdienotāji uz bridi pieklust - varbūt aiz līdzjūtības, tad atsāk sarunāties. Džo skatās pāri galdiņam ar tik neizdibināmu seju kā allaž. Viņš teiktu, ka vaibsti ir nekustīgi Parkinsona slimības dēļ, bet man šķiet, ka viņam patīk izskatīties nesatricināmam.

- Kāpēc matu krāsa? - viņš jautā.

- Kā, lūdzu?

- Jūs teicāt, ka uz dvieļa bija matu krāsas pēdas. Ja Hovards sagrābis Mikiju kāpņu telpā un savā dzīvoklī nogalinājis, kāpēc tad vajadzētu viņai krāsot matus?

Taisnība. Taču traipi uz dvieļa varēja rasties agrāk. Varbūt Reičela krāsoja matus. Es viņai netiku to jautājis. Redzu, ka Džo noglabā šo faktu atmiņā, lai varētu izmantot vēlāk.

Atnests ēdiens, bet es vairs nejūtos izsalcis. Morfīns nomāc ēstgribu. Aptinu spageti ap dakšiņu un atstāju uz šķīvja.

Džo ielej glāzē vēl vīnu. - Jūs teicāt, ka šaubāties par I Iovarda vainu. Kāpēc?

- Diezgan savādi, bet iemesls ir kas tāds, ko jūs man reiz pateicāt. Toreiz, kad mēs iepazināmies un es izmeklēju Ket-rinas Makbraidas slepkavību, jūs raksturojāt viņas slepkavu.

- Ko es teicu?

- Jūs teicāt, ka cilvēki nepiedzimst par sadistiem, pedo-fīliem un seksuāliem psihopātiem. Viņus tādus padara.

Džo pamāj. Viņu, šķiet, iespaidojusi vai nu mana atmiņa, vai paša toreiz teiktais.

Es mēģinu paskaidrot. - Līdz brīdim, kad atradām Mi-kijas dvieli, apsūdzības pamatā pret Hovardu bija vairāk iztēle, nevis stingri pierādījumi. Nekad par viņu neviens nebija sūdzējies - ne bērnu vecāki, ne bērni, kuru uzraudzība bija viņam uzticēta. Neviens netika teicis, ka viņš iedvestu bailes, ka viņu vajadzētu turēt tālāk no bērniem. Viņa datorā bija tūkstošiem attēlu, bet tikai dažus varētu nosaukt par apšaubāmiem, un neviens no tiem neliecināja, ka viņš būtu pedofīls. Viņš nekad nebija izturējies seksuāli uzmācīgi, tomēr nu pēkšņi kļuva par bērna slepkavu.

Džo lūkojas uz rafijā ietīto vīna pudeli. - Var būt, ka cilvēks fantazē par bērniem, bet līdz rīcībai nekad nenonāk. Dzīve fantāzijā ir bagāta diezgan, lai viņš justos apmierināts.

- Pareizi, bet es nevarēju saskatīt pakāpenisku attīstību. Jūs teicāt, ka deviantu uzvedību var gandrīz vai attēlot grafiski. Cilvēks sāk kolekcionēt pornogrāfiskus materiālus, pamazām virzās arvien tālāk un beigās nonāk līdz nolaupīšanai un slepkavībai.

- Vai jūs atradāt pornogrāfiskus materiālus?

- Hovardam piederēja treilers, kuru viņš teicās pārdevis. Mēs to sameklējām, izmantojot benzīna uzpildes staciju un ķīmiskās tīrītavas kvītis. Tas atradās kādā autokempingā Dienvidu piekrastē. Viņš par to maksāja gadu uz priekšu. Treilerā atradās kastes ar žurnāliem, lielākoties no Austrumeiropas un Āzijas. Bērnu pornogrāfija.

Džo paliecas uz priekšu. Gandrīz vai dzirdu, kā dūkdamas strādā viņa mazās, pelēkās šūniņas.

- Jūs raksturojāt tipisku pedofilu - "pieradinātāju". Hovards saprata, cik Mikija ir trausla. Viņš iedraudzējās ar meiteni, apbēra viņu ar uzslavām un dāvanām, pirka viņai rotaļlietas un drēbes. Viņš fotografēja Mikiju un teica, cik

jauka viņa izskatās. Tad sākas "dejas" seksuālā daļa - paslepeni pieskārieni un rotaļīga cīnīšanās. Pedofīli, kuriem nav sadistisku noslieču, reizēm velta mēnešus un pat gadus tam, lai iepazītos ar bērnu, lai viņu sagatavotu.

- Tieši tā, viņi ir ārkārtīgi pacietīgi. Kāpēc gan Hovards būtu veltījis tik daudz laika un tādas pūles, lai pieradinātu Mikiju, un tad pēkšņi sagrābis viņu kāpnēs?

Džo trīc roka, it kā viņš nupat to būtu atbrīvojis no cieša tvēriena. - Jums taisnība. Pedofīls "pieradinātājs" izmanto lēnu pievilināšanu, nevis vardarbīgu nolaupīšanu.

Man kļūst vieglāk. Jauki zināt, ka man kāds piekrīt.

Džo izsaka piesardzīgu piezīmi. - Psiholoģija nav eksakta zinātne. Un pat tādā gadījumā, ja Hovards nav vainīgs, Mikijai dzīvību atdot nav iespējams. Viens fakts automātiski nemaina citu. Kas notika, kad jūs par savām šaubām pastāstījāt Kempbelam?

- Viņš teica, lai atstāju dienestu un rīkojos kā saprātīgs cilvēks. Vai es uzskatot, ka Mikija ir mirusi? Es domāju par asinīm uz dvieļa un teicu - jā. Viss norādīja uz l lovardu.

- Ne jau jūs viņu atzināt par vainīgu, bet zvērinātie.

Man riebjas, ka cilvēki mani aizbildina, lai gan zinu, ka

Džo tā nav domājis. Viņš iztukšo glāzi. - Jums šis gadījums tiešām ķēries pie sirds, vai ne?

- Jā. Varbūt.

- Šķiet, es zinu, kāpēc.

- Lai nu paliek, profesor.

Viņš pabīda glāzes malā un atbalsta elkoni pret galda vidu. Džo grib spēkoties ar rokām.

- Jūs nevarēsiet.

- Zinu.

- Kāpēc tad jāpūlas?

- Jūs jutīsieties labāk.

- Kā tā?

- Pašreiz jūs izturaties tā, it kā es būtu piespiedis jūs pie zemes. Nu jūs varēsiet man atdarīt. Varbūt sapratīsiet, ka mēs šajā lietā neesam konkurenti. Es cenšos jums palīdzēt.

Gandrīz tūlīt man sāpīgi iesmeldzās sirds. Sajūtu viņa elpā rūgteno, raugam līdzīgo smaku no medikamentiem, un man aizžņaudzas rīkle. Džo arvien vēl tur roku un gaida. Viņš pasmaida. - Vai vienosimies par neizšķirtu?

Lai kā man nepatīk to atzīt, taču mūs ar Džo vieno sava veida radniecība. Mēs abi cīnāmies pret "nelietīgo laiku". Mana karjera tuvojas beigām, un Džo slimība nolaupīs viņam vecumdienas. Manuprāt, ari viņš saprot, ko nozīmē just atbildību par otras cilvēciskas būtnes nāvi, kuras iemesls ir vai nu nelaimes gadījums, vai nolaidīga rīcība. Varbūt šī man ir pēdējā iespēja labot kļūdu, pierādīt, ka esmu kaut ko vērts, sakārtot rēķinus Lielajā grāmatā.

SEPTIŅPADSMITĀ NODAĻA

Kad izkāpju no melnā taksometra pie Alijas vecāku mājas, ir jau tumšs. Viņa ātri atver durvis un tikpat ātri tās aizver. Uz grīdas blakus keramikas vāzes lauskām atrodas gružu lāpstiņa un slota.

- Man bija viesis, - viņa paskaidro.

- Kībels.

- Kā jūs zināt?

- Varu saost viņa skūšanās losjonu - Eau de Clan. Kur ir jūsu vecāki?

- Pie tantes Mīnas. Viņi drīz atgriezīsies.

Alija sadabū putekļsūcēju, bet es iesviežu lauskas atkritumu tvertnē. Viņa tērpusies sari, kuram Alija, šķiet, pieder tikpat lielā mērā, kā tas pieder viņai. No tērpa krokām vēdī ķimeņu, sandalkoka un jasmīna aromāts.

- Ko Kībels gribēja?

- Mani apsūdz protokola pārkāpumā. Policistiem atvaļinājuma laikā nav atļauts iesaistīties privātā izmeklēšanā vai nēsāt ieroci. Paredzama tiesas izmeklēšana.

- Piedodiet.

- Ak, neraizējieties.

- Nē, tā ir mana vaina. Es nedrīkstēju to pieļaut.

Viņa sadusmojas. - Paklausieties. Es esmu liela meitene. Varu izlemt pati.

- Laikam man tagad jāiet.

- Nē! Tā nav nekāda spožā karjera, ar ko es riskēju. Es aprūpēju vēstniekus un diplomātus, viņu izlutinātos bērnus vedu uz skolu un viņu sievas uz Harrods firmas veikaliem iepirkties. Tā nav īsta dzīve.

- Ko vēl jūs varat darīt?

- Daudz ko. Varu uzsākt biznesu. Varbūt apprecēties...

- Ar "Jauniņo" Deivu?

Viņa neliekas dzirdējusi. - Visvairāk mani tracina politika -un tādi kā Kībels, ko jau sen vajadzēja izmest no darba, bet viņš saņem paaugstinājumu. Viņš ir rasists, stulbs šovinists!

Paskatos uz saplēsto vāzi. - Vai trāpījāt viņam?

- Nē.

- Žēl gan.

Alija smejas, un man iegribas viņu apskaut, bet mirklis jau ir garām.

Alija ieslēdz ūdens vārāmo kannu un atver šokolādes cepumu paciņu.

- Šodien es atklāju kaut ko interesantu, - viņa saka, mērcot

cepumu kafijā un laizot pirkstus. - Aleksejam Kuznecam pieder izpriecu kuģis. Tas noenkurots Čelsijas ostā, un viņš to izmanto galvenokārt klientu izklaidēšanai. Kapteinis ir serbs. Viņš dzīvo uz kuģa. Es varētu viņam šo to pajautāt, bet domāju, ka mums vajadzētu būt ļoti uzmanīgiem.

- Laba doma.

- Ir vēl kaut kas. Aleksejs pārdod milzumu akciju un paju no savām kompānijām. Tiek pārdota arī viņa māja Hemstedā.

- Kāpēc?

- Mana draudzene strādā laikrakstā Finansial Times. Viņa stāsta, ka Aleksejs likvidē īpašumus, bet neviens skaidri nezina, kāpēc. Runā, ka viņam ir lielas parādu saistības, un iespējams, ka viņam jāsamaksā parādi, vai arī viņš gatavojas pārņemt savā īpašumā kaut ko lielu.

- Pārdod savu māju.

- Tā iekļauta katalogā pagājušajā mēnesī. Varbūt mēs varam uzrakt pagrabu un atrast, kur viņš apglabājis savu brāli.

- Es dzirdēju, ka Saša uzšķērsts un viņam izlaistas zarnas.

- Tas noteikti izdarīts pirms viņa iegremdēšanas skābes vannā.

Mēs ironiski iesmejamies, labi zinot, ka patiesības grauds baumās ir vienīgi tik liels, lai tās neizplēnētu.

Alija vēl nav pateikusi visu, bet apklust, uzturot interesi sasprindzinātu. - Es pārbaudīju dažus faktus par Kirstenu Ficroju. Vai atceraties, viņa stāstīja, ka viņai pieder nodarbinātības aģentūra Vestendā? Tās birojs atradies Meifērā kādā ēkā, ko iznomājusi Bermudās reģistrēta kompānija. Nomas līgums beidzies pirms astoņiem mēnešiem, un visi rēķini samaksāti. Kopš tā laika korespondence piegādāta fiktīvam birojam Soho, tad pārsūtīta kādai Šveices juridiskajai firmai, kura pārstāv īpašniekus - kompāniju, kas atrodas Nevadā.

Šādas korporatīvas struktūras ikvienam, izņemot T1M (Tirdzniecības un rūpniecības ministrijas) sargsuņus, šķiet izcilas. Šīs korporācijas tiek dibinātas vienīgi tādēļ, lai kaut ko slēptu, izvairītos maksāt nodokļus vai izbēgtu no atbildības.

- Kā stāsta kaimiņi, aģentūra dažreiz apkalpoja privātus pasākumus, bet lielākoties tā iznomāja personālu īslaicīgam darbam. Darba grafikā ierakstītas oficiantes kokteiļu vakariem, viesu izklaidētājas un oficianti, bet tur nav minēts ne sociālās apdrošināšanas kartes numurs, ne dati par nodokļu

nomaksu. Vairums bijušas sievietes un lielākajai daļai bijuši ārzemnieciski uzvārdi. Tās varētu būt personas, kas strādā nelegāli.

Man šķiet, ka tas ož pēc kaut kā cita - dibena apaļumi, mikla kājstarpe un iedobe starp krūštura elastīgo audumu un ādu. Sekss un nauda! Nav brīnums, ka Kirstena varēja atļauties antīku ieroču un viduslaiku zobenu kolekciju.

Alija izņem piezīmes, apsēžas uz dīvāna un, masējot pēdas, lasa. - Es veicu īpašuma pārbaudi Kirstenas dzīvoklim. Viņa to nopirkusi tikai par pieci simti tūkstošiem mārciņu -par pusi no tirgus vērtības - no kādas privātas kompānijas ar nosaukumu "Dalmācijas investīcijas". Galvenais "Dalmā-cijas investīciju" akcionārs ir sers Duglass Kārlails.

Man pārskrien drebuļi. - Kā Kirstena un sers Duglass pazīst viens otru? Un kāpēc viņš ir tik augstsirdīgs pret viņu?

- Varbūt viņš izmanto viņas aģentūras pakalpojumus, -iesakās Alija.

- Vai arī viņa izdarījusi viņam kādu citu pakalpojumu.

Varbūt esmu nepareizi novērtējis Kirstenu. Viņas draudzība ar Reičelu man allaž šķitusi savāda. Kopīgs viņām nebija gandrīz nekas. Reičela bija apņēmusies atteikties no ģimenes naudas un privileģētās bērnības, bet Kirstena tikpat apņēmīgi gribēja tikt dzīvē uz augšu un iekļūt augstākajā sabiedrībā. Uz "Delfīnu" māju viņa pārcēlās tikai dažas nedēļas vēlāk par Reičelu, un abas sadraudzējās. Viņas ļoti daudz laika pavadīja kopā - iepirkās, gāja sabiedrībā un divatā ieturēja maltītes.

Sers Duglass zināja, ka Reičela reiz dzērumā nokritusi vannasistabā uz grīdas un Mikija visu nakti gulējusi viņai blakus. Viņam bija spiedze, kas visu izošņāja - Kirstena. Pusmiljons mārciņu ir pārāk liela maksa par to, lai gluži vienkārši novērotu kaimiņus. Taču ar to ir diezgan, lai padarītu

iespējamu nolaupīšanu, un tas var ari izskaidrot, kāpēc kāds grib atrast Kirstenu.

Alija novāc manu kafijas tasi. - Zinu, ka jūs nepiekrītat, ser, bet es domāju, ka tā ir krāpšana.

- Un motīvs?

- Alkatība, atriebība, mēģinājums dabūt Hovardu ārā no cietuma - var būt jebkas.

- Un kāda ir Kirstenas loma?

- Jūs pats teicāt, ka viņai bija izdevība. Viņa par šo lietu zināja diezgan daudz un Reičelai bija tuva diezgan, lai organizētu blēdību.

- Vai tad viņa to varētu nodarīt savai draudzenei?

- Draudzenei, kuru viņa izspiegoja.

Mēs varētu strīdēties visu nakti, tomēr neatrast atbildi, kas saskan ar mums zināmajiem faktiem.

- Vēl kaut kas, - saka Alija, sniedzot man papīru žūksni. - Es dabūju incidentu reģistrācijas žurnāla fotokopijas no tās nakts, kad jūs sašāva. Tā jums būs lasāmviela vakaram.

Žurnāla lappusēs ierakstīti visi policijā reģistrētie notikumi Londonas ziemeļu daļā četru kvadrātjūdžu platībā laikā no desmitiem vakarā līdz trijiem no rīta.

- Nu es zinu, ka bijuši pieci narkotiku pārdozēšanas gadījumi, trīs

nozagtas mašīnas, sešas laupīšanas, uzbrukums mašīnas vadītājam, pieci viltus izsaukumi, kautiņš vecpuišu ballītē, ugunsgrēks kādā mājā, vienpadsmit sūdzības par to, ka iedarbināta elektroniskā trauksmes sistēma, centrālā pazemes ūdensvada plīsums un plūdi, uzbrukums kādai medicīnas māsai ceļā uz mājām no darba, un nesprādzis asaru gāzes lādiņš, kas atrasts atkritumu tvertnē.

- Cik sūdzību par elektronisko trauksmes sistēmu?

- Vienpadsmit.

- Vienā un tajā pašā ielā?

- Jā. Praicriroudā.

- Kur plīsis ūdensvads?

Alija paskatās kartē un samiedz acis. - Praieriroudā. Ap plūduši arī vairāki veikali.

- Vai varat noskaidrot, kas labojis ūdensvadu?

- Vai nevēlaties pateikt, kāpēc jūs gribat to zināt?

- Cilvēkam drīkst būt savi noslēpumi. Un ja nu es mal dos? Negribu sagraut jūsu ilūzijas par manu gudrību.

Alija necenšas pat pabolīt acis. Viņa paņem tālruni.

- Kam jūs zvanāt?

- Savam draugam.

ASTOŅPADSMITĀ NODAĻA

Sapņoju, ka slīkstu. Plaušās ieplūst šķidri dubļi. Tumsā uzzibsnī spilgta gaisma, dzirdu juceklīgas balsis. Krūtīs kāpj uz augšu nelabums, un es vemju, no mutes, deguna un ausīm līst ārā brūns ūdens.

Virs manis parādās kāda sieviete. Viņa uzsēdusies man uz gūžām un ar rokām atspiedusies man pret krūškurvi. Viņa noliecas un ar lūpām skar manu muti. Šķērsām pār kaklu viņai atrodas bāla dzimumzīme, kas turpinās iedobē starp krūtīm.

Paiet krietns laiciņš, līdz pamostos. Negribu laist vaļā sapni. Kad atveru acis, jūtu ko lādu, kas nav sajusts jau sen. Mazliet paceļu segu, lai paskatītos un pārliecinātos, ka neesmu maldījies. Varbūt man vajadzētu apmulst, taču es jūtos pacilāts. Tagad katra reize, kad mans vecais draugs salutē, ir ievērības cienīgs notikums.

Taču pacilātība drīz izgaist. Sāku domāt par Mikiju, izpirkumu un apšaudi uz upes. Trūkst pārāk daudz detaļu. Noteikti vajadzēja būt vēl citām vēstulēm. Ko es ar tām esmu izdarījis? Nolicis kādā drošā vietā. Es būtu gribējis, lai

kāds uzzina patiesību, ja, nogādājot izpirkuma maksu, ar mani kaut kas notiktu.

Kad Džo vakar pētīja mana kabatas portfeļa saturu, viņš tur atrada Royal Mail pasta nodaļas kvīti. Esmu kādam sūtījis ierakstītu vēstuli. Ievelku bikses no krēsla gultā un nolieku kvīti sev priekšā. Tinte ir gandrīz izdzisusi, un es varu saburtot tikai pasta kodu, bet ar to pietiek.

Dedža atsaucas pēc pirmā signāla un kliedz klausulē. Manuprāt, viņa nesaprot bezvadu pārraides tehnoloģiju un iedomājas, ka es runāju tādā kā skārda kārbā.

- Neesmu tevi redzējusi trīs nedēļas. Tu mani nemīli.
- Es biju slimnīcā.
- Tu nekad nepiezvani.
- Pagājušajā nedēļā es tev zvanīju divas reizes. Tu noliki klausuli.
- Blēņas!
- Mani sašāva.
- Vai tu mirsti?
- Nē.
- Redzi nu! Tev tā patīk spēlēt teātri. Mani apmeklēja tavs draugs, tas psihologs profesors O'Lolins. Viņš bija ļoti jauks. Viņš palika uz tēju...

Vainojot mani, Dedža vienlaikus sarunājas ar kādu citu.

- Mans otrs dēls Lūks ir eņģelis. Tik skaists zēns, gaišiem

matiem... acis ka zvaigznes. Bet šis man dara sirdssāpes.

- Paklau, Dedža, pasaki - vai es tev esmu kaut ko sūti-jis?

- Tu nekad man neko nesūti. Mans Lūks ir tik mīļa dvēselīte... Varbūt tu viņam kaut ko varētu noadīt. Vesti, lai viņam ir silti.

- Paklausies taču, Dedža. Es tiešām gribu, lai tu padoma nopietni.

Beidzot viņa ieklausās. - Tu man atsūtīji vēstuli. Tu sacīji, lai es to noglabāju.

- Es tūlīt braucu pie tevis. Sargi vēstuli.

- Atved man dateles.

Vilvudlodžas galvenā ēka ar tās divslīpju jumtu un fantastisku figūru veidā darinātām notekcaurulēm izskatās pēc vecas skolas. Smilšakmens klāj tikai fasādi, bet aiz tās atrodas sarkanu ķieģeļu ēka ar alumīnija logu ietvariem un cementa dakstiņu jumtu, kas būvēta septiņdesmitajos gados.

Dedza mani gaida slēgtā verandā. Viņa ļauj divreiz noskūpstīt katru vaigu un izskatās vīlusies, ka esmu atvedis tikai vienu kārbu ar datelēm. Dedžas pirksti nerimtīgi kustas un brauka delmu ādu, it kā pa to rāpotu kukaiņi.

Alija cenšas palikt nomaļus, bet Dedža aizdomīgi nopēta viņu. - Kas tu esi?

f

- Tā ir Alija, - iepazīstinot saku.

- Viņai ir ļoti tumša āda.

- Mani vecāki dzimuši Indijā, - Alija paskaidro.

- Hm-mm!

Nesaprotu, kāpēc vecāki allaž liek bērniem mulst. Varbūt tā Dedža mani soda par to, ka esmu brēcis, atgrūdis pienu un neesmu ļāvis naktīs gulēt.

- Kur ir aploksne, Dedža?

- Nē, vispirms parunājies ar mani. Tu paņemsi aploksni un aizskriesi - tieši tāpat kā pagājušajā reizē. - Viņa pagriežas pret gados vecu iemītnieku pulciņu. - Tas ir mans dēls Janko! Jā, viņš ir policists. Tas, kurš nekad nenāk mani apmeklēt.

Jūtu, ka man pietvīkst vaigi. Dedža nav piesavinājusies tikai ebreju sievietes vārdu, bet arī izturēšanās veidu.

- Kā tad es pagājušajā reizē aizskrēju?

Dedža pievēršas Alijai. - Redziet nu, viņš nekad neklausās. Ari bērnībā bija tāds pats. Galva pilna ar niekiem.

- Kad es pēdējo reizi biju pie tevis?

- Nu re! Tu esi aizmirsis. Pagājis tik ilgs laiks. Lūks gan neaizmirst. Lūks rūpējas par mani.

- Lūks ir miris, Dedza. Kurā dienā es biju pie tevis?

- 1 Im-mm! Tā bija svētdiena. Tu biji nopircis avīzes un gaidīji, ka tev piezvanīs.

- Kā tu zini?

- Tev zvanīja tās pazudušās meitenes māte. Viņa noteikti bija ļoti uztraukusies. Tu sacīji, lai viņa paciešas un gaida zvanu.

Dedža atkal sāk ar pirkstiem braucīt ādu.

- Man jāredz tā aploksne.

- Tu neatradīsi, kamēr nepateikšu, kur tā ir.

- Man nav laika, Dedža.

- Tev nekad nav laika. Es gribu, lai tu izved mani pastaigāties.

Viņai kājās ir kurpes un mugurā silts mētelis. Paņemu viņu pie rokas, un mēs lēni ejam pa baltu, grantētu taku. Dedža šļūcina kājas, pūlēdamās turēties man blakus. Mauriņā daži iemītnieki veic tai či vingrinājumus. Mazliet tālāk dārznieks stāda pavasara puķu sīpolus.

- Kāds te ir ēdiens?

- Viņi mēģina mani noindēt.

- Vai tu spēlē bridžu?

- Daži te krāpjas.

Viņu sadzirdēt varētu pat puskurlais.

- Tev patiešām vajadzētu pacensties kaut ko darīt, Dedža.

- Kāpēc? Te mēs visi tikai gaidām nāvi.

- Tā nu nav.

Apstājos un aizpogāju viņas mēteļa augšējo pogu. Ap muti kā stari savilkušās rievas, bet acis nav novecojušas. Raugoties no attāluma, varētu domāt, ka šis ir mātes un dēla tuvības mirklis. Taču patiesībā mēs turpinām monotono

traģikomēdiju, kas aizsākusies vairāk nekā pirms piecdesmit gadiem.

- Vai tagad es varu dabūt aploksni?

- Pēc rīta tējas.

Iegājuši iekšā, apsēžamies ēdamistabā pie galdiņa, un es piedalos stīvā sarunas rituālā, kas piederas pie tējas ar krējumu un plāceņa ar ievārījumu. Aprūpes nama direktore staigā starp galdiņiem.

- Sveicināti! Cik patīkami tikties ar jums. Vai nav jauki, ka ieradies jūsu dēls, misis Ruisa? Varbūt viņš gribētu atbraukt paklausīties mistera Vilsona lekciju par ceļojumu Andu kalnos.

Es drīzāk būtu ar mieru, lai mani pakarina aiz kājām un galvu iemērc aukstas putras katlā.

Dedza skaļi paziņo: - Janko vienmēr bijis ļoti stiprs bērns. Pudeli es viņam varēju atņemt tikai ar abām rokām. Viņš negribēja zīst krūti.

- Tas nevienu neinteresē, Dedža.

Nu viņa ierunājas vēl skaļāk: - Viņa tēvs bija nacists. Tāpat kā Arnolda švarcenegera tēvs. - Jūtu, ka piesarkstu. Dedža nu ir zirgā. - Nezinu, vai viņš līdzinās savam tēvam. Viņu tur bija ļoti daudz. Varbūt manī sajaucās visa viņu sēkla.

Direktore gandrīz aizrijas un atvainojusies žigli pazūd. Viņa

uzmet man tieši tādu pašu skatienu kā agrāk skolotāji, kad Dedža nāca uz skolas atvērto durvju dienu.

Tēja atdzisusi, plācenis palicis uz šķīvja. Atgriežos Dedžas istabā un saņemu aploksni. Dodoties projām, iegriežos direktores kabinetā un izrakstu čeku.

- Jūs ļoti mīlat savu māti, - sekretāre saka.

Vienaldzīgi palūkojos uz viņu. - Nē. Viņa ir mana māte.

Kad esmu mašīnā, atveru lielo, polsterēto aploksni. Tajā atrodas īstās pastkartes un aploksnes kopijas, kā ari DNS testa un tintes, papīra un matu paraugu analīžu rezultāti.

Tur ir vel viena vēstulē, kas ielikta plana plastmasas apvākā. Izvelku salocīto papīru un uzpūšu, lai to atvērtu.

Dārgā misis Kārlaila!

/ūsu meita ir dzīva. Ja sadarbosieties ar mums, viņai nekas nenotiks, ļa pieļausiet kādu kļūdu, viņa mirs. Viņas dzīvība ir ļūsu rokās.

Mēs pieprasām slīpētus briljantus divu miljonu vērtībā, visiem dārgakmeņiem jābūt vismaz karātu lieliem. Tos ļūs saliksiet četros samta maciņos. Katrs maciņš ar līmlenti jāpiestiprina ceturtdafcollas biezam putuplasta kvadrātam, tad cieši jāiesaiņo divās fluorescējošas plastmasas kārtās. Neviens sainītis nedrīkst būt garāks par 6 collām, platāks par 21/2 collām un augstāks par 3/4 collām. Sainīši jāieliek 20 collas lielā picas kārbā.

Trīs dienu laikā ļūs ievietosiet The Sunday Times sludinājumu par to, ka gribat īrēt kotedžu Toskānā. Šeit būs tālruņa numurs turpmākajiem kontaktiem.

Vienmēr atbildiet uz tālruņa zvaniem, misis Kārlaila. Vienīgi ļūs pati. ļa atsauksies kāds cits, Miķeļa mirs.

Nav iespējamas nekādas sarunas. Netiek pieņemti nekādi aizbildinājumi, ļa iesaistīsies policija, sekas ļums ir zināmas. JUMS IR TIKAI VIENA IESPĒJA.

Vēstule uzrakstīta glītā drukā un šķiet iespiesta ar lāzera printeri. Lai gan te nav mēģināts atdarināt bērna rokrakstu, taču emocionālā šantāža ir tikpat spēcīga.

Es ievietoju sludinājumu. Es sagādāju mobilo tālruni. Es noteikti esmu ticējis, ka Mikija arvien vēl ir dzīva. Varbūt mani pārliecināja tas, ka pierādījumi bija tik nopietni, lai gan nebija neapgāžami. Hovardu mēs notiesājām, pamatojoties uz netiešiem pierādījumiem, un varbūt es, balstoties uz iepriekš nezināmiem faktiem un secinājumiem, noticēju, ka Mikija ir dzīva.

- Tas vismaz ir apstiprinājums, - saka Alija, lasot DNS testa rezultātu.

- Taču tas neko nemaina. Kempbels neatjaunos izmeklēšanu, neatzīs, ka esam kļūdījušies. Tiesu eksperti, advokāti, policijas

liecinieki un politiķi negrasās mainīt viedokli par Hovarda notiesāšanu.

- Vai jūs viņus vainojat? Vai patiešām gribat pieredzēt, ka viņu atbrīvo?

- Nē.

- Kāpēc tad mēs to visu darām, ser?

- Tāpēc, ka es neticu, ka izpirkums ir krāpšana. Es domāju, ka viņa ir dzīva! Kāpēc gan citādi es lai butu riskējis ar visu?

Raugos pāri ielai uz autobusu pieturas nojumi, kur aptuveni divpadsmit gadus veca meitene ar ilgām lūkojas uz ielas viņu galu, gaidot autobusu, kam jāpienāk vienpadsmitos un piecpadsmit minūtēs, bet kurš parādīsies tikai vienpadsmitos trīsdesmit piecās.

Es to nedaru Hovarda dēļ. Man nerūp šaubas un to pamatotība, nevainīgums vai vaina. Es tikai gribu atrast Mikiju.

Tuvojas vētra. Statiskā elektrība paceļ Alijas matu šķipsnas un tur gaisā kā ar neredzamām stieplēm. Jau pēc dažām minūtēm pa mašīnas priekšējo stiklu kā bumbiņas lēkā lietus lāses, un namu notekcaurules aizrijušās ar kritušajām lapām. Nezinu, vai tās ir globālās sasilšanas vai klimata pārmaiņu sekas, bet jaunībā es neatceros pieredzējis tik stipras vētras.

Vauxhall riepas švīkstēdamas šķeļ peļķes. Vadot mašīnu, Alija tā koncentrējas, it kā spēlējot videospēli. Šķiet, viņa gaida, ka tūlīt kāds šķērsos ielu pie sarkanā gaismas signāla vai pēkšņi izskries uz braucamās daļas.

Pārbraucam pāri Tauera tiltam un pa A2 šoseju pagriežamies uz austrumiem, pabraucam garām Blckhītai un Šūtera pakalnam, līdz nonākam Dārtfordā. Vētra rimusies, un debesis ir zemas un pelēkas. Salts vējš sviež gaisā un virpina papīra driskās.

Šī ir īsta Anglijas piepilsēta ar ligustra dzīvžogiem un lielām, seklām ūdens tvertnēm, kur pērties putniem. Varu pat sajust mauriņa mēslojuma smaku un caur kadas majas plašajiem logiem saskatīt, ko rāda televizorā.

Krodziņš "Baltais zirgs" piedāvā brokastis, bet to ver vaļā tikai divpadsmitos dienā. Ielūkojies pa logu, redzu tukšu bāru, krēslus, kas salikti uz galdiņiem, putekļsūcēju uz tumšsarkana paklāja, dēli šautriņu spēlei pie sienas un gar bāra pamatni misiņa stangu kāju atbalstam.

Eju krodziņam apkārt. Alija turas dažu pēdu attālumā man aiz muguras. Lielie koka vārti ir aizvērti, bet nav slēgti. Tie ved ar ķieģeļiem bruģētā pagalmā, kur atrodas apsudrabotas alus muciņas, motocikls un divas automašīnas. Viena uzlikta uz ķieģeļiem un nokrāsota zaļganā maskēšanās krāsā.

Aptuveni piecpadsmit gadus vecs zēns sēž uz mašīnas pārsega un ar eļļainu lupatu tīra karburatoru. Viņš šūpo novalkātās sporta kurpēs

apautās kājas un nemitīgi kustina muti, košļādams vārdus, tad tos izspļaudams.

Pamanījis mani, viņš ar asu rāvienu pagriež galvu. - FAKIMIK!

- Sveiks, Stīvij.

Nošļūcis no mašīnas, viņš satver manu roku un piespiež ausi pie rokas pulksteņa. - Tikitak, tikitak.

Viņš cieš no Turēta sindroma - slimības, kuras dēļ viņš haotiski raustās, klaigā un muld. Kā saka viņa tēvs Rejs Mēr-fijs, kādreizējais "Delfīnu" mājas pārvaldnieks, slimība dēlu pārvērtusi par "cilvēcisku ērmu".

Pagriežos pret Aliju. - Tas ir Stīvijs Mērfijs.

- S. Mērfijs. Smērfijs. Smērfs. Smērfs. - Viņš izgrūž vārdus, rejot kā ronis.

Alija izlaiž pirkstus caur viņa īsi apgrieztajiem matiem, un zēns iemurrājas kā kaķēns.

- Vai tētis ir iekšā?

Stīvijam noraustās galva. - FAKIOM! PROM!

- Kur viņš aizgāja?

Stīvijs parausta plecus.

Rejs Mērfijs sagādāja Kirstenai alibi tajā rītā, kad nozuda Mikija. Abi liecināja, ka viņš labojis dušu Kirstenas dzīvoklī. Augumā viņš ir mazs, it kā pieplacis zemei. Atceros, ka esmu redzējis Mērfiju boksa sacensībās Vemblijā - viņš bija viens no līderiem cīņā par Anglijas čempiona titulu spalvas svarā. Tas bija astoņdesmito gadu sākumā.

Sākotnējās izmeklēšanas laikā es viņu intervēju divas reizes. Domāju, ka viņš varētu zināt, kā Mikija tikusi ārā no mājas.

- Tāpat kā jebkurš cits, - viņš atbildēja. - Pa izejas durvīm.

- Jūs domājat, ka Mikijas draudzene Sēra viņu varbūt nav pamanījusi.

- Bērni ne vienmēr dara to, ko grib vecāki.

Viņš runāja pēc paša pieredzes. Viņa vecākais dēls Tonijs uz pieciem gadiem atradās Brikstonas cietumā par bruņotu laupīšanu.

Novērsies no Stīvija, es trīs reizes pieklauvēju pie krodziņa durvīm. Nočīkst krēsls, un durvis paveras dažu collu platumā. Mani aizdomīgi aplūko liela auguma sieviete ar tabakas dūmu nobrūninātiem matiem, kas tik bagātīgi apsmidzināti ar matu laku, ka izskatās cieti. Viņa ģērbusies pūkainā, dzeltenā pulloverā un melnās, apspīlētās biksēs, tāpēc atgādina milzīgu pīlēnu.

- Misis Mērfija?

- jūs jau atradāt viņu?

- Kā, lūdzu?

- Vai atradāt manu Reju? Kur ir tā mauka, ar ko viņš drāžas?

Alija cenšas noskaidrot pārpratumu. - Vai jūs gribat teikt, ka nezināt, kur ir jūsu virs?

- Nolādēts, nē, misis Mārpla!

Viņa pagriežas un gāzelēdamās iet apsēsties savā krēslā. Uz galda ir brokastu paliekas, un televizorā, kas uztupināts uz letes, redzams kāds bezrūpīgs un smaidīgs pārītis.

- Es jūs atceros, - viņa saka, nenovēršot skatienu no ekrāna. - Jūs esat tas kruķis, kurš meklēja mazo meiteni.

- Mikiju Kārlailu.

Sieviete pamāj ar roku. - Stīvijs atceras. Viņš neko neaizmirst.

- Miki fiki stiķi liki, - saka Stīvijs, spēlēdamies ar vārdiem.

- Neāksties, - noskalda misis Mērfija. Stīvijs saraujas un izvairās no pļaukas. Viņš kāpjas atpakaļ un šūpo gurnus kā ērmīgā dejā.

Virtuve ir maza un pieblīvēta. Kamīna malu rotā dīvaina suvenīru un greznumlietiņu kolekcija, tostarp arī sāls un piparu trauciņi Donalda Daka pīlēnu veida, boksa sacensību balva un Henrija Kūpera fotogrāfija ar viņa parakstu.

Stīvijs turpina dejot, bet misis Mērfija neatrauj skatienu no televizora. Šķiet, paies vesela mūžība, līdz viņa pievērsīs man uzmanību. Paņemu tālvadības pulti un izslēdzu attēlu. Misis Mērfija paskatās uz mani tā, it kā es būtu atvienojis aparātu dzīvības uzturēšanai.

- Kad jūs pēdējo reizi redzējāt Reju?

- Es jau viņiem teicu - divdesmit ceturtajā septembri.

- Kam jūs teicāt?

- Policistiem! Es divas reizes gāju un sacīju, bet viņi man neticēja. Viņi domāja, ka Rejs tikai aizgājis brīvsolī tāpat kā agrāk.

- Tāpat kā agrāk?

Sieviete izslauka acis un pamet skatienu uz Stīviju. Alija to pamana.

- Varbūt mums vajadzētu iziet ārā, - viņa ierosina. Stī-vijs plati pasmaida un apķeras viņai ap vidu.

- Tikai neļaujiet viņam ķerstīties, - saka Stīvija māte, nelaimīgi paskatīdamās uz tukšo televizora ekrānu.

Kad durvis aizveras, misis Mērfija turpina: - Rejam bikšu priekša vienmēr stāvēja vaļā. Bet kopš tā laika, kad iegādājāmies krodziņu, viņš turējās pie mājas. Viņš mīlēja "Balto zirgu"... - Sieviete apklust.

- Pārvaldnieka amata Rejam droši vien maksāja krietnu algu, ja viņš varēja atļauties nopirkt krodziņu.

Misis Mērfija sabožas. - Tā bija godīga nauda. Tēvocis atstāja Rejam mantojumu.

- Vai esat kādreiz redzējusi to tēvoci?

- Viņš strādāja Saūda Arābijā. Tur nav jāmaksā nodokļi. Un Rejs to ir pelnījis. Viņš divdesmit gadus strādāja kanalizācijas dienestā par asenizatoru. Vai jūs zināt, kas tas ir? Viņš lāpstoja sūdus. Stāvēja mēslos līdz ceļiem, tumsā, kopā ar žurkām. Viņam bieži gadījās

priekšā žurku midzeņi, kur tās ņudzēja kā tārpi spainī.

- Es domāju, ka viņš strādāja ūdens avāriju dienestā.

- Jā, vēlāk, bet tikai tāpēc, ka mugura vairs neturēja. Rejs palīdzēja Temzas Ūdens avāriju pārvaldei zīmēt plānus gadījumam, ja paisums appludinātu Londonu. Cilvēki piemirst, ka Temza ir plūdmaiņu upe. Allažiņ bijusi un būs.

Viņas balsī ieskanas sarūgtinājums. - Kad uzbūvēja Temzas plūdu barjeru, viņi teica, ka paisums vairs nesagādāšot problēmas. Rejam parādīja durvis. Rejs pateica, ka viņi ir

stulbeņi! Jūras līmenis ceļas, un Anglijas dienvidaustrumi grimst. Padomājiet pats.

- Kāpēc viņš gribēja pirkt krogu?

- Parādiet man vienu vīrieti, kurš negribētu savu krodziņu.

/

- Vairums visu peļņu nodzer.

- Tikai ne mans Rejs - sešpadsmit gadus viņš nav licis glāzi pie mutes. Vai zināt, mums gāja labi, līdz ielas viņā galā atklāja to stulbo tematisko krogu. "Varde un salāti". Kas tas par nosaukumu krogam, ko? Mēs domājam savējo pārtaisīt un rīkot te šautriņu mešanas sacensības. To izkārtos mūsu Tonijs. Viņš pazīst daudzus profesionālos spēlētājus.

- Kā klājas Tonijam?

Misis Mērfija apklust.

- Cerēju aprunāties ar viņu.

- Viņa te nav.

/

Atbilde izskan pārāk strupi. Pametu acis uz griestiem. Šī sieviete ir kā "burvju lode" - vajag tikai papurināt, lai atbilde būtu kā uz delnas.

- Mans Tonijs neko sliktu nav izdarījis. Viņš vienmēr bijis labs zēns.

- Kad viņu izlaida?

- Pirms sešiem mēnešiem.

- Vai Rejs kādreiz pieminējis Kirstenas Ficrojas vārdu?

Redzu, ka viņa lēni sāk atcerēties.

- Tā iedomīgā tibiņa, kas dzīvoja "Delfīnu" mājā. Viņai uz kakla bija rēta...

- Dzimumzīme.

- Vienalga, - misis Mērfija atvairīgi saka.

- Vai viņa ir te iegriezusies, varbūt piezvanījusi?

- Ar viņu Rejs nebūtu salaidis. Viņa bija pārāk kaulaina. Rejam patīk, ja sievietei ir miesa uz kauliem. Tagad viņš

noteikti drāžas ar kādu palaistuvi. Gan jau drīz pārradīsies mājās. Viņš vienmēr pārrodas.

Pagalmā nošķaudās un ierūcas automašīna. Motora pārsegs ir pacelts, un Stīvijs aplūko iekšpusi, bet Alija sēž pie stūres un niekojas ar gāzes pedāli. Augšstāvā atveras sīkrū-šu logs, un ārā gāžas vesels birums lamuvārdu, liekot apklust.

- Nu, ja jau Tonijs ir pamodies... - es saku, un misis Mēr-fija satraucas vēl vairāk.

Viņa ar abām rokām atspiežas pret galdu, pieceļas kājās un piesardzīgi raušas augšā pa kāpnēm.

Pēc dažām minūtēm parādās Tonijs, ģērbies rītasvārkos. Viņš ir spēcīgs un lokans. Tonijs gludi noskuvis visu galvu, atstājot tikai vienu matu šķipsnu pakausī. Viņa apakšdelmus klāj tetovējumi, ausis izslējušās kā satelītantenu šķīvji, tāpēc viņš atgādina statistu no filmas "Zvaigžņu ceļojums" epizodes.

Tāpat kā tēvs, ari Tonijs bijis daudzsološs bokseris līdz tam laikam, kad viņš mēģinājis boksā izmantot dažus paņēmienus, ko patapinājis no Pasaules reslinga federācijas. Iespējams, ka izrādes elementi un uzspēlētais niknums būtu gājuši cauri, bet nepatikšanās viņš nokļuvis, kad sācis jau iepriekš organizēt sacensību rezultātus. Tonijs iekritis vēlreiz, mēģinot ietekmēt šautriņu mešanas sacensību rezultātu. Tonijs salauzis pirkstus dalībniekam, kas kļūdījies aprēķinā un uzvarējis spēlē, kurā viņam vajadzējis zaudēt.

Tonijs atver ledusskapi un dzer apelsīnu sulu no pakas. Noslaucījis lūpas, viņš apsēžas. - Man nav jāatbild ne uz vienu jautājumu. Man pat nav jākāpj ārā no gultas jūsu dēļ.

- Augsti vērtēju jūsu pūles. - Taču sarkasms viņu neiespaido. - Kad jūs pēdējo reizi redzējāt tēvu?

- Vai jūs domā, ka es rakstu dienasgrāmatu?

Ātri pastiepju roku pāri galdam tā, lai nepagrūstu šķīvi ar izmirkušām pārslām, un sagrābju viņu aiz apakšdelma.

- Paklausies, tu mazais draņķi! Tu esi atbrīvots pirms termiņa. Vai gribi tikt atpakaļ? Labi. Es nokārtošu, ka tevi ieliks vienā kamerā ar pašu lielāko un pretīgāko pēdiņu. Tev nemaz nevajadzēs kāpt ārā no gultas, Tonij. Viņš ļaus tev tur palikt visu dienu.

Redzu, ka viņš uzmet skatienu galda nazim, bet tā ir tikai pārejoša doma.

- Tas bija aptuveni pirms trim nedēļām. Aizvedu viņu līdz Londonas dienvidu daļai un pēcpusdienā atvedu atpakaļ.

- Ko viņš darīja?

- Nezinu. Viņš par to nerunāja. - Tonijs paceļ balsi. - Zin', man ar to nav nekāda sakara. Galīgi nekāda.

- Tātad tu domā, ka viņam kaut kas bija aiz ādas?

- Es nezinu.

- Tomēr kaut ko tu zini, vai ne? Tev bija aizdomas.

Tonijs viļā mēli pa muti, mēģinot izdomāt, ko man teikt.

- Brikstonas ķurķī es biju kamerā kopā ar vienu čali. Ar Geriju Brandtu. Viņam bija iesauka "Kāpurs".

Šo vārdu es krietnu laiku neesmu dzirdējis.

Tonijs turpina runāt. - Nekad neesmu redzējis, ka tā var gulēt kā viņš. Nekad. Varētu vai apzvērēt, ka viņš ir beigts, ja vien necilātos krūškurvis. Puiši turpat blakus kamerās kavās, vai viņus dauzīja sargi, bet "Kāpurs" gulēja, siekalodamies kā zīdainis. Ka es jums saku, tas nu gan bija gulētājs.

Tonijs iedzer vēl vienu malku sulas. - "Kāpurs" tur sabija tikai dažus mēnešus. Zin', es viņu nebiju redzējis vairākus gadus, bet pirms kādiem trim mēnešiem viņš uzradās, izskatīdamies gluži kā pleibojs - iededzis saulē un ģerbies uzvalkā.

- Vai viņam bija nauda?

- Kaut kur varbūt bija, bet viņa braucamais bija īsta grabaža - tādu nav vērts ne zagt, ne dedzināt.

- Ko viņš gribēja?

- Nezinu. Viņš nebija nācis pie manis, bet gribēja runāt ar manu veco. Nedzirdēju, ko viņi viens otram saka, bet sapratu, ka ķildojas par kaut ko. Mans vecais no dusmām bija zili melns. Vēlāk viņš teica, ka šis meklējis darbu, bet es zinu, ka tās ir muļķības. Gerijs Brandts nemazgā glāzes. Viņš uzskata sevi par spēlmani.

- Viņiem bija padomā kāds darbiņš.

Tonijs parausta plecus. - Velis viņu zin'. Man pat nebija ne jausmas, ka viņi viens otru pazīst.

- Vai tu ieminējies par savu veco Gerijam Brandtam, kad sēdēji kopā ar viņu?

- Varbūt kaut ko pateicu. Tāpat vien - parastā pļāpāšana kamerā.

- Kāpēc tu domā, ka tavs vecais Londonā brauca satikties ar Geriju?

- Es izlaidu tēvu no mašīnas pie kroga Pentonvilroudā. Atceros, ka Gerijs runāja par to vietu. Tur viņš mēdza pastāvīgi iegriezties.

Izņemu no žaketes kabatas Kirstenas fotogrāfiju un pabīdu tuvāk Tonijam. - Vai tu pazīsti viņu?

Tonijs kādu brīdi pēta fotogrāfiju. Melot ir vieglāk, nekā teikt taisnību, tāpēc viņš tā vilcinās. Tad viņš papurina galvu. Es viņam ticu.

Atgriezies mašīnā, es apspriežu uzzināto ar Aliju, apberot viņu ar jautājumiem. Viņa mēdz spriest, skaļi runājot, turpretī es visu apdomāju klusībā.

- Vai atceraties tādu Geriju Brandtu?

Viņa parausta plecus. - Kas viņš ir?

- Pretīgs nelietis ar tik netīru muti kā mēslu bedre un savedēja nosliecēm.

- Apburoši.

- Viņa vārds parādījās sākotnējās izmeklēšanas laikā. Hovards Mikijas pazušanas dienā fotografēja, stāvot pie "Delfīnu" mājas, un vēlāk izrādījās, ka vienā no fotogrāfijām pūlī redzama Gerija Brandta seja. Vēlāk Gerija vārds uzpeldēja atkal, šoreiz seksuālo noziegumu sarakstā. Viņš tika tiesāts par seksuālām attiecībām ar nepilngadīgu meiteni. Apsūdzībai neviens sevišķu nozīmi nepiešķīra. Toreiz viņam bija septiņpadsmit gadu, bet meitenei četrpadsmit. Abi pazina viens otru. Mēs gribējām Geriju intervēt, bet nevarējām atrast. Viņš gluži vienkārši bija izgaisis. Tagad viņš atkal ir uzradies. Kā stāsta Tonijs, pirms trim mēnešiem Gerijs atnācis, lai satiktu Reju Mērfiju.

- Tā var būt sagadīšanās.

- Var jau būt.

Pazuduši gan Kirstena Ficroja, gan Rejs Mērfijs. Pirms trim gadiem, kad pazuda Mikija, viņi viens otram sagādāja alibi. Mikija, kāpjot lejā pa savas mājas kāpnēm, lai tiktos ar Sēru, noteikti gāja garām Kirstenas dzīvokļa durvīm. Tajā pašā laikā sers Duglass Kārlails maksāja Kirstenai par to, ka viņa novēroja Reičelu un vāca pierādījumus sera Duglasa iesniegumam par aizbildniecību. Varbūt viņš nolēmis spert vēl vienu soli tālāk un likt, lai mazmeitu nolaupa. Tomēr tad nav skaidrs, kur Mikija atradusies vai kāpēc izpirkuma maksa pieprasīta tikai pēc trim gadiem.

Varbūt Alijai taisnība, ka tā ir tikai krāpšana. Kirstena varēja paņemt Mikijas matus no spilvena vai sukas. Viņa varēja zināt par krājkasīti. Viņa būtu spējusi sagudrot plānu, lai izmantotu situāciju.

Man pār muguru pārskrien drebuļi, it kā būtu agra rīta stunda. Profesors mēdz teikt, ka sagadīšanās nozīmē tikai to, ka divi notikumi risinās vienlaikus, bet es tam neticu. Tik strauji uzplēst neaizdzijušu brūci spēj vienīgi liktenis.

DEVIŅPADSMITĀ NODAĻA

Tcmzas Ūdens avāriju pārvaldes specializētā automašīna atrodas Praicriroudā, novietota vakara saulē ar priekšgalu pret dienvidiem. Mašīnai blakus stāv darbu vadītājs un laiski smēķē cigareti. Viņš izslējās taisni un sakārto bikšu stakli. - Šodien man ir brīvdiena. Ja tas nav nekas svarīgs...

Protams, viņš izskatās tā, it kā nekas nebūtu svarīgāks par biljarda spēli krodziņā kopa ar draugiem.

Alija stādās priekšā, un darbu vadītājs sāk klausīties uzmanīgāk.

- Mister Donovan, divdesmit sestajā septembrī jūs labojāt plīsušu centrālo ūdensvadu šajā ielā.

- Kāpēc jūs to pieminat? Vai kāds sūdzējies? Mēs neko sliktu neizdarījām.

Pārtraukdams viņa aizbildinājumus, saku, ka tikai gribu zināt, kas toreiz noticis.

Viņš nodzēš cigareti pret zābaka pazoli un ar galvu pamāj uz to pusi, kur ielas segumu trīsdesmit pēdu garuma klāj tumša, nesen uzklāta bitumena laukums. - Tas izskatījās pēc Lielā kanjona, ka es jums saku. Izskaloja pusi no ielas. Nekad neesmu redzējis tādu plīsumu kā šiten tas.

- Kāpēc jūs tā sakāt?

Viņš sarausta bikses. - Nu, daudzas caurules te liktas pirms simt gadiem un ir nolietojušās. Salabo vienu, un jau plīst citā vietā. Blīkš! Tas ir tikpat kā pūlēties aizbāzt veselu duci caurumu ar desmit pirkstiem.

- Vai šis plīsums bija atšķirīgs?

- Jā. Caurules lielākoties plīst savienojumu vietās, jo tur tās ir visvājākās. Bet šitā pilnīgi izjuka. - Viņš saspiež plaukstas kopā, tad strauji atrauj vienu no otras. - Mēs nevarējām plīsumu hermētiski slēgt. Vajadzēja ielikt jaunu, divdesmit pēdas garu caurules gabalu.

- Kas varēja radīt tādu pārrāvumu? - jautā Alija.

Vīrs papurina galvu un atkal sakārto bikšu stakli. - Viens no mūsu brigādes vīriem - Lū - armijā bijis sapieris. Viņš domā, ka tas ūdensvads uzsprādzis, jo metāls galos bijis tā īpaši izlocīts. Viņš teica, ka varbūt kanalizācijas caurulēs sakrājies metāns un uzliesmojis.

- Vai tā gadās bieži?

- Nē. Agrāk gan. Mūsdienās kanalizācijas caurulēm ir labāka ventilācija. Dzirdēju, ka pirms dažiem gadiem bijis līdzīgs gadījums. Beisvoterā applūdušas sešas ielas.

Alija staigā pa ielu turpu un šurpu, lūkodamās uz leju. - Kā jūs zināt, kur ūdensvadi atrodas? - viņa jautā.

- Kā kuru reizi, - saka Donovans. - Magnetometrs var noteikt, kur atrodas dzelzs, dažreiz mums nepieciešams radars, bet lielākoties nekādas ierīces nav vajadzīgas. Centrālie ūdensvadi iebūvēti blakus kanalizācijas ejām.

- Un kā jūs varat atrast kanalizācijas ejas?

- Jāseko kritumam. Viss tīkls darbojas pēc gravitācijas likuma.

Es pietupjos un pārvelku pirkstus pār metāla režģi, kas aizsedz kanalizācijas cauruli. Atstatums starp režģa stieņiem ir aptuveni trīs ceturtdaļcollas. Izpirkums tika iesaiņots ļoti rūpīgi. Katrs sainītis bija hermetizēts un izgatavots tā, lai ūdenī varētu peldēt. Sainīšu garums bija sešas collas, platums divas ar pusi collas un biezums trīs ceturtdaļcollas... tieši piemērotā lielumā.

Lai kas būtu pieprasījis izpirkuma maksu, viņš paredzējis, ka sainītim piestiprinās raidītāju izsekošanai. Un vienīgā vieta, kur raidītājs vai globālās pozicionēšanas sistēma nedarbojas, ir pazeme.

- Vai varat mani novest lejā kanalizācijas eju tīklā, mister Donovan?

- Jūs tak jokojat, vai ne?

- Izdariet man pakalpojumu.

Viņš šūpo roku. - Kopš vienpadsmitā septembra viņi uztraucas par kanalizāciju. Piemēram, Taibērnā kanalizācijas eja atrodas tieši zem Amerikas vēstniecības un Bekingemas pils. Takbrūkas eja ir zem Pimliko rajona. Kartēs tās nav atrodamas - vismaz ne tajās kartēs, ko publicē mūsdienās. Un kanalizācijas tīkla aprakstu nav arī publiskajās bibliotēkās. Tie izņemti.

- Tomēr tas noteikti ir iespējams. Es varu iesniegt lūgumu.

- Jā, laikam gan. Tikai paies kāds laiciņš, līdz saņemsiet atbildi.

- Cik ilgs?

Viņš berzē zodu. - Manuprāt, dažas nedēļas.

Es saprotu, ko tas nozīmē. Mans lūgums iekļūs britu birokrātijas milzīgajos, gausajos riteņos un tiks bīdīts no komitejas uz komiteju, no vienas apakškomitejas uz citu, tad uz darba grupām, kur to apspriedīs, pamatīgi apsvērs, iztirzās un vispusīgi aplūkos - tikai tādēļ, lai izlemtu, kādos vārdos formulēt atteikumu.

Gandrīz pirms desmit gadiem kaujā par Ņūberijas apvedceļu* kāds vīrs sešpadsmit dienas mitinājās šaurā alā, kas nebija platāka par viņa pleciem. Mums vajadzēja viņu no turienes rakt ārā, bet viņš ar kailām rokām raka zemi ātrāk nekā desmit vīri ar kapļiem un lāpstām.

Viņš teica, ka esot ekoloģijas karavīrs, kas cīnās pret "zemes izvarotājiem". Bulvāra prese iedēvēja viņu par "Kurmi".

Alijai bija nepieciešamas trīs stundas laika un piecdesmit mārciņas kukuļošanai, lai uzzinātu vietu, kur viņš tagad mitinās. Tā bija kāda pamesta noliktava Haknijā, vienā no tiem panīkušajiem rajoniem, kurus grūti atrast, ja vien rokā nav aerosola flakons ar krāsu

vai ja nav radusies steidzīga vajadzība pēc "devas".

Lēni braucot starp apkvēpušu fabriku ēkām un veikaliem, kuru logi un durvis aiznagloti ar dēļiem, mēs nonākam iepretī tuksnesīgam laukumam, kur puišeļi salikuši siltās virs-jakas, iezīmējot futbola vārtus. Mūsu ierašanās uzreiz tiek pamanīta. Zinu, ka vēsts par to zibenīgi izplatīsies uz visām pusēm pa bezdrāts telegrāfu.

- Varbūt man vajadzētu palikt mašīnā, - ierunājas Alija, - kamēr tai vēl ir visi četri riteņi.

Mums priekšā uz pamestas fabrikas mūra kārtu kārtām klājas grafiti zīmējumi, vecākie slāņi veido fonu jaunākajiem. Labajā pusē redzama kravas platforma un lieli aizvirtņi. Tajos ir durvis, ko aizklāj rievotā skārda plāksne. Pabīdījis to sānis, es eju iekšā. Caur augstu novietotajiem logiem krīt slīpas gaismas strēles, kurās plīvojošie zirnekļu tīkli izskatās kā sudraboti pavedieni.

Pirmais stāvs ir gandrīz tukšs, uz grīdas mētājas tikai tukšas redeļu kastes un kartona kārbas. Uzkāpis otrajā stāvā,

* 1996. gadā 7000 demonstrantu 3 mēnešus protestēja pret apvedceļa būvi, lai neļautu izcirst lielas mežu platības.

ieraugu virkni bijušo biroja telpu ar salauztiem apmetuma plākšņu paneļiem un kailiem elektrības vadiem. Kādā istabā, kura ir tikko sešas pēdas gara un plata, atrodas šaurs plaukts ar segu un matraci, kas piebāzts ar drēbēm. Uz naglas karājas bikšu pāris, un uz sijas sarindotas kārbas ar pārtiku. Istabas vidū uz kastes ir skārda šķīvis un krūze ar Betmena logo.

Paklupu pret petrolejas lampu, kas stāv uz grīdas, bet noķeru, pirms tā saplīst. Stikls ir silts. Viņš noteikti dzirdējis, ka es nāku.

Sienas nolīmētas ar laikrakstiem un veciem vēlēšanu reklāmu plakātiem, izveidojot attēlu kolāžu - tur ir Sadams Huseins, Tonijs Blērs, Jasirs Arafats un Deivids Bekhems. Džordžs Bušs, tērpies armijas tuksneša aizsargtērpā, tur rokās Pateicības dienas tītaru.

Kādā citā laikraksta lapā ieraugu Arta Kārnija fotogrāfiju un nekrologu. Nezināju, ka Arts Kārnijs miris. Atceros viņu filmā "Medusmēnesis" kopā ar Džekiju Gleisoni. Viņš tēloja kaimiņu no augšstāva. Kādā epizodē viņš un Džekija mēģina iemācīties golfa spēli no grāmatas, un Džekija viņam saka: "Vispirms jāpievērš uzmanība bumbiņai." Arts pamāj ar roku un saka: "Hallo-o, bumbiņa!"

Pēkšņi mana dūre izsit laikraksta lapā caurumu, un es satveru netīru, lipīgu matu kušķi. Jutu, ka manu roku rauj uz priekšu, papīrs saplīst, un man pie kājām lokās spiedzošs, mežonīgs radījums.

- Es to neizdarīju! Tas nebiju es! - kliedz Kurmis, savelkoties čokurā. - Nesitiet mani! Nesitiet!

- Neviens tev nesitīs. Es esmu policists.

- Ielaušanās. Jūs esat ielauzies manā mājoklī. Jums nav tiesību! Jūs nedrīkstat te nākt - nedrīkstat.

- Tu te esi apmeties nelikumīgi, Kurmi. Nedomāju, ka tev ir sevišķi daudz tiesību.

Viņš lūkojas uz mani ar izbalējušām acīm. Seja ir ļoti bāla, mati savīti pinkās, kas nokarājas ap kaklu kā žurku astes. Viņš ģērbies krāvēja biksēs un maskēšanās jakā ar metāla sprādzēm un gredzeniem kā izpletņlēcēja tērpam.

Pierunāju viņu apsēsties uz tukšas kastes. Viņš aizdomīgi glūn uz mani. Apbrīnoju viņa pašdarināto telpas iekārtu.

- Man patīk tavs mājoklis.

- Nelīst uz galvas, - viņš bez jebkāda sarkasma saka. Vaigubārda viņu padara līdzīgu āpsim. Viņš kasa kaklu un paduses. Sasodīts, ceru, ka tas nav nekas lipīgs.

- Man jāiekļūst kanalizācijas tīklā.

- Nav atļauts.

- Tu vari man parādīt.

Viņš purina galvu un vienlaikus piekrītoši māj. - Nē. Nē. Nē. Nav atļauts.

- Es jau teicu, Kurmi - esmu policists.

Iededzu lampu un novietoju uz kastes. Tad izplešu uz grīdas karti, nogludinot rievas. - Vai pazīsti to vietu?

Rādu uz Praieriroudu, bet Kurmis raugās ar tukšu skatienu.

- Tas atrodas netālu no Abatpleisas, - es skaidroju. - Es gribu atrast kādu lietus ūdens notekcauruli vai kanalizācijas eju.

Kurmis kasa kaklu.

Piepeši es saprotu - viņš nepazīst karti. Visi viņa orientieri atrodas pazemē, un viņš nespēj tos attiecināt uz virszemes krustojumiem vai orientieriem.

Izņemu no kabatas apelsīnu un uzlieku uz kartes. Tas paripo un šūpodamies apstājas. - Tu vari man parādīt.

Kurmis uzmanīgi vēro. - Sekojiet kritumam. Ūdens atrod ceļu.

- Jā gan, bet man vajag tavu palīdzību.

Kurmis joprojām nenovērsdamies skatās uz apelsīnu. Iedodu to viņam, un viņš, ielicis augli kabatā, aizvelk rāvējslēdzēju. - Jūs gribat redzēt, kur dzīvo nelabais.

-Jā.

- Tikai jūs vien.

- Tikai es.

- Rīt.

- Kāpēc ne šodien?

- Man jāsatiek "Laikzinis" Pīts. Viņš zina, kāds rīt būs laiks.

- Kāda tam nozīme kanalizācijā?

Kurmis izdveš šņācošu skaņu kā ātrvilciens. - Jūs negribēsiet būt lejā, ja līst lietus. Tad šķiet, ka pats Dievs parāvis vaļā slūžas.

DIVDESMITA NODAĻA

- Kāpēc jūs tā interesē kanalizācijas ejas? - jautā Džo. Viņš pamāj ar roku, aicinot apsēsties; kustība šķiet nedabiska, gandrīz mehāniska, gluži kā vingrinājums.

Ir pirmdienas rīts, un mēs sēžam kabinetā viņa privātprakses birojā netālu no Hārlijstrītas. Ēka būvēta Džordža laikmetā, tai ir melnas jumta notekcaurules un baltas palodzes. Pie biroja durvīm piestiprināta plāksnīte ar viņa vārdu un veselu virkni iniciāļu, kā arī apaļu smaidošas sejiņas attēlu, lai iedrošinātu pacientus.

- Tā ir tikai hipotēze. Izpirkums bija iesaiņots tā, lai varētu ūdenī peldēt.

- Vai tas ir viss?

- Rejs Mērfijs agrāk ir strādājis kanalizācijas tīklā. Tagad viņš pazudis.

Džo kreisā roka, kas guļ viņam uz ceļiem, noraustās. Uz galda atvērta grāmata "Atmiņas zuduma atjaunošana".

- Kā ar jūsu kāju?

- Tā kļūst spēcīgāka.

Džo grib jautāt par morfīnu, bet pārdomā. Telpu pilda klusums kā bieza eļļa. Džo pieceļas un dažus mirkļus līgojas, cenzdamies atgūt līdzsvaru. Tad viņš sāk lēni un uzmanīgi soļot pa istabu, ar pūlēm sperdams katru soli. Šad tad viņš novirzās pa labi, tad izlīdzina gaitu.

Aplūkojis kabinetu, ievēroju, ka šis un tas nav kā agrāk -grāmatas plauktos sašķiebušās un mapes skapītī nestāv taisni. Droši vien viņam ir grūtāk tās sakārtot.

- Vai atceraties Džesiku Linču? - Džo jautā.

- Tā bija Amerikas kāreive, ko sagūstīja Irākā.

- Kad viņu izglāba, viņa neatcerējās neko kopš uzbrukuma līdz brīdim, kad atjēdzās Irākas slimnīcā. Vēl pēc vairākiem mēnešiem par spīti izjautāšanai un psihiskā stāvokļa vērtēšanai viņa joprojām nevarēja atcerēties neko no gūsta laika. Ārsti to sauc par atmiņas pēdām - tās pilnīgi atšķiras no amnēzijas. Amnēzija nozīmē, ka notikumi atmiņā ir iespiedušies, bet kāda traumatiska notikuma dēļ jūs tos pēkšņi aizmirstat. Džesikai atmiņas bija tik īslaicīgas, ka galvas smadzenēs tās neiespiedās. Viņa visu gūsta laiku bija pavadījusi it kā mēnessērdzības stāvoklī.

- Tātad jūs sakāt, ka es varbūt nekad neatcerēšos visu notikušo?

- Varbūt jums nekas nav iespiedies atmiņā.

Džo ļauj man pārdomāt un izprast teikto, bet es izmisīgi cenšos to atvairīt. Es negribu pieņemt tādu iznākumu. Esmu apņēmies atcerēties.

- Vai jūs agrāk esat iesaistījies izpirkuma nogādāšanā? -viņš jautā.

- Aptuveni pirms piecpadsmit gadiem es palīdzēju vadīt operāciju, lai notvertu kādu izspiedēju. Viņš draudēja saindēt bērnu pārtiku.

- Tātad - kāds ir jūsu plāns?

- Nogādāšanā mēdz būt divi paņēmieni - vai nu laika novilcināšana vai ātra iejaukšanās. Laika novilcināšana ietver sarežģītu norādījumu kompleksu, kas liek kurjeram mest cil-

pas, doties no punkta A uz B, tad uz C, tādējādi uzliekot papildu slodzi policijas spēkiem.

- Un otrs paņēmiens?

- Sākumā tas ir tieši tāds pats - kurjeru sūta šurpu un turpu, no viena tālruņa automāta uz citu, liek braukt ar vienu, tad ar vēl kādu autobusu, mainīt virzienu... tad pēkšņi kādā posmā kaut kas notiek. Izspiedējs uzbrūk ātri un enerģiski, pilnīgi mainot plānu.

- Piemēram?

- Astoņdesmitajos gados kāds vīrietis - Maikls Semss -nolaupīja jaunu nekustamā īpašuma aģenti Stefāniju Sleiteri un pieprasīja izpirkumu. Kurjers bija Stefānijās priekšnieks. Tas notika tumšā, miglainā naktī vientulīgā dienvidu Jork-širas apvidū. Semss atstāja vēstījumus uz telegrāfa stabiem un publiskā tālruņa kabīnēs. Viņš bīdīja kurjeru kā šaha figūru, dzenājot viņu pa šauriem lauku ceļiem, un pēkšņi uz ceļa parādījās aizsprosts. Kurjeram vajadzēja nolikt naudu uz koka paplātes, kas atradās tilta malā. Semss atradās zem tilta. Viņš parāva virvi, paplāte nokrita, un viņš aizbēga ar skuteru pa dubļainu ceļu.

- Viņš tika projām?

- Līdz ar simt septiņdesmit pieciem tūkstošiem mārciņu.

Profesora acīs pamirdz apbrīna. Tāpat kā daudzi cilvēki,

arī viņš novērtē atjautību, taču tā nebija spēle. Maikls Semss meiteni jau bija nogalinājis.

- Vai jūs būtu izvēlējies Reičelu par kurjeri?

- Nē.

- Kāpēc?

- Ja iesaistīts paša bērns, nevar gaidīt, ka cilvēks rīkosies saprātīgi. Viņi droši vien bija noteikuši, lai izpirkumu nes Reičela. Tā es būtu darījis viņu vietā.

- Un ko vēl jūs darītu?

- Es sagatavotu viņu. Pārdomātu dažādus scenārijus un mēģinātu viņu ar tiem iepazīstināt.

- Kā? - Džo norāda uz tukšu krēslu. - Iedomājieties, ka Reičela te sēž. Kā jūs viņu sagatavotu?

Lūkojos uz tukšo krēslu un mēģinu iedomāties Reičelu. Virtuves izlietnē bija trīs kafijas tases. Kopā ar mani dzīvoklī bija Reičela. Kurš vēl? Varbūt Aleksejs. Tie bija viņa briljanti.

Aizvēris acis, varu iztēloties Reičelu melnos džinsos un pelēkā svīterī. Līdz šim Reičelas izskats nešķita svarīgs viņas bēdu dēļ, tomēr zinu, ka viņa ir pievilcīga sieviete. Viņa ir diezgan gudra un skumja. Varu saprast, kāpēc viņa valdzināja Alekseju.

Viņa saspiedusi kājas cieši kopā, un viņai klēpī ir mīksta ādas somiņa. Virtuves grīda piemētāta ar plastmasas strēmelēm un putuplasta drupatām, kas atgādina konfeti.

- Paturiet prātā, ka darījums nav noticis, - es saku. - Šīs ir sarunas.

Viņa pamāj.

- Viņi gribēs, lai jūs akli paklausāt, bet mēs nedrīkstam ļaut, lai viņi diktē noteikumus, - es Reičelai saku. - Jums jāturpina uzstāt, lai viņi pierāda, ka Mikija ir dzīva. Prasiet pierādījumus. Sakiet, ka gribat viņu redzēt un runāt ar viņu.

- Viņi teiks, ka mums ir pierādījumi - Mikijas mati un viņas sauļošanās tērps.

- Un jūs teiksiet, ka tie neko nepierāda. Jūs gluži vienkārši gribat būt pilnīgi pārliecināta.

- Ja nu viņi grib, lai es izpirkumu kaut kur atstāju?

- Nedariet to. Pieprasiet tiešu apmaiņu - Mikiju pret briljantiem.

- Ja viņi nepiekrīt?

- Tad darījums nenotiek.

Viņas balss ir tik vāra kā trausls stikls. - Ja nu viņi neatved Mikiju? Ja viņi grib vispirms briljantus?

- Sakiet - nē.

- Viņi Mikiju nogalinās.

- Nē! Viņi apgalvos, ka Mikija ir viena, badā, ka viņai drīz pietrūks gaisa vai ūdens. Viņi centīsies jūs iebiedēt, draudēs jums...

- Un ja nu... - viņai aizlūst balss, - ...ja nu viņi Mikijai kaut ko nodara?

Gandrīz vai redzu, ka viņa sāk saprast.

Reičela elso. - Viņi grib Mikiju nogalināt, vai ne? Viņi nekad neatlaidīs Mikiju, jo viņa var tos atpazīt...

Saņemu viņas rokas un lieku paskatīties uz mani. - Pietiks! Saņemieties. Tieši tagad Mikija viņiem ir pats vērtīgākais.

- Un pēc tam?

- Tādēļ mums jādiktē noteikumi, un jums jābūt gatavai.

Pieceļos un nostājos viņai aiz muguras. - Labi, izmēģināsim, ko jūs teiksiet. - Izņemu savu mobilo tālruni un sastādu numuru. Iezvanās tālrunis, kas ir Reičelai priekšā uz galda. Pamāju ar galvu.

Viņa nedroši atbild: - Hallo.

- IZSLĒDZ TO NOLĀDĒTO MIKROFONU!

Reičela paskatās uz mani un stostīdamās saka: - Kā... kā... jūs to domājat?

- TULIT, KUŅA TADA! IZSLĒDZ MIKROFONU, VAI ES

NOGALINĀŠU MIKIJU. MOMENTĀ!

- Man nav... nav mikrofona.

- NEMELO. Met to ārā pa logu.

- Nē.

- VIŅA IR LĪĶIS. TEV BIJA VIENA IESPĒJA.

- Es darīšu visu, ko teiksiet. Visu. Lūdzu. Es jau daru...

Reičela dreb kā drudzī. Paņemu no viņas tālruni un pārtraucu savienojumu.

- Nekas. Viņš nezināja, ka jums ir mikrofons. Viņš jūs biedēja. Jums vajadzēja pateikt, ka tā ir iebiedēšana.

Reičela pamāj un dziļi ievelk elpu.

Mēs mēģinām vēlreiz. Gribu, lai viņa runā pieklājīgi un apņēmīgi, bet ne kaitinoši. Lai nepiekrīt, bet neizaicina. Lai novilcina.

- Sakiet, ka esat izbijusies. Jūs vēl nekad neesat bijusi tādā situācijā, tāpēc nervozējat. Viņi grib but noteicēji, tādēļ ļaujiet viņiem domāt, ka esat vāja.

Divas turpmākās stundas mēs vingrināmies, izmēģinot dažādus scenārijus. Īstenībā es varu ierosināt tikai dažas idejas. Vēl un vēl atkārtoju vienu un to pašu jautājumu. - Ko jūs pieprasīsiet?

- Gribu redzēt Mikiju.

- Kad jūs atdosiet izpirkumu?

- Tad, kad dabūšu Mikiju.

- Pareizi. Kad jūs turēsiet viņu pie rokas.

Ielūkojos Reičelas acīs, cerot ieraudzīt tādu pašu apņēmību kā pirmajā preses konferencē pēc tam, kad Mikija pazuda. Tad Reičela nesabruka un neraudāja. Tādu apņēmību, kā uz tiesas nama kāpnēm pēc sprieduma pasludināšanas, kad viņa bija nolasījusi iepriekš sagatavoto liecību.

- Jums varbūt tas nebūs jādara, - es viņai atgādinu. Reičela nemirkšķina, viņa pat neelpo. Viņas pirksti uz somiņas sprādzes viegli trīc.

Kaut kur apziņas nostūrī dzirdu zvanām tālruni. Džo pārliecas pār galdu un pārtrauc zvanu. Viņš nogaidoši raugās manī. Viņa kreisā roka trīc kā apšu lapa vējā.

- Jūs kaut ko atcerējāties.

Jūtu, ka pakrūtē kaut kas sažņaudzas, tad norimst. - Ar to nav diezgan.

Džo roka pārstājusi raustīties. Viņa seja ir bāla un neizteiksmīga, tikai acis ir spožas un dzīvīgas. Viņam dzīve ir liels noslēpums, rēbuss, kas pastāvīgi maina apveidus. Vairums cilvēku gluži vienkārši domā. Džo nespēj pārstāt domāt.

DIVDESMIT PIRMĀ NODAĻA

Alijas tālrunis visu vakaru ir izslēgts. Beidzot viņa man piezvana.

- Kur jūs bijāt?

- Strādāju. Tagad nāku mājās.

- Ne jau manis dēļ.

- Es strādāju.

Pēc divdesmit minūtēm Alija ienāk pa durvīm. Viņa šķiet pārvērtusies. Mēdz sacīt, ka varot noteikt, kad sieviete mīlējusies. Varbūt es nekad netiku to darījis gana labi.

Alija var man kaut ko pastāstīt. Policijas nacionālajā datoru sistēmā atrasts apstiprinājums tam, ka Gerijs Brandts pirms četriem gadiem atradies vienā kamerā kopā ar Toniju Mērfiju. Brandts atbrīvots pirms termiņa divus mēnešus pirms Mikijas pazušanas.

- Un vēl kāda sakritība, - viņa saka. - Tonijs Mērfijs pirms termiņa atbrīvots pirms sešiem mēnešiem - tieši laikā, lai varētu iesaistīties šajā lietā.

- Kā klājas "Jauniņajam" Deivam?

Tikko jaušams smaids. - Trusītis ir ļoti laimīgs.

Alija ir nogurusi, tomēr apsēžas un pārskata savas piezīmes. Gerijs Brandts nozudis no apvāršņa tieši tajā mēnesī,

kad pazudusi Mikija. Kopš tā laika viņš nav deklarējis ienākumus, maksājis sociālos nodokļus, policija nav reģistrējusi nevienu brīdinājumu vai sodu par satiksmes noteikumu pārkāpumu, nav bijis laikā neatdotu bibliotēkas grāmatu... Viņš atkal uzradies pirms trim mēnešiem un iesniedzis lūgumu pēc sociāla pabalsta.

- Sakiet, mana jaunā gudriniece, vai misteram Brandtam pašreiz ir noteikta dzīvesvieta?

- Ir gan, - Alija saka un paceļ roku. Pirkstos viņa tur salocītu zīmīti - tajā ir adrese. Londonas dienvidu daļā.

Bermondsija ir viens no tiem rajoniem, kas nežēlīgi postīts divas reizes - pirmo reizi ar Luftwaffe bumbām, pēc tam ar septiņdesmito gadu arhitektu idejām, kuras tur īstenojās kā Staļina laiku augstceltnes un betona blokmājas. Ēkas rēgojas kā neglītas plombas veselu zobu rindā.

Piebraucam pie lielas, baltas un vecas mājas, ko apņem koku lapotne. Redzu nelielu balkonu, kuru augšpusē apvij efejas un abās pusēs balsta izrotātas konsoles. Virs tā ir slīps dakstiņu jumts, tik tumšs un mitrs kā tikko mazgāta tāfele.

Paskatos pulkstenī. Dažas minūtes pāri septiņiem no rīta.

- Mostieties, princese.

Caur pavērtajām durvīm palūr aptuveni deviņpadsmit gadus veca

meitene ar izspūrušiem matiem. Viņa ģērbusies regbija svīterī un kokvilnas biksītēs. Virs biksīšu augšdaļas redzams tetovējums.

Ieraudzījusi Alijas dienesta žetonu, viņa atkabina durvju ķēdi. Pa gaiteni ejam viņai līdz uz dzīvojamo istabu. Alija uzmet man brīdinošu skatienu, jo es aizrautīgi vēroju, kā meitene ejot šūpo dibenu.

Uz grīdas miegā guļ divas meitenes, apskāvušas viena otru. Vēl kāda nenoteikta dzimuma persona ieritinājusies gultas pārklājā uz dīvāna. Gaiss smird pēc hašiša un sastāvējušiem cigarešu dūmiem.

- Vai grūta nakts?

- Man nē. Es nedzeru, - meitene saka.

- Mēs meklējam Geriju Brandtu.

- Viņš ir augšstāvā.

Meitene apsēžas krēslā un uzceļ kailās kājas uz galda, lai noplēstu kreveli no ceļgala ādas.

- Varbūt tu varētu viņam pateikt, ka mēs gribam aprunāties, - Alija saka.

Meitene brītiņu domā, tad noceļ kājas no galda. Viņa kāpj tik lēni, it kā kāpnes būtu ļoti stāvas. Ēdamistabā sienas aplīmētas ar lētām reklāmas lapiņām ar krogu mūziķu grupu attēliem, un stūrī zem svaru stieņa un atsvariem atrodas polsterēts sols. Caur virtuves durvīm redzu, ka no atkritumu tvertnes līst ārā karija mērce, kas atnesta gatavo ēdienu kārbā iepriekšējā vakarā.

Meitene atgriežas. - "Kāpurs" teica, ka tūlīt nākšot.

Viņa ieiet vannasistabā un, nepūlēdamās pilnīgi aizvērt durvis, apsēžas uz tualetes poda un urinē. Tad viņa tīra zobus, spogulī vērojot mani. Augšstāva tualetē kāds nolaiž ūdeni un vienlaikus atver logu. Pēc mirkļa gar virtuves logu pazib kāda figūra un piezemējas pagalmā.

Uzmetu acis viņa sejai un skatienā ieraugu drausmīgas bailes.

Kad nonāku pie durvīm mājas pagalma pusē, viņš jau ir pārlēcis pār žogu un sprinta solī bēg pa celiņu aiz mājas. Kājas viņam ir kailas, mugurā kokvilnas apakškrekls un izbalējušas treniņbikses.

Ar vēderu uzsvempjos uz žoga, pārveļos tam pāri un smagi nokrītu uz bruģa. Viņš ir trīsdesmit jardus priekšā man un skrien uz vārtiem. Ceru, ka Alija skrien no otras puses un mēģina nogriezt viņam ceļu.

Tas draņķis pārlēc pār vārtiem, gandrīz nepalēninot skrējiena tempu. Man šķiet, ka es vārtus izgāzīšu no eņģēm, jo

ceļš ir slidens un es nevaru tik pēkšņi apstāties. Viņš pagriežas pa kreisi, izvairās no konteinera, kuram atkritumi gāžas pāri malām, un, pārskrējis pāri ielai, pārlēc dzīvžogam, lai pa īsāko ceļu tiktu uz blakusesošās ielas.

Ja man būtu divdesmit gadu un pāris spēcīgu kāju, ari tad es nevarētu noķert šo džeku. Atpalieku arvien vairāk, klepoju un acu priekšā redzu lēkājam spīdīgus punktus.

Ielas vienā pusē gāzes dienesta vīri rok grāvi, lāpstojot sarkanos mālus tam blakus. Pārlēcu tam diezgan viegli, bet neesmu pievērsis uzmanību transportam. Mani maldinājis tas, ka elektromotors darbojas pavisam klusi. No stāvvietas izbraukusi piena vedēja mašīna, un tās ātrums ir tikai dažas jūdzes stundā, bet es vēl esmu lēcienā un atrodos gaisā. Atsitos pret mašīnas priekšpusi blakus riteņa dubļu aizsargam, un šķiet, ka mani pret gudronu triec visa Jaunzēlandes regbija komanda.

Vairākas reizes apvēlies riņķī, uzgāžos notekcaurulei un apjaušu, ka mans augšstilbs atkal ir cietis. Kas ta par nejēdzību? Tas nav taisnīgi, kā cilvēki tagad izturas pret mani!

Gerijs ir ielas galā. Viņš pagriež galvu, lai paskatītos pār plecu, un acumirklī krīt. Alija ar plecu ietriekusi viņam pa vēderu, ar rokām apķērusies ap vidu un, izmantojot inerci, pacēlusi viņu un nogāzusi zemē. Ar ceļgaliem viņa no visa spēka uzmetas Gerijam uz muguras, un es gandrīz vai dzirdu, kā viņam no plaušām izplūst gaiss.

Alija sēž viņam uz muguras un cenšas aizlauzt viņa rokas aiz muguras, lai uzliktu roku dzelžus. Brīdī, kad viņa sniedzas pēc roku dzelžiem, Gerijs asi pasit galvu atpakaļ un trāpa viņai pa zodu. Alija gandrīz zaudē līdzsvaru, tomēr cieši tur viņu starp ceļgaliem, lai neļautu viņam tikt kājās.

Es pietraušos augšā un metos uz viņu pusi. Mana kāja ir notirpusi un gandrīz nekur nederīga.

Gerijs jau nostājies četrrāpus. Alija iespiedusi viņu starp ceļiem un jāteniski sēž viņam uz muguras kā bērns, kas ar tēvu spēlē "zirdziņu". Viņa ar delmu aptver Geriju ap kaklu, mēģinot aizžņaugt viņa elpvadu. Viņš jau tup uz stilbiem un cenšas piecelties. Viņam tas izdodas. Viņš ir sešas pēdas un vienu collu garš un sver vairāk nekā divi simti mārciņu.

Es saprotu, kas gaidāms. Dzirdu pats savu balsi, kad kliedzu, lai Alija laiž viņu vaļā, bet viņa pieķērusies Gerijam kā ērce. Pagalmu norobežo zema ķieģeļu siena. Tā ir tikai pēdu augsta, ar taisnu malu.

Gerijs paceļ Aliju un tur viņas kājas. Viņš paskatās tieši uz mani un izgrūž savādu, dzīvniecisku skaņu. Tad viņš krīt atpakaļ. Alijas mugura, kurai uzgūlis abu kopīgais svars, kritienā triecas pret ķieģeļu sienas malu. Viņas mugura liecas, tad lūst.

Nedzirdu nevienu skaņu, tikai pats savu balsi. Saucu Aliju. Gāzes dienesta strādnieki ir šokēti un stāv savos ar cementu notraipītajos kombinezonos, it kā pēkšņi būtu pārvērtušies akmenī. Pievēršos vienam no viņiem un kliedzu, līdz viņš paskatās uz mani.

- Izsauciet neatliekamo palīdzību. Tūlīt!

Sāpes kājā aizmirsušās. Alijas ķermenis nevarīgi karājas uz sienas. Viņa nav pakustējusies. Gaismas stari met atspulgus no mašīnu hromētajām daļām un no asarām Alijas acīs.

Notupjos uz ceļiem viņai blakus. Viņa skatās uz augšu. Redzu sevi atspoguļojamies viņas radzenēs.

- Es nejūtu kājas, - viņa čukst.

- Paliec, kur esi. Nekusties. Palīdzība drīz būs klāt.

- Šķiet, es viņu veikli noliku gar zemi.

- Tas bija paņēmiens ar bloķēšanu. Kur tu to iemācījies?

- Man ir četri brāļi.

- Kur gan mūsu laikos paliek mājturība?

Viņa saraustīti ieelpo. Dievs vien zina, kas ir lauzts. Man gribas ietvert plaukstās viņas augumu un saturēt visu kopā.

- Citreiz es to neteiktu, ser, bet - vai jūs, lūdzu, varētu atglaust man matus no acīm?

Atbīdu matus viņai no pieres un aizspraužu aiz ausīm.

- Varbūt rīt es paņemšu brīvdienu, - viņa saka. - Sēdīšos Eurostar ātrvilcienā un braukšu uz Parīzi iepirkties.

- Varbūt es braukšu tev līdz.

- Jums nepatīk iepirkties, un jums nepatīk Parīze.

- Tiesa gan, bet reizēm ir labi kaut kur aizbraukt.

- Un kā tad ar Mikiju?

- Tad mēs viņu jau būsim atraduši.

Te nav ne mīkstas segas, ko palikt viņai zem zoda, ne blašķes, no kuras viņa varētu iemalkot ūdeni. Alija vairs neraud. Viņa skatās tik rāmi kā stirna. Varu jau dzirdēt neatliekamās palīdzības mašīnas sirēnu.

Gerijs Brandts jau sen ir projām. Palikusi vien izbradāta puķu dobe un strēmele, ko Alija noplēsusi no viņa krekla un kas joprojām sažņaugta viņas pirkstos.

DIVDESMIT OTRĀ NODALA

Man riebjas slimnīcas. Tās ir pilnas ar šausmīgām slimībām, kuru nosaukumi beidzas ar galotnēm "-ia" un "-oma". Es zinu, ko runāju. Mana pirmā sieva nomira slimnīcā. Viņu saēda vēzis. Reizēm es prātoju, vai slimnīca nekaitēja viņai vairāk par slimību.

Viņa mira divus gadus, bet man toreiz šķita, ka laiks velkas daudz ilgāk. Lora priecājās par katru dienu, kas viņai tika vēl piešķirta, bet es tā nespēju. Man tā šķita lēna spīdzināšana, bezgalīgs aplis ar ārstu apmeklējumiem, skenēša-nas procedūrām, medikamentiem, sliktām vēstīm un mundriem Smaidiem, kam vajadzēja slēpt patiesību.

Klērai un Maiklam bija tikai trīspadsmit gadu, bet viņi to pārcieta diezgan labi. Sabruku es. Nozudu un astoņpadsmit mēnešus pavadīju Bosnijā un ITercegovinā, kara laikā vadot automašīnas ar humānās palīdzības kravām. Man vajadzēja būt mājās kopā ar bērniem, nevis sūtīt viņiem pastkartes. Varbūt tieši to viņi man nekad nav piedevuši.

Viņi neļauj man iet pie Alijas. Ārsti un māsas staigā man garām, it kā es būtu plastmasas krēsls uzgaidāmajā telpā. Uzņemšanas nodaļas māsa Amanda ir tukla un mierīga. Runājot vārdi veļas viņai no mutes kā izpletņlēcēji.

- Jums vajadzēs gaidīt spinālo ķirurgu. Viņš drīz nāks. Automātos ir karsti dzērieni un uzkodas. Piedodiet, bet naudu es nevaru mainīt.

- Mēs gaidām jau sešas stundas.

- Nu jau vairs nav ilgi, - viņa saka, skaitot pārsēju rullīšus kārbā.

Alijas ģimene klausās mūsu sarunā. Viņas tēvs slīgst uz priekšu un atspiež pieri pret kopā saliktajām rokām. Šis laipnais, cienījamais vīrs atgādina torpedētu kuģi, kuram grimstot, pāri gāžas viļņi.

Viņas māte tur rokā papīra tasi ar ūdeni, kurā ik pa brīdim pamērcē pirkstus un pārvelk ar tiem pār plakstiņiem. Uzgaidāmajā telpā ir arī trīs viņas brāļi. Viņi salti raugās uz mani.

Jutu, ka mans krekls smako - tas ir sviedru smārds, tāds pats kā lidmašīnas salonā, kad darījumu cilvēki novelk žaketes. Novēršos no māsas un lēni eju atpakaļ uz savu krēslu. Apstājos blakus Alijas tēvam un gaidu, līdz viņš pacels acis.

- Man ļoti žēl, ka tā notika.

Tikai pieklājības pēc viņš saņem manu pastiepto roku.

- Vai jūs bijāt kopā ar viņu, detektīv inspektor?

- Jā.

Viņš pamāj un raugās man garām. - Kāpēc sieviete ķer ļaunus cilvēkus un noziedzniekus? Tas ir vīriešu darbs.

/

- Viņa ir ļoti laba policiste.

Viņš neatbild. - Pusaudzes gados mana meita bija ļoti laba sportiste. Sprintere. Reiz es viņai jautāju, kāpēc viņa grib skriet tik ātri. Viņa teica, ka gribot panākt nākotni, lai redzētu, par kādu sievieti viņa kļūs. - Alijas tēvs smaida.

- Jūs varat lepoties ar viņu, - es saku.

Viņš pamāj un vienlaikus purina galvu.

Pagājis viņam garām, ielavos tualetē un apslaku seju ar aukstu ūdeni. Novilcis kreklu, berzēju paduses ar ūdeni un

jūtu to līstam līdz bikšu jostai. Aizvēris kabīnes durvis, nolaižu poda vāku un apsēžos.

Tā ir mana vaina. Man vajadzēja iet augšā pa kāpnēm meklēt Geriju Brandtu. Vajadzēja viņu noķert, pirms viņš aizbēga pār žogu pagalma aizmugurē. Acu priekšā arvien vēl rēgojas viņa skatiens, kad viņš turēja Alijas kājas un krita atpakaļ, triekdams viņas augumu pret mūri. Viņš zināja, ko dara. Tagad es viņu sameklēšu. Es dabūšu viņu rokā. Un, ja man palaimēsies, apcietinot viņš varbūt pretosies.

Pēc brītiņa es spēji saraujos un pamostos. Tualetes kabīnē es biju atspiedies ar galvu pret sienu un aizmidzis. Slejos augšā un jūtu, ka sprands savilkts kā dūre.

Kas šodien par dienu? Otrdiena? Nē, varbūt trešdienas rīts? Vajadzētu būt rītam, bet ir tumšs. Es pat neskatos pulkstenī.

Kad esmu ticis līdz uzgaidāmajai telpai, jūtu, ka galva sāk skaidroties. Mati man pielipuši pie pieres, un degunu klāj apkaltušas kreveles.

Ārsts runā ar Alijas tuviniekiem. Gar plastmasas krēslu rindām virzos uz to pusi, juzdams, ka aiz bailēm pakrūtē ceļas nelabums. Nesaudzīgi spilgtajā gaismā nelaimes izjūta aug augumā.

Brīdi vilcinos, nebūdams drošs, vai drīkstu iejaukties, bet tieksme zināt ir pārāk liela. Kad pieeju tuvinieku pulciņam, neviens pat nepaskatās uz mani. Ārsts joprojām runā.

- Viņai ir divu skriemeļu lūzums un dislokācija, kuras dēļ muguras smadzenes ir saspiestas kā zobu pasta tūbiņā. Iekams neuzsūksies asinsizplūdumi, mēs skaidri nevaram noteikt paralīzes apjomu un nezinām, vai tā ir paliekoša. Man ir kāds cits pacients, žokejs, kurš pārcietis līdzīgu traumu. Viņu nometis zirgs, un viņš uzkritis uz nožogojuma šķērskoka. Viņš lieliski atlabst un noteikti varēs atkal staigāt.

Man izspiežas auksti sviedri, un garie, tukšie gaiteņi izgaist kā miglā.

- Viņa ir pretsāpju medikamentu iespaidā, bet varat ieiet pie viņas, - ķirurgs saka, berzēdams neskūto zodu. - Mēģiniet viņu nesatraukt. - Pēkšņi sāk pīkstēt viņa peidžers. Skaņa šķiet apdullinoši skaļa. Ķirurgs atvainodamies paskatās uz Alijas vecākiem un aiziet pa gaiteni, tupelēm klabot.

Stāvot pie Alijas palātas, gaidu savu kārtu. Nespēju ielūkoties viņas vecākiem acīs, kad viņi iet projām. Alijas māte ir raudājusi, un viņas brāļi grib kādu vainot. Nav tādas vietas, kur es varētu paslēpties.

Atgrūžot istabas durvis, man uzvilni nelabums. Speru vairākus soļus pustumsā. Alija guļ uz muguras un skatās augšup. Viņas galvu un kaklu nekustīgi fiksē tērauda rāmis, neļaujot viņai grozīties.

Neeju Alijai pārāk tuvu, cerot, ka viņa nemanīs, kā es ožu un cik pretīgs izskatos. Viņa ierauga mani spogulī, kas atrodas viņai virs galvas, un saka: - Labrīt.

- Labrīt.

Aplaižu skatienu istabai un paņemu krēslu. Caur aizkariem spraucas zeltainas gaismas strēles un krīt pār Alijas gultu.

- Kā tu jūties? - es jautāju.

- Pašreiz es lidinos mākoņos. Es neko nejūtu. - Viņa ievelk elpu, kas pa pusei izklausās pēc vaida, un cenšas pasmaidīt. Abās pusēs acīm redzu nožuvušu asaru celiņus. - Viņi teica, ka man vajagot operēt muguru. Es likšu, lai pastiepj to par dažām collām garāku. Allaž esmu gribējusi būt sešas collas gara.

Alija grib, lai es smejos par joku, bet man izdodas vienīgi pasmaidīt. Alija apklust un aizver acis. Es klusi pieceļos, lai ietu, bet viņa satver manu roku.

- Ko jums teica ārsts?

- Kaut ko noteiktu viņi varēs pateikt tikai pēc dažām dienām.

Alija aizžņaugtā balsī jautā: - Vai es varēšu staigat?

- Viņi domā, ka varēsi.

Alija cieši aizmiedz acis, un rievās pie acu kaktiņiem krājas asaras.

- Ar tevi viss būs kārtībā, - saku, cenzdamies runāt pārliecinošā tonī. - Nepaies ilgs laiks, un tu būsi atpakaļ darbā -sešas pēdas gara.

Alija grib, lai es palieku. Noraugos, kā viņa guļ, līdz māsa izvada mani āra. Ir jau gandrīz dienas vidus. Manā tālrunī ir vismaz desmit balss ziņojumi, lielākoties no Kempbela Smita.

Piezvanījis policijas operatīvajam dienestam, mēģinu iegūt pēdējās ziņas par Geriju Brandtu, kurš joprojām nav atrasts. Neviens negrib runāt ar mani. Beidzot izdodas sazvanīt kriminālmeklēšanas nodaļas šefu, kurš apžēlojas par mani. Gerija Brandta guļamistabā zem grīdas dēļiem atrasti trīs simti Ecstasi/ tablešu, un augšstāva tualetes sifonā konstatētas speed pēdas. Vai tāpēc viņš bēga?

īsi pirms diviem dienā ierodos Herovroudas policijas iecirknī un izeju cauri ļaužu pilnajai priekštelpai, kur divi automašīnu vadītāji ar asinīm notraipītos kreklos klaigājot stāsta par transporta negadījumu.

Kempbcls aizver kabineta durvis aiz manis. Aizlicis rokas aiz muguras un savilcis seju stīvā grimasē, viņš ir tik cienīgs kā galvenais konstebls, kas veic svarīgu uzdevumu.

- Augstā debess, Ruis! Divi lauzti skriemeļi, lauztas ribas un plīsusi liesa - viņa var palikt ratiņkrēslā uz mūžu. Un kur biji tu? Ļāvi, lai tevi notriec stulbs piena vedējs...

Varu saklausīt, kā priekštelpā smejas. Viņi vēl nelaiž vaļā pašus ļaunākos jokus, taču vienīgi tāpēc, ka Alija ir tik smagi cietusi.

Kempbels atver augšējo atvilktni un izņem apdrukātu papīra lapu. - Es tevi brīdināju. Teicu, lai nebāz tur degunu.

Viņš pasniedz atlūgumu. Manējo. Man nekavējoties jāatvaļinās veselības problēmu dēļ.

- Paraksti to.

- Ko jūs darāt, lai noķertu Geriju Brandtu?

- Tā nav tava darīšana. Paraksti atlūgumu.

- Gribu jums palīdzēt viņu notvert. Parakstīšu to papīru, ja ļausi man palīdzēt noķert Geriju.

Kempbels ir sašutis, viņš elš un pūš kā vilks pantomīmā. Nevaru uztvert viņa skatienu. Viņa acis paslēptas zem uzacīm, kas aizēno pieri un stiepjas gandrīz līdz ausīm.

Stāstu Kempbelam par vēstulēm, kurās pieprasīts izpirkums, par DNS testiem, par visu, ko man izdevies uzzināt par izpirkuma nogādāšanu. Zinu, ka tas izklausās neticami, taču es pamazām tieku arvien tuvāk atrisinājumam. Man tikai vajadzīga palīdzība, lai izsekotu pēdas. Gerijam Brand-tam ir kaut kāds sakars ar to visu.

Kempbels neticīgi purina galvu. - Ieklausies pats, ko tu runa. Tu esi apsēsts.

- Tu neklausies, ko es saku. Mikiju kāds ir nolaupījis. Es nedomāju, ka Movards Veivels viņu nogalinājis. Viņa ir dzīva!

- Nē! Klausies. Tās ir blēņas. Mikija Kārlaila ir mirusi pirms trim gadiem. Pasaki man - ja viņa ir nolaupīta, kāpēc tad bija jāgaida trīs gadi un tikai tagad jāsūta prasība samaksāt izpirkumu? Tur nav nekādas jēgas, jo tā nav taisnība.

Viņš pastumj uz manu pusi atlūgumu. - Tev vajadzēja iet pensijā, kad es sagādāju tev izdevību. Tagad tu šķir laulību. Tikpat kā nesatiec savus bērnus. Tu dzīvo viens. Paskaties pats uz sevi! Jēziņ, tu taču esi grausts! Es mēdzu ieteikt jaunajiem detektīviem tevi kā paraugu, bet tagad tu esi kļuvis par apkaunojumu. Tu esi palicis dienestā pārāk ilgi, Vinsent...

- Nē. Nemaz negaidi.

- Tu jau esi kalna otrā pusē.

- Kāda kalna? Es te nesaskatu nevienu kalnu!

- Paraksti atlūgumu.

Pagriezis galvu, es cieši aizmiedzu acis un mirkšķinu. Jo vairāk es par to domāju, jo lielāks niknums mani pārņem. Jūtu, ka tas kāpj uz augšu un iet riņķī kā tvaika mašīnas virzuļi.

Kempbels ieliek pildspalvu atpakaļ atvilktnē. - Man nav vairs citas

izvēles. Ar nožēlu paziņoju, ka tev liegtas tiesības strādāt Londonas policijā. Komisārs izlēmis, ka tu esi traucēklis. Viņš tev neļaus sniegt liecību kā policijas dienesta pārstāvim.

- Kādu liecību?

Kempbels no atvilktnes izņem kādu citu dokumentu. Tā ir pavēste.

- Šorīt desmitos Hovarda Veivela advokāti atsūtījuši tev aicinājumu uz tiesu sniegt liecību viņa apelācijas izskatīšanā, kas notiks rīt divpadsmitos dienā. Viņi zina par izpirkuma pieprasījumu un DNS testu. Viņi grasās paziņot, ka gadījumā, ja policijas dienesta vecākais detektīvs atzinis par lietderīgu izpirkuma samaksu par Miķeļu Kārlailu, tad mums jātic, ka viņa arvien vēl ir dzīva.

- Kā viņi to uzzinājuši?

- To man pasaki tu. Viņi arī lūgs atbrīvot Hovardu Vei-velu pret drošības naudu. Var gadīties, ka jau rit pēcpusdienā viņš būs ārā no cietuma.

Pēkšņi es saprotu. Tieku atlaists no darba, lai mazinātu iespēju diskreditēt policijas darbu. Es vairs nebūšu policijas detektīvs, bet disidents.

Telpā kļūst ļoti kluss. Kempbels vēl runā, bet es nedzirdu vārdus. Esmu vai nu desmit sekundes atpalicis no šī brīža, vai desmit sekundes priekšā tam. Tikām kaut kur zvana tālrunis, kuram neviens negrib atbildēt.

DIVDESMIT TREŠĀ NODALA

Iesēdies autofurgona priekšējā sēdekli, kur atsperes ir gluži izvalkātas, caur vējstiklu raugos, kā tumsa kļūst arvien blīvāka. Uz vadības paneļa ar piesūcekni piestiprināta Elvisa figūriņa, kas braucot šūpojas.

Mašīnu vada Laikzinis Pīts. Viņam ir ūsas kā valzirgam, bet galvā vilnas cepure. Viņš nemitīgi kustina žokļus, gremojot košļājamās gumijas pikuci, ko bija aizlicis aiz auss.

Autofurgona mugurpusē ir četri viņa līdzdalībnieki, kuri dēvējas par "pilsētas pētniekiem". Koknejietim Berijam ir tikai divi priekšējie zobi, un viņam uz galvas nav neviena mata. Viņš strīdas ar pensionētu ogļraci Engusu par to, kuram smagsvara čempionam ir pats vājākais žoklis. Sēžot viņiem iepretī, Fils cenšas iesaistīties sarunā, bet viņš stostās, tāpēc pārējie viņu nemitīgi pārtrauc. Vienīgais brigādes dalībnieks, kurš klusē, ir Kurmis. Viņš sēž uz grīdas, pārbaudot virves un lampas.

- Tā ir pēdējā robeža, - Pīts saka man. - Kanalizācijas ejas un caurules ar kopējo garumu četrdesmit tūkstoši jūdžu, dažas ir simtiem gadu vecas - tas ir inženierzinātņu sasniegums, kas var sacensties ar Suecas kanālu, bet neviens par

tām caurulēm neliekas ne zinis. Tikai gāž iekšā indes un skalo projām.

- Kāpēc tās vajag pētīt?

Viņš velta man vilšanās pilnu skatienu. - Vai Hilerijam kāds jautāja, kāpēc viņš kāpa Everestā?

- Jautāja gan.

- Labi. Labi. Nu, tas kanalizācijas tikls ir kā Everests. Tā ir pēdējā robeža. Gan jau redzēsiet. Tā ir cita pasaule. Vajag tikai nokāpt trīsdesmit pēdu dziļumā, un tur ir tik kluss, ka var dzirdēt, kā atveras un aizveras ādas poras. Un neiedomājama tumsa. Ne jau kā virszemē, kur tikai jānogaida, līdz acis aprod, un tad var saskatīt apveidus. Lejā tumsa ir melnāka par melnu.

Berijs no aizmugures paliecas mums tuvāk. - Tā ir kā pazudusi pilsēta. Tur ir straumes, drenāžas caurules, nojumes, pagrabi, grotas, kapenes, kriptas, katakombas un slepenas vietas, par kurām valdība negrib, lai kāds kaut ko zinātu. Ik slānis paslēpj iepriekšējo gluži kā nogulu ieži. It visur, kur iet bojā lielas civilizācijas - ēģiptiešu, hetu, romiešu, aiz tām allaž paliek kanalizācijas tīkls un armijas atejas. Paies miljons gadu, un arheologi izdarīs izrakumus, lai pētītu mūsu pārakmeņojušos mēslus, varat man ticēt.

- Turklāt daudz vairāk, - piebilst Enguss. - Mēs atrodam visu ko -

rotaslietas, liekos zobus, brilles, kabatas lukturīšus, zelta monētas, dzirdes aparātus, mutes harmonikas, kurpes...

- Es reiz redzēju lielu c-c-cūku, - iesakās Fils. - T-t-tik lielu blāķi vēl nekad nebiju redzējis.

- Priecīga kā cūka mēslu peļķē, vai ne? - iesmejas Enguss. Sarunā iesaistās Berijs, bet Laikzinis Pīts cenšas pacelt balsi.

- Vai jūs zināt, kas ir "zelta meklētāji"?

- Nē.

- Tie bija ļaudis, kuri astoņpadsmitajā gadsimtā pārmeklēja kanalizācijas ejas, skalojot mēslus gluži tāpat kā zelta

meklētāji. Vai varat iedomāties! Vēl bija ateju tīrītāji, kas tīrīja un laboja kanalizāciju. Mūsdienās tos sauc par asenizatoriem. Varbūt šonakt dzirdēsiet dažus strādājam.

- Kāpēc viņi strādā naktī?

- Tad ir mazāk mēslu.

Vēlos, kaut nebutu jautājis. Rēja Mērfija sieva teica, ka viņš strādājis par asenizatoru. Pīts skaidro, ka sešu viru lielas brigādes ar priekšstrādnieku tīra aizsērējumus, caur kanalizācijas atverēm velkot ārā sanesas.

- Zinu, ka tas izklausās ļoti primitīvi, bet ir arī modernās tehnoloģijas ierīces. Viņiem ir tādas laiviņas - tās faktiski slīd uz gaisa spilvena - ar videokamerām, kuras filmē kanalizācijas eju iekšpusi, lai varētu noskaidrot, kur ir bojājums. Vajadzēs uzmanīties. Mēs negribam, lai mūs tur lejā pieķer.

Autofurgons mazliet paslīd uz irdenas grants un apstājas tuksnesīgā autostāvvietā. Kad atveras aizmugures durvis, Kurmis izkāpj pirmais un pasniedz man kombinezonu un gumijas zābakus kopā ar biksēm, kas sniedzas līdz jostas vietai. Tad saņemu drošības siksnas un Sellafield cimdus. Pa to laiku Pīts atver dzeltenu plastmasas čemodānu un iztin ievelkamu alumīnija kārti, kura iestiprināta trijkājī un kuras augšgalā ir kausiņu veida vējtveri.

- Tā ir pārnēsājama meteoroloģiskā stacija, - viņš paskaidro. - Tā nosaka vēja ātrumu, virzienu, temperatūru, relatīvo mitrumu, gaisa spiedienu, saules radiāciju un nokrišņus. Visus datus apstrādā dators. - Viņš atver klēpjdatoru un klikšķina pa taustiņiem. - Pašreiz ir "logs" uz četrām stundām.

Kurmis manu ekipējumu papildina ar aizsargķiveri un elpošanas aparātu neatliekamam gadījumam. Vēl pēdējo reizi pakasījis paduses, viņš ielien gumijas puskombinezonā.

- Vai jums uz ādas ir kāda brūce? Uzlieciet tai ūdensdrošo Band-Aid pārsēju, - saka Berijs, pasviežot man kārbu. - Leptospiroze - ar to var inficēties no žurku urīna. Sīkbūt-nes iekļūst caur ādas brūci un beigu beigās nonāk smadzenēs.

Viņš pārbauda manu ekipējumu. - Lejā var notikt visādas

nelaimes - ugunsgrēki vai sprādzieni, var gadīties, ka cilvēks nosmok, saindējas, inficējas vai uzbrūk žurkas, kuras spēj noplēst miesu no kauliem. Neviens nezina, ka mēs tur esam, tāpēc nav garantijas, ka kanalizācijas ejas tiek ventilētas. Tur var būt kabatas, kur sakrājies metāns, amonjaks, ūdeņraža sulfīds, benzols, ogļskābā gāze un vēl citas gāzes, kurām es pat nezinu nosaukumu. Neaizskariet acis vai muti ar cimdiem. Turieties tuvāk Kurmim. Neviens ceļu nezina tik labi kā viņš.

Berijs piespraužmanam tērpam gāzu monitoru.

Laikzinis Pīts parāda paceltus īkšķus, un Kurmis atver ieeju notekcaurulē, pabīdot vāku sānis. Tad viņš ielaiž šaurajā, apaļajā šahtā ogļraču lampu. Enguss un Fils pirmie kāpj lejā pa dzelzs gredzenveida kāpnēm. Tad kāpju es, tūlīt aiz manis Berijs un Kurmis.

Kanalizācijas eja ir nepilnas piecas pēdas augsta, tāpēc man ejot jāsaliecas. Gaiss ir mikls un ož pēc fekālijām un puvuma. Ķieģeļu sienas ejas sānos ir izliektas un zem kājām nozūd seklā straumē. Mūsu augumi met izkropļotas ēnas uz ejas sienām.

- Neaizmirsti atlikt vietā vāku, - saka Enguss, urinējot pret sienu.

Kurmis skatās uz mani. Lampas gaismā spīd viņa acu baltumi. Viņš neko nesaka, bet es zinu, ka viņš grib dot man pēdējo iespēju atgriezties.

Laikzinis Pīts uzbīda notekcaurules ieejai vāku, noslēdzot mūs no ārpasaules.

Es piepeši sāku satraukties.

- Kā viņš paziņos mums, ja sāks līt lietus?

- Kā parasti, - atbild Berijs. - Viņš pacels vāku par sešām collām uz augšu un metis. Skaņa būs dzirdama jūdzēm tālu.

Enguss uzsit man uz pleca. - Nu, kā jums šķiet?

- Tik traki jau nesmird.

Viņš smejas. - Nokāpiet te sestdienas rītā. Piektdienas vakaros visi ēd kariju un dzer alu.

Kurmis brien pa straumi pats pirmais. Berijs iet aiz manis, saliecies vairāk par pārējiem, jo viņa lielajam augumam visapkārt piekarināts ekipējums. Man ap ceļgaliem virmo ūdens, un kabatas lukturu gaismā apsvīdušie ķieģeļi izskatās gandrīz sudrabaini.

- Mēs tos saucam par puņķiem, - saka Berijs, norādot uz stalaktītiem, kuriem pieskaras mūsu kaskas.

Lai gan ir auksts, es sāku svīst. Pēc simt jardiem mani sāk kratīt drebuļi. Ik skaņa šķiet neparasti skaļa, un tas mani padara nervozu. Esmu mēģinājis iedomāties dažādas varbūtības, kas saistās ar Mikiju, bet tagad to darīt ir grūti.

Man prātā Alija, kas guļ slimnīcā un spogulī raugās uz savu sakropļoto augumu, gudrojot, vai viņa jelkad atkal varēs staigāt. Es uzsāku šo visu. ķāvu viņai piedalīties, lai gan viņai bija daudz vairāk

ko zaudēt nekā man. Tagad es brienu pa netīrumiem un mēsliem, un tas šķiet piedienīgi. Pārdomājot savu dzīvi, darba gaitas un attiecības ar tuviem cilvēkiem, saprotu, ka iederos šeit.

- Tagad esam tieši zem tās vietas, ko jūs rādījāt kartē, -saka Berijs, un viņa pieres lukturis uz mirkli apžilbina mani.

Paskatos uz lielu ejas atveri un sānu tuneli. Naktī, kad vajadzēja nogādāt izpirkumu, no centrālā ūdensvada plīsuma gāzās tūkstoši galonu ūdens minūtē, appludinot ielas un

ieplūstot notekcaurulēs - tāda straume noteikti varēja aiznest sainīšus ar izpirkumu... varbūt ari mani.

- Ja šeit kaut kas tiek ieskalots iekšā, kur tas nonāk?

- Straume plūst pa kritumu. Tā pakļaujas gravitācijas spēkam, - saka Enguss.

Kurmis piekrītoši pamāj.

- T-t-to aizskalo projām, - stostās Fils.

Berijs sāk skaidrot. - Vietējās kanalizācijas caurules savienojas ar galvenajām ejām, tad notekūdeņi ieplūst kāda no piecām pārtverošajām ejām, kas gravitācijas spēka iespaidā nes ūdeņus no rietumiem uz austrumiem. Augstākā līmenī izbūvētā eja sākas pie Hemstedhilas un netālu no Kcntištau-nas šķērso Haigeitroudu. Tālāk uz dienvidu pusi atrodas divas vidēja līmeņa ejas. Viena sākas pie Kilbernas un virzās zem Edžvērroudas uz Jūstonroudu gar Kingskrosu. Otra sākas no Kentištaunas, iet zem Beisvoteras un gar Oksford-strītu. Vēl ir divas zemāka līmeņa ejas - viena zem Kensing-tonas, Pikadilijas un Sitijas, bet otra atrodas tieši zem Tem-zas krastmalas un iet gar upes ziemeļu krastu.

- Kur pa tām visām nokļūst notekūdeņi?

- Attīrīšanas iekārtās Bektonā.

- Vai kanalizācijas tīklu izskalo lietus ūdeņi?

Viņš purina galvu. - Galvenās ejas izbūvētas gar vecām upēm, kuras piegādā tām ūdeni.

Cik man zināms, vienīgā upe, kas ieplūst Temzas grīvā no ziemeļiem, ir Lī upe, kas atrodas tālu uz austrumiem no šejienes.

- Te ir milzums upju, - iesmiedamies saka Enguss. - Upes tā gluži vienkārši nevar pazust. Ir iespējams tās paslēpt pazemē vai ievirzīt caurulēs, bet tās tik un tā turpina plūst.

- Kur tad tās ir?

- Nu, Vestberna, Volbrukā, Taibernā, Stemfordbruka, Kaunterkrīkā un Flītā...

Visi šie vārdi ir pazīstami. Tie ir daudzu ielu, parku un rajonu nosaukumi, bet es nekad nebiju iedomājies tos saistīt ar senajām upēm. Jūtu, ka saslejas matiņi man uz skausta. Ir dzirdēti nostāsti par slepenām pilsētām zem augšzemes pilsētām, par tuneļiem, kas premjerministriem ļauj nokļūt pazemes kabinetos kara laikā, par ejām,

pa kurām mīļākās gājušas uz satikšanos ar karaļiem, bet es nekad nebiju iedomājies, ka pastāv ūdens valstība, neredzamas upes, kas plūst zem ielām. Nav brīnums, ka eju sienas raud.

Kurmis grib, lai virzāmies tālāk. Tunelis iet taisni, un šur tur ir vertikālas šahtas, pa kurām no augšas plūst miniatūri ūdenskritumi. Mēs turamies ejas vidū un brienam pa nogulsnēm un aukstu, pelēcīgu straumi. Pamazām ejas kļūst platākas un augstākas, un mēs varam iet nesaliekušies.

Turēdamies kopā, mēs nolaižamies kādā šahtā un klusējot brienam pa lielāku eju. Šad tad uz cementa slīpnes paslīd kāja, uzšļakstinot smirdīga ūdens šalti. Reizēm nonākam tuvu virszemei, un caur dzelzs restēm iespīd vājas gaismas stari.

Mēģinu iedomāties, kā straume nes plastmasā iesaiņoto izpirkumu pa šiem tuneļiem, kā tas gāžas lejup pa šahtām un peld cauri kriptām.

Kājām slīdot, mēs ejam un rāpjamies vēl stundu. Beidzot nonākam lielā Viktorijas laikmeta kambari, kura griestus balsta stabi un arkas, bet sienās redzamas alām līdzīgas iedobes. Griesti varētu būt kādas trīsdesmit pēdas augsti, lai gan tumsā to grūti noteikt. Zaļgani balts ūdens no ūdenskrituma šķiet vārāmies man pie kājām.

Visur ir sarūsējuši dzelzs režģi, un no griestiem nokarājas garas ķēdes. Telpu pārdala betona aizsprosts, ko veido divas lielas pārgāznes. Putainus atkritumu kunkuļus aizvada projām liela drenāžas caurule, kas pārtver plūsmu virs aizsprosta.

Zem tā atrodas liels, tukšs betona baseins ar milzīgiem dzelzs vārtiem, kuri iestiprināti virās un kuru augšdaļā novietoti pretsvari, kas kalpo kā sviras, noslēdzot vārtus.

Enguss apsēžas uz pārgāznes malas un no kabatas izņem sendviču, kas ietīts plastmasā.

Viņš pamāj ar roku, kurā tur sendviču. - Tā tur ir zemākā līmeņa pārtverošā eja. Tā sākas Čizvikā un iet uz austru-mu pusi zem Temzas krasta uz Abcjmilzas sūkņu staciju Londonas austrumu daļā. No šejienes viss tiek novirzīts uz attīrīšanas iekārtām.

- Kāpēc vajadzīgas pārgāznes?

- Ja Londonā lietus gāž kā no spaiņa, tas pa notekcaurulēm tūlīt nokļūst kanalizācijas tīklā. Pa tūkstošiem jūdžu garām mazajām caurulēm ūdens ieplūst galvenajās ejās. Vispirms nāk vēja brāzma, un tad ar joni gāžas ūdens - vuš-š-š!

- Vuš-š-š! - atsaucas Kurmis.

Enguss noņem no apģērba maizes drupaču. - Kanalizācijas tīkls ir pielāgots tikai noteiktam ūdens līmenim. Ja ūdens sāktu plūst atpakaļ, tad politiķi Vestminsterā būtu līdz ceļiem mēslos. Burtiski. Tāpēc, kad ūdens sasniedz noteiktu līmeni, tas gāžas pāri aizsprostam un aizplūst pa tiem vārtiem. - Viņš norāda uz milzīgajām dzelzs durvīm. Katra durvju puse sver droši vien savas trīs tonnas. - Kad plūdu ūdeņi rēcot

gāžas pāri aizsprostam, durvis atveras kā vārstules.

- Kur ūdens nokļūst?

- Tieši Temzā - vismaz ar desmit mezglu ātrumu stundā.

Pēkšņi man ienāk prātā cita varbūtība, uzmācīga kā rūgto mandeļu aromāts. Temzas Ūdens avāriju pārvaldes darbu vadītājs teica, ka centrālais ūdensvads esot "uzsprādzis", izraisot milzīgus plūdus. Tie nevienam nebūtu ļāvuši sekot izpirkuma sainīšiem, turklāt noderētu citam nolūkam - pārnestu tos pāri aizsprostam.

- Man jātiek cauri tiem vārtiem.

- To jūs nevarat, - saka Kurmis. - Tie atveras tikai plūdu laikā.

- Tomēr tu vari aizvest mani turp, kur ūdens nonāk. Tu zini, kur tas ir.

Kurmis kasa paduses un šūpo galvu. Man sāk niezēt visa āda.

DIVDESMIT CETURTĀ NODAĻA

Laikzinis Pīts izņem augsta spiediena šļūteni un pievieno to krānam. Ūdens strūkla iesit man tik spēcīgi, ka jāpakāpjas atpakaļ. Griežos riņķī, ļaujot, lai ūdens mani apšļāc no visām pusēm.

Autofurgons novietots gandrīz tieši virs vaļējas kanalizācijas atveres Renelā dārzos Čelsijas Karaliskās slimnīcas teritorijā. Caur kokiem vīd lielās slimnīcas ēkas, kuras iezīmējas pret austošo sauli. Netālu atrodas Čelsijas barakas, un varu dzirdēt, kā vingrinās spēlēt militārais orķestris.

Dārzi līdz desmitiem rītā parasti ir slēgti, un es nezinu, kā Laikzinim Pītam izdevies tikt cauri vārtiem. Tad ievēroju, ka uz viņa furgona abās pusēs piestiprināti magnētiskie plakāti, kas reklamē Vestminsteru.

- Man tādu ir veseliem dučiem, - viņš kautrīgi paskaidro. - Nāciet, es jums parādīšu to, ko gribat redzēt.

Novilkuši kombinezonus un gumijotos ietērpus, mēs tos ieliekam slēgtos plastmasas maisos un iekraujam furgonā. Kurmis atkal uzvilcis savu maskēšanās tērpu un mirkšķina acis saules gaismā, it kā baidītos, ka tā viņam var sabojāt redzi. Pārējie dzer tēju no blašķes un pārrunā nakts gājienu.

Žigli iekāpju furgonā un noliecos pār sēdekli, kad Laik-zinis Pīts brauc pa šaurajiem, ar gudronu klātajiem celiņiem un pamāj trīs Čelsijas pensionāriem, kas izgājuši rīta pastaigā. likuši ārā pa galvenajiem vārtiem, mēs braucam gar dārzu ārsienu, līdz nonākam pie Temzas.

Pīts novieto mašīnu krastmalas dārzos, un es aizeju līdz Riversaidas ielai, no kuras paveras skats pār upi. Temza notiek plūdmaiņa, un, salīdzinot ar to vietu, no kuras nesen esmu izkļuvis, šķiet, ka upes ūdens smaržo.

Pīts pievienojas man un lūkojas pāri ūdens brūnajai, spīdīgajai virsmai. Uzmanīgi uzkāpis uz apmales, viņš ar roku apķeras ap apgaismes stabu un liecas pāri dubļainajam krastam.

- Te tā ir.

Raugos turp, kur viņš rāda ar roku, un krasta akmens apdarē pamanu iedobi. Apaļas metāla durvis slēdz ieeju caurulē, kas ved pazemē. No caurules malas pil ūdens, lejpusē dubļos veidojot peļķi.

- Tā ir Renelā lietus ūdens notekcaurule. Durvis atveras, kad kanalizācijas tīkls pārplūst, un atkal aizveras, lai plūdmaiņu laikā ūdens neiekļūtu atpakaļ caurulē.

Viņš pagriežas un norāda tālāk par slimnīcu. - Jūs bijāt tieši uz ziemeļiem no šejienes un gājāt lejup pa Vestbernas upes kritumu.

- Kur tā sākas?

- Vesthempstedā. To baro pieci strauti, kas tai pievienojas netālu no Kilbernas. Tad tā šķērso Meidveilu un Peding-tonu, pirms nokļūst Haidparka, kur tā ieplūst Serpentīna ezerā. Tad upe atkal nozūd pazemē, plūst zem Viljamstrī-tas, Kedgenleinas un Kingsroudas, gar Slouna laukumu un beidzot zem Čelsijas barakām.

- Es nevaru saskatīt ūdens plūsmu.

- Lielākā tiesa plūst pa kanalizācijas tīklu. Šīs durvis neatveras, ja vien tīklā nav pārlieku daudz ūdens.

Nedzirdu, ko vēl viņš saka. Man ienāk prātā audžutēva stāsts par vecu, aklu zirgu, kas iekritis izžuvušā akā. Zirgu nebijis vērts glābt, tāpēc fermeris paņēmis lāpstu un sācis rakt aku ciet. Taču zirgs purinājis zemi nost un piemīdījis to ar kājām. Jo vairāk zemes biris viņam virsū, jo stingrāk viņš to piemīdījis un lēni ticis arvien tuvāk virspusei.

Cilvēki mēģinājuši mani aprakt, bet es turpinu piemīdīt zemi. Tagad drīz varēšu tikt ārā un varu apsolīt, ka ikviens, kurš ņēmis rokā lāpstu, smagi norausies.

Manuprāt, es zinu, kas tajā nakti notika. Es izgatavoju vērtīgu "laiviņu", un tā aizpeldēja, jo saturu biju hermētiski iesaiņojis un ielicis to putuplastā, lai noturētu virs ūdens. Briljanti tika izskaloti caur Renelā cauruli, jo tos izgrūda ūdens plūdi no bojātā centrālā ūdensvada. Kāds gaidījis sainīšus - kāds, kurš pazinis ūdens plūsmu kanalizācijas tīklā. Iespējams, ka tas bijis Rejs Mērfijs.

Tikai tagad es sāku apjaust, cik nikns esmu bijis jau kopš tā brīža, kad atguvu samaņu slimnīcā ar šautu brūci kājā, sapņos redzēdams Mikiju Kārlailu. Tas ir kaut kas daudz lielāks par notikuma sastāvdaļu summu. Atjautīgi, neatlaidīgi un viltīgi cilvēki izmantojuši izmisušās mātes jūtas un manu apmātībai līdzīgo vēlēšanos. Kur Mikija bijusi visu šo laiku? Zinu, ka viņa ir dzīva. Nevaru paskaidrot, kāpēc es tam ticu, nevaru sniegt pierādījumu, tikai zinu, ka viņa pieder pasaulei, kurā ir tik skaidrs rīts kā šis.

Kurmis ņem ārā baterijas no gāzu monitoriem un pārbauda ekipējumu. Enguss un Berijs jau ir projām - aizgājuši uz metro staciju. Ir gandrīz septiņi no rīta.

- Vai varu jūs kaut kur aizvest, inspektor?

Brītiņu domāju. Divpadsmitos man jābūt tiesā. Turklāt gribu apmeklēt Aliju slimnīcā. Taču negribu pārtraukt meklējumus, ja jau esmu ticis tik tālu. Lietu var atrisināt fakti, nevis atmiņas. Man jāturpina iesāktais.

- Uz Meidveilu.

- Kāpiet tik iekšā.

Tuvojoties "Delfīnu" mājai, šķiet, ka transporta plūsma vairs nav tik blīva. Man joprojām sāp pleci pēc gājiena kanalizācijas tīkla, un

nāsīs turas nejauka smaka.

Laikzinis Pīts mani izlaiž uz stūra pretī delikatešu veikalam, un pēdējos septiņdesmit jardus eju kājām. Manā bikšu kabatā paslēpušās divas pēdējās morfīna kapsulas. Ik pa brīdim es ar pirkstu galiem aptaustu tās.

"Delfīnu" mājas fasādi apspīd saule. Laiku pa laiciņam apstādamies, es pētu ielas notekas, meklējot atveres un metāla režģus. Ievēroju ielas izlieci un vietas, kur pazemē ieplūst jumta notekcauruļu ūdens.

Dažās mājās ir pagraba dzīvokļi, kas atrodas zemāk par ielas līmeni. Drenas aizvada no tiem lietus ūdeni, neļaujot dzīvokļiem applūst.

Gaidu uz kāpnēm, līdz pa durvīm nāk ārā kāds iedzīvotājs, un pamāju ar galvu, kad viņš patur man durvis vaļā. Tad paskatos kāpņu telpā uz augšu, pārbaudot, vai mani nenovēro. Paeju garām lifta šahtai un atrodu durvis, kas ved pagrabā. Pie griestiem pakarināta kaila spuldzīte, kas met vāju gaismu. Kāpnes ir šauras un stāvas, un vietās, kur mitrums izsūcies cauri apmetumam, uz sienām redzami zaļgani plankumi.

Nokāpis līdz apakšai, cenšos iedomāties sevi šeit pirms trim gadiem. Es atceros, ka pārmeklēju pagrabu. Tāpat kā visas citas telpas, arī to apgrieza ar kājām gaisā. Nišā pie vienas sienas ir liels boilers, ko vairs nelieto. Tā apkārtmērs ir aptuveni piecpadsmit pēdas, un tam piestiprināti daždažādi mērītāji, vārstules un caurules. Uz taisnstūrainas vara plāksnes ir uzraksts FERGUS & TATE. Uz grīdas atrodas pustukši ģipša maisi, krāsas kārbas, paklāju atgriezumi un Viktorijas laikmeta gāzes lampa, kas iesaiņota burbuļainā plastmasā.

Pabīdījis mantas sānis, sāku pārmeklēt grīdu.

Sadzirdējis troksni, pagriežos. Uz augšējā pakāpiena sēž mazs zēns, turot klēpī plastmasas robotu. Viņam kājās haki auduma bikses, kas notraipītas ar krāsu, un tumšās acis aizdomīgi raugās uz mani.

- Vai tu esi svešs cilvēks? - viņš jautā.

- Jā, laikam gan.

- Mana mamma teica, lai es nerunājot ar svešiem cilvēkiem.

- Tas ir ļoti labs padoms.

- Viņa teica, ka mani varot nolaupīt. Šeit tieši no kāpnēm nolaupīta kāda meitene. Es zināju, kā viņu sauc, bet aizmirsu. Zini, viņa ir mirusi. Kā tu domā, vai mirt ir sāpīgi? Mans draugs Sems nokrita no koka un salauza roku, un viņš teica, ka tas ļoti sāp...

- Nezinu.

- Ko tu meklē?

- To es arī nezinu.

- Manu slēptuvi tu nekad neatradīsi. Ari viņa tur slēpās.

- Kas?

- Tā meitene, kuru nolaupīja.

- Miķeļa Kārlaila.

- Tu zini, kā viņu sauc! Vai gribi to redzēt? Tikai apsoli, ka nevienam neteiksi.

- Apsolu.

- Pārmet krustu un apsoli, ka mirsi, bet neteiksi.

Es pārmetu krustu.

Aizbāzis robotu aiz jostas, zēns uz dibena nošļūc pa kāpnēm un aiziet aiz boilera. Viņš nozūd šaurā spraugā, kas ir

viņa plecu platumā un atrodas tur, kur boilera izliektā puse nepiekļaujas ķieģeļu sienai.

- Vai ar tevi tur viss ir kārtībā?

- Jā, - viņš atbild un atkal parādās. Rokā zēns tur grāmatu. - Tur ir mans kambarītis. Vai gribi ienākt?

- Diezin vai varēšu iespraukties. Ko tu tur dabūji?

- Grāmatu. Tā agrāk piederēja viņai, bet tagad ir manējā.

- Vai drīkstu paskatīties?

Viņš vilcinādamies iedod to man. Apvāks ir apbružāts, tā malas nodriskātas, bet es vēl varu saskatīt ilustrāciju - piļu mati ar pīlēniem. Apvāka iekšpusē ir lapiņa ar saritinātu malu. Uz tās rakstīts "Miķeļa Kārlaila, 4 1/2".

Grāmatā ir stāsts par pieciem pīlēniem, kuri reiz aizgājuši pāri pakalniem tālu projām no mājām. Pīļu māte saukusi "pēkš, pekš, pēkš", bet atgriezušies tikai četri pīlēni. Tie pazuduši cits pec cita, taču stāsta beigās mājās atgriežas visi.

Atdevis zēnam grāmatu, notupjos uz ceļiem un pielieku galvu pie grīdas, lūkodamies spraugā starp boileru un ķieģeļu sienu.

- Tur ir tumšs.

- Man ir lukturītis.

- Vai tur šalc ūdens?

- Tētis teica, ka tur apakšā esot upe.

-Kur?

Zēns pavērš īkšķus uz leju, un es paskatos uz viņa kājām. Piepeši mani sāk kratīt drebuļi un šķiet, ka mati saslejas stāvus.

Pavilcis nost pustukšos ģipša un cementa maisus, atrodu apspurušu paklāju, kas pārlocīts uz pusēm. Zem tā ieraugu metāla režģus, kas ar perpendikulāriem stieņiem iestiprināti akmens grīdā. Piespiedis seju režģiem, cenšos kaut ko saskatīt. Raugos uz šahtas ķieģeļu sienu, kas šķiet raudam melnas

asaras. Varu dzirdēt, kā lejā burbuļo ūdens, it kā tas plūstu milzīgā cisternā.

Zēns vēl runā, bet es vairs neklausos. Mums to vajadzēja atrast pirms trim gadiem. Taču mēs nemeklējām tuneli, un troksnis, ko radīja pagraba apskate, šķiet, maskēja ūdens šalkoņu.

- Kā tevi sauc?

- Timotijs.

- Vai drīkstu aizņemties tavu lukturīti, Timotij?

- Protams.

Lai gan gaisma nav spēcīga, šahtu tajā varu saskatīt sešas pēdas dziļāk. Apakša nav redzama.

Ar pirkstiem satvēris stieņus, mēģinu pacelt režģi. Tas nekustas. Lūkodamies apkārt pēc laužņa, ieraugu vecu, neasu kaltu ar salauztu rokturi. Iebāzis to spraugā starp metālu un akmeni, grozu no vienas puses uz otru, cenšoties iestumt dziļāk. Tad uzgulstu kaltam ar visu auguma svaru un bīdu to sāniski. Režģis paceļas diezgan, lai es varētu iespiest pirkstus tam zem malas. Debess augstā, cik tas ir smags!

Timotijs pasniedz man roku, kad es uzsleju režģi stāvus un ļauju, lai tas grabēdams iekrīt šahtā. Viņš noliecas un lūkojas melnajā bedrē.

- Va-ai! Vai tu gribi kāpt tur lejā?

Paspīdinu šahtā ar lukturīti. Taču gaišāks nekļūst. Šķiet, ka no melnās bedres man pretī veļas tumsa. Vienā šahtas pusē ir U veida rokturi.

- Es esmu policists, - saku zēnam, izņemu kabatas portfeli un iedodu viņam savu vizītkarti. - Vai tev ir pulkstenis, Timotij?

- Nē.

- Vai tu zini, cik ilgs laiks ir viena stunda?

- Jā.

- Ja stundas laikā es neesmu atnācis pie tevis, iedod karti mammai un saki, lai piezvana uz šo numuru. - Uzrakstu uz

vizītkartes profesora tālruņa numuru un adresi. - Pasaki viņam, kur es aizeju. Vai saprati?

Viņš pamāj.

Aizbāzis lukturīti aiz jostas, kāpju šahtā. Jau dažas pēdas dziļāk jūtu, ka apģērbs kļūst mikls, un plūstoša ūdens troksnis ir dzirdams pavisam skaidri. Zēns arvien vēl ir te. Redzu viņa galvas aprises gaišajā četrstūrī.

- Tagad ej augšā, Timotij. Nenāc vairs te lejā.

Kad esmu nokāpis piecpadsmit pēdas zemāk, apstājos, ar vienu roku turēdamies pie metāla pakāpiena, un spīdinu gaismu uz leju. Nekā.

Kāpju zemāk, jūtot, ka gaiss kļūst aukstāks, līdz ar kāju sataustu kaut ko plakanu un cietu. Gaismas kūli ieraugu upi, kas brāžas caur tuneli. Gar malu varu saskatīt dzegu, kas slejas aptuveni desmit collas virs ūdens līmeņa uz abām pusēm, taču tālāk ir tumsa. Šī nav kanalizācijas caurule. Lielos baļķus, kas balsta griestus un sienas, nogludinājusi straume.

Virzos uz priekšu gar dzegu, taustīdams ar kāju un sperdams tikai dažas collas garus soļus. Ik bridi sagaidu, ka akmens dzega sabruks un

es iekritīšu upē. Varu saskatīt tikai nelielu tuneļa daļu. Tumsā spīd sīki, dzelteni atspulgi no žurku acīm. Dzīvnieki bēg gar dzegu.

Sūna uz tuneļa sienām ir kā slidena, melna spalva. Piespiežot ausi ķieģeļiem, jutu vieglu drebēšanu. Kaut kur virs galvas ir iela un brauc mašīnas. Šķiet, šī skaņa padara tuneli dzīvu, tas atgādina aizvēsturisku, rijīgu dzīvnieku. Tas elpo. Ierij mani.

Pazemē laiks velkas lēnāk, un attālums pagarinās. Man liekas, ka atrodos šeit jau vairākas stundas, taču droši vien esmu nogājis tikai kādus simt jardus. Nezinu, ko esmu domājis atrast. Pierādījumi šeit nevarētu saglabāties - vismaz tik ilgi nē. Lietus gāzes iztīrījušas tuneli.

Mēģinu iedomāties, ka šeit kāds nesis Mikiju. Ļa viņa būtu zaudējusi samaņu, viņu varēja nonest lejā, citādi viņa būtu pārbijusies, un ar viņu nebūtu iespējams tikt galā. Man ienāk prātā cita iespēja un aizžņaudzas rīkle. Vai var būt vēl labaks veids, kā atbrīvoties no līķa? Upe to aiznestu, un žurkas izdarītu pārējo.

Nodrebinos un atvairu šo domu.

Lai nolaupītu bērnu, būtu vajadzīgi vismaz divi cilvēki un pamatīga sagatavošanās. Kādam vajadzētu atlikt režģi vieta un apslēpt to ar ģipša un cementa maisiem.

Apģērbs līp man pie ādas, un zobi klab. Atšķirība no gājiena kopā ar Kurmi, šim es neesmu sagatavojies. Tā bija muļķīga ideja. Man jāiet atpakaļ.

Priekšā dzega pēkšņi izbeidzas, tad atkal turpinās. Robs ir četras pēdas plats, un tajā vietā dzega iegāzusies straumē. Es varētu mēģināt pārlēkt, bet pat tad, ja abas kājas būtu veselas, es nebūtu pārliecināts, ka droši tikšu pāri.

Notupjos uz ceļiem un taustu ar pirkstiem. Sienā tieši virs ūdens līmeņa ir sprauga. Uzrotījis piedurkni, iebāžu tajā roku, cenšoties sataustīt dibenu. Atvere ir divas pēdas augsta un tikpat plata, tā novada upes ūdeni. Varbūt tur ir viena no caurulēm, kas ieplūst kanalizācijas tīklā.

Ielaižos caurulē. Ūdens samērcē bikses un ieplūst kurpes. Krūškurvis mirkst ūdenī, un mugura berzējas pret caurules augšpusi. Turot lukturīti zobos, rāpoju uz priekšu. Tumsa man seko.

Pie ceļgaliem un kurpēm līp dubļi. Tie ir trīs vai četras collas dziļi, un man šķiet, ka es lienu pa tiem kā slieka. Stenēšana un vaidi nāk no manas mutes, bet tie atbalsojas no sienām, tāpēc šķiet, ka tur priekšā kāds ir... un gaida. Piecpadsmit pēdas tālāk caurule sāk nosliekties uz leju, un slīpums kļūst arvien stāvāks. Man paslīd rokas, un es ar seju

iegāžos ūdeni. Lukturītis ir samircis. Paldies Dievam, tas tomēr darbojas.

Kritums un ūdens spiediens grūž mani uz priekšu. Ja caurule kļūs vēl šaurāka, es iesprūdīšu tajā ka slazdā. Mugura beržas pie caurules

augšējās sienas. Šķiet, ka ūdens līmenis ceļas. Varbūt man tikai ta liekas.

Paslīdu atkal un brāžos uz priekšu līdz ar dubļiem, granti un ūdeni. Raustos un mēģinu apstāties, bet nevaru. Ar joni pāršļūcu pāri kādam pauguram, tad jutu, ka paceļos gaisā un kritu. Ar plunkšķi iegāžos ūdenī un mēslos. Pēc smakas skaidri saprotu, ka atrodos kanalizācijā. Man nāk vēmiens.

Pretīgi dubļi aizķepējuši man acis. Es raušu tos nost, mēģinot kaut ko saskatīt, bet tumsa ir necaurredzama. Lukturītis pazudis, to droši vien aiznesis ūdens.

Apsēžos un aptaustu sevi, pārbaudot, vai nekas nav lauzts. Aiz aukstuma man trīc rokas, un pirkstus es nemaz nejūtu. No atveres man virs galvas gāžas ūdens. Jātiek āra no šejienes.

Mēģinu izdomāt, cik tālu un uz kuru pusi no "Delfīnu" mājas esmu nonācis. Pulksteni nevaru saredzēt, tāpēc nezinu, cik ilgi jau esmu lejā. Dzega bija šaura, un es virzījos lēni. Varbūt esmu nokļuvis tikai dažus simtus jardu talak. Dzirdu transporta troksni. Droši vien atrodos zem ielas. Ieklausos atkal. Piepeši ar vaigu sajutu vieglu vēsmu.

Pārāk strauji celdamies kājās, sasitu galvu pret griestiem un izlamājos. Turpmāk tā nedrīkst. Pietupjos, ar izplestām rokām balstos pret liekto ķieģeļu sienu un virzos uz priekšu kā aklais labirintā. Brīžam apstājos un mēģinu vēlreiz sajust vējiņu. Taču maņas grib spēlēties ar mani. Vēsma vai nu nozūd, vai šķiet nākam no pretējās puses.

Jūtu, ka mani sāk pārņemt izmisums. Aiz krūšu kaula kaut kas sāpīgi svilina. Tumsā es varu iekrist kādā šahtā. Tad es laukā vairs neizkļūšu. Varbūt vajadzētu griezties atpakaļ.

Pēkšņi priekša parādās vāja blāzma. Gaismas strēle tuneļa centrā atgādina rēgainu hologrammu. Nostājos tajā un paceļu seju augšup. Caur taisnstūra režģi varu saskatīt debesis. Režģa malas klāj velēna, un lejā birst zeme. Redzu futbola zābakus, kājsargus un dubļainus ceļgalus. Daži zēni un skolotāji noskatās spēli. Kāds iesaucas: - Uz priekšu! - Cits kliedz: - Autā!

Netālu no manis kāds pusaudzis sēž un lasa grāmatu.

- Palīgā!

Viņš skatās apkārt.

- Esmu lejā!

Viņš lūkojas uz režģi.

- Palīdzi tikt ārā!

Nometies ceļos, viņš skatās caur restēm.

- Ei! Ko tu tur dari?

- Esmu policists.

Zinu, ka tā nav atbilde uz jautājumu, bet šķiet, ar to ir diezgan. Zēns iet pasaukt skolotāju. Dzirdu viņa balsi.

- Ser, tur caurumā ir kāds cilvēks. Man liekas, viņš ir iesprūdis.

Virs režģa parādās cita seja, vecāka un ar noteiktākiem vaibstiem.

- Ko jūs tur lejā darāt?

- Mēģinu tikt ārā.

Pie režģa parādās vēl citas sejas. Futbols šķiet piemirsies. Spēlētāji lielākoties tiecas palūkoties uz "to džeku, kas iesprūdis caurumā".

Automašīnas bagāžas nodalījumā kāds sameklējis lauzni. No režģa malām noveļ velēnas, režģis tiek pavilkts sānis, un man pretī sniedzas spēcīgas rokas. Es nostājos uz zemes pleķīša Anglijas rudens dienā, saule mirkšķinu acis un tīru no sejas kanalizācijas dubļu paliekas.

Iebāzis roku slapjajā kabatā, izņemu pēdējās morflna kapsulas. Brīnumainā kārtā sāpes izzūd, un mani pārņem emociju vilnis. Parasti man nepatīk emocijas. Tās ir salkanas, sentimentālas, mīkstčaulīgas, noder tikai svētlaimes brīdi pēc seksa un regbistu atkalredzēšanās jūsmā, bet... ziniet ko, es mīlu šos zēnus. Skatos uz viņiem. Apsējuši šalles savas skolas krāsās, viņi spārda bumbu. Viņi ir tik jauki. Viņi pat ļauj man nomazgāties paviljona dušā, un kāds aizdod man kreklu, treniņbikses un sporta apavus. Es izskatos kā pavecāks vīrs, kas dodas uz soļošanas treniņu.

Ir ataicināts profesors, viņš sameklē mani paviljonā un uzreiz izturas pret mani kā pret pacientu. Viņš saņem plaukstās manu seju un, ar pirkstiem pacēlis plakstiņus, aplūko acu zīlītes.

- Cik jūs ieņēmāt?

- Divas pēdējās.

- Augstā debess!

- Man nekas nekaiš, patiešām. Paklausieties. Es biju tur lejā... upē. Mums to vajadzēja saprast jau toreiz.

- Par ko jūs runājat?

- Es zinu, kā tie dabūja viņu ārā no "Delfīnu" mājas. Viņa aizšļūca pa cauruli - gluži kā Alise Brīnumzemē.

Zinu, ka tas izklausās bezjēdzīgi, bet Džo ir neatlaidīgs. Beidzot es viņam izstāstu visu, taču viņš nevis sajūsminās, bet sadusmojas. Viņš paziņo, ka esmu rīkojies muļķīgi, bezatbildīgi, pārsteidzīgi un riskanti, taču ikvienu kritisko izteicienu ievada ar frāzi "visu cieņu, bet...". Nekad neesmu izlamāts tik pieklājīgi.

Paskatos pulkstenī. Ir gandrīz vienpadsmit. Divpadsmitos man jābūt tiesā.

- Mēs vēl varam paspēt.

- Vispirms man kaut kur jāiegriežas.

- Jāpārģērbjas.

- Jāsatiek zēns, lai pateiktos par kabatas lukturīti.

DIVDESMIT PIEKTĀ NODAĻA

Karaliskās tiesas namā Strendā ir vismaz tūkstotis kabinetu, un tā gaiteņi stiepjas trīs jūdžu garumā. To sienas lielākoties apšūtas ar tumšu koku, kas uzsūc gaismu un padara telpas vēl drūmākas. Tiesas nams ir Viktorijas laikmeta neogotiska celtne, jo tiesai cilvēki ir jānobiedē līdz nāvei, un viņi patiešām jūtas pārbijušies.

Tomēr Hdijam Bērētam tiesa ir tikai skatuve. Lieliem soļiem joņojot pa gaiteņiem, viņš atgrūž durvis citas pēc citām un izklīdina advokātus, kuri, pulcēdamies kopā, sačukstas. Ņemot vērā to, ka Bērētam ir īsas kājas un buldoga dižīgā gaita, viņš kustas pārsteidzoši ātri.

Juristu profesionālajās aprindās Bērētu var salīdzināt ar hiēnām Āfrikas līdzenumos - viņš ir nekauņa un rakņājas vispretīgākajās draņķībās. Uzņemoties kādu lietu, galvenais viņam ir nevis honorārs, bet publicitāte, un viņš izmanto katru nepilnību un pretrunīgumu likumos, vienlaikus lepni cildinot britu tiesu sistēmu un apgalvojot, ka tā ir "pati labākā un taisnīgākā sistēma pasaulē".

Desmit soļus aiz viņa nāk karaliskais advokāts Čārlzs Reinors, kas iedēvēts par "Krauķi" melno matu un liektā deguna dēļ. Reiz viņš nopratināšanas laikā saraudināja kādu no iepriekšējā kabineta ministriem, tirdot viņu par gaumi sieviešu apakšveļas jautājumos.

Edijs ievēro mani un nāk klāt. - Nu, pa-askat tik, kas ieradies - inspektors Ru-u-ui-iss. Ko tik visu neesmu dzirdējis par jums! Dzirdēju, ka jūsu sieva jājas ar kādu citu - viņam sprungulis, viņai šķirbiņa, hopsā, hopsā. Es būtu traki nikns, ja pieķertu, ka mana kundzīte drāžas ar savu šefu. Nabadzībā un bagātība, slimībā un veselībā - tā taču ir sacīts, vai ne? Nav nekas minēts, ka drīkst pamest firmas grāmatveža dēļ.

Sakožu zobus un jūtu, ka acu priekšā paradās sarkana migla.

Edijs pakāpjas atpakaļ. - Ja-a, te nu ir raksturiņš, par ko esmu daudz dzirdējis. Novēlu uzjautrināties tiesā.

Zinu, ka viņš mani kacina. Tā Edijs mēdz darīt - viņš visiem meklē pašu vārīgāko, vietu.

Publiskajā galerijā ļaudis stāv cits citam cieši blakus, un preses pārstāvji pilda trīs rindas krēslu. Tur ir arī četri skiču zīmētāji. Mēbeles un telpas iekārtojums ir vēl no tiem laikiem, kad nebija mikrofonu un ierakstu aparatūras, tāpēc vadi stiepjas pāri grīdai un piestiprināti tai ar līmlenti.

Ar skatienu meklēju Reičelu, cerēdams, ka viņa varbūt ieradusies. Taču ieraugu tikai Alekseju, kurš- vēro mani, it kā gaidot, ka es tūlīt sabiršu pelnos. Pa kreisi no viņa ir tas krievs, bet pa labi jauns melnais

vīrietis ar slaikiem locekļiem un ūdeņainām acīm.

Krauķis sakārto paruku un pamet skatienu uz savu pretinieci - karalisko advokāti Fionu I lenliju, izskatīgu sievieti, kas līdzinās manai otrajai sievai Džesijai, kurai arī ir tikpat vēsi noraidošs izskats un medus krāsas acis. Mis 1 lenlija cila dokumentus un pārkārto aktu vākus, it kā ceļot sev apkārt mazu cietoksni. Viņa pagriežas un velta man nenoteiktu

smaidu, it kā mēs kaut kur agrāk būtu tikušies (īstenībā esam tikušies vismaz desmit reižu).

- Visi piecelieties.

Ienāk galvenais tiesnesis lords Konelijs un apstājas, vērojot tiesas zāli, it kā viņš aplūkotu debesu vārtus. Tad viņš apsēžas. Apsēžas visi.

Paradās Hovards Veivels un, uzkāpis pa kāpnītēm, ieņem vietu uz apsūdzēto sola. Mute viņam ir pa pusei pavērta, nosirmojušie mati krīt pār pieri, un viņš mulsi rauc pieri, it kā neapjēgtu, kas notiek. Edijs iečukst viņam kaut ko ausī, un abi smejas. Es visur saskatu sazvērestības.

Kempbels domā, ka tas jau no paša sākuma bijis I lovar-da plāns. Prasība pēc izpirkuma, Mikijas malu cirta, viņas sauļošanās tērps - viss kopā ir rūpīgi izstrādāta blēdība, lai tiesa sāktu apšaubīt spriedumu viņa lieta un atsvabinātu viņu.

Es tam nepiekrītu, jo rodas tas pats jautājums, ko man pastāvīgi uzdod Džo - kāpēc vajadzēja gaidīt trīs gadus?

Lords Konelijs sakārto spilvenu aiz muguras un noklepojas. īsu bridi aplūkojis tiesas zāles griestus, viņš sāk runāt.

- Esmu izpētījis aizstāvības iesniegumus, kuri attiecas uz mistera Veivela sākotnējo tiesas procesu. Lai gan piekrītu vairākiem jautājumiem, kuri radušies par tiesneša rezumējumu tiesas procesam, taču kopumā neuzskatu, ka tie maina zvērināto sprieduma rezultātu. Tomēr labprāt uzklausīšu argumentus. Vai esat gatavs, mister Reinor?

Krauķis piecēlies kājās un pabīda uz augšu melnā talāra piedurknes. - Jā, jūsu godība, es vēlos sniegt jaunu liecību.

- Vai šī liecība attiecas uz apelāciju vai arī uz sākotnējo apsūdzību?

- Uz sākotnējo apsūdzību.

Mis Menlija iebilst. - Jūsu godība! Mans mācītais draugs, šķiet, nodomājis uzsākt atkārtotu tiesas procesu, pirms vēl sniegta atļauja pārsūdzēt spriedumu. Mēs esam saņēmuši liecinieku sarakstu, kurā ir vismaz divi desmiti vārdu. Protams, viņš negrasās izsaukt viņus visus.

Lords Konelijs ielūkojas sarakstā.

Krauķis paskaidro. - Var būt, ka mēs izsaucam tikai vienu liecinieku, jūsu godība. Ļoti liela nozīme ir tam, ko viņš teiks.

- Ceru, ka jūs nedomājat celt gaismā nenozīmīgus kompromitējošus materiālus, mister Reinor.

- Nē, jūsu godība, varu droši teikt, ka tā nav. Es vēlos izsaukt detektīvu inspektoru, kas bija atbildīgais lietas sākotnējā izmeklēšanā par Mikelas Kārlailas pazušanu.

Lords Konelijs pasvītro manu vārdu sarakstā. - Mis Hen-lija, kriminālllietas apelācijas likuma galvenais nolūks ir veicināt taisnīgumu. Šis likums atļauj sniegt jaunus pierādījumus gan apsūdzībai, gan aizstāvībai. Tomēr es jūs brīdinu, mister Reinor, ka negrasos atļaut, lai jūs no jauna atsākat tiesas procesu.

Mis Henlija nekavējoties izsaka lūgumu, lai tiesvedība turpinās slēgtā tiesas sēdē.

- Jūsu godība, šajā lietā iesaistīti jautājumi, kas pārsniedz mistera Veivela likteni. Pastāv tāda informācija, kas var apdraudēt svarīgu izmeklēšanu, ja tiks darīta zināma plašai sabiedrībai.

Kādu izmeklēšanu? Kempbels vienīgi grib piespiest mani pie sienas.

- Vai šī izmeklēšana attiecas uz misteru Veivelu? - jautā lords Konelijs.

- Iespējams, netieši. Man ir zināma šīs izmeklēšanas būtība, bet ne konkrētas detaļas. Tas nav izpaužams presei.

Iejaucas Krauķis - vairāk aiz ieraduma, nevis tāpēc, ka vēlētos to darīt. - Jūsu godība, cilvēkiem jāzina, kā tiek spriesta taisnīga tiesa.

Taču lords Konelijs izspriež par labu kronim. Ļaudis tiek izraidīti no galerijas, un ari preses pārstāvji atbrīvo krēslus. Tad sākas īstā diskusija, kurā netrūkst tādu frāžu ka "visu cieņu, bet..." un "mans mācītais draugs" (vispārpieņemts aizvietojums frāzei "tu, idiots tāds"). Taču - ko gan es zinu? Var būt, ka Krauķis un mis Henlija ir vislabākie draugi. Varbūt ārpus tiesas zāles viņi palīdz viens otram kārtot parūku.

Izsauc manu vārdu. Pa ceļam uz liecinieka vietu aizpogāju žaketi un apsēdies atkal to atpogāju.

Krauķis paceļ skatienu no piezīmēm, it kā būtu pārsteigts, ka esmu papūlējies ierasties. Viņš lēni pieceļas, noliec galvu un mēģina skatīties uz mani no augšas. Pirmie jautājumi ir viegli - vārds, uzvārds, dienesta pakāpe, laiks, pieredzes ilgums policista darbā.

Mis Henlija pielec kājās. - Mans mācītais draugs, šķiet, ir ļoti pārliecināts, ka šī liecinieka teiktajam var ticēt. Tomēr viņš nav pieminējis, ka detektīvs inspektors Ruiss pirms vairākām dienām ticis uz laiku atcelts no smago noziegumu kriminālmeklēšanas grupas priekšnieka pienākumu pildīšanas un vakar pēcpusdienā pēc iekšējās disciplinārās iztiesāšanas viņš ir atlaists. Viņš vairs nav Londonas policijas dienestā un pakļauts kriminālizmeklēšanai...

Lords Konelijs pamāj ar roku, norādot, lai viņa apsēžas. - Jums tiks dota iespēja izjautāt liecinieku.

Krauķis ielūkojas piezīmju bloknotā un tad izdara kaut ko

negaidītu. Viņš uzdod jautājumus par sākotnējo izmeklē-sanu, liekot, lai atkārtoju liecību pret Hovardu. Es stāstu par fotogrāfijām, par asins traipiem, pazudušo paklāju un Miki-jas dvieli. Hovardam bijusi izdevība, motīvs un ari izkropļota seksualitāte.

- Kurā brīdī Ilovards Veivels sākotnējās izmeklēšanas laikā kļuva par aizdomās turamo?

- Par aizdomās turamo jau pašā sākumā kļuva ikviens "Delfīnu" mājas iedzīvotājs.

- Jā, bet kurā brīdī jūs pievērsāt galveno uzmanību misteram Veivelam?

- Tad, kad Mikelas pazušanas dienā viņš tika aizdomīgi rīkojies. Turklāt viņš nevarēja sagādāt alibi.

- Viņš nevarēja sagādāt, vai ari viņam nebija alibi?

- Viņam nebija alibi.

- Kā izpaudās viņa aizdomīgā rīcība?

- Viņš fotografēja meklētāju grupas un arī cilvēkus, kuri bija sapulcējušies pie "Delfīnu" mājas.

- Vai vēl kāds tur fotografēja?

- Tur bija vairāki preses fotogrāfi.

Krauķis pasmīn. - Tātad fotoaparāta lietošana pati par sevi vēl nepadara cilvēku par aizdomās turamo, vai ne?

- Pazudusi bija maza meitene. Gandrīz visi kaimiņi palīdzēja viņu meklēt. Misteru Veivelu, šķiet, vairak interesēja šī notikuma iemūžināšana.

Krauķis gaida. Viņš liek visiem saprast, ka vēlas dzirdēt labāku atbildi.

- Vai bijāt ticies ar Hovardu Veivelu jau agrāk, pirms tās dienas, kad ieraudzījāt viņu pie "Delfīnu" mājas?

- Sešdesmitajos gados mēs mācījāmies vienā internātskolā. Viņš bija dažus gadus jaunākā klasē.

- Vai jūs labi pazināt viens otru?

- Nē.

- Vai jūs pazināt mistera Veivela ģimeni?

- Varbūt toreiz tikos ar kādu no viņa tuviniekiem.

- Tātad jūs neatceraties, ka gājāt uz randiņiem ar viņa māsu?

Klusēju un domāju.

Krauķis smaida. - Varbūt jūs gājāt uz randiņiem ar tik daudzām meitenēm, ka grūti atcerēties.

Atskan smieklu vētra. Hovards smejas tikpat skaļi kā pārējie.

Krauķis nogaida, līdz smiekli apklust. Tad it kā starp citu viņš izsaka piezīmi: - Pirms četrām nedēļām jūs aiznesāt aploksni, kurā atradās seši mati, uz kādu privātu laboratoriju Londonas centrālajā daļā un lūdzāt izdarīt DNS testu.

-Jā-

- Vai policija parasti izmanto privātu iestādi, lai izdarītu DNS testus?

- Nē.

- Manuprāt, DNS testus policijas vajadzībām veic tiesu zinību dienests.

- Šo testu nepieprasīja policija, tas bija mans personīgais lūgums.

Viņš savelk uzacis. - Tātad neoficiāls? Kā jūs samaksājāt?

- Skaidrā naudā.

- Kāpēc?

- Nesaprotu, kāds tam sakars ar...

- Jūs maksājāt skaidrā naudā tāpēc, ka negribējāt, lai transakcija tiktu reģistrēta, vai ne? Laboratorijā jūs neatstājāt ne savu adresi, ne tālruņa numuru.

Viņš nedod man laiku atbildēt, un varbūt tā ir labāk. Šķiet, ka man te ir gals klāt. Sviedru lāses rit pa krūtīm un krājas pie nabas.

- Ko jūs tieši gribējāt no Genetech speciālistiem?

- Gribēju, lai viņi paņem DNS paraugus no matu šķipsnām un salīdzina tos ar Mikelas Kārlailas matu DNS.

- Tiek uzskatīts, ka šī meitene ir mirusi.

- Reičelai Kārlailai kāds nosūtījis prasību pēc izpirkuma, apgalvojot, ka viņas meita joprojām ir dzīva.

- Un jūs tai vēstulei ticējāt?

- Es uzskatīju, ka matos jāparbauda DNS.

Krauķis kļūst uzstājīgāks. - Jūs joprojām neesat paskaidrojis, kāpēc lūdzāt, lai testu veic privāta laboratorija.

Tā bija misis Kārlailas vēlēšanās. Es neticēju, ka mati varētu piederēt viņas meitai.

- Jūs to gribējāt paturēt noslēpumā?

- Nē. Es raizējos, ka jebkurš oficiāls pieprasījums varbūt tiktu saprasts nepareizi. Negribēju, lai uzskata, ka es šaubos par sākotnējās izmeklēšanas rezultātiem.

- Jūs gribējāt liegt misteram Veiveļam dabiskās tiesības uz taisnīgumu?

- Es gribēju būt pārliecināts.

Krauķis pieiet pie galda un ar asu kustību paņem citu papīru.

Kāpēc viņš man nejautāja par DNS testa rezultātu? Varbūt viņš nezina atbildi. Ja rezultāts neatbilst Mikijas DNS, tad prasība pēc izpirkuma vairāk atgādina krāpšanu, vājinot Hovarda izredzes.

Krauķis atkal sāk runāt. - Pēc tam misis Kārlaila saņēma otru sūtījumu. Kas tajā atradās?

- Bērna sauļošanās tērps.

- Ko jūs varat pateikt par šo sauļošanās tērpu?

- Tas bija sārti oranžs divdaļu tērps, līdzīgs tam, kas bija mugurā Mikelai Kārlailai dienā, kad viņa pazuda.

- Līdzīgs vai tieši tas pats?

- Tiesu laboratorijas analīze nevarēja sniegt noteiktu atbildi.

Tagad Krauķis sāk mest cilpas. Viņam ir seja kā putnam, bet dvēsele - kā krokodilam. - Cik daudz slepkavību jūs esat izmeklējis, detektīv?

Paraustu plecus. - Daudz vairāk par divdesmit.

- Un cik daudz lietu par pazudušiem bērniem?

- Pārāk daudz.

- Pārāk daudz, lai tās atcerētos?

- Nē, ser. - Skatos viņam tieši acīs. - Es atceros ikvienu no tām.

Stingri izteiktais apgalvojums mazliet apmulsina Krauķi. Viņš pievēršas galdam un raugās piezīmju bloknota.

- Policists, kas bija atbildīgs par sabiedrībai tik plaši zināmu izmeklēšanu, noteikti izjuta sava veida spiedienu. Pazudusi maza meitene. Vecāki ir izbijušies. Cilvēki allaž grib dzirdēt mierinājumu.

- Tā bija ļoti rūpīga izmeklēšana. Mēs neko nepalaidām garam bez ievērības.

- Taisnība. - Viņš lasa no lapas. - Astoņi tūkstoši interviju, tūkstoš divi simti paziņojumu, vairāk nekā miljons cilvēk-stundu... un uzmanības centrā ļoti bieži mans klients.

- Mēs pārbaudījām ikvienu svarīgu pavedienu.

Krauķim ir kaut kas padomā. - Vai bija vēl kāds aizdomās turamais, kuru jūs līdz galam neizsekojāt?

- Nē. Visus, kuri šajā lietā bija svarīgi, mēs izsekojām.

- Un Geriju Brandtu?

Jūtu, ka vilcinos. - Neilgu laiku viņš bija mūs interesējošo personu skaitā.

- Kāpēc jūs pārstājāt interesēties par viņu?

- Mēs veicām plašu aptauju...

- Jūs nevarējāt viņu atrast, vai ne?

- Gerijs Brandts bija labi pazīstams narkotiku dīleris un laupītājs. Viņam bija kontakti kriminālajā pasaulē, un tie, manuprāt, palīdzēja viņam paslēpties.

- Vai viņš ir tas pats cilvēks, kuru nofotografēja pie "Delfīnu" mājas tajā dienā, kad pazuda Miķeļa?

- Jā, ser.

Tagad Krauķis vairs neskatās uz mani, bet pievēršas plašākai auditorijai. - Šis cilvēks iepriekš bija notiesāts par seksuālu vardarbību pret nepilngadīgo, vai ne?

- Pret viņa draudzeni.

- Pie "Delfīnu" mājas ievērots seksuāls noziedznieks, bet jūs neuzskatījāt, ka viņš būtu gana svarīgs aizdomās turamais, lai papūlētos viņu atrast. Toties izmeklēšanas gaitā jūs visu uzmanību pievēršat vienīgi manam klientam, pārliecinātām kristietim, kurš

nekad nav nonācis konfliktā ar likumu. Un, ieguvis pierādījumus, kas liek domāt, ka Miķeļa Kārlaila arvien vēl varētu but dzīva, jūs mēģināt tos noslēpt.

- Rezultātus es darīju zināmus saviem priekšniekiem.

- Tomēr ne jau tādēļ, lai aizstāvētu manu klientu.

- Visu cieņu, ser, bet mans pienākums nav palīdzēt apsūdzētā advokātiem.

- Pilnīgi pareizi, mister Ruis. Jūsu pienākums ir noskaidrot patiesību. Un šoreiz jūs tiecāties slēpt patiesību. Jūs mēģinājāt ignorēt pierādījumus vai - ļaunākajā gadījumā - tos slēpt. Tieši tāpat jūs ignorējāt Geriju Brandtu kā aizdomās turamo.

- Nē.

Krauķis stāvot šūpo augumu uz priekšu un atpakaļ. - Vai izpirkuma maksas pieprasījums bija krāpšana, detektīv inspektor?

- Es nezinu.

- Vai jūs esat gatavs riskēt ar savu karjeru... - viņš pārlabo sevi, - ...ar savu reputāciju, turklāt vēl vairāk - ar mana klienta atbrīvošanu, jo esat pilnīgi pārliecināts, ka Miķeļa Kārlaila tika noslepkavota pirms trim gadiem?

Ilgi klusēju, tad saku: - Nē.

Pat Krauķis ir pārsteigts. Viņam vajadzīgs brīdis, lai atgūtos. - Tātad jūs uzskatāt, ka viņa joprojām ir dzīva?

- Ja nav atrasts līķis, šāda iespēja pastāv vienmēr.

- Vai tāpēc, ka pieprasīta izpirkuma maksa, šī iespēja kļuvusi lielāka?

- Jā.

- Vairāk jautājumu nav.

Es neskatos uz Kempbelu, Ediju Bērētu vai Hovardu Vei-velu. Ejot ārā no tiesas zāles, lūkojos tieši uz priekšu. Žaketes iekškabatā kreisajā pusē vibrē mobilais tālrunis.

Izvelku tālruni un piespiežu savienojuma pogu.

- Tikko dzirdēju ziņu pa radio, - saka Džo. - Upē atrasts līķis.

- Kur?

- Kaut kur netālu no Suņu salas.

Drūma ceturtdienas pēcpusdiena, stiprs vējš, un pret Trinīti/ dambja piloniem sitas viļņi. Bagars dziļi iegrimis ūdeni, tā tievās strēles ir paslietas augšup, un melnās caurules līkumo pa klāju. Prožektoru gaismā brūnais ūdens šķiet netīri balts. Divas policijas laivas - Zodiac, darinātas no gumijota audekla ar dēļu dibenu, cīnās ar paisumu, metot ķīļūdenī peldošus plastmasas pontonus.

Profesors novieto mašīnu uz nobrauktuves, kas beidzas ar strupceļu vietā, kur Lī upe ieplūst Temzas grīvā. Šeit upe ir divus simtus jardu plata, un attālajā krasta pret blāvajām debesīm iezīmējas Millennium Dome siluets.

Uz slīpās metāla rampas no detektīvu pulciņa panāk nost "Jauniņais" Deivs. Viņam raustās pleci, un redzu, ka viņš vēlas vai nu iespļaut man sejā, vai sašķaidīt to ar dūrēm. Ali-jas dēļ.

- Vācieties! Vācieties! - Tas izskan gandrīz kā vaids. Viņš iebelž man pa krūtīm, tā ka esmu spiests pāris soļu atkāpties.

Gribu teikt, ka nožēloju, bet kaklā iespriedies kamols. Raugos Deivam pār plecu, kur policijas ūdenslīdēji gatavo skābekļa balonus un aprīkojumu. - Ko viņi atrada? - Pārējie detektīvi sastājušies aplī kā skatītāji ap spēles laukumu. Te neviens negrib redzēt mani. Esmu nepiederīgs, atkritējs, vēl ļaunāk - nodevējs. Džo mēģina iejaukties. - Alija tā negribētu. Tikai pasakiet, ko jūs atradāt.

- Ejiet ellē!

Kad cenšos apiet Deivam apkārt, viņš sagrābj mani aiz rokas un sviež pret ķieģeļu un stieples aizsargbarjeru. Sitiens pa nieru apvidu nogāž mani no kājām. Deivs stāv man blakus. Viņš izskatās izmisis un mežonīgs. Pa zodu sūcas asinis -viņš pārkodis lūpu.

Manu turpmāko rīcību nekādi nevar saukt par elegantu. Ietriecu dūri viņa cirksnī un sagrābju to, kas tur atrodas. Deivs ievaidas augstā, spalgā balsī un nokrīt ceļos. Es nelaižu viņu vaļā.

Viņš paceļ dūres, gribēdams mani vai zemē iemiet, bet es spiežu vēl stiprāk. Viņš saraujas aiz sāpēm un nespēj pacelt galvu. Elpoju tieši viņam pie vaiga.

- Neuzbrūc man, Deiv, - es čukstu. - Tu esi viens no krietnajiem.

Atlaidis viņu vaļā, pietraušos sēdus un atbalstos pret žogu, tad raugos uz tumšo ūdens virsmu. Deivs sakrucis turpat blakus un cenšas atgūt elpu. Pametu skatienu uz citiem detektīviem un saku, lai atstāj mūs divatā.

- Ko viņi atrada?

- Mēs nezinām, - Deivs vaibstīdamies saka. - Bagars pāršķēlis līķi uz pusēm.

- Ļauj man paskatīties.

- Ja vien jūs nevarat pazīt to nabaga draņķi pēc tā, kas atrodas zemāk par jostas vietu, nevienam nav nekāda labuma no jums, īpaši man.

- Kā viņš gājis bojā?

Deivs pārāk ilgi kavējas ar atbildi. - Viņam ir šauta brūce. - Tūlīt pat Deivs pieliec galvu sānis un skatās man garām. Pie kuģu piestātnes piebraucis tiesu eksperta autofurgons. Atveras aizmugures durvis. No furgona izvelk nestuves.

- Es nebiju domājis, ka Alija cietīs - jūs to zināt.

Deivs skatās uz savām dūrēm. - Piedodiet, ka situ jums, ser.

- Nekas.

- Kempbels būtu zili melns aiz dusmām, ja zinātu, ka esat te.

- Tad nesakiet viņam. Es turēšos no viņa pa gabalu.

Kad pēdējie saules stari apspīd kuģu piestātni Canary Wharf, no policijas laivām ūdenī atmuguriski ieveļas četri ūdenslīdēji. Gludajos tērpos viņi līdzinās roņiem un ar klusu šļakstu pazūd zem ūdens līmeņa.

Atbildīgais policists ir maza auguma vīrs ar mucveida krūškurvi. Slapjajā tērpā viņš izskatās kā no ziloņkaula veidots. Iemetis laivā skābekļa balonu, viņš noslauka abas rokas, tad sniedz roku man. - Seržants Kriss Kirkvuds.

- Ruiss.

- Jā, es zinu, kas jūs esat.

- Vai jums radušās problēmas tāpēc, ka sarunājaties ar mani?

- Nē. - Viņš papurina galvu. - Man ir citas problēmas. Redzamība ir tikai trīs pēdas, un straumes ātrums ir četri mezgli. Kāds to draņķi pieķēdējis pie betona mucas. Mums vajadzēs instrumentus metāla griešanai. - Viņš iemet laivā vēl vienu skābekļa balonu.

- Cik ilgi viņš atradies ūdenī?

- Vairums līķu beigu beigās uzpeld. Šajā gadalaikā aptuveni pēc piecām dienām, bet tam bija paredzēts palikt apakšā. Temzā līķis parasti turas kopā gluži labi. Nav tādu ūdens iemītnieku, kuri varētu sakošļāt cīpslas. Man šķiet, tas nabags tur mērcējies divas, varbūt trīs nedēļas...

Kamēr viņš stāsta, es iztēlojos baltu, vaska figūrai līdzīgu līķi, kas šūpojas zem ūdens līdz ar paisumu un bēgumu. Neviļus nodrebinos un meklēju kabatā morfīna kapsulu, bet nevienas vairs nav.

Tuvākā Zodiac laiva šūpojas viļņos, ko saceļ ūdens taksometrs. Pamanu burbuļus, un parādās seja maskā līdz ar paceltu roku. Cimdā terptie pirksti cieši satvēruši policijas pistoli.

Ūdens virsma līgojas un ņirbinās. Uznirst vēl viens ūdenslīdējs. Viņam rokā virve, kas piestiprināta pie vinčas. Pēkšņi šķiet, ka man sirdi sagrābusi salta roka. Gaiss sabiezējis, pārvērties par ūdeni, un straume velk mani lejup.

Es krītu, bet seržants Kirkvuds mani notver un, turēdams zem padusēm, velk projām no piestātnes malas. Kāds sameklējis kasti, un es apsēžos. Džo stāv blakus un sauc, lai atnes man glāzi ūdens. Mēģinu pagriezties, bet viņš tur ciet manu seju.

Acis kļūst skaidras, un es skatos uz pirmo Zodiac laivu. Ūdenslīdēji kaut ko izvilkuši. Piekarināmais motors ierūcas, un laiva tuvojas piestātnei. Vairākas rokas satver pasviesto virvi un apsien ap stabu. Laivu velk tuvāk.

Uz laivas dibena dēļiem guļ uzpūties, bālgans rumpis, kuram pieķērušies ūdenszāļu staipekņi. Tajā gandrīz vai nevar pazīt cilvēcisku būtni, bet es to pazīstu; pazīstu viņa seju un boksera rokas, zinu viņa vārdu. Tad es atceros...

DIVDESMIT SESTĀ NODAĻA

Kaut kur mana prāta dziļumos atveras durvis un logi. Caurvējš nopūš no rakstāmgaldiem dokumentus, iedegas gaisma, kopētāji dūc un tālruņi zvana. Slēgtais kabinets pēkšņi atguvis dzīvību, un vīrietis, kas sakucis pār galdu, paceļ galvu un iekliedzas: - Eureka!

Atsevišķi atmiņu kadri un momentuzņēmumi izkārtojas pareizā secībā kā filmas montāžā. Acu priekšā tēlojas scēnas, es it kā dzirdu dialogus. Zvana tālrunis. Klausuli paņem Rei-čcla. Iepriekš ierakstītā vēsts ir viens vienīgs jautājums. Viens teikums: - Vai mana pica ir gatava?

Klausulē iestājas klusums. Reičela neticīgi raugās manī.

- Neraizējieties, viņi zvanīs vēlreiz.

Mēs sēžam manā virtuvē. Reičela ģērbusies melnos džinsos un pelēkā svīterī. Viņas sejā ir apjukusi un neticīga izteiksme kā bēglim, kurš pirms nepilnas stundas ticis pāri robežai.

Turpmāko trīs stundu laikā viņa sēž, pat nepakustēdamās, un tikko uzdrošinās elpot. Viņa tik cieši sažņaugusi sakrustotos pirkstus, it kā tie cīnītos cits ar citu. Es mēģinu panākt, lai viņa mazliet atslābinās. Gribu, lai viņa taupa spēkus.

Aleksejs ir tepat, viņš gaida un vēro, kustoties tik aši ka dzīvnieks. Brīžam viņš ieiet manā dzīvojamā istabā, lai piezvanītu pa savu mobilo tālruni, tad nāk atpakaļ, uzlūkojot Reičelu ar savādu skatienu, kurā mijas ilgas un pretīgums. Briljanti ir iesaiņoti un gatavi. Tie tika piegādāti ar samtu izklātā dokumentu portfelī - deviņi simti sešdesmit pieci visaugstākās kvalitātes briljanti, visi ir vienu karātu lieli vai lielāki.

Aleksejs mums sekos, lai uztvertu signālus no raidītāja un globālās pozicionēšanas sistēmas ReiČelas mašīnā.

- Neviens nezinās, ka mums seko, - es mierinu Reičelu. - Aleksejs apsolīja turēties pa gabalu, ja vien nesaņems signālu. Es būšu kopā ar jums. Tikai nomierinieties.

- Kā lai es nomierinos?

- Zinu, ka tas ir grūti, bet var gadīties, ka nakts būs gara.

Uz ielas stāv viņas Renault Estate, tikko kā atvests no vietējās remonta darbnīcas. Priekšējais pasažiera sēdeklis izņemts, un durvis padarītas izturīgākas. Nostiprinātais brīvroku tālrunis ļaus man noklausīties ikvienu sarunu.

- Lai kas notiktu, jums jācenšas palikt mašīnā. Neļaujiet, lai viņi jūs aizved, ja vien nav pilnīgi nekādas citas iespējas. Neskatieties lejup uz mani. Nerunājiet ar mani. Iespējams, ka viņi novēros. Ja es jums kaut ko jautāju un atbilde ir "jā", tad piesitiet pie stūres augšdaļas

vienu reizi. Ja atbilde ir "nē", piesitiet divas reizes. Vai sapratāt?

Viņa pamāj.

Es vēlreiz lieku viņai pie sirds vissvarīgāko. - Ko jūs prasīsiet?

- Lai parāda Mikiju.

- Kad jūs atdosiet izpirkuma maksu?

- Tad, kad Mikija būs pie manis.

- Pareizi. Viņi grib, lai jūs akli paklausāt, bet jums jāuzstāj, lai pierāda, ka Mikija ir dzīva. Prasiet pierādījumus...

- Viņi teiks, ka to pierāda mati un sauļošanās tērps.

- Jūs teiksiet, ka tie nepierāda neko. Jūs tikai gribat būt pilnīgi pārliecināta.

- Ja nu viņi grib, lai es izpirkumu kaut kur nolieku?

- Nedariet to. Pieprasiet tiešu apmaiņu - Mikiju pret briljantiem.

- Ja nu viņi nav ar mieru?

- Tad darījums nenotiek.

Vienpadsmitos un trīsdesmit septiņās minūtēs tālrunis zvana atkal. Zvanītājs ir vīrietis, bet balss pārmaiņas ierīce digitāli pārvērtusi patskaņu izrunu un izlīdzinājusi toņu augstumu. Viņš Reičelai saka, lai brauc uz Hengerleinas apvedceļu pie A40 šosejas. Viņa tur mobilo tālruni ar abām rokām un vairāk māj ar galvu, nekā atbild. Tad Reičela nevilcinādamās paņem kārbu ar picu un iet uz durvīm.

Aleksejs seko. Viņa sejā pēkšņi parādās raižpilna izteiksme. Es nezinu, vai viņš grib vēlēt Reičelai veiksmi vai braukt viņas vietā. Varbūt viņš tikai uztraucas par saviem briljantiem. Pagājis pa ielu tālāk, viņš atver savas mašīnas durvis, un es redzu, ka pie stūres ir krievs.

Guļu Reičelas mašīnā uz grīdas, tā ka pleci atspiežas pret vadības paneli, bet saliektās kājas balstās pret aizmugures sēdekli. Reičelas seju varu redzēt tikai no vienas puses. Viņa skatās tieši uz priekšu un tur stūri ar abām rokām, it kā mācītos braukt.

Zvanītājs pārtraucis savienojumu.

- Nomierinieties. Varam ieslēgt mūziku.

Reičela vienu reizi piesit pie stūres.

Atveru plastmasas kārbu ar viņas kompaktdisku kolekciju. - Manai gaumei ir ļoti viegli iztapt - jebko, izņemot Nilu Daimondu vai Beriju Menilovu. Saskaņā ar manu teoriju

deviņdesmit procentos gadījumu nāve aprūpes namu iemītniekiem iestājusies Nīla Daimonda vai Berija Menilova mūzikas dēļ.

Viņa smaida.

/

Pie žaketes augšējās kabatas man piestiprināta portatīvā rācija, bet makstī zem kreisās rokas ir Glock 17 automātiskā pistole. Mikrofons, kas iebāzts man labajā ausī, noskaņots uz to pašu frekvenci

kā uztvērējs Alekseja mašīnā.

Man ir ari tumša sega, ko varu uzvilkt sev pāri pie luksoforiem vai tad, ja blakus brauc citas mašīnas.

- Paturiet prātā - neskatieties uz mani. Ja mašīna kaut kur jānovieto, izvairieties no ielu apgaismes spuldzēm. Mēģiniet atrast tumšāku vietu.

Viņa vienu reizi piesit pie stūres.

Atkal zvana mobilais tālrunis. Reičela pastiepj roku un piespiež savienojuma pogu.

Fonā dzirdamas meitenes raudas. Vīrietis arvien vēl pārvērstā balsi uzkliedz, lai meitene apklust. Reičela saraujas.

- Jūs zvanījāt policijai, misis Kārlaila.

- Nē.

- Nemelojiet. Nekad nemelojiet man. Pirms piecām dienām jūs darbā apmeklēja kāds detektīvs.

- Ja, bet es nebiju viņu aicinājusi. Es viņu raidīju projām.

- Ko vēl jūs viņam teicāt?

- Neko.

- Neturiet mani par muļķi.

- Es saku taisnību. Zvēru. Man ir izpirkums. -- Reičelai dreb balss, bet viņa ir apņēmīga.

Ja šī būtu policijas operācija, mēs izsekotu zvanītāju, reducējot signālu līdz tuvākajam pārraides tornim. Taču viņš droši vien pārvietojas un nepaliks līnijā vairāk par dažām minūtēm no vietas.

- Man tikai vajadzīgs kāds pierādījums. Es gribu redzēt Mikiju, - saka Reičela. - Man jāzina, ka ar viņu viss kārtībā, citādi es nevaru...

- NOLĀDĒTS, AIZVERIETIES! Nemēģiniet kaulēties, misis Karlaila.

- Es nemēģinu izturēties negodīgi. Man tikai jāzina, ka viņa ir...

- Dzīva? Vai tad jūs nedzirdat?

- Jā, bet... kā lai es zinu...?

- Paklausieties, es varu izgriezt vienu no viņas lielajam, brūnajām acīm un nosūtīt jums. Varbūt vajadzētu pārvilkt ar nazi pār viņas balto, jauko kakliņu un aizsūtīt jums viņas galvu kārbā. Tad varēsiet to uzlikt uz kamīna malas kā atgādinājumu, cik STULBA GOVS JŪS ESAT!

Acu priekšā viss sagriežas. Redzu, cik smagi Reičela elpo. Labu bridi viņa nevar parunāt.

- Misis Kārlaila?

- Esmu tepat.

- Vai esam sapratušies?

- Jā. Tikai nedariet viņai ļaunu.

- Klausieties ļoti uzmanīgi. Jums ir tikai šī viena iespēja. Ja neklausīsiet maniem norādījumiem, es pārtraukšu sarunu. Ja strīdēsieties ar mani, pārtraukšu sarunu. Ja kaut ko salaidīsiet grīstē,

no manis nedzirdēsiet vairs ne vārda. Vai saprotat, ko tas nozīmē?

-Jā.

- Labi, tad darīsim to vēlreiz.

Kā to saprast - "vēlreiz"? Vai viņš to ir darījis jau iepriekš? Gan viņa balss tonis, gan runas temps liek domāt, ka viņš nav iesācējs. Man uzpūš saltu baiļu vēsma. Mikija šovakar neatgriezīsies mājās. Viņa nekad neatgriezīsies mājās. Un tie cilvēki nešaubīdamies nogalinās Reičelu. Par ko gan es tiku domājis? Tas ir pārāk bīstami!

- Kur jūs esat pašreiz?

- E-em... tuvojos apvedceļam. Tas ir tieši man priekšā.

- Tris reizes apmetiet loku pa apvedceļu, tad brauciet atpakaļ pa to pašu ceļu, pa kuru atbraucāt.

- Uz kurieni?

- Uz prinča Alberta ielas apvedceļu pie Reģenta parka.

Apvedceļi ir labi pārskatāmi, un policijai tos grūti kontrolēt. Viņi liek Reičelai mest lokus, lai pārbaudītu, vai viņai neseko. Cerams, ka Aleksejs to sapratis un paliks iepakaļ.

Nu mēs braucam atpakaļ uz Vestendu. No savas slēptuves varu saskatīt tikai ēku augšējos stāvus un apgaismes lampas. Priekšā virs galvenā pasta torņa pāri debesim mirkšķinot virzās sarkana gaisma - varbūt helikopters vai lidmašīna.

Tālruņa savienojums joprojām nav pārtraukts. Ar rokas kustību norādu, lai Reičela runā. Viņa vienu reizi piesit pie stūres.

- Vai ar Mikiju viss kārtībā? - viņa nedroši jautā.

- Pagaidām jā.

- Vai es varu parunāt ar viņu?

- Nē.

- Kāpēc jūs tik ilgi gaidījāt?

Viņš neatbild. Tad jautā: - Kur jūs pašreiz atrodaties?

- Tikko pabraucu garām Londonas mošejai.

- Nogriezieties pa labi un brauciet pa prinča Alberta ielu apkārt Reģenta parkam.

Pamanu, ka par spīti izkropļojumam vīrieša balsij piemīt viegls akcents, ar kādu runā Londonas dienvidu daļā vai tālāk uz austrumiem no tās. Reičelai uz augšlūpas spīd sviedru lāsītes. Viņa tās nolaiza un nenovērsdamās skatās uz ceļu.

- Brauciet uz Čālkfārmroudu, tad uz ziemeļiem.

Caur logu redzu plānās mākoņu šķieznas, ko pret naksnīgajām debesīm asi iezīmē mēness pusaplis. Saprotu, ka mēs braucam 1 leiverstokas pakalnā uz Hemstedhītas pusi.

Runātājs sāk nosaukt šķērsielas citu pēc citas. - Belsaizas avēnija... Ornenrouda... Vedbernrouda... - Piepeši viņš iesaucas: - Tagad nogriezieties pa kreisi. Tūlīt!

Mani ceļgali atsitas pret ātrumkārbas sviru. Pabraucam vēl

piecpadsmit jardus, un viņš iekliedzas: - STOP! Kāpiet ārā no mašīnas. Nesiet šurp picu.

- Kur tad...? - lūdzošā balsi saka Reičela.

- Ejiet pa ielu tālāk un sameklējiet mašīnu, kuras durvis nav aizslēgtas. Atslēga ir aizdedzē. Tālruni atstājiet. Mašīna ir cits.

- Nē. Es nevaru...

- DARIET, KA LIEKU, CITĀDI VIŅA MIRS!

Tālrunis apklust. Reičela sēž kā sastingusi, ar abām rokam sažņaugusi stūri.

- Vai ar jums viss kārtībā?

Viņa vienu reizi piesit pie stūres.

- Vai jūs kādu redzat?

Reičela piesit divas reizes.

- Un aizmugurē?

Atkal divas reizes.

Paraušos augstāk, berzējot kājas, ko rauj krampji. Mēs atrodamies ielā, kurai abās pusēs aug koki, bet vienā un otrā galā redzami lieli ielu krustojumi. Ielas malās novietotās mašīnas no augšpuses aizsedz koku zari.

Reičela sniedzas pēc durvju roktura.

- Pagaidiet!

- Man jāiet. Jūs taču dzirdējāt.

Vīrietis zināja, kur atrodas šķērsielas. Viņš acumirklī pateica, kādu attālumu Reičela nobraukusi. Vai nu viņš atrodas tepat netālu, vai ari viss bijis izplānots jau iepriekš. Vai es drīkstu riskēt un iet viņai līdz?

- Labi. Ņemiet izpirkumu un ejiet pa ielu tālāk. Kad atrodiet to mašīnu, atslēdziet bagāžas nodalījumu.

Reičela pastiepj roku un no aizmugures sēdekļa paņem picas kārbu. Durvis atveras. Mašīnas iekšējais apgaismojums ir izslēgts. Turu rokā periskopu, kura objektīvam ir maināms fokusa attālums, noskatos, kā Reičela aiziet, un vienlaikus vēroju ielu. Piespiežu rācijas pogu.

- Oskar Sjera, te Ruiss. Reičela iet kājām. Viņa sēdīsies citā mašīnā. Esiet modrs.

Reičela parausta vienas, tad citas mašīnas durvis un iet tālāk. Viņa attālinās arvien vairāk. Krietnu gabalu tālāk redzu kādā mašīnā iedegamies gaismu. Reičela iekāpj un paņem tālruni. Durvis aizveras, un nozibsnī aizmugures lukturi. Tagad vai nekad.

Esmu no mašīnas ārā un skrienu. Krampju sarautās kājas ir stīvas, tāpēc negrib klausīt. Ietve ir nelīdzena, vietvietām to uzlauzušas koku saknes.

Priekšā uz ielas izbrauc Vauxhall Vectra. Reičela pēdējā brīdi pamana atpakaļskata spogulī mani un piebremzē. Atveru bagāžas

nodalījumu un, smagi ievēlies iekšā, mēģinu aizvērt vāku. Tas saspiež man pirkstus, bet neaizcērtas ciet.

Mēs braucam. Esmu saritinājies kamolā, vaigu piespiedis pie sintētiska grīdas paklāja un jūtu, ka sirds smagi dauzās. Riteņu pārsegi padara riepu švīkstoņu skaļāku, un neko citu es nevaru sadzirdēt.

Meklēju mikrofona pogu. Tā izkritusi no auss un karājas man pār krūtīm. Ielieku pogu ausī un dzirdu, ka Aleksejs kaut ko kliedz krievu valodā. Viņi nezina, kurai mašīnai sekot. No ielas nogriežas divas mašīnas - BMW brauc uz dienvidiem pa Ficdžona avēniju, bet Vectra brauc uz ziemeļu pusi.

Viņi mēģina sazināties ar mani. Rācija piespiedusies man pie krūtīm. Paslejos augstāk un izvelku to ārā. Piespiežu pogu, bet viņi mani nedzird. Droši vien esmu kaut ko salauzis, kad vēlos iekšā mašīnā.

Aleksejs nezinās, kurai mašīnai sekot, līdz abas būs tik tālu viena no otras, ka varēs uztvert raidītāja signālu no mašīnas, kurā atrodas izpirkums, l'aču tad viņš var mūs pazaudēt pavisam.

Es tur neko nevaru līdzēt. Koncentrējos, lai iztēlotos Londonas ziemeļu daļas karti, un mēģinu aprēķināt, kur mēs nogriežamies un kādā virzienā braucam. Aizrit minūtes un jūdzes.

Smaguma spēks notur bagāžas nodalījuma vāku aizvērtu līdz brīdim, kad mašīna trapa bedrē. Vāks mazliet palecas uz augšu. Paceļu galvu un mēģinu skatīties caur šauro spraugu. Varu redzēt tikai gaiši pelēko gudronu. Šad un tad pazib kādas mašīnas lukturu gaisma.

Mikrofonā dzirdu Alekseju un krievu. Viņi sapratuši, ka BMW nav īstais. Tagad viņi brauc uz Kilbernas pusi, paļaujoties tikai uz signālu no kārbas ar briljantiem.

Apvēlies uz muguras, ar vienu roku turu bagāžas nodalījuma vāku, bet ar otru aptaustu mašīnas sienu, līdz atrodu iekšējās apgaismes spuldzi. Izskrūvēju to ara no ligzdas.

Mašīna vairākas reizes apstājas, tad apgriežas un brauc pretējā virzienā. Vai nu Reičela ir nomaldījusies, vai arī viņi joprojām liek viņai mest cilpas. Tagad viņa brauc ātrāk. Ielas ir tukšākas.

Mašīna strauji šķērso "guļošo policistu" un pēkšņi apstājas. Vai šeit? Izvelku no maksts pistoli un piespiežu to pie krūtīm.

- Ei, lēdij, ne tik ātri. Es gandrīz vai nodomāju, ka esat mašīnu nozagusi un laižaties lapās. - Tā ir vīrieša balss.

Varbūt kāds apsargs, kuram kļuvis garlaicīgi. - Vai esat apmaldījusies?

- Nē. Es meklēju... draudzenes māju.

- Es jums neieteiktu te braukāt, lēdij. Labāk griezieties atpakaļ uz mājām.

- Jūs nesaprotat. Man jāturpina ceļš.

Labu brīdi viņš pārdomā dzirdēto, it kā gribēdams zvanīt kādam

citam, pirms izlemj, kā rīkoties. - Varbūt es neizteicos diezgan skaidri, - viņš saka, stiepjot vārdus.

- Man jābūt...

- Turiet rokas tā, lai varu redzēt, - vīrietis saka. Viņš iet mašīnai apkārt un sper pa riepām.

- Lūdzu, laidiet mani.

- Kur tad tā jāsteidzas? Vai esat iekļuvusi nepatikšanās?

Sacēlies vējš. Dzirdu, ka nogāžas skārda loksne, kaut kur

rej suns. Nonācis mašīnas aizmugurē, vīrietis ievēro, ka bagāžas nodalījuma vāks nav aizcirsts ciet. Viņš pabāž pirkstus zem vāka malas.

Kad viņš ver vaļā vāku, es izbāžu caur spraugu pistoli un piespiežu stobru viņam pie cirkšņa. Vīrietim paveras mute, un viņš dziļi ievelk elpu.

- Jūs apdraudat slepenu policijas operāciju, - es šņācu. - Paejiet nost un ļaujiet lēdijai braukt.

Viņš vairākas reizes samirkšķina acis, pamāj un lēni nolaiž vāku. Kad mašīna uzņem gaitu, redzu, ka viņš pacēlis roku kā salutējot.

Mēs atkal braucam ātri. Šķiet, ka riņķojam pa kādu rūpniecisku rajonu. Reičela kaut ko meklē. Viņa nobrauc mašīnu ceļa malā, apstājas un izslēdz dzinēju.

Klusumā varu dzirdēt viņas balsi, bet nevaru saklausīt, ko saka viņai. - Es neredzu nevienu satiksmes norobežojuma stabiņu, - viņa saka. - Nē, neredzu. - Reičelas balsī ieskanas izmisīgi toņi. - Te ir tikai tukšs laukums... Pagaidiet! Tagad redzu.

Durvis atveras. Jūtu, ka mašīna viegli sašūpojas. Es negribu, ka viņa iet projām. Viņai jāpaliek manā tuvumā. Vairs nav laika apsvērt visas iespējas. Ceru, ka Aleksejs un krievs mūs panāks un paliks savā vietā.

Pavēris bagāžas nodalījuma vāku, es pārveļos pāri malai un smagi nogāžos zemē, ar inerci paripojot tālāk no gaismas. Tad guļu nekustēdamies, iespiedis seju grantī un dubļos.

Pacēlis galvu, priekšējo lukturu gaismā mēģinu saskatīt Reičelu. Viņai priekšā tukšā laukuma vidū atrodas pamests rūpnieciskais ledusskapis. Nerūsējošā tērauda durvīs redzami mesto akmeņu atstātie iedobumi, tomēr tērauds atspoguļo gaismu. Uz ledusskapja atrodas oranžs stabiņš.

Klupdama pār ķieģeļu lauskām un akmeņiem, Reičela iet uz ledusskapja pusi. Viņas džinsi aizķeras aiz dzeloņstieples rituļa, kas pa pusei iegrimis zemē. Viņa pieliecas un atbrīvo kāju.

Tagad Reičela stāv tieši pie ledusskapja. Tas ir gandrīz viņas augumā. Viņa satver rokturi un atver durvis. Arā izgāžas bērna ķermenis - mazs, gandrīz caurspīdīgs. Reičela instinktīvi pastiepj rokas uz priekšu, un viņas mute paveras mēmā kliedzienā.

Pielēcu kājās un skrienu pie viņas. Vēl nekad četrdesmit jardi nav šķituši tik gari - kā horizontāli novietots Everests. Skrienot vēcinu rokas un jūtu, ka žņaudz pakrūtē. Reičela nometusies ceļos un šūpo ķermeni uz rokām. Satveru viņu ap vidu un paceļu. Viņa ir tik viegla kā spalviņa. Bez svara. Viņai rokās karājas lupatu lelle ar krustiņiem acu vietā un vilnas kušķiem uz galvas. Lelle ir tik liela kā bērns, ar smilškrāsas rumpi un locekļiem, ar punainu seju, apvazāta un nodriskāta.

- Klausieties, Reičela. Tā nav Mikija. Tā ir tikai lelle. Paskatieties! Vai redzat?

Viņas sejā ir savāda, gandrīz rimta izteiksme. Viegli kustas tikai plakstiņi. Es lēni izņemu lelli no Reičelas rokam un atbalstu viņas galvu sev pret plecu.

Lellei ap kaklu ir vilnas diegs tikpat zilā krāsā kā tās mati, un diegā iesieta zīmīte ar iztrieptiem, tumši sarkaniem burtiem. Lūdzu Dievu, kaut tā būtu tikai krāsa.

Četri vārdi ar lielajiem burtiem - TĀ VARĒJA BUT VIŅA!

Apņēmis Reičelai ap pleciem savu žaketi, lēni aizvedu viņu atpakaļ uz mašīnu un apsēdinu. Viņa nav izdvesusi ne skaņu un neatbild man, bet nekustīgi raugās tālumā - vai nākotnē - simt jardu vai simt gadu attālumā no šejienes.

No priekšējā sēdekļa paņemu mobilo tālruni. Klusums. Man gribas kliegt aiz vilšanās izjūtas.

Viņi vēl piezvanīs, saku pats sev. Sēdi. Gaidi.

Apsēdies Reičelai blakus, pataustu viņas pulsu un ciešāk savelku žaketi viņai ap pleciem. Viņai vajadzīgs ārsts. Šis pasākums jāpārtrauc.

- Kas noticis? - viņa jautā, mazliet atjēgusies.

- Viņi pārtrauca savienojumu.

- Vai viņi vēl piezvanīs?

Nezinu, ko atbildēt. - Es izsaukšu neatliekamo palīdzību.

- Nē!

Apbrīnojami! Lai gan Reičela ir dziļa šoka stāvoklī, tomēr viņas smadzenēs joprojām darbojas kāda neskarta šūniņa, tāda kā bišu karaliene visām smadzeņu šūnām, karaliene, kuru sargā bišu strops... un tagad tā iedūcās.

- Ja pie viņiem ir Mikija, tad viņi zvanīs, - Reičela saka. To viņa pasaka tik enerģiski un skaidri, ka nevaru viņai iebilst.

- Labi. Gaidīsim.

Viņa pamāj un noslauka degunu manas žaketes piedurknē. Priekšējie lukturi joprojām met baltas gaismas kūļus pār nezālēm un gružiem. Varu saskatīt koku rindu, kas apkārtnē iezīmējas purpursarkanā gaismā.

Esam visu sabojājuši. Ko gan citu mēs varējām iesākt? Pametu skatienu uz Reičelu. Viņas lūpas kļuvušas iezilganas, tās dreb. Rokas

ļengani nokarājas gar sāniem, un šķiet, ka taisni viņu notur vienīgi mugurkauls.

Klusumā attālais transporta troksnis šķiet skaļāks... tad iezvanās tālrunis!

Reičela pat nepakustas. Viņas prāts aizceļojis uz kādu drošāku vietu. Paskatos uz tālruņa spīdošo ekrānu un atsaucos zvanam.

- Vai misis Kārlaila?

- Viņa nevar runāt.

Iestājas tik ilgs klusums, ka pa to laiku varētu izlasīt grāmatu.

- Kur viņa ir? - Balss joprojām ir izkropļota.

- Misis Kārlaila nav tādā stāvoklī, lai varētu runāt. Jums vajadzēs runāt ar mani.

- Jūs esat policists.

- Nav svarīgi, kas esmu. Mēs tūlīt varam pabeigt darījumu. Tieša apmaiņa - briljantus pret meiteni.

Atkal ilgs klusums.

- Pie manis ir izpirkums. Tieši šeit. Vai nu slēdzat darījumu ar mani, vai pazūdiet.

- Meitene mirst.

- Jauki! Manuprāt, viņa jau ir mirusi. Pierādiet, ka man nav taisnība.

Ekrāns satumst. Viņš pārtraucis savienojumu.

DIVDESMIT SEPTĪTĀ NODAĻA

Durtiņas, kas bija pavērušās man prātā, pēkšņi aizcērtas. Mani pārņem izmisums. Dzirdu, kā gaudo vējš. Džo notupies ceļos man blakus. Mēs raugāmies viens otra.

- Es atceros.

- Guliet mierīgi.

- Es taču atceros.

- Drīz būs klāt neatliekamās palīdzības mašīna. Nekustieties. Manuprāt, jūs zaudējāt samaņu.

Turpat blakus policijas ūdenslīdēji ņem no laivām ārā skābekļa balonus un met uz piestātnes dēļiem. Skaņa vibrējot atbalsojas man mugurkaulā. Uz ūdens parādījušās navigācijas ugunis, un Canary Wharf torņi līdzinās vertikāli saslietām pilsētām.

Džo visu laiku bijusi taisnība. Ja es turpināšu vākt detaļas un virzīties pa pēdām, beigu beigās kaut kas ierosinās manu atmiņu, un sīkā strūkliņa kļūs par straumi.

Iedzeru ūdeni no plastmasas pudeles un mēģinu apsēsties. Džo ļauj, lai atbalstos pret viņa plecu. Virs galvas redzu pasažieru reaktīvo lidmašīnu, kas tuvojas 1 lītrovai.

Man blakus notupjas neatliekamās palīdzības darbinieks.

- Vai jutāt sāpes krūtīs?

- Nē.

- Elpas trūkumu?

- Nē.

Tam puisim ir varen biezas ūsas, un viņa elpa ož pēc picas. Esmu viņu kaut kur redzējis. Viņš poga vaļa manu kreklu.

- Pārbaudīšu sirds darbību, - viņš saka.

Cieši satveru viņa plaukstas locītavu. Viņš iepleš acis, un sejā parādās savāda izteiksme. Viņš lēni pievērš skatienu manai kājai, tad palūkojas uz upi.

- Es jūs atceros, - saku viņam.

- Tas nav iespējams. Jūs bijāt nesamaņa.

Joprojām cieši turu viņa roku. - Jūs izglābāt man dzīvību.

- Es nedomāju, ka jūs izķepurosieties.

- Pamēģiniet tikai spiest lāpstiņas man pie krūtīm! Es jums sirdi izraušu.

Viņš pamāj un nervozi iesmejas.

Kamēr viņš mēra man asinsspiedienu, es velku plaušās skābekli caur masku. Trokšņi manu atmiņu ainās apklusuši, it kā būtu aizturējuši elpu. Es nezinu, vai vajag izelpot.

Prožektoru gaismā redzu Temzu. Melnais paisuma ūdens slīd pāri

akmeņiem. "Jauniņais" Deivs norobežojis piestātni ar policijas lenti. Rīt ūdenslīdēji atgriezīsies, lai turpinātu meklējumus. Cik vēl ir noslēpumu, kas guļ dūņās?

- Braucam mājās, - saka Džo.

Es neatbildu. Jūtu, ka man trīc galva. Esmu tik tuvu tam, lai atcerētos pilnīgi visu. Man jāturpina meklēt. Nevaru gaidīt līdz rītam.

Džo piezvana Džūljenai, lai pateiktu, ka atgriezīsies vēlu. Viņas balss mobilajā tālrunī šķiet klusa. Viņa runa no virtuves. Džūljenai jāēdina bērni. Mums jāatrod bērns.

Braucot projām no upes, pastāstu Džo visu, ko esmu atcerējies - par tālruņa zvaniem, par lupatu lelli un pēdējo, pārtraukto sarunu. It visam ir sava nozīme, sava vieta shēmā... briljantiem, signālu uztveršanas ierīcēm, picas kārbai...

Novietojam mašīnu taja pašā tukšajā laukumā iepretī pamestajam rūpnieciskajam ledusskapim. Spīdīgās durvis atspoguļo mašīnas lukturu gaismu. Lupatu lelle nozudusi, bet nezālēs guļ konusam līdzīgais norobežojuma stabiņš.

Izkāpju no mašīnas un piesardzīgi eju tuvāk ledusskapim. Džo nāk četrus soļus man aiz muguras ka karaliskas personas miesassargs. Viņš ģerbies sagumzītā audekla žaketē, it kā dotos uz safari.

- Kur bija Reičela?

- Palika mašīnā. Viņa vairs nevarēja izturēt.

- Kas notika tālāk?

Lauzu galvu, mēģinot ierosināt atmiņas.

- Viņš noteikti piezvanīja vēlreiz. Tas vīrietis, kurš pārtrauca sarunu - viņš zvanīja atkal.

- Ko viņš teica?

- Es nezinu. Nevaru atcerēties. Pagaidiet!

Skatos uz savu apģērbu. - Viņš gribēja, lai es novelku kurpes, bet es to nedarīju. Izprātoju, ka viņš nav varējis mani vērot, vismaz ne visu šo laiku. Viņš teica, lai eju tieši uz priekšu ledusskapim garām.

Runājot es virzos tālāk. Priekšā ir stiepļu žogs, bet aiz tā -Beikerlo dzelzceļa līnija. - Es tālrunī dzirdēju, ka raud maza meitene.

- Vai esat pārliecināts?

- Jā. Raudas skanēja fonā.

Virzoties arvien tālāk no Džo mašīnas, priekšējo lukturu gaisma kļūst vājāka. Acis ir apradušas ar tumsu, bet iztēle mani māna. Ēnās es saskatu figūras, tās raujas čokurā, slēpjas ieplakās un aiz kokiem.

Purpurkrāsas debesīs nav zvaigžņu. Dzīvojot pilsētā, nevis laukos, man trūkst zvaigžņu, klusuma un sarmas ziemas rītos, kas klājas pār laukiem kā tikko mazgāts palags.

- Priekšā ir stiepļu režģa žogs. Es pagriezos pa kreisi un gāju gar to, līdz nonācu pie gājēju tiltiņa. Viņš man sniedza norādes pa tālruni.

- Vai jūs nepazināt viņa balsi?

- Nē.

Parādās žogs. Režģa sudrabainie četrstūri, iezīmējoties pret tumsu, atgādina melnus briljantus. Pagriežamies un aizejam līdz lokveida tiltiņam, kas ved pāri dzelzceļa sliedēm. Dūc ģenerators, un prožektoru gaismā strādā remonta brigāde.

Tiltiņa vidu es lūkojos pāri margām uz sudrabainajām sliežu lentēm, kas liecas uz ziemeļu pusi. - Nevaru atcerēties, kas notika tālāk.

- Vai jūs nometāt izpirkumu no tiltiņa?

- Nē. Atkal iezvanījās tālrunis. Es biju gājis pārāk lēni. Viņi mani izsekoja. Mobilajā tālrunī droši vien bija iemontēta globālās pozicionēšanas sistēma. Kāds sēdēja pie datora ekrāna, pētot, kur es atrodos.

Abi raugāmies uz sliedēm, it kā meklējot atbildi. Vēja brāzma atnes degošu ogļu un detergentu smaku. Es vairs nedzirdu iekšējo balsi.

- Gan jau ar laiku atcerēsieties, - saka Džo.

- Nē. Laika vairs nav. Man jāatceras.

Viņš izņem mobilo tālruni un sastāda numuru. Sāk vibrēt tālrunis, kas atrodas manas žaketes kabatā. Izņemu to, un Džo pagriežas uz pretējo pusi.

- Kāpēc jūs apstājāties? KUSTIETIES! Es taču teicu, kurp jāiet.

No atmiņas dziļumiem augšup ceļas apjauta un klusi parādās virspusē. Džo atkal ir palīdzējis man atgriezties pagātnē.

- Vai Mikija būs tur? - es kliedzu klausulē.

- Aizveries un kusties!

Uz kurieni? Tepat jau ir. Automašīnu stāvvieta stacijas viņā galā! Kusties!

Rs noskrienu pa kāpnēm. Džo tik tikko tiek man līdzi. Es gandrīz neredzu, kur speru soli, bet atceros taku. Ta līkumo gar dzelzceļa sliedēm virs tuneļa. Abpus sliedēm atrodas tērauda balstu konstrukcijas, pie kuram augstu virs galvas piestiprinātas stieples.

Vējš kļūst arvien stiprāks, tas drebina žogus un dzen man gar kājām gružu virpuļus. Taku apgaismo spuldzes, tāpēc ir vieglāk kaut ko saskatīt. Pēkšņi kājceliņš izbeidzas pie tuksnesīgas autostāvvietas. Pašā vidū atrodas viens vienīgs ielu lampas stabs, un spuldze met dzeltenas gaismas apli uz gud-rona. Atceros, ka gaismas lokā atrodas satiksmes norobežojuma stabiņš. Skrienu uz to pusi, pasitis padusē picas kārbu. Dīvaini - šī vieta ir pārāk labi pārskatāma.

Džo panācis mani. Mēs stāvam zem lampas. Man pie kājām atrodas kails metāla režģis.

- Viņš gribēja, lai es iebāžu sainīšus notekcaurulē.

- Un ko jūs darījāt?

- Teicu, ka gribu redzēt Mikiju. Viņš draudēja, ka noliks klausuli.

Runāja ļoti mierīgā balsī. Teica, ka viņa turpat vien esot.

- Kur?

Pagriežu galvu. Trīsdesmit jardus tālāk tumši iezīmējas lietus ūdens notekcaurule. - Viņš teica, ka Mikija mani gaidot... tur lejā.

Piegājuši pie caurules atveres, raugāmies pāri malai. Uz stāvajām betona sienām redzami grafiti.

- Es nevarēju viņu saskatīt. Tur bija pārāk tumšs. Saucu viņu vārdā. "Mikija! Vai dzirdi mani?" Kliedzu tālruņa klau-

sulē: "Es viņu neredzu. Kur viņa ir?" - "Viņa ir caurulē," vīrietis atbildēja. "Kur?" Es kliedzu: "Mikija! Vai tu tur esi?"

Džo mani tur. Viņš baidās, ka es varētu pārkrist pāri malai. Taču vienlaikus viņš grib, lai es turpinu. - Parādiet, -viņš saka.

Caurules sienā iestiprināti dzelzs pakāpieni. Stieņi ir auksti. Džo man seko. Es nevarēju vienlaikus turēt pistoli un picas kārbu. Atstāju pistoli makstī un iespiedu kārbu padusē.

- Mikija! Vai tu mani dzirdi?

Esmu sasniedzis caurules dibenu. Pretējā sienā tik tikko varu saskatīt pievadcaurules tumšo ēnu.

Viņai jābūt caurulē. Tā šeit ir vienīgā slēptuve.

- Miķeļa?

Atskanēja apslāpēta rūkoņa kā attāla pērkona dārdi. Jutu, ka zeme vibrē zem kājām. Sniedzos pēc pistoles, tomēr neizņēmu to no maksts.

- Mikija?

Matus man sajauca piepeša vēja brāzma, un es izdzirdu, ka strauji tuvojas troksnis - it kā vilciens pa tuneli vai pakavu rīboņa pa koka uzbrauktuvi. Skaņa kļuva arvien skaļāka. Tā tuvojās, nāca man virsū no tumsas... vilnis.

Durtiņas atkal paveras, un pasaule pazūd, ir tikai troksnis un kustība. Smaguma spēks neeksistē. Es lidoju un kūleņoju, bet man ausīs rēc okeāns. Uz mirkli pabāžu galvu ārā no ūdens, ievelku elpu un atkal iegrimstu melnā tumsā.

Nevaru orientēties, nevaru atrast virspusi. Straume mani rauj sānis un nes pa cauruli vai tuneli. Mēģinu ķerties pie slidenajām sienām, bet tikai aplaužu nagus.

Pēc brītiņa iegāžos vēl kādā vertikālā ejā. Tvarstīdams pēc gaisa, ieriju sanesas, mēslus un netīrumus. Atrodos pārplūdušā kanalizācijas caurulē, kas pilna ar smirdīgām gāzēm un ekskrementiem. Droši vien es te nomiršu.

Man virs galvas pavīd gaisma. Dzelzs režģis. Pastiepju roku un cieši satveru metāla stieņus. Ūdens gažas man pret seju un kaklu, piepildot muti ar netīrumiem.

Turot muti un degunu virs ūdens, mēģinu pacelt režģi. Tas nekustas. Ūdens spiediens rauj mani projām.

Caur režģi saskatu gaismu. Kustīgus veidolus. Gājējus. Automašīnas. Mēģinu kliegt. Viņi mani nedzird. Kāds nokāpj no ietves un met cigareti caur režģi. Acu priekšā nozib sarkanas dzirksteles.

- Palīgā! Palīdziet!

Kaut kāds radījums rāpjas man uz pleca. Slapja žurka ielaiž zobus manā kreklā un rāpjas ārā no ūdens. Varu saost mitru spalvu, redzu asus zobus, ko apspīd gaismas četrstūris. Drebu ar visu augumu. Žurkas ir visapkārt, ieķērušās betona spraugās.

Jūtu, ka pirksti pamazām laižas vaļā. Ilgi es vairs nevarēšu noturēties. Straume ir pārāk spēcīga. Domāju par Lūku. Viņam bija kolosālas plaušas. Viņš varēja aizturēt elpu daudz ilgāk nekā es, taču ne jau zem ledus.

Lūks bija tiepīgs knēvelis. Es mēdzu sažņaugt pirkstos ādu uz viņa delma un griezt riņķī. - Vai padosies? - es jautāju.

Lūka acīs bija asaras. - Nekad!

- Tikai saki, ka padodies, un es laidīšu tevi vaļā.

- Nē.

Apbrīnodams Lūku, es piedāvāju viņam pamieru, bet viņš atteicās.

- Labi jau, labi, tu esi uzvarējis, - sacīju, jo spēle man jau bija kļuvusi pretīga, un es mulsu, ka esmu darījis viņam pāri.

No režģa atšļūk nost pēdējais pirksts, kurā turos. Pagriežos ar seju augšup un dziļi ievelku plaušās gaisu, kas ož pēc sēra. Straume mani ienes tumsā, nokūleņoju lejup pa ūdenskritumu un tieku ierauts lielākā caurulē.

Nezinu, kur palikusi kārba ar izpirkuma maksu. Ūdens to aiznesis, tāpat kā manas kurpes. Un kur ir Mikija? Vai viņa slīkst kaut kur man priekšā, vai aiz muguras? Kˆl lūkojos caurule, dzirdēju tādas kā klusas raudas. Varbūt tas bija vējš vai žurkas.

Tātad šīs ir beigas! Es noslīkšu smirdīgajā, gļotainajā ūdenī, kas atgādina smacīgo biežņu, kurā esmu dzīvojis, sastopot zagļus, meļus, slepkavas un upurus. Esmu žurku ķērājs, mednieks, kas dzīvo pa kanalizācijas caurulēm, kaulu racējs un atkritumu vandītājs. Nabadzība, prāta aprobežotība un nevienlīdzība rada noziedzniekus, un es tos ieslogu cietumos, lai pieklājīgajai sabiedrībai nebūtu jāpacieš viņu smaka un jābaidās no viņiem.

Ar plecu atsitos pret kaut ko cietu, un ūdens spiediens apveļ mani riņķī. Ierauju plaušās gaisu, bet straume mani mētā no vienas puses uz otru, un es, ripojot lejup pa slīpu rampu vai aizsprostu, mēģinu sagramstīt kaut ko, kur pieķerties.

Tad iegāžos dziļā dīķī. Es nezinu, kur ir augša, kur apakša. Varbūt es peldu projām no drošības. Izsleju roku virs ūdens, bet straume nelaiž mani vaļā. Virpulis griež mani riņķī un sūc iekšā. Man vajadzīgs gaiss, bet uzvar ūdens.

Gals vairs nav tālu. Atrodos šaurā caurulē, kur tik tikko pietiek vietas maniem pleciem. Nav nevienas gaisa kabatas, šķiet, ka krūškurvim aptītas troses, ko sprūdrats savelk arvien ciešāk.

Man jāievelk elpa. Asinīs krājas ogļskābā gāze, saindējot mani. Instinktīvo apjautu, ka elpot nedrīkst, pārvar mokas, ko sagādā gaisa trūkums. Man paveras mute. Pirmais patvaļīgais elpas vilciens piepilda traheju ar ūdeni. Rīkle spaz-matiski savelkas, bet ūdens turpina plūst plaušās. Esmu tikpat bezpalīdzīgs kā tikko dzimis bērns.

Pleci vairs neberžas gar caurules sienām. Mani satvērusi cita, lēnāka straume un griež riņķī kā vēja satvertu lapu.

Es mirstu, bet nevaru ar to samierināties. Augšā - varbūt tas ir apakšā - ieraugu pelēku gaismu. Ķepurojos, pūlēdamies tikt līdz ūdens virsmai, rāpjos augšup, vēzēdams vienu roku, it kā gribētu pavilkt gaismu tuvāk ka svečturi no gara galda gala. Daži pēdējie vēzieni ir mokoši.

Ticis virspusē, es izvemju ūdeni un gļotas, lai varētu ievilkt elpu. Mani apžilbina prožektoru gaisma. Kaut kas stingrs satver manu jostu un uzvelk mani augšā uz dēļu klāja. Plaušas cilājas krūškurvī tik smagi kā mākslīgi barotās vistas krātiņos. Spēcīgas rokas spiež man no kuņģa ārā ūdeni. Kāds pārliecas pār mani un noslauka zodu un kaklu. Tā ir Kirstena Ficroja!

Atspiežos pret viņas delmu. Viņa glāsta man galvu, atglaužot no pieres slapjos matus.

- Debess augstā, jūs esat traks! - viņa murmina, atkal slaukot man muti.

Vēderu arvien vēl rausta krampji, un es nevaru parunāt.

Laivas motors strādā neitrālā stāvoklī. Varu saost izgarojumus un redzu kokpitā spīdam blāvu gaismu. Saraustīti un alkatīgi velkot plaušās gaisu, pagriežu galvu un ieraugu Reju Mērfiju, kas notupies ceļos man blakus. Viņš no galvas līdz kājām ģērbies melnā tērpā. - Vajadzēja ļaut, lai viņš noslīkst, - Mērfijs saka.

- Nebija paredzēts nodarīt kādam ļaunu, - atbild Kirstena.

Viņi stridas, bet Kirstena neklausās.

- Kur ir Mikija? - es čukstu.

- Cs-st, palieciet mierā, - viņa saka.

- Vai viņai nekas nekaiš?

- Nolādēts, nesaki viņam neko! - piedraud Mērfijs.

Uz viņa pieres dejo sīks, sarkans punkts. Pēc nepilnas sekundes atskan tāds troksnis, it kā būtu sprādzis balons ar ūdeni, un puse no viņa galvas pārvēršas par sarkanas migli-ņas un sašķaidītu kaulu jucekli. Viena acs, viens vaigs un puse žokļa pazudusi.

Sekundi vēlāk nosvilpj lode. Tinkš!

Kirstena iekliedzas. Acis viņai ir tik platas kā bērnam. Vaigi apšļakstīti ar asinīm.

Mērfija līķis guļ man šķērsām pāri, viņa galva atspiežas pret manām krūtīm. Noveļu viņu nost un kustinu kājas, lai tiktu projām, bet slapjais un asiņainais klājs ir ļoti slidens.

Kirstena nekustas, sastingusi aiz šausmam. Pagriežos un rāpoju uz viņas pusi.

Lode trāpa man augšstilbā. Ieejas atvere nav lielāka par mana mazā pirksta galu, bet izejas vietā lode izārda ādu, muskuļus un miesu, atstājot tik lielu atveri kā tortes kārba. Skats ir iespaidīgs - it kā es noraudzītos uzsprāgstam ēku vai automašīnu.

Vēl viena lode aizsvilpj man gar ausi un ieurbjas klaja blakus labajam celim. Šāvējs atrodas kaut kur augstāk par mums. Slīdot asinīs, sāniski aizveļos līdz Kirstenai un pavelku viņu zemāk par koka margu augšmalu.

Pulētais koks sašķīst, un šķemba trāpa viņai kaklā. Viņa atkal iekliedzas.

Atsprādzējis bikšu siksnu, noliecos uz priekšu un cieši savelku to ap augšstilbu virs brūces. Vienu siksnas galu turu zobos un rauju, cenšoties apturēt asiņošanu. Ar stingiem pirkstiem savelku siksnu cilpā.

Rēja Mērfija līķis man blakus palēcas, kad lode trāpa viņa augšstilbā un ieurbjas klāja dēļos. Tikai sprīdi tālāk par viņa kāju garā kātā ir zvejas tīkls. Tajā ievietoti četri plastmasas sainīši. Izpirkums.

Stūres mājā kāds izmisīgi cenšas iedarbināt motoru, bet tauva joprojām ir izvērta caur lielu sudraba pietauvošanās ragu laivas pakaļgalā. Iebāzis roku zem paduses, sataustu Glock pistoli un izvelku no maksts. Paskatos uz Kirstenu. Viņa ir nopietna šoka stāvoklī, tomēr klausās.

- Te mēs nevaram palikt! Jums jātiek līdz stūres mājai. Žigli! Tūlīt!

Kirstena pamāj.

Stumju viņu pāri klājam, noraugoties, ka viņa slīd asiņu peļķēs. Vienlaikus apcērtos riņķī un uz labu laimi nomērķēju ar pistoli pret naksnīgajām debesīm. Kad piespiežu mēlīti, nekas nenotiek.

Kirstena apmetas riņķī un ar roku ķer pie sāna. Gandrīz tūlīt pat izdzirdu lodes svilpienu. Pirksti viņai ir vienas asinīs, bet viņa turpina virzīties uz priekšu.

Divi mērķi ir apmulsinājuši šāvēju, bet man kaut kas jādara ar prožektoru. Tas darināts no misiņa un hroma un piestiprināts klāja centrā pie staba.

Apgriežu pistoli otrādi, satverot to kā āmuru. Slēpdamies aiz Rēja Mērfija līķa, lienu pāri klājam, līdz esmu tieši zem spuldzes. Pastiepju roku un sašķaidu stiklu. Spuldze uzzibsnī, tad nodziest.

Priekšā pazib kāda ēna, klūp pār manām kājām un nogāžas uz klāja. Gerijs Brandts pietraušas kājās un mēģina dabūt rokā briljantus.

Spēcīgi iesperu viņam pa cirksni, un viņš aizripo tālāk. 7'ajā vietā, kur tikko atradās viņš, ieurbjas lode. Viņš iebļaujas un uzmet man slepkavniecisku skatienu. Esmu izglābis tā draņķa dzīvību, un tāda ir pateicība.

Gerija seja ir bāla kā drēbe. Uz viņa krūškurvja parādās sarkans punkts. Snaiperis mūs redz arī bez prožektora. Viņam droši vien ir infrasarkano staru tēmēklis.

Gerijs paskatās uz savām krūtīm, tad uz mani. Viņš ir tuvu nāvei.

Viņš apveļas riņķī, un no klāja dēļiem pajūk šķembas. Viņš veļas arvien tālāk gar tīklu un sainīšiem. Tad viņš pazūd aiz laivas pakaļgala, bet plunkšķi pieslāpē motors, kas ierēcas ar pilnu jaudu. Šķiet, viņš uzkritis tieši uz dzenskrūves.

Kirstena ir stūres mājā. Viņa atbrīvo droseļvārstu. lauva arvien vēl ir izvērta caur ragu laivas pakaļgalā. Laiva grimst dziļāk un līgojas, bet netiek no vietas. Darbojas abi laivas motori un velk to dziļumā. Velšus pārvēlies pār klaju, pastiepju roku un atraisu pēdējo virves cilpu no pietauvošanās raga, jūtot, kā virve izslīd man caur pirkstiem. Laiva raujas uz priekšu, taču tā negriežas uz upes vidu, bet stūrē taisni virsu krastmalai un ar spēku triecas pret akmens mūri.

Nolādēts, ko viņa dara!

Laiva saduras ar zemūdens pilonu vai kādu citu laivu, tad apgriežas riņķī un iziet atklātā ūdenī. Pie stūres neviena nav. Kur viņa palikusi?

Laiva riņķo uz vietas. Šāvējs gaida, līdz varēs trāpīt man.

Rāpoju un velku savu ķermeni pār klāju uz stūres mājas pusi, tad ar muguru atbalstos pret ārsienu. Ar pirkstiem pieķeros pie iluminatora malas un pavelkos augšup, līdz varu ielūkoties iekšā.

dur neviena nav. Tajā pašā brīdī skatu aizmiglo tumšs asiņu traips. Mans pirksts līdz ar laulības gredzenu ir pazudis. Pirkstu kā ar nazi amputējusi ļoti ātra lode. Paslīdu atpakaļ un smagi nogāžos uz klāja.

Šāvējs atrodas kaut kur augstu uz tilta vai uz kādas ēkas. Tagad viņš mērķē uz motoriem vai uz degvielas tvertnēm. Laivu groza straume, un mēs dreifējam līdz paisumam. Drīz viņa lodes vairs nevarēs mūs sasniegt.

Paņemu mutē stumbeni, kas atlicis no pirksta. Asiņu ir pārsteidzoši maz. Kur ir Mikija? Vai viņa bija caurulē? Vai viņa vēl ir pazemē? Nevaru viņu tur atstāt.

Saklausu kāda cita motora troksni. Ar muguru balstīdamies pret sienu, atkal pieslejos kājās un skatos caur sašķaidīto iluminatoru. Nekādas navigācijas ugunis nevaru saredzēt. Toties pamanu laivas siluetu. Tās priekšgalā stāv kāds cilvēks un mērķē ar pistoli.

Varu vai nu palikt šeit, vai mēģināt glābties upē. Esmu izlēmis nepilnas sekundes laikā.

Tad ieraugu Kirstenu. Viņa guļ zem brezenta laivas priekšgalā. Viņas seju es nevaru saskatīt, tikai redzu, ka viņa cenšas piecelties kājās un nokrīt. Viņa mēģina piecelties vēlreiz un pārkrīt pāri bortam. Dzirdu plunkšķi, pēc tam vīriešu kliedzienus un ložu atsitienus pret ūdeni.

Laiva tuvojas. Viena kāja man ir vesela, otra asiņo. Atgrūdies no sienas, pastreipuļoju divus soļus uz priekšu un pārveļos pāri margām. Ūdens šķiet svilinoši auksts. Nezinu, kāpēc tā. Biju slapjš jau pirms tam.

Kuldams ūdeni ar veselo kāju un vēzēdams rokas, peldu tumsā, kur es vai nu noslīkšu, vai noasiņošu līdz nāvei. Ļauju to izlemt upei.

DIVDESMIT ASTOTĀ NODAĻA

Džo mani tur. Es pamazām sāku pierast pie viņa sejas. Viņš apliek manu roku sev pār pleciem un ar augumu balsta mani.

- Nāciet, ejam projām no šejienes.

- Es atcerējos.

- Jā, atcerējāties.

- Un kā bus ar Mikiju?

- Te viņas nav. Mēs atradīsim viņu.

/ /

Izkāpju arā no caurules, un mēs klunkurējam pāri stāvvietai. Divi pusaudži - zēns un meitene - novietojuši mašīnu tumšākā vietā. Man ienāk prātā, ko gan viņi doma, redzot divus vidēja vecuma vīriešus, kuri saķērušies rokās. Vai mēs esam dzērāji, vai mīlnieki? Taču man vienalga.

Esmu atcerējies. Gaidīju un cerēju, ka tā notiks. Baidījos no tā. Ja nu es kādu tiku nošāvis? Ja biju atradis Mikiju, bet pazaudēju upē? Man rādījās murgaini sapņi, jo nezināju patiesību.

Ir jau gandrīz desmit, kad nonākam Primrouzhilā. Aizkaru malas apspīd dzeltena gaisma, un dzīvojamo istabu silda kamīna uguns.

- Šonakt paliksiet šeit, - saka Džo, atvērdams durvis.

Gribu atteikties, bet esmu pārāk noguris, lai iebilstu. Es

nevaru iet mājās vai pie Alijas vecākiem. Esmu kā lipīga slimība - inficēju visus, kas ir ap mani. Es nepalikšu ilgi. Tikai šonakt.

Ik pa brīdim man joprojām rādās, ka esmu zem ūdens un nevaru paelpot. Sajūtu kanalizācijas cauruļu smirdoņu un redzu, kā man pie kājām virmo zaļgani balts ūdens, un saraustīti ieelsojos. Džo skatās uz mani. Viņš domā, ka man ir sirdslēkme.

- Aizvedīšu jūs uz slimnīcu. Tur jums izdarīs pārbaudes.

- Nē. Man jārunā. - Jāpastāsta Džo viss, ko atceros, lai negadītos, ka atkal kaut ko aizmirstu.

Džo pielej manu glāzi, tad grasās apsēsties un pēkšņi sastingst uz vietas. Īsu brītiņu viņš atgādina statuju. Kad nervu signāli nokļūst līdz muskuļiem, viņš tikpat pēkšņi atkal sāk kustēties un kā atvainodamies uzsmaida man.

Uz kamīna malas atrodas Džo ģimenes fotogrāfijas. Mazajai ir apaļa sejiņa un kupli, gaiši mati. Viņa vairāk līdzinās Džo nekā Džūljenai.

- Kur ir jūsu jaukā sieva?

- Jau ieritinājusies gultā. Viņa ceļas agri.

Džo sēž krēslā, atbalstījies ar elkoņiem pret ceļgaliem, nokarinājis plaukstas uz leju, un šūpojas. Stāstu par to, ka straume mani nesa pa

caurulēm un kas notika uz laivas. Atceros, ka Kirstcna Eicroja slaucīja man no lūpām vēmekļus, ka man smagi bija uzvēlies Rēja Mērfija līķis. Viņa asinis sūcās lejup pa manu kaklu, sakrādamās iedobē zem Ādama ābola. Atceros, ka svilpa lodes, ka Kirstena, saķērusi sānus, vēlās pār klāju.

Atmiņas izraisa vēl citas atmiņas kā garāmskrejošus tēlus, pirms tie izbālējuši. Gerijs Brandts iet pāri laivas pakaļgalam. Šāvēja siluets. Pazūd mans pirksts... Tas viss tagad kļuvis par patiesību - nekas cits nav reāls, izņemot tās nakts notikumus. Pat šobrīd, kad mēģinu to paskaidrot Džo, mani pārņem šausmas un nožēla, ar ko kaut kā jātiek galā. Ja vien es varētu mainīt notikušo. Ja vien varētu atgriezties atpakaļ.

Rejs Mērfijs strādāja Temzas Ūdens pārvaldē. Viņš zināja ceļu caur lietus ūdens drenām un notekcaurulēm, jo viņš bija asenizators, zināja, kas notiek, ja rodas plūdi. Mērfijs zināja, kurš centrālais ūdensvads jāuzspridzina, lai izraisītu plūdus. Sprādzienu piedēvētu metāna vai gāzes noplūdei, un neviens necenstos pētīt tālāk.

Signāli no raidītājiem un izsekošanas sistēmas no satelītiem pazemē nedarbojas, turklāt neviens nedomāja, ka šāds ceļojums būtu iespējams. Rejs Mērfijs noteikti zināja ari par upi zem "Delfīnu" mājas. Viņš un Kirstena sagādāja viens otram alibi tajā rītā, kad pazuda Mikija. Bet kad tad operācijā iesaistījās Gerijs Brandts? Varbūt plāna īstenošanai viņiem bija vajadzīga trešā persona.

- Jūs tomēr nevarat būt pārliecināts, ka viņi nolaupījuši Mikiju, - saka Džo. - Nav tiešu pierādījumu. - Pēkšņi viņa roka krampjaini saraujas un novēcinās man gar seju. - Ļoti iespējams, ka tā bijusi krāpšana. Kirstena varēja iekļūt Rei-čelas dzīvoklī, varēja paņemt Mikijas matus un saskaitīt naudu viņas krājkasītē. Ja Mikiju nolaupījuši pirms trim gadiem, kāpēc vajadzēja gaidīt tik ilgi un tikai tagad pieprasīt izpirkumu?

- Varbūt izpirkums nemaz nebija svarīgs, vismaz sākumā nē. Sers Duglass Kārlails teica, ka viņš darītu visu, lai pasargātu savu mazmeitu. Mēs zinām, ka viņš nolīga Kir-stenu, lai izspiegotu Reičelu. Viņš vāca pierādījumus cīņai par aizbildniecību, taču viņa advokāti teica, ka viņam neveiksies. Varbūt viņš nolēma, ka izspriedīs tiesu pats.

- Un Mikijas dvielis - kā tas nokļuva kapsētā?

Mēģinu sagrābstīt kādu jēdzīgu domu. Varbūt viņi safabricēja lietu pret Hovardu. Notraipīja dvieli ar Mikijas asinīm un nometa kapsētā. Policija un tiesa paveica pārējo.

- Jums arvien vēl nav pierādījumu, ka Mikija ir dzīva.

- Zinu.

Paliecies tuvāk kamīnam, Džo jautā - nevis man, bet liesmām. - Kāpēc vajadzēja izpirkumu pieprasīt tagad?

- Alkatība.

Vismaz šis motīvs ir saprotams. Džo var nodarboties ar psihopātiem un sadistiem, bet man vajadzīgs gluži parasts, saprotams motīvs.

- Kurš šāva? Kas gribēja viņus nogalināt?

- Aleksejs.

- Jūs teicāt, ka tajā naktī viņš sekoja jums un Reičelai.

- Viņš sekoja briljantiem.

Džo gaida, lai paskaidroju. Zinu, ka viņš nojauš, taču grib dzirdēt manus argumentus. - Aleksejs negrasījās atkāpties un ļaut, lai kāds aizlaižas ar diviem miljoniem mārciņu. Vai nu viņi bija, vai nebija nolaupījuši Mikiju, vai nu viņa bija dzīva vai mirusi, kādam vajadzēja samaksāt. Palūk, ko viņš izdarīja ar savu brāli.

- Vai arī jūs vajadzēja nogalināt?

- Nē. Viņš nebija paredzējis, ka es atradīšos laivā. Nevienam prātā nenāca, ka izpirkumam kāds sekos pa kanalizācijas caurulēm.

- Un uzbrukums slimnīcā?

Atmiņas vairs tālāk netiek. - Nezinu. Es to vēl neesmu pārdomājis. Varbūt viņš baidījās, ka es apkopošu visas detaļas, varbūt domāja, ka es tonakt kaut ko redzēju...

Es arvien vēl nevaru izskaidrot, kā briljanti nokļuvuši manā veļas skapī. Zinu, ka tie bija picas kārbā, un es redzēju sainīšus uz Charmaine klāja. Vairums faktu ir izkārtojušies, tomēr visi vēl nē.

Jāpārliecina Met, lai atsāk izmeklēšanu no jauna. Te vairs nav runa par ITovardu Veivelu. Viņam jāsēž cietumā, bet ne par šo noziegumu. īstais briesmonis ir Aleksejs.

Nodrebinādamies pamostos un jutos tik noguris, ka varētu vai raudāt. Diena tikko sākas, bet es pat nevaru pateikt, kad beigusies iepriekšējā. Visu nakti esmu slīcis kanalizācijas caurulēs un raudzījies, kā pa sienām dejo sarkani punkti.

Virtuvē Džūljena man velta bezrūpīgu smaidu. - Ka jūtaties?

Apsveru jautājumu vairākas sekundes, tad nolemju neatbildēt. Ar pateicību pieņemu kafijas tasi.

- Kur ir meitenes?

- Džo aizveda Čārliju uz skolu un paņēma Emmu līdz pabraukāties.

Viņas gaiši zilās acis raugās manī gandrīz vai ar vieglu apsūdzību, paužot, ka viņa atklājusi īsto ceļu uz laimi - dzīvi laulībā. Ģērbusies tumši sarkanos svārkos un gaišā svīteri, viņa izskatās skaista kā allaž. Varu iztēloties, kā viņa kailām kājām soļo pa jūras krastu kādā siltā zemē, atbalstot bērnu uz slaidās gūžas. Profesoram laimējies.

Atveras ieejas durvis. Džo uz vienas rokas tur Emmu, bet ar otru pietur rīta laikrakstus. Džūljena paņem mazo un noskūpsta viņas auksto deguntiņu, izlaižot pirkstus caur meitiņas sprogām.

- Auksts deguns, silta sirds.

Džo noliek laikrakstu uz galda un atšķir vaļā. - Temzā atrastais līķis pieminēts tikai ar divām rindkopām.

- Vēl pārāk agrs. Sekciju izdarīs tikai šodien.

- Ko jūs domājat darīt?

- Jāpārliecina viņi, lai izpēta šāvienus. Vai nāksiet man līdz? Man vajadzīgs atbalsts.

- Nedomāju, ka viņi ieklausīsies, ja es kaut ko teikšu.

- Tomēr mums jāmēģina.

Braucot uz jauno Skotlendjardu, man sāk trīcēt rokas. Varbūt Džo saprot, kā es jūtos - galva man sāp, kuņģi rauj krampji un zarnas urkšķēdamas savelkas čokurā. Iespējams, ka viņš pazīst narkotiku abstinences simptomus, tomēr neko nesaka.

Skotlendjardā mums liek gaidīt tāpat kā visiem pārējiem. Mans lūgums tikties ar komisāru tiek nosūtīts caur dažādām birokrātiskām nodaļām uz sabiedrisko lietu departamentu, taču saņem vienīgi noraidījumu. Ludzu tikšanos ar komisāra vietnieku. Lūgums atkal ceļo no vienas vietas uz otru gluži kā problēma, ko neviens negrib uzņemties. Beidzot mani sūta atpakaļ pie Kempbela Smita.

Mēs braucam cauri visai pilsētai, un Herovroudas policijas iecirkni mums liek gaidīt vēl stundu. Džo pa to laiku pēta bezvēsts pazudušo personu attēlus, it kā viņš atrastos Nacionālajā portretu galerijā. Reģistratores, sekretāres un formās tērpušies policisti neliekas par mums zinis. Vēl pirms mēneša es vadīju šo iecirkni. Esmu atdevis tam savu dzīvi.

Beigu beigās Kempbels ir ar mieru mūs pieņemt.

Džo klibo pa gaiteņa spīdīgo grīdu man blakus, un mūsu soļi atbalsojas no sienām. Policijas darba telpas tālākajā gala pie datoriem sēž operatori civilā apģērbā. Viņi klikšķina taustiņus tik ātri, ka skaņa atgādina lietus lāšu bungošanu. Daži uzlikuši austiņas un, pārbaudot vārdus, adreses un automašīnu numura zīmes, runā ar policistiem, kuri strādā notikuma vietā.

Smago noziegumu grupai ir jauns priekšnieks - detektīvs inspektors Džons Meldrems. Viņš vēro mani. - Paklau, te reiz strādāja viens, kas izskatījās tieši tāpat kā jus. Man likās, ka viņš ir miris.

- Bet vēl nav aprakts, - es atsaucos. - Apsveicu ar paaugstinājumu.

Cenšos, lai apsveikums izskanētu patiesi, bet tas neizdodas. Jūtu bērnišķīgu dusmu un greizsirdības uzplūdu. Mcl-drems ir manā kabinetā. Viņa žakete pakarināta uz mana krēsla atzveltnes.

Kempbels atkal liek mums gaidīt pie kabineta durvīm. Džo nesaprot, kas tā par kārtību. Faktiski tā nav kārtība, bet spīts.

Beidzot mus aicina iekšā. Ļauju, lai profesors iet pirmais. Kempbels paspiež viņa roku un sirsnīgi uzsmaida viņam. Tad viņš brītiņu noraugās manī un pamāj, lai sēžos. Meldrems sava krēsla

pavirzās mazliet atpakaļ. Viņš te atrodas kā novērotājs un liecinieks.

Man būtu jāruna ar darba grupu. Te krēslos un uz galdu stūriem vajadzēja sēdēt detektīviem - vīriem pelēkos uzvalkos un kaklasaitēs un sievietēm ar vienkāršu matu griezumu un minimālu kosmētiku. Taču man jāsniedz paskaidrojumi galvenajam superintendentam, kurš domā, ka esmu nodevis savus biedrus un apdraudējis atzīšanos slepkavībā.

Rakstu uz baltās tāfeles un skaidroju notikumus uz upes. Pašā augšā uzrakstu četrus vārdus: Rejs Merfijs, Kirstena Fic-roja, Gerijs Brandts un Aleksejs Kuznecs. Rejs Merfijs ir miris. Kirstena un Gerijs Brandts pazuduši.

Izņēmis brūno aploksni, rādu viņam vēstuli, kura pieprasīts izpirkums, tad stāstu par izpirkuma piegādi un manu ceļojumu pa kanalizācijas caurulēm.

- Zinu, ka tas izklausās neticami, bet es biju tur lejā. Es sekoju pēdām. Otrā galā gaidīja viņi. Kad Mikija Kārlaila pazuda, Rejs Mērfijs bija "Delfīnu" mājas pārvaldnieks. Es redzēju, kā viņu nošāva uz Charmaine. Policija salīdzinās asiņu paraugus un lodes ar to, ko atrada laivā.

- Kas viņu nošāva?

- Snaiperis.

Meldrems paliecas tuvāk. - Vai tas pats snaiperis, kurš mēģināja nogalināt jūs?

- Es gadījos starpā.

Kempbels nesaka ne vārda, bet redzu, ka viņš pūlas saglabāt mieru.

- Kad pazuda Mikija, Kirstena Ficroja dzīvoja "Delfīnu" māja. Viņa bija Reičelas Kārlailas labākā draudzene. Redzēju, ka Eicroju sašāva uz Chcmnaine. Viņu ievainoja vedera, un viņa pārkrita pāri bortam. Es nezinu, vai viņa palika dzīva.

- Viņas dzīvokli aplaupīja, - saka Meldrems.

- To neaplaupīja, bet pārmeklēja. Manuprāt, Kirstenu meklē Aleksejs Kuznecs. Viņš grib sodīt cilvēkus, kuri sūtīja pieprasījumu pēc izpirkuma. Es domāju, tie ir tie paši, kuri nolaupīja viņa meitu.

Kempbels dusmīgi iesmejas. - Hovards Veivels nogalināja Mikiju Kārlailu.

- Pat tad, ja jūs tam ticat, jums vajadzēs atzīt, ka prasību pēc izpirkuma sūtīja kāds cits. Vēstulē bija ieliktas Mikijas matu šķipsnas un viņas sauļošanās tērps.

- Tas nepierāda, ka viņa ir dzīva.

- Nē. Bet Rejs Mērfijs ir miris, un Kirstena ir briesmās. Aleksejs Kuznecs nekad nepieļaus, lai kāds viņam nolaupa divus miljonus mārciņu. Viņš organizēja slepkavošanu. Tagad viņš meklē Kirstenu un Geriju Brandtu, lai pabeigtu šo darbiņu.

Nolemju nepieminēt seru Duglasu Kārlailu. Kempbels jau tā ir saspringts līdz pēdējam. Saprotu, ka pierunāt, lai viņš izmeklē šo lietu, varēšu vienīgi tad, ja ļaušu ticēt, ka prasība pēc izpirkuma bijusi krāpšana. Citu neko es joprojām nevaru pierādīt.

- Kāds Gerijam Brandtam sakars ar to?

- Viņš bija uz Charmaine. Redzēju, ka viņš pārveļas pār bortu.

Gaidu. Es nezinu, vai esmu paveicis diezgan.

Kempbela seja parādās īpašnicciska izteiksme. - Ļaujiet, es to izteikšu skaidri. Līdz šim jūs minējāt nolaupīšanu, slepkavību atriebības nolūkā, šaušanu un prasību pēc izpirkuma. No savas puses piebildīšu: pienākuma nepildīšana, policistes sakropļošana, informācijas slēpšana un atteikšanās pildīt pavēles...

Mani pārņem trauksme. Viņš nesaprot. Viņš nespēj iedomāties neko citu kā 1 lovardu Veivelu.

- Mums jāatrod Kirstena, pirms to izdara Aleksejs. Ja viņa vēl ir dzīva, viņai varbūt vajadzīga medicīniska palīdzība. Jāpārmeklē vietējās slimnīcas, jāpalūdz, lai ārsti izskata slimību vēstures. Mums jāpārbauda viņas bankas, tālruņa un ceļojumu reģistri. Jāuzzina, kurp viņa pēdējo reizi devusies, ar ko runājusi, jānoskaidro viņas iemīļotās uzturēšanās vietas.

Kempbels velta man caururbjošu skatienu. - Jūs atkārtoti lietojat vārdu "mums". Jums nezin kādēļ maldīgi šķiet, ka arvien vēl esat Londonas policijas dienestā.

Es tā saniknojos, ka acu priekšā satumst.

Džo mēģina izlīdzināt situāciju. - Džentlmeņi, man šķiet, ka mēs visi meklējam patiesību. Detektīvs inspektors Mel-drems izmeklē apšaudi uz upes. Detektīvs inspektors Ruiss ir liecinieks. Viņš grib sniegt liecību, nevis traucēt izmeklēšanai.

Meldrems pamāj. Viņš ir apmierināts.

Kempbels ar pirkstu rāda uz mani. - Gribu, lai jūs saprotat vienu lietu, Ruis. Man ir zināma patiesība.

- Noteikti, - es saku.

Kempbels triumfējoši pasmaida. - Jums ir taisnība par Alekseju Kuznecu. Viņš nepieļaus, ka viņam kāds atņem divus miljonus mārciņu. Viņš apgalvo, ka jūs esat nozadzis bril-

jantus, un ir iesniedzis oficiālu sudzību. Mes gatavojam jusu apcietināšanas pavēli. Jūsu vietā es sameklētu advokātu.

Esmu tik dusmīgs, ka jožu pa gaiteni, ko kājas nes, un atgrūžu šūpuļdurvis. Džo pūlas tikt man līdz.

Uz ietves kā salta vēja brāzma mani sagaida jautājums. - Vai jūs viņu nošāvāt?

Tonijs Mērfijs jauta ar visu augumu. - Man bija jaiet uz morgu viņu identificēt. Nekad nebiju redzējis, ka ķermenis tā... saraustīts gabalos. Un balts kā sveces notecējums. Policija teica, ka viņu kāds

nošāvis. Esot liecinieks. Vai tas esat jūs?

-Jā.

Tonijs ievilcis vaigu un košļā to. - Vai jūs viņu nošāvāt?

- Nē.

- Vai zināt, kas to izdarīja?

- Nezinu, kurš nospieda gaili, bet redzēju, kā viņš nokrita. Es neko nevarēju līdzēt.

Tonijs norij kamolu, kas sprūst kaklā. - Tad nu tagad es atbildu par mammu un Stiviju. Mums atlicis tikai krodziņš.

- Man žēl.

Viņš tā kā grib darīt vēl kaut ko, bet tikai stāv, bēdu pārņemts.

/

- Ej mājās, Tonij. Es to noskaidrošu.

DIVDESMIT DEVĪTĀ NODAĻA

Džo gaida, ka cs kaut ko teikšu. Viņa tumši bruņās acis raugās mani ar neskaidrām skumjām un apziņu, ka viņš nevar man palīdzēt. Es tikmēr turpinu apsvērt, kā īstenībā vajadzēja būt. Kempbelam vajadzēja organizēt darba grupu. Vismaz divdesmit detektīviem bija jāmeklē Kirstena un Gerijs Brandts. Alekseju vajadzēja novērot un pārmeklēt viņa laivu.

Man nepieciešama viena mierīga stunda, lai saprastu, kā rīkoties. Gribu, lai ikviens lēmums būtu pareizs.

Mēs braucam pa Jūstonroudu gar Reģenta parku.

- Ko mēs darīsim? - viņš jautā.

- Atradīsim viņus.

- Viens jūs to nevarat izdarīt.

- Citas iespējas nav.

Šķiet, Džo ir kāds plāns. - Ja nu mēs dabūtu dažus brīvprātīgos? Varētu piezvanīt draugiem un ģimenes locekļiem. Cik cilvēki jums vajadzīgi?

- Nezinu. Mums jāzvana uz slimnīcām, ārstu pieņemšanas kabinetiem un klīnikām. Kaut kur Kirstenai noteikti sniegta palīdzība.

- Mēs varam izmantot manu biroju, - saka Džo. - Tas nav visai liels, bet tur ir uzgaidāmā telpa, noliktava un virtuve. Turklāt sešas tālruņa līnijas un faksa aparāts. Varam dabūt vel vairākas klausules. Pateikšu, lai mana sekretāre Filipa sāk zvanit.

Piebraucam pie viņa biroja. - Ko jūs gribat darīt?

Gaisā pēkšņi novirmo kaut kas negaidīts. Esmu izlēmis.

- Vienalga kā, bet es tikšos ar Reičelu Kārlailu.

Šodien tenisu neviens nespēlēs. Laukumu klāj peļķes, un tīklā kā stikla krelles karājas lielas lietus piles. Laikam gan pienācis rudens, jo lietus ir auksts.

Novietojis mašīnu Karlailu mājas priekšā, es vēroju piebraucamo ceļu un klausos radio. Ziņās nosauc Rēja Mērfija vārdu, bet Kirstena netiek pieminēta. Kempbels to nepieļautu.

Palūkojies uz mājas pusi, redzu, ka caur vārtiem izslīd tumšs Mercedes un apstajas, tad pagriežas pa kreisi. Sers Dug-lass un Totija dodas izbraukumā.

Nogaidu dažas minūtes, tad tuvojos mājai. Abpus piebraucamajam ceļam atrodas slapju lapu kaudzes, ko vējš sapūtis pie dzīvžoga. Lapas aizsprostojušas arī strūklaku, un ūdens plūst uz kājceliņa.

Neeju pa galvenajām durvīm, bet apliecu māju un kāpju augšā pa akmens kāpnēm labajā pusē. Klauvēju četras reizes, un tikai tad durvis

atveras. Tajās stāv Tomass.

- Man jārunā ar Reičelu.

- Mis Reičelas te nav, ser.

Viņš melo.

/

- Jums nav viņa jāpasargā. Negribu sagādāt nekādas nepatikšanas. Ja viņa nevēlēsies runāt ar mani, es iešu projām.

Tomass raugās man garām uz dārzu. - Nedomāju, ka sers Duglass to pieļautu.

- I'ikai pajautājiet viņai.

Tomass brītiņu pārdomā un beidzot ir ar mieru. Viņš aiziet; atstājot mani, lai gaidu uz kāpnēm. Kaut kur gruzd ugunskurs, un gaisu pilda netīra dūmaka.

Atkal parādās Tomass. - Mis Kārlaila tiksies ar jums virtuvē.

Viņš rāda ceļu. Ejam pa gaiteņiem, kuru sienas grezno gleznas ar dzinējsuņiem, zirgiem un fazāniem. Gleznu ietvari ir tik tumši, ka saplūst ar sienu paneļiem, un gleznās attēlotie dzīvnieki šķiet ieguldīti brūnā želejā. Kāpņu augšgalā ir Anglijas ainavas ar ezeriem un upēm.

Sākumā es nepamanu, ka Reičela jau ir virtuvē. Viņa stāv tik nekustīgi kā fotogrāfijā, izslējusies taisni un tumšos matus atsukājusi atpakaļ.

- Jūsu tēvs teica, ka es nedrīkstu tikties ar jums, - es saku.

- Man viņš nejautāja.

Viņa ģērbusies džinsos un jēlzīda kreklā. Seju ar smailo zodu maigāku padara matu griezums; tie ir īsāki nekā iepriekš un brīvi krīt pār pleciem.

- Dzirdēju, ka jūs nevarot atcerēties, kas tonakt notika.

- Nevarēju vis - kādu laiciņu.

Reičela iekož apakšlūpā un gudro, vai var man ticēt. - Par mani jūs neaizmirsāt.

- Nē. Es nezināju, kas ar jums noticis. To es noskaidroju tikai pirms dažām dienām.

Viņas skatiens pauž nepacietību. - Vai jus redzējāt Mikiju? Vai viņa tur bija?

Reičela savelk lūpas un novēršas. - Droši vien ir jauki zaudēt atmiņu un aizmirst visu. Lai pazūd un izgaist visas pieredzētās šausmas, vainas izjūta un nožēla. Reizēm es vēlos... -Viņa nepabeidz teikumu. Piegājusi pie izlietnes, viņa ielaiž glāzē ūdeni no krāna un aplaista Āfrikas vijolītes, kas podi-

ņos rindojas uz palodzes. - Jūs nekad man neesat jautājis, kāpēc es apprecējos ar Alekseju.

- Tas neattiecas uz mani.

- Ar savu bijušo viru es iepazinos pusdienās, kas bija sarīkotas, lai vāktu līdzekļus Bosnijas bāreņiem. Viņš izrakstīja čeku par ļoti lielu

summu. Tolaik viņš bieži rakstīja čekus par milzīgām summām. Allaž, kad es viņu aizvedu uz kādu lekciju un dokumentālu filmu par mežu iznīcināšanu, nežēlīgu izturēšanos pret dzīvniekiem vai bezpajumtnieku nožēlojamo stāvokli, viņš izvilka no kabatas čeku grāmatiņu.

- Tā viņš pirka jūsu mīlestību.

- Man likās, ka viņš tic tam, kam ticēju ari es.

- Vai jūsu vecākiem viņš nepatika?

- Viņi šausmināja. Jebkurš būtu bijis labāks par Alekseju -krievu emigrantu ar slepkavniecisku tēvu.

- Vai jūs viņu mīlējāt?

Reičela pārdomā. - Jā. Domāju gan.

- Kas tad notika?

Viņa parausta plecus. - Mēs apprecējāmies. Trīs pirmos gadus dzīvojām Holandē. Mikija piedzima Amsterdamā, kur Aleksejs veidoja biznesu.

Reičela runā klusi un domīgi. - Par spīti tam, ko saka tēvs, es neesmu muļķe. Es zināju, ka notiek kaut kas nelāgs. Lielākoties gan dzirdēju tenkas un restorānos jutu, ka mums uzmet nervozus skatienus. Jautāju Aleksejam, bet viņš teica, ka cilvēkiem skaužot. Zināju, ka viņš nodarbojas ar kaut ko nelegālu. Jautāju atkal, un tas viņu aizkaitināja. Viņš teica, ka sievai nav jāšaubās par vīru. Viņas pienākums ir paklausīt.

- Kādu dienu mani apciemoja holandiešu ziedu audzētāja sieva. Nezinu, kā viņa bija uzzinājusi manu adresi. Viņa man parādīja sava vīra fotogrāfiju. Skābe bija tik briesmīgi

saēdusi viņa sejas adu, ka tā bija vienās rētās un atgādināja kausētu vasku.

"Pasakiet, kāpēc lai sieviete paliktu kopā ar vīrieti, kurš tā izskatās?" viņa jautāja. Es papurināju galvu. Tad viņa sacīja: "Tāpēc, ka tas nav tik briesmīgi, kā palikt kopā ar vīrieti, kurš kaut ko tādu var otram nodarīt."

Kopš tā laika man izdevās daudz ko noskaidrot. Es noklausījos sarunas, lasīju e-pastu un saglabāju vēstuļu kopijas. Uzzināju...

- Diezgan, lai jūs nogalinātu.

- Diezgan, lai es butu drošībā, - viņa pārlabo. - Es uzzināju, kā Aleksejs taisa savu biznesu. Vienkārši un brutāli. Vispirms viņš kādam piesola nopirkt biznesu no viņa. Ja tas nepiekrīt cenai, Aleksejs ražotni nodedzina. Ja īpašnieks to atjauno, Aleksejs nodedzina viņa māju. Ja pretinieks vēl neliekas saprotam, Aleksejs nodedzina viņa tuvinieku mājas un skolu, kur mācās viņa bērni.

- Ko Aleksejs darīja, kad jūs viņu atstājāt?

- Sākumā lūdzās, lai atgriežos. Tad ar plašu žestu mēģināja mani piekukuļot. Beidzot centās mani iebiedēt.

- Jūs neatgriezāties pie vecākiem.

Ar abām rokām atglauzdama matus aiz ausīm, viņa papurina galvu. - Esmu bēgusi no viņiem visu mūžu.

Sēžam un klusējam. Siltās gaisa strāvas no pavarda kustina Reičelas matus.

- Kad jūs pēdējo reizi redzējāt Kirstenu Ficroju?

- Aptuveni pirms diviem mēnešiem. Viņa teica, ka braukšot uz ārzemēm.

- Vai viņa teica, uz kurieni?

- Uz Ameriku - varbūt uz Dienvidameriku. Viņai bija dažas brošūras, iespējams, par Argentīnu. Viņa teica, ka sūtīšot man pastkartes, bet es neko neesmu saņēmusi. Kas noticis? Vai viņai ir nepatikšanas?

- Jus ar Kirstenu iepazināties "Delfīnu" mājā.

-Jā-

- Vai viņa kādreiz bija tikusies ar jūsu tēvu?

- Nedomāju vis.

- Vai esat pilnīgi pārliecināta?

- Lūdzu, pasakiet, par ko viņu tur aizdomās.

- Jūsu tēvs maksāja viņas īri "Delfīnu" mājā. Vēlāk viņš Kirstenai palīdzēja nopirkt dzīvokli Notinghilā.

Reičela nereaģē. Nezinu, vai viņa jūtas satriekta vai ari viņai tādas aizdomas bijušas jau sen.

- Kirstena jūs novēroja. Sers Duglass gribēja kļūt par Mi-kijas aizbildni. Viņš uzdeva advokātiem sagatavot iesniegumu. Viņi gribēja paziņot, ka jūs neesat spējīga rūpēties par bērnu, jo dzerat. Kad jūs pievienojāties anonīmo alkoholiķu grupai, iesniegums tika atsaukts.

- Nespēju tam noticēt, - Reičela čukst.

Tas jau nav viss. Nezinu, cik daudz viņai stāstīt.

- Naktī, kad tika nodots izpirkums, es sekoju briljantiem pa kanalizācijas caurulēm. Straume mani aiznesa līdz Tem-zai. Kirstena man izglāba dzīvību.

- Ko viņa tur darīja?

- Viņa un Rejs Mērfijs gaidīja briljantus. Viņi bija organizējuši visu - pieprasījuši samaksāt izpirkumu, atsūtījuši matu šķipsnas un sauļošanās tērpu. Kirstena par jums un Miki-ju zināja visu. Viņa saskaitīja naudu Mikijas krājkasītē un skaidri zināja, kuras pogas jāpiespiež.

Reičela purina galvu. - Bet... tas taču bija Mikijas sauļošanās tērps.

- Un to viņai atņēma.

Piepeši Reičela apjēdz, ko es saku. Vēl viņa nav īsti sapratusi, bet trauksme jau pārņem viņu savā varā.

Pēkšņi dzirdu, ka mājā atsprāgst vaļā kādas durvis. Pa galveno

gaiteni brāžas sers Duglass, saukdams, lai Tomass zvana policijai. Sulainis droši vien zvanījis viņam tajā pašā brīdī, kad es ierados.

Pēc pāris sekundēm viņš parādās virtuves durvis, rokā turot šauteni. Seja viņam ir sarkana kā biete.

- Nekustieties! Nemēģiniet iet projām. Jūs esat apcietināts.

- Nomierinieties.

- Jūs esat nelikumīgi ielauzies manā īpašumā.

- Noliec šauteni, tēti.

Sers Duglass pavēcina ar šauteni uz manu pusi. - Paej tālāk no viņa.

- Lūdzu, noliec šauteni.

Reičela raugās uz tēvu tā, it kā viņš būtu zaudējis prātu. Viņa sper soli pretī tēvam, uz mirkli novēršot viņa uzmanību. Viņš nemana, ka es ar pāris soļiem esmu viņam klāt. Sagrābju šauteni, ar pagriezienu izrauju to seram Duglasam no rokām un, ar dūri iebelzis viņam pakrūtē, nogāžu viņu zemē. Tad atvainodamies paskatos uz Reičelu. Negribēju viņam sist.

/

Sers Duglass saraustīti ievelk elpu. Viņš cenšas runāt un liek, lai eju projām. Es jau eju, pirms tam iztukšojis aptveri un pasviedis šauteni uz Tomasa pusi. Reičela nāk aiz manis un lūdzas, lai paskaidroju. - Kāpēc viņi tā darīja? Kāpēc viņi paņēma Mikiju?

Pagriezies pret viņu, bēdīgi pamirkšķinu. - Nezinu. Jautājiet savam tēvam.

Negribu dot viņai maldīgas cerības. Es pat neesmu pārliecināts, vai tam, ko saku, ir kāda jēga. Pēdējā laikā es tik bieži esmu kļūdījies.

Izgājis pa ārdurvīm, nokāpju pa kāpnītēm un, soļiem čirkstot, eju pa grantēto piebraucamo ceļu. Reičela stāv uz mājas kāpnēm un skatās.

- Un kā tad ar Mikiju? - viņa sauc.

- Es nedomāju, ka Hovards viņu nogalinājis.

Sākumā Reičela pat nepakustas. Varbūt viņa atmetusi cerības vai pieķērusies pagātnei. Taču jau pēc mirkļa viņa skrien pie manis. Esmu ļāvis viņai izvēlēties - vai nu ienīst, vai piedot, vai ticēt. Viņa grib ticēt.

TRĪSDESMITĀ NODAĻA

- Kurp mēs dodamies? - jautā Reičela.

- Tad jau redzēsiet. Nav tālu.

Piebraucam pie kādas kotedžas Hemstedā. Vārtiņus ieskauj lokveida lapene, un gar taku sastādīti glīti apgriezti rožu krūmi. Caur lietu aizskrienam līdz mājai un patveramies zem jumta pārkares, gaidot, kamēr kāds atsauksies zvanam.

Esmerelda Bērda, drukna sieviete, ģērbusies svārkos un vilnas jakā, atstāj mūs dzīvojamā istabā uzgaidīt, līdz viņa sameklēs savu viru. Apsēžamies uz dīvāna malas un aplūkojam istabu, kur ir milzums tamborētu pārklāju spilveniem, no mežģīnēm darinātu sedziņu un fotogrāfiju, kurās redzami tukli mazbērni. Tādas bija dzīvojamās istabas, pirms radās veikali, kas pilni ar lakotajām priežkoka mēbelēm no Skandināvijas.

Ar Bērdiem es iepazinos pirms trim gadiem sākotnējās izmeklēšanas laikā. Viņi bija pensionāri un, uzrunājot policistus, mēdza apraut patskaņus, bet pa tālruni izteicās īpašā balsī.

Atgriežas misis Bērda. Viņa atglaudusi matus atpakaļ vai sasukājusi tos citādi, turklāt uzvilkusi citu jaku un iestiprinājusi ausīs pērļu auskarus.

- Es gatavoju tēju.

- Tas patiešām nav vajadzīgs.

Viņa nedzird. - Man ir kūka.

Istabā ieklibo Braiens Bērds. Viņš ir gluži stīvs un kustas lēni. Viņam uz galvas nav neviena mata, bet seja ir vienās krunkās. Balstoties uz spieķa, viņš šūpojas uz priekšu un atpakaļ, un šķiet, ka paiet vesela stunda, līdz viņš apsēžas krēslā.

Kamēr misis Bērda gatavo tēju, salej to tasēs un pieber cukuru, visi klusē. Viņa piedāvā šķēlēs sagriezto kūku.

- Vai atceraties, kad es pēdējo reizi apmeklēju jūs?

- Jā. Toreiz, kad pazuda meitene - tā, kuru mēs redzējām stacijā uz platformas.

Reičela skatās uz misis Bērdu, tad atkal uz mani.

- Pareizi. Jums likās, ka esat redzējusi Miķeļu Kārlailu. Šī ir viņas māte Reičela.

Abi vecie skumji pasmaida.

- Gribu, lai jūs pastāstiet misis Kārlailai, ko jūs tovakar redzējāt.

- Jā, protams, - saka misis Bērda, - bet mēs droši vien kļūdījāmies. To briesmīgo cilvēku ielika cietumā. Neatceros, kā viņu sauc. - Viņa paskatās uz vīru, kurš raugās uz sievu ar tukšām acīm.

Reičela atgūst spēju runāt. - Lūdzu, pastāstiet, ko jūs redzējāt.

- Uz platformas, jā... pagaidiet. Tas bija... trešdienas vakarā. Mēs

nācām no izrādes "Nožēlojamie" Karaliskajā teātrī. Esmu to skatījusies vairāk nekā trīsdesmit reizes. Braiens dažas izrādes izlaidis operācijas - sirds asinsvadu šuntēšanas dēļ. Vai tā ir, Braien?

Viņš pamāj.

- Kāpēc jūs domājat, ka tā bija Mikija? - es jautāju.

- Viņas fotogrāfijas toreiz bija visos laikrakstos. Mēs braucām lejup pa eskalatoru. Viņa grozījās pašā apakšā.

- Grozījās?

- Jā. Viņa izskatījās kā apmaldījusies.

- Kā viņa bija ģērbusies?

- Pag, es padomāšu. Pagājis jau krietns laiks, dārgais. Ko es jums sacīju toreiz?

- Garajās biksēs un jakā, - es uzvedinu.

- Ak, jā, lai gan Braiens domāja, ka viņai kājās treniņbikses ar rāvējslēdzēju apakšgalā. Un viņai noteikti bija kapuce.

- Vai kapuce bija pārvilkta pār galvu?

-Jā.

- Tātad viņas matus jus neredzējāt un nezināt, vai tie bija īsi vai gari?

- Nevaru pateikt.

- Un kādā krāsā tie bija?

- Gaiši brūni.

- Cik tuvu jūs tikāt viņai klāt?

- Braienam ir stīvas kājas, tāpēc viņš nevarēja visai veikli kustēties. Es biju viņam priekšā. Līdz meitenei vēl bija kādas desmit pēdas. Sākumā es viņu nepazinu. Sacīju: "Vai varu tev palīdzēt, mīļā? Vai esi apmaldījusies?" Bet viņa aizskrēja.

- Kurp?

- Tālāk pa platformu. - Misis Bērda rāda Rcičelai gar plecu un apņēmīgi pamāj. Tad, neizlaidusi no rokas tējas tasi, viņa paliecas uz priekšu, ar otru roku sameklē apakštasi un noliek tasi uz tās.

- Manuprāt, toreiz es jums jautāju par brillēm, vai atceraties?

Viņa kautrīgi pieskaras deguna saknei. - Jā.

- Toreiz jūs nebijāt uzlikusi brilles, vai ne?

- Nē. Parasti gan es neaizmirstu.

- Vai viņai bija auskari?

- Neatceros. Viņa aizskrēja pārāk ātri.

- Taču jūs teicat, ka viņai trūka priekšzoba un ka uz vaigiem bija vasaras raibumi. Viņai kaut kas bija rokā. Vai tas varēja būt dvielis?

- Ak, es nezinu. Tik cieši es nepalūkojos. Uz platformas bija ari citi cilvēki. Tie noteikti redzēja viņu.

- Mēs jau meklējām. Neviens nepieteicās.

- Ak, vai!

Tējas tase ar troksni atsitas pret apakštasi. Reičelai trīc rokas. -

Vai jums ir mazbērni, misis Bērda?

- Jā, mīļā. Seši.

- Cik veci?

- Jaunākajai ir astoņi, bet vecākajam astoņpadsmit.

- Vai tā meitene, kuru redzējāt uz platformas, bija aptuveni tikpat veca kā pašreiz jusu jaunāka mazmeita?

- Jā.

- Vai viņa izskatījās izbijusies?

- Apmaldījusies. Viņa šķita apmaldījusies.

Reičela raugās uz veco sievieti gandrīz vai ekstātiskā dedzībā.

- Piedodiet, ka neko vairāk nevaru atcerēties. Pagājis tik ilgs laiks. - Misis Bērda palūkojas uz savām rokām. - Viņa patiešām izskatījās tāda kā fotogrāfijā, bet, kad apcietināja to vīrieti... nu... man likās, ka esmu pārskatījusies. Vecuma jau acis vairs tik labi nerāda. Es tik ļoti jūtu jums līdz. Vai vēl vienu tasi tējas?

Mašīnā Reičela apber mani ar jautājumiem, bet lielākoties es uz tiem nevaru atbildēt. Dažas nedēļas pēc tam, kad Mi-kija pazuda, mēs saņēmām vairākus desmitus ziņojumu no cilvēkiem, kuri teicās viņu redzējuši. Tā kā neviens cits nebija apstiprinājis misis Bērdas novērojumu, turklāt viņa tobrīd nebija uzlikusi brilles, es nevarēju paļauties uz viņas teikto.

- Stacijā noteikti bija novērošanas kameras, - saka Rei-čela.

- Uzņemtais materiāls nekur neder. Mēs nevarējām pat noteikt, vai tur redzamais ir bērns.

Reičela ir neatlaidīga. - Es gribu redzēt.

- Labi. Tieši turp mēs pašreiz braucam.

Londonas metro galvena pārvalde atrodas Brodvejā, turpat ap stūri no jaunā Skotlendjarda. Transporta policijas rajona komandieris, galvenais superintendents Pols Megijs man ir sens draugs. Pazīstu viņu jau trīsdesmit gadus. Tajos laikos viņam naktīs neļāva gulēt ĪRA. Tagad tie ir cita veida teroristi.

Viņam ir gludi noskūta, kalsnēja seja. Viņš izskatās gandrīz vai jauneklīgs par spīti sirmajiem matiem, kas šķiet arvien baltāki ar katru reizi, kad tiekamies. Drīz viņu varēs noturēt par gaišmati.

- Tu izskaties pavisam draņķīgi, Vins.

- To man saka visi.

- Dzirdēju, ka tu atkal šķiries. Kas par vainu?

- Aizmirsu viņai tējā iebērt cukuru.

Pols smejas. Viņš ir precējies ar meiteni, ar kuru iepazinās vidusskolā. Šērlijai ir stingrs raksturs, un viņa domā, ka es slikti iespaidoju Polu, tomēr aicināja mani kļūt par viņas vecākā dēla krusttēvu.

Mēs sēžam Pola kabinetā, no kura var redzēt Velingtona kazarmas. Viņš var noskatīties, kā ik rītu sardzes maiņa pa

Bērdkeidžas ielu soļo uz Bekingcmas pili. Reičela klusē, gaidot, ka viņu iepazīstinās. Pols viņas vārdu neatceras. Saku, ka mums jāredz materiāls, kas uzņemts novērošanas kamerās pirms trim gadiem.

- Tik ilgi mēs materiālus neglabājam.

- šo tu paturēji. Es lūdzu, lai tu to saglabā.

Viņš piepeši saprot un ātri palūkojas uz Reičclu. Vairs neteicis ne vārda, viņš vada mūs ārā no kabineta un tālāk pa gaiteni, laiku pa laikam uz kārtējās pults uzklikšķinot drošības kodu un vedot celtnē arvien dziļāk un dziļāk.

Beigu beigās mēs sēžam nelielā telpā un gaidām, līdz videoatskaņotājs attīs atpakaļ ieraksta lenti. Reičela skatās kā sastingusi, šķiet, viņa pat aiztur elpu. Uz ekrāna parādās graudaini melnbalti attēli. Var saskatīt kādu figūru, kas atrodas gandrīz pašā apakšā uz slīdošajām kāpnēm Lesterskvē-ra metro stacijā. Varbūt tā ir meitene; viņa ģērbusies tumši zilā treniņtērpā, un viņai kaut kas ir rokā. Varbūt pludmales dvielis, taču tas varētu būt jebkas.

Metro stacijā bija divpadsmit drošības kameras, visas piestiprinātas virs platformām un slīdošajām kāpnēm. Iaču tas uzstādītas nepareizā leņķī, jo neļauj saskatīt sejas. Lai kā palielinātu attēlu uz datora ekrāna, seju tas nevar paradīt.

Nokāpusi no slīdošajām kāpnēm, meitene apstājas, it kā nezinātu, uz kuru pusi iet. Parādās misis Bērda, brītiņu vēlāk misters Berds, kurš turas pie staigāšanas rāmja un pārvietojas šļūcošiem soļiem. Var redzēt, ka misis Bērda kaut ko saka meitenei, kura novēršas un caur arku aizskrien uz pretējās puses platformu.

Ieraksta laiks un datums reģistrēti ekrāna apakšējā labajā stūrī: divdesmit divi un četrpadsmit minūtes, divdesmit ceturtais jūlijs, trešdiena.

Kamerā uz pretējās puses platformas atkal redzama meitene, taču no daudz lielāka attāluma. Šķiet, viņa ir viena. Viņai garām paiet tukla, tumšmataina sieviete, ģērbusies medicīnas māsas virsvalkā.

- Ko jūs domājat? - jautāju Reičelai.

Viņa neatbild. Pagriežos un redzu, ka acis viņai ir asaru pilnas. Viņa pamirkšķina, un tās noripo pār seju.

- Vai esat pārliecināta?

Joprojām klusēdama, viņa pamāj.

- Bet viņa varētu būt tiklab septiņus, ka septiņpadsmit gadus veca. Jūs pat neredzējāt viņas seju.

- Tā ir viņa. Es pazīstu savu meitu. Pazīstu viņas gaitu, zinu, kā viņa tur galvu.

Deviņos gadījumos no desmit es butu domājis, ka tā ir vienīgi mātes izmisīga vēlēšanās ticēt, ka meita ir dzīva. Tāpēc es nerādīju Reičelai šo ierakstu pirms trim gadiem, jo šādi būtu apdraudējis visu izmeklēšanu, nosūtot uz nepareizām pēdām desmitiem policistu un

novēršot sabiedrības uzmanību, nevis to koncentrējot.

Tagad es ticu Reičelai. Zinu, ka visā valstī neatradīsies neviens tiesnesis vai zvērinātais, kurš nešaubīdamies atzītu, ka ierakstā redzamā persona ir Mikija, bet tas nav svarīgi. Tas cilvēks, kurš meiteni pazīst vislabāk, ir pārliecināts par to. Trešdien, divdesmit ceturtajā jūlijā - divas dienas pēc pazušanas - Mikija joprojām bija dzīva.

TRĪSDESMIT PIRMĀ NODAĻA

Džo uzgaidāmajā telpā ir tikai viens vidēja vecuma vīrietis, ģērbies lētā uzvalkā, kas plecos savelkas krokās, kad viņš sakrusto rokas. Vīrietis baksta zobus ar irbuliti un noraugās, kā es apsēžos.

- Sekretāre aizgāja gatavot kafiju, - viņš saka. - Profesoram ir pacients.

Pamāju un ievēroju, ka viņš mani vēro. Beidzot viņš jautā: - Vai esam pazīstami?

- Nedomāju vis. Vai jūs esat policists?

- Jā. Detektīvs seržants Rodžers Keisijs. Visi mani dēvē par Dodžeru. - Viņš apsēžas man tuvāk un sniedz roku, vienlaikus pamezdams skatienu uz Rcičelu.

- Kur jūs strādājat, Rodžer?

- Netālu no Holbornas.

Viņš sēž man līdzās, juzdamies kā profesijas biedrs. Varbūt vajadzētu atcerēties viņa seju, bet pēdējo desmit gadu laikā daudzi viņa vecuma puiši jau ir aizgājuši no dienesta.

- Vai zināt šo joku? - viņš jautā. - Cik daudz policistu vajag, lai nomestu vienu vīru lejā pa kāpnēm?

- Nezinu. Cik?

- Nevienu. Viņš krīt lejā pats.

Rodžers smejas, un es savelku lūpas tikko manāmā smaida. Viņš sarauc vienu uzaci un apklust.

Atgriežas profesora sekretāre. Viņa nes kafiju glāzītēs un bruņa papīra turzu, kam cauri izspiedušies taukaini traipi no smalkmaizītēm. Viņa, šķiet, pavisam nesen beigusi skolu un mulsi mirkšķina acis aiz brillēm metāla ietvarā, it kā viņai būtu vajadzējis zināt, ka mēs ieradīsimies.

- Esmu detektīvs inspektors Ruiss. Vai jūs varētu pateikt profesoram, ka mēs esam šeit?

Viņa nopūšas. - Gaidiet savu kārtu.

Tobrīd atveras kabineta durvis, un pa tām iznāk jauna sieviete ar apsarkušām acīm.

Džo seko viņai.

- Tiekamies nākamajā nedēļā, Kristīne. Paturiet prātā, ka valkāt bikšu svārkus nav nekautrība un ka tajos jūs nekļūstat nesievišķīga.

Viņa pamāj, bet nepaceļ skatienu. Neviens, kas atrodas telpā, neskatās uz sievieti, bet Rodžers sāk ķiķināt. Nabaga sieviete skriešiem metas projām pa gaiteni.

Džo dusmīgi paskatās uz Rodžeru un jau grib kaut ko teikt, tad ierauga mani un Reičelu. - Nāciet abi iekšā.

- Detektīvs seržants bija pirmais, - es ieminos.

Džo papurina galvu un nopūšas. - Ak vai... un līdz šim jums veicās tik labi, Rodžer. - Viņš pievēršas sekretārei. - Turpmāk, Filipa, iegaumējiet, ka detektīvs inspektors Ruiss patiešām ir policists. Ne jau ikviens, kas te ienāk un apgalvo, ka ir detektīvs, stāsta pasakas.

Filipa nosarkst, bet Reičela klusi smejas.

- Piedodiet par Rodžeru, - saka Džo, kad esam viņa kabinetā. - Viņš izliekas par policistu un ķer uz āķa prostitūtas, lai dabūtu seksu par brīvu.

- Vai viņam izdodas?

- Acīmredzot.

- Viņš ir ķerts!

Džo mulsi paskatās uz mani. - Viņš ir viens no mūsu komandas.

Daudzsološs sākums!

Džo visu ritu pavadījis, meklēdams palīgus. Pagaidām mums ir trīspadsmit brīvprātīgie, tostarp divi no maniem agrākajiem regbija komandas biedriem un kāds okšķeris ar iesauku "Diko", kurš lieliski prot uzost problēmas, taču viņam pilnīgi trūkst ožas sajūtas, tāpēc par viņa personīgo higiēnu diemžēl nekas labs nav sakāms.

Stundas laikā ierodas visi pārējie "komandas" biedri. Džo izdevies sarunāt savu svaini Ēriku un jaunāko māsu Rebeku, kura strādā Apvienotajās Nācijās. Džūljena ieradīsies, kad aizvedīs Čārliju mājās no skolas. Ir arī daži Džo pacienti, tostarp Margarita, kura cieši tur rokās torpēdai līdzīgu glābšanas riņķi, un kāda cita sieviete Džina, kas nemitīgi dezinficē tālruņus, tīrot tos ar mitrām salvetēm.

Mārgarita apsēžas man blakus. - Dzirdēju, ka jūs gandrīz vai noslīkāt. Nepaļaujieties uz tiltiem. - Viņa ar pārliecību uzsit pa savu oranžo "torpēdu".

Kad ierodas arī tie, kuri nosebojušies, sapulcinu viņus uzgaidāmajā telpā. Nekad vēl neesmu vadījis tik dīvainu "detektīvu" grupu.

Piespraudis pie ziņojumu dēļa divas fotogrāfijas, noklepojos un stādos priekšā - nevis kā detektīvs, bet gan kā sabiedrības loceklis.

- Abi cilvēki, kas redzami šajās fotogrāfijās, ir pazuduši. Kirstena Ficroja un Gerijs Brandts. Mēs ceram, ka atradīsim viņus.

- Ko viņi izdarījuši? - jautā Mārgarita.

- Domāju, ka viņi nolaupījuši jaunu meiteni.

Telpā atskan apslāpēta murdēšana.

- Jānoskaidro, kā viņi bijuši saistīti viens ar otru - kad tikušies, kur sarunājušies, kas viņiem bijis kopīgs, bet pats svarīgākais ir viņus atrast. Jūs ikviens saņemsiet uzdevumu. Jums nevajadzēs darīt neko pretlikumīgu, tomēr šis ir detektīva darbs, tāpēc visam jānotiek konfidenciāli.

- Kāpēc mēs nevaram uzdot policijai, lai atrod viņus? -jautā Ēriks, apsēdies uz galda malas.

- Policija nemeklē tik rūpīgi, kā vajag.

- Bet jūs taču esat policists!

- Tagad vairs nē.

Turpinu stāstīt un saku, ka pēdējo reizi redzēju Kirstenu, kad viņa pārkrita pār laivas Charmaine bortu. - Viņa bija ievainota vēderā un varbūt aizgāja bojā traumas dēļ vai arī noslīka upē, tomēr pieņemsim, ka viņa vēl ir dzīva. Gerijs Brandts ir pazīstams narkotiku dīleris, suteners un bruņots laupītājs. Viņam neviens nedrīkst tuvoties.

Ātri paskatos uz Diko. Viņš kustina lūpas, bet neizdveš ne skanu.

f

Pievērsdamies tieši viņam, saku: - Gribu, lai jūs aprunājaties ar visiem, kuri viņu pazīst - ar piegādātājiem, narkomāniem, kontrabandistiem, draugiem... Viņš bieži iegriezās krodziņā Pentonvilroudā. Noskaidrojiet, vai kāds viņu atceras.

Diko paklikšķina ar zobiem, tad saka: - Vajadzētu kādu drusku skanošā.

- Ja pieķeršu, ka jūs dzerat, dabūsiet caurumu galvā.

Sievietēm acis kļūst platas.

- Varbūt vajadzētu iet viņam līdz, - ierosina Rodžers.

- Labi. Paturiet prātā, ko es teicu. Nekādā gadījumā nedrīkst tuvoties Gerijam Brandtam.

Rodžers nevērīgi salutē.

- Filipa, Mārgarita un Džīna, jūs zvanīsiet uz slimnīcām, klīnikām un ārstu pieņemšanas birojiem. Sagudrojiet kaut ko.

Sakiet, ka meklējat pazudušu draudzeni. Reičela un profesors sazināsies ar Kirstenas ģimeni un visiem viņas iepriekšējiem darba devējiem. Viņa uzaugusi Anglijas dienvidrietumu daļā.

- Ko darīsiet jūs? - jautā Džo.

- Gerijam Brandtam bija draudzene, tieva kā skangals, ar asiņojošām smaganām un gaiši krāsotām matu šķipsnām. Ceru, ka varbūt viņa zina, kur viņš slēpjas.

"Elles pusjūdze" ir iela aiz Kingskrosas metro stacijas, kur automašīnas brauc lēni un to pasažieri lūkojas uz ietvi, kur baros pulcējas prostitūtas. Dažām meitenēm varbūt nav vēl sešpadsmit gadu, bet to ir grūti noteikt. Pat tad, ja nav ne rētu, ne zilumu, uz ielas pavadīts gads seju padara par pieciem gadiem vecāku.

Tomēr tagad uz ielas strādā tikai retā, jo policija iedzinusi prostitūtas telpās. Nu viņas strādā pavadoņu aģentūrās un masāžas kabinetos vai braukā uz politiķu konferencēm, tirdzniecības izstādēm un izklaides pasākumiem. Kļūsti par prostitūtu un apskati pasauli!

Bordeļu durvis ir atvērtas, un logos redzamas izkārtnes "JAUNAS MODELES AR LIELĀM KRŪTĪM" vai cita veida reklāma. No ieejas durvīm kāpnes ved uz augšstāvu, kur atrodas dzīvokļi. Atver lielākoties kalpone, parasti gados vecāka sieviete, kas paņem samaksu

un arī nelielu dzeramnaudu.

Pakalpojumus viņas ne vien piedāvā garāmgājējiem, bet arī tos reklamē ar kartiņām tālruņu kabīnēs, vai arī paļaujas uz visu nogribējušos klientu svēto aizgādni - Londonas taksistu.

Lēni braukājot pa ielu, mēģinu atpazīt kādu no meitenēm. Sīkai elfai līdzīga būtne ar "pāža" matu griezumu un polsterētu krūšturi lēni nāk tuvāk.

- Vai gribi man kaut ko paprasīt?

- Jā. Ko šorīt rādīja "Sezāma ielas"* kārtējā sērijā?

Viņa pietvīkst. - Atšujies!

- Es meklēju kādu meiteni. Viņu sauc Terēza, viņas augums ir aptuveni piecas pēdas sešas collas. Gaišmate. Viņa ir no Herogitas. Uz pleca viņai uztetovēts taurenis.

- Kas tad šai ir tāds, kā man trūkst?

- Pupi. Paklau, beidz blēņoties. Vai esi redzējusi viņu?

- Nē-e.

- Labs ir. Piedāvāju darījumu. Te ir piecdesmit mārciņas. Izstaigā visu ielu, pieklauvē pie durvīm un pajautā, vai kāda no meitenēm pazīst Terēžu. Ja saņemšu atbildi, dabūsi piecdesmit mārciņas.

- Vai tu esi kruķis?

- Nē. - Šoreiz tā ir patiesība.

- Kāpēc tev viņa vajadzīga?

- Viņa laimējusi loterijā. Kāpēc tev jāzina?

- Ja dosi simtnieku, tad darīšu.

- Tu dabūsi piecdesmit. Tik viegli tu vēl nekad neesi nopelnījusi naudu.

- Domā vien! Daži čaļi met naudu man pakaļ, jau paskatījušies vien uz mani.

- Nu, protams.

Noskatos, kā meitene aiziet. Viņa vēl nav iepratusies pat staigāt kā sieviete. Varbūt tas piederas pie nodarbošanās.

Ielu apgaismes spuldzes lēni sāk iedegties. Apsēžos pie galdiņa delikatešu veikalā, kas atrodas ielas stūri un rosīgi tirgo kafiju plastmasas glāzītēs promnešanai un zupu, ko pasniedz čehu meitenes, kuras ģērbušās cieši pieguļošos krekliņos un runā ar spēcīgu akcentu. Esmu gana vecs, lai būtu viņu vectēvs, tomēr neizjūtu tādu vainas apziņu, kā vajadzētu. Viena atnes man kafiju un kēksu, kas vidū izskatās pusjēls.

* "Sezāma iela" - bērnu TV seriāls.

Te ir milzums suteneru un meiteņu, kuras skaita savu grēka algu. Divas vai trīs meitenes sēž mierīgi, izslējušās tik taisni kā miertiesneši, un aizdomīgi raugās uz mani.

Suteneri neizskatās tādi ka filmās. Viņi nav ģērbušies elegantos, garos ādas mēteļos un nevalkā zeltlietas. Lielākoties tie ir dīleri un

meiteņu draugi, kuri būtu ar mieru paši paplest kājas, ja vien kāds par to maksātu.

Elfa ar "pāža" matu griezumu ir atpakaļ. Viņa kāri skatās uz lielo zupas katlu, kas tvaiko uz pavarda. Izmaksāju viņai bļodiņu zupas. Caur logu uz mums nervozi skatās gados vecāka melnā meitene. Viņa ģērbusies mikrosvārkos un saišu zābakos. Meitenes sprogainie mati no pašas pieres savīti kopā un atglausti atpakaļ, tā ka starpās redzami gaišākas ādas "celiņi".

- Viņa pazīstot Terēžu.

- Kā viņu sauc?

- Britenija.

- Kāpēc viņa nenāk iekšā?

- Varbūt viņas suteners lūr. Viņam nepatīk, ka meitene slaistās. Kur ir manas piecdesmit mārciņas?

Viņa grib izraut naudu man no rokas. Piespiežu viņas plaukstu pie galda un pavēršu otrādi, tad pavelku augšup blūzes piedurkni. Apakšdelma āda ir bāla un tīra.

- Es nelietoju, - viņa nicīgi nošņāc.

- Labi. Ej mājās.

- Jā, protams, bet jums jāredz, kur es dzīvoju.

Britenija runā ar mani ārpusē. Viņa par kaut ko ir uztraukusies un nevar nostāvēt mierā. Meitene nemitīgi košļā gumiju, katru teikumu akcentējot ar sūcošu skaņu.

- Ko Terēza izdarījusi?

- Neko. Es tikai gribu aprunāties ar viņu.

Britenija pamet acis uz ielas pusi, mēģinot izlemt, vai var man uzticēties. Beidzot viņa pakļaujas gurdumam un divdesmit mārciņām.

/

- Viņa dzīvo daudzstāvu blokmājā Finsberijas parkā. Viņai ir sīkais.

- Vai viņa vēl pieņem klientus?

- Tikai dažus pastāvīgos.

Pēc piecpadsmit minūtēm kāpju daudzstāvu mājas četrpadsmitajā stāvā, jo lifts sabojājies. Kāpņu telpā saplūduši kopa visdažādākie virtuves aromāti, tāpat kā trokšņi no televīzijas pārraidēm, kas konkurē ar skaļām mājas ķildām.

Terēza droši vien kādu gaidījusi, jo atver durvis ar plašu žestu, ģērbusies tikai melnā mežģīņu krekliņā un biksītēs, bet ap matiem apsējusi lenti ar trusīša ausīm.

- Pie velna! Kas jūs esat?

- Lielais, ļaunais vilks.

Viņa paskatās man garām gaitenī, tad uz mani un saprot.

- Ak, nē!

Aizgriezusies viņa apņem ap pleciem rītatērpu, un eju viņai līdz

iekšā. Dzīvojamā istabā uz grīdas izmētātas bērnu rotaļlietas, bet uz televizora uzlikts dūcošs monitors. Guļamistabas durvis ir aizvērtas.

- Vai jūs atceraties mani?

- Jā. - Viņa pārmet matus pār plecu un aizkūpina cigareti.

- Es meklēju Geriju.

- Jūs viņu meklējāt pirms trim gadiem.

- Esmu ļoti pacietīgs.

Terēza paskatās sienas pulkstenī, kas līdzinās ananasam.

- Paklau, es kādu gaidu. Viņš ir mans vislabākais klients. Ja viņš jūs te ieraudzīs, tad nenāks vairs nekad.

- Vai viņš ir precējies?

- Paši labākie klienti ir precējušies.

Pabīdu sānis krāsaino bērna paklājiņu un apsēžos uz dīvāna. - Par Geriju.

- Neesmu viņu redzējusi.

- Varbūt viņš slēpjas guļamistabā.

- Lūdzu, nepamodiniet bērnu.

Viņa ir patiešām izskatīga, ja neņem vērā liekto degunu un narkotiku radītās tumšās iedobes zem acīm.

- Gerijs aizlaidās no manis pirms trim gadiem. Domāju, ka viņš ir miris, bet vasarā viņš atkal parādījās, iededzis saulē un lielīgs par to, ka viņam piederot bārs Taizemē.

- Bārs?

- Jā. Viņam bija pase un vadītāja apliecība uz kāda cita džeka vārda. Manuprāt, viņš to bija nozadzis.

- Vai atceraties to vārdu?

- Pīters Brenigens.

- Kāpēc viņš atgriezās?

- Nezinu. Teica, ka drīz būšot lielā algas diena.

- Kad jūs viņu redzējāt pēdējo reizi?

- Pirms trim dienām - otrdienas vakarā. - Terēza nodzēš cigareti un aizdedzina citu. - Viņš iebrāzās te iekšā, ārdījās, bļaustījās un svīda. Viņš bija pārbijies. Nekad vēl nebiju redzējusi tik pārbiedētu cilvēku. Šķita, ka viņam pa pēdām dzinies pats nelabais.

Tas noteikti bijis pēc tam, kad Gerijs sakropļoja Aliju. Atceros, cik šausmīgi izbijies viņš izskatījās bēgot. Viņš droši vien domāja, ka Aleksejs kādu sūtījis viņu nogalināt.

Terēza ar lūpu krāsu pieskaras mutes kaktiņiem. - Viņš gribēja naudu. Teica, ka viņam jātiek pāri pār robežu. Es saku, viņš bija gluži vai traks. Ļāvu viņam te palikt, bet, tiklīdz viņš aizmiga, sameklēju nazi un pieliku viņam tieši šeit. -Terēza ar pirkstu norāda uz deguna šķērssienu, pabīdot nāsis augšup. - Teicu, lai vācas. Sacīju - ja viņš atgriezīsies, es viņu piebeigšu.

- Tas bija otrdienas vakarā.

- Naktī uz trešdienu.

- Vai zināt, uz kurieni viņš aizgāja?

- Nē. Man vienalga. Viņš ir galīgi ķerts.

Viņa saņurca dūre cigarešu paciņu. Spožo acu skatiens slīd par dīvānu un rotaļlietām. - Man te ir laba dzīve. Es negribu, lai Kāpurs, Pīters Brenigens vai ka vēl viņu sauc, to sabojā.

Ir jau trīs stundas pāri pusnaktij. Džo birojā galda lampa met gaismas apli, kas vidū ir spilgtāks, bet gar maļam blāvāks. Man tā grauž acis, ka varu skatīties tikai uz ēnām.

Deviņos nopirku picas, un vienpadsmitos kafija bija izdzerta. Visi brīvprātīgie aizgājuši mājās, izņemot Džo un Reičelu, kuri arvien vēl nopietni strādā. Lielo ziņojumu dēli uzgaidāmajā telpā no vienas vietas klāj papīrīši ar ziņām, kas saņemtas pa tālruni, un ar piezīmēm. Zem loga pa piecām kopā cita virs citas saliktas kastes aktu vāku glabāšanai, izveidojot pagaidu plauktu atlikušajām picām un ūdens pudelēm.

Reičela joprojām runa pa tālruni.

- Hallo, vai svētās Ketrinas slimnīca? Piedodiet, ka zvanu tik vēlu. Meklēju savu pazudušo draudzeni. Viņu sauc Kirstena Ficroja. Viņai ir trīsdesmit trīs gadi, brūni mati, zaļas acis un dzimumzīme uz kakla.

Reičela gaida. - Saprotu, pašreiz viņas pie jums nav, bet varbūt viņa vērsusies pēc medicīniskās palīdzības dažu pēdējo nedēļu laikā. Jums ir ambulatorā klīnika. Vai jūs varētu pārbaudīt failus? Zinu, ka ir vēla nakts, bet tas ir ļoti svarīgi. - Reičela atsakās padoties. - Īstenībā viņa ir mana māsa. Vecāki ir slimi aiz raizēm. Mēs domājam, ka viņa varbūt pati sev kaut ko nodarījusi...

Reičela atkal gaida. - Tāda uzvārda nav. Liels paldies. Piedodiet, ka traucēju jūs.

Viņi visi ir tik grūti pūlējušies. Rodžers un Diko uzņēmās noslēpumainu ceļojumu pa vietām, kur pulcējas Londonas padibenes. Viņi apmeklēja krogus, nelegālus kazino un striptīza klubus, mēģinot sadzīt pēdas Gerijam. Un Mārgaritai, izrādās, piemita nepārspējama prasme sadabūt pasažieru sarakstus no lidostu, prāmju un dzelzceļa operatoriem. Līdz šim bijām noskaidrojuši, ka Kirstena nav izbraukusi no valsts ne ar vienu regulārā transporta līdzekli.

Nevienā no Londonas lielākajām slimnīcām un diennakts ambulatorajām klīnikām tajā nedēļā pēc izpirkuma piegādes nebija reģistrēta sieviete ar šautu ievainojumu. Tagad zvanām individuāli praktizējošiem ārstiem un hospisiem.

Par Kirstenu tagad mēs zinām vairāk nekā pirms sešām stundām. Viņa dzimusi Ekseterā tūkstoš deviņi simti septiņdesmit otrajā gadā pastnieka un pallgskolotājas ģimenē. Abi viņas brāļi vēl dzīvo Devonā. Tūkstoš deviņi simti astoņdesmit ceturtajā gadā viņa ieguva stipendiju mācībām Šēr-bornas meiteņu skolā Dorsetā. Izcilas sekmes viņa guva

mākslā un vēsturē. Kādu no viņas skulptūrām iekļāva Londonas Karaliskās akadēmijas vasaras izstādē. Mācību pēdējā gadā viņu līdz ar divām citām audzēknēm palūdza aiziet no skolas. Pastāvēja aizdomas par narkotiku lietošanu, bet dokumentos nekas konkrēts netika minēts.

Gadu vēlāk Kirstena nolika eksāmenus, iegūstot augstāko atzīmi, un ieguva tiesības studēt mākslu un vēsturi Bristo-les universitātē. Pēc vairākiem nesekmīgiem mēģinājumiem viņa tūkstoš deviņi simti deviņdesmit piektajā gadā pabeidza universitāti ar izcilību. Tajā pašā gadā žurnāls Tatler viņu nofotografēja polo sacensībās kopā ar Saūda Arābijas ministra dēlu. Tad Kirstena, šķiet, nozuda un parādījās atkal pēc sešiem gadiem, jau būdama nodarbinātības aģentūras menedžere.

- Es runāju ar dažiem cilvēkiem Sotheby izsoļu namā, -saka Reičela. - Dīleri un personāls labi pazina Kirstenu. Izsolēs viņa allaž bija ģērbusies melna tērpā un nemitīgi runāja pa mobilo tālruni.

- Vai viņa solīja kādas citas personas uzdevumā?

- Pirms četriem mēnešiem viņa pārsolīja visus un iegādājās Tērnera akvareli par simt septiņdesmit tūkstošiem mārciņu.

f

- Kurš bija īstais pircējs?

- Izsoļu nama darbinieki to neteica, bet atsūtīja gleznas fotogrāfiju pa faksu. Esmu redzējusi šo akvareli tēva darbistabā.

Reičela ar platām acīm raugās te uz mani, te atkal uz Džo. Var nojaust, ka domas viņai joņo tik zibenīgi, ka vibrē viss augums.

- Es joprojām nespēju noticēt, ka viņa būtu varējusi to izdarīt. Viņa mīlēja Mikiju.

- Ko jūs domājat darīt?

- Jautāt tēvam.

- Vai viņš jums teiks taisnību?

- Kādai reizei allaž jābūt pirmajai.

Džo noraustās roka, kad viņš sniedzas pēc ūdens pudeles. - Mēs esam krietni vien par vēlu. Viņi ir bijuši pie Kir-stenas ģimenes un draugiem. Dažiem ir draudēts. Viens Kir-stenas brālis piekauts līdz nesamaņai tikai stundu pēc tam, kad aizcirtis durvis deguna priekšā cilvēkam, kurš apgalvojis, ka ir parādu piedzinējs.

- Vai domājat, ka ģimene zina, kur viņa ir? - es jautāju.

- Nē.

Reičela pamāj. - Kirstena nepakļautu viņus briesmām.

Kāpēc Aleksejs uzņemas tādas nepatikšanas? Viņš zina, ka Kirstena beigu beigās parādītos, pat ja viņš nedarītu neko. Beigu beigās parādās viņi visi. Lūk, Gerijs Brandts. Nav jau runa tikai par briljantiem. Tas ir daudz personiskāk. Kā stāsta, Aleksejs licis nogalināt pats savu brāli par to, ka tas

apkaunojis ģimeni. Ko viņš izdarītu ar cilvēku, kurš nolaupījis viņa meitu?

Džo sēž man pretī un turpina kaut ko pierakstīt. Viņš atgādina manu veco pamatskolas skolotāju, kurš skaidri zināja, cik zīmuļu, grāmatu un otu ir noliktavā, taču skolā mēdza ierasties ar nenotīrītām skūšanās putām uz kakla vai dažādu krāsu zeķēs.

Man zvanīja Džūljena. Viņa lika, lai apsolos, ka neļaušu Džo braukt mājās. Kad Džo ir noguris, Parkinsona slimības pazīmes saasinās. Viņa runāja arī ar Džo un teica, lai viņš pieskata mani.

Reičela sāk vākt kopā kafijas tases un nes tās uz virtuvi. Nav jau nekas daudz mazgājams. Džīna visu vakaru gandrīz vai neprātīgi noņēmās ar tīrīšanu.

Iebāzis roku kabatā, Džo izņem saņurcītu piezīmju lapu un, uzlicis uz augšstilba, gludina to. - Es visu laiku domāju.

- Labi.

- Gribu uz brīdi aizmirst par nolaupīšanas problēmu un pievērsties izpirkuma prasībai. Vēstulēs nekas neliecina par psiholoģisku nenoteiktību vai apsēstību. Viņi pieprasījuši milzīgu izpirkuma maksu, taču to var samaksāt tāds cilvēks kā Aleksejs vai pat sers Duglass. Summa ir diezgan liela, lai būtu vērts riskēt.

- Mēs zinām, ka lietā bija iesaistīti vismaz trīs cilvēki. Kir-stena, iespējams, izstrādāja plānu. Rejs Mērfijs nodrošināja piegādes ceļu. Kirstenas intelekts ir augstāks par vidējo. Viņa mēdz visu plānot iepriekš un dara to rūpīgi. Viņa noteikti eksperimentēja ar sainīšiem, līdz atrada pareizos izmērus. Viņai bija pazīstamas izsekošanas ierīces un kriminālizmek-lēšanas metodes...

Profesors ir savā elementā. Esmu jau iepriekš redzējis, kā viņš iekļūst otra cilvēka psihē, līdz uzzina un izjūt to, ko zina un jūt tas otrais. - Sazvērestība ar izpirkuma maksu bija gudra, bet pārlieku sarežģīta. Sastopoties ar grūtu problēmu, cilvēki bieži vien apsver vairākus scenārijus vai izvēles variantus. Ja nezināmu faktoru ir pārāk daudz, viņi apjūk. Tieši tāpēc cilvēki plānu izstrādā līdz kādam noteiktam punktam vai ari plāno pa daļām. Dažreiz viņi neparedz, ka izkļūt no situācijas gadījumā, ja plāns neizdodas, jo nepieļauj neveiksmes varbūtību.

- Tas, kurš izstrādāja plānu, darīja to ļoti rūpīgi, bet visu pārlieku sarežģīja. Padomājiet, kas bija nepieciešams, lai plāns izdotos. Izpirkuma sainīšiem vajadzēja būt ideāli izgatavotiem, vajadzēja kontrolēt kurjeru, kurš aiznes briljantus uz lietus ūdens noteku, bija jāuzspridzina ūdensvads, lai izraisītu plūdus... Ja vienā posmā kaut kas noietu greizi, plāns būtu izgāzies.

- Varbūt viņi vispirms pārbaudīja. Balss tālrunī teica Rei-čelai: "Darīsim to vēlreiz."

Džo lēni pamāj, bet nav pārliecināts. - Tāda veida operāciju var salaist šķērsām tikai vienu reizi. Ja rodas otra iespēja, tad kaut ko vajag vienkāršot.

Džo sāk soļot pa kabinetu, vēcinot rokas. - Pieņemsim, ka viņi Mikiju nolaupīja un aizveda uz pazemi, tāpēc nolēma arī izpirkuma maksu saņemt caur turieni. Viņiem vajadzēja kādu vietu, kur meiteni turēt. Vietu, ko droši vien izvēlējās Rejs Mērfijs.

- Ne jau kanalizācijas caurulēs - tas ir pārāk bīstami.

- Ja Mikiju vestu uz kādu vietu virszemē, būtu jāriskē, ka viņu kāds pazīs. Viņas fotogrāfija taču bija itin visur.

- Vai jūs domājat, ka Mikiju turēja pazemē?

- Par to ir vērts padomāt.

Ir kāds cilvēks, kuram es par to varētu apjautāties - laikzinis Pīts. Paskatos pulkstenī. Pēc dažām stundām zvanīšu viņam.

- Un ko jūs zināt par Geriju Brandtu? - jautā Džo.

- Viņam bijusi pase un ari autovadītāja apliecība uz Pītera Brenigena vārda. Lai iegūtu jaunu identitāti un nozustu, vajadzīgs milzums naudas pat tāda vietā kā Taizeme. Vajadzīgi sakari.

- Jūs domājat - narkotikas?

- Varbūt. Starptautisko izziņu dienestā noskaidroju, ka Puketā ir pludmales bārs Brannigan.

- Ko tu neteiksi. Cik Taizemē rāda pulkstenis?

- Diezgan, lai varētu viņus modināt.

Reičela iemigusi uzgaidāmajā telpa uz dīvāna. Saudzīgi modinu viņu. - Nāciet, aizvedīšu jūs mājas.

- Un kā tad ar Mikiju?

- Mēs viņu atradīsim. Jums vispirms jāizguļas. Kurp gribat braukt?

- Uz "Delfīnu" māju.

- Ņemiet manu mašīnu, - saka Džo. - Esmu izsaucis taksometru.

Viņš arvien vēl runā ar kādu oficianti Puketā, mēģinot panākt, lai viņa pastāsta, kā izskatās Pīters Brenigens, bet sieviete nesaprot angliski.

Ielas ir tukšas. Braukā tikai ielu tīrāmā mašīna ar rotējošām sukām un ūdens strūklu padevi. Atveru mašīnas durvis, un Reičela apsēžas. Iekšā jūtams senlaicīgas tabakas un gaisa atsvaidzinātāja aromāts ar priežu smaržu.

Reičela apsedz ceļgalus ar patapinātu mēteli. Zinu, ka viņai gribas jautāt. Viņa vēlas dzirdēt mierinājumu. Varbūt mēs abi maldinām sevi.

Braucot uz Meidveilu, pretimbraucošo mašīnu lukturi apgaismo mašīnas iekšpusi. Reičela atbalsta galvu pret sēdekli un vēro mani.

- Vai jums ir bērni, inspektor?

- Es vairs neesmu policists. Lūdzu, uzrunājiet mani par Vinsentu.

Viņa gaida atbildi.

- Dvīņi. Nu jau pieauguši cilvēki.

- Vai bieži tiekaties ar viņiem?

- Nē.

- Kāpēc?

- Tas ir garš stāsts.

- Kā tā? Tie taču ir jūsu bērni.

Esmu iedzīts strupceļā. Lai ko es teiktu, Reičela nesapratīs. Viņa bezgalīgi ilgojas atrast savu bērnu, bet es ar savējiem pat neparunājos. Vai tas ir taisnīgi?

Reičela atglauž matus aiz ausīm. - Ziniet, es reizēm domāju, ka esmu iemācījusi Mikijai baidīties no pasaules.

- Kāpēc jūs tā sakāt?

- Es viņu allaž brīdināju, lai piesargājas.

- Tā dara visi vecāki.

- Jā, bet parasti bērnus brīdina, ka nedrīkst glāstīt noklīdušus suņus vai sarunāties ar svešiniekiem. Es viņu biedēju, stāstot, ka dažreiz tas, ko ļoti mīli, var vai nu sagādāt vilšanos, vai pazust pavisam. Ne jau vienmēr Mikija baidījusies iet ārā. Tās bailes radās, kad viņai bija četri gadi.

- Kas toreiz notika?

Skumji viņa stāsta par kādu sestdienas pēcpusdienu vietējā parkā, kur viņa un Mikija bieži vien gāja barot pīles. Toreiz tur bija sarīkots gadatirgus senlaicīgā stilā - varēja vizināties ar karuseli, mieloties ar cukura vati vai griezt vilciņus. Mikija karuselī sēdēja uz spilgti izkrāsota zirdziņa, lepodamās ar to, ka var vizināties viena pati bez mātes. Kad karuselis apstājās, viņa atradās pretējā pusē no mātes. Reičela bija aizrāvusies sarunā ar kādu citu māti un nepamanīja, ka brauciens beidzies.

Mikija nokāpa no zirdziņa. Taču viņa nevis devās uz karuseļa otru pusi, bet sāka klejot starp apkārtējiem cilvēkiem, būdama pārliecināta, ka māte tepat vien ir un tūlīt paņems viņu pie rokas.

Viņa aizgāja atpakaļ pie dīķa, kur pie vītola nokarenajiem zariem bija sapulcējušās pīles. Lūkodamās pāri zemajam kāršu žogam, Mikija redzēja, ka divi lielāki zēni met akmeņus. Pīles saspiedās ciešāk. Mikija brīnījās, kāpēc tās nelido projām. Tad viņa ievēroja pīlēnus, kuri meklēja patvērumu zem pieaugušo putnu krūtīm un dubļainajām astes spalvām.

Kāds pīlēns - kā tumšs pūku kamolītis vītola zaru paēnā -nošķīrās no pārējiem. Akmens viņu ķēra tiešā trāpījumā, un pīlēns nozuda zem ūdens. Pēc brīža tas uzpeldēja zaļganajās putās dīķa stūrī kā nedzīvs spalvu kušķis.

Mikija sāka izmisīgi vaimanāt. Asaras pa vaigiem ripoja tieši pavērtajā mutē. Zēni nometa akmeņus un aizlavījās projām, negribēdami, ka viņus sāk vainot meitenes raudāšanā.

Uz skaļajām vaimanām no dīķa puses ļaudis reaģēja divējādi. Daži centās nelikties par tām zinis. Daži noskatījās un gaidīja, vai kāds cits nenokārtos šo lietu.

Vistuvāk dīķim atradās baložu vīrs. Viņam bija sirmi mati un dzelteni zobi. Viņš piecēlās no sola, kā drupačas notraukdams zemē baložus, kas tupēja viņam uz ceļiem. Šļūcošiem soļiem piegājis Mikijai tuvāk, viņš saraustīja bikses, lai varētu notupties meitenei blakus.

- Vai gadījās kaut kas slikts, mazā mis?

- Lai viņi izbeidz, - Mikija brēca, aizspiedusi ausis ar rokām.

Vīrs, šķiet, nedzirdēja. - Vai gribi pabarot putnus?

- Pīles, - viņa elsoja.

- Gribi barot pīles?

Mikija atkal iegaudojās, un baložu vīrs savilka uzacis augšup. Viņš nekad nebija varējis saprast bērnus. Saņēmis Mikiju pie rokas, viņš devās meklēt parka uzraugu vai meitenes māti.

Notikuma vietai jau tuvojās policists. Izspraucies caur pūli, viņš lika, lai baložu virs laiž meiteni vaļā.

- Ks meklēju viņas māti, - skaidroja vecais. Viņa samudžinātajā bārda bija aizķērušies spļaudekļi.

- Laidiet meiteni vaļā un ejiet projām!

Tad ieradās Reičela. Viņa paķēra Mikiju uz rokām, un abas, cieši apskāvušās, nelaida viena otru vaļā labu brīdi. Tikām baložu vīrs stāvēja pie sola atzveltnes, rokas plaši izpletis, bet policists aptaustīja viņu no augšas līdz apakšai un pārmeklēja kabatas, izbārstot zālē putniem domātās sēklas.

Mikija nekad vairs negribēja iet uz parku barot pīles. Drīz vien viņa pārstāja iet ārā no "Delfīnu" mājas. Pēc gada viņa sāka apmeklēt psihoterapeitu.

Bērnu grāmatā, ko Timotijs atrada Mikijas slēptuvē mājas pagrabā, bija stāstīts par pieciem pīlēniem, kuri aiziet plašajā pasaulē un atkal atgriežas. Mikija no savas pieredzes zināja, ka ne jau vienmēr pīlēni atgriežas.

TRĪSDESMIT OTRĀ NODAĻA

Laikzinis Pīts noslauka piena putas no ūsām un ar papīra tasi norāda uz upes pusi. - Kanalizācijas caurules nav īstā vieta mazām meitenēm.

Autofurgonu viņš novietojis uz laivu rampas Patnija tilta ēnā, no kurienes var redzēt, ka četrinieku šaurās, garas laivas šaudās pa upi kā milzīgas ūdens vaboles. Kurmis saritinājies furgona aizmugurē un aizmidzis tramīgā miegā.

- Kurā vietā iespējams meiteni tur apakšā slēpt?

Pīts lēni, lūpām trīsot, izelpo. - Tādu vietu ir neskaitāmi daudz - pamestas metro stacijas, apkalpes dienesta tuneļi, bumbu patvertnes, akvedukti, drenāžas caurules... Kāpēc jūs domājat, ka viņš slēpjas tur?

- Viņš ir nobijies. Cilvēki viņu meklē.

Pīts domīgi iedūcās. - Lai tur dzīvotu, jābūt unikālam.

- Viņš ir unikāls.

- Nē, jūs nesaprotat. Piemēram, Kurmis. Ja viņš paslēptos tur lejā, neviens viņu neatrastu pat simt gadu laikā. Jūs taču redzat, ka viņam patīk tumsa, tāpat kā dažiem patīk aukstums. Vai saprotat, ko es domāju?

- Tas džeks tāds nav.

- Kā tad viņš zina atrast ceļu tur lejā?

- Viņš virzās uz priekšu pēc atmiņas. Kāds viņam parādījis, kur slēpties un kā tikt turpu vai šurpu. Kādreizējais asenizators Rejs Mērfijs.

- Saharīna Rejs! Bokseris.

- Jūs viņu pazīstat?

- Jā, pazīstu gan. Rejs nekad nav bijis kārtīgs bokseris. Biežāk gan viņš ļāvis pretiniekam viņu nokautēt, lai cīņa beigtos tā, kā norunāts iepriekš. Neatceros, ka viņš būtu strādājis kanalizācijā.

- Tas bija labi sen. Pēc tam viņš strādāja Ūdens avāriju dienestā.

Pār Pīta seju lēni izplūst priecīgs smaids kā ievārījums par maizes riku. - Londonas Ūdens avāriju dienesta agrākā pārvalde atrodas pazemē - Kingsvejas tramvaja pazemes tuneli.

- Bet Londonas centrālajā daļā tramvaju vairs nav vismaz piecdesmit gadus.

- Pilnīgi pareizi. Tunelis bija pamests. Ja gribat zināt manas domas, bija drausmīgi muļķīgi Ūdens avāriju dienesta centru veidot tur. Ja Temza izietu no krastiem, tā vieta pati pirmā nokļūtu zem ūdens. Birokrāti!

Kingsvejas pazemes tunelis ir viena no tām savādajām, teju vai slepenajām vietām, ko var atrast gandrīz ikviena pilsētā. Desmitiem

tūkstoši cilvēku iet tam garām un brauc pāri, pat nenojaušot, ka tur ir tunelis. Vietā, kur tramvajs kādreiz nobraucis pazemē, tagad atlicis tikai metāla margu žogs un bruģakmeņu pievedceļš. Tunelis atrodas zem Kingsvejas - vienas no pašām rosīgākajām ielām Vestendā - un stiepjas līdz Oldvičai, kur pagriežas pa labi un iznāk virspusē tieši zem Vaterlo tilta.

Laikzinis Pīts novieto autofurgonu uz pievedceļa, ignorējot sarkanās svītras uz asfalta un brīdinošo uzrakstu STĀVĒT AIZLIEGTS. Viņš pasniedz man kasku un izņem no ma-šinas zīmi "Remontdarbi". - Ja kāds jautā, mēs strādājam municipalitātei.

Tramvaja sliežu atliekas iegrimušas bruģī, un ieeju tunelī aizšķērso lieli vārti.

- Vai mēs varam tikt iekša?

- Tas būtu nelikumīgi, - viņš saka, izņemot tik milzīgas metāla grieznes, kādas vēl nekad neesmu redzējis. Kurmis ievaidas un pārvelk segu pār galvu.

Mēģinot apvaldīt Pīta aizrautību, skaidroju, ka Gerijs Brandts ir bīstams. Viņa dēļ slimnīcā jau nonākusi Alija, un es negribu, ka vēl kādam būtu jācieš. Tiklīdz zināsim, ka viņš tur ir, es zvanīšu policijai.

- Mēs varam sūtīt Kurmi, lai izpēta. - Pīts piebiksta segu murskulim. Parādās Kurmja galva. - Celies.

Soļojot pa rampu lejup, mēs izskatāmies pēc trim inženieriem, kuri sestdienas rītā dodas uz gluži parastu apskati. Vārtu piekaramā slēdzene šķiet pamatīga, bet metāla grieznes to pārkniebj kā sprunguli. Pa spraugu ieslīdam iekšā.

Lai gan tuneli varu saskatīt tikai divdesmit pēdu garumā, šķiet, tas kļūst plašāks un augstāks, līdz iegrimst pilnīgā tumsā. Uzreiz ievēroju dažādus priekšmetus, kas sakrauti kaudzē pie sienām - tur ir plāksnes ar ielu nosaukumiem, transporta ceļa zīmes, stabiņi un bruģakmeņi. Tunelis acīmredzot izmantots kā noliktava.

- Jāgaida šeit, - čukst Pīts. - Nav jēgas klejot pa tumsu. -Viņš iedod Kurmim tādu kā kabatas lukturīti. - Katram gadījumam.

Kurmis piespiež ausi pie tuneļa sienas un aptuveni piecpadsmit sekundes klausās. Tad viņš klusi paskrien uz priekšu un klausās atkal. Jau pēc brīža viņš vairs nav redzams. Varu dzirdēt tikai pats savus sirdspukstus un transporta dunu četrdesmit pēdu augstumā virs galvas.

Pēc piecpadsmit minūtēm Kurmis atgriežas.

- Tur kāds ir. Apmēram simt jardus tālāk atrodas divas pārvietojamās mājiņas. Viņš ir pirmajā.

- Ko viņš dara?

- Guļ.

Zinu, ka man jāaicina policija. Varu runāt tieši ar "Jauniņo" Deivu, cerams, apejot Meldremu un Kempbelu. Deivs ienīst Geriju

Brandtu tikpat stipri kā es. Mēs varam tikt galā paši.

Taču es vēlos ko citu. Nespēju tikt vaļā no atmiņu ainas, kā Gerijs Brandts, turēdams Aliju uz muguras un skatīdamies tieši uz mani, krīt atpakaļ un pārlauž viņai mugurkaulu. Tieši šādā vietā esmu gribējis viņu atrast - tumsā, kur nav neviena cita.

Policisti brāztos te iekšā, bruņojušies līdz zobiem. Tādās reizēs gadās, ka meklējamo ievaino vai nogalina. Man prātā nav sazvērestība, es gluži vienkārši pazīstu realitāti - cilvēki mēdz kļūdīties. Un es nevaru atļauties pazaudēt Geriju Brandtu. Viņš ir vardarbīgs, neaprēķināms nelietis, kas tirgo sīkās folijas paciņās iesaiņotas ciešanas, bet man viņš vajadzīgs Alijas dēļ un Mikijas dēļ. Viņš zina, kas noticis ar Mikiju.

- Ko jūs gribat darīt? - jautā Pīts.

- Zvanīšu policijai, bet vispirms gribu aprunāties ar to draņķi. Negribu, ka viņš aizlaižas vai ka viņu ievaino.

Gaisma no tuneļa ieejas veido nimbu ap Kurmja galvu. Viņš piešķiebj seju uz vienu pusi un raugās mani vienlaikus ar bažām un cerībām. - Viņš izdarījis kaut ko sliktu, vai ne?

- Jā.

- Vai gribat, lai aizvedu jūs uz turieni?

-Jā-

Pīts dažas sekundes pārdomā, tad pamāj. Šķiet, ka viņš ar līdzīgiem pasākumiem nodarbotos vai katru dienu.

Atgriežos furgona un piezvanu "Jauniņajam" Deivam. Pametis skatienu pulksteni, redzu, ka pašreiz Alija droši vien ir operāciju zāle. Visus sīkumus es nepārzinu, bet saprotu, ka ārsti grib ievadīt viņai mugurkaulā metāla stieņus un savienot vairākus skriemeļus kopā.

Laikzinis Pīts no furgona paņēmis dažas mantas - lukturīšus un savu "slepeno ieroci". Viņš parāda man divas pingponga bumbiņas. - Tās es izgatavoju pats. Šaujampulveris, pirotehnikas pulveris, magnija lente un sveču vaska piliens.

- Ko ar tām var izdarīt?

- Bammm! - Viņš smaida. - Neko, tikai uztaisīt varenu blīkšķi. Jūs dzirdēsiet, kad caurulē ies vaļā sprādziens.

Plāns ir pavisam vienkāršs. Kurmis pārliecināsies, ka citas izejas tur nav. Pēc tam viņš pielaidīs uguni petardēm.

- Mēs to suņa bērnu pārbiedēsim līdz nāvei, - viņš satraukti saka.

Pīts paskatās uz mani. - Jums ir saulesbrilles. Uzlieciet tās. Un neskatieties uz gaismu. Jūsu rīcībā ir tikai dažas sekundes, lai sagrābtu viņu ciet, kamēr viņš vēl būs apjucis.

Kad Kurmis aizgājis, nogaidām desmit minūtes. Mēs ar Pītu virzāmies uz priekšu katrs pa savu tuneļa pusi, taustīdamies gar sienām un brienot pa eļļainām peļķēm un lapu kaudzēm.

Pamazām tunelis kļūst citādāks. Tur, kur virszemē izbūvēts ceļš,

tuneļa jumts iet slīpi uz leju. Pārvietojamās mājiņas ir tieši priekšā. Varu saskatīt vāju, dzeltenu laternas gaismu spiežamies caur spraugām aizsegtā vai aizlīmētā loga malās.

Pietupjos un gaidu Kurmi. Varbūt viņš ir tieši man blakus, bet es to nezinu. Mute man ir sausa. Divas dienas esmu rijis kodeīna forte tabletes, kārodams pēc morfīna un mēģinādams sev iestāstīt, ka kāja nesāp un ka tās ir tikai manas iedomas.

Tas, kas notiek pēc brītiņa, nav aprakstīts nevienā treniņa rokasgrāmata. Sprādziena troksnis ir tik pēkšņs un negants, ka, šķiet, šauts no lielgabala. Tumsa pārtop par gaismu, virs galvas uzliesmo mirdzoši balti pusloki, kas krīt tieši pie tuvākās mājiņas durvīm.

Piemiedzis sūrstošās acis, lūkojos žilbinoši baltajā gaismā. Novēršos un metos pie durvīm, kas ir tikai desmit pēdu attāluma. Sprāgst nākamā petarde, un pa durvīm lido arā kāda figūra, airējoties ar kājām, it kā mēģinātu rast saskari ar zemi. Gaismas apžilbināts, viņš ietriecas tuneļa sienā un gandrīz zaudē samaņu.

Sagrābju viņu no aizmugures, ar rokām apķeroties viņam ap vidu. Viņš metas pa kreisi, vēcinot rokas. Abi iegāžamies peļķe. Es nelaižu viņu vaļā. Aizlauzis roku viņam aiz muguras, mēģinu uzlikt roku dzelžus. Viņš ar asu kustību pasit galvu atpakaļ, kā darīja ar Aliju, bet es tam esmu gatavs.

Turoties viņam aiz muguras, jāteniski aptveru viņu ar kājām un griežu roku riņķī, līdz viņš ierēcas. Viņš cīnās, neko neredzēdams, un mēģina izliekt muguru tā, lai aizsniegtu mani. Aptveru viņa kaklu ar elkoņa ieloku un aizspiežu elpvadu, tad gulstos viņam virsū ar visu svaru, spiežot viņa seju grīdā. Viņš nevar paelpot. Viņa kājas raustās, it kā būtu no gumijas.

Tagad es viņu varētu nogalināt pavisam viegli. Varētu turēt, līdz viņš nosmok, vai pārlauzt viņam sprandu. Viņa nāve cilvēcei nebūtu zaudējums. Aiz viņa nepaliktu neīstenoti diži sasniegumi vai godalgas, ko viņš nebūtu paspējis saņemt. Vienīgais, ko Gerijs Brandts atstātu uz šīs zemes, būtu asiņu traips.

Atslābinu tvērienā sagrābto rīkli un ļauju viņa galvai krist. Tā ar trulu skaņu atsitas pret betonu. Viņš rīstīdamies tver elpu.

Aizlauzis viņam aiz muguras ari otru roku, saslēdzu roku dzelžus un paveļos tālāk. Pietrausies kājas, kādu brīdi skatos uz viņu. Tumšie mati šķipsnās saslējušies uz augšu, un pie vaiga pielipušas sasista stikla drumslas. Tieva asiņu strūkliņa sūcas gar ausi. Petaržu liesmas sāk apdzist.

Tālumā dzirdamas policijas mašīnu sirēnas. - Nāc, dabūsim viņu no šejienes ārā.

Vai mums nebūs nepatikšanas? - jautā Kurmis, iedams blakus Laikzinim Pītam.

- Tev nekas nenotiks. Ej uz furgonu un ļauj runāt man.

Esam jau gandrīz tuneļa galā. Verot vaļā vārtus, tie no-

klinkst ar tukšu skaņu. Blakus furgonam nostājušās divas policijas bruņumašīnas. Policistiem ir MP5 karabīnes. Piebrauc vēl viena policijas mašīna bez pazīšanas zīmēm. No tās izkāpj "Jauniņais" Deivs un Kempbels, kurš soļo tā, it ka viņam apakšbiksēs būtu ieliktas boulinga bumbas.

- Apcietiniet viņu, - Kempbels kliedz, rādot uz mani, nevis uz manu gūstekni.

Gerijs Brandts paceļ galvu. - Es nebiju domājis tā darīt.

Es lāvu viņai iet.

/ /

- Kur viņa ir?

/

Viņš purina galvu. - Es ļāvu viņai iet.

- Ko jus izdarījāt ar Mikiju?

- Jums jāpasaka misteram Kuznecam, ka es ļāvu viņai iet.

Viņam uz vaiga tieši virs asiņojošās brūces parādās sarkans punkts. Vienu brīdi tas apstājas virs acs, tāpēc Gerijs pamirkšķina, tad punkts aizvirzās uz pieri. Piepeši es saprotu, bet ir jau par vēlu. Uzšļācas asiņu mākulis, viņš sagriežas sāniski un krīt.

Lode, kas lidojusi kaut kur no augšas, ieurbusies viņa vaigā, tad caur kaklu iznākusi āra zem atslēgas kaula. Es nevaru viņu noturēt. Viņš ir sešas pēdas un vienu collu garš un sver vairāk nekā divus simtus mārciņu. Viņš krītot norauj mani zemē. Ļaujoties gravitācijas spēkam, veļos projām no viņa, apdauzot galvu pret bruģi, līdz atsitos pret sienu.

Rampa ir tukša. Cilvēki pazuduši ka tarakāni. Tikai Gerijs Brandts guļ nekustēdamies. Viņa galvu pa pusei slēpj žakete, kurā lēni iesūcas asinis.

Neviens vairs nešauj. Ar vienu šāvienu bija diezgan.

TRĪSDESMIT TREŠĀ NODAĻA

Kā apgalvo speciālisti, pasaules gals pienāks pēc pieciem miljoniem gadu, kad saule izpletīsies, apris tuvākās planētas, bet tālākās pārvērtīs par akmeņogļu masu. Es to allaž esmu iztēlojies kā dubultu otro atnākšanu, kad Jēzus un Čārltons Hestons[4] sacenšas par to, kuram bus pēdējais vārds. Nedomāju, ka es tur bušu klāt.

Par to es tagad prātoju, sēžot policijas mašīnas aizmugures sēdeklī un vērojot, kā fotografē Gerija Brandta līķi. Bruņotu policistu grupas apstaigā visas mājas, pārmeklē veikalus, birojus un dzīvokļus. Viņi neko neatradīs. Snaiperis jau sen ir projām.

Aizlaidies ir arī Kempbels, bēgdams no manis. Es sekoju viņam līdz pat mašīnai, aurodams: - Kas tev pateica? Kurš zināja?

Tajā pašā mirkli, kad es zvanīju, lai izsauktu papildspēkus, kāds cits pārtvēris sarunu un brīdinājis Alekseju. Kā gan citādi snaiperis būtu zinājis, kur atrodas Brandts? Tas ir vienīgais loģiskais izskaidrojums.

Kāds desmits policistu spīdīgi nospodrinātos zābakos cits aiz cita dodas lejup pa rampu, cieši lūkodamies zeme uz bruģakmeņiem un samirkušajām lapām. Daži Remdenas municipalitātes strādnieki noraugās notikumos tā, it kā vēlāk viņiem kāds grasītos prasīt par tiem atskaiti.

Šķiet, ka viss tas ir smalki organizēts. Vainīgie nogalināti, bet izrēķināšanās laikā cietuši nevainīgi cilvēki. Iespējams, ka viens no tiem ir Hovards Veivels. Es joprojām nevaru iedomāties, kāda ir viņa loma šajā lietā, bet spēju iztēloties, ka viņš guļ cietuma kamerā un gudro, kā pavadīs pirmās dienas brīvībā.

Tiem, kuri vainīgi bērnu seksuālā izmantošanā, cietumā mierīgs miegs ir liegts. Viņi klausās, ka viņu vārds tiek raidīts no kameras uz kameru arvien skaļākos čukstos, kas drīz vien pārvēršas par ritmisku skandēšanu un biedējošu simfoniju, kura viņu sfinktcriem liek pavērties un sakļauties kā tauriņa spārniem.

Smago kriminālnoziegumu izmeklēšanas grupas ļaudis, kas ģērbušies baltos virsvalkos, iedeguši spuldzes pie celtņa portāla, kas met uz sienām groteskas ēnas. Atbildīgais grupā ir Nūnens. Viņš skaļi runā diktofonā: - Izmeklēju liela auguma, spēcīgas miesas būves balto vīrieti. Pieres kreisajā pusē redzams neliels purpurkrāsas laukums pēc sasituma, tāds pats ir deguna saknes rajonā. Iespējams, viņš pakritis pēc apšaudes, vai arī kāds iesitis viņam pa seju pirms apšaudes...

"Jauniņais" Deivs pasniedz man kafiju. Tā garšo pēc darvas un atsauc atmiņā novērošanas operācijas un veselu mūžību garās nakts maiņas.

Nūnens apveļ līķi otrādi un pārbauda kabatas un oderi. Viņš izvelk mazu folijas paciņu.

Deivs saviebjas. - Ja gribat zināt, es priecājos, ka viņš ir beigts.

Gluži saprotami, ņemot vērā to, kas notika ar Aliju. Deivs nesaprot, kāpēc man Geriju vajadzēja dzīvu. Deivs palaiž vaļīgāk kaklasaiti un atpogā krekla augšējo pogu.

- Runā, ka jūs cenšoties panākt, lai I Iovardu Veivelu attaisno.

- Ne.

- Turklāt jus esot nozadzis Alekseja Kuzneca briljantus. Runa, ka jūs esot uzpirkts.

- Kā domājat jūs?

- Alija tā nedomā.

Garam aizdardina divstāvu autobuss, mirdzinot sarkani dzeltenas ugunis. No gaišā salona pa logiem blenž garlaikotas sejas. No šada skalpunkta Londona nešķiet tik aizraujoša. Tumsa paslēpusi ievērības cienīgās vietas.

Esmu apcietināts. To pieprasījis Kempbels. Deivs vismaz nav uzlicis man roku dzelžus, tātad mana pagātne tomēr kaut ko nozīmē. Es varētu pat sarokoties ar policistiem, kuri skatās uz mani, ja vien starp viņiem būtu Alija, ja vien viņa nekad nebūtu iesaistījusies šajā lietā.

Kad izmeklēšanas grupa beigusi nozieguma vietas pārbaudi, mani aizved uz Herovas ceļu policijas iecirkni un caur aizmugures durvīm ieved izmeklēšanas telpā. Kārtība man ir pazīstama. Matu šķipsnas ievieto hermētiski noslēgtos plastmasas maisiņos. Siekalas un ādas šūnu paraugus paņem ar mitru vates tamponu. Pirkstus piespiež ar tinti piesūcinātiem spilventiņiem. Tad mani aizved uz interviju telpu, nevis kameru.

Viņi liek man gaidīt. Saliecos uz priekšu, ar elkoņiem atbalstījies pret ceļgaliem, un skaitu piespraudes galda malā. Tas piederas pie ikvienas pratināšanas. Klusums var būt nozīmīgāks nekā jautājumi.

Kad beidzot ierodas Kībels ar lielu aktu vāku kaudzi, viņš apsēžas un sāk šķirstīt papīrus. Vairumam droši vien nav nekāda sakara ar mani, bet viņš grib, lai es domāju, ka pret mani sakrājies milzums pierādījumu. Šodien visiem tiek savs prieciņš.

Kībelam patīk izlikties, ka viņš ir pacietīgs, bet tās ir blēņas. Varbūt tās ir manas čigānu asinis, bet es varu sēdēt otram cilvēkam pretī visu dienu un nepateikt ne vārda. Čigāni līdzinās sicīliešiem. Mēs esam spējīgi kopīgi iedzert ar kādu un smaidīt līdz ausīm, bet, viņam neredzot, mērķēt ar nazi vai šaujamo tieši viņam vēderā.

Beidzot Kībels ieslēdz diktofonu un ierunā lente intervijas laiku, datumu un klātesošo vārdus.

Viņš pārvelk ar roku pār glīti sakārtotajiem matiem. - Dzirdēju, tu esot atguvis atmiņu.

- Vai to varētu pārrunāt vēlāk? Tev acīmredzot ir sarunāts seanss skaistumkopšanas salonā.

Kībels pārstāj taustīt sasuku un nikni pablenž uz mani.

- Aptuveni pulksten sešpadsmitos divdesmit piektajā septembri tu saņēmi portfeli, kurā atradās deviņi simti sešdesmit pieci augstākas kvalitātes briljanti, kuru lielums bija ne mazāks par vienu karātu. Vai tā ir?

- Jā.

- Kad tu pēdējo reizi redzēji šos briljantus?

Jūtu, ka man vēders saraujas čokurā, it kā tur kāds būtu pēkšņi parāvis sviru. Arvien vēl varu iztēloties, kā no sporta somas sainīši izbira uz grīdas pie mana veļas skapja. Galvā dauza kā ar āmuru - man sākas migrēna. - Nezinu.

- Vai tu tos kādam iedevi?

- Nē.

- Kādam nolūkam bija domāti briljanti?

- Atbilde uz šo jautājumu tev ir zināma.

- Lūdzu, atbildi, jo tas jāieraksta lentē.

- Izpirkumam.

Kībels ne ar aci nepamirkšķina. Es daru tieši to, ko viņš grib - roku sev bedri arvien dziļāku. Tad stāstu visu no paša sākuma. Man nav, ko zaudēt, visrtiaz mans stāstījums tiek ierakstīts. Ja ar mani kaut kas notiks, paliks ieraksts. Stāstu Kībelam par prasību pēc izpirkuma, par matu šķipsnām, sauļošanās tērpu un manu ceļojumu pa kanalizācijas caurulēm.

Deviņdesmit minūtēs atstāstu visus sīkumus. Apkopoju notikumus, kas ilguši simtiem stundu, un izkārtoju tā, lai Ki-bels varētu sekot. Tomēr tas vairāk atgādina atzīšanos, nevis izjautāšanu.

Kībels izskatās tā, it kā viņam vajadzētu pārdot lietotas automašīnas vai dzīvības apdrošināšanas polises. - Tu atzīsti, ka biji laivā, kad nomira Rejs Mērfijs?

-Jā.

- Tu saki, ka briljanti atradās sainīšos uz laivas klāja?

- Jā.

- Vai pie briljantiem bija piestiprināts raidītājs?

- Ja

- Vai tu paņēmi briljantus līdz, kad pārvēlies par bortu?

- Nē.

- Tu biji pēdējais, kas tos redzēja. Manuprāt, tu zini, kur tie atrodas.

- Tā ir interesanta teorija.

- Man šķiet, tie ir paslēpti tev mājās zem gultas matrača.

- Varbūt.

Viņš pēta manu seju, cenzdamies atrast melus. Tie tur ir. Tikai

viņš tos nevar saredzēt.

- Ļauj tev dot padomu, - viņš saka. - Nākamreiz, kad mēģināsi nozagt izpirkumu, atceries izņemt ārā raidītāju. Citādi kāds var tevi izsekot un saprast, ar ko tu nodarbojies.

- Kā klājas Aleksejam? Cik viņš tev maksā, lai atgūtu savus briljantus?

Kībels sakniebj lūpas un izdveš nopūtu, it kā es būtu licis viņam vilties.

- Pasaki man vienu, - es ierunājos. - Snaiperis ielaida man kājā lodi, un es noasiņoju gandrīz līdz nāvei. Es gulēju koma astoņas dienas. Tu domā, ka esmu paņēmis briljantus. Kā? Pa kuru laiku?

Viņa sejā lasāms triumfs. - Es pateikšu, kā. Briljanti visu laiku bija pie tevis mājās. Tu palīdzēji inscenēt to visu - vēstules ar izpirkuma pieprasījumu, DNS testus... tu apmuļķoji ikvienu. Un cilvēki, kuri zināja patiesību, mira, tikko tuvuma parādījies tu. Vispirms Rejs Mērfijs, tad Gerijs Brandts...

Nevar būt, ka Kibels patiešām tam tic. Tas ir neprāts. Allaž esmu uzskatījis viņu par fanātiķi, bet tam cilvēkam taču nobraucis jumts.

- Mani sašāva.

- Varbūt tāpēc, ka tu mēģināji viņus apkrāpt.

Tagad es kliedzu uz viņu. - Tu piezvanīji Aleksejam. Tu viņam pateici, kur var atrast Geriju Brandtu. Visus šos gadus tu esi vajājis godīgus policistus, un tagad mēs skaidri redzam, kas tu esi par gļēvuli.

Klusuma varu dzirdēt čaukstam savu apģērbu. Kibels doma, ka zina. Viņš nezina neko.

Profesors atbrauc pēc manis piecos pēcpusdienā.

- Kā jums klājas?

- Vēl esmu dzīvs un vesels.

- Tas ir labi.

Ar baudu soļoju pa ielas gudrona segumu, priecādamies, ka esmu brīvs. Kībelam trūka pierādījumu, lai mani aizturētu, un, ņemot vērā manu dienesta reģistru, neviena miertiesa visā valsti neliegtu man atbrīvojumu pret drošības naudu.

Džo birojs aizvien vēl ir pilns ar mūsu brīvprātīgajiem, kuri zvana pa tālruni un klikšķina datora klaviatūras taustiņus. Viņi pārbauda vēlētāju sarakstus un inversos tālruņu katalogus. Kāds piespraudis pie loga Mikijas fotogrāfiju, lai ikvienam atgādinātu, kādēļ mčs esam šeit.

Uz mani raugās pazīstamas sejas - Rodžers, Mārgarita, Džina, Ēriks un Rebeka, ka ari divi cilvēki, kuru te iepriekš nebija. Tie ir Alijas brāļi.

- Cik sen viņi te ir?

- Kopš pusdienlaika, - atbild Džo.

Alija droši vien piezvanījusi viņiem. Operācija ir beigusies, un viņa noteikti jau dzirdējusi par Geriju Brandtu.

No istabas pretējās puses mani vēro Reičela. Viņa cerīgi lūkojas manī, ar pirkstiem nemierīgi burzot apkaklīti.

- Vai jūs runājāt ar viņu? Tas ir... vai viņš kaut ko pateica?

- Viņš teica, ka ļāvis Mikijai iet.

Viņai aizraujas elpa. - Kas ar Mikiju noticis?

- Nezinu. Viņš nepaspēja pateikt. - Pievēršos pārējiem un saku tā, lai dzird visi: - Tagad ir vel jo svarīgāk atrast Kirste-nu Ficroju. Varbūt viņa ir vienīgā, kura vēl zina, kas noticis ar Mikiju.

Saliekam krēslus apļa veidā un sarīkojam "neoficiālās padomes" sanāksmi.

Margaritai un Dziņai izdevies atrast aptuveni desmit Kir-stenas iepriekšējās darbinieces. Visas ir vecumā no divdesmit diviem līdz trīsdesmit četriem gadiem, daudzām ir ārzemnieciski uzvārdi. Viņas runājušas nelabprāt - darbu seksa pakalpojumu jomā sieviete negrib reklamēt. Kopš aģentūras slēgšanas neviena vairs nav redzējusi Kirstenu.

Rodžers tikmēr apmeklējis kādreizējos birojus. Atbildīgais aģents saglabājis divas kastes ar aktu vākiem, kas atlikušas pēc tam, kad aģentūra atbrīvojusi telpas. Dokumentos atrodas ari rēķini no patoloģijas laboratorijas. Meitenes pārbaudītas, vai viņām nav seksuāli transmisīvās slimības.

Kādos citos aktu vākos atrasti šifrēti bankas karšu dati un iniciāļi. Kirstenai droši vien bijusi piezīmju grāmata, kur minēti iniciāļiem atbilstoši pilnie vārdi. Velku ar pirkstu pa rindiņām, meklējot sera Duglasa iniciāļus. Nekā.

- Līdz šim esam zvanījuši vairāk nekā četrsimt ambulatorajām klīnikām un ārstu privātprakses birojiem, - saka Rei-čela. - Nevienā nav sniegta palīdzība šauta ievainojuma dēļ, bet divdesmit sestajā septembri Sautvorkas aptiekā notikusi ielaušanās. Kāds nozadzis pārsienamos materiālus un sāpes remdējošos līdzekļus.

- Piezvaniet farmaceitam vēlreiz. Pajautājiet, vai policija paņēmusi pirkstu nospiedumus.

Mārgarita pasniedz man kafiju. Vēl neesmu paspējis iedzert pat malciņu, kad Džina paņem projām lasi un izmazgā to. Kāds sagādājis sendvičus un sulas. Jutos, it kā būtu kļuvis daudz spēcīgāks, it kā mani pildītu siltums, dzīvīgums un gaisma.

Džo atrod mani sēžam vienu pašu uz kāpnēm un apsēžas blakus. - Jus neko neesat teicis par briljantiem. Ko jus ar tiem izdarījāt?

- Noglabāju drošā vietā.

Varu iztēloties samta maciņus, kas iestūķēti Alijas istabā spalvainā mamuta vēderā. Man droši vien vajadzētu to pateikt Džo. Ja ar mani kaut kas notiek, neviens nezinās, kur briljantus atrast. Taču es negribu nevienu pakļaut briesmām.

- Vai zinājāt, ka ziloņi ar augšup paceltiem snuķiem nozīmē

veiksmi?

- Nē.

- To man pastāstīja Alija. Ziloņi ir viņas aizraušanās. Nezinu gan, kādu veiksmi tie viņai sagādājuši.

Jūtu, ka mute kļūst sausa. Pieceļos un ātri uzvelku jaku.

- Jūs gribat tikties ar Alekseju, vai ne? - jautā Džo. Varu apzvērēt, ka viņš prot lasīt domas.

Klusēju, tā ka viss ir skaidrs bez vārdiem.

- Jūs saprotat, ka tas ir vājprāts, - viņš saka.

- Man jādara tam gals.

Zinu, ka tas izklausās muļķīgi un vecmodīgi, bet mani apsēdusi ideja, ka ir cieņpilni un cēli tikties ar ienaidnieku vaigu vaigā un ielūkoties viņam tieši acīs... un tikai tad iedurt zobenu viņam sirdī.

- Jūs nedrīkstat iet viens.

- Citādi viņš nebūs ar mieru tikties ar mani. Es norunāšu tikšanos. Cilvēkus nenogalina, ja tikšanās ir norunāta iepriekš.

Džo pārdomā. - Es iešu jums līdz.

- Nē. Tomēr paldies par piedāvājumu.

Nezinu, kāpēc cilvēki joprojām cenšas man palīdzēt. Viņiem vajadzētu turēties no manis pa gabalu. Alija apgalvo, ka es iedvesmojot cilvēkus uzticēties, bet man šķiet, ka es pieņemu tādu laipnību, ko nekad nevarēšu atlīdzināt. Esmu ciniķis un pesimists, un reizēm man liekas, ka nejaušas piedzimšanas dēļ esmu ieslodzīts šajā dzīvē. Tomēr šādās reizēs, kad saņemu negaidītu laipnību vai saskaros ar otru cilvēcisku dvēseli, sāku ticēt, ka varu būt citāds, labāks, atpestīts. Tā mani iespaido Džo. Nabaga vīrs nedrīkst aizņemties tik daudz.

Tālruņa zvans Aleksejam tiek pārslēgts uz vairākiem citiem numuriem, pirms viņš atbild. Fonā dzirdu ūdens šalkoņu. Upe.

- Es gribu runāt. Nebūs nekādu advokātu, policijas vai trešās puses.

Nojaušu, ka viņš domā. - Kurā vietā?

- Neitrālā teritorijā.

- Nē. Ja gribat satikties, ierodieties pie manis. Chelsea Har-bour rajons. Jūs mani atradīsiet.

īsi pirms desmitiem melns taksometrs izlaiž mani pie ieejas elegantajā Chelsea Harbour laivu piestātnē. Raugos pulksteni un skaitu minūtes. Nav jēgas ierasties pārāk agri pašam savās bērēs.

Prožektoru gaisma atspoguļojas no motorjahtu un izpriecu kuģu spodri baltās virsmas, radot iespaidu, ka uz ūdens izlijusi krāsa. Turpretī savstarpēji savienotās piestātnes ir pelēkas. Pie piloniem, kas iestiprināti dziļi dūņainajā gultne, pakarināti glābšanas riņķi.

Alekseja jahta, kas izrotāta ar krāsainu lampiņu virtenēm, aizņem divas pietauvošanās vielas, un tai ir trīs klāji ar slaidu, bultai līdzīgu

izliekumu no priekšgala līdz pakaļgalam. Uz augšējā klāja ir neskaitāmi daudz radioantenu un sate-līt antenu.

Es piecus gadus esmu vadījis laiku uz kuģiem. Mēdz teikt, ka cilvēkiem ar labu līdzsvara sajūtu juras slimība rodas biežāk. Par savu līdzsvara sajūtu varu likt galvu ķīla, tomēr vētrainā laikā stunda uz prāmja, šķērsojot kanālu, man šķiet tik gara ka vesels gads.

Uz trapa ir biezs gumijas paklājs un gar malām - margas ar bronzas stabiņiem. Kad uzkāpju uz klāja, jahta viegli salīgojas. Caur atvērtajām durvīm redzu zaļi un lielu mahagonija pusdienu galdu ar astoņiem krēsliem ap to. Vienā pusē ir bārs un atpūtas stūrītis, kas iekārtots pie plakana ekrāna televizora.

Kāpjot lejup, pieliecu galvu, bet tas nav vajadzīgs. Aleksejs Kuznecs sēž pie rakstāmgalda un kaut ko lasa klēpjda-tora ekrānā. Viņš paceļ roku, norādot, lai es pagaidu. Pēc brīža roka lēni pagriežas uz manu pusi, un pirksti māj, lai eju tuvāk.

Pacēlis skatienu, viņš raugās man garām, it kā es kaut ko būtu aizmirsis. Izpirkumu. Viņš grib savus briljantus.

- Jauka laiva.

- Tā ir motorjahta.

- Dārga rotaļlieta.

- Gluži otrādi - tas ir mans birojs. Jahtas projekts izgatavots Amerikā, bet tā būvēta kādā kuģu būvētavā pie Melnās jūras netālu no Odesas. No dažādām kultūrām esmu paņēmis pašu labāko - amerikāņu dizains, vācu tehnoloģija, itāļu meistari, Brazīlijas tīkkoks un slāvu strādnieki. Cilvēki bieži kritizē Austrumeiropas tautas, sakot, ka tās nezina, kas ir kapitālisms. Taču patiesībā tās strādā visīstākajā kapitālismā. Ja es šādu jahtu gribētu uzbūvēt Anglijā, man būtu jāmaksā likumā noteiktā alga, kompensācija, iemaksa nacionālajā apdrošināšanā, honorārs par dizainu un kukuļi arodbiedrībām. Tieši tāpat, kā būvējot māju. Jebkurā brīdī kāds var aizlikt kāju priekšā. Krievijā, Latvijā vai Gruzijā tam nav nekādas nozīmes, ja vien ir nauda. To es saucu par īstu kapitālismu.

- Vai tāpēc jūs pārdodat īpašumus? Vai grasāties atgriezties mājās?

Aleksejs dzēlīgi iesmejas. - Inspektor, jūs kļūdāties, uzskatot mani par patriotu. Es došu darbu krieviem, finansēšu viņu skolas un slimnīcas un pabalstīšu viņu korumpētos politiķus, bet negaidiet, ka es dzīvošu kopā ar viņiem.

Viņš piegājis pie bāra. Metu zibenīgus skatienus visapkārt, gandrīz vai gaidot, ka tūlīt aizcirtīsies lamatas.

- Kāpēc tad jūs pārdodat?

- Leknākas ganības. Jauns izaicinājums. Varbūt es nopirkšu futbola klubu. Tagad tas ir ļoti populāri. Vai ziemā aizbraukšu uz kādu siltāku zemi.

- Nekad neesmu sapratis, kāpēc cilvēkiem patīk karsts klimats.

Viņš ielūkojas tumšajā logā jahtas labajā bortā. - Ikviens cilvēks iztēlojas pats savu paradīzi, detektīv, bet mīlēt Londonu ir grūti.

Viņš pasniedz man skotu viskija glāzi un pabīda uz manu pusi spainīti ar ledu.

- Vai jūs protat burāt?

- Tā nevarētu teikt.

- Žēl. Man tas ir kā lidošana. Vai esat redzējis to epizodi seriālā "Krēslas zona", kur Viljams Šetners divdesmit tūkstoš pēdu augstumā paskatās pa lidmašīnas logu un ierauga, ka gremlins plēš nost gabalus no spārna? Viņi uzņēmuši to filmā, bet tur epizode nav ne tuvu tik iespaidīga. Tā es jūtos, kad kāpju lidmašīnā. Fsmu vienīgais cilvēks, kurš zina, ka tā cietīs avāriju.

- Tātad jūs nekad nelidojat?

Viņš pavērš augšup abas plaukstas, it kā norādot, ka tas ir pašsaprotami. - Man ir motorjahta.

Skotu viskijs patīkami dedzina rīkli, bet pēcgarša nav tāda kā agrāk. Morfīns notrulinājis garšas kārpiņas.

Aleksejs ir biznesmenis un pieradis kārtot darījumus. Viņš zina, kā interpretēt bilanci, tikt galā ar risku un gut maksimālu peļņu.

- Iespējams, ka man ir kaut kas, lai slēgtu darījumu, - es paziņoju.

Aleksejs atkal paceļ roku, bet šoreiz piespiež pirkstu pie lupām. Uz starpkláju kāpnēm paradās krievs. Viņš izskatās kā iespīlēts pārāk šaurā uzvalkā.

- Domāju, ka jūs sapratīsiet, - Aleksejs saka kā atvainodamies, kad miesassargs mani pārbauda ar metālu detektoru. Aleksejs tikmēr dod norādījumus pa radio. Jahtas motori sāk darboties, un ledus gabaliņi manā glāzē notinkšķ.

Aleksejs māj, lai sekoju viņam pa starpkláju kāpnēm uz galeriju, no kuras šauras kāpnes ved uz apakšējo kláju. Mēs nonākam pie durvīm, kuras būvētas no pamatīgiem izolācijas materiāliem un pa kurām var nokļūt mašlntelpā. Ausīs iesitas troksnis.

Motoru bloks ir sešas pēdas augsts. Redzu dažādus ventiļus, degvielas krānus, radiatoru caurules, atsperes un pulēta tērauda detaļas. Uz metāla pārejām, kas atrodas telpas katrā galā, iekārtoti divi krēsli. Aleksejs apsēžas, it kā būtu atnācis uz izrādi, un gaida, kamēr ari es apsēdīšos. Joprojām turēdams glāzi ar dzērienu, viņš raugās manī ar atturīgu ziņkāri.

Pūlēdamies pārkliegt motoru troksni, jautāju, kā viņš atradis Geriju Brandtu. Viņš smaida. Tā pati laiskā, zinošā sejas izteiksme kā tajā reizē, kad tikos ar viņu pie Wormwood Scrubs cietuma. - Ceru, jūs neapsūdzat mani ļaundarībā, inspektor, vai ne?

- Tātad jūs zināt, kas ir tā persona, par kuru es runāju?

- Nē. Kas viņš ir?

Viņam tā ir kā spēle - nenozīmīgs traucējums, salīdzinot ar citiem, svarīgākiem jautājumiem. Riskēju viņam apnikt, ja vien nesākšu runāt par galveno.

- Vai Kirstena Ficroja vēl ir dzīva?

Viņš neatbild.

- Neesmu nācis, lai jūs apsūdzētu, Aleksej. Man ir padomā hipotētisks darījums.

- Hipotētisks? - Tagad viņš smejas skaļi, un es jūtu, ka man zūd apņēmība.

- Es atdošu jums briljantus par Kirstenas dzīvību. Atstājiet viņu mierā, un jūs dabūsiet briljantus.

Aleksejs izlaiž pirkstus caur matiem, tā ka želejā paliek rievas. - Jums ir mani briljanti?

- Hipotētiski.

- Tad hipotētiski jūsu pienākums ir tos atdot man. Kāpēc man vajadzētu slēgt darījumu?

- Tāpēc, ka šobrīd tas ir tikai hipotētisks. Es varu to padarīt reālu. Zinu, ka jūs novietojāt briljantus manā mājā, lai iegāztu mani. Kībelam vajadzēja dabūt kratīšanas orderi, bet es tos atradu pirms tam. Jūs domājat, ka es tonakt kaut ko

redzēju. Domājat, ka es jums kaut kā varu kaitēt. Dodu jums savu vārdu, ka jācieš vairs nebūs nevienam.

- Patiešām? - viņš sarkastiski jautā. - Nemēģiniet uzsākt tirgotāja karjeru.

- Tas ir patiess piedāvājums.

- Hipotētisks. - Aleksejs skatās uz mani, savilcis lūpas. - Es runāšu tieši. Mana meita ir nolaupīta, un jūs viņu neatradāt. Viņa ir noslepkavota, un jūs neatradāt viņas līķi. Tad cilvēki mēģināja no manis izspiest divus miljonus mārciņu, un jūs viņus nenotvērāt. Tad jūs nozagāt manus briljantus un apsūdzat mani, ka esmu tos tīši noslēpis pie jums. Un beigu beigās jūs gribat, lai es piedodu un aizmirstu. Jūs esat draņķi. Jūs maldinājāt manu bijušo sievu viņas bēdās. Jūs izmantojāt manu labdabīgumu un vēlēšanos visu nokārtot. Es to neuzsāku...

- Jums ir iespēja to izbeigt.

- Jūs kļūdāties, uzskatot mani par cilvēku, kas vēlas mieru un harmoniju. Gluži otrādi, es alkstu pēc atriebības.

Viņš grasās piecelties. Sarunas beigušās.

Jutu briestam dusmas. - Dieva dēļ, Aleksej, es mēģinu atrast Mikiju. Viņa ir jūsu ģimene. Vai tad jūs negribat zināt, kas ir noticis?

- Es zinu, kas noticis, inspektor. Viņa ir mirusi. Mirusi pirms trim gadiem. Un ļaujiet jums kaut ko pateikt par bērniem - cilvēki tos pārvērtē. Bērni padara vāju. Bērni cilvēku pamet vai izputina, vai liek vilties. Bērni un ģimene ir traucēklis.

- Vai tāpēc jūs atbrīvojāties no Sašas?

Viņš neklausās un atgrūž smagās durvis vaļā. Nu mēs esam ārpusē. Varu sadzirdēt pats savas domas. Aleksejs joprojām runā.

- Jūs sakāt, lai uzticos jums. Lai uzticos darījumam. Jums nav ne jausmas par patiesību, vai ne? Nav nevienas norādes. Jūs līdzināties tiem trim pērtiķiem vienlaikus. Tagad ļaujiet, lai noslēdzu darījumu ar jums - protams, hipotētiski runājot. Atdodiet man briljantus un tad paejiet malā. Lai cilvēki paši atrisina problēmas. Tirgus faktori, kapitālisms, piedāvājums un pieprasījums - tie ir jautājumi, kurus es saprotu. Cilvēki pļauj to, ko sējuši.

- Tādi cilvēki kā Gerijs Brandts? - Es zibenīgi satveru viņa apakšdelmu. Viņš pat nesaraujas. - Lieciet Kirstenai mieru.

Alekseja acis ir šauras un tumšas, tajās vīd kaut kas bīstams. Viņš domā, ka esmu neaptēsts tūļa, kurš tikko atlaists no darba un kuram šķiet, ka izjautāšanā pats svarīgākais ir steks un spēcīga labā roka. Tāds ir viņa priekšstats par mani.

- Vai jūs zināt, kas ir Milzu Lempis? - es jautāju.

- Vinnija Pūka draugs.

- Nē, viņa draugs ir Sivēns. Milzu Lempji un Bubuļi Pūkām rādās sliktā sapnī. Viņš baidās, ka tie nozags viņa medu. Tos var redzēt vienīgi Pūks. Manuprāt, jūs ļoti līdzināties viņam.

- Vai Milzu Lempim?

- Nē. Vinnijam Pūkām. Jūs domājat, ka pasaule ir pilna ar cilvēkiem, kuri grib jūs apzagt.

Debesis ir pelēkas, un vakara gaiss mitrs un spiedīgs. Kad vairs nav dzirdams motoru troksnis, manas galvassāpes sāk pulsēt pašas savā ritmā. Aleksejs pavada mani līdz trapam. Krievs nāk viņam aiz muguras, kreiso roku šūpojot mazliet atstatu no auguma, jo zem žaketes viņam ir maksts ar ieroci.

- Vai jūs kādreiz neesat domājis, ka varētu darīt kādu normālu darbu? - es jautāju.

Aleksejs pārdomā. - Varbūt mums abiem vajadzētu sākt kaut ko jaunu.

Es piepeši saprotu, ka viņam taisnība - mēs nemaz neesam tik atšķirīgi. Abi esam salaiduši grīstē attiecības personīgajā dzīvē un zaudējuši bērnus. Un mēs esam pārāk veci, lai darītu kaut ko citu. Es divas trešdaļas no savas dzīves esmu veltījis tam, lai iespundētu cietumā noziedzniekus, lielākoties sīkus likumpārkāpējus no sociāli zemākajiem slāņiem. Es cīnījos pret tādiem kā Aleksejs. Viņa dēļ esmu centies darīt savu darbu.

Kad uzkāpju uz trapa, krievs man seko divu soļu attālumā. Starp bronzas stabiņiem novilkta virve, kur pieturēties. Krievs pienāk pavisam tuvu, un es jūtu siltu pistoles stobru pieskaramies īsajiem matiņiem galvaskausa pamatnē.

Aleksejs paskaidro: - Mans cilvēks ies jums līdz un paņems briljantus.

Tajā pašā mirklī es krītu pāri trapa malai, lidojumā satveru starp stabiņiem nostiepto virvi un karājos, šūpojot augumu, tā ka traps nosveras uz vienu pusi. Krievs aizlido man garām un iekrīt ūdeni.

Ar vēzienu uzmetis veselo kāju uz piestātnes, uzraušos stāvus. Aleksejs vēro, kā krievs vēcinās ar rokām, mēģinot noturēties virs ūdens.

- Šķiet, viņš neprot peldēt, - es saku.

- Daži tā arī nekad neiemācās, - Aleksejs vienaldzīgi saka.

No pilona paņemu glābšanas riņķi un iemetu ūdenī. Krievs piespiež to pie krūtīm.

- Pēdējais jautājums - kā jūs zinājāt, kur izpirkuma sainīši uzpeldēs virspusē? Kāds jums noteikti pateica.

Aleksejs savelk lūpu kaktiņus šķietamā smaidā, bet viņa skatiens neizsaka neko. - Līdz rītam jums jāatdod briljanti.

TRĪSDESMIT CETURTĀ NODAĻA

Alija ir iemigusi. Pa vienām caurulītēm viņai vēnās plūst šķīdums ar sāpes remdējošiem līdzekļiem, pa citām no organisma tiek izvadītas atkritumvielas. Ik pēc vairākām stundām sistēmai pievieno jaunu maisu ar morfīna šķīdumu. Tā šeit tiek mērīts laika ritums.

- Jūs patiešām nevarat te palikt, - saka māsa. - Atnāciet rīt no rīta, tad viņa būs pamodusies.

Slimnīcas gaiteņi ir gandrīz tukši. Aizeju uz apmeklētāju istabu un apsēžos, tad aizveru acis. Vēlos, kaut man būtu izdevies panākt, ka Aleksejs saprot, bet naids padarījis viņu aklu. Viņš netic, ka Mikija arvien vēl ir dzīva. Viņš domā, ka cilvēki viņu apkrāpuši, izmantojot viņa vājo vietu - bērnu.

Domāju par L.ūku, un man ienāk prātā, ka Aleksejam varbūt ir taisnība. Dedža joprojām sēro par zudušo bērnu. Es arvien vēl raizējos par Klēru un Maiklu, prātojot, ko esmu darījis nepareizi. Daudz vieglāk būtu, ja man viņi nerūpētu.

Man smeldz muskuļi, un šķiet, ka viss organisms sadumpojies pats pret sevi. Prātu pilda sapņiem līdzīgas ainas, redzu līķus, kas iegremdēti upē vai aizskaloti pa kanalizācijas caurulēm. Drīz ir Kirstenas kārta.

Logā spiežas tumsa. Raugos lejup uz ielu un ilgojos pēc laukiem. Pilsēta ritmu nosaka pneimatiskie urbji, luksofori un vilcienu grafiki. Gadalaiku maina gandrīz nav manāma.

Loga stiklā blakus manam atspulgam parādās kāda cita seja.

- Es jau domāju, ka atradīšu jūs šeit, - saka Džo, apsēzdamies un atbalstīdams kājas uz zemā galdiņa. - Kā veicās ar Alekseju?

- Viņš neklausījās.

Džo pamāj. - Jums jāpaguļ.

- Tāpat kā jums.

- Izgulēšos, kad būšu miris.

- Tā mēdza teikt mans audžutēvs. Tagad viņš var gulēt, cik tīk.

Džo ar roku norāda uz dīvānu telpas pretējā puse. - Es visu laiku domāju.

-Jā.

- Manuprāt, es zinu, kāpēc šī lieta jums ir tik svarīga. Kad pastāstījāt, kas notika ar Lūku, jūs nepateicāt visu.

Jūtu kakla spriežamies kamolu. Es nevarētu parunāt, pat ja gribētu.

- Jūs teicāt, ka viņš vizinājās ar ragavām viens pats. Audžutēvs bija aizbraucis uz pilsētu, māte krāsoja palagus. Jūs teicāt, ka nevarot atcerēties, ko darījāt, bet tas nav tiesa. Jūs nebijāt aizmirsis. Jūs bijāt kopā ar Lūku.

Skaidri atceros to dienu. Zemi klāja biezs sniegs. No Hil-fīldas virsotnes varēja redzēt visu fermu un vēl tālāk - pat Telegrāfpointu pie upes un vējkonusus lidlaukā.

- Jūs pieskatījāt Lūku.

Lūka elpa smaržoja pēc cepuma. Viņš sēdēja man starp ceļgaliem, ievīstīts manā vecajā jakā. Viņš bija tik mazs, ka es varēju atbalstīt zodu pret viņa galvu. Viņš valkā vecu lido-taja cepuri ar vilnas oderi un ausu aizsargiem, kas plivinās vējā, tāpēc Lūks atgādina labradora kucēnu.

Džo paskaidro. - Krodziņā - pirms tam, kad atradām Rei-čelas mašīnu - es sāku runāt par sapni. Tas bija jūsu sapnis. Teicu, ka jūs fantazējat par to, kā izglābjat Lūku, jūs iztēlojaties, ka esat tur, braucat ragavas lejup pa nogāzi un ar zābakiem atsperaties sniegā, lai apturētu ragaviņas, pirms Lūks nav nokļuvis dīķī. Man vajadzēja saprast jau toreiz. Tas nebija sapnis, bet patiesība.

Pauguri pasvieda ragaviņas gaisā, un Lūks spiedza un smējās. - Ātrāk, Janko! Ātrāk! - Viņš apķērās man ap ceļgaliem un ar muguru atspiedās pret manām krūtīm. Beigās, kur starp stabiem nokarājās drāšu žogs, nogāze kļuva lēzena. Šoreiz mēs braucām ātrāk nekā parasti, jo ragavās bija papildu svars. Nolaidu zābakus pie zemes, lai apturētu ragavas, bet mēs iedrāzāmies žogā pārāk strauji. Vienu bridi Lūks vēl bija man rokās, bet tūlīt pat es tvēru tikai gaisu.

Lūks ar savu svaru ielauza ledu. Tas sašķīda dzirkstošās drumslās. Es iebridu dīķī, saucot viņu. Es ieniru, vēl un vēl. Ja vien es būtu varējis sataustīt viņa matus vai saķert viņu aiz apkakles, tad būtu izglābis viņu. Taču bija pārāk auksts, un dīķis - pārāk dziļš.

Atnāca audžutēvs. Viņš apgaismoja dīķi ar prožektoru, kam strāvu deva traktora motors, un pārlika dīķim pāri dēļus, lai varētu tikt malā. Viņš skaldīja ledu ar cirvi un ar rokām centās sataustīt dīķa dibenu. Es skatījos pa guļamistabas logu un skaitīju lūgšanas, lai Luku kaut kā izdotos glābt. Neviens neteica ne vārda. Nekas jau nebija sakāms. Tā bija mana vaina. Es viņu biju nogalinājis.

- Jums bija divpadsmit gadu. Tas bija nelaimes gadījums.

- Es viņu zaudēju.

Susinot miklos vaigus, es purinu galvu un lādu Džo. Ko gan cili cilvēki zina par vainas izjūtu?

Džo piecēlies un sniedz man roku. - Nāciet, iesim.

Neesmu zaudējis viņa cieņu, bet mūsu attiecības nekad vairs nebūs tādas kā agrāk. Es vēlos, kaut viņš nebūtu runājis par Lūku.

Braucot uz Džo biroju, mēs nerunājam. Reičcla sagaida mūs pie durvīm. Viņa strādājusi visu nakti.

- Iespējams, ka esmu kaut ko atradusi, - viņa skaidro, kad kapjam augšā. - Atcerējos, ko man teica Kirstena Ho-varda tiesas procesa laikā. Mēs runājām par liecības sniegšanu tiesā, un viņa teica, ka reiz

uzaicināta uz tiesu kā lieciniece, lai raksturotu draudzeni, pret kuru bijusi izvirzīta apsūdzība.

- Vai jūs zināt, kas tā bija par apsūdzību?

- Nē. Un draudzenes vārdu viņa nepateica.

Paņemu tālruni. Neesmu pelnījis nevienu pakalpojumu, bet varbūt "Jauniņais" Dcivs man palīdzēs Alijas dēļ.

- Piedodiet, ka pamodināju.

Dzirdu, ka viņš novaidas.

- Man vajadzīga jūsu palīdzība. Gribu salīdzināt policijas un tiesas ierakstus par Kirstenu Ficroju.

- Tas ir jau izdarīts.

- Jā, taču kā tiesību subjektam. Iespējams, ka viņa bijusi lieciniece.

Deivs neatbild. Zinu, ka viņš pārdomā, vai nenolikt klausuli. Nav neviena iemesla, kādēļ lai viņš man palīdzētu, un desmit iemesli, lai pateiktu "nē".

- Vai tas nevar pagaidīt, līdz pa īstam pienāk rīts?

- Nē.

Vēl viena gara pauze. - Tiksimies pie Otto sešos.

Otto ir kafejnīca starp biroju, kur tiek slēgtas derības, un pašapkalpošanās veļas mazgātavu Elginas avēnijas rietumu daļā. Svētdienas rītā apmeklētāji ir lielākoties taksometru šoferi un piegādes mašīnu vadītāji, kuri uzpildās ar kafiju un ogļhidrātiem gaidāmajai dienai.

Es stāvu pie loga. "Jauniņais" Deivs ierodas laikus. Vairīdamies no suņu atstātajām čupiņām un lietus ūdens peļķēm, viņš ātri ieslīd pa durvīm. Viņa krekls ir sagumzīts un mati nesasukāti.

Deivs pasuta kafiju un no kabatas izņem papīra lapiņu, turot tā, lai es nevarētu aizsniegt. - Vispirms jūs varētu atbildēt uz dažiem jautājumiem. Gerijam Brandtam bija viltota pase un autovadītāja apliecība uz Pītera Brenigena vārda. Trīs pēdējos gadus viņš vadījis bāru Taizemē. Tas džeks ir īsts nejēga - kur viņš ņēmis tādu naudu?

- Narkotikas.

- Tā domāju arī es, bet Narkotiku apkarošanas aģentūrai un Interpolam par viņu nav nekādu datu.

- Viņš atgriezās Anglijā pirms trim mēnešiem. Ka stāstīja viņa tēvocis, viņš meklēja investorus. Rēja Mčrfija krodziņš arī bija nonācis grūtībās.

- Tātad tas izskaidro prasību pēc izpirkuma. Un tādēļ viņus nogalināja. Ballistiskā laboratorija salīdzinājusi lodi, kas trāpīja Brandtam, ar to, kuru atrada Rēja Mērfija līķī. Šauts no vienas un tās pašas šautenes.

Deivs paskatās pulksteni. - Man jādodas uz slimnīcu. Gribu būt tur, kad Alija pamodīsies.

Viņš pasniedz man papīrīti. - Pirms sešiem gadiem Kir-stena Ficroja Sautvorkas Karaliskajā tiesā sniedza liecību tiesas prāvā par prostitūciju. Viņai vajadzēja raksturot Heteri Vaildu, kura bija apsūdzēta par nelegāla bordeļa vadīšanu un amorālu peļņas gūšanu.

Es atceros to lietu. Hetere vadīja kādu grupveida seksa klubu Brikstonā. Viņai bija sava tīmekļa vietne - Wilde Times, bet viņa apgalvoja, ka neviens kluba dalībnieks nav maksājis naudu, tāpēc tā nebija prostitūcija.

Kurā vietā Brikstonā? Dambārtonroudā.

Mana atmiņa atkal triumfē. Tas ir īsts lāsts.

TRĪSDESMIT PIEKTĀ NODAĻA

Vienīgās durvis redzamas balsināta ķieģeļu sienā māja, kurai nav ne numura, ne pasta kastītes. Ēkai ir trīs stāvi, fasādē varbūt desmit vai divpadsmit logi, visiem priekšā vertikāli stieņi, un stikli ir pelēki no netīrumiem.

Es nezinu, vai Kirstena ir iekša. Māja šķiet tukša. Gribu pārliecināties par to, bet šoreiz policiju es neaicināšu, atceroties, kas notika ar Geriju Brandtu.

Uz mašīnām, kas novietotas ielas abās pusēs, sakrājušās lietus lāses kā krelles. Pa ietvi paeju garām velosipēdiem, kas pieķēdēti pie margām, un atkritumu tvertnēm, kuras gaida, kad tās aizvāks.

Pieklauvēju un gaidu. Dzirdu, ka atbīda bultas un slēdzenē pagriežas atslēga, tad durvīs paveras šaura sprauga. Parādās vairāk nekā piecdesmit gadus veca sieviete un nesmaidot noskata mani no galvas līdz kājām.

- Vai misis Vailda?

- Vai jūs zināt, cik pulkstenis?

- Es meklēju Kirstenu Eicroju.

- Pat dzirdējusi neesmu par tādu.

Paskatoties viņai garām, redzu šauru gaiteni un vāji apgaismotu dzīvojamo istabu. Viņa cenšas aizcirst durvis, bet es iespiežu spraugā plecu un gružu viņu atmuguriski, tā ka viņa atkāpdamās apgāž galdiņu ar tālruni.

- Es negribu sagādāt nekādas nepatikšanas. Tikai uzklausiet mani. - Palīdzu viņai pacelt galdiņu un tālruņu grāmatu.

Viņai uz lupām ir taukaini lupu krāsas traipi, un no viņas nāk mitru pelnu un parfīma smaka. Viņas krūtis iežņaugtas atlasa rītatērpā un šķēlumā veļas ārā, atgādinot muskatme-lones. Dedza allaž sacīja, ka muskatmelone ir nogatavojusies, ja tā ir bālganā krāsā. Lūk, kas man par atmiņu.

Dzīvojamā istabā gandrīz visas mēbeles pārklātas ar palagiem, izņemot pīto krēslu pie kamīna un krāšņi izrotātu lampu uz kāršu galdiņa. Uz tā atrodas arī atvērta grāmata, cigarešu karba, pilns pelnutrauks un šķiltavas Milosas Veneras veidolā.

- Vai jums ir kāda ziņa no Kirstenas?

- Es jau teicu, ka neesmu šādu vardu dzirdējusi.

- Pasakiet viņai, ka man ir briljanti.

- Kādi briljanti?

Esmu iekvēlinājis viņas ziņkāri. - Tie, kuru dēļ viņa gandrīz nomira.

Misis Vailda nav piedāvājusi man krēslu, bet es noņemu palagu

no kāda atzveltnes krēsla un apsēžos. Viņas āda ir nostiepta un gandrīz caurspīdīga visur, izņemot kaklu un delnu virspusi. Viņa paņem cigareti un caur šķiltavu liesmu vēro mani.

- Kirstena ir lielās nepatikšanās, - es skaidroju. - Mēģinu viņai palīdzēt. Zinu, ka viņa ir jūsu draudzene. Iedomājos, ka viņa varbūt meklēja jūs, lai uz kādu laiku paslēptos.

No viņas lūpām augšup vijas dūmu sprogas. - Nezinu, par ko jūs runājat.

Aplūkoju istabu, tumšas samta tapetes un baroka mēbeles. Ja ir kāda vieta, kas var radīt vēl lielāku nomāktību kā bordelis, tas ir bijušais bordelis. It kā sienas būtu uzsūkušas visu pretīgumu un vilšanos, līdz kļuvušas tikpat novalkātas un apgurušas kā prostitūtu seksuālie orgāni.

- Sen atpakaļ Kirstena man teica, ka nekad negadītos ceļā Aleksejam Kuznecam, bet, ja tomēr tā notiktu, viņa sēstos pirmajā lidmašīna uz Patagoniju. Viņa nokavēja reisu.

Kad viņa dzird Alekseja vardu, mierīgā sejas izteiksme pazūd.

- Vai tad Kirstena jums neteica? Viņa mēģināja Alekseju apzagt. Jums jāsaprot, cik lielās briesmās ir viņa... - es nogaidu, tad turpinu, - ...cik lielās briesmās esat jūs abas.

- Es neko neesmu izdarījusi.

- Esmu pārliecināts, ka Aleksejs sapratīs. Viņš ir prātīgs cilvēks. Tikos ar viņu vēl vakar. Piedāvāju viņam darījumu -divus miljonus vērtus briljantus, ja viņš liks Kirstenai mieru. Viņš neņēma. Viņš sevi uzskata par goda vīru. Nauda, tāpat kā aizbildinājumi, viņam nenozīmē neko. Taču, ja nu jūs neesat Kirstenu redzējusi, lai paliek. Es viņam pateikšu.

No cigaretes nobirst pelni, notraipot viņas tērpu. - Es varētu apjautāties. Jūs pieminējāt naudu.

- Es pieminēju briljantus.

- Tie man varētu palīdzēt viņu atrast.

- Un man likās, ka jūs esat filantrope.

Viņa savelk lūpu. - Vai jūs ārpusē redzējāt limuzīnu?

Viņas plakstiņi virinās tā, it kā būtu iekarināti stieplēs, kas piestiprinātas pieres augšdaļai. Esmu dzirdējis, ka to sauc par Kroidona operāciju - matus atvelk uz mugurpusi tik cieši, ka nostiepjas visi sejas audi.

Izņēmis kabatas portfeli, noskaitu trīs divdesmit mārciņu banknotes. Viņa ar acīm skaita līdz.

- Totnemā ir klīnika. Tur viņu salāpīja. Dārgi. Toties diskrēti.

Pielieku klāt vēl divas tādas pašas banknotes. Viņa paņem naudu, un tā pazūd bedrītē starp krūtīm tik veikli, it kā viņa demonstrētu burvju mākslas triku. Tad viņa piešķiebj galvu un ieklausās.

- Es par jums zinu visu. Jūs esat čigāns. - Mans izbrīns viņu

iepriecina. - Stāstīja, ka jūsu mātei bijušas burvju spējas.

- Kā jūs viņu pazīstat?

- Vai tad neredzat radniecisku līdzību? - Viņa iesmejas aizsmakušā balsī, tēlojot, ka ir čigāniete. - Jūsu māte reiz man pareģoja nākotni. Viņa teica, ka es vienmēr būšot skaistule un varēšot dabūt jebkuru vīrieti, kuru gribēšot.

(Nedomāju, ka mātei, to sakot, bijis prātā vīriešu skaits.)

Dedžai patiešām piemita spējas - smalkas novērotājas spējas, kas ļāva daudz ko pateikt par "klientu", un spēja pareģot pašsaprotamas lietas. Viņa ņēma no cilvēkiem naudu un attīrīja viņu mūžīgās cerības avotu. Pēc tam, izvadījusi viņus pa durvīm, Dedza joza uz dzērienu veikalu un pirka vodku.

Augšstāvā atskan troksnis - kaut kas krīt. Misis Vailda pamet augšup žiglu skatienu.

- Tā ir viena no manam vecajām meitenēm. Viņa šad tad paliek pie manis.

Pienaini zilo acu skatiens viņu nodod. Viņa strauji izstiepj roku, lai neļautu man celties. - Es jums pateikšu klīnikas adresi. Tur varētu zināt, kur viņa ir.

Atvairu viņas roku un kāpju augšā. Pa ceļam pārliecos pāri margām un lūkojos augšup. Uz pirmā kāpņu laukumiņa ir trīs durvis, divas ir atvērtas, bet trešās ir ciet. Viegli pieklauvēju un pagriežu rokturi. Slēgtas.

- Neaiztieciet mani! Lieciet man mieru!

Tā izklausās pēc bērna balss, tās pašas balss, ko dzirdēju tālruni izpirkuma nogādes laikā. Es pakāpjos sānis, ar muguru atspiežoties pret sienu, tā ka pret durvīm atrodas tikai mana roka.

Pirmā lode izlido caur durvīm cilvēka vēdera augstumā sešas collas pa labi no roktura. Es smagi noslīgstu zemē, ar kājām spēcīgi atsitoties pret sienu otrā pusē un skaļi ievaidos.

Misis Vailda no lejas kliedz: - Vai tās ir manas durvis? Jūs par tām samaksāsiet.

Otrā lode izurbjas cauri durvīm vienu pēdu augstāk par grīdu.

Misis Vailda kliedz atkal: - Tā, ta! Tagad es ņemšu ķīlu.

Sēžu klusi un klausos pats savā elpā.

- Jus, tur ārā, - saka balss gandrīz vai čukstus. - Vai esat miris?

- Nē.

- Ievainots?

- Nē.

Viņa izlamājas.

- Tas esmu es, Vinsents Ruiss. Esmu ieradies, lai palīdzētu jums.

Iestājas ilgs klusums.

- Lūdzu, ielaidiet mani. Esmu viens pats.

- Ejiet projām. Lūdzu. - Pazīstu Kirstenas balsi, tā ir aizsmakusi un

baiļu pilna.

- Es nevaru iet projām.

Vēl viens ilgs klusuma brīdis. - Kas ir ar jūsu kāju?

- Tā ir par puscollu īsāka.

Misis Vailda kliedz: - Es saukšu policiju, ja kāds nesamaksās par manām durvīm!

Smagi nopūzdamies, saku Kirstenai: - Varat paturēt pistoli, ja nošausiet savu saimnieci.

Viņa īsi iesmejas, bet tūlīt sāk rejoši klepot.

- Es eju iekšā.

- Tad man vajadzēs jūs nošaut.

- Nē, jūs to nedarīsiet.

Pietraušos kājās un nostājos pie durvīm. - Varbūt atslēgsiet un ielaidīsiet?

Pēc krietna brīža atskan divi metāliski klikšķi. Pagriežu rokturi un atgrūžu durvis vaļā.

Smagie aizkari ir aizvilkti ciet, un guļamistaba slīgst pustumsā. Istabai ir augsti griesti un spoguļi pie divām sienām. Pašā vidu ir liela dzelzs gulta, un Kirstena kā pazudusi guļ starp segām, kājas saliekusi un atbalstījusi revolveri uz ceļiem. Matus viņa apgriezusi un nokrāsojusi gaišus. Uz pieres krīt sviedrainas sprogas.

- Es domāju, ka jūs esat miris, - viņa saka.

- Par jums es domāju gluži tāpat.

Viņa atspiež zodu pret ieroča stobru un bezcerīgi raugās ēnās. Lētā lustra viņai virs galvas uztver gaismu, kas spiežas iekšā gar aizkariem, un spoguļi rāda vienu un to pašu ainu - katrs no sava leņķa.

Atspiežos pret palodzi, ar muguru ieliekdams aizkarus. Dzirdu, kā lietus bungo pa rūtīm.

Kirstena mazliet sakustas un saviebjas aiz sāpēm. Grīda ap gultu piemētāta ar sāpes remdējošu līdzekļu kārbiņām un saplēstu foliju.

- Vai drīkstu paskatīties?

Neskatīdamās uz mani, viņa paceļ kreklu tik augstu, ka varu redzēt dzeltenīgu pārsēju, kas piemircis ar sviedriem un asinīm.

- Jums jābrauc uz slimnīcu.

Viņa nolaiž kreklu, bet klusē.

- Jūs meklē daudzi.

- Un jūs saņemsiet godalgu.

- Vai drīkstu izsaukt neatliekamo palīdzību?

- Nē.

- Labi, tad tikai parunāsimies. Vai gribat man pastāstīt, kā tas notika?

Kirstena parausta plecus un nolaiž revolveri zemāk starp kājām. - Es pamanīju izdevību.

- Spēlēties ar uguni.

- Sākt jaunu dzīvi... - Viņa nepabeidz teikumu. Aplaizījusi lūpas, viņa klusībā izlemj, tad atsāk runāt. - Sākumā tas bija gandrīz vai kā joks, viena no tām "un ja nu..." idejām, kuras mēdz izteikt pa smieklam vien. Rcjs labi pārzināja tehnisko pusi. Viņš bija strādājis kanalizācijā. Es rūpējos par detaļām. Sākumā man likās, ka Reičela varbūt piedalīsies. Mēs varētu visu organizēt, un viņa beigu beigās dabūtu to, ko viņai bija atņēmusi viņas ģimene vai bijušais vīrs. Tie bija palikuši viņai parādā.

- Un viņa nepiedalījās?

- Es nejautāju. Atbildi es zināju.

Aplūkoju istabu. Tapešu raksts atgādina medus kāri, un katrā astoņstūra šūnā ir kailas sievietes attēls visdažādāka-jās seksuālajās pozās.

- Kas notika ar Mikiju?

Kirstena izliekas nedzirdam. Viņa stāsta pati pēc savas ieceres.

- Ziniet, viss būtu kārtībā, ja nebijis Gerija Brandta. Miki-ja nokļūtu mājās. Rejs joprojām būtu dzīvs. Gerijs nedrīkstēja ļaut, lai viņa iet... lai iet viena. Bija paredzēts, ka viņš aizvedīs Mikiju mājās.

- Nesaprotu. Par ko jūs runājat?

Sāpīgs smaids pārslīd pār viņas vaibstiem, bet lūpas tikpat kā nepakustas. - Nabaga inspektors. Jūs vēl neesat sapratis, vai ne?

Patiesība milst manī kā audzējs, šūnām daloties, iespiežoties tukšajās vietās un atmiņas robos. Gerijs Brandts teica, ka ļāvis viņai iet. Tie bija viņa pēdējie vārdi.

- Pie mums viņa bija tikai dažas dienas, - saka Kirstena, kodījot nagu. - Tad viņš samaksāja izpirkumu.

- Kādu izpirkumu?

- Pirmo.

- Kā jūs to domājat - "pirmo" izpirkumu?

- Mēs nekādā ziņā negribējām darīt viņai kaut ko ļaunu. Kad saņēmām izpirkumu, teicam Gerijam, lai aizved viņu mājās. Viņam vajadzēja meiteni atstāt ielas galā, kur atradās viņas maja, bet viņš nobijās un pameta viņu metro stacijā. Nolādētais idiots! Viņš allaž bija neaprēķināms. Jau kopš pirmās dienas viņš visu laida dēlī. Viņam bija jāuzrauga Miki-ja, bet viņš nespēja atturēties un atgriezās Rendolfa avēnijā, lai paskatītos uz televīzijas ļaudīm un policiju.

Mēs nemūžam nebūtu ļāvuši viņam piedalīties, ja vien nevajadzētu kādu cilvēku, kurš meiteni pieskata un kuru viņa nepazīst. Kā jau teicu, mēs noteikti gribējām meiteni atdot. Viņa Gerijam teikusi, ka zina ceļu uz mājām, ka Pikadilija loka stacijā pāriešot uz Beikerlo līniju.

Šī ziņa nelabo kņudināšanu pakrūtē padara vel ļaunaku. Es apkopoju to, ko zinu. Misters un misis Bērdi redzēja Miki ju Lesterskvēra stacijā. Tā atrodas vienu pieturu aiz Pikadilija loka

stacijas.

- Ja nu jūs palaidāt viņu, lai iet, kas tad gadījās?

Kirstena ir gluži izmisusi. - Hovards Veivels!

Es nesaprotu.

- Hovards gadījās, - viņa atkārto. - Mikija tika līdz mājām, bet uzskrēja virsū Hovardam.

Ak, Dievs, nē! Tas bija trešdienas vakars. Reičelas nebija mājās. Viņa runāja televīzijas raidījumā News at Ten, vēlreiz lūdzot palīdzību. Atceros, ka skatījos to policijas iecirkni. Televīzija izmantoja iepriekšējās dienas preses konferencē nofilmēto materiālu.

- Mēs negribējām viņai nodarīt ļaunu. Ļāvām viņai iet. Tad jūs atradāt ar asinīm notraipīto dvieli un apcietinājāt Hovardu. Man gribējās nomirt.

Jūtu, ka ceļgali sāk ļodzīties, un es pūlos noturēties kājās. Jūtos tā, it kā man iekšā viss saturs būtu kļuvis šķidrs un tūlīt iztecēs uz grīdas. Augstais Dievs, ko es esmu izdarījis? Esmu visu sabojājis. Esmu nodevis Aliju, Reičelu, Miki ju.

- Jūs nezināt, cik bieži es vēlējos, kaut varētu visu vērst par labu, - saka Kirstena. - Es būtu pārvedusi Mikiju mājās pati. Būtu aizvedusi viņu tieši līdz dzīvokļa durvīm. Ticiet man!

- Jūs un Reičela bijāt draudzenes. Kā jus varējāt viņai to nodarīt?

Pavisam īsu bridi viņas sejā parādās dusmas, bet viņai nav spēka dusmoties. Kirstena čukst: - Es nekad negribēju sāpināt viņas... ne Mikiju, ne Reičelu.

- Kāpēc tad?

- Mēs ņēmām naudu no paša lielākā zagļa - no Alekseja Kuzncca. Viņš bija briesmonis. Viņš taču nogalināja pats savu brāli!

- Jūs gribējāt stāties pretī pašam lielākajam kauslim spēles laukumā.

- Mēs dzīvojam jaunā feodālā laikmetā, inspektor. Karojam naftas dēļ un piešķiram rekonstrukcijas līgumus apmaiņā pret politiskiem ziedojumiem. Autostāvvietu uzraugu mums ir vairāk nekā policistu...

- Apžēliņ, aiztaupiet man tās runas!

- Mēs nevienu negribējām sāpināt.

- Reičelai sāpēja visu šo laiku.

Kirstena skatās manī ar miklām acīm. Gandrīz vai sajūtu sāļuma garšu.

- Es nedomāju... mēs ļāvām Mikijai iet. Es nekad nebūtu... - Viņa noliec galvu un sāk šūpoties uz priekšu un atpakaļ. - Man tik ļoti žēl... tik ļoti žēl...

Mani kaitina, kā viņa žēlo sevi. Cenšos panākt, lai viņa izstāsta pārējo. Kirstena neskatās uz mani, kad runā par bedri pagrabā un pazemes upi. Rejs Mērfijs pazemē piepūtis gumijas laivu un iedevis Gerijam karti. Viņam vajadzējis braukt tikai dažus simtus pēdu, tad

viņš uznesis Mikiju augšā pa lietus ūdens notekas cauruli.

- Rejs zināja vietu, kur viņu var turēt. Es nekad negāju turp. Mans uzdevums bija nosūtīt vēstuli ar prasību pēc izpirkuma.

- Kur jūs to aizsūtījāt?

- Tieši Aleksejam.

- Un sauļošanās tērps?

- Gerijs uzstāja, lai to aizsūta.

- Kā Mikija bija ģērbusies, kad viņš palaida viņu, lai iet?

- Es skaidri nezinu.

- Vai viņai bija līdz pludmales dvielis?

- Gerijs teica, ka ar to viņa jutīšoties drošāk. Viņa to nepametīšot.

Nu mani grauž sirdēsti. Nevienā scenārijā, ko tiku pārdomājis, es neiekļāvu I lovardu, būdams pārliecināts, ka viņš nav vainīgs. Tiku izsvēris pierādījumus un iespējas un nolēmis, ka Hovards apsūdzēts un notiesāts kļūdaini. Kempbels teica, ka esmu akls pret acīm redzamo. Es domāju, ka viņš nespēj saskatīt neko citu, izņemot savus aizspriedumus.

- Dieva dēļ, kāpēc jūs mēģinājāt dabūt izpirkumu vēlreiz? Kā jūs varējāt atkal likt Reičelai tā ciest? Jūs viņu pārliecinājāt, ka Mikija arvien vēl ir dzīva.

Viņa savaikstās aiz sāpēm. - Es negribēju. Jūs nesaprotat.

- Tad paskaidrojiet.

- Kad jūs apcietinājāt Hovardu par Mikijas slepkavību, Gerijs nojūdzās. Viņš nemitīgi runāja, ka mēs esam palldzē-juši viņu nogalināt. Teica, ka nevarot vēlreiz iet cietumā -ne jau par bērna slepkavību. Viņš zināja, ko cietumā dara ar bērnu Slepkavām. Es sapratu, ka mums radusies problēma. Mums vajadzēja vai nu apklusināt Geriju, vai palīdzēt viņam nozust.

- Tātad jūs dabūjāt viņu projām no valsts.

- Mēs iedevām viņam divreiz lielāku summu, nekā viņš bija pelnījis - četrsimt tūkstošus. Gerijam vajadzēja palikt tur, bet viņš izšķieda naudu spēļu automātos vai par narkotikām.

- Viņš Taizemē nopirka baru.

- Vienalga.

- Tad viņš atgriezās.

- Par otro izpirkumu es uzzināju tikai tad, kad Reičela saņēma pastkarti. Gerijs to izdomāja viens pats. Mikijas līķis nekad netika atrasts. Pie viņa joprojām bija meitenes sauļošanās tērps un matu šķipsnas. Es aiz dusmām biju zili melna. Viņa alkatība un muļķība apdraudēja nius visus. Rejs teica, ka apstādinās Geriju, pirms viņš nav nodevis mūs...

- Jus varējāt aizbraukt. Neviens to nebūtu zinājis.

- Es gribēju viņu nogalināt, patiešām gribēju.

- Kāpēc jūs pārdomājāt?

- Mēs neviens nedomājām, ka Aleksejs būs ar mieru - pēc tam, kad jau reiz samaksājis, bet viņš pēkšņi piekrita. Man viņa gandrīz vai bija žēl. Viņš noteikti gribēja ticēt, ka Mi-kija joprojām ir dzīva.

- Viņam nebija citas iespējas. Tēva pienākums ir ticēt.

- Nē. Viņš gribēja atriebties. Viņam bija vienalga, cik tas maksā. Viņu neinteresēja ne Miki ja, ne Reičela. Viņš gribēja mūs nogalināt - tas bija vienīgais iemesls.

Varbūt viņai taisnība. Aleksejs allaž gribējis spriest pats savu tiesu.

Pie Wormwood Scrubs cietuma un arī policijas iecirkni Aleksejs teica: - Es nemēdzu maksāt divas reizes. - Tieši to viņš domāja. Viņš jau bija samaksājis izpirkuma naudu par Miki-ju un nebūtu tik viegli pakļāvies maksāt vēlreiz.

- Jūs droši vien izmantojāt to pašu veidu, kā saņemt izpirkumu. Tā Aleksejs jūs atrada.

- Mums nebija laika izdomāt kaut ko citu. Aleksejs to saprata. Kā jau teicu, mēs necerējām, ka viņš piekritīs. Mums bija jāsteidzas, lai visu sagatavotu. Es negribēju turpināt, bet Rejam vajadzēja naudu, un viņš teica, ka otro reizi viss būšot vieglāk.

- Jūs zinājāt, ka es biju mašīnā kopā ar Reičelu.

- Nē. Kad likām viņai iesēsties cita mašīna, tad vairs nē. Un mums nenāca prātā, ka cilvēks var but tik neprātīgs, lai sekotu izpirkumam caur kanalizāciju.

- Tad, kad mēs piegādājām izpirkumu, es tālrunī dzirdēju bērna balsi. Tā bijāt jūs, vai ne?

-Jā.

Istaba kļuvusi tumšāka, un šķiet, ka Kirstena pārvēršas par ēnu. Mūs šķir liels un salts attālums.

- Kad sākās apšaude, es domāju, ka tā ir policija. Bet viņi šāva bez apstājas.

- Vai jūs redzējāt snaiperi?

- Nē.

- Vai jūs kādu citu redzējāt?

Viņa purina galvu.

Kirstena ir pārgurusi, bet, šķiet, izjūt atvieglojumu, ka var runāt. Viņa neatceras, cik ilgi bijusi ūdenī. Paisums viņu aiznesis uz austrumiem garām Vestminsterai. Beidzot viņa uzrāpusies uz kāpnēm pie Bankside Jetty netālu no Globe teātra. Viņa ielauzusies aptiekā un nozagusi pārsienamos materiālus un sāpes remdējošus līdzekļus. Kirstena gulējusi kādā veikalā, kur veikts remonts, apsegdamās ar krāsotāju atstātajiem palagiem.

Viņa nav varējusi bēgt, nav varējusi doties uz slimnīcu. Aleksejs bulu viņu atradis. Tagad, zinot, kas nolaupījis Miki-ju, viņš nedomāja pārstāt viņus meklēt.

- Un jūs kopš tā laika slēpjaties?

- Gaidu nāvi. - Kirstena runā tik klusi, ka viņa, šķiet, atrodas citā istabā.

Gaiss ir smags no salkanās sviedru un strutu smakas. Vai nu viss, ko Kirstena man stāstījusi, ir patiesība, vai arī ārkārtīgi rūpīgi pārdomāti meli. - Lūdzu, paejiet nost no loga, -viņa saka.

- Kāpēc?

- Es visu laiku redzu sarkanus punktus. Tie ir kā iededzināti man plakstiņos.

Es zinu, ko viņa domā.

Apsēdies blakus gultai, ieleju viņai glāzē ūdeni. Nu viņa vairs netur pirkstu uz revolvera mēlītes.

- Ko jūs domājāt darīt ar izpirkuma naudu?

- Man bija plāni. - Viņa stāsta par jaunu dzīvi Amerika, ta ka ideja aizbraukt un neatskatīties, sākt dzīvi no sākuma izklausās gandrīz neatvairāma.

Reizēm man ir līdzīgas domas - esmu vēlējies pārtapt par kādu citu vai sākt visu no jauna, bet saprotu, ka man nav vēlēšanās redzēt pasauli, un vajag diezgan daudz pūļu, lai paturētu vecos draugus, kur nu vēl atrast jaunus. No kā es bēgšu? Būšu kā suns, kas ķer pats savu asti.

- Mēs bijām muļķi. Mums vajadzēja pazust un priecāties, ka neviens nezina patiesību par Mikiju. Tagad ir par vēlu.

- Es varu jūs aizsargāt, - saku.

- To nevar neviens.

- Varu parunāt ar Karalisko prokuratūru. Ja jūs sniegsiet pierādījumus pret Alekseju, viņi jūs var...

- Kādus pierādījumus? - viņa skarbi saka. - Neesmu redzējusi, ka viņš kādu nošauj. Nevaru atpazīt fotogrāfiju vai norādīt vainīgo personu aizdomās turamo rindā. Kas par to, ka viņš divas reizes maksājis izpirkumu - likums to neaizliedz.

Viņai taisnība. Alekseju var apsūdzēt vienīgi par to, ka viņš nav informējis policiju par pirmo izpirkuma pieprasījumu.

Noteikti ir jābūt kaut kam vairak. Viens vīrs organizē cilvēku slepkavības, un neviens netiek viņam klāt.

Pirmo reizi pēc ilgiem laikiem es nesapratu, ko iesākt. Zināju, ka jāzvana policijai. Zināju arī, ka jāpasargā Kirste-na. Pastāv aizsardzības programmas lieciniekiem, kuri informē policiju par ĪRA un par organizēto noziedzību, bet ko tās var piedāvāt Kirstenai? Viņa nevar nodot Alekseju policijai, nevar pierādīt, ka viņš iesaistīts slepkavībās vai citos noziegumos.

- Ja nu mēs sarīkotu tikšanos?

- Ko?

- Tikšanos ar Alekseju.

Viņa aizspiež ausis, negribēdama kļausities. Gaisma, kas no naktslampiņas krīt uz viņas ādu, piešķir tai metālisku spīdumu.

Kirstenai taisnība. Aleksejs nepiekristu.

- Jūs nevarat mani izglābt. Jūsu vietā es tūlīt piezvanītu viņam un pateiktu, kur es atrodos. Savukārt jūs viņš tādēļ varbūt apžēlotu.

- Es izsaukšu neatliekamo palīdzību.

- Nē.

- Jūs nevarat palikt te. Cik ilgi saimniece vēl jūs pacietis?

- Mēs esam senas draudzenes.

- To jau var redzēt! Cik daudz jūs esat maksājusi, lai arvien vēl būtu šeit?

Kirstena parāda rokas. Uz pirkstiem vairs nav neviena gredzena.

Sēžam klusējot, un pēc brīža dzirdu, ka viņa sāk elpot vienmērīgi. Aizmigusi. Pievirzos tuvāk un saudzīgi paņemu revolveri viņai no klēpja, tad apsedzu Kirstenu. Izeju uz kāpņu laukumiņa un zvanu "Jauniņajam" Deivam. Man trīc rokas.

- Esmu atradis Kirstenu Ficroju. Man vajadzīga neatliekamās palīdzības mašīna un policijas eskorts. Nesakiet to Meldremam vai Kempbelam.

- Labi.

Kad atgriežos istabā, Kirstenai acis ir vaļā.

- Vai viņi ir ceļā?

- Jā.

- Kavalērijas goda sardze vai līķrati?

- Neatliekama palīdzība.

Zobus sakodusi aiz sāpēm, viņa pārceļ kājas pār gultas malu un apsēžas, novērsusies no manis. Melnais krekls piesūcies ar sviedriem un pielipis pie auguma. Izskatās, it kā viņa būtu aplieta ar eļļu.

- Varbūt jūs varat mani pasargāt šodien, bet tā ir tikai viena diena, - Kirstena saka, ar pūlēm pieceldamās. Šļūcošiem soļiem viņa iet uz vannasistabu. Nojaušot, ka es gribu sekot, viņa mani attur. - Man vajag uz poda.

Man jāgaida uz kāpņu laukumiņa, un es to daru, priecādamies, ka uz brīdi tieku projām no šķebinoši smacīgās istabas un liekulības. Tas ir satriecoši - tik daudz melu un tāda nodevība. Mikija ir mirusi! Esmu zaudējis. Man gribas līst atpakaļ kanalizācijā, kur ir mana īstā vieta.

Lejā pie durvīm klauvē. Misis Vailda atver durvis. Raugos pāri margām, pa pusei cerot ieraudzīt "Jauniņo" Deivu. Taču tas ir kurjers. Nevaru saprast, ko viņš saka.

Misis Vailda pagriežas uz pretējo pusi, rokās turot puķu pušķi. Tajā pašā mirklī dzirdu trulu troksni, metālam atsitoties pret kaulu. Viņa gāžas uz priekšu, saspiežot puķes. Kurjers motociklista tērpā no melnas ādas un spīdīgā, melnā ķiverē kāpj viņas līķim pāri.

Piespiežu tālruņa pogu zvana atkārtošanai. Deiva numurs ir

aizņemts. Viņš droši vien zvana neatliekamajai palīdzībai.

Dzirdu, ka kurjers pārmeklē apakšstāvu, ar kāju atsperdams vaļā durvis. Varu iedomāties, kā viņš pietupjas un ar plašu vēzienu vērš ieroci pret varbūtējo mērķi. Viņš ir profesionālis. Bijušais militārists.

Kirstena tualetē nolaiž ūdeni un nāk ārā no vannasista-bas. Rādu, lai gulstas, un viņa ievaidēdamās nometas ceļos. Viņa ievērojusi manā skatienā kaut ko neparastu.

- Nepametiet mani, - viņa izrunā tikai ar lūpām vien. Es pielieku pirkstu pie mutes un ar otru roku rādu augšup virs galvas.

Kurjers dzirdējis, ka tualetē nolaiž ūdeni un ka tvertne atkal pildās. Nu viņš ir kāpņu apakšgalā. Atstājis Kirstcnu, uzkāpju vienu stāvu augstāk un kāpņu laukumiņā piespiežu zvana atkārtošanas pogu. Aizņemts.

Grīdas dēļi ļogās un čīkst. Troksnis atbalsojas visā auguma. Kirstena izšāva divas reizes. Pieņemot, ka revolvera aptvere bijusi pilna, man atlikušas vēl četras lodes.

Man vajadzētu just izbailes, bet es, šķiet, esmu viņpus tādām izjūtām. Es domāju par pēdējam trim nedēļām. Visu šo laiku Aleksejs spēlējies ar mani. Neesmu ne dusmīgs, ne sarūgtināts. Tas atgādina pasaku par Zeltmatīti un trim lāčiem, kuri izdzina meiteni no mājas, jo viņa bija ēdusi putru no lāču bļodiņām un salauzusi krēsliņu. Manā versijā viņa atgriežas ar revolveri un grib būt pārliecināta, ka nemērķēs ne pārāk augstu, ne arī pārāk zemu, bet tieši uz īsto vietu.

"Jauniņais" Deivs atsaucas zvanam.

- Kods viens. Policists briesmās. Palīgā!

Kurjers ir uz kāpnēm un turas cieši pie sienas, lai būtu aizsegā no augšpuses. Kad viņš nonāks uz kāpņu laukumiņa, man jātrapa. Gaidu tumsā, mēģinot savilkties čokurā, cik vien iespējams. Pa muguru tek sviedru straumīte.

Vēl viens pakāpiens. Parādās viņa ēna. Viņam rokās automātiskā mašīnpistole, kuru viņš groza uz visām pusēm. Es saudzīgi piespiežu mēlīti, pastumjot atpakaļ gaili un saspiežot metāla atsperi, kas atrodas rokturī. Sprudrats pagriež cilindru, iebīdot lodi stobrā.

Tagad viņš ir kā uz delnas un grasās iet guļamistabā. Aiz sejsega nevaru saskatīt viņa seju.

- Policija! Nolieciet ieroci!

Viņš nokrīt un apveļas riņķī, kā pagadās šaujot uz kāpņu augšgalu. Lodes izsit robus tapetēs blakus manai galvai un sašķaida margas. Man kaklā ieduras koka šķemba.

Tikko es izšaušu, viņš redzēs zibsni no stobra un zinās, kur es atrodos. Atvelku mēlīti līdz pat galam, atbrīvojot gaili.

Lode trāpa viņam plecā un, atsitusies pret kaulu, turpina ceļu slīpi uz leju krūškurvī. Viņa galva atsitas pret sienu. Pret mani pavērsts ķiveres platais, melnais sejsegs. Viņš atkal nospiež mēlīti. Mēs

izšaujam reizē, un viņš nokūleņo lejā.

Mutē jūtu asiņu garšu, jo esmu sakodis meli, un krūtis pleš vai pušu aiz sāpēm. Vai tad plaušās vairs nav nemaz skābekļa? Nezinu, cik ilgi es sēžu uz kāpnēm. Arā atskan sirēnas, kauc riepas. "Jauniņais" Deivs iebrāžas pa durvīm tik ātri, ka gandrīz paklūp pār misis Vaildu.

Notupies ceļos, nolieku revolveri blakus un raugos uz savu krūškurvi. Deivs kāpj augšā un sauc mani. Atrāvis vaļā kreklu, piespiežu pirkstus pie krūšu kaula. Pašā aizsarg-vestes centrā ir apaļš iespiedums, vēl silts no lodes.

Debess augstā! Alija izglābusi man dzīvību.

Lūkojoties caur margām, kāpņu apakšgalā redzu kurjera nedzīvo ķermeni, savilktu čokurā. Četrdesmit trīs gadi policijas dienesta, trīsdesmit pieci no tiem detektīva darbā, un es vēl nevienu nebiju nogalinājis. Sasniegts vēl viens negribēts pavērsiena punkts.

TRĪSDESMIT SESTĀ NODAĻA

Pirms četrām stundām parakstīta pavēle par Alekseja apcietināšanu, bet tā nav izpildīta. Viņa motorjahta izgājusi no Chelsea Harbour sestdien pusnaktī tikai stundu pēc mūsu tikšanās. Kapteinis teicis, ka pārved jahtu uz Mūdija kuģu būvētavu Hemblā dienvidu piekrastē, bet vēl līdz svētdienas pusdienlaikam jahta tur nav parādījusies.

Brīdināta krasta apsardze un glābšanas stacijas, un visiem kuģiem un jahtām piecsimt jūras jūdžu rādiusā pavēstīts, lai ziņo, ja pamana motorjahtu. Tās apraksts nosūtīts ari visiem ostu pārvaldniekiem Francijā, Beļģijā, Holandē, Dānijā, Portugālē un Spānijā.

Es nedomāju, ka Aleksejs bēgs. Man joprojām šķiet, ka viņš grasās cēli iesoļot policijas iecirknī kopā ar advokātu komandu, pašapmierināts un gatavs cīnīties. Viņš zina, ka mums ir tikai netieši pierādījumi. Neviens nevar piedēvēt viņam saistību ar slepkavībām. Ja Kirstena nomirst, es nevarēšu pat pierādīt, ka viņš pirmajā reizē maksājis izpirkumu.

Protams, nav mans uzdevums kaut ko pierādīt, kā nemitīgi atkārto Kempbels, brāžoties pa slimnīcas gaiteņiem tvīda mētelī. Ik reizi, kad viņa skatiens neviļus sastopas ar manējo, viņš novēršas. Viņam bija taisnība, un es esmu bijis aplams no viena gala līdz otram. Par spīti visiem dažu pēdējo nedēļu drausmīgajiem notikumiem, fakti paliek tādi paši, ka bijuši - Mikija mirusi pirms trim gadiem, un Hovards Vei-vels viņu nogalinājis.

Kā liecina rentgena uzņēmums, man ir tikai ribu sasitums, un brūcei kaklā šuves nav vajadzīgas. Kirstena ir augšstāvā, viņas palātu apsargā. Viņas vārdu nezināja pat mediķi, kuri viņu nogādāja intensīvās aprūpes palātā.

Rīt no rīta Edijs Bērēts un Krauķis pasludinās, ka Ho-vards Veivels jāatbrīvo no cietuma. Viņi apgalvos, ka Mikija Kārlaila nolaupīta, lai saņemtu izpirkuma maksu, un viņu nogalinājuši nolaupītāji. Lesterskvēras metro stacijas novērošanas kameru uzņemtajos kadros redzamās meitenes identitāte nav pierādāma. Dvielis, ko atrada East Finchlei/ kapsētā, tur nolikts tīši, lai apvainotu I lovardu slepkavībā, kuru viņš nav izdarījis.

Tā ir versija, ko pamatot ir daudz vieglāk nekā patiesību. I Iovarda lietā policijai bijuši tikai netiešie pierādījumi. Tos vajadzēja salikt kopā citu pie cita, parādot zvērinātajiem, kā tie saderas. Tagad tie drīzāk atgādina kāršu namiņu.

Hovards panāks lietas atkārtotu iztiesāšanu, un, lai paliktu spēkā iepriekšējais spriedums, varam cerēt vienīgi uz zvērināto ticību Kirstenas stāstam. Apsūdzētā aizstāvji cits par citu pūlēsies pierādīt, ka

viņai nevar ticēt, jo viņa ir bērna nolaupītāja, izspiedēja un pasūtījuma prostitūtu aģentūras vadītāja.

Es kļūdījos, spriežot par Hovardu, par Mikiju un gandrīz par visu. Bērna slepkava tiks atbrīvots. Atbildīgs esmu es.

Policists, kurš nošauj cilvēku, iekuļas nepatikšanās. Vēl jo lielākas nepatikšanas ir tad, ja šāvējs ir bijušais policists. Lietu izmeklēs komisija, kas izskata sūdzības par policistiem. Viņi arī noteiks, vai esmu lietojis narkotikas, un pārbaudīs mani pie psihiatra. Man nav tādu zināšanu par morfīnu, lai varētu spriest, vai opioidi arvien vēl ir manā organismā. Ja testa rezultāts būs pozitīvs, esmu mēslos līdz ausīm.

Vīrietis, kuru es nošāvu, netika identificēts. Viņš brauca ar zagtu motociklu, un viņam nebija nekādu dokumentu. Zobi viņam bija laboti Austrumeiropā, un viņa automātiskā mašīnpistole pirms četriem gadiem bija nozagta Belfāstas policijas iecirkni. Vienīgā īpatnējā iezīme - ap kaklu viņam bija sudraba krustiņš ar reta purpurkrāsas dargakmeņa inkrus-tacijām. Tādi dārgakmeņi atrodami vienīgi Sibīrijā, Bratskas apvidū. Varbūt Interpolam veiksies labak.

Apmeklēšanas laiks ir beidzies, bet māsa mani ielaiž. Lai gan Alija guļ uz muguras un raugās spogulī virs galvas, viņa apvelti mani ar platāku smaidu, nekā esmu pelnījis. Viņa mazliet pagriež galvu, līdz rīkli aizžņaudz sāpes.

- Es jums atnesu šokolādi, - saku.

- Jus gribat, lai es kļūstu resna.

- Jus neesat bijusi resna arī tad, kad vēl zīdāt cici.

Sāpīgi raudzīties, ka viņa smejas.

- Kā veicas? - es jautāju.

- Labi. Šodien es piecēlos kājās.

- Tā ir laba zīme. Kad mēs iesim dejot?

- Jums nepatīk dejot.

- Ar jums es dejošu.

Tas izskan pārāk sentimentāli, un es vēlos, kaut nebūtu teicis. Tomēr Alija, šķiet, novērtē šo jūtu izpausmi.

Viņa stāsta, ka trīs mēnešus viņai vajadzēs valkāt speciālu cieto korseti, bet turpmākos trīs mēnešus platu auduma jostu ar plecu lencēm.

- Ja palaimēsies, tad es jau staigāšu.

Man ļoti nepatīk teiciens "ja palaimēsies". Tas nav apstiprinājums, bet varbūtības - "ja vien viss būs kā vajag" - formulējums. Kā tad Alijai ir laimējies līdz šim?

No brūna papīra maisiņa izņemu viskija pudeli un parādu viņai. Alija smaida. Tad kā trusīti no burvju mākslinieka cepures es no maisiņa izvelku divas glāzes.

Ieleju viņas glāzē viskiju un no krāna pieleju ūdeni.

- Man nekādi neizdodas dzert no glāzes, - viņa saka kā atvainodamās.

Atkal pameklēju maisiņā un atrodu jocīgu kokteiļa salmiņu ar cilpām. Uzlieku glāzi viņai uz krūtīm un ielieku salmiņa galu mutē. Viņa iemalko dzērienu un noelšas. Šī ir pirmā reize, kad redzu Aliju dzeram kaut ko alkoholisku.

Saskatāmies spoguli. - Šodien pie manis bija atnācis iekšlietu ministrijas advokāts, - Alija saka. - Viņi piedāvā kompensācijas paketi un pilnu invaliditātes pensiju, ja es izvēlētos aiziet no darba.

- Ko jūs viņiem teicāt?

- Es gribu palikt.

- Viņi uztraucas, ka jūs varētu viņus iesūdzēt.

- Kāpēc lai es to darītu? Neviens taču nav vainīgs.

Mēs raugāmies viens otrā, un es jūtos vienlaikus pateicīgs un necienīgs.

- Es dzirdēju par Geriju Brandtu.

- Jā.

Redzu, ka viņas vaibstiem pārskrien viegla ēna. Arī man kaut kas iedzeļ, un es saprotu, cik daudz sāpju viņa jau pārcietusi un cik gari būs mēneši, kad viņai vajadzēs izturēt vēl citas operācijas un fizioterapiju.

No Alijas matu mezgla izslīdējusi spīdīgi melnu matu šķipsna. Viņa nolaiž acis un spītīgi savelk lūpas. - Un jūs atradāt Kirstenu. Uz to mums jāiedzer.

Alija ieņem malciņu un pamana, ka es nedzeru reizē ar viņu. - Kas noticis?

- Man tik ļoti žēl. Tie bija muļķīgi, neapdomīgi meklējumi. Es tikai gribēju... cerēju, ka Mikija varētu būt dzīva. Un kas iznāca? Jus esat šeit, cilvēki ir miruši, un Reičela sēro par jaunu. Un rit Hovards panāks, ka viņa lietu iztiesā vēlreiz. Tā ir mana vaina. To nevar piedot.

Ali ja neatbild. Logā var redzēt, ka debesis sārtojas, un iedegas apgaismes lampas. Es šūpojos krēsla un cieši raugos loga stikla. Alija pastiepj roku un uzliek to man uz pleca.

- Tas ir briesmīgi, - es vaidu. - Kāpēc ļaut, lai bērns ierodas šajā pasaulē un nodzīvo te septiņus gadus, ja zināms, ka viņa tiks nolaupīta, izvarota, spīdzināta un diezin kā vēl mocīta?

- Uz šo jautājumu atbildes nav.

- Es neticu Dievam. Neticu mūžīgajai dzīvei, debesu valstībai un reinkarnācijai. Vai jūs to nepajautātu Dievam manā vietā? Pajautājiet viņam - kāpēc?

Alija skumji skatās uz mani. - Ne jau tā izpaužas Dieva darbi.

- Labi, pajautājiet par viņa diženo plānu. Kurš rūpējas par tādiem bērniem kā Mikija, kamēr viņš pievēršas kopainai? Varētu šķist, ka

viens bērns ir nenozīmīgs un niecīgs pret vairākiem miljardiem, bet viņš varētu sākt, ik bridi glābjot vismaz vienu.

Izdzeru atlikušo viskiju, juzdams, kā tas dedzina rīkli. Esmu jau piedzēries, bet vēl ne gana piedzēries.

Melns taksometrs aizved mani uz mājām. Grābstoties pēc atslēgām, iestreipuļoju iekšā un augšā pa kāpnēm, tad pārliecos pār tualetes podu un vemju. Pēc tam noskaloju seju ar ūdeni, ļaujot, lai tas tek pa kaklu un krūtīm.

No spoguļa man pretī raugās bāls, glunīgs svešinieks. Viņa acīs redzu Mikiju stāvam slīdošo kāpņu lejasgalā, De-džu aiz dzeloņstieplēm un Lūku, kas guļ zem ledus.

Šķiet, man citu atmiņu nav. Prātā vērpjas domas par pazudušiem, mocītiem un mirušiem bērniem. Zīdaiņi, kas noslīkuši vannā, mazuļi, kuri purināti tik ilgi, līdz iestāju-

sies koma, bērni, kuri nosūtīti uz gāzes kamerām, nolaupīti no rotaļu laukumiem vai nosmacēti zem spilveniem. Ka es drīkstu vainot Dievu, ja neesmu varējis izglābt vienu meitenīti?

TRĪSDESMIT SEPTĪTĀ NODAĻA

Iepretī Karaliskajam Tiesu namam piegādes mašīnas vadītājs krauj no furgona ārā neapģērbtus manekenus. Vīriešu un sieviešu plastmasas figūras - dažas ar parūkām, citas ar kailām galvām - it kā piedalās kādā orģijā. Šoferis nes tās pa divām uzreiz, uzlicis katru uz sava pleca un ar roku satvēris tās pie dibena, lai noturētu līdzsvarā. Viņš smejas, kad garāmbraucošo taksometru šoferi taurē un biroju darbinieki liecas ārā pa logiem.

Stāvu un noskatos. Ir tik labi smaidīt.

Jaukā izjūta drīz pagaist. Eju pa gaiteni uz Reičelas Kār-lailas pusi, un viņa paceļ galvu. Viņas skatiens klaiņo, un smaids ir tik nedrošs, it kā viņa uzreiz nebūtu mani pazinusi. Gaismas stari, kas plūst caur augstajiem logiem, lūst, atstarojas un izkliedējas, vēl nesasnieguši ar marmoru apdarinātā ieejas vestibila dziļumus.

Aicinu viņu panākties tālāk, līdz atrodu kādu tukšu konferenču zāli. Kad viņa apsēdusies, izstāstu visu, ko man stāstīja Kirstena, cenšoties neizlaist nevienu sīkumu. Kad stāstu, kā Mikija viena pati vēlā vakarā ceļojusi pa Londonu, Reičela cieši samiedz acis, pūlēdamās aizgaiņāt šo iztēles ainu.

- Kur Kirstena ir pašreiz?

- Viņa cīnās ar infekciju. Turpmākās Četrdesmit astoņas stundas būs izšķirošās.

Reičelas vaibstos jaušamas raizes. Viņas spēja piedot ir daudz lielāka par manējo. Varu iedomāties, ka viņa skaita lūgšanu par Kirstenu vai iededz svecīti. Reičelai būtu jāniknojas uz viņu un uz mani. Es modināju viņā cerību, un kas no ta iznācis?

Taču viņa vaino sevi. - Ja es nebūtu lūgusi Aleksejam izpirkumu, tā nebūtu noticis.

- Nav tiesa. Viņš sodīja viņus par to, kas notika ar Mi-kiju, un jūsu vainas tur nav.

Reičela klusi saka: - Es tikai gribēju atgūt viņu.

- Zinu.

Paskatos pulkstenī. Mums jāiet uz tiesas zāli. Pirms Reičela iet ārā no zāles, viņa vēl brītiņu kavējas, saņemot spēkus. Gaitenis un sabiedriskās telpas ir tukšākas nekā iepriekš. Krauķis kāpj augšā pa kāpnēm. Edijs Bērēts ir trīs pakāpienus viņam priekšā, tā ka acis abiem ir vienādā līmenī. Krauķis izskatās enerģijas pārpilns, bet Edijs kaut ko ņurd un žestikulē.

Reičela satver manu roku atbalstam. - Kāpēc Aleksejs neko neteica par pirmo izpirkuma maksu?

- Es domāju, ka viņš negribēja, lai iesaistās policija.

- Jā, bet viņš būtu varējis kaut ko pateikt pēc tam, kad Mikija nepārnāca mājās.

Es nezinu atbildi. Man šķiet, ka viņš negribēja, lai cilvēki uzzina, kā viņš kļūdījies. Turklāt viņš savā augstprātībā iedomājās, ka varēs atrast Mikiju, pirms to izdarīs policija. Viņš noteikti zināja, cik tuvu mājām Mikija bija nokļuvusi - pietrūka nepilnu astoņdesmit piecu pakāpienu. Viņš noteikti jutās satriekts.

Lords Konelijs liek visiem gaidīt. Viņš ienāk tiesas zāle desmit minūtes pāri desmitiem, un visi pieceļas. Viņš rūpīgi novieto riekstkoka āmuriņu labajā puse un ūdens glāzi - kreisajā.

Kaut kur no apakšas parādās Hovards. Rokās viņš sažņaudzis Bībeli, kurai starp lapām saliktas sarkanas lentītes. Viņš izskatās nedrošs, taču spītīgs. Edijs Bērēts paspiež viņam roku, un Hovards gurdi pasmaida.

Karaliskā advokāte Fiona I lenlija jau ir kājās. - Varbūt es varu mazliet veicināt tiesas darbu, jūsu godība. Pateicoties informācijai, kas kļuvusi zināma nedēļas nogalē, apsūdzētāja puse neiebilst pret aizstāvības iesniegumu un piekrīt tam, ka šī lieta tiek atkārtoti iztiesāta tik drīz, cik vien tiesai ir iespējams.

Gandrīz visi skaļi noelšas. Uzbango emocijas, un skatieni pievēršas Hovardam. Nedomāju, ka viņš saprot. Pat Edijs Bērēts šķiet izbrīnīts.

- Uz manu kabinetu, - saka lords Konelijs. Viņš atstaj scēnu gluži kā krusta kārotājs melnā apmetnī.

Mēs četri gaidām kabineta priekštelpā. Edijs Bērēts un Krauķis stūrī sačukstas. Krauķis smaida - tāds vaibsts viņa sejā nepavisam neizskatās dabisks. Fiona 1 lenlija izvairās no mana skatiena un tinas apmetnī.

Lorda Konelija asistentei, melnajai sievietei ar lielām krūtīm, ir mirdzošs smaids, kas tiek taupīts tikai viņa godībai. Asistente strādā pie lorda Konelija jau piecpadsmit gadus, un baumas esam dzirdējuši mēs visi.

- Viņš jūs pieņems, - sieviete saka, norādot uz durvīm.

Edijs pakāpjas soli atpakaļ un palaiž mis 1 lenliju pirmo,

viegli paklanīdamies un parādīdams muka tonzūrai līdzīgo plikumu galvvidū.

Iepretī tiesneša rakstāmgaldam ir tikai trīs krēsli. Es stāvu ar muguru pret grāmatu plauktiem, kuri aizņem visas sienas. Lords Konelijs noņēmis paruku. Viņa pašn mati ir tikpat balti, kārtīgi apgriezti virs ausīm. Viņš sāk runāt tik paceltā balsī ka skolas direktors.

- Es spriedumu rakstīju četras dienas, un jūs pēkšņi šaujat ārā šo te. - Lords Konelijs cieši skatās uz Fionu.

- Atvainojiet, jūsu godība, es to uzzināju tikai vakar pēcpusdienā.

- Un kam piederēja tā spožā ideja?

- Kļuvusi zināma papildu informācija...

- Kura liek apšaubīt mistera Veivela vainu?

Fiona minstinās. - Tā rada sarežģījumus.

- Ceru, ka jūs nesakāt man vienu, bet domājat kaut ko citu.

Ediju pārņem nevaldāma līksme. Tiesnesis stingri paraugās uz viņu. - Un jūs, mister Beret, varat paturēt savas domas pie sevis. Jau tiesas zālē man jusu uzvedība bija līdz kaklam, un šeit es to necietīšu.

Edija smaids izgaist.

Piecēlies kājās, lords Konelijs nostājas aiz sava krēsla un ar roku atbalstās pret atzveltni. Viņš pievērš skatienu man. - Saprotu, ka man vairs nevajadzētu nosaukt jūsu dienesta pakāpi, detektīv inspektor Ruis, bet varbūt jūs varētu paskaidrot, kas te notiek.

- Policijai ir jauna lieciniece.

- Lieciniece vai aizdomās turamā?

- Abējādi.

- Pirms vairākām dienām jūs savā liecībā izteicāt viedokli, ka Miķeļa Kārlaila varētu būt dzīva. Vai jūs joprojām tā uzskatāt?

- Nē, jūsu godība.

Viņa skatienā pavīd skumjas. - Vai jaunā lieciniece jums izstāstījusi, kā tas noticis?

- Viņa atzinusies, ka nolaupījusi Miķeļu Kārlailu un nosūtījusi pieprasījumu samaksāt izpirkumu. Viņa apliecinās, ka Mikija atbrīvota pēc trim dienam sveika un vesela.

- Un pēc tam?

- Mes esam pārliecināti, ka viņa nokļuvusi līdz "Delfīnu" mājai.

Tagad tiesnesis saprot, uz kuru pusi es velku. Viņš ta griež zobus, it kā gribētu tos nodeldēt. - Tas ir smieklīgi!

Edijs iejaucas. - Mēs iesniegsim lūgumu atbrīvot viņu pret drošības naudu, jūsu godība.

-]ūs turiet muti ciet.

Es paceltā balsī saku: - Movards Veivels ir bērna slepkava. Viņam jāpaliek cietumā.

- Muļķības, - murmina Edijs. - Viņš ir nepatīkams un dīvains, bet vēl iepriekšējā reizē tas netika uzskatīts par noziegumu. Mēs abi varam but par to pateicīgi.

- Jūs abi varat klusēt, - saka lords Konelijs. Šķiet, viņš labprāt kādu saplosītu gabalos. - Ja vēl kāds izdvesīs kaut vai skaņu, viņš tiks apcietināts par necieņu pret tiesu.

Lords Konelijs pievēršas man. - Detektīv inspektor Ruis, ceru, ka jūs paskaidrosiet nabaga meitenes ģimenei notiekošo.

- Ja, jūsu godība.

Viņš pagriežas pret pārējiem. - Es atļaušu apsūdzētā aizstāvjiem iesniegt apelāciju. Es arī raudzīšos, lai viņiem būtu plašas iespējas

pārbaudīt šo jauno liecību. Es gribu, lai nevienam netiktu dota priekšroka. Jūs varat pieprasīt atbrīvošanu pret drošības naudu, mister Reinor, bet atgādinu, ka jūsu klients notiesāts par slepkavību, un vainas prezumpcijai jāpaliek...

- Jusu godība, mans klients ir smagi slims, un viņam nepieciešama medicīniska aprūpe, ko viņš nesaņem cietuma. Humānisma apsvērumi ir svarīgāki...

Lords Konelijs pakrata ar pirkstu. - Šis nav ne īstais laiks, ne īstā vieta. Izsakiet savus argumentus tiesa.

Turpmākā noklausīšanās norisinās juridisku argumentu un niknas ķildošanās mistrojumā. Tiek piešķirta apelācijas atļauja, un lords Konelijs dod rīkojumu lietu iztiesāt atkārtoti, bet atsakās atbrīvot Hovardu no cietuma. Viņš norīko pārvest llovardu uz slimnīcu, kur viņš jāapsargā bruņotiem policistiem.

Ārpusē pie tiesas nama iet vaļā elle. Reportieri brēc katrs sava tālrunī un grūstās, lai tiktu tuvāk Reičelai, izkliedz jautājumus un arī atbildes, it kā gribētu, lai viņa piekrīt.

Reičela apķērusies man ap vidu un ar krūtīm piespiedusies man pie muguras. Mūsu mēģinājums tikt ārā izraisa tādu plūkšanos kā regbija laukuma centrā, tikai bez bumbas. Parādās negaidīts glābējs Edijs Bērēts, paķēris portfeli, viņš to vēzē no vienas puses uz otru kā izkapti, lai atbrīvotu ceļu.

- Laiks padomāt par citu izeju, - viņš iesaucas, norādot uz durvīm ar uzrakstu TIKAI AMATPERSONĀM.

Edijam ir krietna pieredze, kā tikt ārā no tiesas nama caur pagrabiem un aizmugures durvīm. Viņš ved mūs arvien dziļāk ēkā pa gaiteņiem, garām birojiem un aizturēšanas kamerām. Beigu beigās mēs iznākam bruģētā pagalmā, kur stāv rūpniecisko atkritumu konteineri, gaidot, ka tos aizvāks, un virs galvas uzstādīts stiepļu tīkls, lai pagalmā nevarētu nolaisties baloži.

Automātiskie vārti lēni atveras, un pa tiem iebrauc neatliekamās palīdzības mašīna. Hovards gaida uz akmens kāpnēm, galvu aptvēris ar rokām, un īgni skatās uz savu nobružāto kurpju purngaliem. Viņam abās pusēs stāv policisti un cietumsargi.

Edijs pieliec galvu un plaukstas aizsegā aizdedzina cigareti. Viņam izelpojot, dūmi plūst uz augšu un acu augstumā izklīst. Viņš piedāvā cigareti ari man, un es izjūtu tādu kā biedriskumu, kas mēdz vienot noklīdušus kareivjus kaujas laukā.

- Jus zināt, ka viņš ir to izdarījis.

- Viņš saka ko citu.

- Un kā domājat jūs?

Edijs nosmejas. - Gribat dzirdēt patiesas grēksūdzes? Parunājiet ar Opru*.

Reičela ir tepat blakus un skatās uz Hovardu. Mediķi atvēruši

mašīnas aizmugures durvis un velk arā nestuves.

- Vai es drīkstu parunāt ar viņu? - Reičela jauta.

Edijs domā, ka tas nebūtu gluži vietā.

- Es tikai gribu pajautāt, kā viņš jutās.

Edijs skatās uz mani. Es paraustu plecus.

Reičela iet pāri pagalmam. Policists pakāpjas sānis, un viņa nostājas blakus nestuvēm. Nevaru sadzirdēt, ko viņi runa. Reičela pastiepj roku un uzliek Hovardam uz pleca.

Edijs paceļ skatienu pret debesīm. - Ko jūs cenšaties panākt, inspektor?

- Cenšos noskaidrot patiesību.

Viņš pieliec galvu, paužot cieņu, bet vienlaikus ietiepīgi paliekot pie sava. - Mana pieredze liecina, ka patiesība gandrīz vienmēr ir meli. - Edija vaibsti vairs nav tik cieti, un seja negaidīti šķiet atmaigusi. - Jūs teicāt, ka nolaupītāji Mi-kiju atbrīvoja. Kad tas bija?

- Trešdienas vakarā.

Viņš pamāj.

Es atceros to vakaru. Skatījos, ka Reičelu intervē televīzijas raidījumā News at Ten. Tāpēc viņa nebija mājās, kad pārradās Mikija. Pie dzīvokļa bija norīkots detektīvs, bet Miki-jai neradās iespēja piespiest selektora pogu. Prātā izkārtoju visus tur, kur tiem vajadzēja būt. Iztēlojos, ka noceļu "Del-

* Opra Vinfrija ļoti populāra televīzijas sarunu šovu vadītāja ASV.

fīnu" mājas jumtu un salieku cilvēkus iekšā vai izņemu āra. Misis Svinglere, Kirstena, Rejs Mērfijs... Mikiju novietoju ārpusē, viņa kāpj augšup pa ieejas kāpnēm.

Kaut ka trūkst. Pagriežos un pāri pagalmam eju pie Ho-varda. Mediķi piesprādzējuši viņu pie nestuvēm un ceļ iekšā mašīnā.

- Ko jūs darījāt trešdienu vakaros, Hovard?

Viņš paskatās mani ar tukšu skatienu.

- Pirms cietuma. Ko jus pirms tam darījāt trešdienu vakaros?

1 lovards noklepojas. - Kora mēģinājums. Septiņu gadu laikā es ne reizi netiku kavējis kora mēģinājumu.

Paiet īss brīdis, līdz uztveru teikto - bridis, kas ir tik īss kā sirdspuksts, nē, pauze starp diviem sirdspukstiem. Esmu bijis muļķis. Tik daudz laika esmu veltījis tam, lai atrastu Kir-stenu, ka neesmu saskatījis citas varbūtības.

Izskrienu uz ielas un svilpju, lai apturētu kādu taksometru. Vienlaikus bez kādas jēgas kliedzu pa mobilo tālruni. Man nav visu faktu, bet to ir diezgan. Es zinu, kas noticis.

Es visu laiku lauzīju galvu par matu krāsas pēdām uz Mi-kijas dvieļa. Gerijs Brandts viņai matus nekrāsoja, un kādēļ gan lai to būtu darījis I lovards?

- Es nemaksāju divas reizes par vienu un to pašu, - sacīja Aleksejs.

Tagad es zinu, ko tas nozīmē. Aleksejs neorganizēja Mikijas nolaupīšanu, bet, tāpat kā Kirstena un Rejs Mērfijs, viņš saskatīja izdevību. Viņš gribēja atgūt meitu, vienīgo patieso vērtību, ko viņš bija radījis. Tāpēc viņš slepus samaksāja izpirkumu. Nekādas policijas, nekādas publicitā-tes. Un, kad tovakar Mikija atgriezās mājās, viņu pārtvēra Aleksejs. Viņš gaidīja.

Tad viņš izgudroja savu plānu, un, lai tas būtu sekmīgs, vajadzēja pārliecināt visus, ka Mikija ir mirusi. Sākumā viņam šķita, ka varētu vainot nolaupītājus. Varētu iegūt drusciņu no viņas asinīm vai panākt, ka viņa izvemjas, novietot kaut kur pierādījumus un likt visiem domāt, ka viņu nogalinājuši nolaupītāji. Diemžēl viņš nezināja, kas tie ir par cilvēkiem. Tad laimīgas nejaušības dēļ viņam pagadījās piemērots aizdomās turamais ar seksualitātes traucējumiem un bez alibi. Hovards Vcivels. Izdevība bija teju vai pārāk ideāla.

Un Mikija? Aleksejs slepus aizveda viņu projām no valsts, jadomā, ar savu jahtu. Viņš pārvērta meitas izskatu un mainīja viņas vārdu.

Es nezinu, ko Aleksejs domāja par turpmāko. Varbūt viņš bija nodomājis pēc daudziem gadiem Mikiju ar jaunu identitāti atvest atpakaļ uz Angliju vai arī gribēja dzīvot kopā ar

viņu ārzemēs.

/

Plāns butu izdevies nevainojami, ja vien nebūtu uzradies Gerijs Brandts, nodzīvojies, narkotiku apstulbināts laimes meklētājs, kurš domāja, ka varēs zagt ābolus atkal no tā paša koka. Palaidis pa vējam pirmā izpirkuma naudu, viņš atgriezās Anglijā ar ieceri darīt to pašu vēlreiz. Mikijas līķis nekad netika atrasts, un pie viņa vēl bija dažas meitenes matu šķipsnas un viņas sauļošanās tērps. Kirstena uzreiz uzzināja, ka Gerijs atgriezies. Viņa runāja ar Reju Mērfiju. Gerija alkatības un muļķības dēļ radās draudi, ka

viņus atmaskos.

/

Viņi nezināja, ka Gerijs apdraud arī Alekseja lielo ieceri. Pasaule ticēja, ka Mikija ir mirusi. Otrais izpirkuma maksas pieprasījums lika to apšaubīt. Arī Aleksejam tas noteikti radīja draudīgas šaubas. Vai tie cilvēki zināja?

Noslēpumu pilnīgi droši varēja nosargāt, vienīgi apklusinot viņus. Aleksejs nolēma samaksāt izpirkumu, izsekot un nokārtot, ka visus nogalina. Es viņam biju ideāls alibi - viņš sekoja man.

Visas šīs domas uzplūst gandrīz pārāk strauji, lai varētu tās sakārtot noteiktā secībā, bet, kā teica Mikijas draudzene

Sera tajā pirmaja rītā pie "Delfīnu" mājas - "ko es zinu, to zinu".

Tālruņa zvanam atsaucas "Jauniņais" Deivs.

- Vai esat atraduši Alekseju?

- Viņa motorjahta svētdien vienpadsmitos no rīta ieradās Beļģijā,

Ostendē.

- Kas bija uz klāja?

- Joprojām nekādu ziņu.

Pats dzirdu, cik skaļi elpoju. - Paklausieties! Zinu, ka esmu pieļāvis daudz kļūdu, bet šoreiz man ir taisnība. Jums jāatrod Aleksejs. Nedrīkst ļaut viņam nozust.

Apklustu. Deivs arvien vēl klausās. Tagad mūs saista vienīgi Alija. Varbūt ar to ir diezgan. - Jāpārbauda ikviena prāmja un kuģa pasažieru saraksts, arī Eurostar vilcieni, kas atiet no Vaterlo. Par lidmašīnām varat nedomāt. Aleksejs ar tām nelido. Jums vajadzīgs kratīšanas orderis viņa mājai, birojam, mašīnām, garāžām, laivu nojumēm... Jāiegūst viņa tālruņa sarunu ieraksti un bankas transakciju detaļas par trim pēdējiem gadiem.

Deivam sāk zust pacietība. Viņa kompetencē nav paveikt pat pusi no tā, ko teicu, un Kempbels un Meidrems manī vispār neklausīsies.

Atspiedies pret sēdekļa atzveltni, skatos pa taksometra logu, neko neredzēdams. Es prātā šķirstu lapas, kas pilnas ar piezīmēm, diagrammām un skaitļiem, un pagātnē meklēju kādu norādi.

Kad mācījos par detektīvu, mani savā aizgādībā paņēma Donalds Kinzela. Donalds bija gadiem ilgi strādājis par slepeno aģentu. Viņam bija gari mati, ko viņš uz skausta sasēja "zirgastē", un kuplas ūsas, kas septiņdesmitajos gados bija gandrīz vai policijas dienesta zīme, līdz popmūziku grupa Willage People padarīja to par cita veida firmas zīmi.

- Domā vienkārši. - Tas bija Donalda moto. - Netici sazvērestību teorijām. Uzklausi viņus, pārdomā visas iespējas, tad noglabā tajā pašā atvilktnē, kur tu liec rakstus no Socialist Worker vai Daily Telegraph redaktora slejas.

Donalds uzskatīja, ka patiesība ir kaut kur vidū. Viņš bija pragmatists. Kad Parīzē nomira Velsas princese Diāna, viņš man piezvanīja. Tad viņš jau bija pensionējies.

- Pēc gada par to būs sarakstīts ducis grāmatu, - viņš teica. - Cilvēki vainos C1P, militārās pretizlūkošanas 5. nodaļu, Palestīnas atbrīvošanas organizāciju, mafiju, Osamu bin La-denu, vēl kādu nezināmu snaiperi... Būs slepeni liecinieki, pazuduši pierādījumi, noslēpumaini braucamrīki, nozagti ziņojumi, iezīmes uz riepām, indēšana un grūtniecība. Vai zini, es varu galvot, ka nevienā no šīm grāmatām nebūs atrodama visvairāk iespējamā atbilde. Cilvēki.grib ticēt sazvērestībām. Viņi tās liek uz kārā zoba un saka: "Lūdzu, vai varu dabūt vēl?" Viņi negrib domāt, ka vai nu kāds viņiem tuvs cilvēks, vai slavenība var nomirt ikdienišķā, parastā un necilā nāvē.

šādi Donalds centās pateikt, ka dzīve ir sarežģīta, bet nāve lielākoties nē. Sarežģīti ir cilvēki, nevis viņu noziegumi. Prokurorus un psihologus interesē motīvi. Mani interesē fakti - kā, kur, kas un kad,

nevis kāpēc. Vissvarīgākais ir "kurš", proti, vainīgais - seja, kas iederas tukšajā ietvarā.

Edijam Bērētam nebija taisnība. Visas patiesības nav meli. Neesmu tik naivs, lai ticētu visam, bet es ticu faktiem, uz kuriem varu balstīties. Faktiem, kurus varu ierakstīt ziņojumā. Uz faktiem var paļauties vairāk nekā uz atmiņām.

Taksometra šoferis spogulī skatās uz mani. Es runāju pats ar sevi.

- Vājprāta otrā pazīme, - es paskaidroju.

- Kāda ir pirmā?

- Slepkavot cilvēkus un ēst viņu ģenitālijas.

Viņš smejas un slepšus vēlreiz pamet uz mani skatienu.

TRĪSDESMIT ASTOTĀ NODAĻA

Pirms trim stundām es uzzināju, ka Mikija Kārlaila arvien vel varētu but dzīva. Pirms divdesmit četrām stundām Alekseja jahta iegājusi Ostendē. Viņš ir mūs apsteidzis, bet tālāk viņš ceļos tikai pa sauszemi. Droši vien viņš jau ir tur. Kur?

Varbūt Nīderlandē. Tur dzīvojis viņš un Reičela, un Amsterdamā dzimusi Mikija. Tomēr vairāk iespējams, ka viņš ir Austrumeiropā. Tur viņam ir kontakti, varbūt pat tuvinieki.

Palūkojos uz tiem cilvēkiem profesora kabinetā, kuri strādā pie tālruņiem un cieši vēro datora ekrānu. Viņi atkal atsaukušies mūsu aicinājumam - pametuši darbu vai paņēmuši brīvdienu. Te izskatās gandrīz ka īstā policijas dežur-telpā, un gaisotne ir enerģijas un paredzējumu pilna.

Rodžers runā ar Ostendes ostas pārvaldnieku. Uz motor-jahtas klaja bijuši seši pieaugušie, tostarp Aleksejs, bet neviena bērna. Motorjahta noenkurota pie karaliskā jahtkluba pašā pilsētas centrā, kur ir vislielākā jahtu piestātne Ostendē. Mums ir jahtas komandas vārdu saraksts. Mārgarita un Džina zvana vietējām viesnīcām. Citi zvana automašīnu nomas kompānijām, ceļojumu aģentūrām, dzelzceļa un prāmju biļešu

kasēm. Varbūtības diemžēl šķiet bezgalīgas. Var būt, ka Aleksejs jau nozudis kaut kur Eiropā.

Bez pilnvaras vai tiesas rīkojuma mēs nevaram piekļūt Alekseja bankas kontiem, pastkastēm vai tālruna sarunu ierakstiem. Nav iespējams izsekot regulāriem maksājumiem uz ārzemēm, turklāt es šaubos, vai naudas pārvedumu pārbaude mums ļaus atrast Mikiju. Aleksejs ir pārak gudrs. Viņa bagātības izvietotas pa visu pasauli tādās beznodokļu zonās kā Kaimanu salas, Bermudas un Gibraltārs. Cenšoties sadzīt tām pēdas, speciālistiem būtu vajadzīgi savi divdesmit gadi.

Paskatos pulkstenī. Viņš attālinās ar katru minūti.

Paķēris mēteli, pamāju Džo. - Ejam.

- Uz kurieni?

- Brauksim apskatīt māju.

Pretstatā vispārpieņemtam uzskatam pašam varenākajam darījumu cilvēkam griezto ziedu industrijā nepiemīt ne mazākā prasme audzēt ziedus, un viņam nav pat siltumnīcas. Dārzi, kas ietver Alekseja privātmāju, ir diezgan nekopti, tajos aug ciedri un augļu koki.

Automātiskie vārti ir vaļā, un mēs iegriežam uz iebraucamā ceļa, grantij čirkstot zem riepām. Māja šķiet slēgta. Tumša slānekļa tornīši stingri slejas pret debesīm, it kā būtu uzgriezuši muguru pilsētai, lai

labprātāk raudzītos uz Hem-stedhītu.

Izkāpis no mašīnas, cenšos ietvert skatienā ēku ar visiem tās stāviem.

- Mēs taču nedarām neko pretlikumīgu, vai ne? - jautā Džo.

- Vēl nē.

- Es runāju nopietni.

- Es tāpat.

Lēni ejot ap māju, es apbrīnoju drošības sistēmu. Logus aizsargā metāla stieņi, pie ārsienām piestiprinātas drošības spuldzes un signalizācijas sensori. Lielie staļļi pārbūvēti par garāžu, kur atrodas kāds desmits automašīnu, ko sedz pārklāji.

Mājas mugurpusē no atkritumu dedzināmās krāsns ceļas dūmi. Kad ejam tuvāk, uz mums paskatās spēcīgas rniesas-būves dārznieks ar tik kuplām ūsām kā hula svārciņi. Viņš ģērbies tvīda virsjakā un biksēs, kuru gali sabāzti gumijas zābakos.

- Labdien.

Viņš noņem cepuri. - Labdien arī jums.

- Vai jūs te strādājat?

- Jā, ser.

- Kur ir pārējie?

- Visi ir projām. Maja tiek pārdota. Es tikai uzturu kārtībā dārzus.

Pamanu kastes ar lapam un nopļautu zāli.

- Kā jūs sauc?

- Harolds.

- Vai jus esat ticies ar īpašnieku misteru Kuznecu?

- Jā gan, ser. Es allaž tīrīju viņa mašīnas. Viņš ļoti uzmanīja, lai vasks un politūra, ko es lietoju, būtu bez abrazīviem līdzekļiem. Viņš prata atšķirt labu vasku un politūru - daudzi to neprot.

- Vai viņš bija labs saimnieks?

- Manuprāt, labāks par daudziem citiem.

- Cilvēki baidījās no viņa.

- Jā, bet es nezinu, kāpēc. Jūs esat dzirdējuši visādus nostāstus, vai ne? Par to, ka viņš nogalinājis savu brāli, ka pagrabā apracis līķus un darījis ar cilvēkiem visādas šausmīgas lietas. Bet es varu teikt tikai to, ko pats redzu. Pret mani viņš vienmēr izturējies labi.

- Vai esat kādreiz te redzējis jaunu meiteni?

Harolds pakasa zodu. - Neatceros gan nevienu bērnu. Šī ir laba māja bērneļiem - tik plaši dārzi. Maniem mazbērniem te patiktu.

Džo pagājies tālāk un raugās augšup uz dzegu, it kā gribētu ieraudzīt baložu ligzdas. Viņš sagrīļojas un, paklupis pret smidzinātāju, gandrīz krīt.

- Kas vainas jūsu draugam, ka viņš tā trīc?

- Parkinsona slimība.

Harolds pamāj. - Mans tēvocis slimoja ar to.

Viņš grābj lapas kaudzē.

- Ja domājat pirkt māju, jums nav laimējies - aģente te bija pirms kāda laika un izrādīja māju policijai. Man likās, ka jūs esat vēl viens no viņiem.

- Nu vairs nē. Kā jūs domājat, vai mēs varētu ielūkoties iekšā?

- Man nav atļauts jūs ielaist.

- Atslēga taču jums ir, vai ne?

- Nu jā, es zinu, kur viņa to glabā.

Izņemu no kabatas kārbu ar ledenēm un, noņēmis vāciņu, piedāvāju viņam.

- Klausieties, Harold, man nav daudz laika. Mēs cenšamies atrast mazu meiteni. Viņa pazudusi jau sen. Man ir svarīgi apskatīt mājas iekšpusi. Neviens to neuzzinās.

- Jūs sakāt - mazu meiteni.

- Jā.

Sūkādams ledeni, viņš brīdi domā. Tad izlemj, noliek grābekli un pa lēzeno nogāzi dodas uz mājas pusi. Slīpums beidzas pie slapja mauriņa, kas atrodas blakus ziemas dārzam. Džo pūlas tikt mums līdz, nesaslapinot kurpes.

Pa mājas sānu durvīm iekļūstam nelielā vestibilā ar akmens grīdu un telpu, kur var atstāt mēteļus un lietussargus un pārvilkt apavus. Tepat kaut kur jābūt veļas mazgātavai. Jūtu mazgāšanas līdzekļa un stērķeles aromātu.

Harolds atslēdz nākamās durvis, un mēs atrodamies lielā virtuvē, kur pašā vidu atrodas darbgalds un matēta tērauda virtuves piederumi. No virtuves cauri arkai var nokļūt ziemas dārzā, kur pie brokastu galda pietiek vietas divpadsmit cilvēkiem.

Džo atkal pagājies uz citu pusi. Šoreiz viņš zem krēsliem un galda lūkojas uz grīdas apmali. - Vai esat šeit ievērojis kaut ko neparastu? - viņš jautā.

- Ko tad?

- Te nav tālruņa vadu. Māja pat nav pievienota līnijai.

- Varbūt tie ir zem grīdas.

- Jā, tā jau es domāju, bet sienās nav kontaktligzdu.

Pagriežos pret Haroldu. - Vai te ir kāds tālrunis?

Viņš smaida. - Jūsu draugs ir apķērīgs. Misters Kuznecs negribēja parastos tālruņus. Man šķiet, viņš tiem neuzticējās. Mums visiem bija šie te. - No jakas kabatas viņš izņem mobilo tālruni.

- Visiem?

- Jā. Virējai, šoferim, apkopējām, pat man. Tagad laikam gan tas būs jāatdod.

- Cik ilgi jūs šo lietojat?

- Nebūs ilgi. Viņš pastāvīgi lika mainīt numurus. Viens un tas pats numurs man nekad nebija ilgāk par mēnesi, un tad viņš tos nomainīja.

Acīmredzot Aleksejam bijis paranojāls aizdomīgums, ka viņa tālruņiem pieslēdzas un noklausās. Viņš droši vien nomājis simtiem mobilo tālruņu un izsniedzis tos saviem darbiniekiem mājās un darbā, nejaušas atlases veidā mainījis tos starp saviem cilvēkiem, tur iekļaujot ari pats savu numuru un padarot gandrīz neiespējamu izsekot viņa sarunas vai pieslēgties noteiktam numuram un šādi tikt uz pēdām viņam. Tālruņu numuru saraksts droši vien līdzinājies loterijas rezultātam, un par visiem maksāts no viena konta.

Man šī doma neliek mieru, it ka es zinātu, ka tā ir svarīga. Stāsta, ka ziloni neko neaizmirstot. Viņi zinot atrast, kur atrodas avots, pat ja tas ir simtiem jūdžu attālumā un ja zilonis no tā dzēris pirms divdesmit gadiem. Man ir savā veidā līdzīga atmiņa. Tajā neturas, piemēram, dzimšanas dienas, gadadienas un dziesmu vārdi, taču nosauciet man astoņdesmit lieciniekus, un es varu atcerēties ikvienu vārdu viņu liecībā.

Lūk, ko es atcerējos nupat. Aleksejam bija nozagts tālrunis. Viņš man to pateica, kad bijām pie Wormwood Scrubs cietuma. Tas bija jauns modelis. Viņam patīk tādas spēļu lietiņas.

Pēkšņi pagriezies, es dodos uz durvīm, atstājot Džo iepakaļ uz grantētā celiņa. Viņš pūlas mani panākt, lai dzirdētu, ko es saku pa tālruni.

"Jauniņais" Deivs atsaucas, bet es neļauju viņam pat ierunāties. - Pirms dažiem mēnešiem Aleksejam nozaga tālruni. Viņš teica, ka ziņojis policijai, tāpēc tam jābūt reģistrētam.

Apklustu. Deivs klikšķina pa klaviatūru. Dzirdu vēl tikai pats savu zarnu kurkstēšanu.

Pārgājis pāri iebraucamajam ceļam, lēni soļoju pa taku, kuru klāj marmora šķembas un kura apliec rožu dobi. Dārza viņā galā aiz lapenes atrodas smilšakmens stabs, kas balsta saules pulksteni. Tā pamatnē atrodas maza plāksnīte ar gravējumu ĢIMENE IR UZ MUŽU.

Atkal ierunājas Deivs. - Par mobilā tālruņa zādzību viņš ziņojis divdesmit astotajā augustā.

- Labi. Klausieties uzmanīgi. Sameklējiet tālruņa sarunu ierakstus šim numuram. Meklējiet starptautiskās sarunas četrpadsmitajā augustā. Tas ir svarīgi!

- Kāpēc?

Deivam nav bērnu. Viņš nesaprot. - Tāpēc, ka tēvs nekad neaizmirst bērna dzimšanas dienu.

TRĪSDESMIT DEVĪTĀ NODAĻA

Bērzu un gobu kailie zari atgādina ogles zīmējumu, un baltie mākoņi pie zilajām debesim līdzinās elpas mutulīšiem. Melnais Gnllant palēkdamies kratās pa bedraino gudrona šoseju, riepas slīd uz melnā ledus laukumiņiem, kas atrodas ēnā.

Mūsu šoferis cieši tur stūri un, šķiet, pat nemana dziļos grāvjus abās ceļa pusēs. Aiz mums brauc divi tādi paši Gal-lant, viscaur nošķiesti ar dubļiem.

Visapkārt plešas dumbrājs, kura malās ir trausla ledus kārta, bet tālāk var redzēt neaizsalušas peļķes un dīķus. Eļļainā ūdens virsma atspoguļo attīrīšanas fabriku ar torni kvēli oranžā krāsā.

Šosejas vienā pusē aiz grāvja ir dzelzceļa sliedes. Tām blakus cieši kopā saspiedušās koka būdas, kas izskatās vairak pēc malkas grēdām, nevis mājokļiem. Pie notekcaurulēm karājas lāstekas, un līdzās ēciņu sienām ir netīra sniega kaudzes. Par to, ka tur kāds dzīvo, liecina vienīgi tievās dūmu strūkliņas no skursteņiem un izkāmējuši suņi, kuri kaut ko meklē atkritumu tvertnēs.

Gudrona segums pēkšņi beidzas, un mēs iebraucam vienmuļā mežā pa ceļu, kas izlokās starp kokiem. Dubļos ir riepu

pēdas. Vienas vienīgas. Mašīna nav griezusies atpakaļ, un cita ceļa šeit nav. Alekseja mašīna ir kaut kur priekšā.

Kopš ieradāmies Maskavā, Reičela nav izrunājusi tikpat kā nevienu vārdu. Sēžot man blakus aizmugures sēdeklī, viņa ar rokām atspiedusies pret sēdekli, it kā pulētos mīkstināt triecienus, mašīnai trāpot bedrēs. Mūsu šoferis izskatās vairāk pēc armijas kadeta nekā pēc policista. Viņa augš-lūpu klāj viegla pūka, un vaigu kauli ir tik asi, kā izgrebti ar kaltu. Viņam blakus sēž majors Dmitrijs Meņšikovs, Maskavas policijas vecākais izmeklētājs. Majors sagaidīja mūs Šeremetjevas lidostā un kopš tā brīža sniedz īsus paskaidrojumus tam, ko redzam, it kā viņš būtu ceļojuma gids.

Pēdējo divdesmit četru stundu laikā mēs esam dzinuši pēdas Aleksejam Kuznecam pa visu Rietumeiropu. Ostendē viņš bija pavadījis nakti, tad pirmdienas rītā Briselē kāpis vilcienā un aizbraucis uz Berlīni, kur pārsēdies nakts vilcienā uz Varšavu, šķērsojot Polijas robežu otrdien agri no rīta.

Tur mēs viņu gandrīz pazaudējām. Ja Aleksejs būtu turpinājis braukt ar vilcienu, vistaisnākais ceļš uz Maskavu bija caur Brestu un Minsku, bet robežsargi, kuri Baltkrievijā bija apturējuši vilcienu, apgalvoja, ka viņa tajā nav. Varēja būt, ka viņš Varšavā nopircis automašīnu, bet Krievijas varas iestādes parasti radīja šķēršļus automašīnu ievešanai valstī, aizkavējot pat līdz divām dienām.

Aleksejs nevarēja atļauties gaidīt. Vēl viņš būtu varējis braukt vai nu ar autobusu, vai ar citu vilcienu - caur Lietuvu un Latviju.

Man palīdzēja "Jauniņais" Deivs. Viņš bija sameklējis nozagtā mobilā tālruņa sarunu ierakstus. Tajā mēnesī Aleksejam bijuši vairāki desmiti starptautisku sarunu, bet četrpadsmitajā augustā - Mikijas dzimšanas dienā - viņš zvanījis uz kādu vasarnīcu dienvidrietumos no Maskavas un runājis vairāk nekā stundu.

Dmitrijs pagriežas pret mani. - Tātad jūs nezināt, kas tajā māja dzīvo? - Angliski viņš runā ar amerikānisku akcentu.

- Neko noteiktu es nezinu.

- Vai jūs vispār esat pārliecināts, ka tā meitene ir Krievijā?

- Ne.

- Tātad tas ir tikai pieņēmums. - Viņš atvainodamies pamāj ar galvu Reičelai.

Atkal pievērsis skatienu ceļam, viņš pietur cepuri, jo esam iebraukuši kārtējā bedrē. Koki saauguši tik blīvi, ka starpās redzamas tikai tumšas ēnas.

- Vai jūs domājat, ka pazīsiet meitenē savu meitu?

Reičela pamāj.

- Pēc vairāk nekā trim gadiem! Bērni mēdz aizmirst. Varbūt viņa te ir laimīga. Varbūt jums vajadzētu likt viņai mieru.

Mežs uz bridi atkāpjas, un skatienam paveras izcirtums, kur redzamas saliekamās mājas, sarūsējušas automašīnas un elektrības vadi, kas nokarājas no stabiem. No zemes spārnos paceļas vārnu bars kā pelnu plēksnes no izdzisuša ugunskura.

Drīz vien koki atkal cieši ieskauj ceļu, un mašīna kratās pa grambām. Pār šauru tiltiņu pārbraukuši duļķainai upītei, mēs nonākam pie vaļējiem vārtiem, kas atrodas šķērsu pāri ceļam. Kreisajā pusē redzams ezers. Tumšajā ūdenī iesniedzas paštaisīta dēļu piestātne, kas nošķiebusies uz vienu pusi. Pie viena staba piesietas un iesalušas ledu automašīnas riepas.

Ezera plāno ledus kārtiņu sedz nesen uzsnidzis sniegs. Ledus ir tik plāns, ka caur to redzu tumšo ūdeni, kas šķiet tik biezs kā asinis. Man par muguru pārskrien drebuļi, un iedomājos Lūka seju, kas no apakšas piespiedusies ledum.

Grantētā piebraucamā ceļa galā parādās māja, ko ieskauj oši. Lielākajai daļai logu priekšā aizlikti slēģi, un dārza

galdiņi un krēsli apgāzti otrādi un novietoti uz betonēta laukumiņa rožu dārzā.

Piebraucamais ceļš izbeidzas lielā, taisnstūrainā pagalmā. Netālu no staļļa durvīm stāv sudrabains, ar dubļiem nošķiests Mercedes. Durvis vadītāja pusē ir vaļā, un Aleksejs sēž zemē, atbalstīts pret riteni. Smalks lietus mērcē viņa mēteli un matus. Viņa seja ir balta kā krīts, tikai pašā pieres vidū redzams neliels, melns caurums. Viņš

izskatās pārsteigts, it kā butu paslīdējis uz ledus un kaut ko pārdomātu pirms celšanās augšā.

Melnie Gallant nostājas pagalma tālākajā pusē. Durvis atveras, un policisti pāri motora pārsegam vērš ieročus pret māju.

Pa mājas durvīm iznāk vīrietis, elkoņa ieloka turot šauteni. Viņš ir jaunāks par Alekseju, bet viņam ir tāds pats šaurs deguns un augsta piere. Viņa biezo bikšu gali sabāzti saišu zābakos, un pie jostas piekarināts nazis makstī.

Iznācis no mašīnas aizmugures, kur biju nostājies, eju vīrietim tuvāk. Viņš paceļ šauteni un pārliek pār plecu ka zēns, kas tēlo kareivi.

- Sveiks, Saša.

Viņš pamāj, bet neko nesaka. Pametis skatienu uz Alekseju, viņš nožēlā uz bridi piever acis.

- Visi domāja, ka jūs esat miris.

- Vecais Saša ir miris. Te jūs viņu neatradīsiet.

Angliski viņš runā ar izteikti krievisku akcentu un, pretēji Aleksejam, pat nemēģina slēpt to vai savu izcelsmi.

No mašīnas izkāpj Reičela. Viņa nenovērš skatienu no Alekseja. Šķiet, viņai liekas, ka viņš noslaucīs asinis no pieres un, gana ilgi atpūties, celsies kājās.

Lietus pārvērties slapjdraņķī.

- Vai gribat man pastāstīt, kas te notika?

Saša paskatās uz saviem zābakiem. - Viss bija aizgājis pārāk tālu. Viņam vispār nevajadzēja te rādīties. Viņš aizveda

bērnu no vienām mājām un tagad atkal gribēja raut projām. Pietiek ar tām nepatikšanām, ko viņš jau sagādājis.

Aiz viņa durvīs parādās sieviete. Viņa piespiedusi sev klāt jaunu meiteni.

- Tā ir mana sieva Jeļena, - saka Saša.

Viņš apņem roku meitenei ap pleciem, aizsegdams skatu uz Alekseja līķi.

- Mēs par viņu labi rūpējāmies. Viņai nekas netrūka. -Saša meklē vārdus. - Viņa bija kā meita...

Reičela aizšauj roku mutei priekšā, it kā aizturēdama elpu. Viņa iet man garām un tuvojas meitenei.

Mikija ģērbusies galifē biksēs un jātnieces jakā. Mati sapīti bizē, kas pārmesta pār plecu. Tāda pati bize ir Jeļenai.

Pievirzījusies viņām pavisam tuvu, Reičela nokrīt uz ceļiem. Viņas zābaku purngali gandrīz neizkustina sasalušo granti.

Mikija kaut ko saka Jeļenai krieviski.

- Tagad angliski, - iesakās Saša. - Tu brauksi uz mājām.

- Te taču ir mājas.

Viņš maigi uzsmaida meitenei. - Tagad vairs nē. Tu esi angļu

meitene.

- Nē! - Viņa dusmīgi purina galvu un sāk raudāt.

- Paklausies. - Saša atspiež šauteni pret mājas sienu un notupjas meitenei blakus. - Neraudi. Es tev mācīju būt stiprai. Vai atceries, kā mēs pagājušajā ziemā gājām uz ezeru makšķerēt zem ledus? Atceries, cik auksti bija? Tu ne reizi nesūdzējies. Ņet.

Meitene apskauj Sašu ar abām rokām un elso viņam pie kakla.

Reičela vērojusi šo ainu ar trīsām un cerībām. Viņa dziļi ievelk elpu. - Man tevis pietrūka, Mikija.

Mikija paceļ galvu un ar plaukstu iztriepj asaras pa seju.

- Es tevi tik ilgi gaidīju. Paliku mūsu mājā, jo cerēju, ka atradīšu tevi. Tava istaba ir tāda pati kā agrāk, tur ir visas tavas mantiņas.

- Es tagad māku jāt ar zirgu, - paziņo Mikija.

- Ko tu saki!

- Un māku slidot. Man vairs nav bail iet ārā.

- To es redzu. Tu esi tā izaugusi! Varu derēt, ka tagad tu aizsniegsi augšējo plauktu virtuves skapī pie loga.

- To, kur tu glabā kārumus.

- Tu atceries. - Reičelai mirdz acis. Viņa pastiepj roku. Mikija piesardzīgi skatās uz Reičelu, tad stiepj roku pretī. Rei-čela pievelk meitu sev klāt un ieelpo viņas matu smaržu.

- Man nekas nekaiš, - saka Mikija. - Tev nav jāraud.

- Es zinu.

Reičela paskatās uz mani, tad uz Sašu, kurš iebelž sev pa krūtīm, mēģinot atklepoties. Jaunie krievu policisti sastājušies ap Alekseju, aptausta viņa smalka, ar rokām darinātā krekla apkaklīti un mīksto kašmira mēteļa audumu. Dmit-rijs noņēmis Aleksejam no rokas pulksteni un salīdzina to ar savējo.

Tikmēr snieg arvien stiprāk, - sniegpārslas griežas un virpuļo, pārvēršot apkārtējo pelēcību melnbaltā spilgtumā.

* * *

Cita zeme. Cita māte un bērns.

Dedža sēž ratiņkrēslā un es viņai blakus. Sēžam un ilgi klusējam. Citi ļaudis varbūt justos neveikli, tā klusējot. Dedža ietinusies baltā šallē, ko viņa satur ciešāk ar savilktajiem pirkstiem, un nekustīgi skatās ārā pa logu kā aizvēsturisks plēsīgais putns.

Aiz mums atrodas galdi, pie kuriem notiek ziedu kārtošanas nodarbība. Sievietes ar sirmiem un zilgani ietonētiem matiem dudina, tērzē un čalo, cilājot zaļus stiebrus, lapas un dažādu krāsu ziedus.

Es rādu Dedžai laikraksta pirmo lappusi. Fotogrāfijā redzama Mikija un Reičela, apskāvušās reportieru fotokameru

priekšā Hītrovas lidostas atlidošanas zāle. Mani var redzēt fonā stumjam bagāžas ratiņus. Uz virsējā čemodāna uztupināta lelle krievu tautas tērpā - roku darbs.

Fotogrāfijā ir ari Džo. Blakus viņam, izkāpusi no ratiņ-krēsla, stāv Alija un balstās uz Džo pleca. Viņa tur plakātu ar uzrakstu: "Esi sveicināta mājās, Mikija!"

- Vai atceries to pazudušo meiteni, Dedza - to, kuru es centos atrast visus šos gadus? Es to izdarīju. Atradu un atvedu viņu mājās.

īsu bridi Dedža lepni raugās uz mani, savijot savus garos pirkstus ar manējiem. Tad es apjaušu, ka viņa nesaprot. Viņas prāts atsaucas citam izteikuma saturam.

- Parūpējies, lai Lūks neiet ārā bez šalles.

- Labi.

- Ja viņš brauc ar riteni, pielūko, lai sabāž bikšu galus zeķēs, citādi notraipīs tos ar eļļu.

Es pamāju. Viņa palaiž vaļā manu roku un notrauš no klēpja neredzamu drupaču.

Tagad es apmeklēšu viņu biežāk - ne vien nedēļas nogalēs, bet ari vakaros. Zinu, ka lielākoties Dedža aizmirst, ka esmu šeit. Viņa pūlas atcerēties, bet tas vairs nav viņas vājajos spēkos. Villazoood Lodge maksā dārgi, un lielākā manu ietaupījumu daļa ir izsīkusi. Dažreiz man uzplaiksni doma paturēt saujiņu briljantu vai varbūt iedot kādu nieku Alijai kā atlīdzinājumu par to, ko viņa pārcietusi. Protams, viņa tos neņemtu, un es saprotu, kāpēc. Tie briljanti ir asiņaini.

Briljantus atradis Alekseja dārznieks Harolds un ar pateicību pieņēmis tos kā balvu. Laikrakstos ievietota pat viņa fotogrāfija. Tajā viņš, atspiedies pret saules pulksteni, rāda uz vietu, kur atradis četrus samta maciņus.

Dedža pagriež galvu un klausās. Mūzikas istaba kāds spēlē klavieres. Arā pa dārza celiņu soļo vingrošanas grupas dalībnieki, vēcinot rokas un šūpojot gūžas. Grupas vadītāja

augstu cilā ceļgalus un pamet skatienu par plecu, lai pārliecinātos, ka neviens nav atpalicis.

- Es varu redzēt visus pazudušos bērnus, - Dedža čukst. - Tev viņi jāatrod.

- Es nevaru atvest atpakaļ visus.

- Tu neesi centies.

Tagad viņa skatās uz mani - pazīst mani. Man gribas paildzināt šo brīdi, jo zinu, ka tas beigsies ļoti drīz. Uzpūtīs vēsma, un viņas domas paklīdis kā pieneņu pūkas.

Es neticu liktenim, nolemtībai vai karmai. Nedomāju, ka visam notiekošajam ir noteikts nolūks un ka dzīves laikā veiksmes un neveiksmes izlīdzinās. Visumā valda likums un kārtība, kas liek aizrauties elpai - saules lēkts un riets, gadalaiku maiņa, zvaigžņu stāvoklis. Ja nebūtu šādas noteiktības, debesis uzkristu mums uz galvas. Likumi ir ari sabiedrībai. Mans darbs allaž bijis tos nosargāt. Zinu, ka tā nav īpaši dziļa dzīves filozofija, bet man ar to pietiek.

Noskūpstījis Dedžu uz pieres, paņemu mēteli un pa garo, līdzeno gaiteni eju uz Villazvood Lodge ārdurvīm. Vestibilā ir tālruņa automāts, kas pieņem bankas kartes. Es atceros Klē-ras un Maikla tālruņu numurus. Dažas lietas cilvēks neaizmirst nekad.

Klausule ir auksta. Es sastādu numuru un klausos signālā. Manā dzīvē bijis daudz pazudušu bērnu. Es varbūt nespēju atvest atpakaļ tos visus, taču zinu, ka jācenšas.

Maikls Robotems
PAZUDUŠIE
Redaktore Alma Krontāle Korektore Edīte Loze Maketētāja Helena Daņilova Atbildīgā sekretāre Helēna Daņilova
"Apgāds “Kontinents"",
LV-1050 Rīgā, Elijas ielā 17, tālr. 7204130.
Formāts 84x108/32. Ofsetiespiedums. Iespiesta un iesieta a/s “Paraugtipogrāfija”, LV-1050 Rīgā, Puškina ielā 12. Pasūt. Nr. 27301377.
Apgāda “KONTINENTS”” internēta gräm,
Pirmais internēta grāmatveikals Latvijā aicina Jūs savās lappusēs! Mūsu adrese internētā:
www.kontinents.lv
Informāciju par šo grāmatu vairumtirdzniecību var iegūt pa tālruni 7204130.

notes

1

IPCC - Lielbritānijas Neatkarīgā komisija sūdzību izmeklēšanai par policistiem.

2

Adams Delgleišs P. D. Džeimsa kriminālromānu tēls.

3

Vardu spēle - NO SMOKING - nesmēķēt; Nosrno King - karalis Nosrno.

4

Čārltons Hestons - amerikāņu aktieris, tēlojis vairākās fantastikas filmas, kur attēlots pasaules gals.